

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ
Κ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΣΤ΄
Τρίτη 21 Ιουλίου 2026

Αθήνα, σήμερα στις 21 Ιουλίου 2026, ημέρα Τρίτη και ώρα 9.12΄ συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β΄ Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα. Αρχίζει η συνεδρίαση.

Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας: «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της της 16^{ης} Ιουλίου 2026 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση, ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το Σώμα συνεφώνησε.

Τον λόγο έχει η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννα Λυτρίβη για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΛΥΤΡΙΒΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας ξεκινήσουμε σήμερα θέτοντας στους εαυτούς μας ένα ερώτημα: Τι περιμένουμε από ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος; Αρκεί να παρεμβαίνει όταν το πρόβλημα έχει ήδη εμφανιστεί; Αρκεί να προσφέρει στήριξη όταν οι πολίτες βρίσκονται ήδη αντιμέτωποι με δυσκολίες ή οφείλει να κάνει κάτι περισσότερο;

Η κοινωνία σήμερα ζητά κάτι περισσότερο. Είναι προφανές. Ζητάει ένα κράτος που δεν περιορίζεται στη διαχείριση των συνεπειών, αλλά επενδύει αποτελεσματικά στις προϋποθέσεις που επιτρέπουν στους ανθρώπους να σχεδιάσουν τη ζωή τους με μεγαλύτερη ασφάλεια, περισσότερες επιλογές και μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο μέλλον.

Αυτό είναι το πραγματικό διακύβευμα της σημερινής συζήτησης, κατά την άποψή μου. Γιατί η συζήτηση αυτή δεν αφορά απλώς ένα σετ ρυθμίσεων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, αφορά τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε την ίδια την κοινωνική πολιτική.

Για πολλά χρόνια το κοινωνικό κράτος αξιολογούνταν κυρίως από την ικανότητά του να προστατεύει τους πιο ευάλωτους, όταν μια δυσκολία είχε ήδη προκύψει. Η αποστολή αυτή παραμένει θεμελιώδης, πυρηνική. Η κοινωνική προστασία όμως δεν μπορεί και δεν πρέπει ποτέ να πάψει να αποτελεί τον πυρήνα της κρατικής ευθύνης.

Οι κοινωνίες όμως αλλάζουν. Οι δημογραφικές εξελίξεις μεταβάλλουν τη σύνθεση του πληθυσμού. Η στεγαστική κρίση επηρεάζει ολόένα και περισσότερους νέους ανθρώπους. Η αβεβαιότητα επηρεάζει τον οικογενειακό προγραμματισμό. Οι κοινωνικές ανάγκες γίνονται πιο σύνθετες. Και όταν αλλάζουν οι ανάγκες, οφείλει να εξελίσσεται και η δημόσια πολιτική.

Γι' αυτό, το δίλημμα σήμερα δεν είναι αν χρειαζόμαστε περισσότερο ή λιγότερο κοινωνικό κράτος. Το πραγματικό ερώτημα είναι τι είδους κοινωνικό κράτος χρειαζόμαστε. Ένα κοινωνικό κράτος που περιορίζεται στην αποκατάσταση των συνεπειών ή ένα κοινωνικό κράτος που, χωρίς να εγκαταλείπει ποτέ τον προστατευτικό του ρόλο, δημιουργεί ταυτόχρονα τις προϋποθέσεις ώστε λιγότεροι άνθρωποι να οδηγούνται σε αδιέξοδα;

Αυτή είναι η μετάβαση που συντελείται σήμερα: Η μετάβαση από μια αντίληψη που αντιμετωπίζει κάθε κοινωνικό ζήτημα ως ένα μεμονωμένο πρόβλημα σε μια αντίληψη που αναζητά τις βαθύτερες αιτίες του και επενδύει στις δυνατότητες των ανθρώπων. Από ένα κράτος που παρεμβαίνει εκ των υστέρων σε ένα κράτος που δημιουργεί τις προϋποθέσεις για περισσότερη αυτονομία, περισσότερη συμμετοχή και περισσότερες ευκαιρίες.

Αυτή η μετάβαση δεν αφορά μόνο στην κοινωνική πολιτική. Αφορά συνολικά τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται οι δημόσιες πολιτικές τον 21^ο αιώνα: Πολιτικές που δεν εξαντλούνται στη νομοθέτηση, πολιτικές που σχεδιάζονται με μακροπρόθεσμο ορίζοντα, που αξιολογούνται, που βελτιώνονται μέσα από την εφαρμογή τους, που επιδιώκουν τη συνέχεια αντί της αποσπασματικότητας. Γιατί οι μεγάλες κοινωνικές αλλαγές δεν προκύπτουν από μία μόνο νομοθετική πρωτοβουλία. Χτίζονται με σχέδιο, με

συνέπεια, με διάρκεια και με τη διαρκή διάθεση να μαθαίνουμε από την εφαρμογή των ιδίων των πολιτικών μας.

Υπό αυτή την έννοια, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα δεν αποτελεί μια συλλογή επιμέρους διατάξεων. Είναι μια προσπάθεια να απαντηθούν ορισμένες από τις σημαντικότερες κοινωνικές προκλήσεις της εποχής μας μέσα από μια κοινή φιλοσοφία, μια φιλοσοφία που επενδύει στην αυτονομία των ανθρώπων, στην ισότιμη συμμετοχή, στην άρση των εμποδίων, στη δυνατότητα κάθε πολίτη να σχεδιάσει τη ζωή του με περισσότερη ασφάλεια και ελευθερία. Αυτή είναι η κατεύθυνση που αποτυπώνει το παρόν νομοσχέδιο και απ' αυτή ακριβώς την οπτική αξίζει να το προσεγγίσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν δεχτούμε ότι το ζητούμενο σήμερα είναι ένα κοινωνικό κράτος που δεν περιορίζεται στην αντιμετώπιση των συνεπειών, αλλά δημιουργεί τις προϋποθέσεις για περισσότερη αυτονομία και περισσότερες δυνατότητες, τότε οι επιμέρους ρυθμίσεις του παρόντος αποκτούν ένα διαφορετικό νόημα. Δεν αποτελούν αποσπασματικές παρεμβάσεις, είναι εκφράσεις της ίδιας πολιτικής αντίληψης. Και αυτή η αντίληψη αποτυπώνεται πριν απ' όλα στις ρυθμίσεις που αφορούν την αναπηρία.

Για πολλά χρόνια η δημόσια πολιτική για την αναπηρία επικεντρωνόταν κυρίως στην παροχή προστασίας και οικονομικής στήριξης. Αυτή η διάσταση παραμένει αναγκαία και αδιαπραγμάτευτη.

Σήμερα όμως κάνουμε ακόμα ένα βήμα. Αναγνωρίζουμε ότι η ουσιαστική ισότητα δεν εξαντλείται στην οικονομική ενίσχυση. Προϋποθέτει τη δυνατότητα κάθε ανθρώπου να ζει με αξιοπρέπεια, να συμμετέχει ισότιμα στην κοινωνική και οικονομική ζωή και να ασκεί στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό έλεγχο στις αποφάσεις που αφορούν τη ζωή του.

Με αυτή τη λογική πρέπει να δούμε τον θεσμό του Προσωπικού Βοηθού. Δεν πρόκειται για μια νέα κοινωνική παροχή. Είναι μια διαφορετική φιλοσοφία για την αναγνώριση στην πράξη του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, όπως αυτή κατοχυρώνεται και στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Το ζητούμενο δεν είναι κάποιος να είναι διαρκώς υπό συνεχή φροντίδα. Το ζητούμενο είναι να μπορεί να επιλέγει ο ίδιος πώς θα ζήσει, να μπορεί να εργαστεί, να σπουδάσει, να συμμετέχει στην κοινωνική ζωή, να οργανώνει την καθημερινότητά του με τους όρους που ο ίδιος επιλέγει. Αυτή είναι μια βαθιά θεσμική μετατόπιση από την προστασία στην αυτονομία.

Η ίδια η φιλοσοφία διατρέχει και την πρώιμη παιδική παρέμβαση. Εδώ η πολιτεία εγκαταλείπει μια λογική καθυστερημένης αντιμετώπισης των δυσκολιών και επενδύει στην έγκαιρη παρέμβαση. Όσο νωρίτερα εντοπίζονται οι ανάγκες ενός παιδιού, όσο νωρίτερα υποστηρίζεται η οικογένειά του μέσα από διεπιστημονικές υπηρεσίες, τόσο μεγαλύτερες είναι οι πιθανότητες στο παιδί να αναπτύξει πλήρως τις δυνατότητές του.

Η Πρώιμη Παρέμβαση είναι πολλά περισσότερα από μία κοινωνική υπηρεσία. Είναι μια επένδυση στην ισότητα των ευκαιριών. Είναι μία πολιτική που δεν περιμένει να εμφανιστεί το πρόβλημα για να το διαχειριστεί. Παρεμβαίνει όταν μπορεί ακόμα να αλλάξει ουσιαστικά την πορεία της ζωής ενός παιδιού.

Στην ίδια κατεύθυνση και η Εθνική Πύλη Αναπηρίας. Για χρόνια πολλοί συμπολίτες μας βίωναν την αναπηρία και μέσα από μια δεύτερη εξίσου επώδυνη δοκιμασία, τον κατακερματισμό των υπηρεσιών, τις πολλαπλές διαδικασίες, την αναζήτηση πληροφοριών σε διαφορετικούς φορείς, την ταλαιπωρία της γραφειοκρατίας.

Ένα σύγχρονο κράτος δεν μπορεί να ζητά από τον πολίτη να προσαρμόζεται στη δική του πολυπλοκότητα. Οφείλει το ίδιο να οργανώνεται γύρω από τις ανάγκες του πολίτη. Η ψηφιακή ενοποίηση των υπηρεσιών, η ενιαία πρόσβαση στην πληροφορία και η απλούστευση των διαδικασιών δεν είναι μόνο τεχνικές βελτιώσεις, δεν είναι τεχνολογικές αναβαθμίσεις, είναι ζήτημα αξιοπρέπειας, ισότητας και αποτελεσματικότητας.

Το ίδιο ισχύει και για την ενίσχυση του ΟΠΕΚΑ. Οι κοινωνικές πολιτικές κρίνονται από την εφαρμογή τους, από το αν οι υπηρεσίες διαθέτουν την αναγκαία οργανωτική επάρκεια, από το αν μπορούν να ανταποκριθούν στον αυξανόμενο όγκο αρμοδιοτήτων, από το αν οι πολίτες εξυπηρετούνται έγκαιρα και αξιόπιστα. Διότι ένα κοινωνικό δικαίωμα που καθυστερεί να φτάσει στον πολίτη ή σκοντάφτει σε διοικητικά εμπόδια είναι ένα δικαίωμα που ασκείται ελλιπώς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλες αυτές οι παρεμβάσεις συνδέονται από ένα κοινό νήμα. Δεν αφορούν μόνο την αναπηρία, αφορούν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τη σχέση του κράτους με τον πολίτη. Ένα κράτος που δεν λειτουργεί πατερναλιστικά, ένα κράτος που δεν αποφασίζει για λογαριασμό του πολίτη, ένα κράτος που δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε κάθε άνθρωπος να μπορεί να αναπτύξει τις δυνατότητές του και να συμμετέχει ισότιμα στην κοινωνία.

Η ίδια ακριβώς φιλοσοφία διατρέχει και τις υπόλοιπες εμβληματικές επιλογές αυτού του νομοσχεδίου. Το δημογραφικό δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως μια στατιστική εξίσωση. Είναι πρωτίστως ζήτημα εμπιστοσύνης στο μέλλον. Θα έλεγα, επιτρέψτε μου, είναι ζήτημα επιβίωσης. Όταν οι νέοι άνθρωποι δυσκολεύονται να αποκτήσουν σταθερή εργασία, όταν αδυνατούν να βρουν προσιτή κατοικία, όταν αναβάλλουν διαρκώς την αυτονόμησή τους, τότε αναβάλλονται μαζί και οι αποφάσεις που διαμορφώνουν την πορεία της ζωής τους: η δημιουργία οικογένειας, η απόκτηση παιδιών, η επιλογή να επενδύσουν στο μέλλον τους, στην πατρίδα τους.

Γι' αυτό και η δημογραφική πολιτική δεν μπορεί να περιορίζεται σε οικονομικά κίνητρα. Οφείλει να δημιουργεί τις πραγματικές συνθήκες μέσα στις οποίες οι άνθρωποι αισθάνονται ότι μπορούν να σχεδιάσουν τη ζωή τους με μεγαλύτερη ασφάλεια. Μέσα σ' αυτήν τη λογική εντάσσεται και η

στεγαστική πολιτική. Η κατοικία είναι η προϋπόθεση προσωπικής αυτονομίας, προϋπόθεση δημιουργίας προϋπόθεση κοινωνικής κινητικότητας.

Γι' αυτό και τα προγράμματα αξιοποίησης ανενεργών κατοικιών, η κοινωνική αντιπαροχή, η ενίσχυση της κοινωνικής μίσθωσης και τα εργαλεία στήριξης της πρώτης κατοικίας δεν είναι αποσπασματικές πρωτοβουλίες. Συγκροτούν μια συνολική στρατηγική που επιχειρεί να διευρύνει τις πραγματικές επιλογές των νέων ανθρώπων. Και αυτό τελικά είναι το κοινό νήμα όλων των παρεμβάσεων του παρόντος νομοσχεδίου.

Η κοινωνική πολιτική δεν εξαντλείται στην παροχή προστασίας, όταν οι δυσκολίες έχουν ήδη εμφανιστεί. Οφείλει να δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε περισσότεροι άνθρωποι να μπορούν να ζουν με αυτονομία, να μπορούν να ζουν με αξιοπρέπεια και πραγματικές δυνατότητες επιλογής. Αυτή είναι η κατεύθυνση που υπηρετεί το παρόν σχέδιο νόμου και αυτή είναι, κατά την άποψή μου, η ουσιαστική μετάβαση προς ένα πραγματικό σύγχρονο κοινωνικό κράτος.

Την ίδια λογική υπηρετούν και άλλες σημαντικές παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο παρόν σχέδιο νόμου. Θεσπίζεται για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης. Η παρέμβαση αυτή καλύπτει ένα πραγματικό κενό, καθώς ο αριθμός των εξειδικευμένων εκπαιδευτών είναι σήμερα εξαιρετικά περιορισμένος και η παρουσία του συγκεντρώνεται κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Η εκπαίδευση στην κινητικότητα και την καθημερινή διαβίωση δεν είναι μια τεχνική υπηρεσία, είναι βασική προϋπόθεση αυτονομίας, ασφαλούς μετακίνησης, επαγγελματικής συμμετοχής και κοινωνικής ένταξης.

Παράλληλα, ενισχύονται οι πολιτικές κατά των διακρίσεων. Διευκολύνεται η ολοκλήρωση παρεμβάσεων προσβασιμότητας. Περιορίζονται περιττές επαναλαμβανόμενες διοικητικές διαδικασίες, όπως η ετήσια έκδοση απόφασης για την απαλλαγή κομίστρου και αντιμετωπίζονται μεταβατικά κενά στη χρηματοδότηση και την αποζημίωση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας.

Οι διατάξεις αυτές μπορεί να είναι μικρότερης εμβέλειας, δεν είναι όμως μικρότερης σημασίας για τους ανθρώπους που επηρεάζουν, γιατί μια προθεσμία που παρατείνεται ώστε να ολοκληρωθεί μια παρέμβαση προσβασιμότητας, μια υπηρεσία που δεν διακόπτεται εξαιτίας μιας συμβατικής εκκρεμότητας ή μια διοικητική διαδικασία που παύει να επαναλαμβάνεται χωρίς λόγο μπορούν να κάνουν πραγματική διαφορά στην καθημερινότητα του πολίτη, αλλά και οι ρυθμίσεις που δεν βρίσκονται στον πυρήνα των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, όπως η ρύθμιση για τα ηλεκτροκινούμενα που θέτει το αυστηρότερο πλαίσιο στην Ευρώπη για την κίνηση των ηλεκτρικών οχημάτων, αλλά και η ρύθμιση για τον εναργέστερο έλεγχο των προϊόντων κάνναβης.

Μια ξεχωριστή αναφορά στις ρυθμίσεις του Υπουργείου Εργασίας, με τις οποίες καταργείται η περικοπή των συντάξεων χρειάς μετά την παρέλευση της τριετίας για τους συνταξιούχους που υπάγονται στο καθεστώς

του νόμου 4387 του 2016, αναγνωρίζοντας την αυτοτέλεια των ασφαλιστικών δικαιωμάτων και εξαλείφοντας οικονομικά βάρη του παρελθόντος.

Καταργούμε μια μεγάλη κοινωνική αδικία δέκα ετών, εισάγοντας ένα νέο, δίκαιο και κοινωνικά ευαίσθητο πλαίσιο, αποκαθιστούμε την ασφάλεια δικαίου και ενισχύουμε την προστασία των οικογενειών που έχασαν τον άνθρωπό τους, εδραιώνοντας ένα μέλλον σταθερότητας, ασφάλειας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης ανάμεσα στους πολίτες και το κράτος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι δημόσιες πολιτικές δεν κρίνονται τη στιγμή που ψηφίζονται, κρίνονται τι στιγμή που εφαρμόζονται και αυτό εδώ το νομοσχέδιο το υπηρετεί πολύ πιστά αυτό. Η ψήφιση ενός νόμου είναι ασφαλώς μια σημαντική πολιτική στιγμή. Δεν είναι, όμως, το τέλος της διαδρομής. Είναι η αρχή της πιο απαιτητικής στιγμής της, της εφαρμογής. Γιατί εκεί δοκιμάζεται η ποιότητα κάθε μεταρρύθμισης. Εκεί αποδεικνύεται αν οι καλές προθέσεις μετατρέπονται σε πραγματικό αποτέλεσμα για τον πολίτη.

Διότι οι δημόσιες πολιτικές δεν αξιολογούνται από τη φιλοδοξία των στόχων τους. Αξιολογούνται από την ικανότητα να αλλάζουν την καθημερινότητα των πολιτών, από το αν φτάνουν εγκαίρως σε εκείνους που τις έχουν ανάγκη, από αν λειτουργούν όπως σχεδιάστηκαν, από το αν παράγουν μετρήσιμα αποτελέσματα και κυρίως, αν έχουν την ευελιξία να προσαρμόζονται όταν η εμπειρία της εφαρμογής αποκαλύπτει νέες ανάγκες ή και αδυναμίες. Αυτό είναι κατά τη γνώμη μου το χαρακτηριστικό μιας ώριμης διοίκησης. Αυτή είναι μια διαδικασία του ίδιου του κράτους, να μη θεωρεί ότι με τη νομοθέτηση ολοκληρώνει το έργο της, αλλά ότι από εκεί ακριβώς ξεκινάει η ευθύνη της.

Η συζήτηση που προηγήθηκε στην επιτροπή ανέδειξε ακριβώς αυτήν τη λογική. Ακούσαμε τους εκπροσώπους των ατόμων με αναπηρία, τους επιστημονικούς φορείς, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τους ανθρώπους που εργάζονται καθημερινά στις κοινωνικές δομές. Και όλες οι παρεμβάσεις είχαν ένα κοινό χαρακτηριστικό, δεν περιορίστηκαν στη θεωρία, μετέφεραν την εμπειρία της εφαρμογής. Τι λειτουργεί; Τι χρειάζεται βελτίωση; Πού υπάρχουν ακόμα διοικητικά εμπόδια; Πού απαιτείται καλύτερος συντονισμός;

Αυτό ακριβώς είναι η αξία της κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Δεν βρισκόμαστε εδώ μόνο για να υπερασπιστούμε ή να καταγγείλουμε, να απορρίψουμε μια κυβερνητική πρωτοβουλία. Βρισκόμαστε εδώ για να συμβάλλουμε ώστε αυτή να γίνει η καλύτερη. Διότι ένα κράτος που έχει αυτοπεποίθηση δεν φοβάται την αξιολόγηση, δεν φοβάται την κριτική, δεν φοβάται να διορθώνουν τις πολιτικές του. Αντίθετα, αξιοποιεί αυτήν τη γνώση στο να γίνεται πιο αποτελεσματικό. Κι αυτό δεν είναι ένδειξη αδυναμίας. Αυτό είναι ένδειξη θεσμικής ωριμότητας.

Η πραγματικότητα ξέρουμε πολύ καλά όσοι έχουμε περάσει έστω και μια μέρα από τη δημόσια διοίκηση ότι είναι πολύ πιο σύνθετη από οποιονδήποτε αρχικό σχεδιασμό. Γι' αυτό και η αξιολόγηση δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μια διαδικασία που γίνεται στο τέλος. Πρέπει να αποτελεί διαρκές στοιχείο της άσκησης δημόσιας πολιτικής. Να παρακολουθούμε τα αποτελέσματα, να αξιοποιούμε τα δεδομένα, να ακούμε τους πολίτες και τους

φορείς, να διορθώνουμε ό,τι δεν λειτουργεί, να ενισχύουμε ό,τι αποδίδει. Έτσι οικοδομούνται πολιτικές με διάρκεια και έτσι τελικά ενισχύεται η αξιοπιστία των θεσμών.

Εμείς εδώ σε αυτήν την Αίθουσα οφείλουμε να κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας για να ενισχύουμε την αξιοποίηση των θεσμών, γιατί έτσι δημιουργείται η εμπιστοσύνη ανάμεσα στο κράτος και τον πολίτη. Και αυτό τελικά είναι και το πραγματικό μέτρο επιτυχίας κάθε δημόσιας πολιτικής. Όχι μόνο τι προβλέπει ο νόμος, αλλά τι αλλάζει πραγματικά τη ζωή των ανθρώπων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν κάτι επιχειρεί να μας υπενθυμίσει το σημερινό νομοσχέδιο είναι ότι η κοινωνική πολιτική δεν μπορεί πλέον να αξιολογείται μόνο από το εύρος των παροχών της, αξιολογείται από το κατά πόσο διευρύνει τις δυνατότητες των ανθρώπων, από το κατά πόσο μειώνει εμπόδια που συναντούν στην καθημερινότητά τους, από το κατά πόσο επιτρέπει σε περισσότερους πολίτες να συμμετέχουν ισότιμα στην κοινωνική και οικονομική ζωή.

Εκεί βρίσκεται τελικά η ουσία της κοινωνικής συνοχής, που δεν είναι σύνθημα, είναι κάτι πολύ βαθύτερο και αυτό το νομοσχέδιο το υπηρετεί πολύ πιστά. Όχι μόνο λοιπόν στην αναδιανομή πόρων, αλλά στη δημιουργία πραγματικών ευκαιριών, στην άρση των αποκλεισμών, στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης ότι κάθε άνθρωπος μπορεί να προχωρήσει χωρίς η αφετηρία του να καθορίζει οριστικά την πορεία του.

Η εμπιστοσύνη όμως δεν θεσπίζεται με έναν νόμο ούτε οικοδομείται με εξαγγελίες, κατακτάται όταν οι πολιτικές έχουν συνέχεια, όταν οι θεσμοί λειτουργούν, όταν οι υπηρεσίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολιτών, όταν το κράτος δεν αρκείται στο να νομοθετεί, αλλά ενδιαφέρεται διαρκώς για το αποτέλεσμα των πολιτικών του.

Αυτό είναι τελικά το πραγματικό στοίχημα της σύγχρονης διακυβέρνησης, να σχεδιάζουμε πολιτικές που αντέχουν στον χρόνο, που αξιολογούνται, βελτιώνονται, προσαρμόζονται σε νέες ανάγκες της κοινωνίας.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα δεν φιλοδοξεί να λύσει μόνο του κάθε κοινωνική πρόκληση. Κανένα νομοσχέδιο δεν μπορεί να το κάνει αυτό. Είναι πολύ σύνθετες οι προκλήσεις για να έχουμε την ψευδαίσθηση ότι μπορεί ένα μόνο νομοθέτημα, μια μόνο δύναμη, μια μόνο αρμοδιότητα σε ένα Υπουργείο να επιλύσει τα προβλήματα.

Ένα κοινωνικό κράτος που δεν εμφανίζεται μόνο όταν προκύπτει μια δυσκολία, ένα κοινωνικό κράτος που δημιουργεί προϋποθέσεις, που επενδύει στις δυνατότητες των πολιτών, που στέκεται δίπλα στον πολίτη χωρίς να περιορίζει τις προοπτικές του, είναι αυτό το κοινωνικό κράτος που οικοδομούμε, που επιχειρούμε τέλος πάντων να οικοδομήσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη δημοκρατία είναι αυτονόητο ότι υπάρχουν διαφορετικές πολιτικές προσεγγίσεις. Υπάρχουν όμως προκλήσεις που υπερβαίνουν τον ορίζοντα μιας κοινοβουλευτικής περιόδου, που υπερβαίνουν το πλαίσιο μιας κοινοβουλευτικής παράταξης. Η στήριξη των

ατόμων με αναπηρία, η προστασία της οικογένειας, η αντιμετώπιση του δημογραφικού, η πρόσβαση των νέων στην κατοικία, η αποτελεσματική λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών δεν είναι μόνο κυβερνητικές προτεραιότητες. Είναι εθνικά ζητήματα και γι' αυτό ακριβώς απαιτούν συνέπεια, συνέχεια και διαρκή προσήλωση στο αποτέλεσμα.

Τελικά, η επιτυχία μιας δημόσιας πολιτικής αποτιμάται από τα εμπόδια που απομακρύνθηκαν, από τις ευκαιρίες που δημιουργήθηκαν, από την αξιοπρέπεια που διασφαλίστηκε, από την εμπιστοσύνη που καλλιεργήθηκε ανάμεσα στον πολίτη και το σύγχρονο κράτος. Αυτό είναι το πραγματικό μέτρο ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους και αυτό το νομοθέτημα υπηρετεί τις αρχές ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους και τις αρχές της κοινωνικής συνοχής και της ενίσχυσής της στην πράξη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει από το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής ο κ. Παππάς.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξεκινήσω την σημερινή μου τοποθέτηση όχι από μία παρατήρηση για κάποιο άρθρο ή από κάποια νομοτεχνική παρατήρηση, αλλά από ένα πολύ θλιβερό γεγονός, από το γεγονός ότι ένα νέο παιδί στο φάσμα του αυτισμού, ο εικοσάχρονος Θοδωρής, δεν βρίσκεται σήμερα ανάμεσά μας μετά από αστυνομικά πυρά στο Άργος. Η δικαιοσύνη θα κρίνει τις ακριβείς συνθήκες και τις ποινικές ευθύνες. Εμείς δεν θα υποκαταστήσουμε ούτε τον ρόλο των ανακριτών ούτε τον ρόλο των δικαστών. Η πολιτεία, όμως, οφείλει να αναγνωρίσει τις δικές της ευθύνες για το γεγονός αυτό, διότι δεν είναι δυνατόν ένας άνθρωπος να αντιμετωπίζεται ως μεγαλύτερη απειλή επειδή δεν αντιδρά όπως περιμένουμε, επειδή δυσκολεύεται να επικοινωνήσει, επειδή φοβάται, επειδή πανικοβάλλεται, επειδή δεν κατανοεί αμέσως μία εντολή.

Η διαφορετικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί να μετατρέπεται σε θανατική καταδίκη. Η αναπηρία δεν μπορεί να καταδιώκεται. Δεν μπορεί ένας νέος άνθρωπος να φτάνει μπροστά σ' έναν τοίχο, να ακούγονται δεκάδες πυροβολισμοί και να μην επιστρέφει ποτέ ξανά στο σπίτι του, επειδή το κράτος δεν είχε την εκπαίδευση ή την ψυχραιμία ή τα πρωτόκολλα να καταλάβει τι πραγματικά συνέβαινε. Όταν ένας άνθρωπος με αυτισμό βρίσκεται σε κρίση, η πρώτη αντίδραση της πολιτείας δεν μπορεί να είναι ο φόβος ούτε η καταδίωξη με το όπλο. Πρέπει να είναι η γνώση, η αποκλιμάκωση, η προστασία της ανθρώπινης ζωής. Η εκπαίδευση των Σωμάτων Ασφαλείας στην αναγνώριση μη ορατών αναπηριών, ψυχικών διαταραχών, καταστάσεων κρίσης δεν αποτελεί πολυτέλεια. Αποτελεί στοιχειώδη υποχρέωση ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους.

Εκφράζουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στην οικογένεια του Θοδωρή και ζητούμε πλήρη διερεύνηση, διαφάνεια και απόδοση ευθυνών σε

όλα τα επίπεδα και θέτουμε ένα ευρύτερο πολιτικό ερώτημα: Τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος με αναπηρία στην Ελλάδα του 2026; Σημαίνει ότι διαθέτεις ίσα δικαιώματα, ίση προστασία και ίση δυνατότητα να σχεδιάσεις τη ζωή σου ή σημαίνει ότι πρέπει καθημερινά να αποδεικνύεις την αναπηρία σου, να επαναλαμβάνεις την ιστορία σου, να περιμένεις σε ουρές, να εξαρτάσαι από κληρώσεις και προϋπολογισμούς και να φοβάσαι ότι κάποιος θεσμός δεν θα καταλάβει εγκαίρως αυτό που σου συμβαίνει; Αυτό είναι το πραγματικό πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο συζητούμε το παρόν νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ προσήλθε σε όλη την κοινοβουλευτική διαδικασία με διάθεση ουσιαστικής συμβολής. Δεν αντιμετωπίσαμε το νομοσχέδιο με κομματικό αυτοματισμό. Δεν είπαμε ότι όλα είναι λάθος επειδή προέρχονται από την Κυβέρνηση. Αναγνωρίσαμε από την πρώτη συνεδρίαση ότι στον βασικό κοινωνικό κορμό του νομοσχεδίου υπάρχουν θετικές παρεμβάσεις. Η μονιμοποίηση του προσωπικού βοηθού είναι ένα σημαντικό βήμα. Η καθολική πρώιμη παρέμβαση αποτελεί έναν ορθό και αναγκαίο στόχο. Η κάρτα αναπηρίας μπορεί να περιορίσει τη γραφειοκρατία. Οι δράσεις προσβασιμότητας σε κοινωνικές παροχές και η προσπάθεια ενίσχυσης της ανεξάρτητης διαβίωσης κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Το ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται να αρνηθεί διατάξεις οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν τη ζωή των πολιτών, αλλά δεν πρόκειται να δώσουμε και λευκή επιταγή. Δεν αρκεί να γράφουμε τη λέξη «καθολικό» στον τίτλο ενός νομοσχεδίου. Δεν αρκεί να ονομάζουμε μία παροχή δικαίωμα, όταν στην πράξη παρέχεται μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός. Δεν αρκεί να δημιουργούμε ψηφιακές πύλες, όταν ο πολίτης εξακολουθεί να προσκομίζει τα ίδια πιστοποιητικά σε κάθε υπηρεσία. Δεν αρκεί να εξαγγέλλουμε την ανεξάρτητη διαβίωση, όταν χιλιάδες οικογένειες παραμένουν μόνες, χωρίς δημόσιες υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας. Η κοινωνική πολιτική, λοιπόν, δεν κρίνεται από τους τίτλους των νομοσχεδίων, αλλά κρίνεται από τη ζωή των πολιτών την επόμενη μέρα.

Ο πρώτος και βασικός κανόνας του νομοσχεδίου αυτού είναι ο θεσμός του προσωπικού βοηθού, τον οποίον μονιμοποιείτε. Η μονιμοποίησή του, όπως είπαμε, αποτελεί θετική εξέλιξη, αλλά δεν μπορεί να είναι ούτε επίδομα ούτε φιλανθρωπική παροχή. Είναι ένας μηχανισμός ο οποίος πρέπει να εξυπηρετεί την καθημερινότητα του πολίτη και αυτός ο χαρακτήρας πρέπει να θεσπίζεται καθολικά.

Έχουμε συγκεκριμένες παρατηρήσεις. Πρώτον, οι άνθρωποι που κρίθηκαν επιλέξιμοι κατά την πιλοτική εφαρμογή, αλλά αποκλείστηκαν μόνο εξαιτίας της κλήρωσης, δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται σα να μην αξιολογήθηκαν ποτέ. Η πολιτεία αναγνώρισε ότι έχουν την ανάγκη της υπηρεσίας. Δεν μπορεί μετά να διαγράψει την ανάγκη αυτήν επειδή δεν στάθηκαν τυχεροί σε μια διοικητική διαδικασία.

Δεύτερον, πρέπει να επανεξετάσετε την απαίτησή σας για την πιστοποίηση αναπηρίας εφ' όρου ζωής. Υπάρχουν χιλιάδες συνάνθρωποί μας οι οποίοι έχουν πολύ σοβαρές αναπηρίες, οι οποίοι χρήζουν προσωπικού βοηθού, αλλά αποκλείονται επειδή δεν έχουν ένα πιστοποιητικό αναπηρίας

εφ' όρου ζωής, οπότε και αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο και πρέπει και αυτοί οι άνθρωποι να αντιμετωπίζονται όπως και οι υπόλοιποι ανάπηροι συμπολίτες τους.

Τρίτον, ζητήσαμε ουσιαστικό δικαίωμα ένστασης και επαναξιολόγησης. Σε μια διοικητική απόφαση, όταν ένας άνθρωπος αποφασίζει αν θα μπορείς να σηκωθείς από το κρεβάτι σου, αν θα μπορείς να πας στη δουλειά σου, αν θα μπορείς να σταθείς ως άνθρωπος στην καθημερινότητά σου, δεν μπορεί αυτό να είναι μια ανέλεγκτη απόφαση.

Τέταρτον, ο προϋπολογισμός είναι σαφής. Δίνετε 53,5 εκατομμύρια ευρώ, τα 20 για τον υπόλοιπο χρόνο φέτος. Ακριβώς επειδή είναι σαφής ο προϋπολογισμός, γίνεται σαφέστερο το πρόβλημα. Τα χρήματα αυτά είναι ελάχιστα. Μια υπηρεσία η οποία αφορά περίπου το πιλοτικό πρόγραμμα εξυπηρέτησε 1.800 ανθρώπους, για την ακρίβεια 1.832. Με αυτά τα 53,5 εκατομμύρια πόσοι παραπάνω άραγε θα εξυπηρετηθούν; Θα εξυπηρετηθούν δυόμισι χιλιάδες, δύο χιλιάδες διακόσιοι; Στη δημόσια συζήτηση έχει προκύψει και από τους επιστημονικούς φορείς ότι οι άνθρωποι που έχουν ανάγκη αυτής της υπηρεσίας του προσωπικού βοηθού είναι τουλάχιστον 15.000 στη χώρα μας. Πώς αυτό το ποσό θα καλύψει αυτούς τους ανθρώπους και πώς θα τους καλύψει και μ' ένα σκληρό ηλικιακό όριο το οποίο βάζετε; Πώς θα καλυφθούν οι άνθρωποι εκείνοι οι οποίοι έχουν την ανάγκη προσωπικού φροντιστή και όχι προσωπικού βοηθού; Διότι καλύπτετε το πρόγραμμα ως τα 67 έτη -με μία παράταση για κάποιους ως τα 75- και δεν μας λέτε τι θα γίνει μετά. Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι στη συνέχεια θα βρεθούν σ' έναν γκρεμό στην πραγματικότητα. Γιατί δεν θεσπίζετε και τον θεσμό του προσωπικού φροντιστή, όπως αποτελεί πάγιο αίτημα του κόσμου της αναπηρίας; Συνεπώς, δεν ισχύει η καθολικότητα στην πράξη, κυρία Υπουργέ και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Προχωρούμε στο επόμενο μέτρο για την πρώιμη παρέμβαση και όλα τα άρθρα τα οποία την αφορούν. Ναι, είναι θετική η κατεύθυνση της πρώιμης παρέμβασης. Είναι πολύ χρήσιμο, πρέπει να υπάρχει, πρέπει να είναι καθολική, πρέπει να είναι πανελλήνια, αλλά η καθολικότητα αυτή πρέπει να ισχύει στην πράξη. Ένα παιδί στη Μακεδονία, ένα παιδί στην Κρήτη, ένα παιδί στη Θράκη πρέπει να έχει το ίδιο δικαίωμα και τις ίδιες δυνατότητες πρώιμης παρέμβασης όπως τα παιδιά στο κέντρο, στην πρωτεύουσα της χώρας και εκεί πρέπει να δούμε πώς θα εφαρμοστούν κοινά επιστημονικά πρωτόκολλα και ενιαία ποιοτικά πρότυπα για τους παρόχους των υπηρεσιών αυτών. Χρειάζεται συνεχής αξιολόγηση, εποπτεία, επιμόρφωση των επαγγελματιών, συμμετοχή των δημόσιων φορέων.

Σας άκουσα, κυρία Υπουργέ, να λέτε ότι θα συμμετέχουν δημόσιοι φορείς. Περιμένουμε, λοιπόν, να δούμε ποιοι θα είναι αυτοί. Χρειάζονται κινητές και κατ' οίκον υπηρεσίες για τις περιοχές εκείνες που δεν υπάρχει επαρκής κάλυψη.

Περνώ στην κάρτα αναπηρίας. Είναι επίσης μια θετική πρωτοβουλία, με μία βασική προϋπόθεση, να γίνει πραγματική κάρτα δικαιωμάτων και όχι ακόμη ένα έγγραφο μέσα στον φάκελο του πολίτη. Δεν έχει νόημα να έχει κάποιος κάρτα αναπηρίας και ταυτόχρονα να πρέπει να εμφανίζει ξανά τη

γνωμάτευση του ΚΕΠΑ, να εκδίδει άλλη μία κάρτα για τις μετακινήσεις και να αποδεικνύει από την αρχή την κατάστασή του σε κάθε υπηρεσία.

Η κάρτα πρέπει να αναγνωρίζεται από το σύνολο της δημόσιας διοίκησης, από τους δήμους, από την ΑΑΔΕ, τις συγκοινωνίες και τους εποπτευόμενους οργανισμούς και παράλληλα, επειδή διαχειρίζεται εξαιρετικά ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, πρέπει να γνωρίζει ο πολίτης ποιος απέκτησε πρόσβαση στα στοιχεία του, πότε, για ποιο λόγο, να μπορεί να διορθώσει άμεσα ένα λάθος, να έχει τη δυνατότητα πάντοτε της ψηφιακής εξυπηρέτησης.

Στα άρθρα για την εκπαίδευση προσανατολισμού κινητικότητας των τυφλών, έχουμε μόνο εννέα εκπαιδευτές όπως επισημάνθηκε και σε Επιτροπές σε όλη τη χώρα. Έχουμε εννέα εκπαιδευτές για την εκπαίδευση των τυφλών! Η χώρα έχει πραγματική έλλειψη. Δεν μπορεί να σχεδιάζεται μια τέτοια πολιτική, μια τόσο κρίσιμη υπηρεσία χωρίς ουσιαστική συμφωνία από την ΕΣΑΜΕΑ, από την Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών και κυρίως, χωρίς την άμεση συμμετοχή των ίδιων των τυφλών ανθρώπων στην εκπαίδευση, στην πιστοποίηση και στην αξιολόγηση. Η αρχή «τίποτα για εμάς χωρίς εμάς» δεν είναι ένα σύνθημα ευγένειας, είναι ένας όρος δημοκρατικής και αποτελεσματικής πολιτικής.

Στις στεγαστικές διατάξεις και εκεί αναγνωρίζουμε τα θετικά στοιχεία, αλλά δεν μπορούμε να βαπτίζουμε κάθε μεμονωμένο πρόγραμμα, μια ολοκληρωμένη στεγαστική πολιτική. Η χώρα χρειάζεται πραγματικό απόθεμα κοινωνικής κατοικίας. Είμαστε τελευταίοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις κοινωνικές κατοικίες.

Το ΠΑΣΟΚ έχει μια ολοκληρωμένη, συγκεκριμένη πρόταση για τις κοινωνικές κατοικίες, ένα κομμάτι στο οποίο η Κυβέρνηση έχασε την ευκαιρία από το Ταμείο Ανάκαμψης να κάνει προγράμματα κοινωνικών κατοικιών και να φτάσουμε έστω στις χαμηλότερες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί αυτή τη στιγμή είμαστε στη χαμηλότερη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πρόγραμμα των κοινωνικών κατοικιών.

Και περνώ στο Πρόγραμμα της Μετεγκατάστασης, ένα πιλοτικό πρόγραμμα το οποίο έγινε για τον Έβρο. Υπήρξε μεγάλη επικοινωνιακή προβολή. Υποβλήθηκαν εξακόσιες αιτήσεις. Ξέρετε πόσες εγκρίθηκαν για αυτό το Πρόγραμμα; Δύο! Δύο άνθρωποι συμμετείχαν σε αυτό το Πρόγραμμα, γιατί τι είναι αυτό το Πρόγραμμα; Δίνουν 10.000 ευρώ εφάπαξ σε ανθρώπους να μετεγκατασταθούν σε ακριτικές περιοχές και συγκεκριμένα στον Έβρο. Δεν μπήκαν και οι υπόλοιπες περιοχές. Θα μπορούσε να είχε μπει η Δυτική Μακεδονία, όπως επανειλημμένα ζητήσαμε όλοι οι νόμοι οι οποίοι υποφέρουν από τη δημογραφική εγκατάλειψη της Δυτικής Μακεδονίας. Δύο άνθρωποι. Ε, 10.000 ευρώ δεν είναι ικανό κίνητρο να μετεγκατασταθεί κάποιος σε μια ακριτική περιοχή χωρίς να έχει υποδομές, χωρίς να έχει σχολεία, χωρίς να έχει υγειονομικές δομές.

Αντίστοιχο πρόγραμμα τρέχει η γειτονική Τουρκία, στην Αδριανούπολη, με αποτελέσματα τα οποία είναι συγκλονιστικά. Χιλιάδες άνθρωποι έχουν μετεγκατασταθεί εκεί πέρα. Ένας οργανισμός οικοδομικός στην Αδριανούπολη και είναι η γειτονική Τουρκία. Και λυπάμαι που πρέπει να φέρνω το

παράδειγμα της γειτονικής χώρας για να πω πώς γίνεται μια καλή πρακτική, την οποία θα έπρεπε να έχουμε εφαρμόσει και εμείς.

Περνάμε και στα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχεδίου. Είναι ένα νομοσχέδιο «σκούπα», ένα νομοσχέδιο παράδειγμα κακής νομοθέτησης. Χθες το βράδυ φέρατε στις δώδεκα η ώρα τα μεσάνυχτα δύο τροπολογίες στο νομοσχέδιο. Σε ποια σοβαρή ευρωπαϊκή χώρα και ποιο Κοινοβούλιο νομοθετεί με έναν τέτοιο τρόπο, να φέρνει τα μεσάνυχτα τροπολογίες, οι οποίες δεν συζητήθηκαν, δεν υπήρχε δημόσια διαβούλευση, από το παράθυρο κρυφά ποιος ξέρει γιατί; Και τώρα υποχρεώνεται το Κοινοβούλιο να μελετήσει κάτι για το οποίο δεν έγινε δημόσια συζήτηση, δεν τοποθετήθηκαν οι φορείς.

Και γιατί είναι επίσης κακή νομοθέτηση; Γιατί είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο φέρνετε ένα σωρό άσχετες διατάξεις. Μαζί με τον προσωπικό βοηθό φέρνετε τα ηλεκτρικά πατίνια, φέρνετε τα προϊόντα της κάνναβης και παράλληλα υπάρχουν προβληματικότατα άρθρα, με πρώτο και χειρότερο το άρθρο 67, ένα άρθρο το οποίο κινείται στα όρια της αντισυνταγματικότητας, ένα άρθρο το οποίο διορίζει διοίκηση στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, το Ανώτατο Επιστημονικό Όργανο, τον Ανώτατο Επιστημονικό Φορέα των γιατρών στη χώρα. Δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό Υγείας να διορίσει διοίκηση για έξι συν τρεις μήνες, για εννέα μήνες, για τη διενέργεια μιας ηλεκτρονικής εκλογής στην πραγματικότητα. Παρεμβαίνει, δηλαδή δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό να παρέμβει στον ανώτατο αυτόν φορέα των γιατρών κατά παράβαση κάθε συνταγματικής λογικής για να διενεργήσει απλές ηλεκτρονικές εκλογές.

Υπάρχει γνωμοδότηση του Πανελληνίου Οργάνου των Δικηγορικών Συλλόγων. Υπάρχουν γνωμοδοτήσεις από το ΠΙΣ. Υπάρχει έντονη αντίδραση ευρωπαϊκών φορέων γιατρών. Εμείς ζητούμε την άμεση απόσυρση αυτού του άρθρου. Είναι ένα άρθρο, το οποίο προσβάλλει τον ιατρικό κόσμο της χώρας, όπως επανειλημμένα έχει επιλέξει να προσβάλει αυτή η Κυβέρνηση τον ιατρικό κόσμο της χώρας.

Ένα εξίσου προβληματικό άρθρο είναι το άρθρο 45 που παρατείνει τις θητείες ανθρώπων στη Διοίκηση του ΟΠΕΚΑ, σε φορείς αντί να στελεχωθεί ο φορέας αυτός, αντί να κληθεί ο Σύλλογος στις επιτροπές όπως ζήτησε. Του αναθέτετε να έχει την εποπτεία και να φέρει όλο το βάρος αυτής της αναθεώρησης, την οποία κάνετε αυτή τη στιγμή για τον προσωπικό βοηθό χωρίς να στελεχώνεται. Παρατείνετε τις θητείες των ανθρώπων αυτών και μια πραγματική υπηρεσιακή ανάγκη δεν την αντιμετωπίζετε με ένα γενικό και αντικειμενικό κανόνα, αλλά με μία περιορισμένη εξαίρεση, η οποία δημιουργεί απορίες και το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να συναινέσει σε μία τέτοια διάταξη τη στιγμή που έχουμε έναν τόσο υποστελεχωμένο Οργανισμό.

Θα πω και δυο λόγια και για τα ηλεκτρικά πατίνια και θα πω και δυο λόγια για τα προϊόντα της κάνναβης. Στα ηλεκτρικά πατίνια, αυτό το οποίο κάνετε, είναι η πάγια τακτική σας απέναντι στη νομοθέτηση την οποία έχετε. Θέλετε στην πραγματικότητα να βάλετε αυστηρούς όρους, περιορισμούς, θεωρώντας ότι αν περιορίσετε, αν τιμωρήσετε αυστηρά, θα προλάβετε τα

ατυχήματα κάτω από την κοινωνική πίεση χωρίς να έχετε κάνει τίποτα να προλάβετε.

Και τι λέτε; Δεν μπορεί ένας άνθρωπος να οδηγεί το ηλεκτρικό πατίνι αν δεν είναι δέκα επτά χρονών. Άρα, αναγνωρίζει η πολιτεία ότι στα δεκαέξι χρόνια μπορεί κάποιος να πάρει δίπλωμα για να οδηγήσει ένα μοτοποδήλατο, μια μηχανή δηλαδή, αλλά πρέπει να γίνει δέκα επτά χρονών για να οδηγήσει το ηλεκτρικό πατίνι. Και δεν έχει σημασία αν αυτός έχει εκπαιδευτεί στους κανόνες οδικής κυκλοφορίας. Δεν έχει σημασία αν έχει δίπλωμα. Δηλαδή, ένας άνθρωπος στα είκοσι ή στα τριάντα μπορεί να πάρει ηλεκτρικό πατίνι χωρίς να έχει κάποια εκπαίδευση.

Εμείς προτείνουμε, λοιπόν, μια πολιτική μικροκινητικότητας. Με τις απαγορεύσεις δεν θα πάτε πίσω. Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω. Η μικροκινητικότητα θα συνεχίζει να υπάρχει, άρα χρειάζεται υποδομές, χρειάζεται κανόνες και χρειάζεται εκπαίδευση οπότε πρέπει να δίνουμε ένα δίπλωμα μικροκινητικότητας. Τα παιδιά, οι νέοι, όλοι οι άνθρωποι οι οποίοι χρησιμοποιούν ηλεκτρικά πατίνια να γνωρίζουν τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας και να έχουμε μια συγκεκριμένη πολιτική για αυτά.

Το ίδιο κάνετε και με την κάνναβη. Τι κάνετε στην πραγματικότητα; Βάζετε αυστηρές ποινές και εντάξει εμείς είμαστε υπέρ του να τιμωρούνται οι παραβάτες. Όμως έχετε κλείσει μια ολόκληρη αγορά 15 εκατομμυρίων με νόμιμα προϊόντα από τον ανθό της κάνναβης, τα οποία ούτε εξαρτησιογόνα είναι ούτε δημιουργούν κάποιον εθισμό. Καλέσαμε και τον ΕΟΦ να μας πει την άποψή του. Ούτε αυτόν τον καλέσατε στην Επιτροπή για να μας πει την άποψή του.

Κλείσατε αυτή την αγορά γιατί δεν μπορείτε να ελέγξετε τα παράνομα προϊόντα με τα οποία ψεκάζονται οι διάφορες ουσίες. Το ότι δεν μπορείτε να ελέγξετε δεν σημαίνει ότι πρέπει να κλείσετε μια νόμιμη αγορά ή ακόμα χειρότερα να οδηγήσετε σε μια παρανομία και σε μια μαύρη αγορά όλα αυτά τα προϊόντα. Αυτό το οποίο θα έπρεπε να γίνεται είναι να γίνονται αυστηροί έλεγχοι στα προϊόντα αυτά και να ξέρουμε ακριβώς ποιος πουλάει τι και όχι απλά να βάζουμε ποινές και στην πραγματικότητα να κλείνουμε μία νόμιμη αγορά.

Ένα ισχυρό κράτος δεν λέει «δεν μπορώ να ελέγξω αλλά απαγορεύω τα πάντα». Ένα ισχυρό κράτος αδειοδοτεί, ελέγχει, πιστοποιεί, παρακολουθεί και απαγορεύει φυσικά τα συνθετικά και νοθευμένα προϊόντα. Έτσι γίνεται στα σοβαρά κράτη.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ αναγνωρίζει τα θετικά και το θετικό κοινωνικό πυρήνα του νομοσχεδίου. Δεν συμψηφίζουμε την ανάγκη του προσωπικού βοηθού με μια φωτογραφική διάταξη ούτε χρησιμοποιούμε φωτογραφικές διατάξεις για άλλοθι για να αρνηθούμε τα δικαιώματα που περιμένουν οι άνθρωποι με αναπηρία και οι οικογένειές τους. Αυτό είναι υπεύθυνη αντιπολίτευση. Ναι στις κοινωνικές κατακτήσεις, όχι στις θεσμικές εκτροπές. Ναι στην ανεξάρτητη διαβίωση, όχι στους αποκλεισμούς και στις λευκές επιταγές. Ναι στην ασφάλεια και στη δημόσια υγεία, όχι στις επικοινωνιακές απαγορεύσεις χωρίς πρόληψη, χωρίς υποδομές, χωρίς έλεγχο.

Και επιστρέφω από εκεί απ' όπου ξεκίνησα την ομιλία μου. Η πολιτική για την αναπηρία δεν είναι ένα κεφάλαιο ενός νομοσχεδίου. Είναι ο τρόπος με τον οποίο ένα κράτος κοιτάζει τον άνθρωπο που δεν κινείται, δεν επικοινωνεί, δεν αντιλαμβάνεται ή δεν αντιδρά όπως αντιδρά η πλειοψηφία. Είναι το αν θα τον συναντήσει με φόβο ή με γνώση, με εγκατάλειψη ή με υποστήριξη, αν θα τον στήσει σε έναν τοίχο και θα τον πυροβολήσει ή θα του δημιουργήσει έναν ανοιχτό δρόμο προς την κοινωνία.

Εμείς, στο ΠΑΣΟΚ, επιλέγουμε το δρόμο της γνώσης, της υποστήριξης, της αυτονομίας και της αξιοπρέπειας. Και λέμε ότι κανείς δεν πρέπει να μένει μόνος, κανείς δεν πρέπει να μένει αόρατος. Κανένα δικαίωμα δεν πρέπει να μένει μόνο στα χαρτιά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ- Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Πολιτισμού, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, καθώς και ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κατέθεσαν στις 20.7.2026 σχέδιο νόμου: «Σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, με την επωνυμία «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΑΕ» (Hellenic Heritage Organisation SA), Αναδιοργάνωση του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (Ο.Δ.Α.Π.) - Στρατηγική για την προστασία και ανάδειξη της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας. Ίδρυση Φορέα Διαχείρισης Επισκέψιμων χώρων Ενάλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς - Εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης με σκοπό την ανάπτυξη του Οπτικοακουστικού Δημιουργικού Τομέα (Ο.Δ.Τ) - Ρυθμίσεις για την προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς - Διαχείριση και διανομή αδιάθετων ποσών πνευματικών δικαιωμάτων - Θέματα Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας και άλλων εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Να κλείσει, παρακαλώ, το σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής ομιλητών.

Περνάμε τώρα στην ειδική αγοράτρια από το ΚΚΕ, την κ. Δάγκα.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φέρατε ουσιαστικά ένα νομοσχέδιο «σκούπα» με τελείως άσχετες μεταξύ τους ρυθμίσεις από τον Προσωπικό Βοηθό που μονιμοποιείτε τους

κόφτες, το πρόγραμμα παιδικής παρέμβασης που μόνο κατ' όνομα είναι καθολικό, τους εκπαιδευτές κινητικότητας ανθρώπων με αναπηρία όρασης που βάζετε μέχρι και διδάκτρα στην εκπαίδευσή τους, τον ΟΠΕΚΑ που δίνετε περισσότερες αρμοδιότητες αλλά με πολύ λιγότερο προσωπικό στις υποστελεχωμένες υπηρεσίες του, την λεγόμενη Εθνική Πύλη Αναπηρίας για να διασφαλίσετε ότι πλέον θα υπάρχουν και ψηφιακοί κόφτες στα ποσοστά αναπηρίας, τα επιδόματα και άλλες παροχές.

Θα σας καταθέσουμε στα Πρακτικά την ανακοίνωση του Πανελλήνιου Συλλόγου Εργαζομένων ΟΠΕΚΑ-ΕΦΚΑ, αυτούς που αποκλείσατε φυσικά από την ακρόαση των φορέων, όπως και τα υπόλοιπα σωματεία των εργαζομένων.

Έχετε μέχρι και διατάξεις για το στεγαστικό πρόβλημα συνεχίζοντας να δίνετε γη και ύδωρ σε τραπεζίτες, funds, servicers, επενδυτές ακινήτων και μεγαλοκατασκευαστές. Μέχρι και άρθρα για τα ηλεκτρικά πατίνια φέρνετε. Τι να πω; Επίσης διατάξεις για να μπορούν οι πολυεθνικές να διευρύνουν το αγοραστικό τους κοινό πέρα από την ονομαζόμενη φαρμακευτική κάνναβη. Δηλαδή, θέλετε να προστατεύσετε και να ενισχύσετε τη νόμιμη παραγωγή κάνναβης στον ανταγωνισμό με την παράνομη. Κυρίως κάνετε ένα ακόμα βήμα νομιμοποίησης στη συνείδηση των εργαζομένων, του λαού, της νεολαίας, της ναρκοκουλτούρας, ακριβώς για να κάνετε μπίζνες.

Σε αυτό βέβαια το νομοσχέδιο, τι να πούμε; Φέρνετε μέχρι και αυτές τις άθλιες διατάξεις ωμής παρέμβασης του Υπουργείου Υγείας στην ίδια τη λειτουργία του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου και των ιατρικών συλλόγων. Δηλαδή, αντί να κάνετε αυτό που ζητάνε και απαιτείται, δηλαδή να αλλάξετε την αντιδραστική ιατρική νομοθεσία ακυρώνοντας κάθε δυνατότητα κυβερνητικών παρεμβάσεων στα εσωτερικά των ιατρικών συλλόγων, εσείς τι κάνετε; Τα ενισχύετε ακόμα περισσότερο.

Πέρα από όλες αυτές τις διατάξεις που είναι τελείως άσχετες μεταξύ τους φέρατε και τα χαράματα σχεδόν δύο τροπολογίες που επί της ουσίας και αυτές είναι άσχετες με το συνολικό. Εμείς σας καλούμε να κάνετε δεκτή την τροπολογία που σας κατέθεσε το ΚΚΕ για τους εργαζόμενους της ΔΕΥΑ. Κυρίως εμείς αναδεικνύουμε ότι όσο κι αν προσπαθείτε να παρουσιάσετε όλες αυτές τις διατάξεις κάτω από την ομπρέλα της λεγόμενης κοινωνικής πολιτικής, ένα πράγμα επιβεβαιώνετε, ότι η λεγόμενη κοινωνική πολιτική σας είναι χτισμένη με αντιδραστικά υλικά, με τους δημοσιονομικούς περιορισμούς, με τους κόφτες σε υγεία, πρόνοια, παιδεία. Εδώ φτάνετε να κάνετε συνταγματικούς αυτούς τους κόφτες με τα ματωμένα πλεονάσματα.

Και καταλαβαίνουμε -είναι η αλήθεια- την ενόχληση της Κυβέρνησης στην κριτική των κομμάτων της συστημικής Αντιπολίτευσης σε σχέση με αυτά τα ασφυκτικά δεσμά γιατί ομολογουμένως όλοι σας έχετε δεσμεύσεις σε αυτές τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τηρείτε με θρησκευτική ευλάβεια, όπως άλλωστε δήλωσε κυνικά και ο τομεάρχης οικονομικών του Τσίπρα.

Με βάση, λοιπόν, αυτά τα δεσμά οι αναγκαίες δημόσιες και δωρεάν δομές και υπηρεσίες για την πρόληψη, για τη θεραπεία και την αποκατάσταση αναπηρίας θεωρούνται κόστος για το εχθρικό για το λαό αστικό κράτος και με το νομοσχέδιό σας προσθέτετε και νέους κόφτες και νέες προϋποθέσεις αυτές

τις ελάχιστες υπηρεσίες που έχετε θεσμοθετήσει για τη στήριξη των ανθρώπων με αναπηρία, των χρονίως πασχόντων, άλλων ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού με βάση τις πρόσθετες ανάγκες προστασίας τους.

Ό,τι και να κάνετε, λοιπόν, δεν μπορείτε να κρύψετε την κατεύθυνση των προγραμμάτων που κινείται στη λογική όχι μόνο των περικοπών, αλλά και της συρρίκνωσης των δημόσιων κοινωνικών δαπανών και υπηρεσιών στην παραπέρα εμπορευματοποίησή τους, όπως είναι για παράδειγμα το πρόγραμμα του Προσωπικού Βοηθού που όχι μόνο δεν έχει καθολικό χαρακτήρα αλλά πολύ περισσότερο είναι αποσπασματικό. Δεν έχει καμία σχέση με τη σύγχρονη ανάγκη ενός ενιαίου κρατικού δωρεάν συστήματος πρόνοιας.

Μιλάμε, δηλαδή, για ένα πρόγραμμα για λίγους ΑμεΑ και μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, όπως κυνικά αναφέρεται στο άρθρο 5 -δηλαδή, όποιος πρόλαβε τον Κύριο είδε- γιατί η καπιταλιστική σας οικονομία χωράει τα 7 δισεκατομμύρια ευρώ για τους νατοϊκούς εξοπλισμούς ώστε να βαθαίνει η πολεμική εμπλοκή στο μακελειό στη Μέση Ανατολή, στην Ουκρανία, με βάση τις νατοϊκές απαιτήσεις και σχεδιασμούς, αντέχει φοροαπαλλαγές και προνόμια για τους επιχειρηματικούς ομίλους. Αλλά βλέπετε η χρηματοδότηση εξαντλείται όταν είναι να καλύψει καθολικά τις ανάγκες των ανθρώπων με αναπηρία.

Δεν φτάνει, λοιπόν, που διατηρείτε τους απαράδεκτους κόφτες με κριτήρια, για παράδειγμα, το ηλικιακό, εισοδηματικά κριτήρια, πλέον εισάγετε και ένα νέο σύστημα περικοπών μέσα από τις λεγόμενες ειδικές επιτροπές αξιολόγησης. Τι θα έχουν ως κριτήριο; Τη λειτουργικότητα λέτε. Βέβαια, η αλήθεια είναι ότι δεν πρωτοτυπείτε ως Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας γιατί την περιβόητη αξιολόγηση της λειτουργικότητας των ανθρώπων με αναπηρία την έφερε η Κυβέρνηση του Τσίπρα, για να θυμηθούμε. Μάλιστα, η μέχρι τώρα αξιολόγηση της λειτουργικότητας από τα ΚΕ.Π.Α. δείχνει ότι αξιοποιείται για να μειωθούν ποσοστά αναπηρίας, για να κοπούν επιδόματα και συντάξεις, άλλοτε με όχημα τα εισοδηματικά κριτήρια άλλοτε με την καταλληλότητα προς εργασία.

Αυτή η λογική των ελάχιστων παροχών προς τους πιο βαριά ανάπηρους στο όνομα του εξορθολογισμού των επιδομάτων δείχνει την κατεύθυνσή σας. Ομολογουμένως υλοποιείτε κατά γράμμα όλες τις κατευθύνσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που μιλάει για ανασχηματισμό των επιδομάτων τα οποία θα βασίζονται, λέει, στην ταξινόμηση της αναπηρίας περισσότερο στη λειτουργικότητα ενός ατόμου παρά στην κατάσταση της υγείας του. Για τέτοιες αθλιότητες μιλάμε.

Και προφανώς μας χωρίζει άβυσσος για το τι σημαίνει ουσιαστική στήριξη των ανθρώπων με αναπηρία και των οικογενειών τους. Γιατί για εμάς από την όποια μορφή αναπηρία απορρέουν πρόσθετες ανάγκες που σχετίζονται με τη φύση της αναπηρίας, σχετίζονται με τα ατομικά χαρακτηριστικά κάθε προσώπου, το γενικότερο περιβάλλον. Γι' αυτό η εξασφάλιση στήριξης από το κράτος πρέπει να είναι καθολική αλλά και εξατομικευμένη. Χρειάζονται ιδιαίτερη κρατική, κοινωνική φροντίδα και μέριμνα. Και όλα αυτά δωρεάν.

Η καταγραφή και η εκτίμηση των παραμέτρων που συνθέτουν αυτές τις γενικές αλλά και εξατομικευμένες ανάγκες των ΑμεΑ είναι χρήσιμο όχι για να αξιοποιείται ως κόφτης, όπως κάνετε και με τα άρθρα του νομοσχεδίου. Είναι ένας οδηγός για τον σχεδιασμό και τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων και των παροχών που θα πρέπει να εξασφαλίσει το κράτος. Σημαίνει όμως ότι απαιτούνται και μέτρα για τη στήριξη των ΑμεΑ και των οικογενειών τους, δηλαδή μέτρα για την ένταξη των ικανών προς εργασία στην παραγωγή, την ανεξάρτητη διαβίωσή τους, για την πρόληψη των ατυχημάτων στους χώρους εκπαίδευσης και εργασίας. Απαιτούνται σύγχρονες κρατικές και δωρεάν δομές αποκατάστασης, παροχή των κατάλληλων βοηθημάτων, εξοπλισμών, τεχνικών μελών, έργα εργονομικά για τη διαμόρφωση των κατοικιών, των χώρων εργασίας των ατόμων με αναπηρία, καθώς και δωρεάν κρατικές δομές εκπαίδευσης, επαγγελματικής αποκατάστασης, δημιουργικής απασχόλησης, ψυχαγωγίας, προγράμματα διακοπών και άλλα. Όχι όπως σήμερα που έχουν απομείνει μόλις εκατόν τριάντα κλίνες σε δημόσιες δομές αποκατάστασης και όλες οι υπόλοιπες έχουν παραδοθεί στον ιδιωτικό τομέα που εμπορεύεται τις ανάγκες των αναπήρων και των οικογενειών τους.

Επιβεβαιώνετε, δηλαδή, ότι ούτε θέλετε ούτε μπορείτε να εξασφαλίσετε καθολικά για όλους τους ΑμεΑ την αναγκαία κοινωνική φροντίδα με κριτήριο αυτές τις εξατομικευμένες ανάγκες τους.

Και αυτό όχι γιατί δεν υπάρχει τεχνογνωσία ή αντίστοιχη ανάπτυξη της επιστήμης, ύπαρξη ικανού, εξειδικευμένου προσωπικού όλων των κλάδων και ειδικοτήτων, δηλαδή δεν υπάρχουν σύγχρονα τεχνικά μέσα, αλλά γιατί το εχθρικό για τον λαό αστικό κράτος, όπως και αν το βαφτίσετε, είτε σύγχρονο κοινωνικό κράτος είτε κράτος δικαίου, η αλήθεια είναι ότι δεν εξασφαλίζει ισότητα ευκαιριών, αλλά θωρακίζει την κοινωνική ταξική ανισότητα. Υπηρετεί την αντιλαϊκή σταθερότητα της καπιταλιστικής κερδοφορίας, των ματωμένων πλεονασμάτων, της πολεμικής εμπλοκής, των δεσμεύσεων σε Ευρωπαϊκή Ένωση και NATO. Και αυτό σημαίνει μόνο αστάθεια για τον λαό, ιδιαίτερα για τους ανθρώπους με αναπηρία και τις οικογένειές του.

Άλλωστε, μέσα από κάθε διάταξη του νομοσχεδίου, τι κάνετε; Μονιμοποιείτε ότι οι οικογένειες θα συνεχίσουν να πληρώνουν για τις δομές φιλοξενίας των ανθρώπων τους, δηλαδή στις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, στις στέγες αυτόνομης διαβίωσης, στα οικοτροφεία, στα κέντρα διημέρευσης, στα θεραπευτήρια χρονίων παθήσεων.

Μονιμοποιείτε ότι ο ΕΟΠΥΥ θα συνεχίζει να αποζημιώνει μόνο βέβαια ένα κομμάτι από το συνολικό ποσό που καταβάλλει μια οικογένεια, δηλαδή και άμεσες και έμμεσες πληρωμές. Μονιμοποιείτε ότι αυτές οι δομές είτε είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ιδιωτικού δικαίου, είτε ΜΚΟ και ιδιωτικές, θα ενισχύσουν τη λειτουργία τους με τα κριτήρια της αγοράς, δηλαδή με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια. Κυρίως μονιμοποιείτε τα αδιέξοδα που βιώνουν χιλιάδες οικογένειες με ΑμεΑ.

Για παράδειγμα, ακούστηκε στις επιτροπές της Βουλής ότι το Πρόγραμμα Πρώιμης Διάγνωσης και Έγκαιρης Παρέμβασης θα φτάσει στα 15 εκατομμύρια κάθε χρόνο για δυόμισι χιλιάδες παιδιά. Όμως, με τα άλλα παιδιά τι θα γίνει, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης; Γιατί για να καλυφθούν καθολικά οι ανάγκες των παιδιών ηλικίας μηδέν έως έξι ετών πρέπει να γίνει πρώιμη διάγνωση σε πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες παιδιά, γιατί αυτός είναι ο

πληθυσμός των παιδιών στη συγκεκριμένη ηλικία και κατηγορία στη χώρα μας.

Ας αφήσουμε στην άκρη ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα ούτε πρόωμη ούτε έγκαιρη ούτε εξειδικευμένη επιστημονική παρέμβαση είναι. Είναι μια καρικατούρα παρέμβασης, υποκατάστατο πρόωμης για λίγα παιδιά, χωρίς να υπάρχουν οι αναγκαίες κρατικές δομές, επί της ουσίας σπρώχνοντας παιδιά και οικογένειες, πελάτες στους ιδιώτες.

Μπορείτε να μας πείτε λοιπόν, κυρία Υπουργέ, από τους ογδόντα πέντε φορείς που αναφέρατε χθες στην Επιτροπή της Βουλής, που είναι ενταγμένοι στο πρόγραμμα, πόσοι από αυτούς τους φορείς είναι δημόσιες δομές;

Αντίστοιχα, η συγκρότηση ενός ψηφιακού μηχανισμού δεν αναιρεί τη στρατηγική περικοπών, μειώσεων και ιδιωτικοποιήσεων των παροχών στην αναπηρία. Και αναρωτιόμαστε, άραγε στους ανθρώπους με αναπηρία έλλειπε η ψηφιακή κάρτα για να βρουν γιατρό, για να μπορούν να κάνουν έγκαιρα τις εξετάσεις; Γιατί η ψηφιακή κάρτα ούτε τα φάρμακα ούτε τα τεχνολογικά βοηθήματα σου πληρώνει ούτε τον λογαριασμό της ΔΕΗ σου πληρώνει. Πολύ περισσότερο δεν αποτελεί προστασία των οικογενειών ΑμεΑ από τον πλειστηριασμό ή την έξωση.

Όταν, λοιπόν, παραμένει άθικτη η αντιλαϊκή σταθερότητα με τη συνολικότερη ακρίβεια, τη φοροληστεία, τους μισθούς και τις συντάξεις που τελειώνουν στα μισά του μήνα, όταν παραμένει η αντιλαϊκή σταθερότητα της μεγάλης αύξησης της τιμής των ακινήτων, όταν παραμένει η αντιλαϊκή σταθερότητα των πλειστηριασμών που συνεχίζουν να πραγματοποιούνται με βάση το αντιδραστικό πλαίσιο που έχετε διαμορφώσει όλοι σας και έχετε όλη λερωμένη τη φωλιά σας για τους πλειστηριασμούς και τις εξώσεις σε σπίτια λαϊκών οικογενειών, όταν τα κέρδη των τραπεζιτών φτάνουν τα 4 δισεκατομμύρια ευρώ καθαρά τον χρόνο, αποτελεί θράσος σε αυτές τις συνθήκες να φέρνεται διατάξεις με τον προκλητικό τίτλο «για την άμεση πρόληψη της αστεγίας ατόμων και οικογενειών που διαμένουν υπό την απειλή έξωσης, λόγω οικονομικής αδυναμίας».

Τι λέτε δηλαδή στις οικογένειες των ΑμεΑ; Τι λέτε στην οικογένεια του Σπύρου που έχασε η οικογένειά του το σπίτι; Ότι μπορεί να χάνουν την πρώτη κατοικία τους, να ξεσπιτώνονται, αλλά θα τους παρέχετε ψυχοκοινωνική στήριξη. Για τέτοια αθλιότητα μιλάμε!

Βέβαια, ο προσανατολισμός σας ξεκαθαρίζεται από τα άρθρα που έρχονται κυριολεκτικά να λύσουν τα χέρια των ομίλων από όποιους πολεοδομικούς περιορισμούς υπήρχαν στη δόμηση και τις χρήσεις γης. Εδώ δίνετε τη δυνατότητα σε βιομηχανικούς ομίλους να μετατρέπουν τμήμα ή ακόμα και όλη την εγκατάσταση των βιομηχανικών μονάδων σε κατοικίες.

Καταλαβαίνετε τι αθλιότητα φέρνεται; Τι σχέση έχει με τη σύγχρονη ανάγκη για σύγχρονη, ασφαλή, φθηνή κατοικία αυτή η απαράδεκτη ρύθμιση που ανοίγει διάπλατα τον δρόμο για δημιουργία κατοικιών σε ακατάλληλο περιβάλλον, ακόμα και εντός βιομηχανικών περιοχών, χωρίς να εξασφαλίζονται ασφαλείς όροι διαβίωσης και ανθρώπινες συνθήκες ζωής και εργασίας;

Άρα, με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις δεν αντιμετωπίζεται κανένα στεγαστικό πρόβλημα. Κυρίως κατοχυρώνετε τους βέλτιστους όρους εκμετάλλευσης της γης. Διευρύνετε ένα ακόμα πεδίο δράσης του κεφαλαίου, καταστρατηγώντας ακόμα και τους περιορισμούς της ίδιας πολεοδομικής

νομοθεσίας, τους όρους λειτουργίας, ποιότητας και ασφάλειας της κατοικίας. Ενισχύετε κυρίως την εμπορευματοποίησή της.

Και τώρα τι να πούμε για το άρθρο 57, για την ανέγερση κατοικιών σε ακίνητα ιδιοκτησίας του Ταμείου Εθνικής Άμυνας; Να ξέρετε ότι είστε βαθιά γελασμένοι αν νομίζετε ότι θα ξεμπερδέψετε εύκολα με τη διεκδίκηση των κατοίκων στο Χαϊδάρι για να μείνει το Πάρκο Νεολαίας ελεύθερος χώρος πρασίνου και να μην παραδοθεί σε κατασκευαστικούς ομίλους.

Αν κάτι επιβεβαιώνεται και από τις συγκεκριμένες διατάξεις, είναι ότι στο πλαίσιο του σάπιου συστήματος της εκμετάλλευσης των κερδών και των πολέμων, η κατοικία δεν αποτελεί ανάγκη και δικαίωμα που πρέπει να είναι εξασφαλισμένο για όλο τον λαό. Αποτελεί πανάκριβο εμπόρευμα για να κερδίζουν οι κατασκευαστικοί, οι τραπεζικοί και οι ενεργειακοί όμιλοι, οι εταιρείες Golden Visa και Airbnb.

Δεν υπάρχει επομένως καμία μαγική συνταγή για το στεγαστικό. Για να κερδίσει ο λαός πρέπει να χάσει το κεφάλαιο και σε αυτήν την κατεύθυνση είναι οι προτάσεις που σας έχουμε καταθέσει ως κόμμα, κυρίως για να σταματήσει η αθλιότητα των πλειστηριασμών και των εξώσεων, να προστατευθεί η πρώτη κατοικία, η λαϊκή περιουσία.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δεν μπορεί να υπάρξει ίση μεταχείριση ούτε ισότιμη αντιμετώπιση των ΑμεΑ, των αναπήρων, στο σάπιο σύστημά σας, γιατί ο ίδιος ο εκμεταλλευτικός του χαρακτήρας αναπαράγει την ανισότητα, την ανισοτιμία. Πολύ περισσότερο δεν μπορούν να υπάρξουν ίσες ευκαιρίες ούτε συμπεριληπτικότητα. Ποια ίση μεταχείριση μπορεί να έχει το παιδί με αναπηρία μιας μονογονεϊκής οικογένειας, μιας μάνας εμποροϋπαλλήλου που την Κυριακή δούλευε δεκατριώωρα, που χρυσοπληρώνει για να το πάει για εργοθεραπεία, για λογοθεραπεία; Ποια ίση μεταχείριση μπορεί να έχει το παιδί με αναπηρία που η μητέρα του είναι νοσηλεύτρια και δουλεύει με κόντρα βάρδιες στα νοσοκομεία, τα υποστελεχωμένα;

Εδώ, δεν έχετε πει κουβέντα για τις άθλιες δηλώσεις στελεχών της Νέας Δημοκρατίας, όπως του δημάρχου του άθλιου στο Άργος, που όχι μόνο έφτασε να ξεπλύνει τις αστυνομικές δυνάμεις με τα αλλεπάλληλα πυρά στον εικοσάχρονο που βρισκόταν στο φάσμα του αυτισμού και έχασε τη ζωή του, αλλά φόρτωσε και όλη αυτήν την ευθύνη στην ίδια τη μάνα που προσπαθούσε να μεγαλώσει το παιδί χωρίς καμία κοινωνική στήριξη. Ουσιαστικά είναι θράσος και πρόκληση για όλες τις μανάδες, που κυριολεκτικά αυτοί οι γονείς δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό για να μπορέσουν να δώσουν στοιχειώδη μέτρα κοινωνικής φροντίδας και προστασίας των ίδιων των παιδιών τους.

Κυρίως το ίδιο το σύστημά σας αναπαράγει και διευρύνει την περιθωριοποίηση. Ρίχνει τις ανάγκες των ΑμεΑ και των οικογενειών τους στους σύγχρονους Καιάδες της εξαθλίωσης, της απελπισίας, της απόγνωσης της ανέχειας, της υποθεραπείας και υπομετάγγισης, ακόμα και στο σταμάτημα των θεραπειών, επειδή δεν έχουν να πληρώσουν.

Ασπίδα προστασίας όμως για τους ανθρώπους με αναπηρία και τις οικογένειές τους είναι ο δρόμος του αγώνα στον δρόμο της ανατροπής της καπιταλιστικής βαρβαρότητας, μαζί με το ΚΚΕ. Εκεί μπορεί να βρει τη δύναμη, το κουράγιο, τη θέληση όχι μόνο να νικήσει τη θλίψη και την απογοήτευση, αλλά κυρίως να παλέψει μαχητικά, να αλλάξουμε τις ζωές μας.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Παρασκευή (Βιβή) Δάγκα καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία συνάδελφε, ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Τον λόγο τώρα έχει από τον Σ'ΥΡΙΖΑ η κυρία Έλενα Ακρίτα.

ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΙΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τις προηγούμενες μέρες, ο Θοδωρής Κατσαφάδος, ένας νέος άνθρωπος, έχασε τη ζωή του στο Άργος ύστερα από πυροβολισμούς αστυνομικών κατά τη διάρκεια καταδίωξης.

Όταν έγινε γνωστό ότι ο εικοσάχρονος βρισκόταν στο φάσμα του αυτισμού ένα μεγάλο μέρος του δημόσιου διαλόγου γέμισε από αισχρά μισαναπηρικά στερεότυπα. Ακούσαμε ότι η μάνα του, αυτή η ηρωίδα μάνα, έπρεπε να τον είχε κλείσει σε ίδρυμα. Ακούσαμε υπαινιγμούς που τον συνέδεαν με την επικινδυνότητα και την παραβατικότητα.

Να το ξεκαθαρίσουμε λοιπόν άλλη μια φορά, κοινώς να το κάνουμε πενηνταράκια, ο αυτισμός δεν είναι τεκμήριο επικινδυνότητας. Η νευροδιαφορετικότητα δεν αποτελεί απειλή για τη δημόσια τάξη. Απέναντι στην αστυνομική βία και τον μετά θάνατο διασυρμό του νεαρού, το Υπουργείο σας, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, δεν είπε λέξη. Δεν θεώρησε δηλαδή απαραίτητο να αποδοκιμάσει έναν ρατσιστικό δημόσιο λόγο που παρουσιάζει την αναπηρία άλλοτε ως απειλή και άλλοτε ως λόγο περιορισμού της παρουσίας ενός ανθρώπου στον δημόσιο χώρο.

Οι αόρατες αναπηρίες δεν φαίνονται, αλλά καθορίζουν τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων. Ψυχικές διαταραχές, αυτισμός, ΔΕΠΥ, μαθησιακές δυσκολίες που τα παιδιά λένε στο σχολείο τα κακόμοιρα «είσαι τεμπέλης», «είσαι άχρηστος», «πηγαίνεις πάνω-κάτω» και χρόνιες παθήσεις φυσικά.

Όμως, η Κυβέρνηση συνεχίζει να υποβαθμίζει τις δημόσιες δομές ψυχικής υγείας και τις υπηρεσίες υποστήριξης, αφήνοντας τους πιο ευάλωτους πολίτες στο περιθώριο. Η συμπερίληψη δεν εξαντλείται στα λόγια, ούτε σε φιέστες πλασματικής συμπερίληψης, γιατί οι αόρατες αναπηρίες δεν είναι αόρατες ζωές και κανείς δεν πρέπει να μένει πίσω.

Σήμερα λοιπόν έχουμε ένα νομοσχέδιο που χρησιμοποιεί όλες τις σωστές λέξεις: «ανεξάρτητη διαβίωση», «συμπερίληψη», «καθολική εφαρμογή», «προσβασιμότητα», «αποϊδρυματοποίηση». Η πολιτική όμως για την αναπηρία δεν κρίνεται στους τίτλους των νομοσχεδίων. Κρίνεται από το αν ένας άνθρωπος μπορεί να επιλέξει πού, πώς και με ποιον θέλει να ζήσει, αν μπορεί δηλαδή να βγει από το σπίτι του, να μετακινηθεί, να εργαστεί, να ψυχαγωγηθεί, να σπουδάσει, να κάνει ό,τι θέλει, βρε αδερφέ, ό,τι θέλει! Κρίνεται ακόμα και από το αν αντιμετωπίζεται ως ισότιμος πολίτης ή ως αναγκαίο κακό.

Γιατί το λέμε αυτό; Πριν από λίγους μήνες ο Ευρωβουλευτής σας Γιώργος Αυτιάς ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδότηση για τη δημιουργία «ευρωπαϊκών χωριών» για τα παιδιά ΑμεΑ. Η αντίδραση του

αναπηρικού κινήματος ήταν ακαριαία. Η ΕΣΑΜΕΑ μίλησε για σύγχρονη ιδρυματοποίηση, γκετοποίηση και νέες Σπιναλόγγες.

Η Κίνηση Χειραφέτησης Αναπήρων είχε επίσης αναδείξει τον πυρήνα του προβλήματος, ότι δηλαδή η μεταφορά των ανάπηρων από την οικογενειακή κηδεμονία σε ένα ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενο γκέτο δεν συνιστά ανεξάρτητη διαβίωση -αν είναι δυνατόν!- μεταφέρει απλώς την εξάρτηση από το σπίτι σε μια κλειστή δομή με πιο σύγχρονη εξωραϊστική, θα έλεγα, ονομασία.

Δεν ξέρω αν έχετε στο περιβάλλον σας νιώσει την αγωνία γονιών οι οποίοι φοβούνται, τρέμουν τι θα απογίνει το παιδί τους όταν εκείνοι φύγουν απ' τη ζωή. Είναι από τις πιο τραγικές περιπτώσεις ακραίων συναισθημάτων που μπορεί κανείς να βιώσει.

Ακριβώς γι' αυτό είναι ανεπίτρεπτο, κύριε Αυτιά μου, να μιλάμε για «Ντίσνεϊλαντ ιδρυματισμού». Αυτό εκθέτει και το Υπουργείο σας και το κόμμα σας, γιατί την ίδια ώρα που ο κ. Αυτιάς κατέθετε την πρόταση, η Κομισιόν ανακοίνωσε την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δικαιώματα των αναπήρων έως το 2030.

Εκεί, λοιπόν, τι κάνει; Δηλώνει ρητά ότι ο στόχος είναι η πλήρης συμμετοχή των ανάπηρων στην κοινωνία, η ανεξάρτητη διαβίωση, η αποϊδρυματοποίηση και η αυτοδιάθεση, μεταξύ άλλων, με τη δημιουργία της EU Alliance for Independent Living. Η απάντηση, λοιπόν, πού βρίσκεται; Στην προσωπική βοήθεια, στις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης μέσα στις γειτονιές, στην προσβάσιμη κατοικία και στις σταθερές, βέβαια, υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής φροντίδας μέσα στην κοινότητα.

Η Κυβέρνησή σας φάσκει και αντιφάσκει δυστυχώς. Στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου δηλώνετε ότι επιδιώκετε την αποτροπή της περιθωριοποίησης και της ιδρυματοποίησης, ενώ την ίδια στιγμή ανέχεστε πολιτικά προτάσεις τύπου Αυτιά για μεταμοντέρνες Σπιναλόγγες.

Πάμε τώρα στον Προσωπικό Βοηθό. Η μόνιμη και εθνικής εμβέλειας καθιέρωση της υπηρεσίας αποτελεί αναγκαίο βήμα το οποίο ανταποκρίνεται σε ένα διαχρονικό αίτημα του αναπηρικού κινήματος και σε υποχρέωση που απορρέει από τη σύμβαση του ΟΗΕ.

Όμως, η καθολικότητα που εξαγγέλλεται στα πρώτα άρθρα περιορίζεται ουσιαστικά από τις προϋποθέσεις που βάζει το άρθρο 5. Τι γίνεται εδώ; Προβλέπεται ηλικιακό όριο από τα δεκαέξι μέχρι τα εξήντα επτά έτη με μια περιορισμένη εξαίρεση, ποσοστό τουλάχιστον 67% για την κύρια πάθηση, εισοδηματικά κριτήρια, μοριοδότηση και αξιολόγηση μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Αυτό είναι εντελώς σουρεάλ. Δηλαδή έχουμε τον κουμπάρά, το «ροζ γουρουνάκι» της Κυβέρνησης, και αν τελειώσουν τα λεφτά εκεί, τέλος οι παροχές, τέλος η προσβασιμότητα, στο έλεος οι ανάπηροι. Δεν ξέρω αν το ακούτε.

Ένας άνθρωπος, ξέρετε, δεν χάνει την ανάγκη του για την αυτονομία τη μέρα που γίνεται εξήντα οχτώ χρονών, ούτε «γίνεται καλά», όπως λέμε. Ένα παιδί με βαριά ή πολλαπλή αναπηρία δεν μπορεί να περιμένει τα δέκατα έκτα

γενέθλιά του για να αποκτήσει τη στήριξη και την υποστήριξη που χρειάζεται, ούτε είναι δυνατόν η πραγματική ανάγκη να υποχωρεί επειδή τελείωσε η πίστωση του προϋπολογισμού.

Όσο η πρόσβαση εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα των κονδυλίων, δεν έχουμε πλήρως κατοχυρωμένο δικαίωμα, έχουμε μια παροχή υπό δημοσιονομική αίρεση. Γι' αυτό ζητάμε την κατάργηση των οριζόντιων ηλικιακών ορίων. Ζητάμε εξατομικευμένη αξιολόγηση και ζητάμε σταθερή χρηματοδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Ανοικτό και πολύ σημαντικό παραμένει επίσης το ζήτημα των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των Προσωπικών Βοηθών. Είναι πολύ σημαντική η ιδιαίτερη σχέση αγάπης και εμπιστοσύνης που χτίζεται ανάμεσα στον ωφελούμενο και τον προσωπικό βοηθό, αλλά δεν μπορεί βέβαια να καλύψει τα πρακτικά ερωτήματα.

Εργαζόμενοι είναι οι προσωπικοί βοηθοί. Τι γίνεται με την άδειά τους; Τι γίνεται σε περίπτωση ασθένειας; Τι γίνεται με τη νυχτερινή απασχόληση; Τι γίνεται με τις Κυριακές; Τι γίνεται με τις αργίες; Χρειάζονται επίσης, για να έχει βιωσιμότητα αυτός ο θεσμός, σαφείς όροι εργασίας, αξιοπρεπείς αμοιβές και αξιόπιστος μηχανισμό αντικατάστασης.

Στα άρθρα 29 έως 37, η αναμόρφωση της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και η ενίσχυση της Κάρτας Αναπηρίας, μπορούν να περιορίσουν σημαντικά τη γραφειοκρατική ταλαιπωρία, αρκεί να μην περιοριστούν σε μια αλλαγή ψηφιακής βιτρίνας.

Η Πύλη πρέπει να εξελιχθεί σε ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα με ουσιαστική διασύνδεση των υπηρεσιών υγείας και των κοινωνικών δομών, παράλληλα με πλήρη προστασία των προσωπικών δεδομένων, διότι έχουμε μαύρα παραδείγματα στη δική σας Κυβέρνηση για το πώς έχετε κάνει φέιν βολάν τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών. Είχαμε πρόσφατα την υπόθεση και την καταδίκη της Άννας-Μισέλ Ασημακοπούλου.

Πρέπει λοιπόν να ξέρουμε και να έχουμε αξιόπιστη εικόνα για τις πραγματικές ανάγκες. Πόσοι άνθρωποι περιμένουν για μια υπηρεσία, πόσοι έμειναν εκτός Προσωπικού Βοηθού, ποιες περιοχές δεν διαθέτουν επαρκείς δομές και πού υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις προσωπικού, γεγονός που συμβαίνει κυρίως στα νησιά, σε ορεινές περιοχές και σε απομακρυσμένες τοποθεσίες.

Αντίστοιχα, η Κάρτα Αναπηρίας πρέπει να αποτελέσει το μοναδικό αποδεικτικό της ιδιότητας του ανάπηρου ανθρώπου και να αναγνωρίζεται υποχρεωτικά από κάθε δημόσια υπηρεσία, Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορέα μεταφοράς.

Δεν έχει νόημα να ψηφιοποιούμε την πιστοποίηση αν ο πολίτης συνεχίζει να αναζητάει δεύτερες κάρτες, πρόσθετες γνωματεύσεις και καινούργιες βεβαιότητες, δηλαδή δεν έχει κάποιο νόημα να μεταφέρουμε την ίδια γραφειοκρατία από τον κισσέ με τον υπάλληλο στην οθόνη του υπολογιστή.

Στο άρθρο 48 προβλέπεται η καθολική εφαρμογή της πρώιμης παρέμβασης. Η κατεύθυνση είναι όντως θετική, ιδίως ως προς το οικογενειακό μοντέλο και την παροχή υπηρεσιών στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού. Ωστόσο, η καθολικότητα πρέπει να αποδεικνύεται στην πράξη. Κανένα παιδί δεν είναι δυνατόν να αποκλείεται εξαιτίας εισοδήματος, μοριοδότησης, τόπου κατοικίας ή απουσίας παρόχου στην περιοχή του. Απαιτούνται ενιαία επιστημονικά πρότυπα, σταθερή δημόσια χρηματοδότηση, επαρκές δίκτυο υπηρεσιών σε όλη τη χώρα και ουσιαστικός συντονισμός μεταξύ υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής φροντίδας.

Στο άρθρο 59 καταργείτε την υποχρέωση ετήσιας έκδοσης της κοινής υπουργικής απόφασης για την απαλλαγή από το κόμιστρο. Είναι πάρα πολύ σημαντικό, αλλά αφήνετε σε ισχύ τη δυνατότητα κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων και παραπέμπετε εκ νέου τις κατηγορίες δικαιούχων σε υπουργική απόφαση. Η δωρεάν μετακίνηση των ανθρώπων με αναπηρία δεν είναι προνόμιο, δεν είναι παροχή πολυτέλειας. Είναι χρέος, προϋπόθεση πρόσβασης στην εργασία, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην κοινωνική ζωή, στην εκδρομή, στο ταξίδι, στο θέατρο, στο σινεμά, παντού.

Τέλος, στο άρθρο 61 δίνεται ακόμα μια παράταση για την ολοκλήρωση παρεμβάσεων του πιλοτικού προγράμματος προσβασιμότητας, χωρίς να διαμορφώνεται μια μόνιμη ολοκληρωμένη πολιτική. Το ουσιαστικό ζητούμενο, όμως, παραμένει ένα σταθερό εθνικό πρόγραμμα προσβασιμότητας. Η ανεξάρτητη διαβίωση δεν εξασφαλίζεται μόνο με τον προσωπικό βοηθό, αλλά και με τη δυνατότητα του ανθρώπου να βγει από το σπίτι, να κινηθεί στη γειτονιά του, να χρησιμοποιήσει τις δημόσιες συγκοινωνίες και κυρίως να μπει σε ένα δημόσιο κτήριο χωρίς να χρειάζεται προηγουμένως να ρωτήσει αν υπάρχει ράμπα ή λειτουργικός ανελκυστήρας.

Στην ακρόαση φορέων, που είχαμε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, ήταν μαζί μας και ο κ. Στέλιος Κυμπουρόπουλος. Για να καταλάβετε πόσο μερικώς προσβάσιμη είναι η Βουλή, ένα θα σας πω. Στην αίθουσα της Γερουσίας, όπου όντως υπάρχει πρόβλεψη για τα αναπηρικά αμαξίδια, το ειδικό ασανσέρ είχε χαλάσει. Καταπληκτικό; Ξέρετε πώς μπήκε ο κ. Κυμπουρόπουλος μέσα; Τον σήκωσαν στα χέρια και τον έφεραν. Αυτοί είμαστε. Για τη Βουλή των Ελλήνων μιλάμε τώρα.

Πίσω από τις τεχνικές διατάξεις, κυρίες και κύριοι, υπάρχει μια πολύ καθαρή πολιτική επιλογή. Από τη μια βρίσκεται η ζωή μέσα στην κοινότητα με αυτονομία, χαμόγελο, αξιοπρέπεια, υποστήριξη και ισότιμη συμμετοχή. Από την άλλη βρίσκεται η επιστροφή στα γκέτο, στους ειδικούς τόπους, στην κηδεμονία και στην αντίληψη ότι ο ανάπηρος άνθρωπος πρέπει να προσαρμοστεί στα όρια του συστήματος και όχι το σύστημα στον ανάπηρο άνθρωπο.

Εμείς θα στηρίζουμε τις ρυθμίσεις που διευρύνουν δικαιώματα, αλλά δεν πρόκειται να προσφέρουμε λευκή επιταγή για τους αποκλεισμούς που παραμένουν. Γιατί η καθολικότητα δεν συμβιβάζεται με ηλικιακούς κόφτες. Η ανεξάρτητη διαβίωση δεν εξαρτάται από την εξάντληση του κρατικού κουμπαρά και η αποϊδρυματοποίηση δεν μπορεί να υπάρχει με την πολιτική σας ανοχή απέναντι σε προτάσεις για χαρούμενα χωριά ΑμεΑ. Τα άτομα με

αναπηρία δεν χρειάζονται ειδικούς τόπους για να ζήσουν μακριά από την υπόλοιπη κοινωνία. Χρειάζονται προσβασιμότητα, χρειάζονται αξιοπρέπεια, χρειάζονται στήριξη, χρειάζονται υποστήριξη μέσα σε μια κοινωνία, που θα μιλάει δυνατά και καθαρά, όταν στο δημόσιο χώρο αναπαράγονται ρατσιστικά στερεότυπα και ακραίες μισαναπηρικές διακρίσεις. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα δικαιώματα δεν εφαρμόζονται πιλοτικά, δεν ασκούνται υπό προϋποθέσεις και δεν διαρκούν μέχρις εξαντλήσεων των πιστώσεων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία συνάδελφε.

Θα δώσω τον λόγο στον κ. Δουδωνή ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο, για να μας πει για κάτι που θα καταθέσει το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ενημερώνουμε το Σώμα ότι καταθέτουμε ένσταση αντισυνταγματικότητας κατά του άρθρου 67 του νομοσχεδίου, το οποίο είναι και άσχετο με το υπόλοιπο νομοσχέδιο και την καταθέτουμε κατά το άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής. Περιμένουμε τη διαδικασία της συζητήσεώς της, όπως προβλέπει το άρθρο, έτσι όπως αναθεωρήθηκε το 2025.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριοι συνάδελφοι, θα κατατεθεί τώρα η ένσταση αντισυνταγματικότητας, μάλλον η αντίρρηση συνταγματικότητας. Η συζήτηση, όπως ξέρετε, με βάση την τελευταία τροποποίηση θα γίνει το αργότερο εντός δύο ωρών από τη λήξη των ειδικών εισηγητών, οπότε θα έχουμε νεότερη ανακοίνωση για το πότε θα ξεκινήσει η συζήτηση της αντίρρησης συνταγματικότητας.

(Η προαναφερθείσα ένσταση αντισυνταγματικότητας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει η ειδική αγορήτρια από την Ελληνική Λύση, η κ. Αθανασίου.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, είναι ευνόητο ότι το σχέδιο νόμου, το οποίο καλούμαστε να επεξεργαστούμε και να ψηφίσουμε σήμερα με τίτλο: «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις» πραγματεύεται ένα από τα πιο ευαίσθητα ζητήματα, τα οποία διαμορφώνουν την καθημερινότητα χιλιάδων συνανθρώπων μας, οι οποίοι βιώνουν αδιανόητες καταστάσεις, αλλά και των οικογενειών τους, οι οποίες είναι επιφορτισμένες με τη φοβερή πραγματικότητα, την οποία καλούνται να υπηρετήσουν για εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο χωρίς διάλειμμα, χωρίς ελάφρυνση, πολλές φορές χωρίς ουσιαστική στήριξη από το κράτος, ούτε από την κοινωνία.

Ως μητέρα παιδιού ΑμεΑ, τετραπληγικό, με νωτιαία μυϊκή ατροφία τύπου 1, το οποίο αναπαύτηκε σε ηλικία δέκα ετών, αλλά παράλληλα και συγχρόνως ως σύζυγος, ως μητέρα άλλου παιδιού, το οποίο δεν είναι ΑμεΑ, αλλά και ως γιατρού του ΕΣΥ, έχω προσωπική πείρα όλων των ιδιοτεροτήτων, οι οποίες συνοδεύουν το να έχεις ΑμεΑ στο σπίτι και μάλιστα παιδί.

Έχω ζήσει τη χαρά, την ευλογία, αλλά και τον κόπο της καθημερινής και αδιάκοπης εξειδικευμένης φροντίδας. Έχω ζήσει τις φοβερές περιόδους της αγωνίας, της έλλειψης συμπαράστασης, της αβεβαιότητας για το αν θα δεχτεί να αναλάβει κάποιος να βοηθά την κόρη μου, όταν εγώ έπρεπε να ασχοληθώ με το υγιές παιδί μου ή όταν έπρεπε να εργάζομαι σε ένα υποστελεχωμένο νοσοκομείο της Λήμνου, που ακόμα είναι ή όταν έπρεπε να ζήσω η ίδια ως σύζυγος, αλλά και ως άνθρωπος. Και αν δεχόταν να αναλάβει κάποιος τη μικρή μου, πολλές φορές ζούσα την αγωνία για πόσο καιρό θα άντεχε να βοηθά ή αν κάποια μέρα ξαφνικά θα ανακοίνωνε ότι φεύγει, διότι δεν άντεχε. Αβεβαιότητα, λοιπόν, και ανασφάλεια, πέραν της προφανούς καθημερινής δυσκολίας. Πιστέψτε με, πιο εύκολο μου ήταν να το διαχειριστώ μόνη μου. Όχι ότι ήταν εύκολο, καθόλου εύκολο. Είχα αδιανόητη καθημερινότητα για όσους δεν έχουν την εμπειρία παρουσίας ΑμεΑ στο σπίτι.

Κύριοι, σας περιέγραψα προσωπικά βιώματα και με αυτήν μου την τοποθέτηση είναι προφανές ότι έχω γνώση και αντίληψη των προβλημάτων, τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει ο καθένας, ο οποίος θα βρεθεί σε παρόμοια θέση, όπως επίσης και τι περιμένει από ένα νομοσχέδιο σαν το σημερινό, ποια προβλήματα αναμένει να αντιμετωπίσει ένα τέτοιο νομοσχέδιο, καθώς επίσης και πόσο μεγάλη είναι η σπουδαιότητα του θεσμού του Προσωπικού Βοηθού ΑμεΑ.

Ωστόσο, κατόπιν τούτου, διαπιστώνω ότι το παρόν παρουσιάζει ελλείψεις και ασάφειες, ενώ παράλληλα μετατοπίζει το ενδιαφέρον πιο πολύ σε γραφειοκρατικές διαδικασίες, παρά στην ουσία του προβλήματος αυτή καθ' αυτή.

Επανέρχομαι επειγόντως στο ζήτημα των επιλέξιμων, αλλά μη κληρωθέντων ατόμων με αναπηρία του πιλοτικού προγράμματος Προσωπικός Βοηθός, καθώς προέκυψε μια νέα και ανεξήγητη εξέλιξη, ενώ το σχετικό νομοσχέδιο βρίσκεται στην τελική κοινοβουλευτική διαδικασία. Στις 13 Ιουλίου του 2026 η επίσημη πλατφόρμα εμφάνιζε 1.821 ωφελούμενους που είχαν λάβει προσωπική βοήθεια από την έναρξη του προγράμματος. Σήμερα, 21 Ιουλίου του 2026, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε σε 1.823 ωφελούμενους. Τα σημερινά επίσημα στοιχεία είναι 2.637 ολοκληρωμένες αξιολογήσεις, 2.576 θετικές αποφάσεις απονομής ωρών προσωπικής βοήθειας, 1.824 ωφελούμενοι που έχουν λάβει προσωπική βοήθεια και 3.028 προσωπικοί βοηθοί που έχουν απασχοληθεί.

Η μεταβολή αυτή πραγματοποιείται, ενώ το πιλοτικό πρόγραμμα δεν δέχεται νέες αιτήσεις ή νέες κληρώσεις και ενώ το νομοσχέδιο βρίσκεται στη φάση της εξέτασης, της κατάθεσης προτάσεων και της τελικής ψήφισής τους.

Δεν στρεφόμαστε κατά του ατόμου με αναπηρία που έλαβε την υπηρεσία. Ζητούμε όμως να μας εξηγήσει το Υπουργείο τα εξής: Εάν πρόκειται για παλαιότερο κληθέντα ωφελούμενο που ενεργοποιήθηκε τώρα. Εάν πρόκειται για αντικατάσταση άλλου ωφελούμενου και στην περίπτωση αυτή, με ποια σειρά και ποια διαδικασία έγινε η αντικατάσταση. Εάν υπήρξε νέα διοικητική απόφαση, δικαστική απόφαση ή απλή διόρθωση των στοιχείων της πλατφόρμας.

Πόσα ακόμα άτομα έχουν ήδη επιλεγεί και πρόκειται να ενεργοποιηθούν το επόμενο διάστημα; Γιατί δεν εφαρμόζεται η αντίστοιχη διαδικασία για τους ανθρώπους που κρίθηκαν επιλέξιμοι από το κράτος, αλλά έμειναν εκτός αποκλειστικά επειδή δεν κληρώθηκαν; Κυρία Υπουργέ, σας καλούμε να απαντήσετε τεκμηριωμένα.

Επίσης, προτείνουμε μετ' επιτάσεως την κατάθεση μεταβατικής διάταξης για την κατά προτεραιότητα ένταξη όλων των ήδη αξιολογημένων και επιλέξιμων μη κληρωθέντων πριν από οποιαδήποτε νέα διαδικασία αιτήσεων.

Στο άρθρο 5 τώρα, διαπιστώνουμε ότι ο θεσμός δεν απευθύνεται καθολικά σε όσους έχουν ανάγκη, αλλά ότι η παροχή του τελεί υπό την προϋπόθεση της εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Επίσης, εισάγονται αδικαιολόγητα ηλικιακοί αποκλεισμοί μόνο για άτομα από δεκαέξι έως εξήντα επτά ετών. Με ποια ηθική νομιμοποίηση η Κυβέρνηση βγάζει στην άκρη τους πιο βαριά πάσχοντες, τους πλέον ανήμπορους συμπολίτες μας, ωθώντας τους ουσιαστικά στο περιθώριο και στην ιδρυματοποίηση; Πώς προχωρεί η Κυβέρνηση στη στέρηση προσωπικού βοηθού από έναν άνθρωπο που μπορεί να βρίσκεται σε κώμα ή να έχει βαριά νοητική στέρηση, επιβαρύνοντας αποκλειστικά την οικογένειά του, η οποία αφήνεται αβοήθητη και εγκαταλελειμμένη;

Και επειδή εχθές μας είπατε ότι το πρόγραμμα είναι για την ανεξαρτητοποίηση του ατόμου και γι' αυτό τέθηκαν τα ηλικιακά όρια, εγώ ρωτώ. Για τους γονείς και γενικά για τις οικογένειες έχετε κάποιο άλλο πρόγραμμα; Πρέπει να μας απαντήσετε.

Στο άρθρο 9 τώρα, όλο το πρόγραμμα και η εφαρμογή του, δηλαδή κριτήρια, μοριοδοτήσεις, αμοιβές παραπέμπονται σε μελλοντικές Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις. Γιατί η Κυβέρνηση αρνείται να δεσμευθεί από τώρα για τα ακριβή κονδύλια και τα δικαιώματα των ΑμεΑ και επιλέγει να τα παραπέμψει στην απόλυτη κρίση των Υπουργών μελλοντικά; Μας δημιουργεί

σκέψεις. Μήπως η πραγματική πρόθεση είναι να θέσει στενά οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια -κόφτες, δηλαδή- και με αυτόν τον τρόπο να αποκλείσει χιλιάδες δικαιούχους που έχουν πραγματική ανάγκη;

Στο άρθρο 11 η Ελληνική Λύση διαφωνεί με τη διάταξη αυτή, διότι θεωρούμε ότι υποσκάπτει τα θεμέλια της αξιοπρέπειας των ΑμεΑ. Όσοι ωφελούμενοι έχουν ενεργό συμφωνητικό, αλλά δεν πληρούν το προβλεπόμενο εξηντάχρονο, μεταφέρονται στο νέο πρόγραμμα μόνο προσωρινά με ημερομηνία λήξης την 31^η Δεκεμβρίου του 2026.

Με ποια λογική υποβάλλετε αυτούς τους ανθρώπους σε τέτοια αγωνία; Έχετε σκεφτεί τη θέση αυτών των ανθρώπων την 1^η Ιανουαρίου του 2027, όταν θα βρεθούν ξαφνικά χωρίς καμία υποστήριξη; Έχετε λάβει υπόψη σας ότι όλοι οι ανάπηροι έχουν εξαιρετικά δύσκολη καθημερινότητα και σε πολλές περιπτώσεις οι διορισμένοι προσωπικοί βοηθοί δεν αντέχουν και εγκαταλείπουν στη μέση; Γιατί αρνείστε να τους εξασφαλίσετε μέριμνα;

Επίσης, το κριτήριο θέσης ξένης γλώσσας, τα αγγλικά, ως απαραίτητης προϋπόθεσης για να γίνει κάποιος προσωπικός βοηθός, ποιον σκοπό υπηρετεί; Έχετε υπόψη σας ότι μπορεί να αποκλειστούν οι υποψήφιοι με ήθος, εμπειρία και όρεξη για προσφορά μόνο και μόνο επειδή δεν γνωρίζουν αγγλικά; Ελληνικά πρέπει να γνωρίζουν. Ή μήπως μπορείτε να στείλετε στα θρανία μια εξηντάχρονη, για παράδειγμα, βοηθό με σαράντα χρόνια εμπειρία για να μάθει αγγλικά, διότι κρίνεται από τη μια μέρα στην άλλη ανεπαρκής, λόγω άγνοιας ξένης γλώσσας; Και τα υπόλοιπα πολύτιμα προσόντα της; Κρίνονται αίφνης ασήμαντα. Ζητούμε να μας απαντήσετε, λοιπόν, ποιες σκοπιμότητες εξυπηρετεί αυτός ο νέος όρος.

Στο άρθρο 27, παράγραφος 1.5 είναι αυτονόητο ότι ένα τόσο ευαίσθητο σύστημα οφείλει να λειτουργεί με πλήρη συμμόρφωση προς τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων. Ιδίως όταν πρόκειται για δεδομένα υγείας και πληροφορίες που αφορούν άτομα με αναπηρία, η προστασία της ιδιωτικότητας αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση της πολιτείας. Ωστόσο, η διάταξη συγκεντρώνει στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών εξαιρετικά μεγάλο όγκο προσωπικών και ευαίσθητων δεδομένων χωρίς να προβλέπει πρόσθετες θεσμικές εγγυήσεις, πέρα από τη γενική επίκληση του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Δεν προβλέπεται, για παράδειγμα, ειδικός μηχανισμός εσωτερικού ελέγχου, τακτικοί έλεγχοι κυβερνοασφάλειας ή διαδικασίες λογοδοσίας σε περίπτωση παραβίασης των δεδομένων. Η απλή αναφορά στον ευρωπαϊκό κανονισμό δεν αρκεί, όταν η πολιτεία δημιουργεί μια τόσο εκτεταμένη βάση δεδομένων.

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί και η δεκαετής διατήρηση των προσωπικών δεδομένων. Η Κυβέρνηση δεν αιτιολογεί επαρκώς γιατί όλα τα δεδομένα, ακόμα και όσα αφορούν εκπαιδευόμενους που δεν πιστοποιήθηκαν ή πολίτες που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους, πρέπει να παραμένουν αποθηκευμένα για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει η διατήρηση των δεδομένων να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον, η διάταξη επιτρέπει τη διαλειτουργικότητα με πολλούς δημόσιους φορείς χωρίς να προσδιορίζει με σαφήνεια ποια ακριβώς δεδομένα θα ανταλλάσσονται σε κάθε περίπτωση και με ποιες τεχνικές εγγυήσεις. Όσο αυξάνονται οι φορείς που αποκτούν πρόσβαση σε ευαίσθητες πληροφορίες,

τόσο αυξάνεται και ο κίνδυνος παραβίασης της ιδιωτικότητας ή μη εξουσιοδοτημένης χρήσης των στοιχείων.

Στο άρθρο 25, ο τρόπος με τον οποίο ρυθμίζεται σε αυτό το άρθρο η ανταποδοτική υποχρέωση γεννά σοβαρές επιφυλάξεις. Καταρχάς, η διάταξη ορίζει ότι οι εκπαιδευτές θα παρέχουν υπηρεσίες χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα, αλλά ταυτόχρονα διευκρινίζει ότι αυτό δεν συνιστά εξαρτημένη εργασία. Με αυτόν τον τρόπο η Κυβέρνηση επιχειρεί να αποκλείσει εκ των προτέρων κάθε εργασιακή αξίωση, ενώ στην πράξη οι εκπαιδευτές θα παρέχουν οργανωμένες υπηρεσίες προς όφελος του κράτους. Δημιουργείται έτσι μια ιδιόμορφη σχέση, στην οποία ο επαγγελματίας αναλαμβάνει πραγματικό έργο χωρίς αμοιβή. Το γεγονός αυτό εγείρει εύλογα ερωτήματα ως προς την προστασία των εργασιακών και ασφαλιστικών του δικαιωμάτων.

Στην παράγραφο 3, επιπλέον, η διάταξη δεν προσδιορίζει τον προκαθορισμένο αριθμό ωρών που οφείλει να προσφέρει ο εκπαιδευτής. Ένα τόσο κρίσιμο στοιχείο δεν μπορεί να αφήνεται αόριστο ή να καθορίζεται μεταγενέστερα από τη διοίκηση. Η Βουλή οφείλει να γνωρίζει ποια είναι η πραγματική έκταση της υποχρέωσης που αναλαμβάνουν οι εκπαιδευόμενοι πριν την ψηφίσει.

Ιδιαίτερα αυστηρή είναι και η πρόβλεψη περί επιστροφής του συνόλου των δαπανών εκπαίδευσης σε περίπτωση αποχώρησης, αποτυχίας ή άρνησης συμμετοχής στις εξετάσεις. Η διάταξη όμως δεν διακρίνει επαρκώς τις περιπτώσεις υπαίτιας εγκατάλειψης από περιπτώσεις ανωτέρας βίας, σοβαρής ασθένειας ή άλλων αντικειμενικών περιστάσεων που μπορεί να καταστήσουν αδύνατη τη συνέχιση του προγράμματος. Υπάρχει κίνδυνος να επιβληθούν δυσανάλογες οικονομικές επιβαρύνσεις σε ανθρώπους που δεν ενήργησαν ούτε με δόλο ούτε με αμέλεια.

Στο άρθρο 31 προτείνεται η Εθνική Πύλη Αναπηρίας να μην αξιολογείται μόνο ως προς το πόσο συμμορφώνεται από τυπικής άποψης με τον νόμο, αλλά και κατά πόσο είναι προσβάσιμη λειτουργικά για τους πραγματικούς χρήστες. Η προσβασιμότητα πρέπει να εξετάζει εάν το άτομο με αναπηρία μπορεί στην πράξη να ολοκληρώσει μία διαδικασία αυτόνομα, με ασφάλεια, χωρίς περιττά εμπόδια, χωρίς υπέρμετρη γνωστική επιβάρυνση και χωρίς να χρειάζεται τρίτο πρόσωπο για να χρησιμοποιεί μια δημόσια ψηφιακή υπηρεσία.

Για τον λόγο αυτό η Πύλη, η Κάρτα Αναπηρίας, οι σχετικές εφαρμογές, οι φόρμες, οι ειδοποιήσεις, τα έγγραφα τα οποία εκδίδονται και κάθε επιμέρους ψηφιακή διαδικασία πρέπει να αξιολογούνται ανά τακτικά χρονικά διαστήματα με αναγνωρισμένα πρότυπα ψηφιακής προσβασιμότητας και με αξιόπιστη, τεκμηριωμένη και αναγνωρισμένη μεθοδολογία αξιολόγησης εγγύησης της λειτουργικότητάς τους.

Στο άρθρο 49 το σχέδιο νόμου καθορίζει το πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, χωρίς όμως να προβλέπει ενιαίο σύστημα παρακολούθησης, της ποιότητας των υπηρεσιών αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και της συνεχούς βελτίωσης του προγράμματος. Καταλήγουμε, δηλαδή, σε αυτό το συμπέρασμα, διότι η αποτελεσματικότητα της παρέμβασης εξαρτάται από τη συνεχή αξιολόγηση της εξέλιξης κάθε παιδιού, αλλά και από την περιοδική αξιολόγηση του ίδιου του συστήματος. Κρίνουμε ότι είναι πολύ σημαντικό το να συλλέγονται αξιόπιστα δεδομένα, το να αποτιμάται η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και το να

συμμετέχουν ενεργώς οι οικογένειες για τη διαρκή βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών.

Προτείνουμε ως Ελληνική Λύση να δημιουργηθεί ενιαίο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης της πρώιμης παρέμβασης, το οποίο θα περιλαμβάνει: Περιοδική αξιολόγηση της εξέλιξης κάθε παιδιού, ετήσια αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος, ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες απόδοσης, αξιολόγηση των υπηρεσιών από τους γονείς ή τους νόμιμους κηδεμόνες, δημοσίευση ετήσιας έκθεσης με συγκεντρωτικά στοιχεία χωρίς προσωπικά δεδομένα για τη διαφάνεια και τη βελτίωση των πολιτικών.

Επίσης, διακρίνουμε ότι το σχέδιο νόμου δεν προβλέπει ενιαίο μηχανισμό συντονισμού των υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης σε εθνικό επίπεδο. Η απουσία συντονισμού οδηγεί σε μεγάλες διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιφερειών ως προς την ποιότητα, τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα των υπηρεσιών.

Προτείνουμε ως Ελληνική Λύση τη δημιουργία Εθνικού Δικτύου Πρώιμης Παρέμβασης, με στόχο τον συντονισμό όλων των δημόσιων υπηρεσιών, την εφαρμογή κοινών επιστημονικών πρωτοκόλλων, την ανταλλαγή καλών πρακτικών, την ισότιμη ανάπτυξη υπηρεσιών σε όλη τη χώρα, οι οποίες θα περιλαμβάνουν ιδίως υπηρεσίες σε απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές.

Το σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνει ειδικές προβλέψεις για τις περιοχές όπου παρατηρούνται σοβαρές ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού. Οι οικογένειες που κατοικούν σε νησιά, ορεινές ή απομακρυσμένες περιοχές συχνά αναγκάζονται να μετακινούνται εκατοντάδες χιλιόμετρα για να λάβουν υπηρεσίες πρώιμης παρέμβασης ή στερούνται εντελώς πρόσβαση σε αυτές.

Στα άρθρα 51 και 52 διευρύνεται το πρόγραμμα μετεγκατάστασης στον Έβρο και στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι θα έρθουν για μόνιμη κατοικία στα χωριά και Τούρκοι με ευρωπαϊκή υπηκοότητα και με επιδότηση 10.000 ευρώ. Στις εξακόσιες αιτήσεις εγκρίθηκαν μόνο δύο και αυτοί επιστρέφουν στην Αθήνα, γιατί δεν πληρώθηκαν τα 10.000 ευρώ.

Άρθρα 53 και 54, κοινωνική μίσθωση και στεγαστική συνδρομή. Οι στεγαστικές πολιτικές για ευάλωτες ομάδες πρέπει να λαμβάνουν ειδικά υπόψη οικογένειες στις οποίες ζει παιδί ή ενήλικο άτομο με βαριά, μόνιμη και σύνθετη αναπηρία. Για τις οικογένειες αυτές η κατοικία δεν αξιολογείται μόνο ως προς το κόστος ενοικίου. Πρέπει να αξιολογείται και ως προς την προσβασιμότητα, τη δυνατότητα ασφαλούς μετακίνησης, την ύπαρξη χώρου για ειδικό εξοπλισμό, τη δυνατότητα παρεμβάσεων και την εγγύτητα σε θεραπείες, σχολείο, υπηρεσίες υγείας και υποστηρικτικά δίκτυα.

Ζητούμε οι στεγαστικές πολιτικές, τα προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης και κάθε σχετική ενίσχυση να προβλέπουν αυξημένη μοριοδότηση ή ειδική κατηγορία για οικογένειες με άτομα με μεγάλη, μόνιμη και μη αναστρέψιμη αναπηρία. Και εδώ πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή ότι το εισόδημα δεν εξετάζεται χωρίς το πραγματικό κόστος της αναπηρίας.

Τώρα, στο άρθρο 59, προτείνεται η απαλλαγή ή μείωση κομίστρου στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, να καλύπτει όχι μόνο το άτομο με αναπηρία, αλλά και τον συνοδό, τον προσωπικό βοηθό ή το πρόσωπο υποστήριξης, όταν η παρουσία του είναι αναγκαία για τη μετακίνηση. Η ανάγκη συνοδείας ή υποστήριξης μπορεί να τεκμηριώνεται μέσω της Κάρτας Αναπηρίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας ή άλλου επίσημου στοιχείου που επιβεβαιώνει ότι

το άτομο με αναπηρία δικαιούται συνοδό ή υποστήριξη κατά τη μετακίνηση, χωρίς να απαιτείται αποκάλυψη διάγνωσης ή ιατρικών δεδομένων.

Το σχετικό δικαίωμα του συνοδού δεν πρέπει να είναι αυτοτελές, αλλά να ισχύει αποκλειστικά κατά τη μετακίνηση μαζί με το άτομο με αναπηρία. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η πρόβλεψη εξυπηρετεί πραγματική ανάγκη προσβασιμότητας και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί καταχρηστικά από τρίτα πρόσωπα. Η υποστήριξη κατά την μετακίνηση δεν αποτελεί πρόσθετη διευκόλυνση, αλλά προϋπόθεση πραγματικής πρόσβασης. Επομένως, όταν το άτομο με αναπηρία δεν μπορεί να μετακινηθεί χωρίς συνοδεία, το σχετικό δικαίωμα πρέπει να επεκτείνεται και στο πρόσωπο που παρέχει την αναγκαία υποστήριξη.

Άρθρο 62, παρεμβάσεις προσβασιμότητας σε κοινόχρηστους χώρους. Προτείνεται να ενισχυθεί η δυνατότητα υλοποίησης παρεμβάσεως προσβασιμότητας σε κοινόχρηστους χώρους κτηρίων, ιδίως σε πολυκατοικίες όταν αυτές είναι αναγκαίες για την εξυπηρέτηση ατόμου με αναπηρία. Η γνώμη των συνιδιοκτητών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, αλλά δεν μπορεί να ματαιώνει μία αναγκαία τεχνικά τεκμηριωμένη και αναλογική παρέμβαση προσβασιμότητας, όταν αυτή διασφαλίζει την είσοδο, έξοδο, ασφαλή μετακίνηση και καθημερινή διαβίωση ατόμων με αναπηρία.

Στο άρθρο 67 η Κυβέρνηση θέλει να ελέγχει τα πάντα. Αντί οι γιατροί να λύνουν μόνοι τους τα ζητήματα του συλλόγου τους, ο Υπουργός θα διορίζει -λέει- διοίκηση. Έχουμε, δηλαδή, παραβίαση της κατοχυρωμένης αυτοτέλειας και αυτονομίας των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Σήμερα είναι ο Ιατρικός Σύλλογος. Αύριο, κύριε Υπουργέ, ποιοι θα είναι; Οι επαγγελματίες φορείς πρέπει να είναι ανεξάρτητοι και όχι παραρτήματα της εκάστοτε κυβέρνησης. Εμείς θα το καταψηφίσουμε.

Κλείνοντας, οι ΑμεΑ δεν ζητούν ευχές και γενικότητες για τα δικαιώματά τους, ούτε αναφορές στην ανάγκη ενίσχυσης του προσωπικού βοηθού. Δεν αρκεί αυτό.

Ως εκ τούτου, άφησα το πιο σημαντικό τμήμα της ομιλίας μου για το τέλος. Συγκεκριμένο άτομο ΑμεΑ κρίθηκε επιλέξιμη και έλαβε θετική απόφαση απονομής προσωπικής βοήθειας, αλλά παραμένει επί τρία χρόνια χωρίς προσωπικό βοηθό επειδή δεν κληρώθηκε. Ζητεί, λοιπόν, να απαντηθεί από την κυρία Υπουργό το εξής συγκεκριμένο ερώτημα, μετά από τρία χρόνια αναμονής: Τι προτίθεται να πράξει η Κυβέρνηση για τους ήδη επιλέξιμους, αλλά μη κληρωθέντες ΑμεΑ του πιλοτικού Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός»; Οι άνθρωποι αυτοί αξιολογήθηκαν θετικά από το ίδιο το κράτος και πρέπει να έχουν προσωπικό βοηθό. Θα υπάρξει, λοιπόν, μεταβατική ένταξή τους στους επιλέξιμους μη κληρωθέντες;

Ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού είναι πολύ ευαίσθητος και πολύτιμος για τους ωφελούμενους. Παρακαλούμε, εξετάστε τον με την πέπουσα σοβαρότητα και αίσθημα ευθύνης, χωρίς σκοπιμότητες και δυσβάσταχτους όρους. |Και προς Θεού, μη φέρνετε τους ΑμεΑ στη δυσάρεστη θέση να αποδεικνύουν κάθε φορά τις ανάγκες τους σε ανθρώπους που δείχνουν να μην κατανοούν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο Ειδικός Αγορητής από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νίκης, ο κ. Οικονομόπουλος.

ΤΑΣΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο αφορά χιλιάδες συμπολίτες μας με αναπηρία, τις οικογένειές τους και συνολικά τον τρόπο με τον οποίον η πολιτεία αντιλαμβάνεται την κοινωνική της αποστολή. Οι βασανιζόμενοι συμπολίτες μας και οι συγγενείς τους χρειάζονται αμέριστη τη στήριξη της πολιτείας, γενναιόδωρα, κάτι που δεν κάνει το παρόν νομοσχέδιο.

Ο τρόπος με τον οποίον μια κοινωνία αντιμετωπίζει τους ευάλωτους ανθρώπους της, αποτελεί δείκτη του πολιτισμού της. Δεν αρκεί να διακηρύσσουμε την ισότητα απέναντι στον νόμο. Πραγματική ισότητα σημαίνει ότι κάθε άνθρωπος μπορεί να ζει με αξιοπρέπεια, αυτονομία και ουσιαστική συμμετοχή στην κοινωνική ζωή.

Θα επαναλάβουμε και σήμερα την πρότασή μας να συμπεριληφθούν αυτοδίκαια και κατά προτεραιότητα οι ήδη επιλέξιμοι του πιλοτικού προγράμματος που έμειναν εκτός λόγω κλήρωσης για λόγους όχι μόνο χρηστής διοίκησης, αλλά και ανθρώπινης αλληλεγγύης. Η Νίκη καταθέτει τις προτάσεις της, προκειμένου να αρθούν οι αβεβαιότητες και να λυθούν τα προβλήματα που δημιουργούν διάφορες διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου.

Έρχομαι στα δώδεκα άρθρα του Προσωπικού Βοηθού. Πρώτον, στο Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού πρέπει να καταργηθούν τα ηλικιακά όρια και να διευρυνθούν τα αναπηρικά ποσοστά ως το 50%, ώστε να αποφασίζει ο θεράπων γιατρός για το αν χρειάζεται βοηθό ή όχι το άτομο ΑμεΑ, στην περίπτωση που έχει ποσοστό αναπηρίας από 50% έως 67%.

Στις δεκαπέντε από τις τριάντα πέντε χώρες που υπάρχουν ηλικιακά όρια, επιτρέπεται η παροχή σε άτομα ΑμεΑ άνω των εξήντα πέντε ετών, ενώ στα υπόλοιπα υπάρχουν άλλα προγράμματα που δεν υπάρχουν στη δική μας χώρα. Έτσι, δεν μένει ακάλυπτος ο ηλικιωμένος συνάνθρωπος μας, όπως θα συμβεί σ' εμάς αν εφαρμοστούν. Ενδεικτικά, από τις χώρες που έχουν ηλικιακό όριο στα εξήντα πέντε, σε Σουηδία, Βέλγιο και Ηνωμένο Βασίλειο, υπάρχουν άλλα προγράμματα για μετά τα εξήντα πέντε, οπότε δεν μένει ακάλυπτος ο ανάπηρος ηλικιωμένος. Μόνο στη δική μας θα συμβεί αυτό.

Δεύτερον, στο Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού ζητούμε να μην αποκλείονται οι συγγενείς κανενός βαθμού, αλλά να είναι επιλέξιμοι και να ελέγχονται, να αξιολογούνται και να εκπαιδεύονται όπως και οι υπόλοιποι. Με αυτό το μέτρο θα λυθεί το πρόβλημα της εύρεσης βοηθού και σε νησιωτικές και ορεινές περιοχές, που υπήρξε έντονο στην πιλοτική φάση. Δεν υπάρχει κανένας επιστημονικός λόγος για την υιοθέτηση αυτού του απόλυτου αποκλεισμού στην πατρίδα μας. Στην Αυστραλία, επί παραδείγματι, οι συγγενείς μπορούν υπό προϋποθέσεις να είναι προσωπικοί βοηθοί έμμισθοι με άριστα αποτελέσματα. Στη Σουηδία επιτρέπονται μερικώς οι συγγενείς με έλεγχο, ώστε να μην χειραγωγείται ο ανάπηρος.

Τρίτον, ζητούμε να μην υπάρχει περιορισμός περιοχής όταν υπάρχει έλλειψη προσωπικών βοηθών, διότι η εκπαίδευση και τα προσόντα θα είναι ίδια και δεν θίγεται κανείς.

Τέταρτον, να μην εισαχθούν εισοδηματικά κριτήρια κατάταξης μεταξύ των δικαιούχων ΑμεΑ, αλλά μόνο ιατρικά.

Πέμπτον, να μην αποκλειστούν τα άτομα που διαμένουν σε στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης.

Έκτον, να γίνεται αξιολόγηση με αντικειμενικά κριτήρια, που θα περιλαμβάνει και τη γνώμη του αναπήρου, σε ειδική συνεδρίαση, κλειστή για οποιονδήποτε λόγο.

Σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής ζωής για άτομα με αναπηρία όρασης, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η ανυπαρξία ενδιαφερομένων να γίνουν εκπαιδευτές.

Θεωρούμε ότι δεν υπήρξε ικανοποιητική δημοσιοποίηση των προγραμμάτων αυτών και πρέπει να γίνει αυτό και μέσω των κρατικών ΜΜΕ. Θεωρούμε θετικά στοιχεία το ότι αναλαμβάνει το Κέντρο Αποκατάστασης Τυφλών, ΚΕΑΤ, ως φορέας υλοποίησης, λόγω της ιστορικότητάς του και της τεχνογνωσίας του και επίσης ότι είναι τουλάχιστον ετήσιας διάρκειας και περιλαμβάνει και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης.

Θετικά είναι και τα προσόντα που περιλαμβάνουν πτυχιούχους ΑΕΙ παιδαγωγικών σχολών και άλλων συναφών αντικειμένων και άλλων συναφών σχολών.

Αρνητικό είναι το ζήτημα του ότι ζητούνται δίδακτρα αγνώστου ύψους από τους υποψηφίους εκπαιδευτές, τη στιγμή που υπάρχει έλλειψη εκπαιδευτών, και αυτό μπορεί να λειτουργήσει αποτρεπτικά. Ομοίως, αρνητικό σημείο είναι και η δέσμευση περιοχής παροχής υπηρεσιών του άρθρου 17.

Συνεπώς, χρειάζονται κάποιες διορθωτικές παρεμβάσεις. Πρώτον, χαλάρωση των τοπικών ορίων που δεσμεύουν την παροχή υπηρεσιών. Δεύτερον, παροχή εκπαίδευσης με επιδότηση των διδάκτρων ή χωρίς δίδακτρα για τις πρώτες σειρές, ώστε να καλυφθούν οι κενές θέσεις. Τρίτον, διεύρυνση των κριτηρίων επιλεξιμότητας και σε αποφοίτους ΙΕΚ συναφών ειδικοτήτων, οι οποίοι έχουν άδεια εργασίας και συναφή εργασιακή εμπειρία.

Το επόμενο σημαντικό θέμα που έχει εμφανιστεί πολλές φορές και με πολλούς τρόπους είναι η ψηφιοποίηση των διαδικασιών και αφορά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας και την αντίστοιχη Κάρτα Αναπηρίας. Ο σκοπός πρέπει να είναι η διευκόλυνση των αναπήρων σε όλες τις διαδικασίες.

Δυστυχώς, εδώ παρατηρούμε πολλά σημεία που μπορούν να προκαλέσουν το αντίθετο. Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας και η Κάρτα Αναπηρίας μπορούν να περιορίσουν σημαντικά τη γραφειοκρατία. Η τεχνολογία πρέπει να υπηρετεί τον άνθρωπο και όχι να δημιουργεί νέα εμπόδια. Η Κάρτα Αναπηρίας πρέπει να αποτελεί μέσο διευκόλυνσης και όχι προϋπόθεση άσκησης δικαιωμάτων. Η πολιτεία οφείλει να αξιοποιήσει πλήρως τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, ώστε οι υπηρεσίες να αναζητούν αυτεπάγγελτα τα αναγκαία στοιχεία και να μην υποχρεώνεται ο πολίτης να μεταφέρει από υπηρεσία σε υπηρεσία πιστοποιητικά που ήδη διαθέτει το Δημόσιο.

Για τα μητρώα αναπηρίας και γενικά για όλη την αποθηκευμένη πληροφορία για την υγεία των πολιτών υπάρχουν ακόμη προβλήματα που επιτρέπουν να γίνονται παρανομίες. Παραδείγματος χάριν, οι γιατροί έχουν

πρόσβαση πολλές φορές στα αρχεία ασθενούς ή αναπήρου, χωρίς να είναι πλέον ασθενής τους ή χωρίς να έχουν πλέον κάποια σχέση με αυτόν.

Η τεχνολογία σήμερα είναι απλή. Δίνεις έγκριση με ένα sms που έρχεται στο κινητό και ξέρεις αν επιτρέπεις τα προσωπικά σου δεδομένα να είναι σε ποιον και σε ποιον αρνείσαι να τα δώσεις.

Συνεπώς, το όλο πλαίσιο πρέπει να γίνει πιο αυστηρό, με σκοπό να αποκλειστούν όλοι όσοι έχουν αρμοδιότητες ιατρικές ή διοικητικές, αν δεν δικαιολογείται η πρόσβαση για τον συγκεκριμένο κρατικό ή ιδιωτικό λειτουργό.

Για τον ΟΠΕΚΑ και τα οργανωτικά του θέματα πρέπει να κρατήσουμε στη σκέψη μας ότι υπάρχει υποστελέχωση και μάλιστα διαχρονική, ενώ ελπίζει πως με νέες προσλήψεις θα καταφέρει ο Οργανισμός να ανταποκριθεί στον αυξημένο φόρτο εργασίας.

Δεν προβλέπονται κάποιες διαδικαστικές τομές ή κάποια νέα προσέγγιση στις διατάξεις αυτές, αλλά μικρές βελτιώσεις ή αναγκαίες προσαρμογές που δεν λύνουν τα βασικά προβλήματα, που είναι η υποστελέχωση και η μη ορθή ψηφιοποίηση των διαδικασιών.

Δεν συμφωνούμε από θέση αρχής με το άρθρο 45 και με την παράταση θητείας κανενός προϊσταμένου. Η τεχνογνωσία πρέπει να μεταφέρεται και να ανήκει στον φορέα, όχι στο πρόσωπο, αλλιώς διαιωνίζεται το πρόβλημα της μη αξιοκρατικής επιλογής προϊσταμένων των υπηρεσιών.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά στον ΟΠΕΚΑ, η εκτίμησή μας είναι ότι έχει επιφορτιστεί με πάρα πολλές αρμοδιότητες, χωρίς να έχει το αντίστοιχο προσωπικό, με αποτέλεσμα οι όποιες αστοχίες, λάθη ή παρανομίες να δικαιολογούνται χωρίς την αρμόζουσα λογοδοσία και διαφάνεια.

Ως επιστέγασμα, έρχονται διατάξεις συλλήβδην νομιμοποίησης όλων των ενεργειών, παραδείγματος χάριν για το πιλοτικό πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού. Αυτό όμως δεν λύνει το πρόβλημα, αλλά το διαιωνίζει.

Για την Πρώιμη Παρέμβαση προτείνουμε να μην εμπλέκεται το οικογενειακό εισόδημα στη μοριοδότηση, ενώ πρέπει να ληφθεί μέριμνα για τις περιφερειακές ανισότητες με νομοθετική πρόβλεψη για την υποχρεωτική σύσταση και κρατική χρηματοδότηση δημόσιων κινητών κλιμακίων πρώιμης παρέμβασης για τις νησιωτικές και δυσπρόσιτες περιοχές. Παράλληλα, πρέπει να ανανεωθούν οι συμβάσεις και να προσληφθεί προσωπικό στα κέντρα κοινωνικής πρόνοιας.

Για το Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης χρειάζονται και άλλα κίνητρα, ώστε να είναι δυνατή η διαβίωση με αξιοπρεπείς όρους στις επιλεγείσες περιοχές, παραδείγματος χάριν στην εργασία και τις υπηρεσίες, στο κόστος διαβίωσης κ.λπ., τα οποία συνδέονται και με την Κοινωνική Μίσθωση.

Στην Κοινωνική Μίσθωση και για το Πρόγραμμα «Κάλυψη» ο κύριος παράγοντας που δημιουργεί το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ο χρόνος. Ξέρουμε ότι οι διαδικασίες είναι μακροχρόνιες και έχουν σαν αποτέλεσμα να μην μπορούν να αξιοποιηθούν ούτε τα ακίνητα του Δημοσίου. Αυτό ισχύει και

για τις στρατιωτικές και όλες τις κατοικίες που θα ενταχθούν, επειδή χρειάζονται επεμβάσεις στις περισσότερες από αυτές για να είναι προσβάσιμες και σε ΑμεΑ. Θεωρούμε αναγκαία την υποχρεωτική ποσόστωση υπέρ των ΑμεΑ έως και 15%, αλλά και τη μέριμνα για την πρόσβαση σε αυτές.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι ότι δημιουργούνται χρηματοδοτικά κενά λόγω των διαδικασιών. Γι' αυτό και εμφανίζεται ο κίνδυνος αστεγίας μετά το Πρόγραμμα «Κάλυψη», παρά το ορθό μέτρο της φοροαπαλλαγής των κατοικιών, που πρέπει να συμπεριλάβει και ιδιώτες. Σημασία έχει να μπορεί να βρει στέγη ο ενδιαφερόμενος σε σύντομο χρόνο.

Προτείνουμε την παράταση των προγραμμάτων και τη δημιουργία νέων με κρατική χρηματοδότηση για την κάλυψη άμεσων αναγκών και τη μετέπειτα ένταξη σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Στο στεγαστικό πρόβλημα δεν θα υπάρξει επιτυχία χωρίς συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και επίστευση των διαδικασιών.

Για το Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία» για τους αστέγους, θα θέλαμε να σας υποβάλουμε το εξής ερώτημα. Πώς θα φτάσει η ωφέλεια του προγράμματος στους έχοντες ανάγκη, όταν υπάρχει σειρά ενεργειών που οι πραγματικοί άστεγοι το πιθανότερο είναι να μην μπορούν να εκτελέσουν;

Πρέπει να υπάρξει, συνδυαστικά με την τοπική αυτοδιοίκηση, μέριμνα για προσωρινή έστω στέγαση και για το διαδικαστικό μέρος της υποβολής αίτησης, αναζήτησης των δικαιολογητικών κ.λπ., και θα πρέπει να γίνονται πλέον αυτεπάγγελα.

Ένα κρίσιμο στοιχείο για την επιτυχία του προγράμματος είναι ο διαχωρισμός των περιπτώσεων αστεγίας, ώστε να υπάρξει εξατομικευμένη μέριμνα από κάποιες υπηρεσίες. Θεωρούμε ότι τα ΚΕΠΑ και οι δήμοι μπορούν να καλύψουν μεγάλο μέρος αυτής της διαδικασίας.

Υπάρχουν άστεγοι λόγω εθισμού σε ουσίες, άλλοι λόγω χρεών ή ψυχολογικών προβλημάτων κ.λπ. Κάποιοι από αυτούς δικαιούνται επιδόματα που δεν λαμβάνουν είτε γιατί δεν το γνωρίζουν είτε γιατί δεν μπορούν να εκτελέσουν τις διαδικασίες. Το όλο στεγαστικό πρόγραμμα, επομένως, πρέπει να ενισχυθεί στις μακροπρόθεσμες πλευρές του, ώστε να βρίσκουν έστω και προσωρινά μια κατοικία όλοι οι άστεγοι.

Η δημογραφική πολιτική στο παρόν νομοσχέδιο διακρίνεται από αποσπασματικότητα, ενώ η στήριξη των παραμεθόριων περιοχών είναι πατριωτικό καθήκον. Το πρόγραμμα δημογραφικής ανάπτυξης με την οικονομική ενίσχυση 10.000 ευρώ για μετεγκατάσταση μοιάζει με βραχυπρόθεσμο επίδομα, χωρίς να συνοδεύεται από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αναζωογόνησης των περιοχών αυτών. Τα επιδόματα από μόνα τους δεν λύνουν το δημογραφικό πρόβλημα ούτε θωρακίζουν τη μεθόριο. Απαιτείται μια συνολική στρατηγική που να ενισχύει την οικογένεια, την εργασία και την ασφάλεια. Ακόμη και για τις ενισχύσεις αυτές υπάρχει γραφειοκρατία και πολλές δεσμεύσεις.

Έρχομαι τώρα στα άρθρα 82 και 90 για τη φαρμακευτική κάνναβη. Η ΝΙΚΗ διαχωρίζει απολύτως τη νόμιμη φαρμακευτική χρήση, όταν αυτή

τεκμηριώνεται επιστημονικά και χορηγείται υπό ιατρική παρακολούθηση από κάθε προσπάθεια χαλάρωσης του πλαισίου που θα μπορούσε να οδηγήσει σε έμμεση νομιμοποίηση της ψυχαγωγικής χρήσης.

Τέλος, για το συναφές ζήτημα της κάνναβης και των παράνομων χρήσεων της, διαφωνούμε με την πρόταση που διατυπώθηκε στην τρίτη επιτροπή για πλήρη αποποινικοποίηση, παρόλο που θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση των απλών χρηστών από τους εμπόρους. Στην επιχειρηματολογία που αναπτύχθηκε δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι βλάβες υγείας που προκαλούνται σε πολλούς χρήστες ακόμη και από περιστασιακή χρήση.

Κυρία Υπουργέ, οι άνθρωποι με αναπηρία και οι οικογένειές τους ζητούν ένα κράτος που να λειτουργεί με συνέπεια, σεβασμό και συνέχεια, ένα κράτος που δεν θα εξαντλείται στις εξαγγελίες, αλλά θα διασφαλίζει ότι κάθε μεταρρύθμιση εφαρμόζεται στην πράξη και φτάνει πραγματικά στον πολίτη. Η κοινωνική συνοχή δεν οικοδομείται με αποσπασματικές παρεμβάσεις, οικοδομείται με συνέπεια, συνέχεια και πολιτικές που σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ενισχύουν την αυτονομία και δεν αφήνουν κανέναν συμπολίτη μας πίσω. Αυτό είναι το μέτρο με το οποίο η ΝΙΚΗ αξιολογεί κάθε κοινωνική πολιτική.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ολοκληρώνουμε τον κύκλο των εισηγητών με την ειδική αγορήτρια από την Πλεύση Ελευθερίας, την κ. Κεφαλά.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αν έβαζα ένα τίτλο στη σημερινή μας συζήτηση θα ήταν: «Όταν η ίδια η κρατική λειτουργία παράγει αυθαιρεσία». Διότι νομίζω από εκεί πρέπει να ξεκινήσει η κουβέντα, σύμφωνα με αυτά που βλέπουμε να εξελίσσονται στην καθημερινότητα, την επικαιρότητα, τη ζωή μας και σύμφωνα με αυτά που γίνονται μέσα στο Κοινοβούλιο. Και τι σημαίνει αυτό;

Δηλαδή αυτό που βλέπουμε ότι στη Βουλή, στα Υπουργεία οι άνθρωποι που νομοθετούν για τις γυναίκες, τα ΑμεΑ, τους νευροδιαφορετικούς, τους Ρομά, τους συνταξιούχους, τους εργαζόμενους, οι άνθρωποι λοιπόν οι ίδιοι αυτοί που αποφασίζουν για τις ζωές όλων μας δεν έχουν ιδέα για το πώς θα έπρεπε να εντάξουν αυτές τις ομάδες ισότιμα στο κοινωνικό σύνολο και πώς θα έπρεπε να τους αντιμετωπίζει η αστυνομία, το κράτος, η πρόνοια. Δεν ξέρουν. Δεν υπάρχει κάποιο σχέδιο.

Αυτό φαίνεται από τις δηλώσεις που κάνουν οι άνθρωποι που κατέχουν αξιώματα είτε πρόκειται για δημάρχους είτε πρόκειται για Βουλευτές είτε πρόκειται για ανθρώπους που ευτυχώς δεν είναι μέσα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, αλλά βρίσκονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως είναι η κ. Λατινοπούλου, για παράδειγμα, η οποία βγήκε και είπε ότι «Δεν μας

ενδιαφέρει τι είναι αυτός που κυνηγάει η Αστυνομία. Δεν μπορούν οι αστυνομικοί να γνωρίζουν εάν αυτός ο άνθρωπος είναι Ρομά ή δεινόσαυρος». Έτσι είπε η κ. Λατινοπούλου.

«Δεινόσαυρος» προφανώς είναι οποιοσδήποτε νευροδιαφορετικός. Έτσι αποφασίζουμε ότι είναι τα πράγματα και νομίζω ότι τα βρίσκουμε τραγικά, γιατί γι' αυτήν την έλλειψη εκπαίδευσης πρέπει να πούμε στην κ. Λατινοπούλου ότι ο αστυνομικός οφείλει να είναι εκπαιδευμένος και το κράτος οφείλει να του παρέχει αυτήν την εκπαίδευση. Δεν το γνωρίζετε προφανώς, αλλά είναι αυτονόητο.

Με αυτόν λοιπόν τον συστημικό ρατσισμό που μεταλαμπαδεύεται αυτούσιος από την πολιτική ηγεσία στην κοινωνία, το αποτέλεσμα θα είναι εκ των πραγμάτων αποκλεισμός και αδικία. Δεν μπορούμε να συζητήσουμε κάτι διαφορετικό εδώ, δεν μπορούμε να σχεδιάσουμε κάτι προς όφελος αυτών των ανθρώπων, όταν η ίδια μας η νοοτροπία είναι νυχτωμένη αλλού.

Και θα πω και ένα παράδειγμα εδώ που έζησα στην επιτροπή μας, γιατί από αυτά τα μικρά πράγματα καταλαβαίνεις αν υπάρχει σεβασμός στη δημοκρατία και αν υπάρχει και δημοκρατία τελικά.

Δεν είναι ο Γιώργος Στύλιος εδώ που ήταν ο Πρόεδρος της επιτροπής μας, αλλά θα ήθελα να σχολιάσω τον τρόπο που αντιμετώπισε την παρατήρησή μου, που είπα ότι θεωρώ ότι είναι άδικο η Υπουργός στην ακρόαση των φορέων να κάνει μια ομιλία άνω των 20 λεπτών χωρίς χρονόμετρο και μου απάντησε «Δεν καταλαβαίνω τι εννοείτε, έτσι γίνεται. Άμα θέλω, δεν βάζω και χρονόμετρο. Και επειδή γουστάρω», για να το πούμε όπως το λέω εγώ στη δική μου τη γλώσσα, «και στον κ. Παπανδρέου που θα σηκωθεί αμέσως μετά από εσάς, επειδή ήταν πρώην Πρωθυπουργός, πάλι δεν θα βάλω χρονόμετρο». Αποφασίζει και διατάζει ο κ. Στύλιος μέσα στο Κοινοβούλιο. Αυτή είναι η νοοτροπία σας.

Και θέλω να σας πω για το άρθρο λοιπόν 38 του Κανονισμού της Βουλής που λέει ξεκάθαρα -να σας το διαβάσω- στην παράγραφο 6 «Τα καλούμενα για ακρόαση πρόσωπα απαντούν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις του Προέδρου της Επιτροπής, του εισηγητή, των ειδικών αγορητών και μέχρι τριών Βουλευτών από το πρώτο σε δύναμη κόμμα, δύο Βουλευτών από το δεύτερο και ενός Βουλευτή από τα υπόλοιπα σε δύναμη κόμματα καθώς και του Υπουργού». Άρα, σε τι πράγμα περιορίζεται ο Υπουργός ή η Υπουργός; Περιορίζεται στο να κάνει κάποιες ερωτήσεις στους φορείς, να μην κάνει τοποθέτηση ούτε φυσικά να κάνει απαντήσεις στις ερωτήσεις.

Λοιπόν, όχι μόνο αυτό δεν συνέβη, αλλά συνέβη ότι είχε το ελεύθερο του χρόνου να μιλήσει όσο θέλει. Άρα, λοιπόν, οι άνθρωποι που υπερασπίζεστε τη δημοκρατία, τι θεωρείτε; Ότι η δημοκρατία δεν έχει κανόνες; Αυτό θέλετε να μας πείτε; Ή ότι είσατε πάνω από τους κανόνες αυτούς; Γιατί δεν έχουμε καταλάβει ακριβώς. Δημοκρατία δεν σημαίνει ότι όλοι είμαστε κάτω από τους ίδιους κανόνες; Τα αξιώματα είναι αυτά που βάζουν κάποιους σε καλύτερη θέση; Ρωτώ για να μάθω.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Μήπως να κάνετε αυτό το μάθημα στην Πρόεδρό σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ!

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Τι σχέση έχει αυτό, κυρία Μιχαηλίδου; Κάνετε παρέμβαση τώρα για να μου πείτε για την Πρόεδρό μας, η οποία τι; Μιλάει με χρονόμετρο όταν πρέπει; Έχει παραβιάσει ποτέ το χρονόμετρο η Πρόεδρός μας;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Αυτό είναι το πρόβλημα. Πάρα πολλές φορές.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Εσείς δεν είχατε χρονόμετρο καν, κυρία Μιχαηλίδου.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Κάνετε λάθος.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Υπουργέ, παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Εσείς δεν είχατε χρονόμετρο. Και όταν εγώ διαμαρτυρήθηκα, μου είπαν ότι έτσι γουστάρουν ουσιαστικά.

Και να σας πω και κάτι. Στα Πρακτικά δεν υπήρχε η απάντηση του Προέδρου. Σβήνετε και τα Πρακτικά άμα θέλετε. Η απάντησή του Προέδρου, του κ. Στύλιου, δεν υπήρχε στην παρατήρησή μου.

Ό,τι θέλετε κάνετε εδώ. Έρχεται η κ. Μπακογιάννη, παίρνει τον λόγο...

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Εσείς παραβιάζετε...

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Εγώ έχω παραβιάσει; Σε ποιον απευθύνεστε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Υπουργέ, θα μιλήσετε μετά. Παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Έχω παραβιάσει εγώ ποτέ τον χρόνο μου;

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Το κόμμα σας. Να το ακούσουμε αυτό από κάποιο άλλο κόμμα, να πω εντάξει. Από εσάς όμως;

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Είμαι υπεύθυνη εγώ για όλο το κόμμα μου; Εσείς γιατί είσαστε υπεύθυνη; Πείτε μου επιτέλους για τι είστε υπεύθυνη!

ΞΕΝΟΦΩΝ (ΦΩΝΤΑΣ) ΜΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ: Προφανώς δεν έχουν τίποτα να πουν για το νομοσχέδιο.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ό,τι θέλω θα πω, κύριε. Για τη δημοκρατία μιλάω και πρέπει να τα ακούτε κάποια στιγμή! Δεν μπορείτε να κάνετε ό,τι θέλετε. Θα μου πείτε για ποιο πράγμα θα μιλήσω;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κατά τον Κανονισμό, μιλάμε μόνο για το νομοσχέδιο, αλλά εν πάση περιπτώσει.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Όχι, δεν μιλάμε μόνο για το νομοσχέδιο. Μιλάμε για τον τρόπο που γίνεται η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε και αυτός ο τρόπος παραβιάζεται συνεχώς. Δεν υπάρχει καμία απολύτως εξαίρεση ή ειδική πρόβλεψη που να δίνει στον Υπουργό απεριόριστο χρόνο ή

να τον απαλλάσσει από τους γενικούς χρονικούς περιορισμούς της διαδικασίας προς όφελος μιας ελεύθερης τοποθέτησης.

Θα συνεχίσω στην κριτική των διατάξεων, αφού τόσο πολύ καίγεται η Κυβέρνηση να μιλήσουμε για την κριτική των διατάξεων, μιας και τα έχουμε πει αυτά και στις συνεδριάσεις των Επιτροπών, αλλά θα τα πούμε και εδώ φυσικά.

Αισθάνομαι σα δασκάλα σε νηπιαγωγείο. Τι να πω; Οι άνθρωποι που διαφέρουν από τον λεγόμενο νευροτυπικό μέσο όρο δεν είναι ένα σφάλμα της φύσης. Δεν είναι μια αρρώστια αυτή που πρέπει να διορθώσουμε. Είναι κομμάτι της ανθρώπινης ποικιλίας και υποχρέωσή μας είναι να παρέχουμε εύλογες προσαρμογές όχι μόνο στους νευροτυπικούς, στους νευροδιαφορετικούς, αλλά και στο σύνολο των ΑμΕΑ. Δεν κάνουμε, λοιπόν, διορθωτικές κινήσεις συμμόρφωσης. Αν αντιληφθούμε ότι είμαστε όλοι ίσοι και όλοι διαφορετικοί, ίσως καταφέρουμε να χαράξουμε μια σωστότερη κατεύθυνση.

Το υπό εξέταση, λοιπόν, νομοσχέδιο αγγίζει τον πυρήνα της κοινωνικής συνοχής, της στεγαστικής πολιτικής και των εργασιακών σχέσεων, όμως πίσω απ' αυτούς τους τίτλους κρύβει βαθιές δομικές αντιφάσεις, μετατρέποντας καθολικά δικαιώματα σε μη καθολικά, γιατί γι' αυτό το πράγμα μιλάμε κι εμείς βάζουμε λίγο, βγάζουμε λίγο, προσπαθούμε να βρούμε έναν τρόπο το καθολικό δικαίωμα να μην είναι καθολικό, αλλά να ισχύει για κάποιους. Τα καθολικά, λοιπόν, δικαιώματα προσπαθούμε να τα βάλουμε σε κλειστά επιλεκτικά προγράμματα περιορισμένης χωρητικότητας.

Προχωράμε βέβαια στο δικαίωμα που θα έπρεπε να είναι ο προσωπικός βοηθός που μετατρέπεται, όμως, σ' ένα οικονομικό «λαχείο» για μερικούς. Η μετατροπή, λοιπόν, του προσωπικού βοηθού σε μόνιμη υπηρεσία θα έπρεπε να είναι αυτονόητη. Αντίθετα, βλέπουμε τη φράση-ντροπή «μέχρις εξαντλήσεως του προϋπολογισμού». Αυτό μου θυμίζει όταν ήμουν εγώ έφηβη και πήγαινα διακοπές μέχρι να μου τελειώσουν τα λεφτά. Αυτό είναι κάτι πολύ ελαφρύ βέβαια, όταν όμως σου τελειώνουν τα λεφτά για ένα τέτοιο πρόγραμμα, υπάρχει κάποια πρόβλεψη; Έχετε κάποια άλλη εναλλακτική, κάποιο άλλο σχέδιο που να καλύπτει το τι θα γίνει όταν τελειώσουν τα λεφτά; Εγώ γύρναγα απλά σπίτι μου όταν τελείωναν τα λεφτά. Εδώ τι θα γίνει; Θα στείλουμε τους ανθρώπους στο σπίτι τους; Τι ακριβώς θα κάνουμε; Δηλαδή, αν οι άνθρωποι με το ίδιο ποσοστό αναπηρίας έχουν ακριβώς τις ίδιες ανάγκες, ο πρώτος που θα προλάβει την αίτηση θα πάρει βοήθεια, ενώ ο δεύτερος θα αποκλειστεί επειδή τελείωσαν τα λεφτά.

Αυτό, λοιπόν, δεν είναι καθολικό δικαίωμα. Είναι γεωγραφικό και οικονομικό «λαχείο», γεωγραφικό γιατί μιλάμε φυσικά για τις νησιωτικές περιοχές, οι οποίες είναι πολύ πιθανό να μη βρίσκουν προσωπικό βοηθό.

Ηλικιακός αποκλεισμός: Ορίζεται κατώτατο όριο το δέκατο έκτο έτος και ανώτατο το εξηκοστό έβδομο, δηλαδή στα 66 έτη και 364 ημέρες δικαιούσαι βοήθεια, αλλά την επόμενη μέρα των γενεθλίων σου η ανάγκη υποστήριξης μαγικά εξαφανίζεται. Η ηλικία, λοιπόν, δεν μπορεί να αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού. Η παροχή πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε λειτουργική αξιολόγηση.

Το παρωχημένο ιατρικό μοντέλο που εξακολουθείτε να έχετε, δηλαδή το 67%: Το νομοσχέδιο απαιτεί ποσοστό 67% στην κύρια πάθηση και αυτή πιστεύουμε ότι είναι μια εξαιρετικά αναχρονιστική μέθοδος, η οποία ευνοεί

παθήσεις που αθροιστικά δημιουργούν τεράστια προβλήματα και αποκλείετε τη λειτουργική αξιολόγηση.

Θέλω εδώ να σημειώσω ότι μια κοινωνία που ασχολείται με ηλικιακά όρια είναι μια κοινωνία που έχει αποτύχει να εκπαιδεύσει, να ενημερώσει και να συμπεριλάβει τους πολίτες.

Ας περάσουμε στον αποκλεισμό των πιο ευάλωτων. Αποκλείονται όσοι δεν έχουν συμβατική επικοινωνία ή χρήζουν νοσηλευτικής φροντίδας. Η έλλειψη επικοινωνίας δεν σημαίνει έλλειψη βούλησης, κυρίες και κύριοι. Η ανάγκη νοσηλευτή δεν αναιρεί την ανάγκη για έναν βοηθό που θα βγάλει τον άνθρωπο από το σπίτι. Ουσιαστικά, λοιπόν, εδώ έχουμε τον περιορισμό και την τιμωρία του ανάπηρου πολίτη. Αν ένας ωφελούμενος σε νησί ή απομακρυσμένη περιοχή δεν βρει βοηθό εντός έξι μηνών, η έγκρισή του ανακαλείται αυτοδικαίως. Το κράτος μετακυλίζει τη δική του αποτυχία να οργανώσει την αγορά εργασίας στις πλάτες του ανάπηρου πολίτη. Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας συγκεντρώνει τα πάντα, ιατρικά, ιστορικά, οικονομικά στοιχεία, μορφωτικό επίπεδο. Το νομοσχέδιο επικαλείται τη συγκατάθεση του πολίτη, όμως όταν ο ανάπηρος πολίτης εκβιάζεται έμμεσα ότι αν δεν υπογράψει, δεν θα πάρει το επίδομα ή τη σύνταξη, η συγκατάθεση αυτή είναι νομικά άκυρη υπό το πρίσμα του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων.

Η υποκρισία στο κυνήγι του χρήστη είναι ένα θέμα που θα συζητήσω στη συνέχεια, οι αόριστες απαγορεύσεις. Το ζήτημα που αναδεικνύεται, το αποκορύφωμα της κυβερνητικής υποκρισίας στη συγκεκριμένη περίπτωση, είναι οι διατάξεις για την απαγόρευση προϊόντων κάνναβης με τους αόριστους ποινικούς ορισμούς που έχουν. Εδώ αποκαλύπτεται μια βαθιά ιδεολογική εμμονή. Η Κυβέρνηση αντί να επικεντρωθεί στην ουσιαστική προστασία της δημόσιας υγείας μέσω του ελέγχου των προϊόντων, της εκπαίδευσης, της πρόληψης, επιλέγει για άλλη μια φορά τον εύκολο δρόμο της τυφλής καταστολής και του κυνηγιού του χρήστη ουσιαστικά. Εισάγονται αόριστοι επιστημονικά όροι όπως «κανναβινιτική δράση» ή «παρόμοια ψυχοτρόπος δράση». Τι σημαίνουν αυτοί οι όροι στην πράξη ακριβώς; Σημαίνουν ότι ο πολίτης, ο καταναλωτής, ο ασθενής, αλλά και οι μικρές επιχειρήσεις στερούνται κάθε ασφάλειας δικαίου, αφού κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει με ακρίβεια ποιο προϊόν είναι νόμιμο και ποιο όχι.

Η υποκρισία λοιπόν ξεχειλίζει, αν αναλογιστούμε ότι η ευρωπαϊκή νομολογία έχει αποφανθεί ξεκάθαρα. Δεν μπορεί ένα κράτος-μέλος να απαγορεύει οριζόντια την εμπορία προϊόντων όπως η CBT που κυκλοφορούν νόμιμα στην υπόλοιπη Ευρώπη, εκτός αν υπάρχει αποδεδειγμένος, χειροπιαστός κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Ένας υποτιθέμενος κίνδυνος δεν αρκεί, αλλά η Κυβέρνηση αδιαφορεί και για το ευρωπαϊκό δίκαιο φυσικά και για την αναλογικότητα. Αντί να εξετάσει ηπιότερα ρυθμιστικά μέτρα, όπως ο υποχρεωτικός εργαστηριακός έλεγχος, η ιχνηλασιμότητα, η απαγόρευση διαφήμισης -μεγάλο θέμα αυτό και στον καπνό και στο αλκοόλ-, προτιμά να τιμωρεί. Το κάνει μάλιστα χωρίς καμία απολύτως μέριμνα για μια εύλογη μεταβατική περίοδο. Επιχειρήσεις που επένδυσαν νόμιμα, που απέκτησαν αποθέματα με την άδεια του κράτους, βρίσκονται ξαφνικά αντιμέτωπες με την καταστροφή και τον ποινικό κίνδυνο.

Αυτό, λοιπόν, δεν είναι πολιτική προστασίας. Είναι μια υποκριτική επικοινωνιακή εκστρατεία που βαφτίζει την καταστολή ως κοινωνική ευαισθησία. Να πω ότι είναι ένα τεράστιο θέμα αυτό. Βλέπουμε παιδιά στα

χέρια της μαφίας των ναρκωτικών με νοθευμένα προϊόντα, τα οποία υποκινούνται στην αγορά. Βλέπουμε θανάτους, πάρα πολλούς θανάτους, γιατί φυσικά οι έφηβοι δεν έχουν να αγοράσουν ένα προϊόν καλής ποιότητας, αλλά έχουν να αγοράσουν κρυφά, φθηνά και παράνομα διακινούμενα ναρκωτικά. Δεν είναι απλό το θέμα και θα πρέπει να το δείτε πολύ πιο κοινωνικά ευαίσθητα, όπως λέτε και εσείς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Μικροκινητικότητα, καταστολή φυσικά και εδώ αντί για υποδομές. Η ίδια τιμωρητική λογική διαπερνά και τις ρυθμίσεις για τα ηλεκτρικά πατίνια. Αντί το κράτος να δημιουργήσει ποδηλατόδρομους και ασφαλείς υποδομές επιλέγει τη μονομερή καταστολή, τις οριζόντιες απαγορεύσεις και φυσικά τα πρόστιμα. Μάλιστα, εισάγεται μία πρωτοφανής ανισότητα, όπου αν ένας ανήλικος οδηγήσει ιδιωτικό πατίνι, τότε το όχημα κατάσχεται για είκοσι μέρες, ενώ αν το πατίνι είναι κοινόχρηστο επιβάλλεται απλώς ένα πρόστιμο στην εταιρεία. Και ρωτάμε γιατί αυτή η ασυλία στις πλατφόρμες εις βάρος των ιδιωτών;

Την ίδια στιγμή η υποχρεωτική ασφάλιση ορίζεται στο γελοίο ποσό των 50.000 ευρώ ανά έτος, το οποίο σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος φυσικά, δηλαδή σε μία μόνιμη αναπηρία για συγκρούσεις πολλές φορές με πεζούς που έχουν αυτά τα πατίνια, δεν καλύπτει ούτε τα πρώτα νοσήλια, όπως γνωρίζετε.

Έχουμε, λοιπόν, το κράτος το οποίο επιτρέπει την αλλαγή χρήσης κτιρίων σε κατοικίες παρακάμπτοντας τοπικά πολεοδομικά σχέδια και χρήσεις γης. Το αντάλλαγμα είναι να μην ενοικιαστούν σε πλατφόρμες τύπου Airbnb για πέντε χρόνια. Το κοινωνικό όφελος δεν είναι πουθενά, γιατί μετά τα πέντε χρόνια ο ιδιοκτήτης έχοντας κερδίσει βέβαια τεράστια υπεραξία από την πολεοδομική παρέκκλιση, μπορεί να το κάνει βραχυχρόνια μίσθωση. Δεν υπάρχει καμία δέσμευση για κοινωνική ή προσιτή κατοικία ούτε καν πρόβλεψη για καθολική προσβασιμότητα των κτιρίων ΑμεΑ και απλά, λοιπόν, έχουμε κάτι το οποίο θα ευνοήσει τους ανθρώπους που έχουν τα κτίρια αυτά. Εργασιακή επισφάλεια και αναδρομικές νομιμοποιήσεις.

Στο Σύστημα Υγείας η Κυβέρνηση επιλέγει να παρατείνει επανειλημμένα συμβάσεις ορισμένου χρόνου εργαζομένων που καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες εξαιρώντας αυτές τις συμβάσεις ρητά από το ανώτατο όριο των είκοσι τεσσάρων μηνών και από τις προστατευτικές διατάξεις κατά της κατάχρησης διαδοχικών συμβάσεων. Αυτή είναι η οδηγία 1999/70. Αντί για μόνιμες προσλήψεις συντηρείται ένα καθεστώς ομηρίας....

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σας ενημερώσω λίγο για την πορεία της συζήτησης. Θα πάρει τώρα τον λόγο για να αναφερθεί σε μια τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, ο Υφυπουργός κ. Ανδριανός. Αν έχει έρθει ο Υπουργός Υγείας, ο κ. Άδωνις Γεωργιάδης θα αναφερθεί και αυτός

στα άρθρα του νομοσχεδίου που αφορούν του Υπουργείου του, έτσι ώστε, αφού κάνουν τις όποιες παρεμβάσεις οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, περίπου στις δώδεκα να ξεκινήσει η συζήτηση για την Ένσταση Αντισυνταγματικότητας.

Κύριε Ανδριανέ, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά για την τροπολογία του **ΥΠΑΑΤ.**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας που συζητούμε σήμερα με τίτλο: «Προσωπικός βοηθός, πρώιμη παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για τα άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις», κατατέθηκε η τροπολογία 528, τα άρθρα της οποίας -το 4, το 5 και το 6- ρυθμίζουν συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν την υποβολή, τη διαχείριση και τον έλεγχο της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης μετά τη μεταφορά του συνόλου των αρμοδιοτήτων του πρώην ΟΠΕΚΕΠΕ στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Κατά το πρώτο διάστημα εφαρμογής του νέου διοικητικού σχήματος, αναδείχθηκαν πρακτικά και θεσμικά ζητήματα, κυρίως ως προς το ρόλο και την ευθύνη των προσώπων που υποβάλλουν αιτήσεις για λογαριασμό των παραγωγών, το σύστημα ελέγχου και κυρώσεων, τη λειτουργία της κάρτας του αγρότη και τη δυνατότητα συνέχισης των επιτόπιων ελέγχων.

Οι διατάξεις που εισάγουμε απαντούν ακριβώς σε αυτά τα ζητήματα. Δεν μεταβάλλουν τα δικαιώματα των παραγωγών ούτε περιορίζουν την πρόσβασή τους στις ενισχύσεις. Θέτουν σαφείς όμως κανόνες, ώστε κάθε αίτηση να υποβάλλεται με νομιμότητα, ασφάλεια και διαφάνεια και οι ενισχύσεις να καταλήγουν σε όσους πραγματικά τις δικαιούνται.

Με το άρθρο 4 προστίθεται νέο άρθρο, το 63Α στον ν.5264/25 και αποσαφηνίζεται καταρχάς, ποιοι μπορούν να υποβάλουν, να τροποποιούν και να διαχειρίζονται έναντι αμοιβής μια ενιαία αίτηση ενίσχυσης για λογαριασμό του δικαιούχου. Πρόκειται για τα Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων για φυσικά πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του γεωπόνου, του γεωτεχνικού ή του λογιστή, καθώς και για νομικά πρόσωπα ή άλλες νομικές οντότητες που δραστηριοποιούνται στους αντίστοιχους τομείς. Η ανάθεση θα γίνεται μόνο με έγγραφη συμφωνία με τον δικαιούχο. Η επιλογή του προσώπου και η συμφωνία για την αμοιβή αποτελούν ιδιωτική σχέση και ανήκουν αποκλειστικά στον ίδιο τον παραγωγό.

Παράλληλα, αποκλείεται η ανάθεση σε πρόσωπο που έχει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό, επαγγελματικό, οικογενειακό ή άλλο προσωπικό συμφέρον ικανό να επηρεάσει την αμερόληπτη εκτέλεση των υποχρεώσεων του. Η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων για λογαριασμό τρίτου συνοδεύεται από σαφείς υποχρεώσεις. Τα πρόσωπα αυτά οφείλουν να τηρούν φάκελο τεκμηρίωσης για κάθε αίτηση, να προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των στοιχείων και την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, να

αποφεύγουν κάθε σύγκρουση συμφερόντων και να επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ελέγχουν την πληρότητα και την ορθή καταχώρηση των στοιχείων με βάση τα δικαιολογητικά που τους παραδίδονται. Αν από τα δεδομένα του συστήματος προκύπτει πρόδηλη ασυμβατότητα δεν μπορούν να προχωρήσουν στην οριστικοποίηση και βεβαίως δεν επιτρέπεται να συμπράττουν με οποιονδήποτε τρόπο και με υπαιτιότητά τους σε ψευδή δήλωση.

Η ευθύνη, λοιπόν, του επαγγελματία δεν απαλλάσσει τον ίδιο τον δικαιούχο από την ευθύνη για την ακρίβεια και την πληρότητα όσων δηλώνει. Το πλαίσιο όμως διαχωρίζει καθαρά τις δύο ευθύνες. Ο παραγωγός ευθύνεται για τα στοιχεία που παρέχει και εκείνος που αναλαμβάνει την αίτηση ευθύνεται για τον τρόπο με τον οποίο τα ελέγχει, τα καταχωρεί και διαχειρίζεται τη διαδικασία.

Για να έχουν οι υποχρεώσεις αυτές πραγματικό περιεχόμενο θεσπίζεται ένα σαφές και αναλογικό σύστημα διοικητικών κυρώσεων για απλές παραβάσεις, όπως η πλημμελής μεταφορά των στοιχείων στο ΟΣΔΕ, η παραβίαση της εμπιστευτικότητας ή η ελλιπής τήρηση του φακέλου τεκμηρίωσης. Προβλέπεται πρόστιμο από 5.000 έως 20.000 ευρώ ανά παράβαση και προσωρινός αποκλεισμός από τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεων έως δύο έτη.

Για σοβαρές και υπαίτιες παραβάσεις όπως υποβολή ψευδών, ανακριβών ή νοθευμένων στοιχείων, η απόκρυψη κρίσιμων δικαιολογητικών, η χρήση πλαστών εγγράφων, η παροχή παραπλανητικών πληροφοριών προς την ΑΑΔΕ ή η υποβολή αιτήσεων υπό συνθήκες σύγκρουσης συμφερόντων, το πρόστιμο κυμαίνεται από 20.000 έως 50.000 ευρώ και μπορεί να επιβληθεί προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός.

Πρόστιμο για τις σοβαρές παραβάσεις δεν επιβάλλεται αν το ελεγχόμενο πρόσωπο αποδείξει ότι ενήργησε χωρίς υπαιτιότητα. Όταν η παράβαση συνδέεται αιτιωδώς με παράνομη ή αχρεώστητη καταβολή ενίσχυσης άνω των 5.000 ευρώ ανά αίτηση, το πρόσωπο που διαχειρίστηκε την αίτηση αυτή ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τον δικαιούχο για την επιστροφή του ποσού.

Σε περίπτωση νομικού προσώπου η ευθύνη επεκτείνεται και στα πρόσωπα που ασκούσαν τη διοίκησή του κατά το χρόνο της παράβασης. Σε περίπτωση υποτροπής μέσα σε τρία έτη διπλασιάζονται τα προβλεπόμενα όρια του προστίμου και όπου προβλέπεται ο χρόνος προσωρινού αποκλεισμού. Παράλληλα κατοχυρώνεται ρητά το δικαίωμα δικαστικής προσφυγής κατά των πράξεων επιβολής κυρώσεων.

Το άρθρο 4 επιλύει και δύο ακόμα πρακτικά ζητήματα. Πρώτον, από την έναρξη ισχύος της σχετικής απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ, οι υφιστάμενες συμβάσεις διασφάλισης επιπέδου ποιότητας υπηρεσιών και ασφάλειας πληροφοριών μεταξύ του πρώην ΟΠΕΚΕΠΕ και του Κέντρου Υποβολής Δηλώσεων, λύονται αυτοδικαίως. Η ρύθμιση είναι αναγκαία, ώστε

το παλαιό συμβατικό πλαίσιο να μην εξακολουθήσει να λειτουργεί παράλληλα με το νέο καθεστώς της ΑΑΔΕ.

Δεύτερον, ρυθμίζεται η αναγκαία διαλειτουργικότητα για την κάρτα του αγρότη και άλλα συναφή χρηματοδοτικά προϊόντα. Μόνο ύστερα από αίτημα του δικαιούχου τα πιστωτικά ιδρύματα θα μπορούν να αντλούν από την ΑΑΔΕ τα απολύτως αναγκαία δεδομένα για τη διασταύρωση των στοιχείων της αίτησης και αποκλειστικά για το συγκεκριμένο χρηματοδοτικό σκοπό.

Μετά τη χορήγηση της χρηματοδότησης, ο λογαριασμός στον οποίο καταβάλλονται οι ενισχύσεις δεν θα μπορεί να μεταβληθεί μέχρι την πλήρη εξόφλησή της. Η πρόβλεψη εφαρμόζεται και σε κάρτες αγρότη που έχουν ήδη χορηγηθεί και δεν έχουν εξοφληθεί πλήρως για τις ενιαίες αιτήσεις ενίσχυσης του 2026 και των επομένων ετών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Με το άρθρο 5 προστίθενται οι αναγκαίες εξουσιοδοτικές διατάξεις, ώστε το νέο πλαίσιο να μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη. Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ θα καθορίζει με απόφασή του τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία ταυτοποίησης, τις τεχνικές προδιαγραφές των πληροφοριακών συστημάτων, τις προϋποθέσεις και τα κωλύματα των προσώπων που αναλαμβάνουν αιτήσεις και τον τρόπο χορήγησης και γνωστοποίησης της εξουσιοδότησης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Απ' ό,τι βλέπω υπάρχουν από τους Κοινοβουλευτικούς παρεμβάσεις που θα ζητηθούν τώρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα ήθελα δυο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας δίνω δύο λεπτά για να μπορέσει να ενημερωθεί το Σώμα επειδή είναι αρκετά σημαντική η τροπολογία.

Σας δίνω δυο λεπτά ακόμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ.

Με την ίδια απόφαση θα εξειδικευθούν οι κανόνες τήρησης των φακέλων, τα μέτρα ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων, η διαδικασία ελέγχου και διαπίστωσης των παραβάσεων, τα αρμόδια όργανα, τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων και η διαδικασία προσωρινού ή οριστικού αποκλεισμού. Θα ρυθμιστούν επίσης τα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την κάρτα αγρότη, ο τρόπος ασφαλούς ανταλλαγής τους και η ενημέρωση της ΑΑΔΕ για τη χορήγηση και την εξόφληση της χρηματοδότησης.

Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα να ενταχθούν στο πλαίσιο και άλλες επαγγελματικές ειδικότητες ή οντότητες με συναφή επιστημονική κατάρτιση, επαγγελματική εμπειρία, καθώς και να θεσπιστεί η διαδικασία πιστοποίησης. Ο νόμος θέτει τις βασικές προϋποθέσεις, τις ευθύνες και τις εγγυήσεις. Η κανονιστική απόφαση θα εξειδικεύσει τις τεχνικές λεπτομέρειες, ώστε το

σύστημα να μπορεί να προσαρμόζεται στις πραγματικές επιχειρησιακές ανάγκες χωρίς να δημιουργούνται νέα νομοθετικά κενά.

Τέλος, με το άρθρο 6 διατηρείται το αυξημένο όριο των εκατόν ογδόντα ημερών μετακίνησης εκτός έδρας για το προσωπικό που διενεργεί τους υποχρεωτικούς επιτόπιους φυσικούς ελέγχους των αγροτικών ενισχύσεων. Η ισχύουσα διάταξη αναφερόταν ρητά στο προσωπικό του ΟΠΕΚΕΠΕ. Μετά τη μεταφορά, λοιπόν, των αρμοδιοτήτων και του προσωπικού η αναφορά αυτή δεν κάλυπτε πλέον τους ίδιους υπαλλήλους υπό τη νέα διοικητική τους υπαγωγή στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Ενισχύσεων και Πληρωμών της ΑΑΔΕ.

Δεν αλλάζει επομένως το ισχύον όριο. Επικαιροποιείται όμως ο φορέας στον οποίο υπάγεται το προσωπικό ώστε οι αναγκαίοι επιτόπιοι έλεγχοι να συνεχιστούν χωρίς διακοπή. Αν δεν γινόταν αυτή η προσαρμογή θα υπήρχε κίνδυνος να περιοριστεί η δυνατότητα διενέργειας των ελέγχων που απαιτεί η ευρωπαϊκή νομοθεσία με άμεσες συνέπειες για την αξιοπιστία του συστήματος, την προστασία των ενωσιακών και εθνικών πόρων και τελικά την ομαλή αναβολή των ενισχύσεων στους παραγωγούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τα τρία αυτά άρθρα ολοκληρώνουμε ένα αναγκαίο μέρος της μετάβασης στο νέο διοικητικό σχήμα. Διασφαλίζουμε την ελευθερία επιλογής και την εξυπηρέτηση του παραγωγού, αλλά ταυτόχρονα απαιτούμε υπευθυνότητα από όσους αναλαμβάνουν τη διαχείριση των αιτήσεων. Θεσπίζουμε σαφείς κανόνες, αναλογικές κυρώσεις και ουσιαστικές εγγυήσεις για τα δεδομένα και τα πληροφοριακά συστήματα και εξασφαλίζουμε ότι ο ελεγκτικός μηχανισμός θα συνεχίσει να λειτουργεί με την αναγκαία επιχειρησιακή δυνατότητα.

Για τους λόγους αυτούς καλώ το Σώμα να υπερψηφίσει τα άρθρα 4, 5 και 6 της τροπολογίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Έχει ζητήσει τον λόγο για μια παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Καζαμίας.

Κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, ήθελα καταρχάς να παρατηρήσω ότι η τροπολογία που μας παρουσιάσατε έφτασε στη Βουλή μόλις χθες στις 23.35, κυριολεκτικά νύχτα. Αυτό επαναλαμβάνω ότι είναι κατά παράβαση του Συντάγματος και είναι μία πρακτική η οποία δεν βοηθάει καθόλου ούτε τη χρηστή νομοθέτηση ούτε τη διατήρηση μιας σοβαρής ποιότητας στις συζητήσεις στην Ολομέλεια. Δυστυχώς, η Νέα Δημοκρατία το κάνει αυτό σχεδόν ανεξαιρέτως σε όλες τις τροπολογίες, αντισυνταγματικά και την τελευταία στιγμή.

Θα ήθελα τώρα να μπω μετά από αυτή τη διαδικαστική παρατήρηση σε κάποια μέρη της ουσίας των όσων μας είπατε σχετικά με τα άρθρα 3, 4 και 5 της τροπολογίας τα οποία αφορούν ρυθμίσεις για να προσαρμόσουν τον ΟΠΕΚΕΠΕ στο νέο καθεστώς που επέλεξε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να υιοθετήσει, δηλαδή την υπαγωγή του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ. Τα προβλήματα από αυτό το καθεστώς έχουν επισημανθεί κατ' επανάληψη από την Πλεύση Ελευθερίας. Εμείς διαφωνούμε με αυτή τη λύση, αλλά φοβάμαι πως και με τις ρυθμίσεις που φέρνετε τώρα στη Βουλή και με τον τρόπο με τον οποίο τις έχετε συντάξει και διατυπώσει, φαίνονται ξεκάθαρα κάποια από τα προβλήματα τα οποία είχαμε εμείς επισημάνει εγκαίρως.

Θα ήθελα να ξεκινήσω με το άρθρο 4. Μιλάτε για τα ΚΥΔ. Τα ΚΥΔ είναι τα Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων. Υπάρχουν περίπου πεντακόσια στη χώρα. Είχαμε στη διάρκεια της Εξεταστικής για τον ΟΠΕΚΕΠΕ τη δυνατότητα να τα μάθουμε. Και τη στιγμή αυτή, που κατά τη Νέα Δημοκρατία υποτίθεται ότι έχει πλέον πάψει να υπάρχει σκάνδαλο, εμείς θεωρούμε ότι συνεχίζει να υπάρχει σκάνδαλο και γι' αυτό φέρνετε αυτές τις ρυθμίσεις για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν πολλά ΚΥΔ. Ο αριθμός που είχε ειπωθεί από την τότε ηγεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ στην Εξεταστική ήταν σαράντα από τα πεντακόσια ΚΥΔ. Υπολογίζεται ότι είναι προβληματικά. Προβληματικά με την λέξη που χρησιμοποίησαν τότε οι μάρτυρες στην Εξεταστική, εμείς καταλαβαίνουμε ύποπτα διαφθοράς σε εκτεταμένη μορφή. Ήθελα να ρωτήσω τι πρόκειται να κάνετε για αυτά τα ΚΥΔ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ)

Δεύτερον, λέτε εδώ στο άρθρο ότι τα ΚΥΔ δεν θα μπορούν πλέον να ανήκουν σε πρόσωπα τα οποία έχουν άμεσο ή έμμεσο οικονομικό, επαγγελματικό, οικογενειακό και άλλο προσωπικό συμφέρον. Πώς θα τα ελέγχετε αυτά; Και είναι πάρα πολύ γενικόλογη αυτή η διάταξη. Δηλαδή, πώς ορίζεται το άμεσο ή έμμεσο οικονομικό, επαγγελματικό και οικογενειακό συμφέρον; Η διάταξη θα έπρεπε να τα ξεκαθαρίζει αυτά αν πραγματικά σας ενδιέφερε να εξυγιάνετε τα ΚΥΔ τα οποία βρίσκονται στο επίκεντρο του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ το οποίο, επαναλαμβάνω, κατά την άποψή μας ακόμη συνεχίζεται.

Έπειτα, στην παράγραφο 5 λέτε ότι για το νέο καθεστώς θα πρέπει να καταργηθούν οι συμβάσεις διασφάλισης επιπέδου ποιότητας υπηρεσιών. Δηλαδή, καταργείτε τη διασφάλιση του επιπέδου υπηρεσιών για να βελτιώσετε τις υπηρεσίες; Πώς μπορεί η Βουλή να το καταλάβει αυτό και να το υποστηρίξει, όπως ζητήσατε;

Και κάτι τελευταίο, κύριε Υφυπουργέ. Ποιος αλήθεια είναι σήμερα ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ; Ρωτάμε εδώ και ένα χρόνο περίπου και δεν παίρνουμε απάντηση. Είναι ο κ. Πιτσιλής, ο Πρόεδρος της ΑΑΔΕ; Ή είναι ο αντιπρόεδρός της; Θα παρακαλούσα να το ξεκαθαρίσετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Κύριε Υπουργέ, συγγνώμη.

Πριν δώσω τον λόγο στον κύριο Υπουργό, έχει ζητήσει τον λόγο και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος για τις ίδιες διατάξεις.

Κύριε Παφίλη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Πρόκειται, κύριε Υπουργέ, για ιδιωτικοποίηση της διαδικασίας ενιαίων αιτήσεων ενισχύσεως για τους αγρότες. Δηλαδή, πρόκειται για ένα ακόμα χαράτσι μέσα σε όλα που πληρώνουν, για να το πούμε έτσι.

Εμείς θεωρούμε ότι έπρεπε δωρεάν να γίνονται οι αιτήσεις από κρατικές γεωτεχνικές υπηρεσίες. Και στο επιχείρημα ότι δεν προλαβαίνουν ή ότι είναι λίγο το προσωπικό λέμε ότι πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού όλων των απαραίτητων ειδικοτήτων ώστε να καλύπτουν τις αιτήσεις ενίσχυσης που κατατίθενται.

Με αυτή την ρύθμιση που φέρνετε -για το άρθρο 4 μιλάμε- πληρώνουν σε διάφορους μελετητές για προγράμματα. Και θα πληρώνουν γιατί έτσι γίνεται. Γινόταν στο παρελθόν και γίνεται και τώρα, γιατί δεν μπορούν να το καλύψουν και δεν θέλετε, μάλλον. Θέλετε να μπει ο ιδιωτικός τομέας παντού, τον οποίο χρηματοδοτεί βέβαια η ανάγκη των αγροτών για να καταθέσουν αιτήσεις. Αυτή είναι η γενικότερη πολιτική. Και στον ΟΠΕΚΕΠΕ, παραδείγματος χάριν, που έχετε φτιάξει την πλατφόρμα, επειδή δεν μπορούν οι αγρότες και ιδιαίτερα οι βιολογικοί καλλιεργητές, καταφεύγουν σε ιδιωτικά σχήματα, σε ιδιωτικές πλατφόρμες, δηλαδή, που σημαίνει ότι πληρώνουν και σε αυτές και άλλο χαράτσι εδώ.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο προβλέπονται εξοντωτικές κυρώσεις σε αυτοαπασχολούμενους και λογιστές για ζητήματα δηλώσεων των παραγωγών. Δεν είναι αποκλειστικά δική τους η ευθύνη, για να μην πω ότι δεν έχουν καμία ευθύνη. (ΛΑ)

Ακόμα και οι υπάλληλοι ενός Κέντρου Υποβολής Δηλώσεων μπορεί να πιέζονται και πιέζονται -και αυτά είναι γνωστά, όσοι είναι στην πιάτσα καταλαβαίνουν- για γρήγορες αιτήσεις και θεωρούνται υπεύθυνοι και προβλέπονται και ποινές πολύ βαριές.

Τώρα για το 5 είμαστε «κατά». Για το 6 ψηφίζουμε «παρών». Ήδη έχουμε ψηφίσει «κατά» της μεταφοράς του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ. Τώρα υπάρχει απλώς μια αλλαγή ονόματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ο κύριος Υπουργός έχει τον λόγο να απαντήσει στις παρατηρήσεις των δύο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος.

Όπως είπα και πριν από λίγο, με τα τρία αυτά άρθρα ολοκληρώνουμε ένα αναγκαίο μέρος, ένα τμήμα της μετάβασης σε αυτό το νέο διοικητικό σχήμα.

Κατ' αρχάς για τον συνάδελφο που έθεσε το ερώτημα ποιος είναι ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ, δεν υπάρχει ΟΠΕΚΕΠΕ, κύριε συνάδελφε. Υπάρχει Γενική Διεύθυνση, η οποία υπάγεται στην ΑΑΔΕ. Αυτό είναι το σχήμα που υπάρχει πλέον και κάναμε αυτή την υπαγωγή γιατί οφείλαμε στους

πραγματικούς αγρότες να υπάρχει πραγματικά ένα σύστημα διαφανές. Και αυτό που ερχόμαστε σήμερα να ξεκαθαρίσουμε είναι το πλαίσιο όλων αυτών των εκκρεμοτήτων ή των διαδικασιών, οι οποίες και δεν ήταν ξεκάθαρες, αλλά και βεβαίως να γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι όποιος ευθύνεται για ανακριβείς δηλώσεις ή για το οτιδήποτε δεν είναι ακριβές, έχει ευθύνη. Και υπάρχουν βεβαίως και οι διαδικασίες αν θεωρεί ότι αδικείται, που μπορεί να προσφύγει και να δικαιωθεί αρμοδίως.

Οφείλαμε, λοιπόν, να κάνουμε αυτές τις ρυθμίσεις, γιατί έτσι διασφαλίζουμε τη διαφάνεια, τη δικαιοσύνη για δίκαιες πληρωμές στους αγρότες και θα συνεχίσουμε σε αυτό το πλαίσιο να βαδίζουμε μέχρι να πετύχουμε τους στόχους μας, που είναι η στήριξη του πραγματικού αγρότη και κτηνοτρόφου, του αγρότη και κτηνοτρόφου που μοχθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Στη συνέχεια ο λόγος δίνεται στον Υπουργό Υγείας, τον κ. Άδωνι Γεωργιάδη, προκειμένου να τοποθετηθεί στην Ολομέλεια για διατάξεις του νομοσχεδίου.

Κύριε Υπουργέ, για την κατανομή του χρόνου σας, σπεύδω να τονίσω ότι αμέσως μετά την αναφορά σας και τις όποιες αναφορές των εκπροσώπων, στις οποίες θα απαντήσετε φυσικά με τον χρόνο που προβλέπεται, ακολουθεί η ανάπτυξη της ένστασης αντισυνταγματικότητας από τον κ. Δουδωνή για το άρθρο 67, την οποία συζήτηση, όπως προβλέπει ο Κανονισμός, θα κλείσετε εσείς με πεντάλεπτη τοποθέτηση, συν τον προβλεπόμενο επιπλέον χρόνο.

Τώρα για τις λοιπές διατάξεις, λοιπόν, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά επίσης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κατ' αρχάς, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Έρχομαι σήμερα εδώ για να αναπτύξω μια σειρά άρθρων που έχουμε εντάξει στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικογένειας. Είναι άρθρα που έχουν μπει στη δημόσια διαβούλευση, έχουν συζητηθεί στις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής, δεν αποτελούν υπουργικές τροπολογίες ούτε καθ' οιονδήποτε τρόπο αιφνιδιασμό του Κοινοβουλευτικού Σώματος, αλλά αποτελούν οργανικά ενταγμένα άρθρα μέσα στο σώμα του νομοσχεδίου.

Λέω γρήγορα αυτά που δεν έχουν σημασία. Θα επικεντρωθώ στο άρθρο 67 του ΠΙΣ, που μετά θα μας απασχολήσει και στην ένσταση αντισυνταγματικότητας που κατέθεσε το ΠΑΣΟΚ.

Τα περισσότερα άρθρα είναι τυπικά. Είναι παρατάσεις διαφόρων μέτρων covid και αντιμετώπισεων ασθενειών και είναι μία ρύθμιση που αφορά τα περιφερειακά ιατρεία ως προς τα άγονα, γιατί όταν θεσπίσαμε τα άγονα υπήρχε ο παλιός ορισμός Περιφερειακών Ιατρείων, Κέντρων Υγείας και κάποιοι έμεναν απ' έξω. Για να μπουν, λοιπόν, όλοι έχουμε αλλάξει τον ορισμό, ώστε να μπορούν να τύχουν οι γιατροί του ευεργετήματος των άγονων περιοχών σε περισσότερες περιοχές και να λειτουργήσει καλύτερα το κίνητρο αυτό. Άρα, σε αυτήν την κατηγορία δεν νομίζω ότι έχουμε να πούμε πολλά πράγματα και οι παρατάσεις είναι τυπικές και το άλλο πιστεύω έχει τη γενική αποδοχή.

Δύο είναι οι βασικές παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν κάποιο ενδιαφέρον. Είναι τα άρθρα 85, 86, 87, 88, 89 και 90, τα οποία αφορούν στην καθολική απαγόρευση όλων των ψεκασμένων, να το πω πολύ απλά, προϊόντων που

πωλούνται στα διάφορα περίπτερα και καταστήματα της χώρας. Ποια είναι η ιστορία; Τη θυμίζω απλώς για το Σώμα.

Πριν από έναν, ενάμιση μήνα περίπου ψηφίσαμε την απαγόρευση της πώλησης του ανθού της κάνναβης με ψεκασμένες χημικές ουσίες στα περίπτερα. Τότε, αν θυμάστε, κάποιοι εκπρόσωποι των εταιρειών είχαν πει «και να μας απαγορεύσετε την κάνναβη, θα ψεκάσουμε με χαμομήλι». Αυτό είχε πει επί λέξει ένας επιχειρηματίας στην επιτροπή της Βουλής. Τότε γελάσαμε. Θέλω να είμαι ειλικρινής. Κι εγώ γέλασα. Κακώς γελάσαμε. Γιατί μόλις απαγορεύσαμε τον ανθό της κάνναβης, πράγματι ψέκασαν χαμομήλι, πραγματικά χαμομήλι. Πουλάνε χαμομήλι. Και όχι μόνο χαμομήλι. Χαμομήλι, μαρούλι, ρίγανη, κοτσάνια, ό,τι υπάρχει φυτικό που μπορεί να βάλουν πάνω ψεκασμένα σε διάφορα φακελάκια, θα τα βρείτε σε διάφορα περίπτερα της χώρας, σχεδόν παντού. Γιατί τελικά αυτή η βιομηχανία αποδίδει πάρα πολλά λεφτά. Όμως, παραμένει κάτι εξαιρετικά επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Μην ξανακάνουμε τη συζήτηση που κάναμε στο περασμένο νομοσχέδιο, όπου είχε έρθει ο ΕΟΦ, η αρμόδια Επιτροπή Ναρκωτικών. Είχαμε εξηγήσει τους λόγους. Άρα, με τα άρθρα αυτά πάμε σε καθολική απαγόρευση. Διευρύνουμε τον ορισμό όχι μόνο στον ανθό της κάνναβης, αλλά σε οποιοδήποτε φυτικό μέρος οποιουδήποτε φυτού που έχει ψεκαστεί με ψυχοτρόπες ουσίες, με σκοπό να επιτυγχάνει την πώληση στα περίπτερα. Άρα, πάμε σε μία συνολική απαγόρευση, για να μην μπορούν να ψεκάσουν ούτε το χαμομήλι το οποίο ψεκάζουν σήμερα και τα υπόλοιπα προϊόντα. Και έτσι πάμε σε μια καθολική απαγόρευση. Δεν πιστεύω αυτά τα άρθρα να προκαλέσουν καμία σημαντική διαφωνία στη Βουλή.

Άρα προχωράω στο μείζον, που με ενδιαφέρει, το άρθρο 67. Λοιπόν, έρχεται ο Υπουργός Υγείας, αγαπητέ κύριε Δουδωνή, ως κεραυνός εν αιθρία, γιατί δεν είχε κάτι καλύτερο να κάνει, να νομοθετήσει για προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο στον ΠΙΣ; Δηλαδή, δεν είχα κάποια άλλη δουλειά να κάνω στο Υπουργείο Υγείας πλην της καταθέσεως αυτού του άρθρου; Σας διαβεβαιώ πως όχι. Δυστυχώς για μένα διαχειρίζομαι εδώ και πάρα πολλούς μήνες μια μεγάλη εσωτερική σύγκρουση στον ΠΙΣ, η οποία έχει ξεφύγει παντός ορίου. Λυπούμαι που τελικά το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εσείς υπερασπίζεστε με την κατάθεση αντισυνταγματικότητας...

Κάνω μια παρένθεση. Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο των κ.κ. Εξαδάκτυλου, Βαρνάβα είναι εκλεγμένο το 2018. Ξαναλέω, είμαστε στο έτος 2026. Το διοικητικό συμβούλιο του οποίου υπερασπίζεστε μετά πάθους και με το ανώτατο κοινοβουλευτικό όπλο που είναι η ένσταση της αντισυνταγματικότητας, γιατί είστε πολύ δημοκράτες, είναι ένα συμβούλιο που εξελέγη το 2018. Θα μου πείτε τώρα γιατί κυβερνά σήμερα τον ΠΙΣ ένα διοικητικό συμβούλιο που εξελέγη το 2018;

Μετά τις εκλογές του 2022 και αφού η κ. Μίνα Γκάγκα, τότε Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας, επικύρωσε τα τότε αποτελέσματα, μία ομάδα του ΠΙΣ προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας θεωρώντας ότι τα αποτελέσματα εκείνων των εκλογών ήταν λάθος, ήταν παράνομα. Γιατί βάσει του νόμου που είχε ψηφίσει ο ΣΥΡΙΖΑ και ο κ. Ξανθός πριν από μερικά χρόνια, δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές του ΠΙΣ έχουν μόνο οι οικονομικώς τακτοποιημένοι σύλλογοι. Πήγαν, λοιπόν, κάποιες αντίπαλες ομάδες στο ΣτΕ και είπαν ότι συμμετείχαν δεκαοκτώ σύλλογοι που δεν ήταν οικονομικώς τακτοποιημένοι.

Τελικά, το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2025 εξέδωσε μία απόφαση όπου θεώρησε παράνομο το Διοικητικό Συμβούλιο που είχε προκύψει από τις εκλογές του 2022 και επέβαλε στον Υπουργό Υγείας την έκδοση απόφασης για να ξαναγίνει από την αρχή η ορθή αποτίμηση του εκλογικού αποτελέσματος.

Πράγματι, εξέδωσα τη σχετική υπουργική απόφαση και έδωσα εντολή να εφαρμοστεί η απόφαση του ΣτΕ. Όταν εξέδωσα αυτήν την απόφαση, το τότε Διοικητικό Συμβούλιο, που πλέον μεταξύ τους έχουν όπως καταλαβαίνετε δικαστικές έριδες, φοβερές κατηγορίες, ότι τρώνε λεφτά, και ό,τι μπορείτε να φανταστείτε -εγώ το είχα κρατήσει χαμηλά μέχρι σήμερα, αλλά αφού θέλετε να το πάμε έτσι, θα το πάμε-, είπε «ναι, θα αποκλείσουμε αυτούς τους δεκαοκτώ συλλόγους, αλλά θα ερμηνεύσουμε τώρα εμείς την απόφαση του ΣτΕ και θα αποκλείσουμε όλους όσους θεωρούμε ότι δεν ήταν οικονομικά τακτοποιημένοι».

Με βάση αυτήν τους την απόφαση διενέργησαν εκλογές τον μήνα Μάρτιο, αν θυμάμαι καλά ή Απρίλιο όπου από τους εξακόσιους εκλέκτορες του ΠΙΣ, ψήφισαν οι εκατόν δεκαοκτώ. Εξαιρέθηκαν από τους εκλέκτορες, παραδείγματος χάρη, ο ΙΣΑ, ο Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών, που είναι οι μισοί γιατροί της χώρας, το Ηράκλειο, η Θεσσαλονίκη, οι μεγαλύτεροι σύλλογοι της χώρας. Ξαναλέω, από τους εξακόσιους ψήφισαν οι εκατόν δεκαοκτώ και έβγαλαν ένα Διοικητικό Συμβούλιο με τους εκατόν δεκαοκτώ.

Εγώ προφανώς δεν επικύρωσα το σχετικό αποτέλεσμα και έβγαλα μία υπουργική απόφαση, επιστρέφοντας ξανά στο προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο του 2018, αυτό που είναι μέχρι σήμερα, λέγοντάς τους «παιδιά δεν μπορεί να ψηφίσουν από τους εξακόσιους εκλέκτορες οι εκατόν δεκαοκτώ και να θεωρηθεί αυτό δημοκρατικό αποτέλεσμα και παρακαλώ πολύ να διενεργηθούν οι εκλογές». Διενεργήθηκαν οι εκλογές στους πρωτοβάθμιους συλλόγους και μετά τι έκανε αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο; Όρισε εκλογές για τον ΠΙΣ στις 29 Αυγούστου. Μάλιστα.

Ταυτόχρονα όμως προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας με σκοπό να ακυρώσει την Υπουργική Απόφαση που έχει ορίσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ποιοι εκ των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων για τα λοιπά άρθρα, πλην του άρθρου 67 για το οποίο θα ξεκινήσει η συζήτηση με τον κ. Δουδωνή, θέλουν να τοποθετηθούν; Μιλάμε για τα άρθρα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας. Κανείς.

Οπότε, κύριε Δουδωνή, προβάλλετε αντιρρήσεις συνταγματικότητας και ζητάτε να αποφανθεί η Βουλή. Θα εφαρμόσουμε την παράγραφο 2 του άρθρου 100 του Κανονισμού της Βουλής, σύμφωνα με την οποία έχουν δικαίωμα να μιλήσουν ο λέγων κ. Παναγιώτης Δουδωνής, ο αντιλέγων κ. Καιρίδης, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ή οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και οι αρμόδιοι Υπουργοί, όλοι τους για πέντε λεπτά, με την προβλεπόμενη προσαύξηση του χρόνου φυσικά. Δεν χρειάζεται να μνημονεύσω τα ονόματα. Θα δοθεί ο λόγος με τη σειρά.

Ο κ. Δουδωνής έχει τον λόγο για την ένσταση αντισυνταγματικότητας για πέντε λεπτά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, νομίζω ότι ο κύριος Υπουργός, ο κ. Γεωργιάδης, έκανε κάτι το οποίο είναι απολύτως *unfair* και είναι απολύτως, επίσης, σύνηθες σε παρόμοιες περιστάσεις.

Όταν υπερασπίζεσαι τη συνταγματικότητα ή τη νομιμότητα δεν υπερασπίζεσαι κάποιο συγκεκριμένο πρόσωπο, δεν λειτουργείς υπέρ κάποιου. Συνεπώς, παρακαλώ και σας επιστρέφω το ότι κάνουμε ένσταση αντισυνταγματικότητας για κάποια τάχα διοίκηση του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, την κάνουμε για τη συνταγματικότητα και γιατί στη χώρα αυτή υπάρχουν θεσμοί, αυτό ακριβώς δηλαδή το οποίο κάνουμε για την τήρηση της ευρωπαϊκής νομιμότητας, των χρημάτων του ελληνικού λαού που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κάποιοι διασπάθισαν.

Κι εσείς, κύριε Γεωργιάδη, μας κατηγορείτε για ανθέλληνες. Τον χαρακτηρισμό αυτόν δεν θα σας τον επιστρέψω, διότι απάδει προς ένα δημοκρατικό πολίτευμα και Βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου και πολιτικά κόμματα.

Θα πω όμως ότι είναι κατάντια, κύριε Γεωργιάδη, η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας να συνεδριάζει με αντικείμενο την κατασυκοφάντηση ευρωπαϊκού θεσμού. Η παράταξη που ίδρυσε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής συνεδριάζει για να καθυβρίζει ευρωπαϊκό θεσμό, δηλαδή την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Αυτά και με άλλα πολλά περί του ζητήματος του ποιος ανανεώνει τη θητεία των Ευρωπαίων Εισαγγελών.

Πάμε στην ένσταση αντισυνταγματικότητας. Είναι κατά του άρθρου 67.

Το πρώτο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, έχει να κάνει με το γεγονός ότι η διάταξη είναι άσχετη με το αντικείμενο του νομοσχεδίου. Γι' αυτό και είναι απομονωμένη σε σχέση με την άλλη ύλη η οποία καλύπτεται και η οποία είναι άλλου Υπουργείου. Γι' αυτό είναι και η κ. Δόμνα Μιχαηλίδου εδώ.

Αυτό, αν δείτε αναλυτικά τη διάταξη 74 παράγραφος 5 του Συντάγματος, δεν αφορά μόνο σε τροπολογίες, αφορά και σε διατάξεις, ανεξαρτήτως του αν, κύριε Υπουργέ, αυτές έχουν εισαχθεί στην επιτροπή. Δηλαδή τροπολογία της τελευταίας στιγμής, η λεγόμενη εκπρόθεσμη, άσχετη διάταξη και διάταξη η οποία έχει μπει εξ αρχής και παραμένει άσχετη είναι τρία διαφορετικά πράγματα. Το δε τρίτο δεν θεραπεύει το δεύτερο, δηλαδή τον άσχετο χαρακτήρα της διάταξης.

Πάμε τώρα στο ζήτημα του άρθρου 12 του Συντάγματος. Εκεί είναι το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, ένα δικαίωμα τόσο παλιό που ξεπερνάει τον έναν αιώνα ζωής, κατά πολύ κιόλας. Αντιλαμβάνεστε ότι όταν ορίζεις μια προσωρινή διοικούσα επιτροπή, αλλά και ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο, αλλά και εξελεγκτική επιτροπή, πρέπει να τηρείς τα κριτήρια του άρθρου 12, που έτσι όπως έχει ερμηνευθεί νομολογιακά προφανώς και δεν γίνεται η προσωρινή αυτή διοικούσα επιτροπή να επιλέγεται από τον Υπουργό.

Ποιος το άκουσε αυτό σε ένα σωματείο το οποίο έχει αυτονομία, είναι ένας επιστημονικός φορέας, εκπροσωπεί τους γιατρούς εν πάση περιπτώσει, γιατί έχει και αυτήν την ιδιότητα, να ορίζει ο Υπουργός ποιος θα είναι η

προσωρινή διοικούσα, ποια θα είναι η εξελεγκτική και ποιο θα είναι το ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο, χωρίς προκαθορισμένα κριτήρια, χωρίς εγγυήσεις, χωρίς ελέγξιμα κριτήρια, δηλαδή με τη δική σας κρίση, με την οποία υποκαθιστάτε και τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και τα δικαστήρια, τα οποία είναι λογικό να είχαν αυτή την αρμοδιότητα. Δεν μπορεί να ελεγχθεί η δική σας κρίση από κανέναν.

Το ίδιο ακριβώς αντίκειται βέβαια και στην ελευθερία εγκατάστασης, άρθρο 49 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 12 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γιατί αντίκειται στο άρθρο 49; Γιατί η άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος εμπίπτει στην ελευθερία εγκατάστασης. Γιατί επηρεάζεται προφανώς από τις αρμοδιότητες του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου. Και γιατί αυτές οι αρμοδιότητες θα ασκούνται από μια προσωρινή εξελεγκτική επιτροπή και εν πάση περιπτώσει από τη διοίκηση του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου ο οποίος θα έχει οριστεί από εσάς, χωρίς να μπορεί κανένας να ελέγξει την κρίση σας.

Στις δημοκρατίες όταν κάποιος σωματείο ή νομικό πρόσωπο έχει αυτονομία δεν μπορεί να υποκαθίσταται η βούλησή του, όσο κακή κι αν είναι αυτή. Γι' αυτό σας λέω ότι δεν υπερασπίζουμε κανέναν από τη βούληση του Υπουργού, γιατί αλλιώς παύει να έχει αυτήν την αυτονομία. Κι είναι πολύ λογικό και πολύ δίκαιο το ότι οι γιατροί εξεγείρονται. Δεν ξέρω εάν εσείς δεν το καταλαβαίνετε, αλλά δεν μπορεί να συγχέονται όλα μέσα σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα.

Και το να λες ότι δεν μπορούν να συγχέονται όλα σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα, δεν είναι υπεράσπιση κάποιου, είναι υπεράσπιση της δημοκρατίας. Να σας θυμίσω ότι «δημοκρατία» και «θεσμοί» σημαίνει να υπερασπίζεις το δικαίωμα γνώμης ακόμα κι αυτού με τον οποίο διαφωνείς και όχι να υποκαθιστάς τη βούλησή του με τη δική σου βούληση έτσι όπως εσύ θες, με το έτσι θέλω και χωρίς να μπορείς να ελεγχθείς γι' αυτό. Εξάλλου, υπάρχουν αρμόδια όργανα, που είναι τα δικαστήρια, που κάνουν αυτήν τη δουλειά, κύριε Γεωργιάδη.

Είπατε ότι εμείς υπερασπίζουμε τα συμφέροντα κάποιων. Αυτό μπορώ να σας το επιστρέψω και σας το επιστρέφω λέγοντας ότι εσείς υπερασπίζετε μια λογική υπουργικής παντοκρατορίας επί αυτόνομων νομικών προσώπων.

Ως εκ τούτου, λόγω της αντίθεσης στο άρθρο 74 παράγραφος 5, λόγω της αντίθεσης στο άρθρο 12 και λόγω της αντίθεσης με τη Συνθήκη Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Χάρτη, προβάλλουμε ένσταση αντισυνταγματικότητας στο άρθρο 67 του νομοσχεδίου και το άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ευχαριστούμε τον κ. Δουδωνή.

Στη συνέχεια έχει τον λόγο ο αντιλέγων Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημήτριος Καιρίδης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ κατέθεσε ένσταση αντισυνταγματικότητας στηριζόμενος σε δύο βασικά επιχειρήματα.

Το πρώτο είναι διαδικαστικού τύπου κι έχει να κάνει με το γεγονός, όπως λέει, ότι κατατίθεται η συγκεκριμένη ρύθμιση σε άσχετο νομοσχέδιο. Θέλω να σας θυμίσω ότι αυτή η Κυβέρνηση έχει κάνει ό,τι είναι ανθρωπίνως δυνατό για τη σωστή και ορθή νομοθέτηση γι' αυτό και έχει μειωθεί πάρα πολύ ο αριθμός των εκπρόθεσμων τροπολογιών, αλλά και των ρυθμίσεων που δεν αποτελούν τον κύριο κορμό των νομοσχεδίων.

Ωστόσο, επειδή η ζωή τρέχει και τα προβλήματα υπάρχουν, είμαστε αναγκασμένοι, με τον τρόπο που το κάναμε αυτό, αναρτημένο στη διαβούλευση μέρες τώρα και συζητημένο και στις επιτροπές και εδώ στην Ολομέλεια, να φέρουμε τη συγκεκριμένη ρύθμιση, χωρίς όμως να παραβιάσουμε, το αντίθετο μάλιστα, μια μακρά παράδοση που έχουμε σ' αυτήν τη Βουλή και δεν χωράει ούτε έκπληξη, ούτε καταδίκη από μέρους του ΠΑΣΟΚ.

Θα σταθώ ωστόσο στη δεύτερη επιχειρηματολογία η οποία νομίζω έχει και περισσότερη ουσία γιατί εδράζεται στην ουσία της ρύθμισης, η οποία ωστόσο επιχειρηματολογία αγνοεί την ανώμαλη κατάσταση στην οποία έχει βρεθεί ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος τα τελευταία χρόνια από τις εκλογές του 2022.

Θέλω να σας θυμίσω ότι σε εκείνες τις εκλογές συμμετείχαν ιατρικοί σύλλογοι απ' όλη την χώρα, που δεν είχαν τακτοποιημένα τα οικονομικά τους, παρά την επιβεβαίωση της συμμετοχής τους με απόφαση της αναπληρώτριας τότε Υπουργού Υγείας. Η απόφαση αυτή της κ. Γκάγκα προσεβλήθη στο ΣΤΕ, το οποίο εκ των υστέρων προχώρησε στην ακύρωση της συγκεκριμένης διοικητικής πράξης, ακυρώνοντας ταυτόχρονα τις εκλογές.

Μπήκαμε, λοιπόν, στον ΠΙΣ σε μια διελκυστίνδα, με αποτέλεσμα μέχρι και σήμερα να μην έχουμε νομίμως εκλεγμένη ηγεσία στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, με ό,τι αυτό σημαίνει για την εύρυθμη λειτουργία του, αλλά και για την άσκηση των καθηκόντων του ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και φορέας από ένα σημείο και μετά δημόσιας εξουσίας.

Ερχόμαστε, λοιπόν, με αυτή την αναγκαστική ρύθμιση σε μια κατάσταση την οποία δεν προκάλεσε η Κυβέρνηση και δεν φέρει ευθύνη η Κυβέρνηση να δώσουμε μία διέξοδο, προκειμένου να υπάρχει μία ηγεσία, η οποία θα μπορεί εν τέλει να διεξάγει εκλογές. Σημειώνω ότι η ρύθμισή μας είναι απολύτως οριακή, με την έννοια ότι δίνει μία προσωρινή διοίκηση τριών έως το πολύ έξι μηνών, θα την παραλλήλιζα με το αντίστοιχο μιας υπηρεσιακής κυβέρνησης, με την έννοια ότι είναι περιορισμένων καθηκόντων, με κύριο στόχο την διενέργεια εκλογών. Δεν υπεισέρχεται η ρύθμιση σε ρυθμίσεις ουσίας που αφορούν τους ιατρούς και το συνεταιρίζεσθαι τους, απλώς δίνει διέξοδο στο αδιέξοδο.

Κατόπιν τούτου, επειδή έχουμε μια πραγματική κατάσταση μπροστά μας στην οποία οφείλουμε να της δώσουμε διέξοδο, επειδή η ρύθμιση είναι αναγκαία, επειδή είναι απολύτως οριακή και δεν μπαίνει στην ουσία του συνεταίριζοι, αλλά εξουσιοδοτεί μια προσωρινή διοίκηση μέχρι έξι μήνες με έναν στόχο, τη διενέργεια εκλογών, ώστε να επιλυθεί η σημερινή ανώμαλη κατάσταση, πιστεύουμε ότι είναι απολύτως συνταγματική και γι' αυτό η ένσταση αντισυνταγματικότητας της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης θα πρέπει να απορριφθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ, ο κ. Παφίλης έχει τον λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, πώς μιλάμε; Ζητάμε τον λόγο ή πάει με την αντίστροφη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Με κοινοβουλευτική σειρά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ναι, λέω, επειδή εδώ δεν μπορούμε να μιλάμε με γρίφους εδώ και να κοροϊδεύετε, να μιλήσετε ειλικρινά. Προσπαθείτε να λύσετε τα ενδοπαραταξιακά προβλήματα της Νέας Δημοκρατίας, με μία απαράδεκτη παρέμβαση του Υπουργού, που ούτε στα άγραφα δεν γίνεται, πρώτο έτος της νομικής να είσαι. Και μας έρχεστε εδώ και μας λέτε μια ολόκληρη ιστορία.

Είναι αντισυνταγματική ή δεν είναι; Είναι. Αυτό θα μπορούσε σας λέω στο πρώτο έτος να πει και ένας φοιτητής της Νομικής. Έχετε ακούσει πουθενά στα συνδικάτα, στις ομοσπονδίες, άλλο οι πολιτικές παρεμβάσεις κι άλλο να ορίζει ο Υπουργός ποιο θα είναι το επόμενο διοικητικό συμβούλιο. Και τα δικαστήρια τι ρόλο παίζουν, δηλαδή;

Πας στο δικαστήριο, καταθέτουν προτάσεις και ορίζει το δικαστήριο, ανεξάρτητα εάν το δικαστήριο μπορεί να επηρεάζεται, αυτά είναι μια άλλη εκτίμηση. Αυτή δεν είναι η διαδικασία; Εσείς τώρα αυτό προσπαθείτε να κάνετε, να λύσετε, γιατί και οι δύο δικοί σας είναι. Δεν ξέρω. Μήπως κάνουμε λάθος; Κύριε Καιρίδη, λάθος κάνουμε; Όχι.

Επομένως, είναι προφανές ότι είναι απαράδεκτη και ανοίγετε δρόμους περιέργους με τέτοιες αποφάσεις και αυτό πρέπει να το σκεφτείτε πολύ καλά. Γιατί όταν ανοίγεις τέτοιον δρόμο να διορίζει ο Υπουργός αύριο θα χρησιμοποιηθεί και σαν πρόσχημα και μάλιστα νομοθετώντας στη Βουλή σε ένα άσχετο νομοσχέδιο. Εντάξει, δεν είναι η πρώτη φορά.

Και τώρα μας λέτε για σωστή νομοθέτηση. Είστε καλά; Πότε κατατέθηκε η αγροτική; Τι ώρα; Στις 4.00' το πρωί; Τι ώρα ήταν; Τελευταία στιγμή. Από πότε έχει να συνεδριάσει η Βουλή με κανονική διαδικασία; Δηλαδή να εξετάσει ένα νομοσχέδιο, συζήτηση επί της αρχής και επί των άρθρων; Από το 2009 και μετά κανένας. Πόσες φορές έχουμε βάλει το θέμα; Τίποτα. Άρα, μην μας μιλάτε για σωστή νομοθέτηση.

Επομένως, πρέπει να απορριφθεί. Και παίρνετε πολύ σοβαρή ευθύνη και ξέρω τι λέω με τέτοιες αποφάσεις και μάλιστα με νόμο. Αποσύρτε το και πάτε με τη συνήθη διαδικασία που υπάρχει.

Και όλα αυτά εδώ έχουν σχέση και με τον αντιδραστικό κανονισμό του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, που όλα αυτά τα χρόνια έτσι ή αλλιώς υπερασπιζόταν όλες τις αντιλαϊκές πολιτικές. Εμείς μέσω του Αντιπροέδρου, του Γιώργου του Λαμπρούλη, είχαμε καταθέσει ερώτηση που ζητούσαμε να σταματήσουν όλες αυτές οι παρεμβάσεις, να καταργηθούν. Εσείς αντί να το πάρετε υπ' όψιν, έρχεστε χειρότερα. Και αυτό είναι -ξαναλέω- απαράδεκτο και ανοίγετε γενικότερα επικίνδυνους δρόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Τον λόγο έχει ο κ. Ξανθόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Εάν πάτε με την κοινοβουλευτική σειρά, επόμενη είναι η Ελληνική Λύση. Εάν όχι, δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Κοιτάξτε. Έχει 13 Βουλευτές ο ΣΥΡΙΖΑ. Δεν έχουν συντελεστεί όλες οι παραιτήσεις. Το ρεπορτάζ είναι άλλο και η πραγματικότητα της Βουλής είναι άλλη.

Τον λόγο έχει ο κ. Ξανθόπουλος.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Μόλις την περασμένη εβδομάδα η Πλεύση Ελευθερίας κατέθεσε ένσταση αντισυνταγματικότητας πάλι για άσχετη τροπολογία. Και τότε ο τότε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Σιμόπουλος, ξέρετε τι είπε; Επειδή ήταν χειρόγραφο είπε ότι αυτό δεν είναι έγγραφο ένστασης αντισυνταγματικότητας και δείχνει την προχειρότητα. Αντί να απαντήσει στη ρητή καταπάτηση του άρθρου 74 του Συντάγματος, παράγραφος 5, που μιλάει για άσχετες τροπολογίες.

Και είχα παρακαλέσει τότε την πλειοψηφία, τους συναδέλφους, οι μεν νομικοί για να προασπίσουν το επιστημονικό τους κύρος να υπερψηφίσουν την ένσταση, οι δε μη νομικοί για να διασώσουν την προσωπική τους, την ατομική τους αξιοπρέπεια. Βεβαίως, με μία τριπλά, που έκανε το Προεδρείο τότε, είπε να εγερθούν οι υποστηρίζοντες την ένσταση και έκρινε ότι αυτοί που δεν ηγέρθησαν είναι πλειοψηφία και έτσι απήλλαξε τους συναδέλφους, την πλειοψηφία, από το όνειδος και την κατασχύνη που θα τους επιφυλάσσαμε, γιατί ακριβώς υποστήριζαν μία καταφανώς αντισυνταγματική τροπολογία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Τους βαραίνει.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε συνάδελφε, δώσε θάρρος στον χωριάτη να σου ανεβεί στο κρεβάτι. Την περασμένη βδομάδα έγινε αυτό, σήμερα ξαναέρχεται έτσι.

Και εδώ έρχομαι να ενισχύσω την επιχειρηματολογία του κ. Παφίλη, γιατί το λέμε και εμείς, το έχω πει επανειλημμένα, έχετε μια τεράστια ευθύνη ως Πλειοψηφία. Εγώ είμαι από το '19 Βουλευτής, αυτές τις μέρες

συμπλήρωσα επτά χρόνια, δεν έχω ψηφίσει ένα νομοσχέδιο με τις κανονικές προθεσμίες, που λέει ο Κανονισμός της Βουλής, κανένα από τα εκατοντάδες που έχουμε ψηφίσει. Συντέμνονται οι προθεσμίες στις επιτροπές. Έρχονται εδώ σε μία συζήτηση επί της αρχής και επί των άρθρων.

Και καταλαβαίνω πάρα πολύ καλά την ανάγκη του κατεπείγοντος και να το συμφωνήσουμε ότι έχουν κάποια νομοσχέδια τον χαρακτήρα του κατεπείγοντος, αλλά έτσι όλα τα νομοθετήματα ως κατεπείγον, καταλαβαίνετε, υποβαθμίζει την ποιότητα του νομοθετικού έργου.

Έρχεται, λοιπόν, μία άσχετη τροπολογία σε ένα άσχετο νομοσχέδιο. Αυτό είναι το α', για το οποίο θέλω να ακούσω τις απόψεις των συναδέλφων, διότι εδώ ακούμε «επί της διαδικασίας», όπως είπε ο κ. Καιρίδης, «είναι αναγκαία». Μα, ακριβώς αυτή τη λειτουργία έχουν οι θεσμοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να λειτουργούν απροσωπώληπτα και αντικειμενικά και ανεξάρτητα από τις επιμέρους συγκυρίες, αλλιώς δεν είναι θεσμοί.

Και λέει και κάτι άλλο ο κ. Καιρίδης: «να αντιμετωπίσει την ανώμαλη κατάσταση». Μα, δεν είμαστε αρμόδιοι εμείς. Δεν είμαστε αρμόδιοι εμείς. Αύριο-μεθαύριο, δηλαδή, εάν στο τάδε εργατικό κέντρο προκύψει ένα θέμα, θα φέρουμε πάλι νομοθεσία να ρυθμίσουμε το εργατικό κέντρο της τάδε περιοχής;

Πού θα πάει αυτή η κατάσταση; Είναι μία καταφανής παραβίαση των όσων λέει το Σύνταγμα, της αυτοτέλειας των επαγγελματικών οργανώσεων, της αυτοτέλειας του συνεταιρίζεσθαι και δείχνει μία καθεστωτική λογική.

Δεν μπαίνω στη λογική που ακούστηκε προηγουμένως ότι είναι δύο σωματεία τα οποία φίλα πρόσκεινται στην Κυβέρνηση κ.λπ.. Μου το επιβεβαίωσε ο συνάδελφος, ο Παύλος Πολάκης, ότι έτσι ακριβώς είναι. Δεν με ενδιαφέρει αυτό. Με ενδιαφέρει η θεσμική τάξη. Με ενδιαφέρει η θεσμική τάξη, γιατί εδώ η Νέα Δημοκρατία, αφενός μεν επιχειρηματολογεί -ο κ. Λιβάνιος την προηγούμενη φορά μας είπε ότι έχουμε μειώσει κατά πάρα πολύ τον αριθμό των άσχετων τροπολογιών- αλλά, εν πάση περιπτώσει, είναι μία πρακτική που επαναλαμβάνεται και, ενώ σας δίνετε η δυνατότητα να τη σταματήσουμε, την εξακολουθείτε. Σας λέω, την περασμένη εβδομάδα το συζητήσαμε αυτό πάλι με ένσταση αντισυνταγματικότητας.

Και δεύτερον, φαίνεται η αυθαίρετη προσέγγιση που έχετε, διότι δεν σας ενδιαφέρουν οι θεσμοί, δεν σας ενδιαφέρει το πλαίσιο. Σας ενδιαφέρει το ότι εδώ υπάρχει μία ανάγκη όπου πρέπει να ρυθμιστεί αυτό το νόθο καθεστώς που υπάρχει στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και βρίσκετε έναν παράνομο τρόπο, αρκεί να γίνεται η δουλειά σας.

Με αυτή την έννοια, λοιπόν, και επί της διαδικασίας είναι έωλη η πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, του κυρίου Υπουργού, αλλά και επί της ουσίας μας οδηγεί σε ολισθηρές ατραπούς. Γιατί, εάν κάθε φορά σε μια συσσωμάτωση πολιτών, σε μια ένωση πολιτών δημιουργείται ένα ζήτημα και κάποιος από εμάς που έχει τη νομοθετική εξουσία παίρνει μια πρωτοβουλία να φέρνει μια λύση του προβλήματος, αφενός μεν καταστρατηγεί την αυτονομία των ενώσεων των προσώπων και αφετέρου παρανομεί, διότι αλλιώς προβλέπεται η διαδικασία. Αλλιώς προβλέπεται. Θα πάνε στο δικαστήριο να διοριστεί μία διοίκηση, να δουν κ.λπ.. Εν πάση περιπτώσει δεν θέλω να παρέχω νομικές συμβουλές. Έχω αφυπηρετήσει ούτως ή άλλως από τη δικηγορία, αλλά δεν είναι η λύση να νομοθετεί η Βουλή, γιατί ακριβώς αποτελεί σαφή παραβίαση των κανόνων.

Και με αυτή την έννοια, στηρίζουμε την ένσταση αντισυνταγματικότητας.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ευχαριστούμε τον κ. Ξανθόπουλο.

Συνεχίζουμε με τον κ. Χήτα Κωνσταντίνο, τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Ελληνικής Λύσης.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές -θα γυρνάω και θα κοιτάω πάλι εσάς, της Πλειοψηφίας, όπως κάναμε πριν από πέντε μέρες ακριβώς- την ίδια αντισυνταγματικότητα της παραβίασης του άρθρου 74 το ζήσαμε μόλις πριν από πέντε ή έξι μέρες. Ποια ήταν η απάντηση της κυβερνητικής Πλειοψηφίας; Εγερθήκατε και είπατε ότι δεν υπάρχει καμία αντισυνταγματικότητα.

Γιατί δεν υπάρχει καμία αντισυνταγματικότητα; «Γιατί έτσι αποφασίζουμε εμείς, η Πλειοψηφία». Ναι, αλλά αυτό που κάνετε, ρε παιδιά, είναι αντισυνταγματικό. «Εντάξει, το έκαναν και οι άλλοι», έτσι μας είπε ο κ. Λιβάνιος τις προάλλες. «Ε, το έκαναν και οι άλλοι, μη λέτε ότι μόνο εμείς το κάναμε. Το έκανε και ο ΣΥΡΙΖΑ κατά κόρον. Εμείς το μειώσαμε». Δηλαδή, το θέμα δεν είναι ότι, για παράδειγμα, κλέβεις. Οι άλλοι κλέβανε πιο πολύ. Να κλέψουμε κι εμείς λίγο. Εμάς βρήκατε;

Ή «είναι διαδικαστικού τύπου», είπε ο κ. Καιρίδης πριν από λίγο. Δηλαδή, το άρθρο του Συντάγματος που απαγορεύει μία άσχετη διάταξη ενός νομοσχεδίου σε ένα άλλο νομοσχέδιο, είναι διαδικαστικού χαρακτήρα. Διαδικαστικό, δεν είναι κάτι, ρε παιδιά! Ποιο Σύνταγμα τώρα;

Αναρωτιέμαι, λοιπόν, τι ακριβώς περιμένουμε να συμβεί σήμερα. Θα ομολογήσει η Κυβέρνηση ότι ενεργεί αντισυνταγματικά; Ε, όχι βέβαια. Το ερώτημα που πρέπει πραγματικά όμως να μας απασχολήσει είναι πότε ακριβώς έχει συμμορφωθεί με το Σύνταγμα η κυβερνητική Πλειοψηφία. Ποιος θα το ελέγξει αυτό και ποιος θα επιβάλλει τις νέες κυρώσεις; Κανείς. Έχουμε τον απόλυτο ολοκληρωτισμό μιας επίπλαστης πλειοψηφίας.

Σήμερα γινόμαστε πάλι μάρτυρες μιας διπλής εκτροπής, γιατί η σημερινή εκτροπή είναι διπλή, μιας εκτροπής που προσβάλλει την ίδια τη Βουλή και μιας εκτροπής που τραυματίζει το ίδιο το Σύνταγμα. Το κόμμα μας θα στηρίξει την ένσταση της αντισυνταγματικότητας όχι από στείρα αντιπολιτευτική διάθεση, αλλά από χρέος υπεράσπισης της δημοκρατίας.

Τι κάνει, λοιπόν, σήμερα η Κυβέρνηση; Φέρνει μια διάταξη ντροπή, μια διάταξη που αποδεικνύει την αλαζονεία της εξουσίας. Κυρίες και κύριοι της Πλειοψηφίας, το Σύνταγμα δεν είναι κουρελόχαρτο. Το άρθρο 74, παράγραφος 5 είναι ξεκάθαρο. Απαγορεύει τις άσχετες διατάξεις. Δεν πάει να το έκαναν και οι άλλοι, το απαγορεύει. Τι να κάνουμε τώρα;

Εσείς τι κάνετε σήμερα; Στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας περνάτε μια ρύθμιση για τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Τι σχέση έχει η κοινωνική συνοχή με τις εκλογές των γιατρών; Τι σχέση έχει, ρε παιδιά; Καμία απολύτως. Είναι μια άριστη μέθοδος λαθροχειρίας. Κρύβεται μια φωτογραφική διάταξη του Υπουργείου Υγείας σε ένα άσχετο νομοσχέδιο. Μάλιστα.

Πάμε να ακούσουμε τώρα γιατί το κάνετε αυτό, γιατί σε λίγο θα σηκωθείτε, θα υπερασπιστείτε τη θέση της Κυβέρνησης. Φοβάστε, καταρχάς, τη δημόσια διαβούλευση. Φοβάστε την κριτική των ίδιων των γιατρών. Εγώ έχω την ανακοίνωση του Ιατρικού Συλλόγου εδώ. Οι άνθρωποι λένε κάποια πράγματα. Μάλλον τους λέτε ψεύτες. Λένε εδώ οι γιατροί ότι το πρόσχημα του

Υπουργού, του Υπουργείου, της Κυβέρνησης -δεν είναι προσωπικό το θέμα- διαφεύδεται κατηγορηματικά από το ίδιο το Συμβούλιο της Επικρατείας με την υπ. αριθμ. 11/ 2026 απόφαση του αρμοδίου Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης. Άρα, λέτε τους γιατρούς ψεύτες, άμα είναι έτσι. Εδώ δεν έχουμε, λοιπόν, μια απλή διάταξη. Έχουμε μια ευθεία, μια βάνουση ουσιαστικά επίθεση στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι.

Το άρθρο 12 του Συντάγματος κατοχυρώνει την αυτοδιοίκηση των ενώσεων. Είναι άλλο άρθρο αυτό. Το άρθρο 12, λοιπόν, κατοχυρώνει την αυτοδιοίκηση των ενώσεων, προστατεύει τους επιστημονικούς φορείς από το μακρύ χέρι του κράτους.

Και τι έρχεται να κάνει σήμερα το Υπουργείο Υγείας; Εάν υπάρξει δικαστική εμπλοκή στις εκλογές του Ιατρικού Συλλόγου, ποιος αποφασίζει; Όχι. Ούτε τα μέλη του θα αποφασίσουν ούτε οι γιατροί, αλλά ο Υπουργός, ο εκάστοτε Υπουργός. Με μια υπογραφή ο Υπουργός θα διορίζει μια επταμελή προσωρινή διοίκηση, θα διορίζει το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο, θα διορίζει την Εξελεγκτική Επιτροπή. Ε, με συγχωρείτε πάρα πολύ, αλλά αυτό δεν είναι εποπτεία. Αυτό είναι κρατικός διορισμός.

Μας λέτε ότι η θητεία είναι μόνο για έξι μήνες. Κοιτάξτε, όμως. Βάζετε παράθυρο παράτασης για άλλους τρεις μήνες για εξαιρετικούς λόγους. Ξέρουμε πολύ καλά τι σημαίνουν οι δικοί σας εξαιρετικοί λόγοι. Σημαίνουν μόνιμο έλεγχο, σημαίνουν παράταση μέχρι να βρείτε τον τρόπο να ελέγξετε τις κάλπες. Μας λέτε ότι η διοίκηση θα κάνει μόνο τα απολύτως απαραίτητα. Ποιος θα κρίνει τι είναι απαραίτητο; Μια διοίκηση που οφείλει την ύπαρξή της στον Υπουργό; Αυτή θα το κρίνει; Μια διοίκηση που θα εκτελεί εντολές; Αυτή η διοίκηση θα κρίνει εάν θα κάνει τα απολύτως απαραίτητα ή όχι;

Οι γιατροί της χώρας -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- πραγματικά δώσανε μάχες και δίνουν καθημερινά. Δώσανε μάχες και στην πανδημία, κρατούν όρθιο το Εθνικό Σύστημα Υγείας και η ανταμοιβή τους ποια είναι; Η ανταμοιβή σας προς τους γιατρούς ποια είναι; Να τους στερείτε το δικαίωμα να αυτοδιοικούνται. Να τους επιβάλετε εγκάθετους από το Υπουργείο Υγείας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η ένσταση αντισυνταγματικότητας που συζητάμε δεν αφορά όμως μόνο τους γιατρούς. Αφορά κάθε Έλληνα πολίτη που απαιτεί το κράτος δικαίου να λειτουργεί. Αυτό θέλουμε εμείς, το κράτος δικαίου να λειτουργεί. Σήμερα κρίνεται εάν το Σύνταγμα προστατεύει τις ελευθερίες μας ή εάν υποχωρεί μπροστά στις κομματικές σκοπιμότητες της Κυβέρνησης.

Το Σύνταγμα δεν κάμπτεται, η δημοκρατία δεν εκβιάζεται και γι' αυτούς τους λόγους θα στηρίξουμε την ένσταση αντισυνταγματικότητας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ευχαριστούμε τον κ. Χήτα.

Ο κ. Τάσος Οικονομόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΝΙΚΗ, έχει τον λόγο.

ΤΑΣΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η Νίκη υπερψηφίζει την ένσταση της αντισυνταγματικότητας που κατατέθηκε κατά του άρθρου 67 του νομοσχεδίου. Την υπερψηφίζουμε γιατί θεωρούμε ότι η διάταξη αυτή θίγει θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές που αφορούν στη λειτουργία των αυτοδιοικούμενων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και είναι προφανώς φωτογραφική.

Δεν αντιλαμβανόμαστε, κύριε Γεωργιάδη, γιατί παραβιάζετε το Σύνταγμα και εσείς μεν είστε άμοιρος νομικών γνώσεων, αλλά οι σύμβουλοί σας;

Πρώτον, το άρθρο 67 εισάγεται σε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, το κύριο αντικείμενο του οποίου είναι ο Προσωπικός Βοηθός, η πρώιμη παρέμβαση και πολιτικές για τα άτομα με αναπηρία. Αντίθετα, η συγκεκριμένη διάταξη αφορά αποκλειστικά τη διοίκηση και τη λειτουργία του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, δηλαδή ένα εντελώς διαφορετικό θεσμικό αντικείμενο, που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας.

Επομένως, δημιουργείται σοβαρό ζήτημα αντισυνταγματικότητας σύμφωνα με το άρθρο 74 παρ. 5 του Συντάγματος, το οποίο επιβάλλει τη συνάφεια των νομοθετικών ρυθμίσεων με το αντικείμενο του νομοσχεδίου και αποσκοπεί ακριβώς στην αποφυγή της εισαγωγής άσχετων διατάξεων.

Δεύτερον, ακόμη σοβαρότερο είναι το ζήτημα της αυτοδιοίκησης του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου. Η προτεινόμενη διάταξη αναθέτει στον Υπουργό Υγείας την εξουσία να διορίζει όχι μόνο προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή, αλλά και το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Γιατρών και την Εξελεγκτική Επιτροπή. Δηλαδή, η εκτελεστική εξουσία αποκτά τη δυνατότητα να συγκροτεί η ίδια τα βασικά διοικητικά, πειθαρχικά και ελεγκτικά όργανα ενός αυτοδιοικούμενου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Η κρατική εποπτεία επί των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ασφαλώς και υπάρχει. Άλλο, όμως, είναι ο έλεγχος της νομιμότητας και άλλο η υποκατάσταση των αιρετών οργάνων από διορισμένα όργανα της επιλογής του κυρίου Υπουργού.

Η διάκριση αυτή αποτελεί βασική έκφανση της αρχής της αυτοδιοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της ελευθερίας συλλογικής οργάνωσης που προστατεύεται από το άρθρο 12 του Συντάγματος, που αφορά στον συνεταιρίζεσθαι. Δεν υπάρχει ικανό νομοθετικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση του προβλήματος που προέκυψε; Και τότε παρεμβαίνετε, ποια χρονική στιγμή; Όταν η τοξικότητα έχει παραμεριστεί και με νόμιμες αρχαιρεσίες επίκειται η επίλυση του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί;

Τρίτον, ιδιαίτερη σημασία έχει και το πραγματικό υπόβαθρο της διάταξης. Ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος υποστηρίζει με επίκληση της υπ' αριθμόν 11/2026 απόφασης του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου Επικρατείας, ότι έχει ήδη συμμορφωθεί προς την απόφαση 2402/2025 του Συμβουλίου της Επικρατείας και ότι το ίδιο αρμόδιο δικαστικό όργανο αναγνώρισε τη συμμόρφωση αυτή.

Δεν καλούμαστε σήμερα να επιλύσουμε τη συγκεκριμένη δικαστική διαφορά. Καλούμαστε, όμως, να νομοθετήσουμε. Και όταν υπάρχει τέτοια σοβαρή αμφισβήτηση ως προς το πραγματικό και νομικό έρεισμα μιας τόσο παρεμβατικής ρύθμισης, τότε η Βουλή οφείλει να αποδείξει και να επιδείξει ιδιαίτερη θεσμική αυτοσυγκράτηση. Η προστασία της νομιμότητας δεν μπορεί να οδηγήσει στην αποδυνάμωση της θεσμικής αυτονομίας των αυτοδιοικούμενων επαγγελματικών οργανώσεων. Ούτε μπορεί η εκτελεστική εξουσία να αποκτά εξουσίες που υπερβαίνουν τον έλεγχο νομιμότητας και προσεγγίζουν την υποκατάσταση της ίδιας της αυτοδιοίκησης.

Είναι προφανές ότι ο κύριος Υπουργός με τη διάταξη αυτή λειτουργεί φωτογραφικά και αντισυνταγματικά. Για τους λόγους αυτούς, η Νίκη θεωρεί ότι

η ένσταση αντισυνταγματικότητας είναι νόμιμη και βάσιμη και την υπερψηφίζει.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ευχαριστούμε τον κ. Οικονομόπουλο.

Ολοκληρώνουμε τον κύκλο των παρεμβάσεων των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων με τον κ. Αλέξανδρο Καζαμία, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο από την Πλεύση Ελευθερίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η διάταξη που συζητάμε τώρα είναι το άρθρο 67 του νομοσχεδίου που ήρθε προς συζήτηση και αφορά τον διορισμό με απόφαση Υπουργού του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, της Εξελεγκτικής Επιτροπής του, καθώς και του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών για περίοδο κατ' αρχάς έξι μηνών, με πιθανή επέκταση στους εννέα μήνες. Δηλαδή, ο υπουργός θα διορίζει το διοικητικό συμβούλιο ενός επαγγελματικού σωματίου.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι πριν από εκατό ακριβώς χρόνια, ο Αλφρέντο Ρόκο, Υπουργός της κυβέρνησης Μουσολίνι στην Ιταλία, εισήγαγε τον νόμο του για τα εργατικά συνδικάτα και με βάση τον νόμο αυτόν, η κυβέρνηση Μουσολίνι όριζε τα διοικητικά συμβούλια των συνδικάτων. Αρκετά χρόνια αργότερα στην Ισπανία του Φράνκο υιοθετήθηκε μία μέθοδος συνδικαλισμού που παρέμεινε γνωστή ως «κάθετος συνδικαλισμός». Με βάση τους νόμους του Φράνκο, οι ηγεσίες και τα διοικητικά συμβούλια των συνδικάτων διορίζονταν, κύριε Γεωργιάδη, απευθείας από την κυβέρνηση.

Την επταετία 1967-1974 η χούντα των συνταγματαρχών όριζε με νόμο τα διοικητικά συμβούλια των εργατικών σωματείων. Η «φασιστική γυμναστική» στην οποία επιδίδεται ο κ. Γεωργιάδης μέσα από τη διάταξη αυτή είναι πασιφανής σε όλους μας. Δεν είναι εξάλλου τυχαίο ότι Πρόεδρος της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος, είναι ο πρώην Πρόεδρος της Νεολαίας του Κόμματος του Γεωργίου Παπαδόπουλου, ο Μάκης Βορίδης.

Με άλλα λόγια, έχουμε διαρκώς από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη Υπουργούς, πρώην υπουργούς -κυρίως από το ΛΑΟΣ-, οι οποίοι χρησιμοποιούν κάθε ευκαιρία για να επιδίδονται σε ασκήσεις «φασιστικής γυμναστικής».

Η εν λόγω διάταξη, βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, είναι αντισυνταγματική. Παραβιάζει το άρθρο 12 του Συντάγματος, το οποίο κάνει λόγο ρητά για το αυτοδιοίκητο των επαγγελματικών σωματείων και των συνδικάτων. Επιπλέον, παραβιάζει -ειπώθηκε και το καταθέσαμε την περασμένη εβδομάδα σε συνεδρίαση- το άρθρο 74 παρ. 5, που λέει ότι άρθρα άσχετα με το αντικείμενο του νομοσχεδίου δεν πρέπει να εισάγονται προς συζήτηση.

Και, επιπλέον, πρέπει να πω ότι παραβιάζει και το άρθρο 28 του Συντάγματος, κάτι το οποίο δεν είπαν άλλοι ομιλητές πιο πριν, γιατί το άρθρο 28 είναι αυτό που αφορά το γεγονός ότι όταν η χώρα μας υπογράφει διεθνείς συμβάσεις είναι υποχρεωμένη να τις τηρεί. Και η χώρα μας έχει υπογράψει πολλές διεθνείς συμβάσεις και βεβαίως υπάρχει και στον Ευρωπαϊκού Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Αλλά και το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, το οποίο είναι ο Οργανισμός του ΟΗΕ και του οποίου η Ελλάδα είναι μέλος, λέει ρητά ότι η ελευθερία του συνέρχεσθαι προϋποθέτει το δικαίωμα των εργαζομένων και των εργοδοτών -αν έχουμε εργοδοτικά

συνδικάτα- να εκλέγουν τους εκπροσώπους τους με πλήρη ελευθερία. Πλήρη ελευθερία! Αυτό παραβιάζεται από την εν λόγω διάταξη.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, έχουμε μια συνθήκη όπου υπάρχει κατάχρηση της εκτελεστικής εξουσίας και άμεση παρέμβαση στην ελευθερία του συνδικαλισμού και στην ελευθερία των επαγγελματικών σωματείων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών να εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους όπως αυτοί θέλουν.

Πρόκειται για ένα τρομακτικό προηγούμενο, το οποίο δεν πρέπει να αφεθεί ή να περάσει. Δεν πρόκειται για μία απλή διοικητική ρύθμιση, όπως την παρουσιάζει ο κ. Γεωργιάδης, για να καταφέρει να εισαγάγει κάτω από αυτήν απαραίτητα τις φασίζουσες προθέσεις του, τις οποίες όλοι γνωρίζουμε, γιατί έχουμε έναν Υπουργό εδώ, ο οποίος είναι αρνητής του Ολοκαυτώματος, είναι αρνητής των νεκρών του Πολυτεχνείου, είναι νοσταλγός αυταρχικών καθεστώτων.

Και ξέρουμε πάρα πολύ καλά από την ιστορία του και από την πολιτεία του τι ακριβώς θέλει να κάνει.

Πρέπει επιπλέον να επισημάνω ότι η ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία επισημαίνει ότι ακόμη και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σωματειακού χαρακτήρα δεν πρέπει να έχουν τα διοικητικά τους συμβούλια να διορίζονται από την κυβέρνηση και ζητά να αποσυρθεί η εν λόγω διάταξη.

Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο προβλέπει να διοριστεί από τον Υπουργό Διοικητικό Συμβούλιο για έξι μήνες, με πιθανή παράταση άλλων τριών μηνών. Εμείς θεωρούμε ότι ούτε για έξι λεπτά δεν θα πρέπει να διοριστεί από τον Υπουργό το Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου. Φυσικά, υποστηρίζουμε την ένσταση αντισυνταγματικότητας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Η συζήτηση ολοκληρώνεται με την τοποθέτηση του εισάγοντος το άρθρο 67, του κ. Γεωργιάδη.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα προσπαθήσω να μιλήσω πολύ ήρεμα και να μην παρασυρθώ, γιατί αυτά που ακούστηκαν στην Αίθουσα -με συγχωρείτε- είναι εξωφρενικά. Σε λίγο θα νόμιζα ότι θα με λέγανε «Ντούτσε» με αυτά που άκουγα.

Έρχομαι, λοιπόν, στο προκείμενο. Πρώτα απ' όλα, και το ΠΑΣΟΚ και οι περισσότεροι έθεσαν την ένσταση αντισυνταγματικότητας στο ότι έχει μπει, λέει, ένα άρθρο άσχετο με το σώμα του νομοσχεδίου. Αν γινόταν ποτέ δεκτή μία τέτοια ένσταση αντισυνταγματικότητας, κάθε άρθρο άλλου Υπουργού σε σώμα νομοσχεδίου θα έπρεπε να κόβεται.

Στο παρόν νομοσχέδιο υπάρχει, ας πούμε, το άρθρο για τις συντάξεις χηρείας. Είναι παντελώς άσχετο με το νομοσχέδιο. Θέτει το ΠΑΣΟΚ ζήτημα αντισυνταγματικότητας για το άρθρο για τις συντάξεις χηρείας, επειδή δεν έχει

συνάφεια με το νομοσχέδιο; Όχι βεβαίως. Και καλά κάνει. Γιατί προφανώς μέσα στη συνταγματική τάξη και την κοινοβουλευτική διαδικασία οι Υπουργοί μπορούν να καταθέτουν άρθρα σε νομοσχέδια και αυτά να ακολουθούν τη συνήθη κοινοβουλευτική διαδικασία. Όπερ και εγένετο!

Θα μπορούσα κι εγώ να πω ότι επειδή η συνάφεια είναι μια γενική έννοια και εδώ πέρα το νομοσχέδιο αφορά στην κοινωνική συνοχή, η ομαλή λειτουργία του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου αφορά στην κοινωνική συνοχή, άρα είναι απολύτως συναφές, άρα γεια σας.

Υπό την έννοια λοιπόν αυτή, ο πρώτος όρος της ενστάσεως αντισυνταγματικότητας είναι τελείως λάθος.

Κύριε Δουδωνή, επειδή θέσατε και θέματα Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην αρχή, θα σας πω ότι εγώ στη θέση σας θα ντρεπόμουν. Έχω σπουδάσει Ιστορία και Αρχαιολογία και το επάγγελμά μου ήταν βιβλιοπώλης. Εσείς λέτε ότι είστε Καθηγητής Νομικής. Συγκρουστήκαμε δημόσια για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και απεδείχθη ότι ο Άρειος Πάγος συνετάχθη με τις απόψεις που εξέφραζα εγώ και έκανε ρεζίλι εσάς. Με συγχωρείτε, αλλά αυτό είναι μεγάλος ψόγος για έναν Καθηγητή Νομικής να τον κερδίζει στα νομικά ένας βιβλιοπώλης. Άρα, και λίγο συστολή.

Πάμε τώρα στο προκείμενο. Δεύτερο σημείο στο οποίο εδράζεται η ένσταση της αντισυνταγματικότητας, που το είπαν πολλοί εδώ και μάλιστα με πολλούς τόνους, είναι το εξής: Έρχεται ο Υπουργός και διορίζει κατά το δοκούν όποτε θέλει τους δικούς του. Αυτό διαβάσατε στο άρθρο; Προφανώς και όχι.

Το άρθρο, πρώτον, θέτει ως προϋπόθεση ότι έχει προηγηθεί δικαστική απόφαση που έχει ρίξει το νόμιμα συγκροτηθέν Διοικητικό Συμβούλιο. Άρα, για να έρθει ο Υπουργός να διορίσει, πρέπει προηγουμένως το δικαστήριο, το Σ.τ.Ε. εν προκειμένω, να έχει αποφασίσει. Εκτός αν θεωρείτε ότι θα μπορεί ο Υπουργός να ορίζει στο Σ.τ.Ε. τότε θα ρίχνει ένα διοικητικό συμβούλιο για να μπορεί να ενεργοποιεί το άρθρο. Άρα, προφανώς δεν υπάρχει ανεξέλεγκτη, κύριε Οικονομόπουλε, εξουσία του Υπουργού.

Δεύτερον, είπατε το ακόμα πιο αμίμητο. Και το λέω σε εσάς, γιατί σας έχω για σοβαρό άνθρωπο. Επιλέγει, λέει, να βάζει μη εκλεγμένους. Αυτό διαβάσατε στο άρθρο; Περιοριστικά ο Υπουργός μπορεί να διορίζει μόνο εκλεγμένα μέλη του ΠΙΣ. Δεν βάζει όποιον θέλει. Βάζει πρόσωπα που οι ίδιοι οι γιατροί έχουν εκλέξει για αντιπροσώπους τους.

Άρα, απολύτως έχει τηρηθεί η αιρετή διαδικασία, γιατί ακριβώς πάει να καλύψει ένα διοικητικό κενό. Ποιο είναι το διοικητικό κενό; Πάλι απευθύνομαι στον κ. Οικονομόπουλο και σε δύο-τρεις άλλους ομιλητές.

Για να καταλάβετε, κύριε Πρόεδρε, το αδιέξοδο που πάμε να λύσουμε σήμερα, διαβάζει ο κ. Οικονομόπουλος την ανακοίνωση του ΠΙΣ κατά του άρθρου. Ποιου ΠΙΣ; Του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει οριστεί με τη δική μου υπουργική απόφαση του Μαΐου του 2026. Πάρτε και την υπουργική απόφαση του Μαΐου του 2026.

Αυτή την υπουργική απόφαση του Μαΐου του 2026, που είχε ορίσει αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο, του οποίου την ανακοίνωση επικαλείστε, κύριε Οικονομόπουλε, την έχει προσβάλλει στις 14 Ιουλίου του 2026 το ίδιο Διοικητικό Συμβούλιο, όπου αν γίνει δεκτή η προσφυγή του, του ιδίου Διοικητικού Συμβουλίου, καταργείται αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρα, το Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου εσείς επικαλείστε τη γνώμη ως εκπροσωπούσα τον ΠΙΣ, με προεδρία του κ. Θανάση Εξαδάκτυλου, είναι Διοικητικό Συμβούλιο που, αν γίνει δεκτή η προσφυγή που έχει το ίδιο καταθέσει, παύει να ισχύει. Άρα, παύει να ισχύει και η δήλωση που μόλις έχετε διαβάσει. Μιλάμε δηλαδή για ένα πραγματικό χάος.

Ερχόμαστε λοιπόν εδώ, κύριε Οικονομόπουλε, που δεν το καταλάβατε, και κύριε Δουδωνή, που το καταλάβατε, αλλά εξυπηρετείτε συμφέροντα...

Όσο για εσάς, κύριε Παφίλη, η δριμεία υπεράσπιση του Συντάγματος από το ΚΚΕ με ξεπερνάει. Αν θέλετε να υπερασπιστείτε το Σύνταγμα, καθ' ολοκληρίαν. Δηλαδή, την αστική κοινοβουλευτική δημοκρατία. Όχι να αμφισβητείτε την αστική κοινοβουλευτική δημοκρατία για να φέρετε κομμουνισμό, αλλά μετά να σας στενοχωρεί η εισροή στα συνδικαλιστικά σωματεία. Γιατί αν δεν σου αρέσει το μείζον, δεν μπορεί να σου αρέσει και το ελάχιστον. Άρα, αφήστε την υποκρισία σε εμένα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα το φέρουμε και θα είναι ντάλα μεσημέρι.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Όταν θα έρθετε εσείς με τις σημαίες, που τις είδα εκεί στον Γράμμο που πήγατε με τη νεολαία σας, προφανώς θα έχουμε ελεύθερα συνδικαλιστικά σωματεία. Προφανώς, αστειεύεστε. Στη Σοβιετική Ένωση δεν υπήρχε τίποτα ελεύθερο.

Επανερχομαι, για να φτάσουμε στην ουσία, κύριε Πρόεδρε.

Εδώ έχουμε ένα διοικητικό χάος. Για να καταλάβετε, λόγω των αλληπαλλήλων μεταξύ τους προσφυγών, εάν δεν γίνει δεκτή η σημερινή ρύθμιση, οι εκλογές που θα ακολουθήσουν στις 29 Αυγούστου θα βγάλουν Διοικητικό Συμβούλιο, που οι άλλοι μισοί θα πάνε στο Σ.τ.Ε. για να το ρίξουν. Και αυτό θα συνεχίζεται αενάως.

Κλείνω με τον κ. Ξανθόπουλο, που είναι το απαύγασμα της πολιτικής υποκρισίας. Εγώ πραγματικά καμιά φορά ντρέπομαι γι' αυτά που ακούω.

Πότε ξεκίνησε, κύριε Ξανθόπουλε, αυτή η φασαρία στον ΠΙΣ; Απ' τον Γεωργιάδη; Ξέρετε ότι τον Απρίλιο του 2019 ο Υπουργός Υγείας του ΣΥΡΙΖΑ, ο Ανδρέας Ξανθός, δεν επικύρωσε τα πρώτα τότε εκλογικά αποτελέσματα του ΠΙΣ και όρισε προσωρινή διοίκηση; Ήταν απόφαση του κ. Ξανθού, την οποία έριξε το Σ.τ.Ε., με την επίκληση ότι δεν είχε νομοθετική αδειοδότηση. Από τον ΣΥΡΙΖΑ ξεκίνησε αυτή η κρίση που τώρα εγώ διαχειρίζομαι, και συγκεκριμένα από τον Απρίλιο του 2019, με απόφαση του κ. Ξανθού.

Όταν ο κ. Ξανθός έβγαζε, κύριε Ξανθόπουλε, απόφαση για προσωρινή διοίκηση στον ΠΙΣ και μη επικύρωση των αποτελεσμάτων ήταν καλή η απόφαση του Υπουργού και άμα έρχεται ο Γεωργιάδης να πάρει νομοθετική αδειοδότηση, είναι κακή; Και όταν το κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ, είναι δημοκρατική, αλλά

άμα το κάνει η Νέα Δημοκρατία, είναι φασιστική; Πού τα είδατε αυτά γραμμένα;

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιος είπε για φασιστική...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν λέω για εσάς. Λέω για τον κ. Καζαμία.

Άρα λοιπόν, για να επανέλθω και να κλείσω, η σημερινή διάταξη είναι απολύτως συνταγματική. Εισήλθε στη Βουλή με κανονική διαδικασία. Είναι συναφής με το νομοσχέδιο και πάει να λύσει ένα διοικητικό χάος. Είναι απολύτως σταθμισμένη, δεν επιτρέπει στον Υπουργό να διορίζει όποτε θέλει όποιον θέλει και πρέπει να την ψηφίσουμε, γιατί αλλιώς δεν θα έχουμε Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση κατά το άρθρο 100 παράγραφος 2.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Δεν υπάρχουν τώρα σε αυτή την κουβέντα προσωπικά. Και ο Υπουργός άκουσε διάφορα. Αν αρχίσουμε μία κουβέντα, θα εκτραπεί η συζήτηση για ένα σοβαρό θέμα, που είναι η συνταγματικότητα. Αμέσως μετά ακολουθεί ο κ. Χρηστίδης. Θα το βάλει το θέμα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Είναι προσωπικό το ζήτημα. Θέλω ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Όχι, όχι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση βάσει του άρθρου 100 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής για το θέμα της αντισυνταγματικότητας που ετέθη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αποδεχόμενοι την ένσταση αντισυνταγματικότητας, παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, δεν ηγέρθη ο απαιτούμενος αριθμός Βουλευτών από το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής.

Συνεπώς, η ένσταση αντισυνταγματικότητας απορρίπτεται.

Τον λόγο έχει ο κ. Δουδωνής.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κύριε Γεωργιάδη, επειδή είπατε για το ποιος έγινε ρεζίλι, σας καλώ να διαβάσετε τον Κανονισμό 1939 του 2017, την απόφαση 015 του 2025 του Κολεγίου των Ευρωπαίων Εισαγγελέων, να έρθετε να μας τα πείτε, να σας βαθμολογήσουμε. Και δεν

ξέρω αν παραμένετε τηλεβιβλιοπώλης ή βιβλιοπώλης, πάντως να μην πουλάτε νομικά βιβλία, θα κάνετε κακό στην επιστήμη.

Όσο δε αφορά στους Ρουμάνους που σας κυνηγούν κατά την κ. Βούλτεψη, εδώ φαίνεται σας κυνηγούν και οι Νορβηγοί, γιατί οι Ευρωπαίοι γιατροί σας απέστειλαν επιστολή και κινδυνεύουμε να αποβληθούμε και από ευρωπαϊκούς οργανισμούς.

Τέλος, για την εξυπηρέτηση συμφερόντων τέτοια λάσπη σε εμένα, κύριε Γεωργιάδη, και στο ΠΑΣΟΚ δεν κολλάει. Αντιθέτως, αν το πούμε εμείς σε εσάς που δεν θα είναι λάσπη, θα κολλήσει γιατί είναι ήδη κολλημένο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Είναι προφανές ότι δεν υπάρχει προσωπικό. Ο κ. Χρηστίδης είχε ζητήσει προ πολλού τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Μα, είπα ότι δεν υπάρχει προσωπικό, κύριε Υπουργέ. Έχετε κι εσείς προσωπικό;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Για ένα λεπτό θα ήθελα τον λόγο. Βεβαίως.

Κύριε Δουδωνή, για να μην αντιδικούμε, τα επιχειρήματά σας περί του ευρωπαϊκού κανονισμού τα έθεσε η κ. Κοβεσί στην ολομέλεια του Αρείου Πάγου. Σχεδόν ομοφώνως η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου είπε ότι την αρμοδιότητα της ανανέωσης την έχει το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και όχι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και ότι η ερμηνεία που δίνετε εσείς και η κ. Κοβεσί στον κανονισμό, κατά την ολομέλεια του Αρείου Πάνου, είναι λάθος.

Επίσης, παρόμοια θέση έχουν εκφράσει δημοσίως μέχρι σήμερα ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, αν τον ξέρετε, η κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου, αν την ξέρετε, η κ. Αικατερίνη Θάνου, αν την ξέρετε, και ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος, αν τον ξέρετε. Όλοι αυτοί δήλωσαν στο φόρουμ των Δελφών ότι την αποκλειστική αρμοδιότητα ανανέωσης της θητείας των εντεταλμένων Ευρωπαϊών Εισαγγελέων έχει το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου.

Άρα, κύριε Δουδωνή, είναι από τη μία, ο Βενιζέλος, η Θάνου, η Σακελλαροπούλου, ο Παυλόπουλος και η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου και με αυτούς και ο Γεωργιάδης και από την άλλη, ο Δουδωνής που λέει όλα αυτά τα ελαφρά για να πουλήσει λίγο πνεύμα κατά της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας. Δεν αλλάζει η ουσία. Νομικά γίνετε ρεζίλι των σκυλιών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ο κ. Χρηστίδης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, έχει τον λόγο για την τρίλεπτη παρέμβασή του.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, βλέπω έφυγε ο κύριος Υπουργός, ήθελα να του πω και κάποια πράγματα που αφορούν κάποιους από τους συνεργάτες και συνοδοιπόρους του τους τελευταίους μήνες που έχει κάνει μεταγραφή. Παρόλα αυτά, οφείλω να πω ότι υπάρχει ένα ζήτημα ηθικής τάξης, το οποίο αφορά την ουσία μιας ρύθμισης, η οποία προσβάλλει τους γιατρούς και τη δυνατότητα την οποία έχουν οι γιατροί να αποφασίζουν για το μέλλον και την προοπτική τους.

Και αναρωτιέμαι: Σήμερα είναι ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, αύριο τι μπορεί να είναι; Μπορεί να είναι ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών; Μπορεί να είναι η ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων; Μπορεί να είναι το ΤΕΕ; Όποιος δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του εκάστοτε Υπουργού θα μπαίνει υπό την κρίση αυτών που κάνει ο κ. Γεωργιάδης σήμερα από άλλους Υπουργούς;

Δεύτερο ζήτημα το οποίο έχει να κάνει με την ουσία του τρόπου με τον οποίο νομοθετεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Είναι πολύ αργά να έχει αυτό το ενδιαφέρον η Νέα Δημοκρατία, ειδικά από τη στιγμή που, όπως αποκαλύπτεται, είναι λίγο πολύ αυτό το οποίο συζητάμε. Δεξιός, κύριε Καιρίδη, να τουφεκάει δεξιό. Αυτό είναι το οποίο βλέπουμε στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Δεν μας κάνει βέβαια εντύπωση. Είναι κάτι το οποίο το βλέπουμε να συμβαίνει και στη δημόσια σφαίρα με τον κ. Σαμαρά, τον κ. Καραμανλή απέναντι στον κ. Μητσοτάκη και στον τρόπο με τον οποίο εκείνος πολιτεύεται.

Θέλω να κλείσω αυτή μου την παρέμβαση χρησιμοποιώντας ένα επιχείρημα το οποίο ακούστηκε και προηγουμένως, αλλά έχει ενδιαφέρον. Η Νέα Δημοκρατία δημιουργήθηκε σχεδόν πενήντα χρόνια πριν ομνύοντας πάνω στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας. Δεν ξέρω για ποιον λόγο αποφασίζει ο κ. Γεωργιάδης να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο αναφέρεται το όνομα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της κ. Κοβέσι, στα δημόσια πράγματα και να της αλλάξει τον τονισμό. Είναι κάτι το οποίο σε άλλες περιπτώσεις έχουμε δει τον κ. Γεωργιάδη να το ξανακάνει. Σας θυμίζω την περίπτωση Αντετοκούνμπο, όταν για πολύ καιρό αρνούνταν να πει τον Γιάννη Αντετοκούνμπο με το όνομά του. Δεν ξέρω τι έκρυβε αυτό και τι κρύβει αυτό σήμερα.

Εάν όμως υποθέσουμε ότι το επιχείρημα το οποίο χρησιμοποιεί η κ. Βούλτεψη και το οποίο βλέπω να υιοθετούν και μια σειρά ακόμα Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας ισχύει, ότι το ζήτημα είναι οι ξένοι οι οποίοι κυνηγούν τη Νέα Δημοκρατία, μαζί με τους Ρουμάνους, οι οποίοι έχουν μπει σε αυτήν την κατηγορία, έχουν μπει και οι Νορβηγοί, οι οποίοι σήμερα μαζί με όλους τους υπόλοιπους Ευρωπαίους γιατρούς έχουν στείλει μια επιστολή και βλέπω αρκετούς γιατρούς εδώ στην Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας, δεν ξέρω πόσο περήφανοι είναι γι' αυτή την επιστολή, η οποία θεωρεί απαράδεκτη την παρέμβαση του Υπουργού Υγείας στις δημοκρατικές διαδικασίες του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου.

Αφήστε εμάς. Εμείς κάνουμε τον ρόλο μας ως Αξιωματική Αντιπολίτευση. Εσείς οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, αυτής της παράταξης που ισχυρίζεστε ότι έβαλε την Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

πώς νιώθετε που οι Ευρωπαίοι γιατροί ισχυρίζονται ότι αυτό το οποίο κάνετε είναι απολύτως απαράδεκτο;

Επαναλαμβάνω. Αφήστε εμάς. Αξιολογήστε αυτό το οποίο αφορά τους Ευρωπαίους γιατρούς. Γιατί είναι προφανές ότι η Νέα Δημοκρατία για ακόμα μια φορά ό,τι δεν μπορεί να το ελέγξει, με τον οποιονδήποτε τρόπο προσπαθεί, προσπαθεί να επιβάλλει τη διαδικασία.

Και θέλω να κλείσω λέγοντας και κάτι ακόμα. Ο εγκλωβισμός που κάνετε στους εργαζόμενους της περιόδου του κορωνοϊού είναι κάτι το οποίο συνεχίζετε. Δείχνετε ότι υπάρχουν ανάγκες στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, τις οποίες δεν τις καλύπτετε με τον κατάλληλο τρόπο και αυτό δείχνει ότι εκτός από τις πολλές φωνές και στο κομμάτι της πολιτικής σας κρύβονται τα πολλά και διαφορετικά κενά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ευχαριστούμε τον κ. Χρηστίδη.

Μετά την παρέμβαση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ, εισερχόμεθα στον κατάλογο ομιλητών. Ξεκινάμε με τη Βουλευτή Ημαθίας της Νέας Δημοκρατίας, την κ. Στεργιανή Αραμπατζή.

ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ (ΣΤΕΛΛΑ) ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνησή μας και το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για ακόμη μια φορά ξεδιπλώνουν το κοινωνικό τους προφίλ και φέρνουν προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο που στηρίζει την κοινωνική ισορροπία και συνοχή.

Η σημερινή συζήτηση εντάσσεται στην ευρύτερη συνολική στρατηγική των κοινωνικών μεταρρυθμίσεων που υλοποιεί η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, με Πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη από το 2019 μέχρι σήμερα. Μια στρατηγική που στηρίζεται στην πεποίθηση ότι η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή δεν είναι έννοιες ανταγωνιστικές αλλά αλληλένδετες.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με τις νομοθετικές της πρωτοβουλίες αποδεικνύει συνεχώς ότι μπορεί να συνδυάζει τη δημοσιονομική σταθερότητα με πολιτικές που ενισχύουν την κοινωνική προστασία, διευρύνουν τα δικαιώματα, αξιοποιούν τις δυνατότητες της ψηφιακής διακυβέρνησης και βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών.

Από την καθιέρωση του προσωπικού βοηθού και του προγράμματος νταντάδες της γειτονιάς μέχρι την επέκταση του επιδόματος γέννησης, το πρόγραμμα «Σπίτι μου 1», «Σπίτι μου 2», την ψηφιακή κάρτα αναπηρίας, την ενίσχυση των δομών προστασίας των παιδιών και των γυναικών, αλλά και τις συνεχείς παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης, η κοινωνική πολιτική της Κυβέρνησης αποκτά σταθερά πιο σύγχρονο, πιο ανθρώπινο και πιο αποτελεσματικό χαρακτήρα.

Το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί έναν ακόμη κρίκο αυτής της αλυσίδας μεταρρυθμίσεων, επιβεβαιώνοντας ότι η κοινωνική πολιτική δεν πρέπει και δεν εξαντλείται στην οικονομική ενίσχυση, αλλά επενδύει στην αυτονομία, την ισότητα των ευκαιριών και την αξιοπρέπεια κάθε ανθρώπου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα αποτυπώνει με ουσιαστικό τρόπο μια σύγχρονη αντίληψη για το κοινωνικό κράτος. Ένα κράτος που δεν περιορίζεται και δεν εξαντλείται την παροχή επιδομάτων, αλλά δημιουργεί πραγματικές ευκαιρίες ισότιμης συμμετοχής, ανεξάρτητης διαβίωσης και αξιοπρέπειας για όλους τους πολίτες.

Στην καρδιά λοιπόν αυτού του νομοσχεδίου βρίσκεται η καθιέρωση του θεσμού του προσωπικού βοηθού ως μόνιμης εθνικής πολιτικής. Το άρθρο 2, λοιπόν, αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη διάταξη του νομοσχεδίου καθώς καθιερώνει οριστικά το πρόγραμμα Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία ως μόνιμη υπηρεσία εθνικής εμβέλειας. Ένα πρόγραμμα που ξεκινήσαμε πιλοτικά, αξιολογήθηκε θετικά και σήμερα γίνεται ένας σταθερός θεσμός του ελληνικού κοινωνικού κράτους. Και πιστέψτε με, μιλάω ως γιατρός τώρα, έχει τεράστια απήχηση και ωφελιμότητα.

Στο άρθρο 3 περιγράφεται με σαφήνεια τι σημαίνει προσωπική βοήθεια. Δεν πρόκειται για μια απλή υπηρεσία φροντίδας. Πρόκειται για εξατομικευμένη υποστήριξη που επιτρέπει στον άνθρωπο με αναπηρία να επιλέγει ο ίδιος τον τρόπο ζωής του, να εργάζεται, να σπουδάζει, να συμμετέχει στην κοινωνία και να ζει με αξιοπρέπεια και αυτονομία. Η έννοια της ανεξάρτητης διαβίωσης παύει να είναι μια θεωρητική διακήρυξη και γίνεται πράξη.

Εξίσου σημαντικό είναι το άρθρο, 5 το οποίο προβλέπει αντικειμενικά κριτήρια επιλογής των ωφελουμένων, κοινωνική και λειτουργική αξιολόγηση και συμμετοχή διεπιστημονικών επιτροπών. Έτσι εξασφαλίζεται ότι οι διαθέσιμοι πόροι κατευθύνονται εκεί που πραγματικά υπάρχουν ανάγκες, με πλήρη διαφάνεια και αξιοκρατία.

Αντίστοιχα, το άρθρο 6 λειτουργεί ως ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τους προσωπικούς βοηθούς. Θεσπίζονται προϋποθέσεις επιλογής, εκπαίδευση, πιστοποίηση, μητρώο προσωπικών βοηθών και αυστηρές εγγυήσεις για την προστασία των ωφελουμένων. Δεν αρκεί να υπάρχει μία υπηρεσία. Πρέπει να διασφαλίζεται και η ποιότητά της.

Στο άρθρο 7 αναγνωρίζεται ότι η σχέση προσωπικού βοηθού και ωφελούμενου είναι σχέση εμπιστοσύνης και προστατεύεται θεσμικά, ενώ μέσω του άρθρου 8 δημιουργείται ένα σύγχρονο πληροφοριακό σύστημα που αξιοποιεί τη διαλειτουργικότητα των δημόσιων υπηρεσιών, περιορίζοντας τη γραφειοκρατία και επιταχύνοντας τις διαδικασίες.

Στο δεύτερο μέρος με τα άρθρα 13 έως και 28 νομοθετούμε για πρώτη φορά στη χώρα μας την εκπαίδευση κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης. Δημιουργούμε όλο το νομικό και λειτουργικό πλαίσιο ειδικής επιμόρφωσης και πιστοποίησης εκπαιδευτών κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μέριμνα της Κυβέρνησης δεν σταματά εδώ. Με τα άρθρα 31 έως 37 εκσυγχρονίζεται η Εθνική Πύλη Αναπηρίας, το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και η Κάρτα Αναπηρίας. Πρόκειται για μια ουσιαστική μεταρρύθμιση που μειώνει τις άσκοπες μετακινήσεις, περιορίζει την ταλαιπωρία των πολιτών και αξιοποιεί την ψηφιακή διακυβέρνηση προς όφελος των ανθρώπων που τη χρειάζονται περισσότερο.

Με το άρθρο 34 δημιουργούμε για πρώτη φορά Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, ενώ με το άρθρο 35 το Μητρώο Δομών Αναπηρίας.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και το άρθρο 48, με το οποίο εφαρμόζεται καθολικά το Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης. Είναι μια επένδυση στα παιδιά μας και στις οικογένειές μας. Όσο νωρίτερα παρέχεται η κατάλληλη επιστημονική υποστήριξη, τόσο περισσότερες είναι οι δυνατότητες ανάπτυξης, κοινωνικής ένταξης και αυτονομίας ενός παιδιού. Η πρόληψη είναι η πιο ανθρώπινη, αλλά και η πιο αποτελεσματική κοινωνική πολιτική.

Οργανώνουμε την επιστημονική βάση της Πρώιμης Παρέμβασης, γιατί με το άρθρο 49 δημιουργούμε ένα Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, όπως επίσης και το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παροχών Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης. Όπως ανέφερα και στη διαβούλευση και στην τηλεδιάσκεψη με την Υπουργό, πρέπει να περάσουμε και στην αξιολόγηση και στον έλεγχο αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών που δίνουμε της Πρώιμης Παρέμβασης, αλλά και των επαγγελματιών και των κέντρων.

Παράλληλα, μέσα από τα άρθρα 53 έως 57 η Κυβέρνηση ενισχύει τη στεγαστική πολιτική, επεκτείνοντας προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης, αξιοποιώντας ανεκμετάλλευτο κτιριακό απόθεμα και δημιουργώντας νέες δυνατότητες στέγασης για ευάλωτες ομάδες. Σε μια εποχή που η πρόσβαση στη στέγαση αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τα νέα ζευγάρια και τις ευάλωτες οικογένειες, οι παρεμβάσεις αυτές αποκτούν ιδιαίτερη κοινωνική αξία.

Εξίσου σημαντικές είναι οι διατάξεις των άρθρων 60 έως 63 που ενισχύουν την προσβασιμότητα, απλοποιούν τις διαδικασίες και διευρύνουν την κοινωνική προστασία των ατόμων με αναπηρία.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κοινωνική πολιτική δεν αποτιμάται από τις εξαγγελίες, αλλά από τα αποτελέσματα στην καθημερινότητα των ανθρώπων και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δημιουργεί απτές προϋποθέσεις για καλύτερη ποιότητα ζωής, μεγαλύτερη αυτονομία και περισσότερες ευκαιρίες για χιλιάδες συμπολίτες μας.

Στη Νέα Δημοκρατία πιστεύουμε σ' ένα κοινωνικό κράτος σύγχρονο, αποτελεσματικό και δίκαιο, ένα κράτος που δεν θα αφήνει κανέναν πίσω, ένα κράτος που επενδύει στην ισότητα των ευκαιριών, στην κοινωνική συνοχή και στην αξιοπρέπεια του ανθρώπου. Η προστασία των πιο ευάλωτων συμπολιτών μας δεν αποτελεί απλώς θεσμική υποχρέωση. Είναι δείκτης για τη δημοκρατία μας, δείκτης πολιτισμού και κοινωνικής ευθύνης.

Για όλους αυτούς τους λόγους υπερψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο, αναγνωρίζοντας ότι αποτελεί ακόμη ένα σημαντικό βήμα προς μια κοινωνία περισσότερο συμπεριληπτική, πιο ανθρώπινη και πιο δίκαιη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πάρις Κουκουλόπουλος): Ευχαριστούμε την κ. Αραμπατζή.

Τον λόγο έχει η Βουλευτής Εύβοιας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Αικατερίνη Καζάνη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΖΑΝΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο αγγίζει μερικά από τα πιο ευαίσθητα ζητήματα της κοινωνικής πολιτικής, την αναπηρία, τη στήριξη της οικογένειας, το δημογραφικό, τη στέγαση, ζητήματα που καθορίζουν την ποιότητα ζωής των πολιτών, που απαιτούν σχέδιο, συνέπεια και πολιτικές με αποτέλεσμα, γιατί πίσω από κάθε διάταξη υπάρχουν άνθρωποι και γι' αυτούς οφείλουμε να μιλήσουμε σήμερα.

Ο προσωπικός βοηθός θεσμοθετήθηκε το 2021, ξεκίνησε να εφαρμόζεται πιλοτικά, χιλιάδες δυνητικά ωφελούμενοι περίμεναν την καθολική εφαρμογή του που είχε ανακοινωθεί για το 2025 και ερχόμαστε σήμερα με ενάμιση χρόνο καθυστέρηση και διαπιστώνουμε ότι η εφαρμογή αυτή στην πράξη δεν είναι καθολική.

Το πρώτο ζήτημα αφορά τον προϋπολογισμό του προγράμματος. Το νομοσχέδιο προβλέπει ότι η πρόσβαση στο πρόγραμμα θα εξαρτάται από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Στην πιλοτική εφαρμογή εντάχθηκαν περίπου 1.800 άτομα. Πόσοι θα ενταχθούν τώρα και κυρίως πόσοι θα μείνουν εκτός; Καθολική εφαρμογή σημαίνει να καλύπτονται όλοι όσοι έχουν ανάγκη.

Ένα δεύτερο ζήτημα αφορά τα ηλικιακά όρια. Επεκτείνετε τα ηλικιακά όρια από τα 65 στα 67 έτη και έως τα 75 μόνο σε όσους έλαβαν επίδομα κίνησης πριν τα 65. Η εξαίρεση αυτή θα έπρεπε να ισχύει για όλους όσοι έλαβαν οποιοδήποτε αναπηρικό επίδομα πριν τα 65 τους.

Και κάτι ακόμα: Πρέπει να υπάρχουν ανώτατα ηλικιακά όρια; Τι αλλάζει όταν ένας άνθρωπος συμπληρώνει τα 67 ή τα 75 του χρόνια; Σταματάει να χρειάζεται να ζει με αξιοπρέπεια και αυτονομία; Σταματάει να έχει ανάγκη υποστήριξης; Όχι. Αντίθετα, η ανάγκη αυτή αυξάνεται.

Κανείς μας δεν αμφισβητεί την αξία του προσωπικού βοηθού. Για το ΠΑΣΟΚ ο θεσμός αυτός είναι η δυνατότητα ενός ανθρώπου με αναπηρία να εργάζεται, να σπουδάζει, να συμμετέχει ισότιμα στην κοινωνική ζωή. Γι' αυτό στηρίζουμε τη μόνιμη εφαρμογή του, γι' αυτό καταθέτουμε συγκεκριμένες προτάσεις, ώστε να γίνει ακόμη πιο δίκαιος, ακόμη πιο αποτελεσματικός. Οι προτάσεις αυτές αξίζει να ακουστούν, όπως αξίζει να ακουστούν και οι φορείς και το αναπηρικό κίνημα, γιατί η κοινωνική πολιτική δεν σχεδιάζεται ερήμην των ανθρώπων που αφορά. Δεν αρκεί να χαρακτηρίζουμε έναν θεσμό

καθολικό. Πρέπει να είναι καθολικός και στην πράξη. Και βέβαια η ανεξάρτητη διαβίωση δεν εξασφαλίζεται από έναν μόνο θεσμό. Απαιτεί ένα ολοκληρωμένο πλέγμα υποστήριξης.

Είχατε ανακοινώσει ότι ο φροντιστής της γειτονιάς θα ξεκίναγε το 2025. Τον τελευταίο χρόνο, όμως, δεν έχει υπάρξει καμία αναφορά στον συγκεκριμένο θεσμό. Τι έχει γίνει; Έχει αφαιρεθεί από τον σχεδιασμό του Υπουργείου και αν ναι, για ποιους λόγους; Η ανεξάρτητη διαβίωση δεν εξασφαλίζεται με αποσπασματικές εξαγγελίες. Απαιτεί συνέπεια, σχεδιασμό και πολιτική βούληση.

Το δημογραφικό αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση που η χώρα αντιμετωπίζει σήμερα. Υπάρχει το πρόγραμμα μετεγκατάστασης σε περιοχές που αντιμετωπίζουν έντονο δημογραφικό πρόβλημα. Έρχεστε και διευρύνετε τους δικαιούχους. Θα θέλαμε να ξέρουμε, όμως: Τι αποτελέσματα έχει αποδώσει μέχρι σήμερα το πρόγραμμα; Πόσες αιτήσεις έχουν υποβληθεί; Πόσες έχουν εγκριθεί; Και κυρίως, τι έχετε κάνει ώστε οι άνθρωποι αυτοί να παραμείνουν εκεί; Μόνον έτσι μπορούμε να αξιολογήσουμε αν η πολιτική αυτή αποδίδει, γιατί το δημογραφικό δεν αντιμετωπίζεται μ' ένα εφάπαξ κίνητρο ούτε με πολιτικές που αλληλοαναιρούνται.

Δώσατε την επιστροφή ενοικίου. Οι οικογένειες, όμως, έχασαν το επίδομα παιδιού και τα voucher για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς επειδή την συνυπολογίσατε στο εισόδημα. Ένα μέτρο στήριξης στερεί άλλες κοινωνικές παροχές. Δεν αντιμετωπίζεται έτσι το δημογραφικό.

Οι νέοι άνθρωποι χρειάζονται σταθερή εργασία, που δεν έχουν, προσιτή στέγη, που δεν έχουν, δημόσιες υπηρεσίες, που η Κυβέρνησή σας τις κλείνει, δομές υγείας και σχολεία, που είναι υποστελεχωμένα. Οι νέοι άνθρωποι χρειάζονται προοπτική για να μείνουν και να δημιουργήσουν στον τόπο τους και εσείς δεν τους τη δίνετε. Αυτό είναι το πραγματικό ζητούμενο, η προοπτική.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει και ορισμένες διατάξεις για τη στέγαση. Η στεγαστική κρίση δεν αφορά μόνο τους πιο ευάλωτους. Αφορά σχεδόν κάθε νοικοκυριό. Αφορά το 78% των νέων έως είκοσι εννέα ετών που εξακολουθεί να ζει με τους γονείς του. Αφορά τα νέα ζευγάρια που αναβάλλουν τη δημιουργία οικογένειας, που το 40% του εισοδήματός τους πάει σε στεγαστικές ανάγκες. Έχουμε μια κοινωνία σε στεγαστική ασφυξία.

Πριν από σχεδόν έναν χρόνο φέρατε το νομοσχέδιο για την κοινωνική κατοικία. Τότε επιλέξατε να βάλετε τα συμφέροντα των εργολάβων πάνω από τις ανάγκες των πολιτών. Και σήμερα έρχεστε με ρυθμίσεις που δεν αντιμετωπίζουν την ουσία του προβλήματος.

Η δημόσια διαβούλευση για τη στεγαστική πολιτική ολοκληρώθηκε. Τι κάνατε; Συγκεντρώσατε σε ένα έγγραφο τις πολιτικές που ήδη εφαρμόζονται και που τις συζητάμε χρόνια τώρα. Αυτό, όμως, που εξακολουθεί να λείπει είναι μια συνεκτική πολιτική, μια πολιτική που θα επιτρέψει στους νέους να αποκτήσουν το δικό τους σπίτι, να δημιουργήσουν το δικό τους νοικοκυριό και να σχεδιάσουν το μέλλον τους με αξιοπρέπεια. Χρειαζόμαστε συγκεκριμένες λύσεις.

Το ΠΑΣΟΚ έχει ολοκληρωμένο και κοστολογημένο πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης, με παρεμβάσεις στην προσφορά κατοικιών, στη ζήτηση, στην κοινωνική κατοικία και την προστασία των ενοικιαστών. Έχουμε φτάσει στο σημείο, η στέγη να θεωρείται πολυτέλεια όταν είναι απλά βασική προϋπόθεση για μία αξιοπρεπή ζωή.

Κυρία Υπουργέ, αν θέλουμε πραγματικά να στηρίξουμε τους πολίτες πρέπει να έχουμε και ένα Υπουργείο που να μπορεί να σχεδιάζει, να συντονίζει και να εφαρμόζει σωστά την κοινωνική πολιτική. Τρία χρόνια μετά την ίδρυσή του το Υπουργείο εξακολουθεί να λειτουργεί χωρίς οργανισμό ενώ αναλαμβάνει συνεχώς αρμοδιότητες. Στην πραγματικότητα δυσκολεύεται να υλοποιήσει ακόμη και πολιτικές που ήδη εφαρμόζει. Η μεταβατική χρηματοδότηση της επαγγελματικής αναδοχής έληξε στις 30 Ιουνίου. Οι πληρωμές των δέκα έξι επαγγελματιών αναδόχων, βρίσκονται στον αέρα. Καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές χωρίς να γνωρίζουν πότε θα πληρωθούν.

Το παράρτημα ΑμεΑ Εύβοιας, αντιμετωπίζει σοβαρές ελλείψεις προσωπικού. Η πρόσφατη προκήρυξη προβλέπει μόλις μία θέση νοσηλεύτη. Προφανώς και δεν αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της δομής και την ίδια στιγμή, οι νοσηλευτές των κέντρων κοινωνικής πρόνοιας παραμένουν εκτός βαρέων και ανθυγιεινών. Δεν μπορεί να υπάρχουν εργαζόμενοι δύο ταχυτήτων. Οι συνθήκες εργασίας τους δεν διαφέρουν και η πολιτεία οφείλει να τους αντιμετωπίζει με δικαιοσύνη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Κλείνοντας, θα ήθελα να σταθώ και στο ζήτημα που έχει προκύψει σχετικά με τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Το νομοσχέδιο δίνει στον Υπουργό Υγείας τη δυνατότητα να διορίζει προσωρινή διοίκηση στον Σύλλογο. Η ρύθμιση αυτή είναι αντισυνταγματική. Γι' αυτό και το ΠΑΣΟΚ κατέθεσε αίτημα αντισυνταγματικότητας. Η πολιτεία οφείλει να εποπτεύει, όχι να διοικεί. Η αυτοδιοίκηση των επιστημονικών φορέων είναι θεσμική εγγύηση και οφείλουμε να την προστατεύουμε.

Κυρίες και κύριοι, η κοινωνική πολιτική δεν μετριέται από τον αριθμό των άρθρων που ψηφίζονται. Μετριέται από το αν ένας άνθρωπος με αναπηρία μπορεί να ζήσει με αξιοπρέπεια, από το αν μια οικογένεια μπορεί να αποκτήσει το δικό της σπίτι, από το αν οι δημόσιες δομές ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολιτών. Αυτή είναι η ευθύνη της πολιτείας. Αυτή είναι η κοινωνική πολιτική που έχει ανάγκη η χώρα. Αυτό είναι το κοινωνικό κράτος που θέλει το ΠΑΣΟΚ, ένα κοινωνικό κράτος που δεν μένει στις εξαγγελίες, αλλά βρίσκεται δίπλα στον πολίτη όταν το έχει ανάγκη. Αυτό αξίζουν οι πολίτες και γι' αυτό θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ- Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, επιτρέψτε μου να κάνω μία ανακοίνωση.

Ο Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ- Προοδευτική Συμμαχία κ. Ιωάννης Αμανατίδης, με την από 21 Ιουλίου 2026 επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής, μας γνωστοποιεί ότι μετά από μυστική ψηφοφορία των μελών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, που διεξήχθη στις 18 Ιουλίου 2026, εξελέγη Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ Προοδευτική Συμμαχία η Βουλευτής Β2 Αθηνών Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Ειρήνη (Ρένα) Δούρου.

(Η προαναφερθείσα επιστολή καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Μανώλης Συντυχάκης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Οι όποιες πρωτοβουλίες έχει πάρει η Κυβέρνηση για το ζήτημα της λαϊκής στέγης, όχι απλά δεν έλυσαν το πρόβλημα, αντίθετα τροφοδότησαν ένα φαύλο κύκλο που οδήγησε σε επιδείνωση της κατάστασης.

Τα περίφημα Προγράμματα «Σπίτι μου» 1, 2 και 3, αλλά και τα Προγράμματα «Ανακαινίζω και Εξοικονομώ» που η Κυβέρνηση παρουσίασε ως δήθεν κοινωνική πολιτική, όχι μόνο επιδοτούν ελάχιστους εργαζόμενους, αλλά επιβάλλουν και ένα νέο τραπεζικό δανεισμό δημιουργώντας υποψήφιους για τις επόμενες λίστες πλειστηριασμών και εξώσεων, ενώ με τη λεγόμενη κοινωνική αντιπαροχή ουσιαστικά η Κυβέρνηση κάνει δωρεάν παραχώρηση κρατικής ακίνητης περιουσίας σε διάφορους κατασκευαστικούς ομίλους που θα την εκμεταλλευτούν για τη δική τους κερδοφορία.

Καμία απολύτως συζήτηση δεν γίνεται για το γεγονός ότι στα χέρια των τραπεζών, των funds και των servicer έχουν περάσει από πλειστηριασμούς πάνω από είκοσι χιλιάδες ακίνητα, τα περισσότερα σπίτια του λαού, που τώρα είναι κλειστά.

Η Κυβέρνηση με τις νέες ρυθμίσεις δεν αντιμετωπίζει κανένα στεγαστικό πρόβλημα. Ουσιαστικά έρχεται να θεσπίσει κάποιες ισχνές επιδοτήσεις, μάλιστα με εισοδηματικά κριτήρια στα όρια της φτώχειας, για τις οικογένειες που η πολιτική της Κυβέρνησης σε συνέχεια των προηγούμενων κυβερνήσεων πετάει έξω από την πρώτη κατοικία τους για να στηρίξει την κερδοφορία των τραπεζών, των funds και των servicer.

Με τις ρυθμίσεις στεγαστικής συνδρομής προβλέπεται επίδομα το οποίο ανέρχεται σε 225 ευρώ για μονομελές νοικοκυριό, 262,5 ευρώ για νοικοκυριό δύο ατόμων και 300 ευρώ για νοικοκυριό τριών ή περισσότερων ατόμων. Πρόκειται για πενιχρό επίδομα στέγασης σε σχέση με τις εξελίξεις των τιμών ενοικίων, που για ένα δωαράκι στην Αττική, στη Θεσσαλονίκη, στο Ηράκλειο, σε διάφορες πόλεις, η δαπάνη αγγίζει το 70% του μισθού, ενώ για ένα τριάρι αγγίζει ακόμα και το 93% του μισθού.

Δίνει επίσης τη δυνατότητα και σε περιοχές ειδικού σχεδιασμού, όπως για παράδειγμα σε μία βιομηχανική ζώνη, να αλλάζουν χρήση τα κτίρια σε κατοικία, μια βιομηχανία δηλαδή να μετατρέπει τμήμα της σε κατοικίες των εργαζομένων και να τις νοικιάζει. Μεγάλος αριθμός ξενοδοχείων που έχουν λάβει στο παρελθόν παρακλήσεις να μένουν κλειστά, που δεν λειτουργούν σήμερα, δίνεται η δυνατότητα να αλλάξουν χρήση ως κατοικία, γεγονός που θα προσδώσει πολύ μεγαλύτερη αξία σε κτιριακό απόθεμα που παρέμενε ανενεργό. Δίνεται δηλαδή ένα ακόμα πεδίο μεγαλύτερης και άμεσης κερδοφορίας του τουριστικού, κτηματομεσιτικού, τραπεζικού και κατασκευαστικού κεφαλαίου.

Στο άρθρο 57 αναφέρονται οι ειδικοί όροι με τους οποίους μπορεί να ανεγερθούν κατοικίες σε ακίνητα ιδιοκτησίας του Ταμείου Εθνικής Άμυνας με ειδικούς όρους δόμησης, με πολεοδομική οργάνωση άλλων χρήσεων εξυπηρετήσεων. Δεν διευκρινίζονται, όμως, βασικές πλευρές όπως, τι εννοεί για παράδειγμα με τον όρο για «στρατιωτικές και άλλες» κατοικίες; Είναι κατοικίες για το ένστολο προσωπικό ή προς εκμετάλλευση; Πρόκειται για συμπράξεις στρατιωτικών δομών και κατασκευαστικών εταιρειών; Είναι επιχειρηματική δραστηριότητα του στρατού για παραγωγή κατοικίας με αντίτιμο ενοικίου; Ποιο θα είναι το εν δυνάμει αγοραστικό δυναμικό; Είναι ερωτήματα που χρήζουν απάντησης από τον αρμόδιο Υπουργό.

Με τις ρυθμίσεις αυτές, κατοχυρώνει η Κυβέρνηση βέλτιστους όρους εκμετάλλευσης της γης. Διευρύνει ένα ακόμα πεδίο δράσης του κεφαλαίου καταστρατηγώντας ακόμα και τους περιορισμούς της ίδιας της πολεοδομικής νομοθεσίας, με τους όρους λειτουργίας ποιότητας και ασφάλειας της κατοικίας ενισχύοντας την εμπορευματοποίησή της.

Η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν εξασφαλίζει προσιτή κατοικία για τα λαϊκά στρώματα λόγω της ανόδου της αξίας και της γης και της κατοικίας που θα προκύψει, ενώ από την άλλη μπορεί να δημιουργεί κάποιες κατοικίες, ακόμα και εντός των βιομηχανικών περιοχών, χωρίς να εξασφαλίζονται όροι διαβίωσης, ανθρώπινες συνθήκες μέσα σε ένα κατάλληλο περιβάλλον λειτουργίας άλλων χρήσεων.

Το μεγάλο πρόβλημα της λαϊκής στέγης έχει την υπογραφή όλων των κομμάτων του συστήματος, των κοινών στρατηγικών επιλογών των Κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας αλλά και των προηγούμενων, του Τσίπρα και του ΠΑΣΟΚ για να υπηρετήσουν τους στόχους της καπιταλιστικής ανάπτυξης. Έχει τη ρίζα του στην εμπορευματοποίηση της γης, της κατοικίας, της συγκέντρωσης των μέσων παραγωγής σε λίγα χέρια που όλα τα κόμματα υπηρετούν. Όλοι μαζί στήριξαν τη μετατροπή της χώρας σε τουριστικό προορισμό διεθνούς εμβέλειας, το λεγόμενο τουριστικό θαύμα. Αυτό το

τουριστικό θαύμα πληρώνει ο λαός σήμερα για να καλυφθούν οι κλίνες που απαιτούνται για τη λεγόμενη βαριά βιομηχανία του τουρισμού, για να μεγαλώνουν τα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων και του τουριστικού κεφαλαίου. Αυτό το θαύμα έχει γίνει κυριολεκτικά θηλιά για το σύνολο του λαού και της νεολαίας που πληρώνουν από την τσέπη τους την εκτίναξη των τιμών αγοράς, κατοικίας αλλά και των ενοικίων.

Τα κόμματα της βολικής αντιπολίτευσης σε αυτές τις προτάσεις ακριβώς κινούνται. Το πιο χαρακτηριστικό βέβαια είναι ότι κανένα δεν μιλάει για νομική κατοχύρωση της πρώτης κατοικίας και απαγόρευση των πλειστηριασμών. Δεσμεύονται όλοι ότι θα συνεχίσουν αυτό το αίσχος αφού προσκυνούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Κομισιόν, τις διάφορες οδηγίες που μιλούν για επίσπευση των πλειστηριασμών. Ψελλίζουν μονάχα κάτι για προστασία των ευάλωτων χωρίς να προσδιορίζουν πώς την εννοούν αυτή την ευαλωτότητα. Για παράδειγμα, η Νέα Δημοκρατία θεωρεί ευάλωτους μόνο όσους έχουν ετήσιο εισόδημα κάτω των 7.000 ευρώ. Οι υπόλοιποι είναι πλούσιοι για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και για τον Μητσοτάκη.

Το κόμμα Τσίπρα μιλάει για δίχτυ ασφαλείας για 12.000 νοικοκυριά όταν μόνο μέχρι τον Νοέμβρη του 2026 είναι προγραμματισμένοι περίπου 11.500 πλειστηριασμοί, ενώ μιλάει για δημιουργία φορέα κοινωνικής διαχείρισης που θα αγοράζει τα κόκκινα δάνεια. Δηλαδή, και πάλι να πληρώσει ο λαός από την τσέπη του για να εξασφαλιστούν οι τράπεζες και τα funds.

Το ΠΑΣΟΚ ανακυκλώνει τα διάφορα επιδόματα ενοικίου και δεσμεύεται ότι ο οφειλέτης θα έχει, όπως λέει, δικαίωμα να καταθέσει προσφορά για το δάνειό του και ότι θα σταματήσει τις καταχρηστικές πρακτικές των funds. Λες και τα funds είναι ευαγή ιδρύματα και όχι τρωκτικά που θέλουν συνεχώς μεγαλύτερο κέρδος. Όσο για το δικαίωμα του οφειλέτη να καταθέσει προσφορά αυτό γίνεται και τώρα αλλά ο κόσμος φυσικά τρώει πόρτα αφού τα funds θέλουν κέρδος μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα.

Το κόμμα της κ. Καρυστιανού μιλάει για διαφάνεια στον τρόπο λειτουργίας των τραπεζών, για έλεγχο της αισχροκερδούς δράσης των servicers και των funds για να πάψουν όπως λέει οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των οικονομικά ευάλωτων δανειοληπτών. Πουθενά και αυτή βέβαια δεν λέει για παύση πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας. Το κρίσιμο δεν είναι ο λαός να διαλέξει ποιο πρόσωπο ή ποια Κυβέρνηση θα υλοποιήσει αυτό το αντιλαϊκό σχέδιο και στην περίπτωση της λαϊκής στέγης αλλά με ποιον τρόπο θα τους εμποδίσει καλύτερα, πώς θα απαλλαγεί οριστικά από όλους αυτούς τους αντιλαϊκούς σχεδιασμούς και από αυτούς που τους υλοποιούν.

Εμείς ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας λέμε ότι μπορεί να κάνει τη διαφορά. Γιατί όταν κινδύνεψαν τα σπίτια του λαού, τα στελέχη του ΚΚΕ ήταν μπροστά για να τα προστατεύσουν. Όταν με τη βία γίνονταν εξώσεις λαϊκών οικογενειών οι Βουλευτές του ΚΚΕ ήταν εκεί και τις απέτρεπαν. Κάθε ώρα, κάθε μέρα στη μάχη για να ακυρώνεται στην πράξη το απαράδεκτο νομοθετικό πλαίσιο που όλοι οι άλλοι μαζί ψήφισαν, εφάρμοσαν και εφαρμόζουν. Με τέτοιους αγώνες επαναποκτήθηκαν λαϊκά σπίτια στην

Ελευσίνα, στον Βύρωνα, στη Χαλκίδα στην Πετρούπολη και σε άλλες περιοχές της χώρας.

Αυτοί οι αγώνες μπορούν και πρέπει να δυναμώσουν με την ψήφο στο ΚΚΕ στις επερχόμενες εκλογές και όχι να το ακυρώσει ψηφίζοντας τα κόμματα που τον οδηγούν εκτός των άλλων στερήσεων και στην αστεγία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής ο κ. Παράσχος Παπαδάκης από την Ελληνική Λύση.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Πρόεδρος μας ο Κυριάκος Βελόπουλος, ο οποίος έχει καταγωγή από ένα χωριό στον Έβρο, από τον Άβαντα, εννιά στις δέκα ομιλίες αναφέρεται στα προβλήματα του Έβρου μεταφέροντας την κραυγή αγωνίας των Εβριτών. Ο ομιλών, Βουλευτής Έβρου, έχω μιλήσει πάνω από 100 φορές από αυτό το Βήμα, σε πολλές ερωτήσεις για τα προβλήματα του Έβρου, τη δημογραφική κατάρρευσή του, αλλά εσείς στην Κυβέρνηση βαρκούλες αρμενίζετε. Κοιτάτε μόνο τις περιφέρειές σας για να εκλεγείτε, κοιτάτε μόνο τους ολίγους, τους φίλους σας, διότι ο Έβρος κείται μακράν από το Κολωνάκι, από την Αθήνα και από την Κυβέρνηση.

Ο Έβρος σβήνει με μαθηματική ακρίβεια. Και αν πέσει ο Έβρος -είναι αυτό που δεν έχετε καταλάβει- θα πέσετε όλοι μαζί. Θα πέσει όλη η Ελλάδα. Μία γέννηση ανά 18 θανάτους στο Τρίγωνο Έβρου που αποτελείται από 17 οικισμούς. Μία γέννηση ανά δώδεκα θανάτους στους Μεταξάδες. Ένα προς εννιά στη δημοτική ενότητα Κυπρίνου. Ένα προς εξήμισι στη Βύσσα. Ένα προς τρία στον δήμο Σουφλίου με 24%, 23% μείωση πληθυσμού. Ένα προς τρία στις Φέρρες. Ένα προς δύο στο Διδυμότειχο. Ένα προς δύο στη Σαμοθράκη. Ένα προς δύο στην Ορεστιάδα. Και το καλύτερο ποσοστό; Ένα προς ένα στην Αλεξανδρούπολη.

Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών από τα ληξιαρχεία, από το 2022 έως σήμερα τα τελευταία 4-4,5 χρόνια έχουν καταγραφεί στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης 37.137 θάνατοι και 15.195 γεννήσεις. Αποτέλεσμα είναι να έχει μειωθεί ο πληθυσμός στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης τα τελευταία 4,5 χρόνια κατά 22.122 κατοίκους. Δηλαδή, χάθηκαν πληθυσμιακά δύο δήμοι του Έβρου: Ορεστιάδα και Σουφλί.

Με την υπ' αριθμόν 725/2026 απόφαση της περιφερειακής διευθύντριας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης κλείνουν για το 2026-2027 47 σχολεία διότι δεν υπάρχουν μαθητές. Στον Έβρο 11. Συγκεκριμένα: Νηπιαγωγείο Αύρας, Νηπιαγωγείο Λακκώματος στη Σαμοθράκη, Νηπιαγωγείο Πέπλου, Νηπιαγωγείο Σιδηρού, Νηπιαγωγείο Σοφικού, Δημοτικό Σχολείο Ασπρονερίου, Δημοτικό Σχολείο Λακκώματος στη Σαμοθράκη, Δημοτικό Σχολείο Λεπτής, 13^ο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης, Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου, Μειονοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου. Αυτό θα το ανοίξετε γιατί θα σας κάνει ντα ο Ερντογάν. Θα έρθει να φωνάζει.

Εσείς τι κάνετε γι' αυτό; Διευρύνετε το πρόγραμμα και δίνετε λέτε στο νομοσχέδιο αυτό σήμερα 10.000 σε δόσεις ως κίνητρο για να πάει κάποιος στον Έβρο. Καλά πραγματικά, δεν μάθατε από τα λάθη σας; Δεν μάθατε ότι αυτό το πρόγραμμα πήγε κουβά; Απέτυχε παταγωδώς το Πρόγραμμα Μετεγκατάστασης. Από τις 600 αιτήσεις εγκρίθηκαν μόλις 2. Και αυτούς δεν τους πληρώσατε. Σηκώθηκαν και φύγανε αυτοί. Γύρισαν πίσω διότι δεν τους πληρώσατε. Εδώ έχω ένα e-mail. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής. Λέει το εξής. Είναι δημόσιο το όνομά του. Το έχει στείλει και στα Υπουργεία. Ήταν από την Αθήνα. Πήρε αυτό το πρόγραμμα. Εγκρίθηκε. Ήταν ένας από τους δύο. Πήγε στην Δαδιά, στον Έβρο να μείνει. Λέει: «με την παρούσα επιστολή θα ήθελα να εκφράσω την έντονη ανησυχία και απογοήτευσή μου σχετικά με τη μεγάλη καθυστέρηση στην εξέταση του αιτήματος μετεγκατάστασης που έχω υποβάλει και το οποίο παραμένει σε εκκρεμότητα εδώ και έξι μήνες χωρίς να έχω λάβει καμία επίσημη απάντηση ή ενημέρωση για την πορεία της υποθέσεώς μου. Η κατάσταση αυτή με φέρνει σε ιδιαίτερα δύσκολη θέση αφού καλούμαι να αναλάβω σοβαρές οικονομικές και προσωπικές υποχρεώσεις χωρίς να γνωρίζω τι πρόκειται να συμβεί και χωρίς καμία σαφή ενημέρωση από τις υπηρεσίες σας. Η εργασία που έχω αναλάβει στον Έβρο μπορεί να καλύπτει τα βασικά έξοδα αλλά και όχι τα ποσά που χρειάζονται για την πλήρη προσαρμογή μου. Ως αποτέλεσμα αυτής της αβεβαιότητας και της παρατεταμένης καθυστέρησης επιστρέφω στην Αθήνα».

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παράσχος Παπαδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δηλαδή και αυτούς που εγκρίθηκαν δεν τους πληρώσατε. Σηκώθηκαν και έφυγαν. Κι έφυγαν χρεωμένοι. Και τώρα συνεχίζετε την ίδια τακτική της αποτυχίας με τη διεύρυνση -υποτίθεται- του προγράμματος. Λοιπόν, σας δίνω εγώ 20 χιλιάδικα να έρθετε να μείνετε εσείς στον Έβρο. Όχι 10. Είκοσι. Να έρθετε εσείς, κυρία Υφυπουργέ, να πάρετε και την κυρία Υπουργό, να έρθετε εκεί στο Δίλοφο, το βράδυ να μετράτε τις γάτες που περνάνε. Αν δεν υπάρχει εργασία δεν πρόκειται να μείνει κανείς στον Έβρο. Κίνητρα θέλει ο κόσμος ουσιαστικά για να μείνει και να έρθει στον Έβρο. Να παραμείνει αλλά και να έρθει στον Έβρο. Δώστε οικονομικά, ασφαλιστικά και φορολογικά κίνητρα έτσι ώστε να μετεγκατασταθούν μεγάλα εργοστάσια, επιχειρήσεις οι οποίες θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας.

Δώστε δωρεάν κατοικίες στον κόσμο μέσω Προγράμματος Κοινωνικής Κατοικίας. Επαναφέρετε τον ΟΕΚ που έδωσε πρώτη κατοικία σε χιλιάδες εργαζομένους. Και αν δεν ξέρετε, ρωτήστε τον Ερντογάν που δίπλα στην Αδριανούπολη πρόσφατα έδωσε 1.033 κοινωνικές κατοικίες, εγκαίνιασε 4 βιομηχανικές ζώνες και την Αδριανούπολη από οικισμό, από χωριό το έχει φτάσει 250 χιλιάδες κατοίκους. Εσείς κάνετε ακριβώς τα αντίθετα για να τελειώσετε τον Έβρο και τη Θράκη. Θεσπίζετε τεκμαρτή φορολόγηση, χωρίς καμία εξαίρεση στον Έβρο. Φορολογείτε τους Εβρίτες και τους επαγγελματίες όπως τους Αθηναίους, τους βάζετε να πληρώνουν διόδια μέσα στον νομό τους, θεσπίζετε τέλη τοπικής ανάπτυξης για ακίνητα, λέει, σε οικισμούς στον Έβρο, πληρώνουν ΕΝΦΙΑ κανονικά αντί να τους πριμοδοτείτε που διαμένουν στον Έβρο και στη Θράκη, εσείς τους τιμωρείτε κιόλας. Ο ΦΠΑ είναι ίδιος με

αυτόν που έχει κατάστημα στην ακριβότερη περιοχή της Αθήνας. Κάποιος που έχει ένα κατάστημα εστίασης στην Πλάτη που έχει 50 κατοίκους, πληρώνει τους ίδιους ακριβώς φορολογικούς συντελεστές με κάποιον που έχει το ακριβότερο κατάστημα στην περιοχή της Αθήνας. Και ποια είναι η απάντησή σας αυτό; Έρχεται πρόσφατα ο κ. Βρούτσης, ο Υπουργός Αθλητισμού, και ανακοινώνει γήπεδο 8 επί 8, λέει, στο Τυχερό. Μεγάλη εξαγγελία, μεγάλο έργο. Σώθηκε ο Έβρος, δεν θα φύγει κανένας. Όλοι θα παίζουμε μπάλα τώρα. Το Λύκειο Τυχερού που έχει 32 εγγραφές και με νύχια και με δόντια το κρατάνε ανοιχτό δεν σας ενδιαφέρει καθόλου. Απορώ με το γήπεδο 8 επί 8 τι θα κάνετε στο τέλος; Ποιος θα μείνει εκεί; Πρωτάθλημα για ΚΑΠΗ θα κάνετε; Αφού δεν υπάρχει νέος. Έχουν φύγει όλοι. Ποιος θα παίζει στο γήπεδο 8 επί 8; Ο μπάρμπα-Νίκος στόπερ και ο μπάρμπα-Μήτσος θα παίζει τέρμα;

Με το άρθρο 51 προβλέπεται ότι οι ωφελούμενοι του Προγράμματος Μετεγκατάστασης στα 10 χιλιάρικα -δείτε τώρα εδώ τι κάνατε- θα είναι και πολίτες, λέτε, της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δηλαδή, πάτε να το διευρύνετε για να βοηθήσετε το πρόγραμμα αυτό και να έρθει ο κόσμος στον Έβρο. Αυτό που κάνετε είναι έγκλημα. Ξέρετε ποιοι θα ανταποκριθούν; Ποιος νομίζετε ότι θα ανταποκριθεί; Ο Γάλλος, ο Πορτογάλος, ο Δανός, ο Αυστριακός θα έρθει στον Έβρο; Ρομά από τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία θα έρθουν, που έχουν γεμίσει τα χωριά του Βορείου Έβρου.

Οι Έλληνες εγκαταλείπουν τον τόπο τους και εσείς θα γεμίσετε το Βόρειο Έβρο με Ρομά από Βουλγαρία και Ρουμανία. Αυτή είναι η αλήθεια. Αυτοί θα ανταποκριθούν και κανείς άλλος. Αφού σας αρέσουν, πάρτε τους εσείς στο σπίτι σας. Και επίσης οι Τούρκοι με υπηκοότητα Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα είναι και αυτοί ωφελούμενοι προγράμματος. Υπάρχουν Τούρκοι οι οποίοι έχουν διπλή και τριπλή υπηκοότητα, διπλό διαβατήριο. Ποιος πανεπιστήμονας πραγματικά το σκέφτηκε αυτό στο Υπουργείο σας; Αυτό είναι εθνικό έγκλημα που κάνετε. Δεν υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας, έτσι ώστε να έρχεται ο Τούρκος ο οποίος απαγορεύεται να αγοράζει ακίνητα στη Θράκη με τον ν.1882/1990 για λόγους εθνικής ασφαλείας. Και εσείς χωρίς καμία δικλίδα ασφαλείας θα «δένετε» για 10 χιλιάρικα αυτόν που θα έρχεται, για να εγκαθίσταται στον Έβρο.

Κλείνοντας, πρέπει να πω ότι δυστυχώς δεν φταίει μόνο η Κυβέρνηση για την κατάντια του Έβρου. Φταίνει και οι οσφυοκάμπτες θεσμικοί του Έβρου, οι οποίοι στον βωμό της καρέκλας δεν σπάνε αυγά. Προωθούν τους κυβερνητικούς Βουλευτές, Υπουργούς με αντάλλαγμα τη συνεργασία στις εκλογές. Ο Έβρος είναι ένας περήφανος λαός, είναι σκληροτράχηλος λαός, το έχει αποδείξει και τον Μάρτιο και τον Μάιο του 2020 με τη λαθροεισβολή. Τον καταντήσατε όμως επαίτη, τον λυγίσατε με τις πολιτικές σας. Με κυβέρνηση της Ελληνικής Λύσης, τη μόνη πατριωτική και καθαρή λαϊκή εθνική δύναμη, η οποία παλεύει για τους πολλούς και όχι τους λίγους, ο Έβρος και η Ελλάδα θα σηκωθεί ξανά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Βορύλλας Ανδρέας από τη Νίκη.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΟΡΥΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για τον θεσμό του Προσωπικού Βοηθού δεν αφορά απλώς μία ακόμη κοινωνική παροχή. Αφορά το δικαίωμα των ανθρώπων με αναπηρία, να ζουν με αξιοπρέπεια, αυτονομία και ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνία, χωρίς η καθημερινότητά τους να εξαρτάται αποκλειστικά από την αυτοθυσία της οικογένειάς τους. Διότι, η ανεξάρτητη διαβίωση αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και υποχρέωση μιας σύγχρονης πολιτείας. Όμως, όσο σωστή κι αν είναι η σύλληψη ενός θεσμού, αυτό που τελικά τον κρίνει είναι η εφαρμογή του. Και δυστυχώς, εκεί εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες.

Η πρώτη αφορά τους ίδιους τους δικαιούχους. Δεν μπορεί να εξηγηθεί με πειστικά, επιστημονικά ή κοινωνικά κριτήρια, γιατί ο προσωπικός βοηθός απευθύνεται μόνο σε συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες, αποκλείοντας παιδιά με βαριές αναπηρίες, αλλά και ηλικιωμένους συμπολίτες μας που επιθυμούν να συνεχίσουν να ζουν στο σπίτι τους με ασφάλεια και αξιοπρέπεια.

Η αναπηρία δεν αρχίζει στα 16, ούτε τελειώνει στα 65 ή στα 75. Οι ανάγκες κάθε ανθρώπου καθορίζονται από τη λειτουργική του κατάσταση και όχι από την ηλικία του. Ένα πραγματικά δίκαιο σύστημα κοινωνικής φροντίδας οφείλει να αξιολογεί τον άνθρωπο και τις ανάγκες του και όχι να τον αποκλείει με αυθαίρετα ηλικιακά όρια. Για τον λόγο αυτό οι ηλικιακοί αποκλεισμοί δεν μπορούν να αποτελούν τη βάση ενός σύγχρονου συστήματος κοινωνικής φροντίδας.

Όταν σχεδιάζουμε κοινωνική πολιτική για ευάλωτες ομάδες, οφείλουμε να αφουγκραζόμαστε τον παλμό της ίδιας της κοινωνίας. Η πλειονότητα αυτών των οικογενειών είναι μονογονεϊκές. Γιατί ας μη κρυβόμαστε, ένας εκ των δύο γονέων, συνήθως ο άντρας, συχνά λυγίζει μπροστά στο βάρος και δεν αντέχει και φεύγει. Έτσι, η μητέρα μένει ολομόναχη με ένα, δύο ή και περισσότερα παιδιά ΑμεΑ εγκλωβισμένη στο σπίτι, με πενιχρά επιδόματα των 339 ευρώ ή των 569 ευρώ το ανώτερο, με δυσβάσταχτες οικονομικές υποχρεώσεις και το κυριότερο ανασφάλιστη. Το να επιτρέψει το κράτος στον γονέα να γίνει θεσμικός Προσωπικός Βοηθός του παιδιού του, δεν είναι τέχνασμα για να παρακαμφθεί ο νομοθέτης. Είναι ζήτημα επιτακτικής ανάγκης, είναι ζήτηση επιβίωσης, είναι ζήτημα ασφάλειας για το ίδιο το παιδί. Διότι όταν ασφαρίζεται ο γονέας, αποκτά ασφαλιστική κάλυψη για το παιδί. Και από τη στιγμή που το κράτος αρνείται πεισματικά να καταβάλει το θεσμοθετημένο επίδομα εταίρου προσώπου σε αυτούς που πραγματικά φροντίζουν τους ανάπηρους συμπολίτες μας, οφείλει τουλάχιστον να αναγνωρίσει έμπρακτα ότι ο γονιός που θυσιάσε την καριέρα, τη ζωή και το μέλλον του για να μεγαλώσει τα παιδιά του, δικαιούται μια αξιοπρεπή σύνταξη για τα γεράματα του.

Το ζήτημα του Προσωπικού Βοηθού στην Ελλάδα δεν είναι μία απλή τεχνική λεπτομέρεια ενός νομοσχεδίου. Είναι μία σκληρή πραγματικότητα που αγγίζει άμεσα σχεδόν μισό εκατομμύριο ανθρώπους με αναπηρία στη χώρα μας. Οι συμπολίτες μας με αναπηρία αποτελούν το 12% περίπου του συνολικού πληθυσμού. Την ίδια στιγμή το Υπουργείο Παιδείας καταγράφει κάθε χρόνο μία συγκλονιστική αύξηση στις αιτήσεις για παράλληλη στήριξη. Ο αυτισμός καλπάζει και αποτελεί πλέον τον μεγάλο αδιαμφισβήτητο πρωταγωνιστή στα ειδικά σχολεία της χώρας. Αυτή είναι η πραγματικότητα που οφείλουμε να την κοιτάξουμε κατάματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο κράτος λειτουργούν προμηθευτικοί συνεταιρισμοί και πρατήρια, δίνοντας το δικαίωμα εισόδου αγοράς βασικών

αγαθών και σημαντικής έκπτωσης σε συγκεκριμένες ομάδες. Ποιοι έχουν το δικαίωμα σε αυτά τα πράγματα; Το Μόνιμο Στρατιωτικό και Πολιτικό Προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, το Προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας, Αστυνομία, Πυροσβεστική, Λιμενικό, οι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι όλων των Υπουργείων, οι δικαστικοί και οι εισαγγελικοί λειτουργοί, οι Εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και οι πολύτεκνες και τρίτεκνες οικογένειες. Πολύ ορθώς τους δόθηκε. Όμως στα άτομα με αναπηρία και στις οικογένειές τους δεν τους επιτρέπεται. Είναι αποκλεισμένοι τελείως.

Με ποια λογική το κράτος ανοίγει αυτές τις δομές χαμηλού κόστους για τόσες επαγγελματικές και κοινωνικές ομάδες, αλλά αποκλείει τις οικογένειες ΑμεΑ που λυγίζουν καθημερινά κάτω από το δυσβάσταχτο οικονομικό βάρος των φαρμάκων, των θεραπειών και ειδικών αναγκών διαβίωσης τους; Θα πρέπει να γίνει συμπερίληψη των ΑμεΑ ως δικαιούχων στους κρατικούς συνεταιρισμούς. Η πολιτεία κρίνεται από τον τρόπο που συμπεριφέρεται στους πιο ευάλωτους πολίτες της.

Εξίσου σοβαρό είναι το ζήτημα της εκπαίδευσης και της πιστοποίησης των Προσωπικών Βοηθών. Ο Προσωπικός Βοηθός δεν είναι ένας απλός εργαζόμενος. Είναι ο άνθρωπος που εισέρχεται στο σπίτι του ατόμου με αναπηρία, συμμετέχει στην καθημερινότητά του και καλείται να διαχειριστεί ιδιαίτερα ευαίσθητες καταστάσεις, οι οποίες απαιτούν γνώσεις, υπευθυνότητα και επαγγελματισμό.

Η θεωρητική παρακολούθηση μιας ψηφιακής πλατφόρμας δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ουσιαστική εκπαίδευση, την πρακτική άσκηση και την αντικειμενική αξιολόγηση. Η χώρα χρειάζεται δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης και πιστοποίησης Προσωπικών Βοηθών, με σύγχρονα προγράμματα κατάρτισης, πρακτική εμπειρία, συνεχή επιμόρφωση και εθνικό μητρώο πιστοποιημένων επαγγελματιών, ώστε κάθε άνθρωπος με αναπηρία και κάθε οικογένεια να αισθάνεται ότι εμπιστεύεται έναν πραγματικά καταρτισμένο επαγγελματία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού δεν δημιουργήθηκε για να αντικαταστήσει την οικογένεια, αλλά για να της δώσει τη δυνατότητα να συνεχίσει να υπάρχει ως οικογένεια. Για τον λόγο αυτό θεωρούμε ότι πρέπει να εξεταστεί σοβαρά η δυνατότητα, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, κρατικής εποπτείας και πιστοποιημένης εκπαίδευσης, να μπορεί ο γονέας ή ο νόμιμος φροντιστής να αναλαμβάνει καθήκοντα Προσωπικού Βοηθού όταν αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του ατόμου με αναπηρία και δεν υπάρχει διαθέσιμος κατάλληλα εκπαιδευμένος επαγγελματίας.

Παράλληλα, είναι αναγκαίο να επανεξεταστεί το πλαίσιο του επιδόματος εταίρου προσώπου και να υπάρξει ουσιαστική ασφαλιστική και συνταξιοδοτική προστασία των γονέων που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την εργασία τους για να προσφέρουν την καθημερινή φροντίδα.

Η Νίκη πιστεύει ότι η χώρα χρειάζεται μια ολοκληρωμένη εθνική πολιτική για τα άτομα με αναπηρία η οποία θα διασφαλίζει καθολική πρόσβαση στον θεσμό του Προσωπικού Βοηθού, χωρίς αδικαιολόγητους αποκλεισμούς, θα επενδύει στην πιστοποιημένη εκπαίδευση και στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και θα στηρίζει ουσιαστικά τις

οικογένειες που σηκώνουν εδώ και χρόνια ένα βάρος που δεν τους αναλογεί αποκλειστικά.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα πραγματικό περιστατικό το οποίο δυστυχώς δεν είναι μοναδικό. Ένα παιδί, το οποίο υποβλήθηκε δύο φορές σε χειρουργική επέμβαση για όγκο στο κεφάλι -στο στέλεχος-, έλαβε ύστερα από πολύμηνη αναμονή επίδομα αναπηρίας περίπου 800 ευρώ. Δυο χρόνια αργότερα κλήθηκε να περάσει εκ νέου από επιτροπή ΚΕΠΑ η οποία αποφάσισε όχι μόνο τη διακοπή του επιδόματος, αλλά και την αναδρομική αναζήτηση των ποσών που είχαν ήδη καταβληθεί στην οικογένεια.

Ανεξάρτητα από τις ιδιαιτερότητες κάθε υπόθεσης, οφείλουμε να αναρωτηθούμε αν ένα κράτος δικαίου μπορεί να επιβαρύνει με τέτοιες αποφάσεις οικογένειες που έχουν ήδη δοκιμαστεί από μια τόσο σοβαρή περιπέτεια υγείας. Χρειάζεται ένα σύστημα αξιολόγησης που να είναι επιστημονικά αξιόπιστο, αλλά ταυτόχρονα ανθρώπινο, προβλέψιμο και δίκαιο, ώστε οι οικογένειες των ατόμων με αναπηρία να μην αισθάνονται ότι εκτός από τη μάχη που δίνουν καθημερινά για την υγεία των παιδιών τους, καλούνται να δώσουν και μια δεύτερη μάχη απέναντι στη διοίκηση.

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι η αναπηρία δεν είναι ζήτημα φιλανθρωπίας. Είναι αντικείμενο περιστασιακής, κοινωνικής ευαισθησίας. Είναι ζήτημα δικαιοσύνης, ισότητας και σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τα άτομα με αναπηρία αποτελεί καθρέπτη της κοινωνίας που θέλουμε να οικοδομήσουμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Ραλλία Χρηστίδου, Ανεξάρτητη Βουλευτής.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, φανταστείτε έναν συμπολίτη μας ο οποίος γεννήθηκε, ας πούμε, το 1959. Άρα, σήμερα είναι εξήντα επτά ετών και το κράτος του λέει ότι η ανεξαρτησία του δεν χωράει πια στον προϋπολογισμό.

Κι αυτό δεν είναι σενάριο, είναι άρθρο του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα. Κι έτσι έρχεται η ερώτηση που πρέπει να απαντήσει σήμερα αυτή εδώ η Αίθουσα. Τι είδους κοινωνικό κράτος θέλουμε; Ένα κράτος ελεημοσύνης που μοιράζει επιδόματα όποτε βολεύει τον προϋπολογισμό; Ή ένα κράτος δικαιωμάτων που εγγυάται ισότητα, λογοδοσία και αυτονομία σε κάθε πολίτη;

Ξεκινώ από τον Προσωπικό Βοηθό. Ναι, η μονιμοποίηση του θεσμού είναι ένα θετικό βήμα, αλλά διαβάστε τα ψιλά γράμματα: «Μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού». Είναι 53.500.000 ευρώ κι ούτε ένα ευρώ παραπάνω, ούτε ένα ευρώ. Τι σημαίνει αυτό στην πράξη; Ότι το δικαίωμα στην ανεξάρτητη διαβίωση δεν είναι πια δικαίωμα, είναι λαχείο και σ' αυτό το λαχείο χάνει όποιος γεννήθηκε είτε νωρίτερα, είτε αργότερα. Κάτω από δεκαέξι, εκτός, πάνω από εξήντα επτά, εκτός, εκτός αν λάμβανε ήδη επίδομα κίνησης. Σαν έχει η αναπηρία ημερομηνία λήξης.

Και η Κυβέρνηση θα μας πει, όπως είπε ήδη στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, ότι οι δαπάνες και τα επιδόματα αναπηρίας αυξήθηκαν κατά 66%. Κανείς μα κανείς δεν αμφισβητεί σε απόλυτο αριθμό την όποια αύξηση.

Εμείς αμφισβητούμε όμως το εξής, ένα δικαίωμα δεν μετριέται σε ποσοστά αύξησης, μετριέται σε καθολικότητα. Όσο υπάρχει ταβάνι, δεν έχουμε δικαίωμα. Έχουμε προϋπολογισμό με καλή διάθεση. Και υπάρχει και χειρότερο. Αν ο δικαιούχος δεν βρει προσωπικό βοηθό μέσα σε έξι μήνες, χάνει την έγκρισή του.

Και ερωτώ την Κυβέρνηση: Ποιος αποτυγχάνει εδώ; Ο ανάπηρος πολίτης ή το κράτος που δεν κατάφερε να οργανώσει την αγορά εργασίας γι' αυτόν;

Εμείς προτείνουμε το ακριβώς αντίθετο μοντέλο. Οι Δημοκράτες-Προοδευτικό Κέντρο λένε: Καθολικό δικαίωμα, χωρίς οικονομικούς κόφτες, χωρίς ηλικιακούς αποκλεισμούς. Αξιολόγηση με βάση τις πραγματικές λειτουργικές ανάγκες και όχι ιατροκεντρικά ποσοστά. Μόνιμη χρηματοδότηση από τον τακτικό προϋπολογισμό. Κλαδική σύμβαση με πλήρη εργασιακά δικαιώματα για τους ίδιους τους βοηθούς. Και δημόσιες δομές πρώιμης παρέμβασης σε όλη τη χώρα, όχι μόνο στην Αττική, γιατί η αναπηρία δεν έχει ταχυδρομικό κώδικα.

Και μιλώντας για πρώιμη παρέμβαση, ο τίτλος λέει: «Καθολική». Η πραγματικότητα λέει voucher μέχρι εξαντλήσεως πόρων και 15 εκατομμύρια ευρώ για όλη την Ελλάδα. Η ίδια η Υπουργός παραδέχτηκε στην αρμόδια επιτροπή ότι έξι στους δέκα δικαιούχους είναι στην Αττική και ότι χρειάζεται παραπάνω ενδυνάμωση στη Βόρεια Ελλάδα. Δεν το λέμε εμείς, δεν το λένε οι Δημοκράτες μόνο, δεν το λέει μόνο η Αντιπολίτευση, το λέει η ίδια η Κυβέρνηση, το παραδέχεται. Κι όποιος γονιός ζει εκεί και μας ακούει σήμερα, ξέρει πολύ καλά πού λείπει η ενδυνάμωση αυτή και ξέρει τι σημαίνει αυτό στην πράξη. Τι σημαίνει αυτό; Αναμονή. «Περιμένετε, όχι ακόμα, σε λίγο».

Και υπάρχει και κάτι που δεν το είπε κανείς ακόμα, κυρία Υπουργέ, αλλά το είπατε εσείς στην ίδια την επιτροπή, ότι οι διασυνδέσεις ΟΠΕΚΑ και e-ΕΦΚΑ δεν λειτουργούν ακόμη όπως θα έπρεπε.

Φτιάχνετε, όπως είπατε, Εθνική Πύλη Αναπηρίας. Φτιάχνετε μητρώα, φτιάχνετε κάρτα αναπηρίας. Όμως, τα συστήματα που τα υποστηρίζουν δεν μιλάνε ακόμα μεταξύ τους.

Αυτό δεν είναι ψηφιακός μετασχηματισμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Είναι για ακόμα μια φορά ψηφιοποιημένη γραφειοκρατία και είναι άλλη μια μετάθεση στο αύριο. Future faking, περιμένετε, λίγο αργότερα.

Έρχομαι στη στέγη. Η Eurostat είναι ξεκάθαρη. Το 28,9% των ελληνικών νοικοκυριών ξοδεύουν πάνω από το 40% του εισοδήματός τους μόνο για να έχουν στέγη. Και τι κάνει η Κυβέρνηση; Με το άρθρο 56 παρακάμπτει τον πολεοδομικό σχεδιασμό για να μετατρέψει εργοστάσια σε κατοικίες πενταετούς κοινωνικής μίσθωσης. Και μετά; Μετά τι γίνεται; Μετά ελεύθερα οι ιδιοκτήτες τις μετατρέπουν σε Airbnb. Κι αυτό το λέτε κοινωνική

στεγαστική πολιτική και δεν είναι πολεοδομικό δώρο με ημερομηνία λήξης πέντε ετών. Δεν είναι.

Η πρόταση των Δημοκρατών-Προοδευτικό Κέντρο και του Προέδρου μας Στέφανου Κασελάκη είναι ξεκάθαρη: Οριζόντιο πάγωμα ενοικίων για τρία χρόνια, πλήρης κατάργηση της Χρυσής Visa μέσω ακινήτων και το Πρόγραμμα Εξοικονομώ για Όλους, 100% επιδότηση για τα φτωχότερα νοικοκυριά, 70% για τα μεσαία, 40% για τα υψηλότερα, αξιοπρεπής στέγη στην πράξη, όχι στα λόγια.

Και τέλος, ας μιλήσουμε καθαρά για το πώς νομοθετεί αυτή η Κυβέρνηση. Στο άρθρο 67 δίνεται στον Υπουργό Υγείας το δικαίωμα να διορίζει προσωρινή διοίκηση στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Στο άρθρο 45 παρατείνονται φωτογραφικά θητείες προϊσταμένων στον ΟΠΕΚΑ.

Και ερωτώ: Τι σχέση έχουν αυτά με τον Προσωπικό Βοηθό και την πρώιμη παρέμβαση; Απάντηση; Καμία σχέση, παρά μόνο ότι είναι πιο εύκολο να περάσουν κρυμμένα μέσα από σ' ένα νομοσχέδιο κοινωνικής πολιτικής.

Οι Δημοκράτες λέμε «όχι» στον κομματισμό και στην κομματικοποίηση των θεσμών, «ναι» στην πλήρη αποκομματικοποίηση της δημόσιας διοίκησης, της δικαιοσύνης, των ανεξάρτητων αρχών, διότι πολύ απλά θέλουμε ένα κράτος ευθύνης και όχι ένα κράτος ρουσφετιού. Αυτό θέλουν οι πολίτες, αυτό ζητάνε κάθε μέρα που είμαστε έξω στον δρόμο.

Και δεν είμαστε μόνο εδώ για να ασκούμε κριτική. Είμαστε εδώ, γιατί πιστεύουμε πως η πολιτική μπορεί να είναι διαφορετική, να είναι φερέγγυα, να είναι συνεπής, να είναι διαφανής, να είναι ελέγξιμη και έτσι να είναι και ανατρεπτική. Αυτό είναι η πραγματική ανατροπή. Να είσαι συνεπής με τα λόγια σου.

Δεν περιμένουμε να αλλάξουν οι κανόνες από μόνοι τους. Περιμένουμε να τους αλλάξουμε εμείς, βγαίνοντας μπροστά με ουσιαστικές παρεμβάσεις για την υγεία, την κοινωνική πρόνοια, τη στέγαση. Και ξέρουμε πολύ καλά ότι έχουμε επιλέξει το δύσκολο δρόμο, αλλά τον καθαρό δρόμο της αλήθειας και της λύσης. Έτσι ορίζεται για εμάς η πολιτική με πολιτισμό. Έτσι γίνεται η ζωή του πολίτη πραγματικά το κέντρο της δικής μας πολιτικής.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε για την ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Οικονόμου Θωμαΐς από τη Νέα Δημοκρατία.

ΘΩΜΑΪΣ (TZINA) ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ενεργητικές κοινωνικές πολιτικές αποτελούν ένα εργαλείο στήριξης των ευάλωτων συμπολιτών μας, που έρχεται να συμπληρώσει πιο παραδοσιακά μέσα άσκησης κρατικής παρέμβασης υπέρ της κοινωνικής συνοχής, όπως είναι τα γνωστά κάθε λογής προνοιακά επιδόματα και η λειτουργία ιδρυματικών μορφών τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας.

Ειδικά σε σχέση με το τελευταίο, έχουμε εδώ και δεκαετίες απομακρυνθεί από το μοντέλο αυτό της κλειστής προνοιακής λειτουργίας, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου όχι απλώς δεν είναι απαραίτητο, αλλά η σύγχρονη επιστήμη μας προτείνει τελείως διαφορετικές θεραπευτικές προσεγγίσεις. Τέτοια προγράμματα ενεργητικών κοινωνικών πολιτικών είναι η ανοικτή φροντίδα ευάλωτων συνανθρώπων μας, είναι η υποστηριζόμενη διαβίωσή τους, είναι η κατ' οίκον φροντίδα από επαγγελματίες και βέβαια, είναι η ενδυνάμωση του οικογενειακού περιβάλλοντος του ατόμου, προκειμένου εκείνο να μπορέσει να του παρέχει με άμεσο τρόπο τη φροντίδα που χρειάζεται.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο εστιάζει ακριβώς σε τέτοιες ενεργητικές πολιτικές, προσαρμοσμένες ειδικά στις ανάγκες των ανθρώπων με αναπηρίες. Ως γιατρός γνωρίζω πως κάθε ασθενής με χρόνια πάθηση ή αναπηρία δεν μπορεί και δεν πρέπει να ταυτίζει την καθημερινότητά του με την επίσκεψη στο γιατρό ή στο νοσοκομείο και πολύ περισσότερο με μία ιδρυματοποίηση που θα τον καθιστούσε ανενεργό, δημιουργώντας άσκοπες και άχρηστες εξαρτήσεις.

Γι' αυτό όλοι μας οφείλουμε να στηρίξουμε νομοσχέδια, όπως το συζητούμενο, που υπηρετούν μία κοινωνική πολιτική πιο ενεργητική, πιο κοντά στον άνθρωπο και τις ανάγκες του, μια πολιτική που τελικά δεν βοηθά μόνο το ίδιο το άτομο με αναπηρίες, αλλά ολόκληρη την κοινωνία μας.

Πιο συγκεκριμένα, με τις προτεινόμενες διατάξεις ενισχύεται η αυτονομία των ατόμων με αναπηρία, διευκολύνεται η πρόσβασή τους σε υπηρεσίες και παροχές, αξιοποιούνται καλύτερα οι διαθέσιμοι πόροι και δίνεται καθολικός χαρακτήρας σε κοινωνικά πιλοτικά προγράμματα αυτής της Κυβέρνησης, που εφαρμόστηκαν τα τελευταία χρόνια.

Πρώτο και κυριότερο από αυτά τα προγράμματα φυσικά είναι ο Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία. Είναι ένα πρόγραμμα που θα παρέχει πανελλαδικά πολύτιμη στήριξη στην καθημερινότητα χιλιάδων ατόμων με ειδικές ανάγκες, έχοντας δοκιμαστεί τοπικά με την πιλοτική λειτουργία του μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης. Πλέον, ο Προσωπικός Βοηθός θα παρέχεται ως μόνιμη υπηρεσία εθνικής εμβέλειας στη βάση ενός σταθερού πλαισίου δημόσιας χρηματοδότησης. Πρόκειται για μία ρύθμιση - τομή που αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης, της αυτονομίας και της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική, εκπαιδευτική, αλλά και επαγγελματική ζωή. Γιατί η Ελλάδα χρειάζεται όλους τους πολίτες της ενεργούς, συνεισφέροντας καθημερινά στην οικονομική και κοινωνική και πολιτική μετεξέλιξη της πατρίδας μας σε ένα χώρο ίσων ευκαιριών για κάθε Ελληνίδα και για κάθε Έλληνα. Γιατί κανείς δεν περισσεύει και γιατί όλοι χωρίς εξαίρεση πρέπει να έχουμε λόγο και συμμετοχή στη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος αυτής της κοινωνίας και γενικότερα της χώρας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα άλλο πολύ σημαντικό πιλοτικό πρόγραμμα κοινωνικής στήριξης, που επίσης αποκτά μόνιμο χαρακτήρα, είναι η Πρώιμη Παρέμβαση για παιδιά μέχρι έξι ετών με αναπτυξιακές δυσκολίες. Μιλώντας και πάλι ως γιατρός, η καθολική εφαρμογή του προγράμματος αυτού δεν είναι μόνο χρήσιμη αλλά απόλυτα αναγκαία, γιατί δίνει τη

δυνατότητα όχι μόνο έγκαιρου εντοπισμού, αλλά και αντιμετώπισης παιδιατρικών προβλημάτων που μπορούν να οδηγήσουν σε εκπαιδευτικές και γενικότερα αναπτυξιακές δυσκολίες κατά τη μετάβαση των παιδιών αυτών από το προσχολικό στάδιο στη σχολική ζωή.

Και επίσης, το νομοσχέδιο με τα άρθρα 13 έως 28 έρχεται να καινοτομήσει πραγματικά με τη δημιουργία μηχανισμών επιμόρφωσης και πιστοποίησης εκπαιδευτών κινητικότητας ατόμων με ειδικές ανάγκες και τη χρηματοδότηση προγραμμάτων προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με προβλήματα όρασης. Στόχος, πέραν των προφανών, είναι η έμπρακτη εκδήλωση του ενδιαφέροντος της πολιτείας προς τους συνανθρώπους μας με τύφλωση ή τυφλοκώφωση που δεν θέλουν και δεν πρέπει να είναι και αυτοί λήπτες προνοιακών επιδομάτων, αλλά να είναι και αυτοί ενεργοί πολίτες στην καθημερινότητά τους και συμμετοχοί στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Παράλληλα, επεκτείνεται και απλοποιείται η χρήση της κάρτας αναπηρίας ως ενός ακόμα εργαλείου, που μπορεί να κάνει ευκολότερη την απόδειξη της αναπηρικής ιδιότητας και άρα την καθημερινότητα χιλιάδων συμπολιτών μας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω δύο λόγια μόνο κλείνοντας για τη σπουδαία κοινωνική παρέμβαση του Υπουργείου Εργασίας στις συντάξεις λόγω θανάτου. Πραγματικά, στο διαθέσιμο χρόνο δεν μπορούμε να αναλύσουμε το εύρος και τη σημασία αυτής της τροπολογίας, που έρχεται σήμερα μέσα σε αυτό το νομοσχέδιο, της τροπολογίας Κεραμέως, που λύνει πλέον με οριστικό τρόπο τον γόρδιο δεσμό, τη μεγάλη αδικία του νόμου Κατρούγκαλου σε βάρος χήρων και ορφανών παιδιών. Είναι μια διάταξη που αφορά πάνω από 140.000 συνταξιούχους, οι οποίοι πλέον δεν θα απειλούνται με την αναδρομική επιστροφή συντάξεων και θα λαμβάνουν παράλληλα με την τυχόν δική τους και πλήρη σύνταξη λόγω χηρείας, χωρίς περικοπές μετά την τριετία.

Έτσι οι συντάξεις λόγω θανάτου θα παραμένουν εφεξής αμετάβλητες, καθώς καταργείται η περικοπή από το 70% στο 35% της σύνταξης του θανόντος και θα καταβάλλονται σε όλους τους διπλοσυνταξιούχους πλήρεις και οι δύο εθνικές συντάξεις που δικαιούνται. Σταματάει, επιτέλους, η περικοπή των συντάξεων χηρείας του δημοσίου τομέα και του ΟΓΑ λόγω του νόμου Κατρούγκαλου και επανέρχονται στο 70%, όπως ακριβώς και για τους συνταξιούχους ιδιωτικού τομέα και κανείς δεν θα υποχρεούται πλέον να επιστρέψει τυχόν διαφορές που προέκυψαν με τον ν.4387 ως αναδρομικές περικοπές από το 2019 μέχρι σήμερα.

Για όλους αυτούς τους λόγους στηρίζουμε το εν λόγω νομοσχέδιο στο σύνολό του, καθώς αποδεικνύει ότι αυτή η Κυβέρνηση συνεχίζει να εργάζεται για τους πολλούς, έχοντας διαρκώς έγνοια για τους πλέον ευάλωτους και τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νικόλαος Βλαχάκος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΛΑΧΑΚΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο που δεν αποτελεί απλώς μια ακόμη νομοθετική πρωτοβουλία. Πρόκειται για μια ουσιαστική παρέμβαση κοινωνικής πολιτικής που στόχο έχει την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία και τη συμπερίληψή τους στην κοινωνία, την αποτροπή της περιθωριοποίησής τους και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής αυτών και των οικογενειών τους.

Στον πυρήνα αυτού του νομοσχεδίου βρίσκεται η καθιέρωση του θεσμού του Προσωπικού Βοηθού για τα άτομα με αναπηρία. Η μεταρρύθμιση αυτή φέρει βαθιά κοινωνική και ανθρωποκεντρική διάσταση. Πρόκειται για την πρώτη φορά που ο συγκεκριμένος θεσμός καθιερώνεται ως μόνιμος και εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο. Δεν μιλάμε για μια απλή παροχή, αλλά για το δικαίωμα του ανθρώπου με αναπηρία να ζει αξιοπρεπώς, να εργάζεται, να μορφώνεται, να συμμετέχει στην κοινωνία και να αποφασίζει ο ίδιος για τη ζωή του.

Η προσωπική βοήθεια, η οποία οργανώνεται και ελέγχεται από χρήστη, παρέχεται με βάση τις προσωπικές ανάγκες, τις ιδιαίτερες συνθήκες ζωής του καθενός, τις ατομικές επιλογές και τα ενδιαφέροντα του ατόμου. Ως πολιτεία οφείλουμε να δημιουργούμε τις συνθήκες και τις προϋποθέσεις, ώστε κανένας πολίτης να μην νιώθει αποκλεισμένος. Το νομοσχέδιο αυτό υπηρετεί έμπρακτα αυτή τη φιλοσοφία. Θεσμοθετεί σαφή κριτήρια για την επιλογή των δικαιούχων, εξασφαλίζει την εκπαίδευση και πιστοποίηση των προσωπικών βοηθών, εγγυάται διαφάνεια και συνεχή αξιολόγηση, ώστε κάθε υπηρεσία που παρέχεται να είναι υψηλής ποιότητας και αξιόπιστη.

Εξίσου σημαντική είναι και η καθολική εφαρμογή του προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης για παιδιά ηλικίας 0 έως 6 ετών με κάθε είδους κινητική, νοητική, αισθητηριακή αναπηρία, αναπτυξιακή καθυστέρηση ή διαταραχή στην κοινωνικοσυναισθηματική, γνωστική και κινητική γλωσσική ανάπτυξη, καθώς και για παιδιά με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης αναπηρίας, αναπτυξιακής καθυστέρησης ή διαταραχής. Η πρόληψη και η έγκαιρη παρέμβαση δεν αποτελούν μόνο κοινωνική ευαισθησία. Αποτελούν και την πιο αποτελεσματική δημόσια πολιτική, γιατί δίνουν στα παιδιά και τις οικογένειές τους τις καλύτερες δυνατές προοπτικές για το μέλλον.

Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη δημιουργία και την ενίσχυση της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών μειώνει σημαντικά τη γραφειοκρατία, περιορίζει την ταλαιπωρία των πολιτών και εξασφαλίζει ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση σε επιδόματα, υπηρεσίες και δικαιώματα. Η τεχνολογία, όπως έχω αναφέρει και στο παρελθόν, οφείλει να λειτουργεί ως σύμμαχος του πολίτη και όχι ως ακόμα ένα εμπόδιο.

Το παρόν νομοσχέδιο δεν περιορίζεται μόνο στην αναπηρία. Περιλαμβάνει και στεγαστικές ρυθμίσεις, οι οποίες αξιοποιούν το κτιριακό απόθεμα και στηρίζουν προγράμματα στέγασης για τους πολίτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Πρόκειται για μια πολύ σημαντική στήριξη σε μια περίοδο που η πρόσβαση στη στέγη αποτελεί πρόκληση για πολλές οικογένειες και ιδιαίτερα για τους νέους.

Ταυτόχρονα, ενισχύονται οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του ΟΠΕΚΑ, ώστε οι κοινωνικές παροχές να γίνονται με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, ταχύτητα και διαφάνεια. Ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος δεν αρκεί να διαθέτει

πόρους. Οφείλει να διαθέτει και μηχανισμούς που εξασφαλίζουν ότι οι πόροι αυτοί θα φτάνουν έγκαιρα και δίκαια σε όσους πραγματικά τους έχουν ανάγκη.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει και στις διατάξεις για την ασφαλή κινητικότητα για τα άτομα με αναπηρία όρασης. Στόχος είναι η καθιέρωση ολοκληρωμένου και οργανωμένου πλαισίου για την εκπαίδευση, επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το εύρος των διατάξεων του νομοσχεδίου αποδεικνύει πως αγγίζονται πολλές και διαφορετικές πτυχές της καθημερινότητας των πολιτών και που στόχο έχει τη δημιουργία ενός πιο δίκαιου κράτους.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σημειώσω και κάτι το οποίο είναι εποχιακό. Τώρα που είναι καλοκαίρι, καλό θα ήταν να σκεφτούμε, να μπορέσουμε με μία νομοθετική ρύθμιση ή δίνοντας κίνητρα σε διάφορες δομές στα όμορφα ελληνικά παράλια, να μπορούν τα άτομα με αναπηρία να έχουν πρόσβαση στις ελληνικές θάλασσες. Νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο επιβάλλεται για όλους, για να μπορούν να χαρούν και τα άτομα αυτά τα υπέροχα δαντελωτά ακρογιάλια της πατρίδας μας για τα οποία τόσα εκατομμύρια επισκέπτες τουριστών έρχονται κάθε χρόνο στη χώρα μας.

Κανένα νομοσχέδιο δεν μπορεί από μόνο του να λύσει όλα τα κοινωνικά προβλήματα. Υπάρχουν όμως νομοσχέδια που αλλάζουν ριζικά την καθημερινότητα των πολιτών. Το παρόν νομοσχέδιο ανήκει ακριβώς σε αυτή την κατηγορία. Ενισχύει τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, στηρίζει τις οικογένειές τους, επενδύει στην πρόληψη, αξιοποιεί τις δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας, προωθεί την κοινωνική συνοχή και ενδυναμώνει το κράτος δικαίου. Για τους λόγους αυτούς, λοιπόν, στηρίζω το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο θα συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας πιο δίκαιης και πιο συμπεριληπτικής ανθρώπινης κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Μαρία Αντωνίου από τη Νέα Δημοκρατία.

MARIA ANTΩNIOY: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν νομοσχέδια που ρυθμίζουν διοικητικές εκκρεμότητες και υπάρχουν νομοσχέδια που αποτυπώνουν τον τρόπο με τον οποίο μια Κυβέρνηση αντιλαμβάνεται τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον ρόλο του κράτους.

Το νομοσχέδιο που σήμερα συζητάμε ανήκει στη δεύτερη κατηγορία. Αυτή είναι η πολιτική επιλογή της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη. Είναι ένα κράτος που αξιολογεί τις πολιτικές του, διορθώνει τις αδυναμίες του και βελτιώνεται διαρκώς, που ακούει τους πολίτες και μετατρέπει τις πραγματικές ανάγκες σε συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση έχει για μένα μια ιδιαίτερη βαρύτητα όχι μόνο ως Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και ως Προέδρου της Υποεπιτροπής για Θέματα Ατόμων με Αναπηρία της Βουλής των Ελλήνων. Στην Υποεπιτροπή όλα αυτά τα χρόνια συζητούσαμε ουσιαστικά όλα τα μεγάλα ζητήματα που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους, την ανεξάρτητη διαβίωση, την προσβασιμότητα, την ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, την εργασία, την πρόωγη παρέμβαση, τη στήριξη των φροντιστών και την κοινωνική ένταξη.

Ακούσαμε τους ίδιους τους ανθρώπους με αναπηρία, την ΕΣΑμεΑ, τους επιστημονικούς φορείς και τις οργανώσεις των γονέων, ανθρώπους που γνωρίζουν καλύτερα από όλους τις πραγματικές ανάγκες και τις δυσκολίες της καθημερινότητας. Γι' αυτό μπορώ να πω με βεβαιότητα ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα. Όμως γνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχουν ακόμη ανισότητες, εμπόδια και ανάγκες που απαιτούν διαρκή προσπάθεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνει μια σειρά από σημαντικές παρεμβάσεις που ενισχύουν έμπρακτα την αυτονομία, την ισότιμη συμμετοχή και την ποιότητα ζωής των ατόμων με αναπηρία. Η καθιέρωση Προσωπικού Βοηθού ως μόνιμου θεσμού εθνικής εμβέλειας, η ενίσχυση της Πρώιμης Παρέμβασης, η αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και η θεσμική ενίσχυση υπηρεσιών που διευκολύνουν την καθημερινότητά τους, αποδεικνύουν ότι η κοινωνική πολιτική της Κυβέρνησης δημιουργεί προϋποθέσεις αυτονομίας, ίσων ευκαιριών και ουσιαστικής κοινωνικής ένταξης. Πρόκειται για παρεμβάσεις που αίρουν εμπόδια, διευρύνουν δικαιώματα και ενισχύουν την κοινωνική προστασία επιβεβαιώνοντας ότι ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος οφείλει να διαμορφώνει τις συνθήκες, ώστε κανείς να μη μένει πίσω.

Στο ίδιο πνεύμα κοινωνικής δικαιοσύνης εντάσσεται και μία ακόμα ιδιαίτερη σημαντική διάταξη του παρόντος σχεδίου νόμου, η οποία αφορά την προστασία των δικαιούχων συντάξεων λόγω θανάτου.

Πρόκειται για μια παρέμβαση που αποκαθιστά στρεβλώσεις οι οποίες δημιουργήθηκαν από την εφαρμογή του νόμου Κατρούγκαλου. Με μια νέα ρύθμιση καταργείται οριστικά η περικοπή των συντάξεων χρείας μετά την πάροδο της τριετίας. Προβλέπεται η αυτοτελής καταβολή των εθνικών συντάξεων στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος και προστατεύονται τα ορφανά τέκνα.

Πρόκειται για μια ουσιαστική πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης, γιατί αίρεται η εκκρεμότητα που ταλαιπώρησε χιλιάδες οικογένειες και αποδεικνύει ότι η πολιτεία μπορεί να διορθώσει διαχρονικές αδικίες με συνέπεια και σεβασμό απέναντι στους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να σταθώ ιδιαίτερα στις διατάξεις για το Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης, γιατί αφορούν άμεσα την ιδιαίτερη πατρίδα μου την Καστοριά, μια ακριτική περιφερειακή ενότητα που βρίσκεται αντιμέτωπη με τη δημοκρατική συρρίκνωση και χρειάζονται πολιτικές που θα δημιουργήσουν προοπτική, θα προσελκύσουν νέους ανθρώπους και θα ενισχύσουν την τοπική ανάπτυξη.

Στο σημείο αυτό θέλω να ευχαριστήσω θερμά την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Δόμνα Μιχαλίδου και την Υφυπουργό κ. Έλενα Ράπτη για το έμπρακτο ενδιαφέρον που απέδειξαν για την Καστοριά και για την εξαιρετική συνεργασία που είχαμε όλο αυτό το διάστημα. Άκουσαν με προσοχή τις προτάσεις που κατέθεσα, ανταποκρίθηκαν ουσιαστικά στις ανάγκες της περιοχής μας.

Η ένταξη της Καστοριάς στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης, αλλά και οι βελτιώσεις που εισάγονται σήμερα, αποτελούν μια ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη για τον τόπο μου. Το Πρόγραμμα γίνεται πιο λειτουργικό, πιο ελκυστικό, διευρύνονται οι δικαιούχοι. Αίρονται περιορισμοί που

δυσχέαιναν την εφαρμογή του. Δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε Έλληνες που επιστρέφουν από το εξωτερικό και σε αποφοίτους των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της περιοχής. Ενώ, επίσης, καθιερώνεται ενιαία οικονομική ενίσχυση 10.000 ευρώ, με δυνατότητα προκαταβολής για διευκόλυνση της μετεγκατάστασης.

Για την Καστοριά η συγκεκριμένη πολιτική δεν αποτελεί απλά ένα οικονομικό κίνητρο. Αποτελεί επένδυση στο μέλλον του τόπου μας. Είναι μια ουσιαστική παρέμβαση που δημιουργεί προϋποθέσεις ώστε νέοι άνθρωποι να επιλέξουν, να ζήσουν, να εργαστούν, να δημιουργήσουν οικογένεια και να χτίσουν το μέλλον τους στην ακριτική Ελλάδα. Γιατί χωρίς ανθρώπους, δεν υπάρχει ανάπτυξη και χωρίς νέους ανθρώπους, δεν υπάρχει μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, σας άκουσα με προσοχή. Για ακόμη μια φορά επιλέξατε να μηδενίσετε κάθε θετική εξέλιξη και να παρουσιάσετε μια εικόνα που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η πραγματικότητα, όμως, είναι διαφορετική. Οι ίδιοι οι εκπρόσωποι των ατόμων με αναπηρία και οι επιστημονικοί φορείς αναγνώρισαν κατά τη συζήτηση στην αρμόδια Επιτροπή, ότι πολλές από τις διατάξεις του νομοσχεδίου καλύπτουν διαχρονικά θεσμικά κενά και αποτελούν προϊόν ουσιαστικού διαλόγου με την κοινωνία.

Εμείς δεν ισχυριζόμαστε ότι λύσαμε όλα τα προβλήματα. Ισχυριζόμαστε, όμως, ότι προχωρούμε σταθερά με σχέδιο, συνέπεια και συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις που βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών και ενισχύουν το κοινωνικό κράτος. Γιατί αυτό είναι το χρέος της Κυβέρνησης που επιλέγει να κρίνεται από το αποτέλεσμα και όχι από εξαγγελίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ποιότητα ενός κοινωνικού κράτους δεν κρίνεται από τις διακηρύξεις σας. Κρίνεται από το αν δίνει περισσότερες δυνατότητες στα άτομα με αναπηρία να ζουν με αυτονομία, αξιοπρέπεια και ίσες ευκαιρίες. Κρίνεται από το αν στηρίζει ουσιαστικά την οικογένεια. Κρίνεται από το αν διορθώνει αδικίες, όπως αυτές που για χρόνια επιβάρυναν τους δικαιούχους των συντάξεων λόγω θανάτου. Κρίνεται από το αν δημιουργεί πραγματικές προοδευτικές για τους νέους ανθρώπους, ιδιαίτερα στις ακριτικές περιοχές της πατρίδας μας, όπως είναι και η Καστοριά.

Αυτόν τον δρόμο ακολουθεί με συνέπεια η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Έναν δρόμο μεταρρυθμίσεων με κοινωνικό πρόσημο που ενισχύει την κοινωνική συνοχή, προστατεύει τους πιο ευάλωτους συμπολίτες μας και αποδεικνύει ότι οι μεταρρυθμίσεις αποκτούν πραγματική αξία όταν μεταφράζονται σε απτά αποτελέσματα για την κοινωνία.

Γ' αυτούς τους λόγους υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο και καλώ όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης να κάνουν ακριβώς το ίδιο. Γιατί πιστέψτε με, σε λίγους μήνες θα έχουμε εκλογές και θα έρθουν οι υποψήφιοι των κομμάτων σας κι εγώ θα τους ρωτήσω γιατί δεν ψήφισαν αυτό το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα η κυρία Ασημίνα Σκόνδρα από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη χώρα μας, σχεδόν ένα εκατομμύριο συμπολίτες μας, ζουν με κάποια μορφή αναπηρίας. Σύμφωνα με στοιχεία, περίπου το 10% του πληθυσμού, ηλικίας δεκαέξι ετών και άνω, αντιμετωπίζει σοβαρούς περιορισμούς στις καθημερινές του δραστηριότητες. Αν υπολογίσουμε και τις οικογένειές τους, τότε αντιλαμβανόμαστε ότι οι πολιτικές για την αναπηρία αγγίζουν ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας. Παράλληλα, οι πολιτικές αυτές χαρακτηρίζουν την ποιότητα της δημοκρατίας μας και το πώς αντιλαμβανόμαστε την ισότητα και την κοινωνική συνοχή.

Είναι πολύ σημαντικό για κάποιον με αναπηρία να μπορεί να οργανώνει τη ζωή του, να αποφασίζει πότε θα εργαστεί, πώς θα μετακινηθεί, πώς θα συμμετέχει στην εκπαίδευση, στον πολιτισμό, στην κοινωνική ζωή. Δηλαδή το αυτονόητο, όπως προβλέπει και η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής που συζητάμε, διαπνέεται από αυτό ακριβώς το σκεπτικό. Στοχεύει στην ανεξάρτητη διαβίωση και την αυτονομία των αναπήρων. Εστιάζει, επίσης, και στην έγκαιρη παρέμβαση, την πρόληψη και τις ίσες ευκαιρίες για κάθε πολίτη. Αντανακλά, δηλαδή, την αλλαγή φιλοσοφίας στην κοινωνική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση Μητσοτάκη από το 2019. Μία πολύ σημαντική τομή για την καθιέρωση του Προσωπικού Βοηθού ως μόνιμης υπηρεσίας που θα λειτουργεί με επαγγελματισμό, πιστοποίηση, συνεχή επιμόρφωση και υψηλή ποιότητα υπηρεσιών.

Ένα πρόγραμμα που εφαρμόστηκε πιλοτικά και αξιολογήθηκε θετικά, θα ισχύει πλέον για όλη τη χώρα, με σταθερό θεσμικό πλαίσιο, με βελτιώσεις σε αστοχίες της πιλοτικής φάσης με φορέα υλοποίησης τον ΟΠΕΚΑ. Στον Οργανισμό αυτό θα τηρείται το μητρώο παροχών αναπηρίας, όπου θα καταχωρούνται οι δικαιούχοι, οι παροχές και οι προϋποθέσεις θεμελίωσης δικαιώματος. Ο ΟΠΕΚΑ θα τηρεί επίσης και μητρώο δομών αναπηρίας για την ενιαία καταγραφή και παρακολούθηση των σχετιζόμενων φορέων και δομών, καθώς και το σύστημα για την Κάρτα Αναπηρίας. Έτσι, για πρώτη φορά η πολιτεία θα διαθέτει ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό περιβάλλον για να γνωρίζει ποιες παροχές λαμβάνει κάθε δικαιούχος, τις διαθέσιμες δομές και τις πραγματικές ανάγκες.

Η αμοιβή των Προσωπικών Βοηθών αυξάνεται κατά 10% και προβλέπεται κλιμάκωση ανάλογα με την κατάταξη στο μητρώο. Τονίζω δε ότι ο Προσωπικός Βοηθός δεν θα είναι περιστασιακός σύνοδος. Θα είναι επαγγελματίας που θα υποστηρίζει με υπευθυνότητα, γνώση και σεβασμό την καθημερινότητα ενός ευάλωτου ανθρώπου. Γι' αυτό το νομοσχέδιο προβλέπει υποχρεωτική εκπαίδευση των Βοηθών, με έμφαση στις αρχές της ανεξάρτητης διαβίωσης, στη δικαιωματική προσέγγιση της αναπηρίας, αλλά και σε πρακτικές δεξιότητες, όπως η παροχή πρώτων βοηθειών. Η πρόβλεψη αυτή διασφαλίζει την ποιότητα του θεσμού και ενισχύει την εμπιστοσύνη των ωφελούμενων και των οικογενειών τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην ίδια κατεύθυνση κινούνται και οι διατάξεις για την πρώιμη παρέμβαση. Το πιλοτικό πρόγραμμα απέδειξε την αξία του. Χίλια διακόσια ογδόντα παιδιά με αναπηρία ή αναπτυξιακή διαταραχή από μηδέν έως έξι ετών και οι οικογένειές τους έλαβαν υπηρεσίες έγκαιρης υποστήριξης από πιστοποιημένες διεπιστημονικές μονάδες.

Η εμπειρία αυτή μετατρέπεται σε εθνική πολιτική με καθολική εφαρμογή, ώστε κάθε παιδί που χρειάζεται έγκαιρη παρέμβαση, να έχει πρόσβαση στις κατάλληλες υπηρεσίες, γρήγορα και με ισότητα. Αυτό το μοντέλο συνιστά ουσιαστική καινοτομία για τα ελληνικά δεδομένα. Μετατοπίζει το κέντρο βάρους από τη θεραπεία του παιδιού σε κλινικό πλαίσιο, στην ενδυνάμωση ολόκληρης της οικογένειας στην καθημερινότητά της. Γιατί η έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση είναι η πιο αποτελεσματική επένδυση στο μέλλον του παιδιού.

Παράλληλα, προχωράμε στην ψηφιακή αναβάθμιση των υπηρεσιών με την εθνική πύλη, το ψηφιακό μητρώο και την κάρτα αναπηρίας. Είναι μεταρρυθμίσεις που περιορίζουν τη γραφειοκρατία και μειώνουν την ταλαιπωρία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στέκομαι στο σκέλος της στεγαστικής πολιτικής. Η Κυβέρνηση δεν ανακάλυψε σήμερα το στεγαστικό πρόβλημα. Το αντιμετωπίζει συστηματικά με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που περιλαμβάνει περισσότερες από σαράντα πέντε παρεμβάσεις συνολικού προϋπολογισμού 6,5 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Ήδη, μέσω του «Σπίτι μου Ι» χιλιάδες νέοι απέκτησαν την πρώτη τους κατοικία, ενώ το «Σπίτι μου ΙΙ» προχωρά με περισσότερες από δεκαπέντε χιλιάδες εγκρίσεις. Τετρακόσιοι πενήντα χιλιάδες συμπολίτες μας στηρίζονται μέσω του επιδόματος στέγασης. Πάνω από οκτακόσιες εβδομήντα εφτά χιλιάδες πολίτες ωφελούνται από την επιστροφή ενοικίου, ενώ προχωράει η δημιουργία οκτώ χιλιάδων εξακοσίων νέων φοιτητικών κλινών, μαζί με την αξιοποίηση ανενεργών κατοικιών μέσω των Προγραμμάτων «Ανακαινίζω-Νοικιάζω» και «Κάλυψη».

Όλα αυτά αποδεικνύουν ότι η στεγαστική πολιτική δεν εξαντλείται σε μία εξαγγελία ούτε σε μία μόνο δράση. Αποτελεί ένα συνεκτικό σχέδιο, που παρεμβαίνει ταυτόχρονα στη ζήτηση, την προσφορά, την αξιοποίηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος και τη στήριξη των πιο ευάλωτων συμπολιτών μας.

Τέλος, καταργείται μια μεγάλη κοινωνική αδικία δέκα ετών από τον «νόμο Κατρούγκαλου». Σταματάνε πια οι περικοπές στις συντάξεις χρειάς.

Άκουσα την αντιπολίτευση να χαρακτηρίζει τις διατάξεις αυτές ανεπαρκείς. Γνώριμη τακτική: Αναγνωρίζουν το πρόβλημα, απορρίπτουν την όποια λύση και δεν παρουσιάζουν καμία εφαρμόσιμη εναλλακτική πρόταση.

Οι πολίτες όμως δεν μας αξιολογούν από τα συνθήματα, αγαπητοί συνάδελφοι. Αξιολογούν από τα αποτελέσματα. Και αυτά είναι συγκεκριμένα: Ένα πιλοτικό πρόγραμμα γίνεται μόνιμος θεσμός. Η Πρώιμη Παρέμβαση αποκτά εθνική εμβέλεια. Οι ψηφιακές υπηρεσίες για τα άτομα με αναπηρία εκσυγχρονίζονται, η στεγαστική πολιτική ενισχύεται με νέες παρεμβάσεις πάνω σε ένα ήδη εκτεταμένο πλαίσιο δράσεων.

Αυτό δεν σημαίνει ότι λύθηκαν όλα τα προβλήματα. Καμία σοβαρή κυβέρνηση δεν θα ισχυριζόταν κάτι τέτοιο. Σημαίνει όμως ότι υπάρχει σχέδιο, συνέχεια και συνέπεια. Εδώ είναι η ουσιαστική διαφορά ανάμεσα σε όσους επενδύουν στη διαμαρτυρία και σε όσους αναλαμβάνουν την ευθύνη της διακυβέρνησης.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω κάτι ακόμη. Το αποτύπωμα μιας κυβέρνησης ασφαλώς μετριέται από τους δείκτες της οικονομίας και από το αν αυτοί ευημερούν. Μετριέται όμως και από το αν ο πολίτης αισθάνεται ότι το κράτος τον στηρίζει όταν το έχει ανάγκη, από το αν ένα παιδί θα έχει έγκαιρα τις υπηρεσίες που χρειάζεται, από το αν ένας άνθρωπος με αναπηρία θα μπορεί να ζει με αξιοπρέπεια και ανεξαρτησία, από το αν ένας νέος θα μπορεί να σχεδιάζει τη ζωή του χωρίς να θεωρεί την απόκτηση κατοικίας άπιαστο όνειρο.

Αυτό το κοινωνικό κράτος οικοδομούμε, γιατί η Κυβέρνησή μας δεν αρκείται να περιγράφει τις ανάγκες, αλλά δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε κάθε πολίτης να έχει περισσότερες ευκαιρίες και καλύτερη ποιότητα ζωής.

Κυρία Υφυπουργέ, συγχαρητήρια!

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. **Σταύρος Παπασωτηρίου από τη Νέα Δημοκρατία.**

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώ κάπως ανορθόδοξα από το τελευταίο κομμάτι του νομοσχεδίου, που είναι οι υπουργικές τροπολογίες, λόγω της σημασίας τους.

Πολύ σημαντική είναι η πρωινή τροπολογία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για τη δημιουργία μόνιμου προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας, σε συνέχεια της πρόσφατης πετυχημένης πιλοτικής παρέμβασής του. Είναι ένα πολύτιμο χρηματοδοτικό εργαλείο, που έρχεται να συνεχίσει τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, με στόχο τη βελτίωση των χώρων κατοικίας τους, έτσι ώστε να καταστούν πλήρως προσβάσιμοι και ασφαλείς γι' αυτά.

Η δεύτερη, εξίσου σημαντική, τροπολογία της κ. Κεραμέως αφορά βεβαίως τις συντάξεις λόγω θανάτου. Είναι μία νομοθετική παρέμβαση που αποκαθιστά τη μεγάλη αδικία του «νόμου Κατρούγκαλου» σε βάρος χήρων και ορφανών παιδιών. Έτσι, οι συντάξεις λόγω θανάτου θα παραμείνουν από 60 και πέρα αμετάβλητες, καθώς καταργείται η περικοπή από το 70% στο 35% της σύνταξης του θανόντος.

Επίσης, θα καταβάλλονται σε όλους τους δικαιούχους όλες οι εθνικές συντάξεις που τους αντιστοιχούν. Έτσι, πλέον δεν θα υπάρχουν διαφορετικές ταχύτητες μεταξύ των συνταξιούχων χρείας του Δημοσίου, του ΟΓΑ ή του ιδιωτικού τομέα και κανείς δεν θα υποχρεούται να επιστρέψει τυχόν διαφορές που προέκυψαν από τον «νόμο Κατρούγκαλου» ως αναδρομικές περικοπές μετά την πρώτη τριετία. Πρόκειται για παρεμβάσεις δίκαιες και ισορροπημένες, που επιβεβαιώνουν το αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, το οποίο χαρακτηρίζει αυτή την Κυβέρνηση.

Κυρία Υπουργέ, επιστρέφοντας τώρα στο κυρίως μέρος του παρόντος νομοσχεδίου, αυτό περιλαμβάνει διατάξεις με τις οποίες ενισχύεται η αυτονομία των ατόμων με αναπηρία, διευκολύνεται η πρόσβασή τους σε υπηρεσίες και παροχές, αξιοποιούνται καλύτερα οι διαθέσιμοι δημόσιοι πόροι και δίνεται καθολικός χαρακτήρας σε κοινωνικά πιλοτικά προγράμματα αυτής της Κυβέρνησης, που εφαρμόστηκαν κατά τα τελευταία χρόνια.

Ξεκινώ με τον Προσωπικό Βοηθό για άτομα με αναπηρία. Είναι ένα πρόγραμμα που θα παρέχει πανελλαδικά πλέον πολύτιμη στήριξη στην καθημερινότητα χιλιάδων ατόμων με αναπηρία, έχοντας τρέξει πιλοτικά σε τοπικό επίπεδο. Πλέον, ο Προσωπικός Βοηθός θα παρέχεται ως μόνιμη υπηρεσία εθνικής εμβέλειας στη βάση ενός σταθερού πλαισίου δημόσιας χρηματοδότησης.

Πρόκειται για μία κοινωνική παρέμβαση που έρχεται να ενισχύσει ακόμα περισσότερο την ανεξάρτητη διαβίωση, την αυτονομία και την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην επαγγελματική, εκπαιδευτική και κοινωνική ζωή της χώρας μας. Γιατί κανείς δεν περισσεύει και όλοι πρέπει να κάνουμε συμμετοχή και μέρος από τη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος που θα περιλαμβάνει όλους χωρίς αποκλεισμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα άλλο πολύ σημαντικό πιλοτικό πρόγραμμα κοινωνικής στήριξης, που επίσης αποκτά μόνιμο χαρακτήρα, είναι και η πρώτη παρέμβαση για παιδιά μέχρι έξι ετών με αναπτυξιακές δυσκολίες. Και εδώ έχουμε πλέον την καθολική εφαρμογή του προγράμματος σε μόνιμη και πανελλαδική βάση, δίνοντας σε όλες τις οικογένειες τη δυνατότητα του έγκαιρου εντοπισμού και της αντιμετώπισης ενδεχόμενων θεμάτων υγείας που μπορούν να οδηγήσουν σε εκπαιδευτικές και γενικότερα αναπτυξιακές δυσκολίες των παιδιών τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία στάθηκε πάντοτε υποστηρικτικά δίπλα στο αναπηρικό κίνημα. Ταυτόχρονα, η Κυβέρνηση αυτή συνεχίζει μία προσπάθεια που ξεκίνησε πριν από δεκατέσσερα χρόνια για τον εξορθολογισμό του συστήματος κρατικών παροχών σε άτομα με αναπηρία.

Κεντρικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή παίζει η Εθνική Πύλη Αναπηρίας και τα ψηφιακά μητρώα με τα οποία εκείνη διαλειτουργεί. Οι νέες αυτές υπηρεσίες αφορούν την ευκολότερη πιστοποίηση των ίδιων των ΑμεΑ, τις συνεργαζόμενες δομές που εξυπηρετούν αναπήρους, όπως και τις διάφορες παροχές λόγω αναπηρίας που χορηγεί το κράτος σε πιστοποιημένους δικαιούχους.

Βασικό εργαλείο αποτελεί η Κάρτα Αναπηρίας, που ήρθε για να διευκολύνει την καθημερινότητα χιλιάδων αναπήρων συμπολιτών μας. Είναι μια εφαρμογή της οποίας η χρήση πλέον επεκτείνεται και απλοποιείται, ικανοποιώντας πάγιο αίτημα του αναπηρικού κινήματος.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να σταθώ στο άρθρο 51, που επίσης αποτελεί πάγιο αίτημα παραμεθόριων νομών, όπως η Φλώρινα. Στόχος είναι η ενίσχυση με 10.000 ευρώ των νοικοκυριών εκείνων που μεταφέρουν την κύρια κατοικία τους σε ακριτικές περιοχές και άλλους δήμους, που θα οριστούν με κοινή υπουργική απόφαση. Εδώ είναι πολύ σημαντική η

προσαρμογή των όρων του προγράμματος, ώστε να διευκολυνθεί η προκαταβολή της ενίσχυσης και να διευρυνθεί ο κύκλος των δικαιούχων.

Πλέον λοιπόν θα επιδοτούνται και όσοι επιστρέφουν στην Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και οι φοιτητές που αποφασίζουν να μείνουν μόνιμα στον τόπο σπουδών τους. Φυσικά, η δυνατότητα μόνιμης εγκατάστασης εξαρτάται πάντοτε από το διαθέσιμο κτιριακό απόθεμα. (SO)

Εδώ το νομοσχέδιο έρχεται να δώσει απαντήσεις όχι μόνο με τη μείωση της φορολόγησης των μισθωμάτων της κοινωνικής κατοικίας, αλλά και με την περαιτέρω αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας για την παροχή οικονομικής και ποιοτικής στέγης.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να συγχαρώ τα συνεργαζόμενα Υπουργεία Οικονομίας, Οικογένειας και Άμυνας για τα μέτρα επιτάχυνσης της δημιουργίας νέων κατοικιών, ιδίως των κοινωνικών, και κατοικιών για το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, μέσα από τη δόμηση ή την αλλαγή χρήσης ακινήτων που σήμερα παραμένουν αναξιοποίητα. Ειδικά στην περιφέρεια αυτές οι εξαιρετικά θετικές πρωτοβουλίες μπορούν να επεκταθούν και να ενταθούν ιδιαίτερα στους παραμεθόριους νομούς, προκειμένου να προσφέρουμε επιπλέον κίνητρα μόνιμης εγκατάστασης σε νέους ανθρώπους.

Αυτή είναι η κατεύθυνση του παρόντος νομοσχεδίου, το οποίο υπερψηφίζω ως ένα ακόμα βήμα για τη δημιουργική ανάταξη της πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Γεώργιος Σταμάτης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν 29/7/2020, είχε καύσωνα εκείνη την ημέρα, όταν συνεδρίασε υπό τον ομιλών η τελευταία συνεδρίαση της ομάδας εργασίας για τον προσωπικό βοηθό. Και τελικά το ερώτημα που τίθεται είναι αν, με βάση αυτό το νομοσχέδιο, το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα ατόμων με αναπηρία συντελείται ή όχι.

Όσοι έχουν διαβάσει τη σύμβαση αντιλαμβάνονται ότι ο πυρήνας της σύμβασης είναι η ανεξάρτητη διαβίωση, κάτι το οποίο δεν υπήρχε προεκλογικά πριν το 2019, δεν υπήρχε καν στην ατζέντα των πολιτικών κομμάτων τι εστί προσωπικός βοηθός, τι εστί ανεξάρτητη διαβίωση. Και ερχόμαστε μετά από πέντε-έξι χρόνια, μετά από την εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος που όλοι μεμφόσασταν την πολιτική ηγεσία και την Κυβέρνηση για το τι θα γίνει μετά και το μετά νομίζω είναι το σήμερα, είναι το αύριο.

Έχει πάρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να δούμε όχι μόνο πώς ξεκινήσαμε, αλλά πού πρέπει να πάμε και εκεί που πρέπει να πάμε είναι στην πλήρη εφαρμογή της σύμβασης, η οποία όχι μόνο κατοχυρώνει το δικαίωμα

της αυτοδιάθεσης και του αυτοκαθορισμού των ατόμων με αναπηρίες χωρίς διακρίσεις, αλλά ουσιαστικά του διασφαλίζει το δικαίωμα στην υπηρεσία του προσωπικού βοηθού. Και αυτή, αν θέλετε, είναι η ουσία και η πεμπτουσία του σημερινού νομοσχεδίου, που τελικά τι κάνει;

Δίνει τον μέγιστο βαθμό που επιτρέπεται αυτονομίας στα άτομα με αναπηρία, κάτι το οποίο έρχεται να συγκρουστεί και να καταρρίψει το ιατροκεντρικό μοντέλο που τόσα χρόνια και κυρίως πριν τη σύμβαση όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμα και η Ελλάδα, είχε ως πολιτική: Η ιατροκεντρική προσέγγιση εναντίον της δικαιωματικής προσέγγισης.

Και νομίζω ότι σήμερα είναι αυτή η μεγάλη νίκη, η νίκη της αυτοδιάθεσης των ατόμων με αναπηρία, αλλά κυρίως είναι το δικαίωμά τους, που τους το είχε στερήσει και η πολιτεία, αλλά και η κοινωνία, στην ορατότητα, στην επαγγελματική ζωή, στην κοινωνική ζωή.

Και επειδή, ξέρετε, σε έναν χρόνο, όπως είπε και ο Πρωθυπουργός, την άνοιξη, θα έχουμε εκλογές, και εκεί τελικά θα πρέπει να αναμετρηθούμε στο πού θέλουμε να πάμε, τι είπαμε εμείς και τι κάναμε, ο προσωπικός βοηθός δεν θα είχε καμία ουσία, αν ταυτόχρονα δεν κάναμε το αυτονόητο που δεν γινόταν πριν, τη διασύνδεση με τον τρίτο πυλώνα. Τι σημαίνει αυτό; Το δικαίωμα στην εργασία.

Αν δείτε τα στατιστικά από το 2019 μέχρι και σήμερα και ειδικά τα τελευταία δύο χρόνια -έχουμε προφανώς πολλά βήματα να κάνουμε περισσότερα-, πολύ περισσότερα άτομα με αναπηρία βρίσκουν δουλειά από ό,τι στο παρελθόν. Κάποια εξ αυτών έχουν και κάνουν τη χρήση του προσωπικού βοηθού και θα πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, σεβόμενοι κυρίως τα άτομα με αναπηρία και κυρίως, τους Έλληνες φορολογούμενους.

Ο προσωπικός βοηθός είναι μια υπηρεσία για τις πολύ βαριές αναπηρίες και θα πρέπει, όπως είπα και στην επιτροπή, κάθε χρόνο να υπάρχει αξιολόγηση ώστε αυτοί που το δικαιούνται αυτοί να το λαμβάνουν.

Πάμε τώρα σε κάτι άλλο, στην κινητικότητα, στον προσανατολισμό για τα άτομα με οπτική αναπηρία, κάτι το οποίο δεν υπήρχε, δεν το έκανε καμία κυβέρνηση από το 1993 μέχρι και σήμερα. Και αυτό ήταν, αν θέλετε, ένα αποτέλεσμα του επιτελικού νόμου και της δυνατότητας που έδινε να δημιουργηθούν ομάδες εργασίας να εισηγηθούν πολιτικές προς την πολιτική ηγεσία.

Κυρίως όμως οι εκπαιδευτές κινητικότητας τι θα κάνουν; Θα απελευθερώσουν αυτό που δεν ισχύει σήμερα. Ένα άτομο με αναπηρία που μπορεί σήμερα να ζει εδώ και αύριο να δουλεύει στη Ρόδο, να μπορεί στη Ρόδο να εκπαιδεύεται στον προσανατολισμό και στην κινητικότητα, ώστε να μην κάνει χρήση του νόμου και να παραμένει εδώ και όχι σε έναν τόπο που δεν μπορεί να πάει. Γιατί; Γιατί δεν υπάρχει ο εκπαιδευτής κινητικότητας.

Επιτρέψτε μου να σας πω, γιατί είναι καλό να το θυμόμαστε, νόμος 4997/2022, ήμουν Γενικός Γραμματέας, η κ. Μιχαηλίδου ήταν πάλι Υπουργός στο αντίστοιχο Υπουργείο. Στο πλαίσιο προγράμματος, στο Εθνικό

Πρόγραμμα Αποϊδρυματοποίησης, τέθηκαν τα θεμέλια για τον σχεδιασμό ενός συντονισμένου πλέγματος πολιτικών υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης για τα παιδιά με αναπηρία ή με αναπτυξιακή διαταραχή, με πιθανότητα εμφάνισης αυτών από 0 έως 6. Και τώρα πάλι έχουμε το νέο πρόγραμμα. Κινητικότητα ατόμων με οπτική αναπηρία, προσωπικός βοηθός, διασύνδεση με την εργασία, φεύγοντας από το ιατροκεντρικό μοντέλο, απελευθερώνοντας πόρους μέσα από την οικογένεια και πρώιμη παρέμβαση.

Και κυρίως για όλους αυτούς που λένε ότι είναι δίπλα στον πολίτη και ειδικά στον ευάλωτο πολίτη, η πρώιμη παρέμβαση θα έρθει να δώσει τις απαιτούμενες λύσεις και κυρίως, να δείξει σ' αυτούς τους ανθρώπους που είναι στα όρια της φτώχειας ότι μέσα από αυτήν την παρέμβαση θα δημιουργηθεί ένα νέο οικογενειοκεντρικό μοντέλο μέσω της πρώιμης παρέμβασης.

Αυτή είναι, αν θέλετε, και η διαφορά της πολιτικής που θέσπισε το 2019 ο Κυριάκος Μητσοτάκης και οι αρμόδιοι Υπουργοί που έχουν την τιμή και την ευθύνη να ηγούνται αυτών των Υπουργείων.

Και αν πρέπει, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, να μιλήσουμε για την επόμενη μέρα -και χαίρομαι που είναι εδώ η αρμόδια Υπουργός-, η επόμενη μέρα είναι πόσα άτομα με αναπηρία θα εργάζονται και όχι μόνο πόσα θα εργάζονται, αλλά πώς θα έχουμε φτιάξει εκείνες τις προϋποθέσεις της κινητικότητας, της προσβασιμότητας, ώστε να μπορούν να εργάζονται όχι μόνο τα άτομα με αναπηρία, κινητική, οπτική, αλλά και τα άτομα, κυρία Υπουργέ, στο κομμάτι της υποστηριζόμενης εργασίας, τα άτομα με νοητική αναπηρία.

Να φύγουμε λοιπόν από τις πολιτικές κλειστής φροντίδας, ώστε τα άτομα με νοητική αναπηρία να μπορούν να δουλεύουν. Και αν πρέπει κάποια στιγμή κάποιος να προσλάβει άτομο με νοητική αναπηρία και να δείξει ένα παράδειγμα προς την κοινωνία ότι αυτά τα άτομα μπορούν, πρέπει να είναι πρώτα η Βουλή των Ελλήνων. Μόνο έτσι θα κάνουμε βήματα και μόνο έτσι θα προχωρήσουμε.

Θέλω να δώσω συγχαρητήρια στην αρμόδια Υπουργό για το σημερινό νομοσχέδιο, ένα νομοσχέδιο που όταν τελειώσει αυτή η ημέρα -κύριε Πρόεδρε, τελειώνω-, θα συζητάμε για την επόμενη μέρα, έχοντας αφετηρία τη σημερινή ημέρα.

Και πάλι σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Λοιπόν, συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα την κ. Χατζηιωαννίδου Μαρία από τη Νέα Δημοκρατία και μετά θα δώσουμε τον λόγο στην Υπουργό, την κ. Κεραμέως, για να αναπτύξει την τροπολογία που έχει κατατεθεί.

Κυρία Χατζηιωαννίδου, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ-ΝΕΦΕΛΗ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μια ερώτηση που πιστεύω ότι οφείλουμε να κάνουμε κάθε φορά που ψηφίζουμε μια κοινωνική πολιτική: Μετά από αυτόν τον νόμο θα μπορεί ένας άνθρωπος να ζήσει με περισσότερες επιλογές, θα μπορεί να κινηθεί χωρίς να εξαρτάται αποκλειστικά από την οικογένειά του, θα μπορεί να γνωρίζει τα δικαιώματά του χωρίς να χάνεται ανάμεσα σε υπηρεσίες και δικαιολογητικά, θα μπορεί μια οικογένεια να συνεχίσει τη θεραπευτική υποστήριξη του παιδιού της χωρίς να φοβάται ότι ένα επιτυχημένο πρόγραμμα θα σταματήσει, θα μπορεί ένας νέος άνθρωπος να βρει ένα σπίτι που θα μπορεί πραγματικά να πληρώσει; Διότι ο στόχος μιας σύγχρονης κοινωνικής πολιτικής δεν είναι απλώς να απαντάει στις δυσκολίες, όταν αυτές εμφανίζονται, αλλά είναι να δημιουργεί τις προϋποθέσεις, ώστε κάθε άνθρωπος να μπορεί να ζει με περισσότερη αυτονομία, περισσότερη ασφάλεια και κυρίως περισσότερη αξιοπρέπεια.

Αυτό ακριβώς επιχειρεί το σημερινό νομοσχέδιο, ένα κοινωνικό κράτος που αξιολογεί τις πολιτικές του, διορθώνει όσα δεν λειτούργησαν και κάνει μόνιμο ό,τι απέδειξε στην πράξη ότι λειτουργεί. Το βλέπουμε ξεκάθαρα στον Προσωπικό Βοηθό και στην Πρώιμη Παρέμβαση, δύο προγράμματα που ξεκίνησαν πιλοτικά, δοκιμάστηκαν στην πραγματική ζωή και πλέον αποκτούν μόνιμο χαρακτήρα. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί όταν μια πολιτική έχει επιτρέψει σε 1.800 ανθρώπους να οργανώσουν διαφορετικά την καθημερινότητά τους, δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως προσωρινό πείραμα. Όταν μια οικογένεια λαμβάνει υποστήριξη για τη θεραπευτική παρέμβαση του παιδιού της, δεν μπορεί να ζει με την αγωνία ότι αυτή η βοήθεια θα σταματήσει. Η κοινωνική πολιτική χρειάζεται συνέχεια, γιατί μόνον έτσι χτίζει εμπιστοσύνη.

Ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού αποτελεί ίσως την πιο χαρακτηριστική έκφραση αυτής της νέας αντίληψης. Δεν είναι μία ακόμα υπηρεσία φροντίδας. Είναι ένας θεσμός ανεξάρτητης διαβίωσης. Δίνει σ' έναν άνθρωπο με αναπηρία τη δυνατότητα να εργαστεί, να σπουδάσει, να μετακινηθεί, να συμμετέχει στην κοινωνική ζωή και να αποφασίσει ο ίδιος για την καθημερινότητά του.

Με το νέο πλαίσιο διευρύνεται το ηλικιακό όριο έως τα 67 έτη και έως τα 75 για όσους λάμβαναν επίδομα κίνησης. Παράλληλα, επιλύεται ένα πραγματικό πρόβλημα που εντοπίστηκε κατά την εφαρμογή του προγράμματος. Σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους, που δεν υπήρχαν διαθέσιμοι επαγγελματίες, δίνεται πλέον υπό πολύ συγκεκριμένες προϋποθέσεις η δυνατότητα να αναλάβει τον ρόλο του Προσωπικού Βοηθού ο σύζυγος, η σύζυγος ή στενός συγγενής, γιατί ισότητα δεν σημαίνει να εφαρμόζουμε τον ίδιο κανόνα παντού, αλλά σημαίνει να εξασφαλίζουμε ότι όλοι οι πολίτες, ανεξάρτητα από το πού κατοικούν, μπορούν πραγματικά να ασκήσουν το ίδιο δικαίωμα.

Το ίδιο ουσιαστική είναι και η παρέμβαση για τους συμπολίτες μας με αναπηρία όρασης. Σήμερα υπάρχουν μόλις 9 εκπαιδευτές κινητικότητας και προσανατολισμού για περίπου 17.000 ανθρώπους με αναπηρία όρασης, ένας αριθμός που δείχνει πόσο μεγάλες ήταν οι ελλείψεις. Με το νέο πλαίσιο δημιουργείται πρόγραμμα δωρεάν εκπαίδευσης και πιστοποίησης των νέων εκπαιδευτών, γιατί η κοινωνική πολιτική δεν είναι μόνο οι παροχές, αλλά είναι και η επένδυση στις δομές και τους ανθρώπους που θα μπορούν να τις παρέχουν με συνέπεια σ' ολόκληρη τη χώρα.

Στην ίδια λογική κινείται και η επέκταση της Κάρτας Αναπηρίας, καθώς και η δημιουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Περισσότερες από 140.000 κάρτες θα εκδοθούν, ενώ για πρώτη φορά ο πολίτης θα μπορεί να βλέπει συγκεντρωμένα τις παροχές, τα δικαιώματα και τις διαθέσιμες υπηρεσίες που τον αφορούν, γιατί η πρόσβαση σ' ένα δικαίωμα ξεκινά από τη γνώση κυρίως ότι αυτό το δικαίωμα υπάρχει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το δεύτερο μεγάλο πεδίο του νομοσχεδίου αφορά μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η νέα γενιά σε παγκόσμιο επίπεδο, τη στέγαση. Δεν αρκεί να αναγνωρίζουμε ότι υπάρχει πρόβλημα. Οφείλουμε να δημιουργούμε περισσότερες διαθέσιμες κατοικίες. Γι' αυτό αξιοποιούνται ανενεργά στρατόπεδα σε Αχαρνές, Θεσσαλονίκη και Πάτρα με στόχο τη δημιουργία σχεδόν 2.000 νέων διαμερισμάτων. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα μετατροπής ανενεργών κτιρίων σε κατοικίες με σαφείς κανόνες, χωρίς αύξηση της δόμησης και χωρίς δυνατότητα βραχυχρόνιας μίσθωσης για πέντε χρόνια. Είναι μια παρέμβαση που αυξάνει πραγματικά το στεγαστικό απόθεμα και επιστρέφει σπίτια στη μακροχρόνια κατοικία.

Σημαντικά είναι και τα φορολογικά κίνητρα για την κοινωνική μίσθωση, αλλά και για τις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, γιατί οι στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης δεν αποτελούν απλώς μια διαφορετική μορφή φιλοξενίας. Αποτελούν μια εντελώς διαφορετική φιλοσοφία, μια φιλοσοφία που αντικαθιστά την ιδρυματοποίηση με τη ζωή μέσα στην κοινότητα, που δίνει σε κάθε άνθρωπο το δικαίωμα να έχει το δικό του σπίτι, τη δική του καθημερινότητα, τον δικό του προσωπικό χώρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανένα νομοσχέδιο δεν μπορεί να λύσει από μόνο του όλες τις προκλήσεις της κοινωνικής πολιτικής, μπορεί όμως να κάνει συγκεκριμένα μετρήσιμα βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, να μετατρέψει επιτυχημένες πολιτικές σε μόνιμους θεσμούς, να περιορίσει τις ανισότητες, να αυξήσει τις επιλογές των ανθρώπων και τελικά να χτίσει μια σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στον πολίτη και το κράτος, γιατί ο πολίτης δεν κρίνει το κοινωνικό κράτος από τον τίτλο απλώς ενός προγράμματος. Το κρίνει από το αν η καθημερινότητά του γίνεται καλύτερη, αν μπορεί να εργαστεί, να βρει σπίτι, να ζήσει πιο ανεξάρτητα.

Κάθε γενιά αφήνει το αποτύπωμά της από τις επιλογές που κάνει. Η δική μας ευθύνη είναι να οικοδομήσουμε ένα κοινωνικό κράτος που δεν θα ζητά από τους ανθρώπους του να προσαρμοστούν στις αδυναμίες του, αλλά θα προσαρμόζεται το ίδιο στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας, ένα κράτος πιο αποτελεσματικό, πιο ανθρώπινο και πιο δίκαιο. Αυτό είναι και το βήμα που κάνουμε σήμερα και γι' αυτό σας καλώ να υπερψηφίσετε το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Ράπτη για κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΕΛΕΝΗ ΡΑΠΤΗ (Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καταθέτω νομοτεχνικές βελτιώσεις που είναι απαραίτητες για την αρτιότητα του συζητούμενου νομοσχεδίου.

Ειδικότερα, στον πίνακα περιεχομένων στον τίτλο του άρθρου 45 η λέξη «Αλλυλεγγύης» αντικαθίσταται από τη λέξη «Αλληλεγγύης» με σωστή ορθογραφία.

Στο άρθρο 3 του σχεδίου νόμου στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «του ατόμου» προστίθενται οι λέξεις «με αναπηρία».

Στο τρίτο εδάφιο η λέξη «ιδίως» αντικαθίσταται από τη λέξη «ενδεικτικά» και μετά από τις λέξεις «του ατόμου» προστίθενται οι λέξεις «με αναπηρία».

Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «στοιχεία που αφορούν ενδεικτικώς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενδεικτικά τα ακόλουθα».

Στην περίπτωση α) οι λέξεις «την ταυτοποίηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στοιχεία ταυτοποίησης».

Συναφούς περιεχομένου είναι και οι υπόλοιπες νομοτεχνικές βελτιώσεις στα άρθρα 17, 20, 27, 36, 47, 51, 59 και 61, όπως αναλυτικά εμπεριέχονται στο έγγραφο που σας καταθέτω.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Ελένη Ράππη καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Κεραμέως.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα εισηγούμαστε μια νομοθετική ρύθμιση που αποκαθιστά μια μεγάλη κοινωνική αδικία και δίνει οριστική λύση σ' ένα πρόβλημα που ταλαιπώρησε χιλιάδες οικογένειες επί δέκα ολόκληρα χρόνια. Καταργούμε οριστικά την περικοπή των συντάξεων χηρείας μετά την πάροδο της τριετίας που προέβλεπε ο νόμος

Τσίπρα-Κατρούγκαλου. Η συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση επιφέρει τέσσερις σημαντικές αλλαγές.

Αλλαγή πρώτη: Καταργείται η προβλεπόμενη από τον νόμο Τσίπρα-Κατρούγκαλου περικοπή των κύριων συντάξεων χηρείας μετά την παρέλευση τριετίας από το 70% στο 35%. Υπάρχουν 8.500 περίπου συνταξιούχοι χηρείας του δημοσίου που έχουν υποστεί αυτήν την περικοπή, από το 70% στο 35%. Αυτοί οι 8.500 από τον επόμενο μήνα, δηλαδή τέλος Αυγούστου για τις συντάξεις Σεπτεμβρίου, θα δουν την κύρια σύνταξη χηρείας που λαμβάνουν να διπλασιάζεται και θα λαμβάνουν εφ' όρου ζωής τη διπλάσια αυτή σύνταξη στη βάση της ρύθμισης που προτείνουμε σήμερα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Αλλαγή δεύτερη: 75.000 συνταξιούχοι που έλαβαν κύρια σύνταξη χηρείας μετά τον νόμο Τσίπρα-Κατρούγκαλου θα έπρεπε να έχουν υποστεί περικοπή από το 70% στο 35% μετά τη συμπλήρωση τριετίας. Αυτοί, ωστόσο, στο πλαίσιο της ρύθμισης που φέρνουμε και χάρη στη ρύθμιση που φέρνουμε θα συνεχίσουν να λαμβάνουν το 70% της κύριας σύνταξης, άρα δεν θα υποστούν καμία περικοπή και επιπλέον δεν θα οφείλουν πλέον στον ΕΦΚΑ ούτε ένα ευρώ αναδρομικά. Χιλιάδες νοικοκυριά, λοιπόν, απαλλάσσονται από το άγχος καταλογισμών για ποσά που δεν οφείλονταν σε δική τους υπαιτιότητα.

Αλλαγή τρίτη: 122.000 συνταξιούχοι λαμβάνουν δύο εθνικές συντάξεις, μία από δικό τους δικαίωμα και μία από σύνταξη χηρείας. Με βάση αυτά που προέβλεπε ο νόμος Τσίπρα-Κατρούγκαλου, αυτοί οι 122.000 θα έπρεπε να υποστούν άμεσα την περικοπή της μίας εκ των δύο εθνικών συντάξεων. Με τη ρύθμιση που φέρνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προβλέπεται ότι ο συνταξιούχος αυτός ή η συνταξιούχος αυτή θα συνεχίσει να λαμβάνει και τις δύο εθνικές συντάξεις που αντιστοιχούν στα δικαιώματά του και δεν θα περικοπεί η μία από τις δύο, όπως προέβλεπε ο νόμος Τσίπρα-Κατρούγκαλου. Επιπλέον, δεν θα ζητηθεί κανένα ποσό αναδρομικά ούτε απ' αυτήν την αιτία, ενώ ταυτόχρονα απαλλάσσουμε από τα αναδρομικά και διαγράφουμε τις οφειλές που είχαν γεννηθεί λόγω της μη εφαρμογής και του πλαισίου σχετικά με την παράλληλη ή τη διπλή ασφάλιση.

Αλλαγή τέταρτη. Υπάρχουν παιδιά που έχουν χάσει και τους δύο τους γονείς και δικαιούνται πέρα από ανταποδοτική σύνταξη και το 50% μιας εθνικής σύνταξης. Με βάση τη νέα ρύθμιση που έχουμε καταθέσει προς ψήφιση θα παίρνουν πλέον μία ολόκληρη εθνική σύνταξη αντί για τη μισή. Αυτό σημαίνει ότι τα συγκεκριμένα παιδιά θα δουν να διπλασιάζεται το ποσό της εθνικής σύνταξης που λαμβάνουν μέχρι σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη ρύθμιση αυτή κλείνει οριστικά μία εκκρεμότητα δέκα ετών. Χιλιάδες συνταξιούχοι χηρείας απαλλάσσονται από ένα καθεστώς αβεβαιότητας, από ένα καθεστώς ομηρίας. Αποκαθίσταται η ασφάλεια δικαίου και ενισχύεται η προστασία των οικογενειών που έχουν χάσει τον άνθρωπό τους.

Ήταν μια διάταξη σκληρή, μια διάταξη σκληρή που χτυπούσε τους ανθρώπους στην πιο ευάλωτη, στην πιο δύσκολη στιγμή της ζωής τους. Είχαν χάσει τον άνθρωπό τους και επιπλέον, αγωνιούσαν και για την επιβίωσή τους μετά και την περικοπή στο 50%.

Γιατί τώρα; Γιατί η Κυβέρνηση φέρει τώρα αυτή τη ρύθμιση; Υπήρχαν δύο ειδών προβλήματα. Το πρώτο ήταν νομικό. Ήταν μια πάρα πολύ σύνθετη

νομική άσκηση με πολλές διαφορετικές κατηγορίες συνταξιούχων. Έπρεπε να βρεθεί νομική λύση και βρέθηκε αυτή η νομική λύση.

Ο δεύτερος λόγος -και πάρα πολύ σημαντικός για εμάς στην Κυβέρνηση και για τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη- είναι ότι έπρεπε πρώτα να εξασφαλίσουμε τα χρήματα. Λίγες μέρες πριν ανακοινώσω τη ρύθμιση αυτή μας επικοινωνήθηκαν τα αποτελέσματα του πρώτου τετραμήνου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Κυρίες και κύριοι, μόνο κατά το πρώτο τετράμηνο του 2026 στο Υπουργείο Εργασίας τα έσοδα υπερβαίνουν ήδη τους στόχους του μεσοπρόθεσμου κατά 517 εκατομμύρια ευρώ χάρη, κυρίως, στην τολμηρή επέκταση της ψηφιακής κάρτας εργασίας και στην περαιτέρω αύξηση της απασχόλησης. Άρα, με λίγα λόγια, πρώτα πήγαμε και κερδίσαμε τον δημοσιονομικό χώρο και μετά με τον χώρο αυτόν, πάμε και διορθώνουμε μια μεγάλη κοινωνική αδικία.

Η ρύθμιση λοιπόν αυτή δεν χρηματοδοτείται με δανεικά ούτε με πρόσκαιρες παροχές, χρηματοδοτείται από την υπεραπόδοση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του ασφαλιστικού συστήματος. Και αυτή είναι και η απόδειξη ότι όσο βελτιώνεται η συμμόρφωση με την ασφαλιστική νομοθεσία, τόσο το όφελος μπορεί να επιστρέφει πίσω στην κοινωνία.

Το ίδιο ακριβώς έγινε με την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς. Το ίδιο έγινε με την ενίσχυση των 300 ευρώ για τους χαμηλοσυνταξιούχους, συνταξιούχους αναπηρίας. Πρώτα εξασφαλίζουμε το δημοσιονομικό χώρο και εν συνεχεία αξιοποιούμε αυτό τον χώρο για να επιστρέψουμε πίσω από αυτό το μέρος ανάπτυξης στην κοινωνία.

Αυτή, λοιπόν, είναι η επιλογή της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας να επιστρέψουμε ως πολίτες το μέρος ανάπτυξης, διορθώνοντας μία αδικία που παρέμενε άλυτη επί χρόνια και να ενισχύουμε με τον τρόπο αυτό το εισόδημα των συμπολιτών μας.

Κυρίες και κύριοι -και κλείνω- η πολιτική δεν κρίνεται από τις εξαγγελίες ούτε από τα συνθήματα. Κρίνεται από τις λύσεις, από τις λύσεις που δίνει στα πραγματικά προβλήματα των ανθρώπων. Σήμερα με τη ρύθμιση αυτή που φέρνουμε προς ψήφιση -και θέλω να πιστεύω ότι σύσσωμο το Κοινοβούλιο θα στηρίξει αυτή την λύση αυτής της πρωτοφανούς κοινωνικής αδικίας που ταλανίζει επί δέκα χρόνια χιλιάδες οικογένειες στη χώρα μας- αποκαθιστούμε την ασφάλεια δικαίου, ενισχύουμε την κοινωνική δικαιοσύνη και δίνουμε τέλος σε ένα καθεστώς αβεβαιότητας που αντιμετωπίζουν εδώ και χρόνια χιλιάδες οικογένειες. Αυτών των οικογενειών σήμερα όλοι μαζί βελτιώνουμε την καθημερινότητά τους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Υπουργέ, μην μας φύγετε.

Ζήτησαν να κάνουν παρέμβαση ο κ. Χρηστίδης και ο κ. Παφίλης.

Κύριε Χρηστίδη, έχετε τον λόγο για την παρέμβασή σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, καλώς ήρθατε και ας αργήσατε. Πέρασαν πολλά χρόνια από όταν σας το έχουμε ζητήσει επανειλημμένως να το κάνετε και πρέπει να σας πω ότι για εμάς η σημερινή μέρα είναι μια μέρα δικαίωσης, μια μέρα στην οποία πολλά από όσα ζητούσαμε τα προηγούμενα χρόνια τα βλέπουμε να γίνονται πράξη, τουλάχιστον σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό και γιατί έρχεστε στα λόγια όσων τα χρησιμοποιούσαμε διαχρονικά, αντιλαμβανόμενοι ότι έχουμε να κάνουμε με ανθρώπους μη προνομιούχους τα τελευταία χρόνια.

Και αυτό είναι κάτι το οποίο επιβεβαιώνει πρώτα από όλα την επιτυχία την οποία φέρουν οι αγώνες. Και δεν αναφέρομαι στους αγώνες των κοινοβουλευτικών κομμάτων, αλλά στους αγώνες των συνταξιούχων χηρείας, οι οποίοι από την πρώτη στιγμή αντέδρασαν σε εκείνο τον περίφημο νόμο Κατρούγκαλου- Τσίπρα, ο οποίος είχε τις γνωστές συνέπειες.

Δεν τελειώνει όμως μόνο εκεί η αδικία αλλά αφορά και ανθρώπους οι οποίοι πριν το 2016 έχουν τα δικαιώματά τους και τα οποία νομίζω ότι πρέπει να μας απασχολούν όλους στη συζήτηση.

Αναφέρομαι ενδεικτικά, κύριε Πρόεδρε, σε αυτά τα οποία έλεγε η Νέα Δημοκρατία δια του Κυβερνητικού της Εκπροσώπου μετά τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης το 2025, όταν ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Νίκος Ανδρουλάκης αναφέρθηκε στα ζητήματα των συντάξεων χηρείας. Μιλάγατε για «ακοστολόγητες προτάσεις, μη ρεαλιστικές, έχετε βρει λεφτόδεντρα -πράσινα λεφτόδεντρα τα σχολιάζατε τότε- δεν ταιριάζουν με τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι επιλογές τις οποίες κάνατε», τα ίδια που μου απαντούσατε όταν έκανα την επίκαιρη ερώτηση σχεδόν ένα χρόνο πριν για τα συγκεκριμένα ζητήματα εσείς από το Υπουργείο Εργασίας της Νέας Δημοκρατίας.

Είναι αυτά τα οποία βέβαια δεν μου είπατε όταν κατέθεσα για τελευταία φορά την επίκαιρη ερώτηση, στις 7 Ιανουαρίου του 2026 και απαντήθηκε πριν από περίπου ένα μήνα όταν τότε η αρμόδια Υφυπουργός δεσμεύτηκε γι' αυτό το οποίο σήμερα έρχεστε να εφαρμόσετε και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο, κυρία Υπουργέ, λέω καλώς τους και ας άργησαν, αλλά δεν έχει τελειώσει εδώ το έργο. Το έργο αφορά και τους ανθρώπους στους οποίους αναφέρθηκα προηγουμένως για πριν το 2016, αφορά, όμως, και τους αγρότες για τους οποίους δεν υπάρχει καμία απολύτως αναφορά της δικής σας πολιτικής τους τελευταίους μήνες, τα τελευταία χρόνια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αυτό είναι το οποίο αποτελεί και την ειδοποιό διαφορά ανάμεσα σε αυτά τα οποία εμείς λέμε και βάζουμε στη δημόσια σφαίρα και στη δημόσια ατζέντα και αυτά τα οποία εσείς αρνείστε να κάνετε παρά μόνο στο και πέντε με πολύ μεγάλη καθυστέρηση και με λιγότερα αποτελέσματα από αυτά τα οποία εμείς δεσμευόμαστε να φέρουμε.

Και αυτό ξέρετε είναι ο τρόπος με τον οποίο επιλέγετε να πορεύεστε. Εμένα μου έκανε εντύπωση το γεγονός ότι φέρνετε τη συγκεκριμένη ρύθμιση με μία τροπολογία και με τον τρόπο με τον οποίο τη φέρνετε. Πιστεύω ότι άξιζε η συζήτηση αυτή να γίνεται σε επίπεδο κοινοβουλευτικής διαδικασίας άλλου τύπου.

Σε κάθε περίπτωση εμείς όπως είπα και προηγουμένως είμαστε εδώ θέλοντας να δώσουμε συγχαρητήρια στους ανθρώπους αυτούς, οι οποίοι δεν σταμάτησαν να αγωνίζονται δέκα χρόνια τώρα για το δίκαιο, να τους τονώσουμε το ηθικό για τους αγώνες που έχουν να κάνουν από δω και μπρος και φυσικά, να δηλώσουμε για ακόμα μια φορά ότι και σε εκείνους τους ανθρώπους, αλλά και σε όλους εκείνους οι οποίοι μας παρακολουθούν και έχουν δίκαια αιτήματα και για την προηγούμενη περίοδο και για τις επόμενες περιόδους, θα είμαστε δίπλα τους ασταμάτητα όπως ακριβώς το έχουμε κάνει.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Θανάσης Παφίλης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τώρα, όταν μιλάμε για συντάξεις και μισθούς, μαζευτείτε. Εσείς τσακίσατε τους μισθούς. Εσείς κόψατε συντάξεις, εσείς κόψατε τον τον 13^ο και 14^ο μισθό. Για να μην ξεχνιόμαστε, Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ μαζί και το τρίτο μνημόνιο του Τσίπρα που περιέλαβε και τα δύο και προχώρησε και λίγο παραπέρα με το νόμο Κατρούγκαλου.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την τροπολογία. Για να μην έχει αγωνία η κ. Κεραμέως, εμείς θα την ψηφίσουμε με ορισμένες παρατηρήσεις. Πρώτη παρατήρηση, δεν αναφέρεται στο καθεστώς που ισχύει για τις συντάξεις λόγω θανάτου πριν τον νόμο 4387/16 και εξακολουθεί να ισχύει σήμερα στο δημόσιο όπου το ποσοστό της μεταβιβαζόμενης σύνταξης είναι 25% της σύνταξης του θανόντος. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε, κυρία Υπουργέ, συντάξεις δύο ταχυτήτων, ακόμα και στο ίδιο το δημόσιο με κριτήριο τότε επήλθε ο θάνατος. Να ισχύσει για όλους ανεξαιρέτως το 70%.

Δεύτερον. Δεν αναφέρεται στο γεγονός ότι το δημόσιο ως το 2020 έκανε περικοπή στις συντάξεις λόγω θανάτου μετά την τριετία από το 70% στο ήμισυ, στο 35% -νομίζω ότι το είπατε, αν άκουσα καλά- της αρχικής και από το 2020 και μετά δεν έκανε καμία περικοπή, δηλαδή για συντάξεις λόγω θανάτου στο δημόσιο μετά το 2016 άλλοι έπαιρναν 70% και άλλοι 35%.

Ναι μεν η παρούσα τροπολογία διατηρεί το 70% από εδώ και στο εξής, αλλά δεν προβλέπει να χορηγηθούν αναδρομικά. Αυτό με τα αναδρομικά είναι ένα τεράστιο θέμα πραγματικά. Και νομίζω ότι κάθε λογικός άνθρωπος και ιδιαίτερα αυτός που τον αφορά, το καταλαβαίνει.

Τρίτο θέμα. Για θανάτους μετά το 2016 δίνετε το δικαίωμα στο δημόσιο για όσους λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου να συνεχίσουν να τη λαμβάνουν χωρίς καμία επίπτωση και να μην απαιτείται αναστολή της σύνταξης για να θεωρείται συντάξιμος ο χρόνος ασφάλισής τους στο δημόσιο. Για όσους λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου με θάνατο πριν το 2016 παρόλο που καταβάλλουν εισφορές κανονικά, ο χρόνος αυτός δεν θεωρείται συντάξιμος.

Και αυτό είναι άδικο γιατί για να θεωρηθεί συντάξιμος πρέπει να κάνουν αναστολή της σύνταξης. Είναι ένας παραλογισμός κυριολεκτικά άνισης μεταχείρισης. Θα πρέπει όλοι οι δικαιούχοι λόγω θανάτου, εφόσον καταβάλουν εισφορές, ο χρόνος να είναι συντάξιμος.

Τέλος, όλες οι συντάξεις χηρείας -αυτές είναι παρατηρήσεις δικές μας- ανεξάρτητα από το πότε επήλθε ο θάνατος να είναι στο 70% της συνολικής σύνταξης του θανόντος χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό και να δίνεται δικαίωμα στον συνταξιούχο να επιλέξει ποια σύνταξη θα είναι στο 100% και ποια στο 70% εφόσον λαμβάνει και δική του σύνταξη. Να λαμβάνουν όλοι οι δικαιούχοι σύνταξη χηρείας, εργαζόμενοι στο δημόσιο, ανεξάρτητα του χρόνου θανάτου του συζύγου χωρίς αναστολή της σύνταξης και την αναγνώριση του χρόνου καταβολής εισφορών ως συντάξιμου. Η σύνταξη του θανόντος συζύγου να θεωρείται ενιαία, δηλαδή και η εθνική και ανταποδοτική και η προσωπική διαφορά και να μεταβιβάζονται ενιαία.

Αυτές τις προτάσεις, αυτές τις θέσεις διατυπώνουμε επιπρόσθετα. Ψηφίζουμε, όπως σας είπα, αυτή την τροπολογία και αναμένουμε απαντήσεις για τις προτάσεις που κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν υπάρχει κάποιος άλλος κοινοβουλευτικός που θα ήθελε να πάρει τον λόγο.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πολύ. Ευχαριστώ πολύ και τους συναδέλφους για τις παρατηρήσεις.

Ξεκινάω από το ΚΚΕ. Κύριε Παφίλη, είπατε ότι τσακίσαμε μισθούς, μειώσαμε συντάξεις. Θέλω να πιστεύω ότι γνωρίζετε ότι τα τελευταία επτά χρόνια ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί κατά 41,5%, από τα 650 στα 920 ευρώ και οδεύουμε προς 950 ευρώ το 2027. Στις συντάξεις, μετά από μια δεκαετία πάρα πολύ δύσκολη, ξεκίνησαν να δίνονται αυξήσεις με βάση τον ρυθμό ανάπτυξης της χώρας. Και όχι μόνο αυτό, αλλά να καταργούνται αδικίες και χρόνιες στρεβλώσεις, να καταργείται το ζήτημα της προσωπικής διαφοράς, να καταργείται τώρα η περικοπή των συντάξεων χηρείας. Άρα, σημαντικές ενέσεις θα έλεγα προς τους συμπολίτες μας. Σημαντική ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος. Και όλα αυτά σε απόλυτη συμμόρφωση με τη δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας αφού πρώτα εξασφαλίζουμε τους πόρους, διασφαλίζουμε ούτως ώστε οι αδικίες αυτές να διορθώνονται μέσα από τον δημοσιονομικό χώρο που έχει δημιουργηθεί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Η ακρίβεια και ο πληθωρισμός...

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Επιτρέψτε μου. Δεν σας διέκοψα. Σας άκουσα με προσοχή.

Η ρύθμιση αυτή είναι μια ρύθμιση εφεξής όπως γίνεται συνήθως στο ασφαλιστικό. Αν πηγαίναμε αναδρομικά καταρχάς έχεις πάρα πολλά διαφορετικά καθεστώτα. Οι προ του 2016 για παράδειγμα θα μπορούσαν να διαλέξουν τη σύνταξη η οποία θα περικοπεί. Εάν πηγαίναμε στο κομμάτι των αναδρομικών θα έπρεπε με την ίδια λογική να ζητήσουμε πίσω και χρήματα

από συνταξιούχους που δεν είχαν περικοπεί οι συντάξεις. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι είναι μια ρύθμιση εφεξής η οποία όμως νομίζω ανακουφίζει πάρα πολύ γιατί ακριβώς διαγράφει και παλαιές και τυχόν αναδρομικά.

Τώρα έρχομαι στον κ. Χρηστίδη και το ΠΑΣΟΚ. Κύριε Χρηστίδη, καταλαβαίνω την αγωνία σας. Η αγωνία σας είναι «μα κι εμείς σας το είχαμε πει». Κάτι να πιστωθείτε από όλο αυτό. Δεν ξέρω αν ακούσατε την τοποθέτηση. Στην τοποθέτησή μου εξήγησα ότι ο λόγος που αυτή η λύση έρχεται τώρα είναι γιατί υπήρχαν δύο συγκεκριμένα προβλήματα. Το ένα ήταν αμιγώς νομικό, μια πάρα πολύ σύνθετη νομική κατάσταση με πολλές διαφορετικές κατηγορίες συνταξιούχων. Σε άλλους είχε γίνει περικοπή, σε άλλους δεν είχε γίνει περικοπή και ούτω καθεξής. Βρέθηκε, λοιπόν, νομική λύση. Δεν θυμάμαι ούτε μια παρατήρηση του ΠΑΣΟΚ για το νομικό πρόβλημα. Ούτε μια.

Δεύτερο κομμάτι, τα χρήματα, κύριε Χρηστίδη. Πολύ ωραία εξαγγέλλουμε δέκατες τρίτες και μάλιστα με κοστολογήσεις σε κλάσμα αυτού που απαιτεί το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Άρα, πολύ ωραία τα εξαγγέλλουμε όλα αυτά. Υπάρχει ένα ζητούμενο όμως. Πρέπει πρώτα να βρούμε τα χρήματα. Και αυτή η Κυβέρνηση ο λόγος που το φέρνει τώρα είναι γιατί είχε υπεραπόδοση στο Υπουργείο Εργασίας συγκεκριμένα μέσω της ψηφιακής κάρτας εργασίας στον τουρισμό, στην εστίαση, στη βιομηχανία, στο λιανεμπόριο, επεκτάσεις που έγιναν το τελευταίο διάστημα. Εξασφαλίσαμε έναν πολύ σημαντικό δημοσιονομικό χώρο και επιλέξαμε να αξιοποιήσουμε αυτόν τον δημοσιονομικό χώρο για να λύσουμε αυτή την χρόνια αδικία. Για τα δύο ζητήματα, λοιπόν, που ήταν ο λόγος που δεν είχε λυθεί αυτό το ζήτημα για όλα αυτά τα χρόνια, το ΠΑΣΟΚ δεν έχει πει κουβέντα. Δεν έχει πει για το νομικό ζήτημα και όλες τις προεκτάσεις του. Δεν έχει πει για το πού θα βρεθούν τα χρήματα.

Ρωτήσατε γιατί έρχεται ως τροπολογία. Θα σας απαντήσω, κύριε Χρηστίδη. Αν διαφωνείτε να το πείτε. Θα μπορούσε να έρθει ως κανονική διάταξη. Ο λόγος που έρχεται ως τροπολογία -εμπρόθεσμη τροπολογία προφανώς- είναι για να μπορέσουν αυτοί οι άνθρωποι να πληρωθούν από τον Αύγουστο. Εάν διαφωνείτε πείτε το. Πείτε αν διαφωνείτε ότι δεν θέλετε να πληρωθούν από τον Αύγουστο και θέλετε να πάει πιο πίσω. Πείτε το. Ο λόγος, λοιπόν, που έρχεται ως τροπολογία είναι για να ενσωματωθεί στις αμέσως επόμενες πληρωμές του τέλους Αυγούστου -όχι του Ιουλίου- στις συντάξεις του Σεπτεμβρίου. Αν έμπαινε σε κανονική νομοθετική διαδικασία αυτό θα πήγαινε πιο πίσω. Αν η θέση του ΠΑΣΟΚ, λοιπόν, είναι αυτό να πάει πιο πίσω και αυτοί οι άνθρωποι να μην το πληρωθούν να βγείτε να το πείτε.

Και θέλω να κλείσω, λοιπόν, με το εξής, κύριε Χρηστίδη. Ελπίζω τουλάχιστον σε αυτή την τροπολογία να ψηφίσετε «ναι» και να μην ακολουθήσετε τον δρόμο που ακολουθήσατε στο τελευταίο νομοσχέδιο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Δεν τα πάτε καλά με τις προβλέψεις πάντως.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Σε μία ευρωπαϊκή οδηγία για την ισότητα των αμοιβών μεταξύ γυναικών και ανδρών ο Πρόεδρος σας ψήφισε «ναι» στην ευρωπαϊκή οδηγία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως Ευρωβουλευτής και για την ίδια οδηγία στην ενσωμάτωση στην Ελληνική Βουλή ψήφισε «παρών». Γίνεται και καλύτερο. Ψήφισε «παρών» επί της αρχής σε αυτό που είχε ψηφίσει «ναι» στην Ευρώπη και «ναι» σε όλα τα άρθρα. Και κάτι τελευταίο. Ψήφισε «παρών» σε ένα θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα. Το ΚΚΕ τουλάχιστον έχει μια στάση

αρχής. Λέει «όχι». «Όχι» στην Ευρώπη, «όχι» σε αυτά. Είπε «όχι». Το ΠΑΣΟΚ όμως ψήφισε «παρών».

Γιατί τα λέω όλα αυτά; Τα λέω για να μείνω στην ουσία. Και η ουσία είναι η εξής. Θέλω να πιστεύω ότι εδώ το ΠΑΣΟΚ θα ψηφίσει «ναι», θα ψηφίσει θετικά. Όπως, επίσης, θέλω να πιστεύω ότι όλα τα κόμματα της Ελληνικής Βουλής θα ψηφίσουν θετικά για μία πραγματικά κοινωνική αδικία με όλη την έννοια της λέξης που δέκα χρόνια ταλανίζει χιλιάδες οικογένειες που μάλιστα μας παρακολουθούν. Χιλιάδες οικογένειες που ταλανίστηκαν για 10 χρόνια και οι οποίες θέλουν επιτέλους να γίνει μια αποκατάσταση αυτής της κοινωνικής αδικίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Χρηστίδη, έχετε τον λόγο. Είναι η τελευταία σας παρέμβαση, η τρίτη. Θα ακολουθήσουν βέβαια και οι ομιλίες σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Οι προηγούμενες αφορούσαν τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μην χρονοτριβούμε. Θα το λύσουμε.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Δεν είναι πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, προς Θεού.

Κυρία Υπουργέ, σας ακούω με προσοχή. Την ξέρω αυτή την ιστορία. Πείτε μου κάτι. Καταλήξατε στη Νέα Δημοκρατία τελικά αν υπερψηφίσαμε τα βαρέα και ανθυγιεινά; Έχετε να πείτε κάτι πάνω σε αυτό; Ακούω να είστε λαλίστατη γύρω από τα fake news, τι ψήφισε ο Νίκος Ανδρουλάκης στο ένα, τι ψήφισε το ΠΑΣΟΚ στο άλλο. Για την αθλιότητα που έχει κάνει ο σύμβουλος του Υπουργού Υγείας, ο κ. Ανθόπουλος, ο οποίος είναι ένας άνθρωπος που έχει προσληφθεί από τον Υπουργό Υγείας και έλεγε με ωμά ψέματα ότι το ΠΑΣΟΚ δεν έχει ψηφίσει τα βαρέα και ανθυγιεινά, έχετε να πείτε κάτι; Σας ακούσαμε για τα υπόλοιπα.

Δεύτερον, προφανώς σας προτείνουμε να μην κάνετε προβλέψεις. Γιατί και την προηγούμενη φορά στο νομοσχέδιο το οποίο συζητούσαμε εδώ από το Βήμα, μάλιστα, της Βουλής προβλέψατε τι θα κάνουμε στο νομοσχέδιο και πέσατε έξω.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Χειρότερο το κάνατε. «Παρών».

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Επομένως, όταν θα παίρνετε τον λόγο, καλό είναι να λέτε ότι αυτά τα οποία λέτε για το ΠΑΣΟΚ πολλές φορές πέφτουν έξω. Και γιατί πέφτουν έξω; Γιατί η πολιτική μας οικογένεια και αυτό το οποίο εμείς πιστεύουμε είναι κάτι πολύ διαφορετικό από αυτά τα οποία εσείς πιστεύετε. Και αυτό είναι το λογικό να συμβεί. Όταν εμείς, λοιπόν, προτείναμε τις αλλαγές στις συντάξεις χηρείας υπήρχαν χρήματα να δοθούν για τις συντάξεις χηρείας; Γιατί οι απευθείας αναθέσεις τις οποίες έχετε δώσει σε πολλά και διαφορετικά ταμεία δείχνουν ότι τελικά χρήματα υπήρχαν να δοθούν.

Δεύτερον, κυρία Υπουργέ και το πιο κρίσιμο από όλα το οποίο αφορά το δικό σας Υπουργείο. Εγώ θέλω στη δεύτερη παρέμβαση την οποία θα κάνετε, εάν πάρετε το λόγο μετά από εμένα, να μου πείτε το εξής: υπάρχει σενάριο να δώσετε δέκατη τρίτη σύνταξη στους Έλληνες ασφαλισμένους, ναι ή όχι; Τμηματικά, ολόκληρα, με τον τρόπο με τον οποίο εμείς το δίνουμε, εάν βρεθούν χρήματα από το Υπουργείο Εργασίας.

Εγώ θέλω να μου δώσετε μία απάντηση. Θα ήθελα να μου τη δώσετε με τον καθαρό τρόπο. Υπάρχει περίπτωση σε τρεις μήνες από τώρα, σε έξι μήνες από τώρα, σε έναν χρόνο από τώρα να δώσετε 13^η σύνταξη, ναι ή όχι;

Ισχύει αυτό το οποίο λέει ο κ. Μαρινάκης και ο κ. Γεωργιάδης; Ισχύει αυτό το οποίο λέει ο κ. Πιερρακάκης, ότι και να τα είχαμε τα χρήματα αυτά, δεν θα δίναμε 13^η σύνταξη ή μήπως ισχύει κάτι άλλο; Ότι ξαφνικά μπορεί να δοθούν χρήματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ)

Εγώ θέλω να κοιτάξετε, όχι εμένα στα μάτια, τους Έλληνες ασφαλισμένους και να τους πείτε αν υπάρχει σενάριο να δοθεί 13^η σύνταξη, ναι ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Εγώ, κύριε Πρόεδρε, παίρνω τον λόγο απλά για να επισημάνω το εξής. Στα δύο θέματα που εξήγησα, που είχαν οδηγήσει στο να μην έχει βρεθεί η λύση για δέκα χρόνια και να βρίσκεται από αυτήν εδώ την Κυβέρνηση και στο νομικό ζήτημα και στο οικονομικό, δεν ακούσαμε λέξη από τον κ. Χρηστίδη.

Το πιο σημαντικό, όμως, είναι ότι πήρε δύο φορές τον λόγο και ακόμα δεν έχει πει αν θα ψηφίσει τις συντάξεις χηρείας. Σας παρακολουθούν, κύριε Χρηστίδη. Σας παρακολουθούν. Ακόμη και τώρα το ΠΑΣΟΚ δεν έχει πάρει ξεκάθαρη θέση σε ένα θέμα που θα έπρεπε να μας ενώνει.

Εγώ, λοιπόν, θέλω να κλείσω ενωτικά, κύριε Χρηστίδη. Και κλείνω ενωτικά με την εξής έννοια. Έχουμε εδώ μία τεράστια κοινωνική αδικία. Έχουμε ανθρώπους που αξίζουν την προσοχή σας, κύριε Χρηστίδη, αυτήν τη στιγμή. Την αξίζουν την προσοχή σας. Έχουμε ανθρώπους, λοιπόν, οι οποίοι έχασαν τον άνθρωπο τους. Τον έχασαν. Και τη στιγμή που είχαν χάσει τον άνθρωπό τους, τρία χρόνια μετά έρχεται η Κυβέρνηση Τσίπρα-Κατρούγκαλου και τους μειώνει στο μισό τις αποδοχές. Στο μισό! Την πιο δύσκολη, την πιο ευάλωτη στιγμή. Και εσείς ακόμα εδώ κάνετε παιχνίδι και δεν μπορείτε να πάρετε μια ξεκάθαρη θέση. Ποια είναι η θέση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Θα δώσετε 13^η σύνταξη;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Άρα λοιπόν, καταλήγω στο εξής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, παρακαλώ.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Καταλήγω. Είναι για εμάς ένα μείζον κοινωνικό θέμα. Είναι απόφαση του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας να αξιοποιήσει τους πολύτιμους πόρους, που καταφέραμε να εξοικονομήσουμε χάρη στην Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας, χάρη στην επέκτασή της. Λύσαμε το νομικό ζήτημα και σήμερα φέρνουμε προς ψήφιση μια ρύθμιση την οποία θέλουμε να πιστεύουμε ότι άπαντες, οι τριακόσιοι ή όσοι είμαστε Βουλευτές, είμαστε υπέρ της άρσης αυτής της κοινωνικής αδικίας.

Θέλω να πιστεύω, λοιπόν, ότι το ελληνικό Κοινοβούλιο θα στηρίξει αυτήν τη στήριξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Τον λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Παπαθανάσης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρώτα απ' όλα νομίζω ότι κανείς δεν κατάλαβε τελικά τι θα ψηφίσει το ΠΑΣΟΚ. Αναμένουμε λοιπόν το τέλος της διαδικασίας, για το αν θα ψηφίσει αυτήν την πολύ σημαντική διάταξη, που αφορά τις συντάξεις χηρείας, που είναι ένα μέτρο δικαιοσύνης και μια λύση σε ένα τεράστιο πρόβλημα που αντιμετώπιζαν πάρα πολλές οικογένειες.

Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, έρχομαι σε αυτό, που συζητάμε σήμερα, δεν αποτελεί απλώς ένα σύνολο επιμέρους κοινωνικών ρυθμίσεων. Αποτυπώνει μια συνολική αντίληψη για το σύγχρονο κοινωνικό κράτος. Ένα κράτος που δεν περιορίζεται στην καταβολή επιδομάτων. Ένα κράτος που δεν αντιμετωπίζει τον πολίτη ως παθητικό αποδέκτη βοήθειας, αλλά ένα κράτος που δημιουργεί πραγματικές δυνατότητες, απομακρύνει εμπόδια, ενισχύει την αυτονομία και επιτρέπει σε κάθε άνθρωπο να οργανώνει τη ζωή του σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιλογές του.

Στην καρδιά αυτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας είναι ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού για άτομα με αναπηρία. Ένας θεσμός που δεν προσφέρει απλώς φροντίδα, προσφέρει ελευθερία, προσφέρει στον άνθρωπο με αναπηρία τη δυνατότητα να βγει από το σπίτι του, να εργαστεί, να σπουδάσει, να συμμετέχει στην κοινωνική ζωή, να μετακινηθεί, να δημιουργήσει και πάνω απ' όλα να αποφασίζει ο ίδιος για την καθημερινότητά του.

Ο Προσωπικός Βοηθός δεν έρχεται για να οργανώσει τη ζωή του ανθρώπου με αναπηρία. Έρχεται για να του προσφέρει την αναγκαία υποστήριξη, ώστε να μπορεί ο ίδιος να οργανώνει τη ζωή του. Αυτή είναι η ουσιαστική αλλαγή φιλοσοφίας που εισάγεται. Η μετάβαση από ένα μοντέλο εξάρτησης σε ένα μοντέλο ανεξάρτητης διαβίωσης, η μετάβαση από τη λογική της προστασίας, τη λογική των δικαιωμάτων.

Το πιλοτικό πρόγραμμα, το οποίο ξεκίνησε το 2023 με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, απέδειξε στην πράξη την αξία του. Περισσότεροι από 2.900 Προσωπικοί Βοηθοί προσέφεραν εξατομικευμένες υπηρεσίες σε περισσότερα από 1.800 άτομα με αναπηρία. Οι αριθμοί όμως δεν αποτυπώνουν ολόκληρη την πραγματικότητα. Πίσω από κάθε αριθμό, υπάρχει ένας άνθρωπος που απέκτησε μεγαλύτερη αυτονομία, μια οικογένεια που ανακουφίστηκε, ένας γονέας που ένιωσε μεγαλύτερη ασφάλεια για το μέλλον του παιδιού του, ένας συμπολίτης μας που μπόρεσε να εργαστεί, να μετακινηθεί, να συμμετάσχει και να ζήσει με περισσότερη αξιοπρέπεια.

Το πρόγραμμα πλέον περνά από την πιλοτική εφαρμογή σε μια μόνιμη πολιτική εθνικής εμβέλειας. Αυτό σημαίνει ότι μια επιτυχημένη δράση δεν σταματά με τη λήξη της προσωρινής χρηματοδότησης. Αξιολογείται, βελτιώνεται και εντάσσεται σταθερά στο κοινωνικό κράτος.

Η Κυβέρνηση αποδεικνύει με αυτόν τον τρόπο ότι οι κοινωνικές πολιτικές πρέπει να έχουν συνέχεια θεσμική σταθερότητα και εξασφαλισμένους πόρους. Για τον σκοπό αυτό προβλέπεται σταθερή χρηματοδότηση, κυρίως από τον τακτικό προϋπολογισμό, ύψους 40 εκατομμυρίων ευρώ ετησίως, καθώς και επιπλέον 10 εκατομμύρια ευρώ από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Δεν πρόκειται επομένως για μια εξαγγελία χωρίς οικονομικό αντίκρισμα. Πρόκειται για μία μόνιμη δημόσια πολιτική με συγκεκριμένο θεσμικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι και ο τρόπος επιλογής των ωφελούμενων. Η αξιολόγηση δεν θα περιορίζεται μόνο στο ποσοστό ή στη μορφή της αναπηρίας. Θα λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές συνθήκες της ζωής, το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον, τα εισοδηματικά δεδομένα και τις εξατομικευμένες ανάγκες κάθε ανθρώπου. Γιατί δύο άνθρωποι με το ίδιο ποσοστό αναπηρίας δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι έχουν τις ίδιες ανάγκες. Η αναπηρία δεν μπορεί να την αντιμετωπίζετε μόνο ως ένα ιατρικό δεδομένο ή ως ένας αριθμός σε μία γνωμάτευση. Πρέπει να εξετάσετε σε συνάρτηση με τα εμπόδια που αντιμετωπίζει ο κάθε συμπολίτης μας στην καθημερινή του ζωή. Γι' αυτό δημιουργείται μητρώο αξιολογητών και συγκροτούνται διεπιστημονικές επιτροπές οι οποίες θα εξετάζουν τις ανάγκες του προσώπου μέσα στο πραγματικό περιβάλλον, στο οποίο ζει.

Παράλληλα, διευκρινίζεται με σαφήνεια το περιεχόμενο της προσωπικής βοήθειας. Ο Προσωπικός Βοηθός παρέχει τις υπηρεσίες του υπό τις οδηγίες του ίδιου του ωφελούμενου. Η βοήθεια μπορεί να είναι και να αφορά την ατομική και οικιακή φροντίδα, τις μετακινήσεις και τη συμμετοχή σε δραστηριότητες καθημερινής κοινωνικής, εκπαιδευτικής και επαγγελματικής ζωής του.

Με άλλα λόγια, ο ωφελούμενος δεν προσαρμόζεται στην υπηρεσία. Η υπηρεσία προσαρμόζεται στον άνθρωπο. Το νομοσχέδιο αντιμετωπίζει επίσης τις ιδιαίτερες δυσκολίες της περιφέρειας, των μικρών κοινοτήτων και των νησιών. Γνωρίζουμε ότι σε μία μικρή κοινότητα, σε ένα απομακρυσμένο νησί η εξεύρεση Προσωπικού Βοηθού είναι πολύ πιο δύσκολη απ' ό,τι θα ήταν σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο. Για τον λόγο αυτό προβλέπεται κατ' εξαίρεση η δυνατότητα παροχής προσωπικής βοήθειας από συγγενικό πρόσωπο σε κοινότητες έως 500 κατοίκους και σε νησιά με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους. Η πρόβλεψη αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις περιοχές της ελληνικής περιφέρειας, όπου οι κοινωνικές υπηρεσίες, οι μετακινήσεις και η πρόσβαση σε εξειδικευμένο προσωπικό είναι αντικειμενικά δυσκολότερες. Η κοινωνική πολιτική δεν μπορεί να σταματά στα όρια των μεγάλων πόλεων. Ο τόπος κατοικίας δεν μπορεί να καθορίζεται και να καθορίζει το εύρος των δικαιωμάτων ενός ανθρώπου.

Σημαντική είναι η προστασία όσων συμμετείχαν στο πιλοτικό πρόγραμμα. Οι σημερινοί ωφελούμενοι εντάσσονται υπό τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις αυτοδίκαια στο καθολικό πρόγραμμα, ώστε να μη δημιουργηθούν κενά και να μην διακοπεί αιφνιδίως μια υποστήριξη που έχει πλέον ενσωματωθεί στην καθημερινότητά τους. Παράλληλες συμμετοχές στο πρόγραμμα δεν στερεί από τους ωφελούμενους αναπηρικά επιδόματα ή άλλες κοινωνικές παροχές, που ήδη λαμβάνουν. Διότι ο Προσωπικός Βοηθός δεν υποκαθιστά τις υφιστάμενες παροχές. Καλύπτει μια διαφορετική, αυτοτελή και θεμελιώδη ανάγκη, την ανάγκη της ανεξάρτητης διαβίωσης.

Φορέας υλοποίησης του προγράμματος ορίζεται ο ΟΠΕΚΑ, ο οποίος αναλαμβάνει τη διαχείριση των μητρώων, την παρακολούθηση των συμφωνητικών και την απευθείας καταβολή της αμοιβής στους Προσωπικούς Βοηθούς. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώνεται ένα πιο διαφανές, λειτουργικό και οργανωμένο σύστημα με σαφείς αρμοδιότητες και μεγαλύτερη ασφάλεια τόσο για τους ωφελούμενους όσο και για τους εργαζόμενους.

Το νομοσχέδιο, όμως, δεν περιορίζεται στον Προσωπικό Βοηθό. Ενισχύει την πρώιμη παρέμβαση για παιδιά με αναπηρία ή αναπτυξιακές δυσκολίες, στηρίζοντας εγκαίρως το παιδί και την οικογένειά του. Η έγκαιρη

διάγνωση και παρέμβαση μπορούν να καθορίσουν σε έναν σημαντικό βαθμό την εξέλιξη ενός παιδιού. Μπορούν να ενισχύσουν την επικοινωνία, την κινητικότητα, τη μάθηση, την κοινωνική ένταξη και τη μελλοντική του αυτονομία. Γι' αυτό και η πρώιμη παρέμβαση δεν είναι μία δαπάνη που μπορεί να αναβάλλεται. Είναι επένδυση στο παιδί, στην οικογένεια και στην κοινωνία.

Ταυτόχρονα, αναβαθμίζεται η Εθνική Πύλη Αναπηρίας, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας και η Κάρτα Αναπηρίας. Στόχος είναι ο πολίτης να μην είναι αναγκασμένος να περιφέρεται από υπηρεσία σε υπηρεσία, από πλατφόρμα σε πλατφόρμα, αναζητώντας τι δικαιούται και τι πρέπει να διεκδικήσει. Η διοίκηση οφείλει να γνωρίζει, να ενημερώνει και να εξυπηρετεί τον πολίτη. Το βάρος της αναζήτησης πρέπει να μεταφερθεί από τον πωλητή στο κράτος και όχι το αντίστροφο. Στο ίδιο πλαίσιο ουσιαστικής κοινωνικής προστασίας εντάσσεται και η ιδιαίτερα σημαντική τροπολογία για τις συντάξεις χηρείας, με την οποία αποκαθίσταται μια αδικία, που επί χρόνια δημιουργούσε ανασφάλεια σε χιλιάδες οικογένειες. Μπορεί να πέρασαν κάποια χρόνια, αλλά αυτή είναι και πάλι η Κυβέρνηση η οποία δρα, η οποία φέρνει αποτελέσματα συγκεκριμένα και απτά.

Με τη νέα ρύθμιση καταργείται οριστικά η περικοπή μετά την πρώτη τριετία για όσους εργάζονται ή λαμβάνουν παράλληλα δική τους σύνταξη.

Έτσι, η σύνταξη χηρείας θα παραμείνει στο 70% και δεν θα μειώνεται, όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα. Παράλληλα, όσοι είχαν ήδη υποστεί τη μείωση, θα επανέλθουν στο 70% κι αυτό αφορά περισσότερους από εβδομήντα πέντε χιλιάδες δικαιούχους στους οποίους η περικοπή δεν είχε εφαρμοστεί. Και βέβαια, δεν θα αναζητηθούν αναδρομικά ποσά. Πρόκειται για μια καθαρή επιλογή δικαιοσύνης και ασφάλειας δικαίου.

Επιπλέον, όσοι λαμβάνουν ταυτόχρονα δική τους σύνταξη και σύνταξη χηρείας, θα εξακολουθούν να λαμβάνουν τις εθνικές συντάξεις που αντιστοιχούν στα δύο αυτοτελή ασφαλιστικά τους δικαιώματα, ενώ προβλέπεται ειδική μέριμνα και για τα παιδιά που έχουν χάσει και τους δυο γονείς τους.

Η ρύθμιση αυτή έχει έντονο κοινωνικό αποτύπωμα. Προστατεύει το εισόδημα και την αξιοπρέπεια ανθρώπων που έχουν ήδη βιώσει μια βαριά προσωπική απώλεια. Ενισχύει την οικογένεια και αποδεικνύει ότι η πολιτεία οφείλει όχι μόνο να θεσπίσει κανόνες, αλλά και να διορθώνει η έγκαιρα τις αδικίες, όταν αυτές διαπιστώνονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ποιότητα μιας κοινωνίας κρίνεται από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει τους ανθρώπους που συναντούν τα μεγαλύτερα προβλήματα. Και η πραγματική ισότητα δεν σημαίνει να προσφέρουμε σε όλους ακριβώς το ίδιο. Σημαίνει να προσφέρουμε στον καθέναν την υποστήριξη που χρειάζεται εξατομικευμένα, ώστε να μπορεί να συμμετέχει ισότιμα.

Με το παρόν νομοσχέδιο κάνουμε ένα ακόμη ουσιαστικό βήμα προς ένα κοινωνικό κράτος περισσότερο ανθρώπινο, περισσότερο αποτελεσματικό, περισσότερο συμπεριληπτικό, ένα κράτος που δεν αποφασίζει για τον άνθρωπο με αναπηρία, χωρίς τον άνθρωπο με αναπηρία, ένα κράτος που δεν τον εγκλωβίζει, αλλά του δίνει τα εργαλεία για να ζει αυτόνομα, ένα κράτος

που μετατρέπει την κοινωνική προστασία σε δικαίωμα, την προσβασιμότητα σε καθημερινή πραγματικότητα, την ισότητα σε συγκεκριμένη δημόσια πολιτική.

Για όλους αυτούς τους λόγους, στηρίζουμε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, γιατί ο Προσωπικός Βοηθός δεν είναι απλώς ένας νέος θεσμός, είναι η δυνατότητα ενός ανθρώπου να κρατήσει ο ίδιος το τιμόνι της ζωής του. Κι αυτή η δυνατότητα αποτελεί δικαίωμα που η πολιτεία οφείλει να του διασφαλίζει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παπαθανάση.

Τον λόγο έχει ο κ. Αναστάσιος Δημοσχάκης από τη Νέα Δημοκρατία και αμέσως μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από το ΠΑΣΟΚ κ. Παύλος Χρηστίδης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν πολυθεματικό νομοσχέδιο με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης ενισχύει τις βάσεις ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες των πολιτών, δημιουργώντας δυνατότητες και αίροντας εμπόδια στην καθημερινότητά τους.

Αυτό καθίσταται σαφές από τις διατάξεις που αφορούν τα άτομα με αναπηρία, καθώς εξασφαλίζεται η αυτονομία τους, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες και παροχές. Η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος, Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία καθίσταται μόνιμη πολιτική εθνικής εμβέλειας.

Η επιλογή των ωφελούμενων θα στηρίζεται σε σύστημα μοριοδότησης που λαμβάνει υπόψη κοινωνικά, εισοδηματικά και αναπηρικά κριτήρια. Ιδιαίτερη σημασία έχει η πρόβλεψη για τις μικρές και νησιωτικές κοινότητες, δεδομένου ότι η εξεύρεση προσωπικού σε μια μικρή κοινότητα ή σε ένα μικρό νησί μπορεί να είναι, και είναι, δυσκολότερη συγκριτικά με τα μεγάλα αστικά κέντρα. Γι' αυτό προβλέπεται η κατ' εξαίρεση δυνατότητα οι ωφελούμενοι του προγράμματος να συνδεθούν με προσωπικό βοηθό, αν φυσικά κατοικούν μόνιμα σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως πεντακόσιους κατοίκους και σε νησιά με πληθυσμό κάτω των τριών χιλιάδων εκατό κατοίκων, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη απογραφή.

Πρόκειται για μια πρόβλεψη που επικαιροποιεί το ενδιαφέρον και την ευαισθησία της Κυβέρνησης για τις ακριτικές και αμυντικές περιοχές, όπως είναι το νησί της Σαμοθράκης. Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, ειδικά στα χωριά του Κεντρικού και του Βορείου Έβρου τα νούμερα είναι δυστυχώς τρομακτικά. Η συρρίκνωση και η αλλοίωση του πληθυσμού της χώρας μας δημιουργεί προβλήματα στην εθνική άμυνα, την οικονομία και την κοινωνία. Τα τοπικά όμως σύνορα μιας χώρας είναι οι άνθρωποί της. Ο καλύτερος στρατός είναι ο τοπικός πληθυσμός. Στην προσπάθεια ανάσχεσης της εν λόγω απειλής συμβάλλει και η παρούσα νομοθετική ρύθμιση στον Νομό Έβρου, καθώς αντιμετωπίζονται δυσχέρειες που διαπιστώθηκαν κατά την

εφαρμογή του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, αναπροσαρμόζοντας τους όρους του Προγράμματος, ώστε να διευκολυνθεί η συμμετοχή και να διευρυνθεί ο κύκλος των δικαιούχων. Ιδιαίτερα θεσπίζεται η οικονομική ενίσχυση των μονοπρόσωπων ή πολυπρόσωπων νοικοκυριών που μεταφέρουν την κύρια κατοικία τους από δήμους ή δημοτικές ενότητες της επικράτειας ή από άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους Δήμους Σουφλίου, Διδυμότειχου, Ορεστιάδας και Σαμοθράκης της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου.

Παράλληλα, αντιμετωπίζεται η ανάγκη αξιοποίησης του υφιστάμενου κτηριακού αποθέματος και επιτάχυνσης της δημιουργίας νέων κατοικιών, ιδίως κοινωνικών κατοικιών για το στελεχιακό δυναμικό των Ενόπλων Δυνάμεων, με σκοπό την αντιμετώπιση των αυξημένων στεγαστικών αναγκών και την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της δημόσιας και ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας.

Προς την κατεύθυνση αυτήν, κύριε Πρόεδρε, πρότεινα και προτείνω τη σύσταση φορέα ακίνητης περιουσίας που θα λειτουργεί μέσω ΣΔΙΤ στον Έβρο, στη Θράκη και στις ευαίσθητες περιοχές της που είναι τα νησιά του Βορειοανατολικού και του Νοτιοανατολικού Αιγαίου, με αποστολή την ορθολογική, παραγωγική και εθνική αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των περιοχών με διπλή αποστολή:

Πρώτον, να σφραγίζει μετά από έλεγχο την κάθε δικαιοπραξία, εφόσον είναι νόμιμη, έτσι όπως προβλέφθηκε μετά από τη Μικρασιατική Καταστροφή σχεδόν σε όλες τις δεκαετίες.

Και δεύτερον, να εντοπίζει διαθέσιμα σπίτια τα οποία θα εκσυγχρονίζονται, θα ανακαινίζονται και θα παραδίδονται μόνο για χρήση στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στις ανήμπορες και πολύτεκνες οικογένειες, καθώς και σ' αυτές που επαναπατρίζονται από τη Δυτική Ευρώπη, από Αθήνα, από Θεσσαλονίκη και λοιπές περιοχές της χώρας.

Κλείνοντας, θα ήθελα να σταθώ στις ρυθμίσεις αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την κυκλοφορία και χρήση των ελαφρών προσωπικών ηλεκτρικών οχημάτων, όπως ονομάζεται πλέον από τον παρόντα νόμο. Η εμπειρία μου σε έναν κεντρικό οργανισμό του ελληνικού κράτους και υπηρετώντας σε υπηρεσίες τροχαίας πρώτης γραμμής, εκτιμώ ότι το εν λόγω ζήτημα είναι θετικό, φέρει όμως πολλούς αστερίσκους.

Τα ηλεκτρικά πατίνια έχουν καταστεί μέρος της καθημερινότητας των πόλεων. Γίνεται όμως μέσα από αυτήν τη νομοθετική διαδικασία μια θωράκιση, κυριαρχεί μια αρχή. Ωστόσο, όμως, δεν πρέπει να εξισώνονται ως μέσο μεταφοράς. Απαιτούνται όχι μόνο αυστηροί κανόνες χρήσης αυτών ως προς την επιτρεπόμενη ηλικία και τα χιλιόμετρα, καθώς και την ταχύτητα, αλλά και η χρήση θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη και όχι επιτρεπτή σε όλες τις οδικές αρτηρίες.

Η ένταξη του στον αστικό ιστό και η χρήση σε μετακινήσεις μεγάλων αποστάσεων διαταράσσει την οδική ευταξία. Θα πρέπει να είναι επιτρεπτή η χρήση αυτών μεν, αποκλειστικά δε σε ασφαλείς, ειδικά διαμορφωμένους και

περίκλειστους χώρους, περιορίζοντας την έκθεσή τους στην κυκλοφορία των οχημάτων, αποτρέποντας έτσι τα ατυχήματα. Έτσι, φυσικά, οι χρήστες θα μπορούν να απολαμβάνουν τη χρήση τους σ' ένα ελεγχόμενο περιβάλλον με κατάλληλο οδόστρωμα και κανόνες ασφαλείας, καθώς οι μικροί τροχοί και η περιορισμένη σταθερότητα, χωρίς μέτρα ατομικής προστασίας, τα καθιστούν επικίνδυνα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία υπηρετεί μια πλέον οργανωμένη και ενεργητική κοινωνική πολιτική, δίνοντας έμφαση στους πολίτες, στη βελτίωση της καθημερινότητάς τους και στις ανάγκες αυτών. Για τον λόγο αυτό, το υπερψηφίζω.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Δημοσχάκη.

Τον λόγο έχει ο κύριος Παύλος Χριστίδης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ήταν πολύ μεγάλη η αγωνία της κ. Κεραμέως για να μάθει τι ακριβώς θα κάνουμε και γι' αυτό μόλις τελείωσε ο συνάδελφος, ο Βουλευτής ο κ. Παπαθανάσης αποχώρησε από την Αίθουσα μην τυχόν και ακούσει καμία ακόμα κριτική στον τρόπο με τον οποίο πορευόμαστε.

Δεν κατάλαβα, όμως, από αυτά τα οποία είπε ή μάλλον δεν είπε το αν σκοπεύει να δώσει η Κυβέρνηση της 13^η σύνταξη κάποια στιγμή για το επόμενο χρονικό διάστημα. Εάν, δηλαδή, αυτά τα οποία εμείς έχουμε καταθέσει ως δέσμη προτάσεων είναι μία δέσμη προτάσεων τις οποίες απορρίπτει άπαξ δια παντός ή εάν σκοπεύει η Νέα Δημοκρατία μία στο εκατομμύριο να κάνει αυτά ακριβώς τα πράγματα, τα οποία έχει κάνει σε μία σειρά ζητημάτων ακόμα όλο το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Κορυφαία επιλογή αυτής της πρακτικής είναι το ζήτημα, το οποίο έχει να κάνει με τις συντάξεις χηρείας. Και επειδή πράγματι στον χώρο αυτό βρίσκονται εκπρόσωποι των συνταξιούχων χηρείας, που είναι εκείνες και εκείνοι οι οποίοι πήραν την πρωτοβουλία να αγωνιστούν δικαστικά, καλό θα ήταν η κ. Κεραμέως πριν κουνήσει το δάχτυλο στα κόμματα της Αντιπολίτευσης και ακόμα περισσότερο στο ΠΑΣΟΚ, να θυμηθεί τι έλεγε η ίδια και ο κ. Μητσοτάκης όταν ήταν στην Αξιωματική Αντιπολίτευση για την κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου. Καλό θα ήταν να θυμηθεί τι έλεγε εκείνη, ο κ. Μητσοτάκης και ο κ. Μαρινάκης όταν ένα χρόνο πριν παρουσιάζοντας το ΠΑΣΟΚ τη «Μαύρη Βίβλο», ειρωνεύονταν από τη Νέα Δημοκρατία ότι έχουμε βρει τα πράσινα λεφτόδεντρα και έναν χρόνο μετά έρχονται να ακολουθήσουν *mot à mot* μια σειρά από προτάσεις τις οποίες έχει καταθέσει το ΠΑΣΟΚ για τα κρίσιμα ζητήματα, ζητήματα τα οποία δεν αφορούν την κομματική αντιπαράθεση. Να μην γελιόμαστε συνάδελφοι. Εδώ δεν έχει να κάνει με το αν κάποιος φέρνει μία τροπολογία και αν ένα άλλο κόμμα την ψηφίζει. Έχει να κάνει με τις ζωές των συμπολιτών μας.

Και σε αυτό το οποίο σήμερα η Κυβέρνηση αρνείται να απαντήσει είναι ότι οποιοδήποτε μέτρο φέρνει έρχεται με πολύ μεγάλη καθυστέρηση και έχει πολύ μικρή επίδραση στην καθημερινότητα και στη ζωή των συμπολιτών μας. Αυτό συμβαίνει και με τις συντάξεις χηρείας, τις οποίες, προφανώς, όπως όλα τα μέτρα τα οποία εμείς αξιολογούμε ότι δίνουν έστω και μία μικρή συμβολή στον τρόπο με τον οποίο πορεύονται οι συνάνθρωποί μας, το στηρίζουμε, όπως έχουμε στηρίξει όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Η κ. Κεραμέως, όμως, επέλεξε να μην απαντήσει σε κάτι το οποίο έβαλα ξανά ως ζήτημα. Απ' αυτό εδώ το Βήμα η κ. Κεραμέως είπε ψέματα προς τον ελληνικό λαό, όπως είπε ψέματα και ο κ. Γεωργιάδης και οι σύμβουλοί του γύρω από το τι εμείς ψηφίσαμε στα βαρέα και ανθυγιεινά των νοσηλευτών. Και το επαναφέρω το ζήτημα, γιατί δεν δικαιούνται εκείνοι οι οποίοι λένε τόσο ωμά ψέματα να έρχονται και να ζητούν τον λόγο από όλους εμάς, οι οποίοι καταθέτουμε μία δέσμη προτάσεων. Και η δέσμη προτάσεων, την οποία ξαναβάζουμε στη συζήτηση, είναι και αυτή η οποία αφορά τους συνταξιούχους πριν το 2016 και σας το βάζουμε, γιατί υπάρχουν πραγματικά ζητήματα και τα ξέρετε πάρα πολύ καλά, αλλά και τους συνταξιούχους του ΟΓΑ, των αγροτών, δηλαδή, και των κτηνοτρόφων σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας, οι οποίοι έχουν τεράστια ζητήματα, τεράστιες προκλήσεις, παίρνουν ελάχιστα χρήματα τον μήνα και για τους οποίους η δική σας Κυβέρνηση δεν έχει κάνει τίποτα απολύτως.

Εμείς έχουμε καταθέσει προτάσεις, εάν θέλετε, ως κακοί μαθητές, μπορείτε να τις κοπιάρετε, γιατί δικές σας προτάσεις δεν φέρνετε και να προσπαθήσετε να τις υλοποιήσετε με τρόπο ο οποίος φέρνει πραγματικά αποτελέσματα. Αποτελέσματα σαν αυτά τα οποία έχουν φέρει οι σοβαρές ερωτήσεις όλων των ειδών, που έχουν κάνει όλοι οι Βουλευτές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και του ΠΑΣΟΚ, που δεν φοβούνται να πάρουν τον λόγο, ακόμα και όταν ένα θέμα είναι καυτό και απασχολεί την ελληνική επικαιρότητα με τρόπο, ο οποίος πολλές φορές είναι προβληματικός.

Σήμερα, λοιπόν, εδώ συζητάμε μία σειρά από κρίσιμα ζητήματα. Ήρθατε, κυρία Κεραμέως. Χαίρομαι.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Θα ζητήσω τον λόγο επί προσωπικού.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Να ζητήσετε τον λόγο επί του προσωπικού, βέβαια.

Έρχεται, λοιπόν, σήμερα η Κυβέρνηση να ασχοληθεί με μια σειρά ζητημάτων, τα οποία έχουν να κάνουν με τα θέματα τα οποία αφορούν τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Είπα και στην παρέμβασή μου πόσο εντυπωσιακό είναι ο κ. Γεωργιάδης να νιώθει την ανάγκη να κάνει παρέμβαση προς έναν φορέα, ο οποίος σήμερα είναι ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, άλλη φορά μπορεί να είναι το Τεχνικό Επιμελητήριο, άλλη φορά μπορεί να είναι ο Δικηγορικός Σύλλογος.

Τι είναι αυτό το οποίο σας δίνει το δικαίωμα να κάνετε μια τέτοια ωμή παρέμβαση; Και εδώ για τα Πρακτικά σας καταθέτω αυτά τα οποία λένε οι Ευρωπαίοι συνάδελφοι των Ελλήνων ιατρών. Τι λένε, λοιπόν, οι εκπρόσωποι

τους, κυρία Κεραμέως; Και εσείς, επειδή είστε και Υπουργός Εργασίας φαντάζομαι ενδιαφέρεστε γι' αυτά τα όποια λένε οι συλλογικότητες των γιατρών. Τι λένε; Λένε ότι η παρέμβαση του κ. Γεωργιάδη είναι μία ωμή παρέμβαση προς την λάθος κατεύθυνση. Φαντάζομαι ως Υπουργός Εργασίας και ως εκείνη η οποία υπερασπίζεται πολλές φορές και τις συλλογικότητες, θα βρείτε να πείτε δύο κουβέντες για αυτό. Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παύλος Χρηστίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και φυσικά μπαίνοντας στο θέμα της συζήτησης, κύριε Πρόεδρε, δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ και στα ζητήματα, τα οποία έχουν να κάνουν με μία ακόμα σιωπή των αμνών της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Εύχομαι η κυρία Υπουργός, η κ. Μιχαηλίδου, η κ. Ράπτη, αλλά και η κ. Κεραμέως, η οποία θα ζητήσει να μου απαντήσει επί προσωπικού, να βρουν να πουν μία κουβέντα σ' αυτό εδώ το νομοσχέδιο, το οποίο συζητάμε σήμερα για τον δήμαρχο του Άργους, ο οποίος έβγαλε πόρισμα ποινικό αναφερόμενος στο αν έπρεπε να υπάρχει προφυλάκιση. Εκτός αυτού, όμως, ο δήμαρχος του Άργους έκανε και κάτι ακόμα. Έβαλε τη μητέρα στην κατηγορία του θύτη. Επί της ουσίας τι είπε ο δήμαρχος του Άργους; Είπε ότι φταίει η μητέρα η οποία άφησε ένα παιδί, το οποίο έπασχε από αυτισμό, να οδηγήσει.

Λέω, λοιπόν, ότι η δική σας Κυβέρνηση έχει βαριά ευθύνη για το γεγονός ότι έχει εκθρέψει λογικές τέτοιου είδους και έχει ακόμα βαρύτερη ευθύνη που όποτε τέτοιου είδους λογικές έχουν εμφανιστεί, δεν τις απορρίπτετε, δεν βρίσκετε κουβέντα να πείτε. Ο κ. Μαρινάκης, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος και ο καθένας και η καθεμία από εσάς, έχετε τη δυνατότητα να μιλάτε και να παρεμβαίνετε στους τηλεοπτικούς σταθμούς, στη Βουλή, στα ραδιόφωνα μία, δύο, τρεις, τέσσερις φορές την ημέρα.

Εγώ σας ρωτώ, θα βρείτε μία κουβέντα να πείτε για αυτά τα οποία είπε το κομματικό μέλος της Νέας Δημοκρατίας και δήμαρχος Άργους για την υπόθεση του Θοδωρή που δολοφονήθηκε με τον τρόπο με τον οποίο δολοφονήθηκε. Θα πείτε κάτι στην ομιλία σας, κυρία Ράπτη; Θα πείτε κάτι στην ομιλία σας, κυρία Κεραμέως, για τον τρόπο με τον οποίο τέτοιου είδους λογικές θα έχουν απορριφθεί ή θα σιωπήσετε και θα πετάξετε την μπάλα στην εξέδρα;

Διότι είναι καλή η συζήτηση, όπως είπε προηγουμένως και η κυρία Υπουργός για μια σειρά ζητημάτων, αλλά εδώ πέρα είναι προφανές ότι η πολιτική έχει και μία σειρά από πραγματικές επιλογές. Και σε αυτές τις πραγματικές επιλογές, όπως καταλαβαίνετε, η συζήτηση η οποία αφορά τον Προσωπικό Βοηθό και την Πρώιμη Παρέμβαση, είναι συζητήσεις οι οποίες έχουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, αρκεί οι πολιτικές εφαρμογές όσων επιλέγετε να κάνετε, να ταιριάζουν με αυτά τα οποία στην πραγματικότητα γίνονται.

Τι είναι αυτό το οποίο περιλαμβάνει η έννοια του Προσωπικού Βοηθού και της Πρώιμης Παρέμβασης; Το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να ζει με αξιοπρέπεια, να συμμετέχει ισότιμα στην κοινωνία και να μην νιώθει αόρατος.

Αυτό κάνατε στην περίπτωση του Άργους; Αυτό κάνετε με τη σιωπή σας στην περίπτωση του Αργού; όπου δολοφονήθηκε ένας νέος άνθρωπος 20 χρονών που βρισκόταν στο φάσμα του αυτισμού;

Και αναρωτιέμαι σήμερα εδώ τι νόημα έχουν όλα όσα καλούμαστε να ψηφίσουμε σε αυτήν την Αίθουσα όταν ένας άνθρωπος με αναπηρία εξακολουθεί να φοβάται. Τι νόημα έχουν οι νόμοι εάν η διαφορετικότητα εξακολουθεί να είναι ακατανόητη για εσάς και για τις υπηρεσίες του κράτους; Τι νόημα έχει να μιλάμε για συμπερίληψη αν το ίδιο το κράτος δεν εκπαιδεύεται να αναγνωρίζει και να σέβεται τη διαφορετικότητα;

Είναι προφανές ότι η δικαιοσύνη θα κάνει τη δουλειά της και οφείλει να την κάνει μέχρι τέλους και όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Και η Βουλή των Ελλήνων, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ένα χρέος. Και το χρέος που έχει η Βουλή των Ελλήνων, οι Βουλευτές οι οποίοι εκλέγονται, είναι να κοιτάνε τον εαυτό τους στον καθρέφτη, να κοιταζόμαστε όλοι στον καθρέφτη, γιατί η συζήτηση που αφορά την αναπηρία δεν αρχίζει και δεν τελειώνει σε μία κάρτα, δεν αρχίζει και δεν τελειώνει σε ένα επίδομα, δεν τελειώνει και δεν αρχίζει σε μία υπουργική απόφαση.

Είναι μια συζήτηση η οποία αφορά το πώς αντιμετωπίζουμε τον συνάνθρωπό μας κάθε μέρα, διά του παραδείγματος. Γιατί εδώ πρέπει να αναρωτηθούμε εάν έχουμε χτίσει μια κοινωνία η οποία καταλαβαίνει ή όχι. Εμείς οι Βουλευτές, εμείς τα πολιτικά κόμματα, τα πολιτικά υποκείμενα ζητάμε πολλές φορές τους πολιτικούς να παίρνουν αποφάσεις και τους πολίτες να ακολουθούν.

Εδώ εσείς στη Νέα Δημοκρατία φοβάστε να πείτε το οτιδήποτε για τους δικούς σας ανθρώπους. Φοβάστε να πείτε και να τοποθετηθείτε, μην τυχόν και χαλάσει η πολιτική σούπα την οποία διαμορφώνετε. Το ερώτημα, λοιπόν, είναι, έχετε κάνει ό,τι περνάει από το χέρι σας για να χτιστεί ένα κράτος το οποίο σέβεται το ότι οι ζωές όλων μετρούν το ίδιο;

Εμείς εδώ σήμερα, κυρία Υπουργέ, δεν ήρθαμε για να μηδενίσουμε και το ξέρετε πάρα πολύ καλά, γιατί εμείς επανειλημμένως σε πολλές και διαφορετικές επιλογές ήμασταν εκείνοι που είπαμε ουσιαστικά «ναι» και ουσιαστικά «όχι». Και θα πούμε «ναι» σε εκείνα που πραγματικά βελτιώνουν τη ζωή των ανθρώπων και «όχι» σε εκείνα που προφανώς η ζωή των ανθρώπων γίνεται χειρότερη ή αυτά τα οποία φέρνετε είναι πρόχειρα, αποσπασματικά και με μία λογική η οποία λέει ότι θα τα λύσουμε όλα αργότερα.

Αυτό είναι το δίλημμα που θέτει αυτό το νομοσχέδιο, γιατί έχει προφανώς θετικές διατάξεις και αυτό είναι κάτι το οποίο το αναγνωρίζουμε. Το έκανε με εξαιρετικά πετυχημένο τρόπο ο εισηγητής μας, ο Πέτρος Παππάς. Αυτό είναι κάτι το οποίο έχουν ζητήσει πολλές φορές οι συλλογικότητες, όπως η μονιμοποίηση του Προσωπικού Βοηθού. Η Πρώιμη Παρέμβαση είναι μια πολιτική η οποία μπορεί να αλλάξει ζωές. Η Κάρτα Αναπηρίας μπορεί να συμβάλει, αλλά υπάρχει και ένα πολύ μεγάλο «αλλά» και πρέπει να το πούμε αυτό το «αλλά».

Έχουμε κουραστεί από δικαιώματα που σταματούν εκεί που αρχίζει ή τελειώνει ο προϋπολογισμός, όπως τον επικαλείστε, ό,τι ακριβώς κάνατε με τις συντάξεις χηρείας που, όταν εμείς τις ζητούσαμε, μας λέγατε δεν αρκεί ο προϋπολογισμός και ξαφνικά τώρα τον εμφανίζετε. Έχουμε κουραστεί να

ακούμε ότι θα εξειδικευθούν μια σειρά από πολιτικές επιλογές με υπουργικές αποφάσεις. Έχουμε κουραστεί να ακούμε -και ακόμα περισσότερο από εμάς έχουν κουραστεί οι πολίτες να ακούν- για δικαιώματα που σταματούν εκεί που σταματούν οι προϋπολογισμοί, για καθολικές πολιτικές που, κάθε άλλο παρά καθολικές είναι.

Αυτό που πρέπει να καταλάβετε είναι ότι η καθολικότητα περνάει τον τίτλο του νομοσχεδίου. Πρέπει να είναι μια λογική δικιά μας, όπως ακριβώς σας κάνουμε την κριτική για τον Προσωπικό Βοηθό που είναι κομβικός για έναν άνθρωπο για να βγει, να εργαστεί, να σπουδάσει, να πάει μια βόλτα, να αποφασίσει ο ίδιος για τη ζωή του, να είναι ελεύθερος. Ένας άνθρωπος πρέπει να είναι ελεύθερος να κάνει τη ζωή του όπως θέλει να την κάνει. Τι του λέτε εσείς σήμερα του ανθρώπου αυτού; Δεν μπορεί να υπάρχει άνθρωπος ο οποίος μπορεί να ακούει ότι δεν χωράς στον προϋπολογισμό και, επομένως, η αξιοπρέπειά του βάλλεται.

Εάν, λοιπόν, θέλουμε να έρθουμε πραγματικά εδώ και να συζητήσουμε για ανεξάρτητη διαβίωση, τότε πρέπει να κατοχυρώσουμε και το δικαίωμα στην ένσταση, στην επαναξιολόγηση και τη συνέχεια της υποστήριξης. Αυτή είναι μια λογική, η οποία χωρά στη δική μας αντίληψη. Αυτό είναι το ανθρώπινο δικαίωμα, το οποίο εμείς ερχόμαστε να αναδείξουμε. Διότι είναι προφανές ότι εδώ συζητάμε και με όρους εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας, με τον τρόπο με τον οποίο θέλουν οι πολίτες, όταν απευθύνονται σε όλους εμάς, ώστε να αντιλαμβάνονται ότι το κράτος λειτουργεί, οι θεσμοί λειτουργούν, η δικαιοσύνη λειτουργεί, ότι υπάρχουν κανόνες που ισχύουν για όλους και όχι ότι το κράτος μέσα από τα ΚΕΠΑ συνεχίζει να βασανίζει ανθρώπους, οι οποίοι προφανώς έχουν τεράστια ζητήματα. Αυτή είναι η λογική την οποία πρέπει να έχουμε.

Και θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας ότι η συζήτηση αυτή είναι μία συζήτηση η οποία δεν γίνεται στο πλαίσιο μιας κλασικού τύπου αντιπαράθεσης, όπως έχουμε συνηθίσει να κάνουμε στη Βουλή. Ξέρετε πάρα πολύ καλά τι θα κάνουμε, κυρία Κεραμέως. Δεν είστε σε θέση να μας κάνετε ούτε ανάκριση ούτε μάθημα κάθε φορά που έρχεστε εδώ. Εάν δεν γνωρίζετε το τι προβλέπει ο κανονισμός λειτουργίας, καλό είναι να ανοίξετε και εσείς να διαβάσετε τι λέει ο κανονισμός λειτουργίας. Εμείς θα επιλέξουμε το πότε θα λέμε το τι πρόκειται να ψηφίσουμε. Και αντί να έρθετε εδώ να απαντήσετε επί προσωπικού ή μάλλον μαζί με το επί προσωπικού, βρείτε κάτι να πείτε για το Άργος, βρείτε κάτι να πείτε για την 13^η σύνταξη, βρείτε κάτι να πείτε για τα fake news που είχε υιοθετήσει η Κυβέρνησή σας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χριστίδη.

Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού, διότι ήμουν στο εντευκτήριο και άκουσα τον κ. Χριστίδη να λέει ότι είπα ψέματα στη Βουλή.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Τι προσωπικό είναι αυτό, κύριε Πρόεδρε; Τι προσωπικό είναι αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ. Σε τι συνίσταται;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Προηγουμένως στην Ολομέλεια, επειδή το ΠΑΣΟΚ δεν είχε πει

τι θα ψηφίσει την τροπολογία για τις συντάξεις χηρείας, έκανα μια αναφορά στη στάση που είχε κρατήσει...

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Είναι προσωπικό;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Έκανα μια αναφορά στη στάση που είχε κρατήσει το ΠΑΣΟΚ στο τελευταίο εργασιακό νομοσχέδιο για την ισότητα αμοιβών μεταξύ γυναικών και ανδρών. Και είπα συγκεκριμένα ότι ο κ. Ανδρουλάκης ως Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ ψήφισε «ναι» στη συγκεκριμένη Ευρωπαϊκή Οδηγία και, όταν αυτή η οδηγία ήρθε προς ενσωμάτωση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, ο κ. Ανδρουλάκης και το ΠΑΣΟΚ συγκεκριμένα ψήφισαν «παρών». Αυτά είπα για το ΠΑΣΟΚ και για τον κ. Ανδρουλάκη.

Είπε εν συνεχεία ο κ. Χριστίδης, αφού είχα βγει βεβαίως από την Αίθουσα, ότι είπε η κ. Κεραμέως ψέματα. Εγώ, λοιπόν, ρωτώ το εξής. Εάν ο κ. Χριστίδης ισχυρίζεται ότι έχω πει ψέματα, να μας φέρει εδώ την απόδειξη ότι ο κ. Ανδρουλάκης δεν ψήφισε «ναι» στην Ευρωβουλή ή ότι το ΠΑΣΟΚ δεν ψήφισε «παρών» στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Διαφορετικά, κύριε Χριστίδη, να ανακαλέσετε τον χαρακτηρισμό σας για ψέματα.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Να ανακαλέσω εγώ; Το «ψέματα» για ποιον λόγο;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ποιο;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Το «ψέματα» για ποιον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ. Όχι διάλογος, όχι διάλογος.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): «Ψέματα». «Ήρθε εδώ και μας είπε ψέματα».

Λοιπόν, να ανακαλέσετε, κύριε Χριστίδη, διαφορετικά να μας φέρετε αποδείξεις ότι όντως είπα ψέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρία Φωτίου, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Δεν έχετε τον λόγο.
Κυρία Φωτίου, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η κυρία Κεραμέως μας ζητάει να ανακαλέσουμε για ένα ζήτημα το οποίο δεν υπάρχει να ανακαλέσουμε. Και έχει καταγραφεί στα Πρακτικά μια άποψη, η οποία είναι ανύπαρκτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Δεν καταγράφεται τίποτα στα Πρακτικά. Δεν καταγράφεται τίποτα.

Κυρία Φωτίου, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχω παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Δεν έχετε. Έχετε συμπληρώσει τις παρεμβάσεις σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Δεν έχω συμπληρώσει τις παρεμβάσεις. Η πρώτη παρέμβαση αφορούσε την τροπολογία. Δεν έχω συμπληρώσει τις παρεμβάσεις. Δεν έχω συμπληρώσει παρεμβάσεις.

Και επειδή εδώ πέρα τα έχουμε ακούσει όλα, κάποια στιγμή πρέπει να πούμε και κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ωραία, πέστε. Παρακαλώ.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Η κ. Κεραμέως ασχολείται πολύ περισσότερο με την επικοινωνία, παρά με την πολιτική. Και εάν θέλετε να το πάρετε και αυτό προσωπικά, πάρτε το και αυτό προσωπικά.

Τι προσωπικό είπα, κυρία Κεραμέως; Ότι έρχεστε εδώ πέρα από το Βήμα της Βουλής με απόλυτη αλαζονεία και προβλέπετε το τι θα ψηφίσουμε εμείς σε νομοσχέδια; Προβλέπετε;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ρωτάω. Δε λέω, ρωτάω.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ότι μας κάνετε τη δασκάλα και την καθηγήτρια γύρω από το πώς θα συμπεριφερόμαστε και τότε θα πούμε τι θα ψηφίσουμε; Αυτό είναι το προσωπικό, το οποίο έρχεστε να μας πείτε;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Λέτε ψέματα. Για το ψέμα πείτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ή για το γεγονός ότι έρχεστε και αποκόπτετε για ακόμα μία φορά και κάνετε τα κλασικά σας fake news για το τι ψήφισε το ΠΑΣΟΚ στα βαρέα και στα ανθυγιεινά.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Εγώ; Εγώ προσωπικά;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Εσείς, βέβαια. Εσείς και το Υπουργείο σας. Εσείς και η Κυβέρνησή σας.

Και σας έχω ζητήσει τρεις φορές από το Βήμα της Βουλής, κυρία Κεραμέως, να πάρετε τον λόγο και να πείτε εάν φοβάστε ή όχι να πείτε κάτι για το Άργος. Εγώ, λοιπόν, σήμερα λέω -και πάρτε και αυτό προσωπικά- ότι φοβάστε να πείτε κάτι για το Άργος. Δεν έρχεστε να πείτε κάτι για το Άργος. Πείτε λοιπόν κάτι για το μέλος του κόμματός σας που βγήκε και είπε ότι οι άνθρωποι, οι οποίοι έχουν αναπηρία αόρατη, δεν πρέπει να κυκλοφορούν και αφήστε τα fake news και το να κόβετε στη μέση φράσεις, γιατί εγώ δεν είπα ποτέ αυτό.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Τι είπατε; Πείτε τι είπατε.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Λέω, λοιπόν, ξανά, κυρία Κεραμέως, ότι εσείς ήσασταν αυτοί που λέγατε ψέματα και fake news, όταν λέγατε ότι χρήματα δεν υπάρχουν για τις συντάξεις χηρείας. Εσείς ήσασταν αυτοί που λέγατε fake news και ψέματα, όταν εμείς σας λέγαμε τη «Μαύρη Βίβλο» ότι υποσχόσασταν ότι ο κ. Μητσοτάκης θα καταργήσει το όνομα Κατρούγκαλου και δεν το έχετε κάνει. Εσείς είστε, κυρία Κεραμέως, εκείνη η οποία κάθε φορά που ερχόμαστε σε αυτή εδώ την Αίθουσα να συζητήσουμε κρίσιμα ζητήματα, διαστρεβλώνετε τις θέσεις του ΠΑΣΟΚ.

Έχετε φτάσει στο σημείο να είστε και εκείνη, η οποία θα παίρνει τις παρουσίες του Κοινοβουλίου. Εσείς βγήκατε έξω από την Αίθουσα και μας κάνετε κριτική ότι εγώ ζήτησα να μιλήσω, όταν εσείς βγήκατε.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Λέτε ψέματα στο όνομά μου, κύριε Χρηστίδη.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Τρεις φορές από τα Πρακτικά της Βουλής, κυρία Κεραμέως -τρεις φορές- εσείς επιλέγετε να μετατρέψετε μια πολιτική αντιπαράθεση σε προσωπική. Έχετε βγει από το Βήμα της Υπουργού και κάνετε κριτική για το ποιος από τους συναδέλφους σας παρεμβαίνει μέσα από τις τεχνικές δυνατότητες που δίνει η Βουλή στις επιτροπές.

Επομένως, εάν θέλετε να κάνουμε συζήτηση με όρους πολιτικούς, θα το επιλέξετε, θα καταλάβετε ότι εδώ έχετε και δικαιώματα, έχετε και

υποχρεώσεις και όπως, κατά την άποψή μου, δεν υπήρχε κανένα απολύτως προσωπικό, σας λέω λοιπόν ξανά: Σας κάλεσα να δώσετε τρεις απαντήσεις και οι τρεις αφορούν την υπουργική σας θέση και τον ρόλο σας.

Δώστε μία απάντηση, εάν θέλετε, για τη δέκατη τρίτη σύνταξη. Δώστε μία απάντηση, εάν θέλετε, για το περιστατικό του Άργους. Δώστε μία απάντηση για αυτά τα ζητήματα που απασχολούν σήμερα τους πολίτες και όχι αυτά τα οποία εσείς διαστρεβλώνετε ότι είναι θέση του ΠΑΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Φωτίου. Αμέσως μετά θα λάβει τον λόγο ο κ. Λαμπρούλης, που ήταν Προεδρεύων και δεν μπορούσε να μιλήσει και μετά η κ. Αποστολάκη.

Κυρία Φωτίου, παρακαλώ.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το σημερινό νομοσχέδιο-σκούπα των 92 άρθρων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας θίγει ζητήματα αναπηρίας, δημογραφικού και στεγαστικής κρίσης με τρόπο επιφανειακό και επικοινωνιακό, έχοντας κυρίως προεκλογική στόχευση. Αυτό αποδεικνύεται κυρίως από τρία πράγματα. Πρώτον, τη δήθεν καθολική εφαρμογή των πιλοτικών προγραμμάτων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με ωφελούμενους τους ανάπηρους. Δεύτερον, την ψευδεπίγραφη αντιμετώπιση του δημογραφικού και της στεγαστικής κρίσης. Και τρίτον, τα ρουσφέτια που διαιωνίζουν παθογένειες ή δημιουργούν νέες.

Η καθολικότητα είναι δήθεν, διότι τελειώνει μόλις εξαντληθούν τα 53,5 εκατομμύρια ευρώ για τον Προσωπικό Βοηθό και τα 13,5 για την Πρώιμη Παρέμβαση. Επιπλέον, αναθέτετε την υλοποίηση του Προσωπικού Βοηθού στον ΟΠΕΚΑ και της Πρώιμης Παρέμβασης στην ΕΕΤΑΑ, δίχως να αυξάνετε το προσωπικό και τους πόρους τους. Η καθολικότητα δεν λαμβάνει υπ' όψιν τα προβλήματα και τις ανεπάρκειες των πιλοτικών προγραμμάτων που προηγήθηκαν, όπως οι αυθαίρετοι ηλικιακοί περιορισμοί -εξήντα εφτά άνω και δεκαέξι κάτω- που αποκλείουν πολλούς ανάπηρους και κυρίως αυτούς με τις σπάνιες παθήσεις.

Δεν ενδιαφέρεστε για τα δικαιώματα των ανάπηρων και των Προσωπικών Βοηθών ως εργαζόμενων. Σιγά πια, μήπως και ενδιαφερόσασταν! Αλλά ούτε και για εκείνους που καλύπτονται από την άτυπη, αόρατη οικογενειακή φροντίδα των γυναικών. Υπογραμμίζω εδώ ότι δεν χωρούν αυταπάτες. Προσωπικός Βοηθός χωρίς προσωπικό φροντιστή είναι δώρον άδωρο.

Στη συζήτηση με τους φορείς εξήγησα γιατί δεν κατανοώ το πώς συμβιβάζονται τα δικαιώματα των ανάπηρων για αυτοδιάθεση με τη λειτουργική αξιολόγηση από το ΚΕΠΑ και όχι με τη συνολική κοινωνική αξιολόγηση. Θεσπίζετε τη λειτουργική αξιολόγηση που ήθελαν οι δανειστές να εφαρμόσουμε το 2015-2018 για να κόβουμε τα επιδόματα των αναπήρων και το αποφύγαμε.

Όσο για τα άρθρα 15 ως 37, δυστυχώς δεν καταφέρνουν να εισάγουν την ψηφιακότητα μεταξύ κάρτας αναπηρίας και των επιδομάτων και υπηρεσιών που δικαιούται ο ανάπηρος κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Εξήγησα στην ομιλία μου στη δεύτερη ανάγνωση στην Επιτροπή, ότι δεν είναι ψηφιακή κάρτα το πάσο -ηλεκτρονικό ή όχι- για τα μέσα μεταφοράς, μετρό, ΚΤΕΛ και τα λοιπά, που υπήρχε από το 2015, διότι η ψηφιακότητα προϋποθέτει ηλεκτρονικό φάκελο του ανάπηρου, ο οποίος πρέπει να

ανανεώνεται συνεχώς, να είναι συνδεδεμένος αυτόματα ψηφιακά, δηλαδή μέσω τσιπ, με την κάρτα αναπηρίας.

Το δεύτερο ζήτημα του σχεδίου νόμου είναι η ψευδεπίγραφη αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος και της εργατικής κρίσης, που η Νέα Δημοκρατία παρόξυνε με τις πολιτικές της. Η Νέα Δημοκρατία φτωχοποιεί την πλειοψηφία των πολιτών, με αποτέλεσμα το δημογραφικό να επιδεινώνεται. Το επάρατο 2019 είχαμε 83.763 γεννήσεις. Ενώ το 2025 είχανε 65.594 γεννήσεις, δηλαδή 18.169 λιγότερες γενέσεις, μείωση κατά 21,7%.

Η Νέα Δημοκρατία παροξύνει τη στεγαστική κρίση, διότι δαπάνησε δις για τα προγράμματα, όπως το «Σπίτι μου Ι και ΙΙ», χωρίς να φτιάξει ούτε μία κοινωνική κατοικία και χωρίς να βάλει πλαφόν στα ενοίκια. Αποτέλεσμα; Όπως λέει και η Τράπεζα της Ελλάδος, η ζήτηση εκτινάχθηκε αυξάνοντας τις τιμές αγοράς και ενοικίασης.

Επιπλέον, κατήργησε την προστασία της πρώτης κατοικίας από πλειστηριασμούς με αποτέλεσμα να συντελείται ήδη στη χώρα μας η μεγαλύτερη αναδιανομή ακίνητης περιουσίας από τα κάτω προς τα πάνω από την εποχή της Γερμανικής Κατοχής.

Τι να πρωτοπορεί κανείς για τα συναφή άρθρα του νομοσχεδίου; Ότι πρόκειται για σταγόνα στον ωκεανό; Όχι, είναι ακόμη χειρότερα! Το άρθρο 56 δίνει κίνητρα για να παρακαμφθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός και να μετατραπούν εργοστάσια και αποθήκες σε κατοικίες μακροχρόνιας μίσθωσης για πέντε έτη στις περιοχές που αυτό απαγορεύεται. Μετά τα πέντε έτη δηλαδή, τι; Δίνετε 70 εκατομμύρια στο στρατό για να σας φτιάξει κοινωνικές κατοικίες μες στα στρατόπεδα όπου θα στεγάζονται συνταξιούχοι ή μη αξιωματικοί, αντί τα στρατόπεδα να γίνουν τόποι πρασίνου.

Το τρίτο ζήτημα του σχεδίου νόμου είναι τα καθαρά ρουσφετολογικού και σκανδαλώδους χαρακτήρα άρθρα. Έρχομαι στις φωτογραφικές διατάξεις. Το άρθρο 44 δημιουργεί τμήμα κυβερνοασφάλειας με έδρα -άκουσον, άκουσον- την Περιφερειακή Διεύθυνση ΟΠΕΚΑ Κεντρικής Μακεδονίας. Το άρθρο 45 δίνει πάλι παράταση παραμονής στην υπηρεσία γνωστού προϊσταμένου του Υπουργείου σας. Το άρθρο 71 νομιμοποιεί κατ' εξαίρεση πληρωμές στρατιωτικών νοσοκομείων κατά παρέκκλιση των νόμιμων διαδικασιών και χωρίς πρόβλεψη δαπάνης από το ΓΛΚ.

Στηρίζω, προφανώς, την αντισυνταγματικότητα του άρθρου 67 για το Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και τη λογική που αναπτύχθηκε από όλη την Αντιπολίτευση.

Υπογραμμίζω το εξής: Το νομοσχέδιο διαπνέεται από μια μεγαλοστομία προθέσεων κυρίως για τους ανάπηρους. Γνωρίζουμε, όμως -και το Υπουργείο το γνωρίζει- ότι η μεγαλοστομία αυτή δεν αντιστοιχεί στις πραγματικές δυνατότητες υλοποίησης. Γι' αυτό αφήνει αναπάντητα τα ερωτήματα που συνεχώς θέτουμε. Πόσους ανάπηρους θα καλύψουν τελικά τα εν λόγω προγράμματα των 53,5 και 13,5 εκατομμυρίων; Θα καλυφθούν όλες οι περιοχές; Ξέρουμε από τις εκταμιεύσεις του ΟΠΕΚΑ ότι τα πράγματα είναι πάρα πολύ δύσκολα. Σας παραπέμπω στις εκταμιεύσεις του ΟΠΕΚΑ για το 2025 και για το 2026.

Τα άρθρα για την κάνναβη και τα ηλεκτρικά πατίνια βασίζονται κυρίως σε απαγορεύσεις και ποινές. Για την κάνναβη ειδικά απαιτούνται αντίθετα τα εξής θετικά μέτρα: Αποποινικοποίηση της προσωπικής χρήσης. Αυστηρές ποινές μόνο για τους διακινητές. Απαγόρευση διαφήμισης και προστασία

ενηλίκων. Αυστηρές ρυθμίσεις για νόμιμη διάθεση σε ενηλίκους με κρατικό έλεγχο της αγοράς. Κρατικό έλεγχο, κύριοι!

Για τα ηλεκτρικά πατίνια, ενώ η υποχρεωτική ασφάλιση, η αυστηροποίηση κυρώσεων σε δρόμους υψηλής κυκλοφορίας και οι κυρώσεις για εταιρείες ενοικίασης κρίνονται θετικές, αυτά δεν συνοδεύονται από ασφαλείς υποδομές, όπως περισσότεροι ποδηλατοδρόμοι, δεν συνοδεύονται από εκπαίδευση χρηστών και καμπάνιες ενημέρωσης.

Κυρία Υπουργέ, το Υπουργείο σας ιδρύθηκε το 2023 με προϋπολογισμό για το 2024, 4 δις ευρώ. Σας παραπέμπω στους προϋπολογισμούς. Μέχρι το 2026, δηλαδή μέσα σε δύο χρόνια, τον μειώσατε στα 3,8 δις, δηλαδή διακόσια εκατομμύρια μείον. Και μην μου πείτε ότι αυτό έγινε γιατί ευτυχώς πάμε πολύ καλύτερα και η φτώχεια μειώθηκε, γιατί η φτώχεια ακριβώς επί των ημερών σας αυξήθηκε, τόσο η παιδική όσο και η γενική φτώχεια.

Όσο για τα αναπηρικά επιδόματα από το 2019 τα αυξήσατε μέχρι σήμερα κατά 8%, όταν η ακρίβεια από τότε μέχρι σήμερα υπερβαίνει το 24%.

Εξάλλου, όπως διαπιστώνει και το δεύτερο δελτίο στατιστικής πληροφόρησης της ΕΣΑμεΑ, με κυριολεκτικό τίτλο «Το τετράπτυχο της περιθωριοποίησης των ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα» -το φθινόπωρο αυτά, τώρα-, υπάρχει φτώχεια, εργασιακός αποκλεισμός, ελλειμματική κοινωνική προστασία, υγεία από την τσέπη των πολιτών.

Καταψηφίζω επί της αρχής το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Φωτίου.

Τον λόγο έχει ο Αντιπρόεδρος της Βουλής, ο κ. Γεώργιος Λαμπρούλης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής):
Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αναδεικνύεται και αποδεικνύεται πως κριτήριο των πολιτικών σας επιλογών τόσο της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, όσο και όλων των προηγούμενων κυβερνήσεων, δεν αποτελεί η ικανοποίηση των αναγκών των αναπήρων και των οικογενειών τους, αλλά η διαχείριση των προβλημάτων με όσο το δυνατόν λιγότερες δαπάνες για το αστικό κράτος, με όλο και λιγότερη κρατική ευθύνη και κατά συνέπεια μείωση του κόστους για διάγνωση, εκπαίδευση, περίθαλψη, αποκατάσταση και συγχρόνως με παροχή ενός ελάχιστου πακέτου για λίγους, τους εξαθλιωμένους. Η εξοικονόμηση πόρων δε, θα οδηγήσει σε κερδοφόρους τομείς για το κεφάλαιο, όπως η πολεμική βιομηχανία στα πλαίσια της πολεμικής προετοιμασίας.

Και τι αναδεικνύετε; Αναδεικνύετε την αναπηρία σε ευκαιρία και πεδίο κερδοφορίας για τους επιχειρηματίες. Έτσι, ο τίτλος περί καθολικής εφαρμογής προγράμματος, Πρώιμης Παρέμβασης κ.λπ., είναι υποκριτικός, παραπλανητικός, σκέτος εμπαιγμός και κοροϊδία, αφού μόνο κατ' όνομα είναι καθολική. Γίνεται λόγος για παρέμβαση που αφορά υπάρχουσες διαγνώσεις ή

παιδιά σε κίνδυνο. Πουθενά δεν γίνεται λόγος για ολοκληρωμένη διαδικασία πρώιμης διάγνωσης, αλλά και ανίχνευσης στον βρεφικό πληθυσμό.

Τι κάνετε; Μια ζωτικής σημασίας υπηρεσία για την ομαλή ανάπτυξη των παιδιών εμπορευματοποιείται, παραχωρείται σε ιδιώτες, αντί να αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του κράτους μέσα από την ανάπτυξη αναγκαίων δημόσιων δομών.

Πώς προωθείται αυτό ενδεικτικά; Αυξάνετε την ατομική ευθύνη των γονέων αντί για την ουσιαστική στήριξή τους με σταθερή εργασία, εισόδημα, δομές υποστήριξης του παιδιού, οργανωμένη προσχολική αγωγή και πάει λέγοντας.

Δεύτερον, αποθεώνετε ποιο; Την κατεύθυνση εκτίμησης, αξιοποίησης κ.λπ., στο φυσικό, λέτε, περιβάλλον του παιδιού, ενώ δεν ενισχύετε ακόμα και τις ελάχιστες κρατικές δομές ειδικής αγωγής ή τη δημιουργία νέων σχολείων, δομών, υπηρεσιών κ.λπ..

Έξι χρόνια στη Λάρισα με υπογραφή και με τα κονδύλια υποτίθεται να έχουν βρεθεί και παραμένει στις καλένδες και στα χαρτιά, αν θέλετε, το σχολείο ειδικής αγωγής για παιδιά με αυτισμό. Και το νηπιαγωγείο και το δημοτικό και το γυμνάσιο και το λύκειο. Είναι έξι χρόνια έτοιμο, όμως κανένας δεν κουνάει τίποτα, ούτε ο δήμος, αλλά κυρίως η ίδια η Κυβέρνηση, οι αντίστοιχες υπηρεσίες του Υπουργείου ή των Υπουργείων.

Τρίτον, η εκπαίδευση των επαγγελματιών και των παρόχων ανατίθεται σε ιδιώτες ή ΜΚΟ του εσωτερικού ή εξωτερικού, ασύνδετων μεταξύ τους, αντί να παρέχεται υπό την εποπτεία του κράτους μέσω ενός διεπιστημονικού πλαισίου, μέσου δημόσιου πανεπιστημίου και δημόσιου επιστημονικού προσωπικού.

Τέταρτον, προωθείτε, όπως λέτε, την καθοδήγηση για την οικοδόμηση προσβάσιμου περιβάλλοντος στο σπίτι, με χρήση αντίστοιχα υποστηρικτικής τεχνολογίας.

Αλήθεια, όσον αφορά το κονδύλι που απαιτείται, θα είναι δωρεάν η χορήγηση για εξοπλισμό, αγορά υποστηρικτικής τεχνολογίας ή τις απαραίτητες προσαρμογές που χρειάζονται να γίνουν στο περιβάλλον που διαβιεί το παιδί;

Πέμπτον, τι επιβεβαιώνεται; Επιβεβαιώνεται ακριβώς ο ψευδεπίγραφος τίτλος περί καθολικότητας, αφού βάζετε κριτήρια μοριοδότησης με βάση το εισόδημα και τη σύνθεση της οικογένειας κ.λπ.. Άρα, κόφτης. Άρα, μία ακόμη ανάγκη της λαϊκής οικογένειας θα καλύπτεται με vouchers και μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού των πόρων, όπως κυνικά ομολογείτε μέσα στο νομοσχέδιο.

Και έκτον, μόνο ως πρόκληση μπορεί να εκληφθεί ο εξαναγκασμός των παιδιών που έχουν αξιολογηθεί να αξιολογούνται εκ νέου. Και αλήθεια, με ποιο κριτήριο θα διαμορφώνονται οι πιστώσεις που θα προέρχονται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, όπως έχετε πει και λέτε; Μήπως με βάση τους δημοσιονομικούς κόφτες, που όλοι σας, και η Κυβέρνηση αλλά και όλα τα υπόλοιπα κόμματα, αποδέχεστε και αποτελούν κόφτες στις ανάγκες του λαού

στο σύνολο; Γιατί; Γιατί αυτές είναι οι δεσμεύσεις σας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην προοπτική ανακατεύθυνσης των κονδυλίων.

Αντίστοιχα, οι προβλέψεις του νομοσχεδίου για τον Προσωπικό Βοηθό αποτελούν μία παρέμβαση χωρίς καθολικό χαρακτήρα, πέρα και έξω από το δημόσιο σύστημα υγείας, όπου θα έπρεπε να είναι ενταγμένη αυτή η δομή. Στόχος σας; Η συνέχιση της αποδόμησης και συρρίκνωσης των ήδη υπάρχουσών δημόσιων υπηρεσιών υγείας και δομών, παραδίδοντας χώρο για γιγάντωση του ιδιωτικού τομέα διάγνωσης, θεραπείας και αποκατάστασης, αναγκάζοντας όσους χρειάζονται υπηρεσίες να βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη.

Και όλα αυτά προωθούνται ενώ βρισκόμαστε στον 21^ο αιώνα, στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης κατά τα άλλα, σε μια περίοδο που οι κατακτήσεις της επιστήμης, της τεχνολογίας και της παραγωγικότητας είναι σε τέτοια επίπεδα που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην ικανοποίηση των αναγκών των αναπήρων και των οικογενειών τους, ώστε να ζουν αξιοπρεπώς. Όμως, τι βιώνουν; Βιώνουν μία κόλαση, ξεκάθαρα.

Ακριβώς, με βάση τις δυνατότητες της εποχής μας, η πρόταση του ΚΚΕ βρίσκεται στην αντίπερα όχθη των δικών σας πολιτικών, που μας γυρίζουν πίσω. Γιατί δεν το λες και πρόοδο αυτό που προτείνετε και πολύ περισσότερο αυτό που ζουν τα άτομα με αναπηρία, αλλά τους γυρνάτε πολλά χρόνια πίσω.

Θεωρούμε, με βάση αυτή την πρόταση -σταχυολογώντας χοντρικά, γιατί δεν υπάρχει ο χρόνος για να την αναπτύξουμε πλήρως-, ότι αναπόσπαστο κομμάτι συνολικά της πρόληψης, αντίστοιχα ενταγμένη σε αυτήν, θα είναι και η πρώιμη διάγνωση, με επίκεντρο το κέντρο υγείας και το δίκτυο υπηρεσιών του και τα προγράμματα πρόληψης, που αφορούν όλους όμως τους τομείς της ανθρώπινης ύπαρξης. Σε αυτό εντάσσεται ο οικογενειακός προγραμματισμός, η προετοιμασία των νέων γονέων, ο προγεννητικός έλεγχος. Για κάθε παιδί που θα γεννιέται η υγεία του θα αποτελεί υπόθεση του κέντρου υγείας και όχι ατομική ευθύνη των γονιών. Θα πρέπει να υπάρχει διασύνδεση του κέντρου υγείας με παιδικούς σταθμούς και όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης στα πλαίσια παρακολούθησης των παιδιών σε όλες τις φάσεις ανάπτυξης της ανάπτυξής τους.

Αντίστοιχα, το κέντρο ψυχικής υγείας, ως τμήμα του ενιαίου κέντρου υγείας, θα επιτελεί την πρόληψη και τη φροντίδα της κοινότητας, με κάλυψη όλων των ηλικιακών ομάδων, κατηγοριών, ασθενειών, τις αναπτυξιακές διαταραχές και τις άλλες αναπηρίες.

Απ' αυτό το κέντρο ψυχικής υγείας θα απορρέουν τα κέντρα πρώιμης διάγνωσης και παρέμβασης, υπεύθυνα για τον εντοπισμό, την καταγραφή των παιδιών που διατρέχουν κίνδυνο, την προετοιμασία και εκπαίδευση των οικογενειών που έχουν παιδί με αναπτυξιακή διαταραχή, την πλήρη στήριξη της οικογένειας με οικογενειακό προγραμματισμό και ψυχολογική ενίσχυση, την κατ' οίκον στήριξη, την εξέταση ρουτίνας όλων των παιδιών ηλικίας -εδώ είναι το κρίσιμο- δεκαοκτώ με τριάντα έξι μηνών, την ανίχνευση κινδύνου δηλαδή.

Όλα τα ανωτέρω και άλλα που θα μπορούσαμε να πούμε είναι αναγκαία και κυρίως εφικτά σήμερα. Εξάλλου, εφαρμόστηκαν και τον προηγούμενο αιώνα στις χώρες που οικοδομούνταν ο σοσιαλισμός, στη Σοβιετική Ένωση και τις άλλες σοσιαλιστικές χώρες, αποδεικνύοντας πως μπορούν οι ανάγκες των λαών να ικανοποιηθούν και στα ζητήματα της πρόληψης, αντίστοιχα στην υγεία, στην παιδεία, στην εργασία, σε όλα τα πεδία, όμως με ένα και μόνο κριτήριο: Ο λαός να πάρει την εξουσία στα χέρια του. Να γίνει ο αφέντης του πλούτου που παράγει.

Καθημερινά αυτό που αποδεικνύεται είναι πως το σάπιο εκμεταλλευτικό σύστημα που υπηρετείτε και εσείς ως Κυβέρνηση, αλλά και τα υπόλοιπα κόμματα, με τις όποιες διαχειριστικού τύπου προτάσεις, δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις σύγχρονες και συνεχώς διευρυνόμενες ανάγκες του λαού μας, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρία.

Αυτό συμβαίνει, διότι αποτελεί ανεπίτρεπτο απαγορευτικό κόστος η ικανοποίηση και των αναγκών των αναπήρων για το κράτος, τις κυβερνήσεις, τα άλλα κόμματα, τους υπηρέτες της καπιταλιστικής βαρβαρότητας, του κέρδους, της πολεμικής οικονομίας και όλων αυτών των στρατηγικών επιλογών και κατευθύνσεων.

Είναι επίκαιρο λοιπόν το σύνθημα «Τα κέρδη τους ή οι ζωές μας». Από τον λαό λοιπόν εξαρτάται να το αποφασίσει. Το ΚΚΕ είναι έτοιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε και εμείς τον κ. Λαμπρούλη.

Τον λόγο έχει η κ. Μιλένα Αποστολάκη.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από λίγες μέρες η ελληνική κοινωνία συγκλονίστηκε από την τραγική απώλεια ενός νέου ανθρώπου στο Άργος. Η συντριβή έγινε οργή, όταν ακούστηκαν δημοσίως στερεότυπα και αντιλήψεις που προσβάλλουν το ανθρώπινο γένος. Ακούστηκε από μέλος της Πολιτικής Επιτροπής της Νέας Δημοκρατίας, που ουδέποτε αποδοκιμάστηκε, τον Δήμαρχο Άργους, ότι αφού ο οδηγός είχε αυτισμό, δεν έπρεπε να βγαίνει από το σπίτι του.

Το αναφέρω, γιατί η ισότητα, ξέρετε, δεν κατοχυρώνεται με διακηρύξεις και επικοινωνιακές εξαγγελίες, αλλά με συγκεκριμένες πολιτικές που δημιουργούν πραγματικές προϋποθέσεις για αυτονομία, συμμετοχή και αξιοπρέπεια. Κατοχυρώνεται επίσης, όμως, καθημερινά με τον αποκλεισμό και την απερίφραστη καταδίκη όσων υιοθετούν απόψεις που μας γυρίζουν σε έναν μεσαίωνα ιδρυματισμού και απανθρωπιάς. Και είστε όλοι σας υπόλογοι, που δεν βρήκατε μία κουβέντα, για τη σιωπή σας απέναντι σε αυτές τις απόψεις, καθώς προεκλογικά προφανώς χαϊδεύετε τα ακροδεξιά ακροατήρια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε νομοσχέδιο οφείλει να έχει ένα ενιαίο αντικείμενο και να μην περιλαμβάνει άσχετες διατάξεις. Το λέει το Σύνταγμα στο άρθρο 74 παράγραφος 5, που υπηρετεί έναν θεμελιώδη σκοπό: Κάθε δημόσια πολιτική να αξιολογείται αυτοτελώς, να προηγείται ουσιαστική διαβούλευση και η Βουλή να νομοθετεί με συνέπεια και διαφάνεια. Αντί γι' αυτά, καλούμαστε σήμερα να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο που περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τον προσωπικό βοηθό, την αναπηρία, τη στεγαστική πολιτική,

αλλά και τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, την πολεοδομία, την προσβασιμότητα, το Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού -μη συνεχίσω, γιατί θα γελάει ο κόσμος-, ακόμα και φωτογραφικές ρυθμίσεις, όπως το άρθρο 47.

Στον λίγο χρόνο που έχω και καθώς ο εισηγητής μας αναφέρθηκε με συγκροτημένη τεκμηρίωση στις διατάξεις του νομοσχεδίου, θα αναφερθώ σε δυο μόλις ζητήματα. Κατ' αρχήν, να αναφερθώ στο δικαίωμα στη στέγη, ένα ζήτημα που πρώτο το ΠΑΣΟΚ έθεσε στον δημόσιο διάλογο από το 2022. Η κατοικία αποτελεί θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα. Είναι προϋπόθεση αξιοπρέπειας, κοινωνικής συνοχής και ίσων ευκαιριών. Είναι η βάση πάνω στην οποία ένας άνθρωπος σχεδιάζει το μέλλον του, είναι η προϋπόθεση για να δημιουργήσει οικογένεια, είναι ο καθρέφτης του κοινωνικού κράτους που οφείλουμε να οικοδομήσουμε.

Ακριβώς γι' αυτό η στεγαστική πολιτική χρειάζεται μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και σαφή προσανατολισμό. Το σχέδιο νόμου που συζητάμε αντανakλά την έλλειψη στεγαστικής πολιτικής της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Πολιτική κοινωνικής κατοικίας σημαίνει πολιτική που μειώνει το κόστος της στέγασης, που αυξάνει το διαθέσιμο απόθεμα των κατοικιών και προστατεύει τους ανθρώπους που δυσκολεύονται περισσότερο. Σημαίνει τόνωση της προσφοράς και αποτροπή συνθηκών υπαρκτής ή τεχνητής υπερζήτησης.

Σήμερα η Ελλάδα, με βάση τα στοιχεία της Eurostat, βρίσκεται στην υψηλότερη θέση ως προς το στεγαστικό κόστος. Τα ελληνικά νοικοκυριά δαπανούν πάνω από το 35,2% του διαθέσιμου εισοδήματός τους για στέγαση, ενώ τέσσερις στους δέκα πολίτες δηλώνουν ότι δυσκολεύονται στο τέλος του μήνα να πληρώσουν το ενοίκιο τους.

Η κρίση ενισχύθηκε από τις κυβερνητικές επιλογές της Golden Visa και από το επί μακρόν αρρύθμιστο Airbnb. Οι αποσπασματικές παρεμβάσεις τύπου «Σπίτι μου» συμβάλλουν στην αύξηση των τιμών των επιλέξιμων ακινήτων, χωρίς να αυξάνουν ουσιαστικά την προσφορά κατοικιών.

Πριν από λίγους μήνες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε μια εξαιρετικά σημαντική απόφαση στο Βέλγιο. Η υπόθεση αφορά τη στεγαστική πολιτική στη Φλάνδρα και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι παραβιάστηκε ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, επειδή το κράτος δεν εξασφάλιζε επαρκή πρόσβαση των χαμηλόμισθων και ευάλωτων νοικοκυριών σε αξιοπρεπή και οικονομικά προσιτή κατοικία. Η Επιτροπή ανέδειξε χρόνιες παθολογίες, που δυστυχώς θυμίζουν έντονα την ελληνική πραγματικότητα, δηλαδή ανεπαρκές απόθεμα κοινωνικής κατοικίας, αδύναμη προστασία των ενοικιαστών, ανεπαρκείς πολιτικές αντιμετώπισης της αστεγίας.

Το σημαντικότερο, όμως, συμπέρασμα της απόφασης είναι άλλο. Η κατοικία δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως μέσο επένδυσης ή εργαλείο συσσώρευσης πλούτου. Είναι πρωτίστως ανθρώπινο δικαίωμα και γι' αυτό τα κράτη έχουν υποχρέωση να παρεμβαίνουν, να αυξάνουν την προσφορά κοινωνικής κατοικίας, να προστατεύουν τους ενοικιαστές και να διασφαλίζουν ότι κανείς δεν αποκλείεται από ένα ασφαλές σπίτι, εξαιτίας της οικονομικής του κατάστασης. Η χώρα μας, με ευθύνη της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, αντιμετωπίζει σήμερα τη σοβαρότερη στεγαστική κρίση της Μεταπολίτευσης. Τα ενοίκια αυξάνονται πολύ ταχύτερα από τα εισοδήματα, ενώ για τους νέους ο στόχος απόκτησης κατοικίας είναι σχεδόν ανέκδοτο.

Απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα, υπάρχει το ολοκληρωμένο πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης με τη

δημιουργία διεύθυνσης κατοικίας, την ίδρυση δημόσιας εταιρείας διαχείρισης ακινήτων, ειδική στεγαστική μέριμνα για γιατρούς, νοσηλευτές, εκπαιδευτικούς και στρατιωτικούς που υπηρετούν σε περιοχές με έντονη στεγαστική πίεση, με αναθεώρηση της πολιτικής για τη Golden Visa, με ουσιαστικά φορολογικά κίνητρα για ιδιοκτήτες που εντάσσουν τα ακίνητά τους σε προγράμματα κοινωνικής στέγασης και τέλος, με αξιοπρεπείς κατοικίες προσωπικού στις μεγάλες τουριστικές μονάδες, ώστε να αντιμετωπιστεί το οξύ πρόβλημα στέγασης των εποχικών εργαζομένων. Αυτές είναι πολιτικές που αντιμετωπίζουν τις αιτίες της κρίσης και όχι απλώς τις συνέπειές της. Οι επιτυχίες της σύγχρονης πολιτικής κοινωνικής κατοικίας μετριοούνται από το αν οι πολίτες μπορούν πραγματικά να αποκτήσουν ένα ασφαλές και αξιοπρεπές σπίτι και αυτό το στοίχημα χάθηκε εδώ και επτά χρόνια από τις πολιτικές της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Τέλος, θέλω να σταθώ στο άρθρο 67 διάταξη που παρέχει στον Υπουργό Υγείας τη δυνατότητα να διορίζει προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή, Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο και Εξελεγκτική Επιτροπή στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Πρόκειται για επιλογή που προκαλεί σοβαρά θεσμικά ζητήματα, καθώς η κρατική εποπτεία δεν μπορεί να μετατρέπεται σε κυβερνητική κηδεμονία και χειραγώγηση.

Ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος είναι ένας αυτοδιοικούμενος επιστημονικός θεσμός. Η διοίκησή του οφείλει να αναδεικνύεται από τα εκλεγμένα όργανά του και όχι να διορίζεται από την εκάστοτε κυβέρνηση. Ιδιαίτερα, όταν το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει ήδη κρίνει ότι ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος συμμορφώθηκε πλήρως προς τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις, η επιλογή της Κυβέρνησης να θεσπίσει έναν μηχανισμό διορισμού της διοίκησής του δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς τις πραγματικές της επιδιώξεις.

Δεν είναι τυχαίο ότι το σύνολο των ιατρικών συλλόγων της χώρας αλλά και οι θεσμικοί εκπρόσωποι του ιατρικού κλάδου αντιδρούν και καταγγέλλουν τη συγκεκριμένη διάταξη, γιατί αντιλαμβάνονται ότι πρόκειται για μια πολιτική επιλογή που θίγει την αυτοδιοίκηση επιστημονικών και αυτοδιοικούμενων συλλόγων. Με απόφασή της, η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, σας καταγγέλλει για ανεπίτρεπτη παρέμβαση στην αυτοτέλεια και στην αυτονομία ενός νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Και αναρωτιόμαστε, έως πού θα φτάσει αυτός ο θεσμικός κατήφορος, αυτός ο καθεστωτισμός; Πρόκειται για ασύγγνωστη μεθόδευση και το ΠΑΣΟΚ εγγυάται και δεσμεύεται να αποκαταστήσει αυτήν τη μεθόδευση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. **Αποστολάκη.**

Τον λόγο έχει η κ. Ελένη Βατσινά από το ΠΑΣΟΚ.

ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συχνά μέσα στην Αίθουσα της Βουλής έχουμε ακούσει εξαγγελίες, αριθμούς, επικοινωνιακές βελτιώσεις όσων συζητούμε, πράγματα που το ΠΑΣΟΚ διαχρονικά σας ζητά να είναι ακριβή και αληθινά προς τους πολίτες. Το σημερινό νομοσχέδιο, καλώς ή κακώς, λόγω της φύσης του, επιβάλλει να μιλήσουμε με όρους πραγματικότητας, καθώς απευθυνόμαστε σε ένα σπουδαίο κομμάτι της κοινωνίας των συνανθρώπων μας.

Θα ξεκινήσω από τα ζητήματα του προσωπικού βοηθού. Αρχικά, αυτό το νομοσχέδιο το περιμέναμε σχεδόν από την αρχή της θητείας σας, που σίγουρα θυμάστε ότι υπήρξε τεράστια δυσλειτουργία ή, θα την πω καλύτερα, μη λειτουργία, στον θεσμό του προσωπικού βοηθού.

Κατ' αρχάς, πριν από οτιδήποτε άλλο, θα πρέπει να βάλουμε ένα όριο. Εδώ δεν μιλάμε για μία επιτυχία της Κυβέρνησης. Δεν μιλάμε για μία παροχή που προσφέρεται επειδή η Κυβέρνηση διαπνέεται από μεγαλοκαρδία, αλλά μιλάμε για μία αυτονόητη προϋπόθεση κοινωνικής συνοχής, για να μπορούν να έχουν ανεξάρτητη διαβίωση όλοι οι άνθρωποι στη χώρα μας. Και επειδή βρισκόμαστε στον Ιούλιο του 2026, καλό είναι η Κυβέρνησή σας να κάνει έναν σοβαρό απολογισμό για το πόσο καιρό σας πήρε να φέρετε αυτό το νομοσχέδιο.

Η ουσία σήμερα είναι ότι ο αυτονόητος κοινωνικός χαρακτήρας και η αναγκαιότητα του θεσμού του Προσωπικού Βοηθού και πάλι δεν αντιμετωπίζεται πλήρως σε αυτό το νομοσχέδιο, διότι αντιλαμβάνεστε πως η μεγάλη πληγή του νομοσχεδίου σας είναι ότι το φέρνετε υπό αιρέσεις. Δηλαδή, η στήριξη των ΑμεΑ εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα των πόρων, αντί να συμβεί το αντίθετο, δηλαδή να εξασφαλιστούν οι πόροι με τους οποίους θα στηριχθούν όλα τα άτομα με αναπηρία.

Επίσης, για πρώτη φορά στα χρονικά εισάγετε ένα αδικαιολόγητο κριτήριο της ηλικίας, αυτό το απαράδεκτο «16-65» ετών. Υπάρχει, λοιπόν, μία απορία. Ποια συνοχή και ποια οικογένεια προασπίζει το Υπουργείο σας, όταν δεν στηρίζει έναν γονέα ατόμου με αναπηρία, πρώτον κατά τα χρόνια που μόλις έχει αποκτήσει ένα παιδί με αναπηρία και βρίσκεται στο άγνωστο, διανύει δρόμους πρωτόγονους και δύσκολους στα σχολεία, στις δραστηριότητες, στις θεραπείες και, δεύτερον, τα χρόνια που δεν θα υπάρχει άλλος να φροντίσει αυτό το άτομο με αναπηρία στην οικογένεια;

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι εσείς στη Νέα Δημοκρατία ξεκινάτε με αφετηρία του τι περίσσεψε για τα άτομα με αναπηρία, ενώ εμείς στο ΠΑΣΟΚ βάζουμε ως αφετηρία τι χρειάζεται και τότε το χρειάζεται ένα άτομο με αναπηρία.

Αυτό το επιβεβαιώνει και κάτι ακόμα, κυρία Υπουργέ, για να έρθω και στο θέμα των Εκπαιδευτών Κινητικότητας. Στις αρχές του 2025, όταν και αναλάβατε το συγκεκριμένο Υπουργείο, σας υπέβαλα μια επίκαιρη ερώτηση για ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα της Κρήτης. Από το 2002 μέχρι και το 2015 υπήρχε στο νησί της Κρήτης μία εκπαιδεύτρια τυφλών, η οποία παρείχε ένα τεράστιο έργο προσφοράς και βοήθειας στους συνανθρώπους μας που είτε γεννήθηκαν τυφλοί, είτε έχασαν την όρασή τους στη διάρκεια της ζωής τους. Τα τελευταία έντεκα χρόνια όμως -προσέξτε, έντεκα ολόκληρα χρόνια!- δεν υπάρχουν στην Κρήτη Εκπαιδευτές Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης.

Θα έλεγε κανείς, λοιπόν, μιας και υπεραμύνεστε στο Υπουργείο σας για τη συνοχή και τα δικαιώματα των παιδιών, των μητέρων, της εργασίας τους, κλπ -όλα αυτά είναι θεμιτά φυσικά- ότι οι τρεις τελευταίες κυβερνήσεις, εκ των οποίων οι δύο είναι δικές σας για τα επτά χρόνια, δεν έχουν κάνει απολύτως

τίποτα για ένα παιδί που γεννήθηκε τυφλό και έχει φτάσει να πηγαίνει γυμνάσιο χωρίς καμία κρατική στήριξη στον τομέα της κινητικότητας ή έναν άνθρωπο που ξαφνικά έχασε την όρασή του και εδώ και έντεκα χρόνια δεν μπορεί να κάνει καμία καθημερινή μετάβαση στην πόλη που ζει.

Στην Κρήτη ζουν συνολικά χίλια εκατό άτομα με απώλεια όρασης ποσοστού 80% και άνω, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΟΠΕΚΑ και νομίζω ότι είναι αυτονόητο πόσο σημαντική είναι η εκπαίδευση της κινητικότητας με τη χρήση λευκού μπαστουνιού και η ένταξη του ατόμου με απώλεια όρασης στο περιβάλλον διαβίωσής του. Η εκπαίδευση κινητικότητας είναι εξατομικευμένη τόσο ως προς τις ανάγκες του ατόμου, όσο και ως προς το περιβάλλον που αυτό κατοικεί. Δεν είναι δυνατόν κανένας τυφλός να εκπαιδευτεί αλλού, παρά μόνον εκεί που ζει, στους δρόμους που περπατάει και στο σπίτι που κατοικεί, ώστε να διδαχθεί ακριβώς τις καθημερινές απαραίτητες δεξιότητες, τα εμπόδια και τις διαδρομές του. Αυτό σημαίνει ότι στην Κρήτη οι άνθρωποι που έχουν απώλεια όρασης βγαίνουν από το σπίτι τους μόνο συνοδευόμενοι, χωρίς τη δυνατότητα αυτοδύναμης κινητοποίησης. Σε όλα αυτά, αν προστατευθούν οι δαπάνες για την αγορά εξοπλισμού και για τη αγορά και εκπαίδευση του σκύλου-οδηγού, για την εκπαίδευση σε ειδικά σχολεία, αλλά και οι ελλείψεις σε υποδομές, σε ράμπες και ειδικά σχεδιασμένες διαδρομές, καταλήγουμε στο συμπέρασμα μιας πλήρους απουσίας κοινωνικής πολιτικής για την ομάδα αυτή των συνανθρώπων μας.

Δεσμευτήκατε τον Μάρτιο του 2025 ότι μέσα σε λίγους μήνες το θέμα αυτό θα είχε λυθεί. Βρισκόμαστε σήμερα εδώ και επειδή το δικό μου προσωπικό χρέος στους συμπολίτες μου είναι να λέω πάντα την αλήθεια, θα πω την αλήθεια. Δεν είναι μόνο ότι άργησε η ρύθμιση άλλων έναν, ενάμιση χρόνο, αλλά και ότι η ρύθμιση δεν λύνει το θέμα αυτοδίκαια σήμερα. Αντίθετα, περιγράφεται ένας τρόπος εκπαίδευσης που μοιάζει να είναι χρονοβόρος και μένει να το δούμε και αυτό στην πράξη.

Θα ήθελα να ακούσω από το Υπουργείο σας, λοιπόν, ποιο είναι το ακριβές χρονικό πλάνο και τότε υπολογίζεται να λειτουργεί στην πράξη επαρκώς και με ολοκληρωμένη στελέχωση μια τέτοια Υπηρεσία στην Κρήτη, γιατί αν δεν το ακούσουμε σήμερα, θα είναι η πρώτη επίκαιρη ερώτηση που θα καταθέσω τον Σεπτέμβρη, κυρία Υπουργέ. Προφανώς, μιλάμε για το πρώτο σκαλοπάτι. Η σκάλα, όμως, έχει είκοσι σκαλοπάτια με πολύ μεγάλες μάλιστα δυσκολίες.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, το ΠΑΣΟΚ έχει ταυτίσει την ύπαρξή του και είναι στοιχείο της ιστορίας του η έννοια της λέξης «δικαίωμα». Το να μιλάμε για δικαιώματα ισότιμης πρόσβασης όλων στις κρατικές παροχές το 2026 σε μια ευρωπαϊκή χώρα όπως είναι η Ελλάδα, επιτρέψτε μου να σας πω ότι είναι η πιο βαριά κοινωνική ήττα, γιατί το 2026 η ισότιμη πρόσβαση έπρεπε να έχει πάψει να είναι σύνθημα. Έπρεπε να είναι δεδομένη και να είναι μία ομαλότητα που δεν χρειάζεται να τη συζητάει κανείς μας ούτε στα σχολεία ούτε στις κάρτες αναπηρίας ούτε στον Προσωπικό Βοηθό ούτε στην εκπαίδευση τυφλών. Και η αποτυχία της Κυβέρνησης είναι αυτή, ότι σήμερα συμφωνούμε σε αυτονόητα πράγματα, ενώ έπρεπε σήμερα όλα αυτά ήδη να τα ζούμε.

Εύχομαι η χρονική συγκυρία της ψήφισης αυτής λίγο πριν το κλείσιμο της Βουλής να μη δείχνει ότι το περιεχόμενο του νομοσχεδίου αυτού είναι για εσάς άλλη μία προεκλογική παροχολογία, αλλά να είναι επειδή αντιληφθήκατε ως Κυβέρνηση ότι δεν μπορείτε να ροκανίσετε και άλλον χαμένο χρόνο από τις καθημερινότητες των ανθρώπων με αναπηρία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Βατσινά.

Τον λόγο έχει ο κ. Ιωάννης Παππάς από τη Νέα Δημοκρατία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μία φράση που κατά τη γνώμη μου συνοψίζει την ποιότητα κάθε οργανωμένης πολιτείας. Ο πολιτισμός ενός κράτους δεν αποδεικνύεται από τη δύναμη που ασκεί, αλλά από την αξιοπρέπεια που εγγυάται. Δεν αποδεικνύεται όταν λειτουργούν όλα ομαλά. Αποδεικνύεται όταν ο πολίτης βρίσκεται αντιμέτωπος με τις δυσκολίες της ζωής και γνωρίζει ότι η πολιτεία δεν θα τον αφήσει μόνο του, γιατί εκεί κρίνεται και η ποιότητα της δημοκρατίας. Εκεί δοκιμάζονται οι θεσμοί και εκεί αποκτά πραγματικό περιεχόμενο αυτό που ονομάζουμε «θεσμικός πατριωτισμός». Μιλάμε για έναν πατριωτισμό που δεν εξαντλείται στην υπεράσπιση των συνόρων η οποία αποτελεί αδιαπραγμάτευτο εθνικό καθήκον, αλλά συνεχίζεται στην υπεράσπιση της κοινωνικής συνοχής, στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους και πολίτη, στη δημιουργία θεσμών που δεν διακρίνουν τους ανθρώπους ανάλογα με τον τόπο κατοικίας τους, την κοινωνική τους κατάσταση ή τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, γιατί τελικά η πατρίδα δεν είναι μόνο η γη που κληρονομήσαμε. Είναι και οι θεσμοί που θα παραδώσουμε στις επόμενες γενιές.

Αυτό ακριβώς υπηρετεί, αγαπητή κυρία Υπουργέ, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα. Είναι μια ακόμη ψηφίδα στην προσπάθεια οικοδόμησης ενός κράτους περισσότερο ανθρώπινου, περισσότερο αποτελεσματικού και περισσότερο δίκαιου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για πολλά χρόνια στη χώρα μας η κοινωνική πολιτική είχε έναν κυρίως αμυντικό χαρακτήρα. Παρεμβαίναμε όταν το πρόβλημα είχε ήδη δημιουργηθεί. Σήμερα, όμως, ακολουθούμε μια διαφορετική πορεία, μία πορεία που δεν αρκείται στη διαχείριση των συνεπειών, αλλά επιδιώκει να δημιουργήσει προϋποθέσεις ελευθερίας. Και αυτή είναι η μεγάλη πολιτική διαφορά, γιατί η κοινωνική πολιτική δεν είναι μόνο ζήτημα οικονομικών πόρων. Είναι πρωτίστως ζήτημα πολιτικής αντίληψης. Είναι η απάντηση στο ερώτημα «Τι κράτος θέλουμε». Θέλουμε ένα κράτος που περιορίζεται στο να διορθώνει ανισότητες ή ένα κράτος που δημιουργεί ίσες αφετηρίες; Ένα κράτος που συντηρεί την εξάρτηση ή ένα κράτος που επενδύει στην αυτονομία;

Η δική μας απάντηση, λοιπόν, σήμερα είναι ξεκάθαρη. Θέλουμε ένα κράτος που δεν μετράει την επιτυχία του μόνο από το πόσοι εξαρτώνται από

αυτό, αλλά ένα κράτος που πραγματικά θέλει να προχωράνε οι πολίτες μπροστά με τις δικές τους δυνάμεις. Αυτό είναι το ουσιαστικό περιεχόμενο των μεταρρυθμίσεων που συζητούμε σήμερα.

Ο Προσωπικός Βοηθός δεν αποτελεί απλώς μια κοινωνική υπηρεσία. Αποτελεί μια διαφορετική αντίληψη για τη σχέση κράτους-πολίτη. Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η πρόβλεψη για τους ορεινούς και μικρούς δήμους, όπου αναγνωρίζοντας τις πραγματικές δυσκολίες στελέχωσης, δίνεται κατ' εξαίρεση η δυνατότητα ο Προσωπικός Βοηθός να είναι ένα συγγενικό πρόσωπο. Η πολιτεία δεν αποφασίζει πλέον για λογαριασμό του ανθρώπου με αναπηρία. Του δίνει τα μέσα του ίδιου να αποφασίζει ο ίδιος για τη ζωή του. Και αυτή είναι μια βαθιά δημοκρατική κατάκτηση, γιατί η αξιοπρέπεια, αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χαρίζεται. Κατακτάται όταν οι θεσμοί επιτρέπουν στον άνθρωπο να είναι πραγματικά ελεύθερος.

Η ίδια λογική διατρέχει και την Πρώιμη Παρέμβαση. Ένα σύγχρονο κράτος δεν αποδεικνύει την αποτελεσματικότητά του, όταν θεραπεύει μόνο τις συνέπειες. Την αποδεικνύει όταν προλαμβάνει τις ανισότητες, πριν αυτές γίνουν κοινωνικά αδιέξοδα. Η πρόληψη δεν είναι απλώς μια καλύτερη διοικητική πρακτική. Είναι η πιο ουσιαστική μορφή κοινωνικής δικαιοσύνης.

Το ίδιο ισχύει και για τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό των Υπηρεσιών, για την Εθνική Πύλη Αναπηρίας, για την ενίσχυση του ΟΠΕΚΑ, για την απλούστευση των διαδικασιών, αλλά και για την υπουργική τροπολογία που κατατέθηκε σήμερα και αφορά στις συντάξεις λόγω θανάτου. (ΑΚ)

Με τη σημερινή τροπολογία διορθώνουμε μια κατάφωρη αδικία του ασφαλιστικού συστήματος, καταργώντας στην πράξη τις περικοπές που είχαν επιβληθεί στις συντάξεις χηρείας, αποκαθιστώντας την ισότητα και την αξιοπρέπεια για χιλιάδες συμπολίτες μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό έχει και μία ξεκάθαρα πολιτική διάσταση, γιατί όσοι σήμερα εμφανίζονται ως υπερασπιστές του κοινωνικού κράτους ήταν εκείνοι που νομοθέτησαν ρυθμίσεις, οι οποίες έπληξαν ακόμα και ανθρώπους που είχαν ήδη δοκιμαστεί από την απώλεια ενός αγαπημένου τους προσώπου. Πραγματικά, είναι αξιοσημείωτο ότι ορισμένοι επιχειρούν σήμερα να επιστρέψουν στο πολιτικό προσκήνιο ως δήθεν εκφραστές της κοινωνικής ευαισθησίας, λες και η συλλογική μνήμη του λαού μας, των πολιτών μας, έχει διαγραφεί.

Αυτή είναι η διαφορά, αγαπητές κυρίες και αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, η τεράστια διαφορά ανάμεσα στη θεωρία και στην πράξη, ανάμεσα στην πολιτική μας και στην πολιτική σας. Γιατί το ζητούμενο δεν είναι ένα κράτος με περισσότερους φακέλους, αλλά ένα κράτος με περισσότερες λύσεις. Δεν χρειαζόμαστε περισσότερη γραφειοκρατία, χρειαζόμαστε περισσότερη εμπιστοσύνη. Και η εμπιστοσύνη οικοδομείται, όταν ο πολίτης αισθάνεται ότι το κράτος λειτουργεί μαζί του και όχι απέναντί του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως Βουλευτής Δωδεκανήσου αισθάνομαι την ανάγκη να σταθώ ιδιαίτερα στη διάσταση της νησιωτικότητας που υπηρετεί το παρόν νομοσχέδιο, γιατί η κοινωνική πολιτική δεν μπορεί να εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε περιοχές με τόσες διαφορετικές γεωγραφικές και δημογραφικές συνθήκες. Η πραγματική ισότητα προϋποθέτει

πολιτικές, που λαμβάνουν υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες της νησιωτικής Ελλάδας και διασφαλίζουν ότι οι κάτοικοι των νησιών απολαμβάνουν ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες και δικαιώματα. Γι' αυτό και κάθε πολιτική που λαμβάνει υπ' όψιν τις ιδιαίτερες ανάγκες των κατοίκων των νησιών και ιδιαίτερα των μικρών νησιών δεν υπηρετεί μόνο την κοινωνική δικαιοσύνη, υπηρετεί και την ίδια την εθνική συνοχή, γιατί ο κάτοικος στο Καστελόριζο, στη Χάλκη, στην Κάσο, στο Αγαθονήσι, στους Λειψούς αισθάνεται ότι απολαμβάνει τις ίδιες ευκαιρίες με κάθε άλλον Έλληνα πολίτη. Έτσι ενισχύεται η σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στον πολίτη και την ελληνική πολιτεία και αυτή είναι ίσως η πιο ουσιαστική έκφραση του θεσμικού πατριωτισμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική κρίνεται πάντοτε από το αποτύπωμά της στον χρόνο. Οι νόμοι αλλάζουν. Οι θεσμοί, όμως, που ενισχύουν την ελευθερία, την αξιοπρέπεια και την κοινωνική συνοχή παραμένουν. Αυτό φιλοδοξεί να πετύχει και το σημερινό νομοσχέδιο. Δεν υπόσχεται μία κοινωνία χωρίς δυσκολίες, υπόσχεται, όμως, ένα κράτος που δεν θα εγκαταλείπει κανέναν στις δυσκολίες του. Ένα κράτος που δεν βλέπει την κοινωνική πολιτική ως κόστος αλλά ως επένδυση στη συνοχή της πατρίδας. Γιατί η ισχύς μιας χώρας δεν μετριέται μόνο από την οικονομία της ή την άμυνά της, μετριέται και από την εμπιστοσύνη που εμπνέει στους ίδιους τους πολίτες της. Να κάνουμε, λοιπόν, την Ελλάδα όχι μόνο ισχυρότερη, αλλά και δικαιότερη. Όχι μόνο πιο ανταγωνιστική, αλλά και πιο συνεκτική. Όχι μόνο πιο σύγχρονη, αλλά και πιο ανθρώπινη. Και αυτό είναι μια πολιτική επιλογή που αξίζει τη στήριξη όλων μας. Είναι η πολιτική της Κυβέρνησής μας, είναι η πολιτική της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παππά.

Τον λόγο έχει η κ. Αθήνα Λινού.

ΑΘΗΝΑ ΛΙΝΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, μιλούμε σήμερα για ένα νομοσχέδιο, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει κανονισμούς για τα πατίνια, για τη χρήση κάνναβης και προϊόντων της, ακόμα και για τον διορισμό έκτακτης διοίκησης στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

Δυστυχώς, δεν μπορούμε να μιλήσουμε για όλα αυτά. Θα μιλήσω μόνο για τα θέματα που ξέρω κάπως καλύτερα, για την αξιοποίηση του συστήματος του Προσωπικού Βοηθού και για την Πρώιμη Παρέμβαση στα νεαρά παιδιά.

Σε αυτά τα θέματα το νομοσχέδιο έχει μόνο μια θεωρητική παρουσίαση και έναν προβληματισμό, που είναι μεν καλά στο να περιγράψουμε ποιοι είναι οι παράγοντες κινδύνου για τα φαινόμενα αυτά και ιδιαίτερα για την ανάγκη Πρώιμης Παρέμβασης, αλλά τίποτα παραπάνω. Δεν μιλάει και δεν μπορεί να εξασφαλίσει καθολική κάλυψη των αναγκών των αναπήρων. Δεν μας λέει πόσοι πραγματικά συνάνθρωποί μας χρειάζονται είτε Πρώιμη Παρέμβαση που είναι για τα μικρά παιδιά είτε Προσωπικό Βοηθό που είναι για τους ενηλίκους. Δεν μας λέει, γιατί είχαμε μόνο τεσσερισήμισι χιλιάδες αιτήσεις, από τις οποίες κληρώθηκαν οι μισοί και αξιοποιήθηκαν οι Προσωπικοί Βοηθοί περίπου σε δυο χιλιάδες άτομα. Δεν μας λέει, γιατί ο προγραμματισμός περιλαμβάνει μόνο αυτά τα άτομα. Δεν μας λέει, πώς να αξιοποιήσουμε υπάρχοντα δεδομένα και κατά πόσο είναι εφικτό να αξιοποιηθούν, ούτε με ποιους τρόπους το πρόγραμμα θα γίνει οικογενειακεντρικό, καθώς και τι

δράσεις απαιτούνται για να ενημερωθεί και να ενδυναμωθεί η οικογένεια, ώστε έγκαιρα να ζητήσει βοήθεια.

Οι αιτήσεις στο πιλοτικό πρόγραμμα για την Πρώιμη Παρέμβαση ξεπέρασαν τις τρεισήμισι χιλιάδες. Δεν ξέρουμε, εάν είναι μόνο αυτό. Δεν ξέρουμε, πώς ενημερώθηκαν οι γονείς και ποιοι επέλεξαν να κάνουν αίτηση, καθώς και το πώς κλήθηκαν οι υπόλοιποι γονείς.

Μια Πρώιμη Παρέμβαση, κύριοι συνάδελφοι, κυρία Υπουργέ, απαιτεί έγκαιρη διάγνωση. Η έγκαιρη διάγνωση απαιτεί screening για όλα τα νεογέννητα, εξετάσεις σε τακτά διαστήματα, τουλάχιστον μέχρι τα έξι, ίσως και μέχρι τα δέκα χρόνια. Απαιτεί εκπαίδευση των γονέων, για να εντοπίσουν το πρόβλημα και να το αποδεχθούν. Απαιτεί, επίσης, εκπαίδευση παιδιάτρων, γυναικολόγων, νοσηλευτών, μαιών.

Το νομοσχέδιο όλο και όλο αυτό που κάνει είναι μια απαρίθμηση των παραγόντων κινδύνου, ότι μπορεί να είναι γενετικά προβλήματα, μπορεί να είναι σύνδρομο Down, μπορεί να είναι το φάσμα του αυτισμού, μπορεί να είναι φτωχή οικογένεια, μπορεί να είναι οικογένεια που εγκατέλειψε κάποιο προηγούμενο παιδί. Όμως, ποιος θα ενημερώσει τις αρμόδιες υπηρεσίες; Ποιος θα καλέσει αυτούς που θα παρέμβουν;

Για λόγους συντομίας, θα παρουσιάσω προγράμματα μόνο δυο μεγάλων χωρών. Το ένα είναι της Αμερικής, που έχει το πρόγραμμα «Find the Child» και απευθύνεται σε παιδιά ευάλωτων ομάδων. Το πρόγραμμα αυτό εντοπίζει περίπου τετρακόσιες πενήντα χιλιάδες παιδιά κάθε χρόνο, ενώ το αντίστοιχο είναι σαράντα χιλιάδες παιδιά για τη χώρα μας. Το δεύτερο πρόγραμμα είναι του Ηνωμένου Βασιλείου, που καλύπτει την οικογένεια με πέντε επισκέψεις από ειδικό στα πρώτα δύομισι χρόνια ζωής του παιδιού.

Ποια Υπουργεία εμπλέκονται σε ένα τέτοιο έργο; Οπωσδήποτε το Υπουργείο Παιδείας, ώστε να οργανώσει προγράμματα σπουδών για ειδικούς, σχολές γονέων, υπηρεσιών στο σχολικό σύστημα. Το Υπουργείο Υγείας με την εκπαίδευση και την αδειοδότηση ειδικών γιατρών, νοσηλευτών, μαιών. Βεβαίως, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και πιθανόν και τα Υπουργεία Εσωτερικών και Εργασίας. Τίποτα από όλα αυτά δεν βλέπουμε στο νομοσχέδιο.

Για Προσωπικό Βοηθό, όπως είπαμε, έκαναν αίτηση τεσσαρισημίσι χιλιάδες άτομα. Εφαρμόστηκε πιλοτικά με κλήρωση σε δυο χιλιάδες άτομα και απ' ό,τι φαίνεται, ο προγραμματισμός των 53 εκατομμυρίων θα καλύψει και πάλι μόνο δυο χιλιάδες άτομα.

Για την Πρώιμη Παρέμβαση είχαμε αιτήσεις για τρεισήμισι χιλιάδες παιδιά, αλλά το ΚΕΔΑΣΥ δέχεται κάθε χρόνο τριάντα χιλιάδες αιτήσεις. Εσείς, κυρία Υπουργέ, είχατε δηλώσει πριν από δυο, τρία χρόνια ότι, τουλάχιστον, εβδομήντα χιλιάδες παιδιά χρειάζονται ειδική εκπαίδευση από το Υπουργείο Παιδείας.

Ο προσωπικός παιδίατρος, που θα μπορούσε να εντοπίσει αυτά τα παιδιά, καλύπτει το 20% των παιδιάτρων και έτσι μόνο εκατόν εξήντα χιλιάδες παιδιά καλύπτονται ως προς αυτό.

Από την άλλη μεριά, φαίνεται ότι ο αυτισμός εντοπίζεται τους πρώτους είκοσι τέσσερις μήνες και η πρώιμη παρέμβαση κόστισε από το Ταμείο Ανάκαμψης 30 εκατομμύρια περίπου, αλλά μόνο για οργάνωση και για μερικούς, που πραγματικά εφαρμόστηκε.

Σαν προσωπικούς βοηθούς χρειαζόμαστε στην πραγματικότητα, πιθανόν, κοντά στις δεκαπέντε με είκοσι χιλιάδες που είναι οι παραπληγικοί και οι τετραπληγικοί στη χώρα μας, ενώ ο ίδιος ο ΟΠΕΚΑ δηλώνει ότι οι δικαιούχοι που έχουν 67% αναπηρία είναι παραπάνω από διακόσιες χιλιάδες. Μεταφέρουμε, επομένως, την ευθύνη στην οικογένεια, στην κοινωνία των πολιτών και λέμε, εάν θα μπορέσουν να εκπαιδεύσουν. Για τους εκπαιδευτικούς η εκτίμηση της δαπάνης για την πρώιμη παρέμβαση είναι, σύμφωνα με το Λογιστήριο του Κράτους, μόλις 15 εκατομμύρια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίας Βουλευτού)

Εάν έχουμε πραγματικά εβδομήντα χιλιάδες παιδιά που χρειάζονται ή χρειάζονταν έγκαιρη πρώιμη αντιμετώπιση, αυτό σημαίνει 17,5 ευρώ το μήνα για το κάθε παιδί. Εάν δεν έχουμε εβδομήντα χιλιάδες και έχουμε μόνο επτά χιλιάδες παιδιά -και θα σας πω πόσα θα μπορούσαν να είναι αυτά-, τότε θα ήταν περίπου 250 ευρώ το μήνα.

Τι συμβαίνει όμως σήμερα; Σύμφωνα με τον ελάχιστο υπολογισμό αυτισμού, γεννιούνται κάθε χρόνο στην Ελλάδα πέντε χιλιάδες παιδιά που μέσα στα τρία πρώτα χρόνια θα αναπτύξουν αυτισμό. Εκατό παιδιά γεννιούνται κωφάλαλα, δέκα με δεκαπέντε παιδιά ή και περισσότερα γεννιούνται τυφλά πλήρως, πενήντα με εκατό παιδιά γεννιούνται με σύνδρομο Down και εκατόν πενήντα παιδιά αναπτύσσουν στους πρώτους μήνες εγκεφαλική παράλληλη ή διαγιγνώσκονται.

Κύριοι συνάδελφοι, τα ανάπηρα άτομα στη χώρα μας, τα άτομα που έχουν κάποια μορφή αναπηρίας είναι πολλά. Πολλοί υποφέρουν από την παιδική τους ηλικία. Μερικοί αναπτύσσουν το πρόβλημα αργότερα. Χρειάζεται όντως ειδική προσπάθεια και ευαισθησία και η Κυβέρνηση μας δηλώνει ότι την έχει και γι' αυτό ξεκινάει αυτό το πρόγραμμα.

Όμως, χρειαζόμαστε μια αντιμετώπιση δίκαιη, ειλικρινή και ανθρώπινη. Θέτουμε θέμα και είναι μπράβο που θέτουμε το θέμα, αλλά η δήλωση για καθολική αντιμετώπιση είναι τουλάχιστον στην καλύτερη περίπτωση ανειλικρινής. Ο δρόμος είναι μακρύς...

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αθηνά Λινού καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Λινού.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Στέφανο Παραστατίδη από το ΠΑΣΟΚ και αμέσως μετά στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπό από την Ελληνική Λύση, τον κ. Κωνσταντίνο Χήτα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάνναβη ή όχι κάνναβη; Φαντάζομαι ότι όλοι σε αυτή την Αίθουσα αλλά και έξω από αυτή συμφωνούμε στο όχι κάνναβη.

Όμως, ας είμαστε ειλικρινείς, το ερώτημα είναι ψευδεπίγραφο. Παρά τις ισχυρές απαγορεύσεις, το όχι κάνναβη δεν επετεύχθη. Το 2019 δαπανήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση περίπου 30 δισεκατομμύρια ευρώ για την αγορά ψυχοδραστικών ουσιών ναρκωτικών από χρήστες, με το 39% να αφορά την κάνναβη που είναι το πιο δημοφιλές ελαφρύ ναρκωτικό στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κράτος δεν κρίνεται από το πόσο αυστηρές είναι οι απαγορεύσεις του. Κρίνεται από το αν μειώνει πραγματικά τη βλάβη που υφίσταται η κοινωνία. Κρίνεται από το αποτέλεσμα και όχι μόνο από τις προθέσεις του. Και η απαγόρευση έχει έναν στόχο: Να μειώσει την χρήση.

Αν όμως, μετά από πενήντα χρόνια η χρήση συνεχίζεται, η μαύρη αγορά γιγαντώνεται, οι εγκληματικές οργανώσεις πλουτίζουν, οι ανήλικοι εξακολουθούν να βρίσκουν ουσίες, τότε δεν αρκεί να λέμε ότι η πρόθεση ήταν σωστή. Η πολιτική δεν νομοθετεί πάνω στις επιθυμίες, νομοθετεί πάνω στην πραγματικότητα και πρέπει να έχουμε το θάρρος να παραδεχθούμε ότι το υπάρχον μοντέλο απέτυχε. Η απαγόρευση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παραδίδει την αγορά στο οργανωμένο έγκλημα. Το κράτος αποχωρεί από την αγορά, η μαφία την καταλαμβάνει. Δεν υπάρχει έλεγχος ποιος πουλά, σε ποιον πουλά και τι ακριβώς πουλά. Ο παράνομος διακινητής δεν ζητά ταυτότητα. Δεν ενδιαφέρεται αν ο πολίτης είναι δεκαέξι ή τριάντα έξι ετών. Δεν ενδιαφέρεται για την υγεία του. Ενδιαφέρεται μόνο για το κέρδος του. Και δεν θα μείνει μόνο στην κάνναβη, θα προτείνει κάτι ακόμη, μια πρόσθετη ουσία που θα του αυξάνει το περιθώριο κέρδους, είτε είναι η κοκαΐνη, είτε η μεθαμφεταμίνη, είτε συνθετικά ναρκωτικά. Αυτό δημιουργεί το πραγματικό gateway, όχι η ίδια η κάνναβη, αλλά η επαφή με την παράνομη αγορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημοκρατία προτιμά τη ρύθμιση από την ψευδαίσθηση. Θέτει κανόνες, ελέγχει, φορολογεί, παρακολουθεί, αξιολογεί. Ας αναμετρηθούμε, λοιπόν, με τους πραγματικούς παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με την κάνναβη. Η χρήση σε πολύ νέα ηλικία, η συστηματική και μακροχρόνια κατανάλωση, τα σκευάσματα με ιδιαίτερα υψηλή περιεκτικότητα σε κανναβινόλη. Η οδήγηση υπό την επήρεια και τα προϊόντα άγνωστης σύστασης ή νοθευμένα με συνθετικές ουσίες. Και ακριβώς επειδή αυτοί οι κίνδυνοι είναι υπαρκτοί, χρειάζεται ένα αυστηρό πλαίσιο ρύθμισης. Και στην παράνομη αγορά -το γνωρίζουμε όλοι καλά- δεν υπάρχουν ποιοτικοί έλεγχοι, δεν υπάρχει πιστοποίηση της σύστασης, δεν αναγράφεται η περιεκτικότητα σε δραστικές ουσίες, δεν εφαρμόζονται ηλικιακοί περιορισμοί, δεν προβλέπεται ανάκληση προβληματικών παρτίδων και κανείς δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για το προϊόν που διαθέτει.

Η απαγόρευση, επομένως, δεν εξαφανίζει τους κινδύνους, απλώς μεταφέρει ολόκληρη την αγορά στο σκοτάδι, στερώντας από την πολιτεία κάθε δυνατότητα ουσιαστικής εποπτείας και προστασίας της δημόσιας υγείας. Γίνεται αλλιώς; Ιδού το ερώτημα.

Η Πορτογαλία το 2001 αποποινικοποίησε την κατοχή μικρών ποσοτήτων όλων των ουσιών για προσωπική χρήση, μετατρέποντάς την σε διοικητική παράβαση. Παρά τις αρχικές προβλέψεις, η χώρα δεν έγινε Μέκκα των ναρκωτικών. Τα ποσοστά χρήσης παρέμειναν κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το ποσοστό του σωφρονιστικού πληθυσμού για αδικήματα ναρκωτικών μειώθηκε από το 40% -και πάνω για την ακρίβεια- σε 15%

περίπου, ενώ η θνησιμότητα από ναρκωτικά παραμένει πολλαπλάσια χαμηλότερη από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καναδάς 2018: Νομιμοποίησε και ρύθμισε την αγορά κάνναβης. Το μοντέλο συνδυάζει έλεγχο ποιότητας ηλικίας και σημείων διάθεσης υπό κρατική εποπτεία με ρητή έμφαση στην αυστηρή προστασία των ανηλίκων. Αποτελεί το πλησιέστερο διεθνές ανάλογο σε ένα αυστηρά ρυθμιζόμενο σύστημα νόμιμης διάθεσης σε ενήλικους.

Ολλανδία: Το καθεστώς ανοχής coffee shops πέτυχε τον διαχωρισμό των αγορών ήπιων από σκληρών ουσιών, αν και με συνεχιζόμενες προκλήσεις ως προς την προμήθεια και το οργανωμένο έγκλημα.

Ορεγκον Αμερική ΗΠΑ: Το 2020 μέσω δημοψηφίσματος εφαρμογή το 2021. Αποποινικοποίησε την κατοχή μικρών ποσοτήτων όλων των ουσιών με μεταφορά πόρων σε υπηρεσίες υγείας. Η πώληση ελαφριών ναρκωτικών συνοδεύεται με πολιτειακό φόρο της τάξης του 17%. Τα έσοδα από τον συγκεκριμένο φόρο χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δράσεων, για την καταπολέμηση των εξαρτήσεων από τα ναρκωτικά, καθώς και τη χρηματοδότηση των κοινωνικών δράσεων και του πολιτειακού συστήματος υγείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημοκρατία δεν αποδεικνύει τη δύναμή της όταν απαγορεύει. Την αποδεικνύει όταν μπορεί να ρυθμίζει την πραγματικότητα χωρίς να την αρνείται. Και η ιστορία μας διδάσκει ότι οι κοινωνίες δεν γίνονται ασφαλέστερες επειδή ψηφίζουν περισσότερες απαγορεύσεις. Γίνονται ασφαλέστερες όταν αφαιρούν δύναμη από το οργανωμένο έγκλημα και την επιστρέφουν στους δημοκρατικούς θεσμούς. Το δίλημμα, λοιπόν, δεν είναι υπέρ ή κατά της κάνναβης. Το δίλημμα είναι αν θα συνεχίσουμε να χαρίζουμε μια υπαρκτή αγορά στη μαφία ή αν θα την υπαγάγουμε σε κανόνες διαφάνεια, έλεγχο και δημόσια λογοδοσία.

Αυτό είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πραγματικό νόημα μιας ώριμης, φιλελεύθερης δημοκρατίας.

Κλείνω, μη μπορώντας να μην αναφερθώ στην αντισυνταγματική διάταξη που φέρνει ο Υπουργός Υγείας κ. Γεωργιάδης και με την οποία επιχειρεί να αποκτήσει την εξουσία -προσέξτε- να διορίζει ο ίδιος προσωρινή διοίκηση στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Πρωτοφανές! Το πρόσχημα; Η συμμόρφωση, λέει, προς την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για τη συμμετοχή μη οικονομικά τακτοποιημένων ιατρικών συλλόγων στις εκλογικές διαδικασίες του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου.

Η αλήθεια; Με την υπ' αριθμόν 11/2026 απόφαση του αρμοδίου τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ρητά ότι ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος συμμορφώθηκε προς την απόφαση 2402 του 2025. Οι εκλογές μάλιστα διεξήχθησαν στις 16 Ιουνίου. Από αυτές προέκυψαν οι νέοι εκλέκτορες, οι οποίοι θα ψηφίσουν για το νέο διοικητικό συμβούλιο του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου στις 29 Αυγούστου.

Άρα πρόκειται εδώ για μια ευθέως αντισυνταγματική διάταξη, καθώς το Σύνταγμα δεν επιτρέπει πολιτικό έλεγχο, υποκατάσταση των αιρετών οργάνων ή χειραγώγηση της εκλογικής διαδικασίας.

Να σημειώσω εδώ -και κλείνω- ότι η μοναδική περίπτωση στην οποία ευρωπαϊκή χώρα αποπειράθηκε να φέρει μια παρόμοια διάταξη ήταν η

αλβανική κυβέρνηση προ διετίας. Ο Αλβανικός Ιατρικός Σύλλογος μάλιστα προσέφυγε στην Ευρώπη και σε διεθνείς ιατρικές οργανώσεις και τελικά δεν πέρασε.

Άρα ακόμη και αν ο κ. Γεωργιάδης ήταν Υπουργός Υγείας της σημερινής αλβανικής κυβέρνησης δεν θα περνούσε αυτή τη διάταξη. Θα μπορούσε βέβαια να το κάνει στην Αλβανία του Χότζα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παραστατίδη.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Χήτας, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από την Ελληνική Λύση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Υπουργέ μου, έτσι είναι. Άμα δέχεστε στο νομοσχέδιό σας να περνάνε τροπολογίες, ασχολούμαστε εδώ με τον ιατρικό σύλλογο σήμερα, με τα πατίνια, με την κάνναβη και λίγα πράγματα έχουμε πει για αυτά που φέρνετε εσείς. Είναι σύνηθες το φαινόμενο, είναι αυτό που λέμε «ας προσέχατε». Εντάξει, δεν έχετε και επιλογή, τι να πείτε; Να πείτε στον Υπουργό «όχι, μη φέρεις τη διάταξη» ή «μη φέρεις την τροπολογία»;

Ξεκινάω από την τροπολογία πριν έρθω σε εσάς, στο Υπουργείο, για να έχουμε και εμείς μια ξεκάθαρη θέση. Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για να έχουμε μια καθαρή θέση, το κόμμα μας θα υπερψηφίσει τη σχετική τροπολογία. Την ψηφίζουμε. Αφορά στους συνταξιούχους. Την ψηφίζουμε χωρίς αστερίσκους, γιατί κάθε μέτρο που ανακουφίζει τους συνταξιούχους έχει τη στήριξή μας, ειδικά όταν πρόκειται για συντάξεις λόγω θανάτου, μια κατηγορία συμπολιτών μας που βίωσε τη σκληρότερη οικονομική και ψυχολογική πίεση τα τελευταία χρόνια.

Όμως μην περιμένετε από εμάς χειροκροτήματα. Μην περιμένετε να γίνουμε ντεκόρ στη δική σας επικοινωνιακή φιέστα, που επιχειρείτε να στήσετε σήμερα ή επιχειρήσε η κ. Κεραμέως. Αυτή η ρύθμιση, για να μην ξεγελιόμαστε και για να τα λέμε τα πράγματα όπως είναι, δεν είναι δώρο της Κυβέρνησης. Δεν είναι δώρο. Όχι, είναι μια αναγκαστική, είναι μια καθυστερημένη ομολογία. Είναι η παραδοχή μιας τεράστιας αδικίας, που επιτρέψατε να σέρνεται όλα αυτά τα χρόνια.

Λέμε «ναι» λοιπόν και στηρίζουμε την κατάργηση των περικοπών μετά την πρώτη τριετία. Ήταν ένα απαράδεκτο καθεστώς. Ορθώς λοιπόν θεσπίζεται η διπλή εθνική σύνταξη.

Λέμε «ναι» στην προστασία των αμφιπλεύρως ορφανών τέκνων. Εκεί δεν χωράνε εκπτώσεις, για όνομα του Θεού. Αυτά τα παιδιά έχουν ανάγκη την απόλυτη στήριξη του κράτους. Μια εθνική σύνταξη για κάθε γονέα είναι το ελάχιστο, πραγματικά το ελάχιστο χρέος της πολιτείας.

Αλλά εδώ τελειώνουν τα θετικά, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, και αρχίζουν τα μεγάλα «γιατί». Γιατί απουσιάζατε τόσα χρόνια; Πού ήσασταν

τόσα χρόνια; Γιατί αφήσατε αυτή τη στρέβλωση να πνίγει πραγματικά χιλιάδες οικογένειες για σειρά ετών; Πόσες φορές ήρθαν οι άνθρωποι αυτοί στα γραφεία σας για να συζητήσουν, να διαμαρτυρηθούν, να ζητήσουν κτλ; Πόσοι επιζώντες σύζυγοι είδαν το εισόδημά τους να εξαφανίζεται επειδή εσείς κλείνατε τα μάτια;

Και τώρα έρχεστε στην παράγραφο 4 να διαγράψετε τις οφειλές που δημιουργήθηκαν από την προβληματική αυτή εφαρμογή του νόμου. Σωστά τις διαγράφετε. Δεν έφταιγαν οι πολίτες για τα μπάχαλα του e-ΕΦΚΑ. Ψηφίζουμε λοιπόν «ναι» στην τροπολογία, γιατί σκεφτόμαστε τους συνταξιούχους, που έστω θα πάρουν μια μικρή αναπνοή.

Αλλά λέμε ένα μεγάλο «όχι» στη δική σας υποκρισία και στην πολυετή καθυστέρησή σας.

Κυρία Μιχαηλίδου, μπήκα και γκούκλαρα «Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας». Νέο είναι, το 2023 ξεκίνησε. Να δούμε με τι ασχολείται το Υπουργείο αυτό. Οι βασικοί τομείς με τους οποίους ασχολείται είναι: στήριξη της οικογένειας και της γονεϊκότητας. Εγώ διαβάζω τους τίτλους και την ίδια ώρα κλείνω και τα μάτια μου και φαντάζομαι την Ελλάδα έξω, την εικόνα. Στήριξη της οικογένειας και της γονεϊκότητας. Μάλιστα.

Συνεχίζω: Δημογραφική πολιτική με μέτρα για την αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας. Στεγαστική πολιτική, προγράμματα στέγασης για νέους και ευάλωτα νοικοκυριά. Κοινωνική αλληλεγγύη και καταπολέμηση της φτώχειας. Προστασία παιδιών, καθώς και θέματα αναδοχής και υιοθεσίας. Πολιτικές για άτομα με αναπηρία, που φέρνετε σήμερα. Ισότητα και ανθρώπινα δικαιώματα.

Ωραία θεματολογία έχει το Υπουργείο. Καινούργιο Υπουργείο είναι, τριών ετών, καινούργιο μοντέλο. Είναι πολύ μεγάλη η πρόκληση που έχετε στα χέρια σας αυτή τη στιγμή και ως νέος άνθρωπος, και ως νέος πολιτικός, και ως νέο Υπουργείο με τόσο ωραία θέματα, αλλά σοβαρά προβλήματα, που καλείται να αντιμετωπίσει.

Εδώ ξέρετε, κυρία Μιχαηλίδου, δεν υπάρχουν ημίμετρα. Εδώ ή πετυχαίνεις ή δεν πετυχαίνεις. «Έκανα ό,τι μπορούσα» δεν υπάρχει. Αυτά είναι προβλήματα τα οποία λύνονται σε βάθος χρόνου. Εγώ συμφωνώ. Δεν μπορεί να τα λύσει κανείς από τη μία μέρα στην άλλη. Δεν λύνονται από τη μία μέρα στην άλλη, αλλά πρέπει να μπουν οι σωστές βάσεις.

Όταν λοιπόν επίσης γκούγκλαρα -δεν μπορώ να τα θυμάμαι- πριν να ανέβω στο βήμα και βλέπω ότι το 2025 είχαμε 65.594 γεννήσεις. Είχαμε μείωση λοιπόν 4,2% συγκριτικά με το 2024. Εντάξει, δεν το λες επιτυχία. Τι να κάνω τώρα; Είναι λάθος το νούμερο; Διορθώστε με, κύριε συνάδελφε της Υπουργού. Και 123.000 είναι οι θάνατοι για το 2025.

Η Ελλάδα έχει από τη μια πλευρά όλο και λιγότερους νέους -και αυτό το βλέπουμε έξω, το βλέπουμε και από τα παιδιά μας, την οικογένειά μας, από εμάς ξεκινάμε- είτε επειδή μεταναστεύουν τα παιδιά μας είτε λόγω της κατακόρυφης μείωσης των γεννήσεων, στις οποίες αναφέρθηκα πριν, και από

την άλλη έχουμε όλο και περισσότερους ηλικιωμένους. Αυτή δυστυχώς είναι η εικόνα της χώρας μας.

Ταυτόχρονα, έχουμε λιγότερους εργαζόμενους, περισσότερους συνταξιούχους. Και είναι καταστροφικό κοκτέιλ αυτό, εκρηκτικό κοκτέιλ για το συνταξιοδοτικό και για το ΑΕΠ της χώρας δυστυχώς.

Σε σχέση τώρα με μια άλλη πλευρά του δημογραφικού, προφανώς τα όποια ελάχιστα πυροτεχνήματα που ακούνε στο όνομα «νέα επιδόματα γέννησης» και ανακοινώνει η Κυβέρνηση δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι γονείς είναι τεράστια και ακόμα μεγαλύτερα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτοί που θα ήθελαν να γίνουν γονείς, το σκέφτονται, θέλουν και δεν τολμούν.

Εγώ το βλέπω από τη δική μου οικογένεια, από το δικό μου παιδί και από τον κύκλο του δικού μου παιδιού, που είναι σε μια τέτοια ηλικία. Εδώ δεν μπορούμε να φροντίσουμε τον εαυτό μας, λέει, πού να κάνω παιδί, πού να πάω να μείνω, πού να κάνω κτλ. Άρα αυτά είναι πολύ, πολύ σημαντικά θέματα.

Προφανώς το δημογραφικό είναι το μεγαλύτερο εθνικό, οικονομικό και κοινωνικό μας πρόβλημα. Η άποψή μας -μπορεί να έχετε άλλη άποψη εσείς ως Υπουργείο- είναι ότι δεν γίνεται τίποτα ουσιαστικό για να επιλυθεί.

Εκτός αν πιστεύετε ότι με νομοθετήματα όπως προ διετίας, τριετίας -δεν θυμάμαι πότε ήταν αυτό- όπως για παράδειγμα με τον γάμο των ομοφυλόφιλων, αν πιστεύετε ότι αυτό βοηθάει, ας πούμε, είναι στη σωστή κατεύθυνση και θα λύσει το δημογραφικό ή το θέμα της οικογένειας, τι να σας πω;

Θέλω να πάω λίγο στο άρθρο 51, αλλά πριν πάω στο 51 θέλω να πούμε λίγο τα εξής. Όταν νομοθετώ κάτι, νομοθετώ για να πιάσει τόπο, κυρία Μιχαηλίδου. Πιάνει τόπο και μετά από δύο-τρία χρόνια λέω «Α, είχα φέρει μια διάταξη πριν από ένα χρόνο, δύο. Ήθελα να στηρίξω τον Έβρο», για παράδειγμα, «Είχα μια φοβερή ιδέα να δίνω δέκα χιλιάδες ευρώ για να πείσω κάποιους ανθρώπους να πάνε να μείνουνε. Σωστά, κύριε Παπαδάκη; Στον Έβρο. Ωραία ιδέα, λες.

Και εμείς τώρα που αγαπάμε και την ακριτική Ελλάδα και όλη την Ελλάδα και τον Έβρο τον στηρίζουμε, λέμε: Ρε, παιδιά μήπως να το στηρίξουμε αυτό το μέτρο; Φοβερό μέτρο, ε; Πάρε δέκα χιλιαρικάκια, κύριε Παππά, να πάτε να μείνετε στον Έβρο! Ωραία ε; Όχι, εσείς προσωπικά. Ωραίο μέτρο!

Αποτυχία προγράμματος μετεγκατάστασης, πλήρης αποτυχία! Μα, ο νόμος κρίνεται στην πράξη, όχι στα χαρτιά. Από τις εξακόσιες αιτήσεις που υποβλήθηκαν, έγιναν δύο αποδεκτές, κυρία Υπουργέ μου! Δύο μόνον αποδεκτές και αυτούς δεν τους πληρώσατε και επέστρεψαν οι άνθρωποι στην Αθήνα. Δηλαδή πήραν κάποιοι άνθρωποι την απόφαση, πληρούσαν τις προϋποθέσεις -ελάχιστοι, γιατί από τους εξακόσιους κόπηκαν όλοι, δύο περάσανε- πήγαν, μετεγκαταστάθηκαν εκεί πέρα οι άνθρωποι, δεν τους πληρώσατε και γύρισαν πίσω. Ε, τι σόι διάταξη είναι τώρα αυτή;

Για να πάω τώρα στο άρθρο 51, ωφελούμενοι προγράμματος μετεγκατάστασης των 10.000 ευρώ σε πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δηλαδή; Το προσθέσατε τώρα αυτό. Τι είναι αυτό το «πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης»; Ποιοι θα πάνε, δηλαδή; Θα φύγει κανένας Γάλλος από τη Λιών να πάει να μείνει στον Έβρο; Θα φύγει κανένας Γερμανός από την Κολονία να πάει να μείνει στον Έβρο;

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Από το Ντουμπάι!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Είναι το Ντουμπάι Ευρωπαϊκή Ένωση; Δεν καταλαβαίνω! Το Ντουμπάι πότε μπήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Δεν καταλαβαίνω.

Εγώ βλέπω τίποτα Βούλγαρους, Ρομά από τη Βουλγαρία, από τη Ρουμανία και δεν το βλέπω, επειδή το σκέφτομαι και το φαντάζομαι, κύριε Βορειοελλαδίτη συνάδελφε, αλλά γιατί το περιγράφει ο Βουλευτής εκεί του Έβρου, που έχει ήδη γεμίσει ο βόρειος Έβρος με Ρομά εποχικούς εργάτες. Αυτό θα γίνει: Βούλγαροι, Ρουμάνοι. Αυτό θα γίνει! Αυτό είναι το άρθρο 51 που θα στηρίξετε τον Έβρο.

Σε έναν Έβρο, κυρία Υπουργέ μου, που σαράντα επτά σχολεία έκλεισαν στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης. Δεν είναι να σας προβληματίζει αυτό ως Υπουργός Συνοχής και Οικογένειας; Σαράντα επτά σχολεία έκλεισαν στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης! Έντεκα σχολεία κλείσανε στον Έβρο!

Τι συζητούμε εδώ από το πρωί; Πείτε μου λίγο.

Μείωση πληθυσμού, την τελευταία τετραετία, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης κατά είκοσι δυο χιλιάδες πολίτες! Εξαφανίστηκαν είκοσι δυο χιλιάδες πολίτες. Τι να λέμε, ρε παιδιά; Ποιο άρθρο 51 θα σώσει και ποια δέκα χιλιάδικα και ποιες αιτήσεις από τις εξακόσιες που μόνο δύο εγκρίθηκαν κτλ.

Και για το μειονοτικό σχολείο που έκλεισε, η Τουρκία -τσουπ!- παραπονέθηκε αμέσως. Παρενέβη η Τουρκία σε σχέση με το κλείσιμο των μειονοτικών σχολείων. Η απάντηση μιας κανονικής ελληνικής κυβέρνησης -γιατί δεν υπήρξε απάντηση σε αυτήν την απαράδεκτη κίνηση της Τουρκίας- έπρεπε να είναι: «Τουρκία, άκου να σου πω λίγο κάτι. Με βάση τη Συνθήκη της Λωζάνης καμία παρέμβαση από την πλευρά της Τουρκίας δεν πρέπει να υφίσταται. Και με βάση τη Συνθήκη της Λωζάνης οι μειονότητες δεν είναι τουρκικές, αλλά είναι θρησκευτικές. Άρα, η Τουρκία παραβιάζει τη Συνθήκη της Λωζάνης μιλώντας για τη Θράκη!». Αυτή θα είναι η απάντηση της Ελληνικής Λύσης, όταν έρθει στα πράγματα και όταν η Ελληνική Λύση κυβερνήσει.

Θέλω να κλείσω με κάτι πολύ συγκινητικό. Πραγματικά συγκινήθηκα προχθές. Έχω δει και πριν λίγες μέρες να στηρίζετε τους τραπεζίτες και τον κ. Καιρίδη για τις τράπεζες που τόσο υποφέρουν και καλώς έχουν τον αναβαλλόμενο φόρο, γιατί κινδύνεψαν με χρεοκοπία, με την τρίτη ανακεφαλαιοποίηση κ.λπ. Τους στηρίζατε και λές «Πω, πω, παιδί μου, εντάξει οι τράπεζες». Η είδηση που παρουσιάστηκε για τη δωρεά 160 εκατομμυρίων ευρώ από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες για την ανακαίνιση πανεπιστημίων. Εντάξει, ευχαριστούμε πάρα πολύ, αλλά δεν θα κλάψουμε κιόλας! Σε βάθος χρόνου, φυσικά. Όλα επικοινωνιακά, φυσικά.

Θησαυρίζουν, εννοείται, οι τράπεζες εις βάρος των πολιτών, αφορολόγητα, με καθαρά κέρδη 17 δισεκατομμύρια τα τελευταία 4 χρόνια. Δηλαδή, έχουν 17 δισεκατομμύρια κέρδη αφορολόγητα και δώσανε 160

εκατομμύρια, για να ανακαινίσουν τα πανεπιστήμια. Εντάξει, ρε παιδιά, μην είστε τόσο κουβαρντάδες. Μην είστε τόσο κουβαρντάδες! Υπάρχει ο αναβαλλόμενος φόρος, όπως έχουμε πει πάρα πολλές φορές, των 20 δισεκατομμυρίων που τους χάρισε η Νέα Δημοκρατία επί Χαρδούβελη. Να τα λέμε και αυτά! Και θα χαρίσουν 160 εκατομμύρια για να ανακαινίσουν κάποια πανεπιστήμια; Ξαναλέω το μαγικό νούμερο: Την ώρα που υπάρχει έξω αυτή η εικόνα της ελληνικής κοινωνίας, αυτές οι τράπεζες κέρδισαν δεκαεπτά δισεκατομμύρια τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Κυρία Υπουργέ, αυτά από εμάς.

Ειλικρινά, θα θέλαμε ένα σχόλιο κάποια στιγμή, όταν μιλήσετε για την αποτυχία με τη μετεγκατάσταση των 10.000 ευρώ από το Πρόγραμμα που είχατε πριν από κάποια χρόνια στον Έβρο και γιατί μόλις δύο εγκρίθηκαν. Εγώ αυτό δεν το καταλαβαίνω. Και γιατί δεν πληρώθηκαν οι άνθρωποι; Και τι προσδοκίες έχετε με το νέο αυτό που κάνετε, που απευθύνεστε και σε πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χήτα.

Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να κάνω μια ολιγόλεπτη παρέμβαση, έτσι ώστε στο Ελληνικό Κοινοβούλιο να μην ακούγονται ανακρίβειες και συγκεκριμένα ως προς το πρόγραμμα της μετεγκατάστασης, το οποίο ο αγαπητός Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης έθεσε προ ολίγου.

Το πρόγραμμα της μετεγκατάστασης ως ξεκίνησε και πολύ σωστά ξεκίνησε στις περιφερειακές ενότητες του Έβρου, ναι, σίγουρα δεν είχε την απορρόφηση που θα θέλαμε. Γι' αυτό κάναμε δύο πράγματα:

Ένα, το αλλάξαμε. Δηλαδή, πατήσαμε πάνω στα θετικά ως κείμενα και τα διευρύνουμε και τα ενισχύσαμε. Δηλαδή, δίνουμε 50% προκαταβολή, έτσι ώστε αν κάποιος θέλει να πάει, να μπορεί να πάει, αλλά να έχει και τα χρήματα από πριν. Διευρύνουμε τη χρηματοδότηση ανεξαρτήτως μεγέθους της πόλης, στην οποία κάποιος πηγαίνει, οριζοντίως στις 10.000 ευρώ, καθότι πριν ήταν 5.000 ευρώ για μεγαλύτερες πόλεις και οικισμούς και δέκα χιλιάδες για μικρότερες πόλεις και χωριά και οικισμούς.

Και το άλλο που κάναμε -και νομίζω ότι θα βοηθήσει πάρα πολύ- είναι ότι απαλείψαμε την προϋπόθεση εργασίας, έτσι ώστε αν πας κάπου να μην χρειάζεται να έχεις από πριν συμβόλαιο εργασίας με τον εργοδότη σου, αλλά να μπορείς απλά να πας κάπου.

Τώρα δύο πράγματα ως προς τις ανακρίβειες:

Πρώτον, είπατε συγκεκριμένα ότι οι δύο αυτοί ωφελούμενοι δεν έχουν πληρωθεί ακόμη. Λανθασμένο είναι αυτό. Και οι δυο τους έχουν πληρωθεί την πρώτη από τις δύο δόσεις ως ορίζεται στη νομοθεσία μας. Ο ένας συγκεκριμένα έχει πάρει 5.000 ευρώ, ο άλλος έχει πάρει 3.000 ευρώ. Οπότε αυτοί οι δύο άνθρωποι έχουν πληρωθεί.

Τώρα, γιατί δεν ήταν περισσότεροι. Διότι οι υπόλοιποι πεντακόσιοι εξήντα, όσοι ήταν, έγραψαν στο ελληνικό κράτος σε ψευδή στοιχεία. Ήταν άνθρωποι οι οποίοι έμεναν εκεί, ήταν από εκεί, είχαν χρόνια διαμονή δεκαετιών στα μέρη αυτά και θεώρησαν ότι η ελληνική πολιτεία δεν θα το

καταλάβει και θεώρησαν ότι η ελληνική δημόσια διοίκηση δεν θα το καταλάβει. Και ξέρετε τι; Η ελληνική δημόσια διοίκηση λειτούργησε, το κατάλαβε και προφανώς δεν πλήρωσε αυτούς τους ανθρώπους.

Τώρα, λέτε ότι απέτυχε και γιατί το κάνουμε. Εγώ δεν θα σας πω ως τεκμήριο πιθανής επιτυχίας την πίεση των δικών Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για τη διεύρυνση του προγράμματος της μετεγκατάστασης σε άλλους νομούς και συγκεκριμένα της Δυτικής Μακεδονίας.

Θα σας φέρω, όμως, ως παράδειγμα την πίεση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης του ΠΑΣΟΚ -και με επίκαιρη ερώτηση σε εμένα-, γιατί το πρόγραμμα αυτό δεν διευρύνεται και σε άλλους νομούς. Άρα, το ενδιαφέρον από τον κόσμο και στη δική μας παράταξη αλλά και στην Αξιωματική Αντιπολίτευση σίγουρα υπάρχει!

Αυτό που κάνουμε και μας δίνει τη δυνατότητα αυτό το νομοσχέδιο που καταθέσαμε εδώ είναι να το διευρύνουμε και να το ενισχύσουμε, έτσι ώστε όλο και περισσότεροι Έλληνες να μπορούν να βοηθηθούν -προσέξτε!- και από αυτή την κρατική παροχή. Δεν έχουμε ψευδαίσθηση, δεν είναι πανάκεια το πρόγραμμα της μετεγκατάστασης, ούτε κανείς επειδή θα πάρει 10.000 ευρώ, ακόμα και έτσι όπως αλλάζουμε τις συνθήκες του προγράμματος, θα το κάνει, να πάει στην περιφέρεια μόνο και μόνο επειδή παίρνει αυτά τα χρήματα. Όμως, συνδυάζοντάς το με άλλες κυβερνητικές πολιτικές, αλλά και με τα οικογενειακά χαρακτηριστικά του δικού του νοικοκυριού μπορεί και ελπίζουμε ότι θα το χρησιμοποιήσει. Και έτσι ελπίζουν και μέλη της Αντιπολίτευσης!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Παρακαλώ, κύριε Χήτα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Άκουσα προσεκτικά την κυρία Υπουργό, γιατί το θέμα είναι πολύ ευαίσθητο και αφορά στον Έβρο μας.

Καταρχάς ξεκινάμε, κυρία Μιχαηλίδου και λέμε ότι είχαμε μία παραδοχή αποτυχίας. Παραδεχτήκατε ως Κυβέρνηση ότι το μέτρο το οποίο νομοθετήσατε πριν από -δεν ξέρω εγώ- πόσους μήνες, απέτυχε. Αντιλαμβάνεστε ότι εδώ τώρα μιλάμε στη Βουλή για δύο άτομα! Μιλάμε για δύο άτομα, οι οποίοι στείλανε το mail -το έχω στείλει και στο Υπουργείο, το καταθέσαμε και στα Πρακτικά πριν- και λένε οι άνθρωποι «δεν πληρωθήκαμε». Λέτε εσείς τώρα -και το ακούω- ότι πήραν την πρώτη δόση. Έχει περάσει ένας χρόνος από τότε και δεν έχουν πάρει τη δεύτερη.

Αλλά προσέξτε, κάντε το εικόνα: Μιλάμε για ένα μέτρο στήριξης του Έβρου. Νομοθετεί κάτι μια κυβέρνηση και μιλάει ένας Βουλευτής με μία Υπουργό για δύο άτομα, τα οποία έφυγαν και αυτά και έχει περάσει ένας χρόνος και έχουν πάρει την πρώτη προκαταβολή, λέτε. Άρα, μιλάμε για τον ορισμό της αποτυχίας.

Άλλη μία ερώτηση: Γιατί δεν το διευρύνετε; Σωστά, διεύρυνση λέτε. Τι πάει να πει «Ευρωπαίοι πολίτες»; Εγώ που είμαι και Ηπειρώτης και θέλω να πάω να μείνω στον Έβρο, γιατί με αποκλείετε; Ανατολική Μακεδονία Θράκη, μένει ένας άλλος στην Καβάλα. Ένας Καβαλιώτης, γιατί να μην πληροί τις

προϋποθέσεις ο άνθρωπος αυτός, να πάει να μείνει στο χωριό κάτω από πεντακόσιους κατοίκους, στον Έβρο, να πάρει τη γυναίκα του, τα παιδιά του, να πάει να μείνει εκεί;

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Τις πληροί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Τις πληροί;

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Όχι, δεν τις πληροί!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Πώς τις πληροί; Δεν τις πληροί. Άλλα γράμματα ξέρουμε εμείς εδώ.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Για την περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης;

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Αν πάρει...

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Δεν μπορεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Παρακαλώ, μην κάνουμε διάλογο, παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Μα η Καβάλα είναι Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. Βγαίνει εκτός. Αυτό σας λέω. Δηλαδή, αν πούμε ότι υπάρχει μια περίπτωση το μέτρο αυτό να τρέξει και να αποδώσει κάποια στιγμή, ας το διευρύνουμε κανονικά. Θα πάρω και την τριτολογία μου σε λίγο, δεν έχω θέμα, θα σας το δείξω και ακριβώς και το άρθρο που το λέει. Δεν μπορούν να εξαιρούνται αυτοί οι άνθρωποι.

Επαναλαμβάνω -και αυτό είναι η ουσία και εμμένουμε-, μιλάει αυτή τη στιγμή ένα κόμμα με μία Υπουργό και λέμε για δύο ανθρώπους, για ένα νομοθέτημα, για μία διάταξη η οποία έγινε πριν από πόσο καιρό. Και ποιο ήταν το αποτύπωμα της νομοθεσίας; Δύο άνθρωποι.

Άρθρο πέντε: «Δήμοι και δημοτικές ενότητες προέλευσης δικαιούχων οικονομικής ενίσχυσης. Ως δήμοι και κοινοτικές ενότητες προέλευσης των δικαιούχων οικοδομικής ενίσχυσης, ορίζεται το σύνολο των δήμων και δημοτικών ενοτήτων» κ.λπ. «πλην των δήμων όλων των περιφερειακών ενοτήτων, περιφερειών Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, Βόρειο Αιγαίο και Νότιο Αιγαίο. Εξαιρούνται αυτά. Εξαιρούνται, κυρία Υπουργέ, όλοι αυτοί οι άνθρωποι που θέλουν -αν ήθελαν- να πάνε. Εσείς, κύριε Πλακιωτάκη θα μπορούσατε να πάτε; Είστε μέσα; Ε, πού είναι; Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο; Σας πιάνει; Δεν σας πιάνει. Αλλά ένας Ηπειρώτης, Περιφέρεια Ηπείρου. Δυτική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Βόρειο Αιγαίο και Νότιο Αιγαίο δεν μπορεί να πάει. Ορίστε, η υπουργική απόφαση του 2025. Τα έχω όλα εδώ. Το καταθέτω για τα Πρακτικά και στην Υπουργό και αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Χήτας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του

Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εντάξει, μέσα από τον διάλογο μπορεί να διορθώσουμε και αστοχίες του νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Τον λόγο έχει ο κ. Αριστοτέλης Σπάνιας.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή σε αυτό το Κοινοβούλιο και εσείς και εγώ είμαστε πλέον αρκετά χρόνια και νομίζω ότι γνωρίζουμε και οι δύο, αλλά και οι υπόλοιποι συνάδελφοί μας, ότι η Ελλάδα εδώ και αρκετές δεκαετίες είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σωστά; Σωστά, φαντάζομαι. Ποια είναι η βασική συνθήκη για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Πως ό,τι ισχύει για έναν πολίτη ενός κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ισχύει και για έναν άλλον πολίτη κράτος-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σωστά;

Αν πάει, δηλαδή, ο Ισπανός και βγάλει μια πολιτική η οποία αποκλείει τον Έλληνα ή πάει ο Γάλλος και βγάλει μια πολιτική, η οποία αποκλείει τον Γερμανό, αυτό θα οδηγήσει στα ευρωπαϊκά δικαστήρια κάποια χρόνια μετά; Άρα, η δική μας νομοθεσία έρχεται και λέει το εξής απλό: Αυτό το πρόγραμμα της μετεγκατάστασης, αυτή η άμβλυνση των εμποδίων για να πάει κάποιος να μείνει στην ακριτική Ελλάδα, ισχύει για τους Έλληνες και όλους τους πολίτες, που το ευρωπαϊκό δίκαιο ορίζει ότι για αυτούς ισχύει, ό,τι ισχύει για τους Έλληνες. Ποιοι είναι αυτοί; Οι Ευρωπαίοι.

Γιατί δεν μπορεί κάποιος από το Καστελόριζο, γιατί δεν μπορεί κάποιος από την Καβάλα, γιατί δεν μπορεί κάποιο από την Ηγουμενίτσα να πάει και να μείνει στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα αυτό; Γιατί το θέμα δεν είναι να χρηματοδοτεί το κράτος τις μεταφορικές εταιρείες. Το θέμα δεν είναι το κράτος να έρχεται και να δίνει λεφτά, έτσι ώστε κάποιος να πηγαίνει από ένα μέρος που έχει πρόβλημα δημογραφικής συρρίκνωσης σε ένα άλλο μέρος που έχει πρόβλημα δημογραφικής συρρίκνωσης.

Η λογική πίσω από το πρόγραμμα της μετεγκατάστασης και ο λόγος για τον οποίο λέμε ότι είναι ένα δημογραφικό πρόγραμμα, είναι ακριβώς για να πάει να στηρίξει τις περιοχές που έχουν πληθυσμιακή μείωση. Δεν υπάρχει ιδιαίτερη λογική -και δεν νομίζω να διαφωνήσουν ιδιαίτερα πολλοί συνάδελφοι με αυτό- από κάπου που έχεις πολύ μεγάλο πρόβλημα πληθυσμιακής συρρίκνωσης να πας να πάρεις τον Γιόγιακα, παραδείγματος χάρη, και να τον πας στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου. Ο συγκεκριμένος δεν θα έπαιρνε και

τίποτα από την περιφέρειά του, όπως φαντάζεστε. Δεν υπάρχει κάποιο νόημα για κάτι τέτοιο.

Τώρα, το ότι οι άνθρωποι αυτοί έχουν πληρωθεί, έχουν πληρωθεί ως ορίζει ο νόμος. Είναι δύο στους σχεδόν εξακόσιους που έκαναν αίτηση; Ναι. Και η πρώτη που έδωσε τα στοιχεία αυτά ήμουν εγώ. Τα στοιχεία αυτά δεν τα βρήκε κάποιος δαιμόνιος ρεπόρτερ, ο οποίος έκανε τρομερό ρεπορτάζ και είπε να τα βρει.

Δεδομένου των ελέγχων που κάνουμε, έτσι ώστε να μην υπάρχει σπατάλη δημοσίου χρήματος, βρήκαμε και αυτό. Βρήκαμε πεντακόσιους ογδόντα συμπολίτες μας οι οποίοι έλεγαν ψέματα για το πού μένουν. Είναι αυτό από μόνο του τεκμήριο αποτυχίας ενός προγράμματος; Και αν είναι αυτό τεκμήριο αποτυχίας ενός προγράμματος, οι συνάδελφοί μας στη Νέα Δημοκρατία, οι συνάδελφοί μας στο ΠΑΣΟΚ που θέλουν να διευρύνουμε το πρόγραμμα, έχουν άδικο;

Δηλαδή -να τελειώσω αλλιώς- εσείς το πρόγραμμα αυτό, επειδή δύο στους εξακόσιους είπαν την αλήθεια, θα το καταψηφίσετε ως αποτυχημένο;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Χήτα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Την τρίτη μου παρέμβαση, δεν με πειράζει. Απλά κυρία Υπουργέ, μην την «κάψετε» και αν θέλετε απαντήστε, γιατί δεν θα έχετε άλλη τέτοια παρέμβαση μετά.

Ωραία, για την Ευρωπαϊκή Ένωση το κατάλαβα. Δεν είπαμε εμείς γιατί το βάζετε, αλλά αφού είμαστε και υποχρεωμένοι, αφού είμαστε και μέλος-κράτος, γιατί το βάλατε την πρώτη φορά; Να μία ερώτηση καλή, αλλά εν πάση περιπτώσει. Γιατί δεν βάζετε και το Καστελόριζο στα 10.000; Βάλτε και το Καστελόριζο. Ακριτική περιοχή είναι. Βάλτε το στο πρόγραμμα.

Επόμενη ερώτηση: Η Καβάλα είναι μια περιοχή, μια πόλη που έχει μείωση πληθυσμού ή συγκρίνουμε την Καβάλα με τον ακριτικό Έβρο; Συνορεύει, παραδείγματος χάρη, η Καβαλά ή η Δράμα ή η Σέρρες -του κ. Λεονταρίδη..

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Υπάρχει συρρίκνωση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Υπάρχει συρρίκνωση; Και έχεις την Τουρκία δίπλα; Έχεις την Ανδριανούπολη δίπλα, κύριε συνάδελφε, με διακόσιες πενήντα χιλιάδες κατοίκους τα τελευταία χρόνια η Ανδριανούπολη από την Τουρκία, την ώρα που ο Έβρος ερημώνει; Όταν ο Ερντογάν πήγε στην Ανδριανούπολη;

Κυρία Μιχαηλίδου, μιλάμε εμείς οι δύο τώρα εδώ και είκοσι λεπτά για δύο ανθρώπους που πήραν 5.000 αντί για 10.000 -ακούστε λίγο τώρα-, όταν ο Ερντογάν έχει κάνει χίλιες τριάντα τρεις εργατικές κατοικίες στην Ανδριανούπολη τα τελευταία χρόνια, γι' αυτό έχει αυτή την πληθυσμιακή έκρηξη η Ανδριανούπολη τα τελευταία χρόνια και έχει πάει στους διακόσιες

πενήντα χιλιάδες κατοίκους, χίλιες τριάντα τρεις εργατικές κατοικίες και τέσσερις βιομηχανικές ζώνες. Και εμείς θα κάνουμε τη διάταξη και το θέμα είναι αν συμφωνεί ή διαφωνεί η Ελληνική Λύση, για να πάρουν 10.000 και αν θα απαγορεύω από τον Καβαλιώτη, τον Δραμινό ή τον Ηπειρώτη να πάει εκεί, γιατί θα υπάρχει συρρίκνωση ή οτιδήποτε άλλο. Ε, τι να πω, δεν ξέρω πραγματικά. Μιλάμε μισή ώρα εμείς για δύο άτομα!

Ξαναλέω, δείτε το πρόβλημα. Αυτά είναι εθνικά θέματα, δεν μαλώνουμε οι δυο μας αυτή τη στιγμή, ούτε διαφωνούμε. Θεωρούμε λάθος αυτό, την τακτική και τη στόχευση λάθος. Ξαναλέω ο εχθρός, γιατί εχθρός είναι η Τουρκία, κάνει αυτά. Εκεί υπηρέτησα εγώ, στην Ανδριανούπολη, στη Νέα Βύσσα, στο 503, εκεί υπηρέτησα πριν πολλά χρόνια. Στην Ανδριανούπολη -και όσοι ήταν εκεί θα το θυμούνται- από τότε έχουν αλλάξει όλα. Ξαναλέω, η Ανδριανούπολη έχει πάει διακόσιες πέντε χιλιάδες κατοίκους, που ήταν χωριό. Όμως, δεν έγινε έτσι από τη μία μέρα στην άλλη. Πήγε ο άλλος και έστησε έργα εκεί, χίλιες και εργατικές κατοικίες, όπως σας είπα, τέσσερις βιομηχανικές ζώνες και εμείς απαγορεύουμε εσωτερικά να πάει ο άλλος εκεί να στηρίξει τον Έβρο. Δεν είναι το ίδιο η Καβάλα ή η Σέρρες με τον ακριτικό Έβρο που είναι δίπλα στην Τουρκία και έχει ερημώσει. Όπως και να το κάνουμε, δεν είναι το ίδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Χήτα.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Σπάνια, αμέσως μετά ο κ. Λεονταρίδης, στη συνέχεια η κ. Καραγεωργοπούλου και μετά θα πάρει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από τη Νίκη κ. Τσιρώνης.

Κύριε Σπάνια, παρακαλώ, έχετε τον λόγο. (ΡΟ)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΤΕΛΗΣ) ΣΠΑΝΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο πλέγμα παρεμβάσεων που ενισχύει τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους και προωθεί την αυτονομία και την ανεξάρτητη διαβίωση, αναβαθμίζει τις κοινωνικές υπηρεσίες και δίνει πρόσθετα εργαλεία για την αντιμετώπιση του στεγαστικού ζητήματος.

Καθιερώνεται ο θεσμός του προσωπικού βοηθού ως μόνιμη καθολική πολιτική. Πρόκειται για μία από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις των τελευταίων ετών στον τομέα της αναπηρίας, καθώς αλλάζει τη φιλοσοφία της κρατικής πολιτικής από ένα μοντέλο προστατευτικής φροντίδας σε ένα μοντέλο ανεξάρτητης διαβίωσης, που αποτελεί την ουσία αυτής της μεταρρύθμισης.

Ο ωφελούμενος επιλέγει ο ίδιος τον προσωπικό του βοηθό, ενώ η πολιτεία καλύπτει την αμοιβή του. Έχουν προσφερθεί υπηρεσίες σε περίπου 1.800 άτομα με αναπηρία, ενώ 2.800 πολίτες έχουν απασχοληθεί ως προσωπικοί βοηθοί.

Με το παρόν σχέδιο νόμου ενισχύεται η χρηματοδότηση, διευρύνεται ο αριθμός των δικαιούχων και η αξιολόγηση γίνεται πλέον με αντικειμενικά κοινωνικά κριτήρια, λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ανάγκες κάθε ανθρώπου και όχι μόνο το είδος ή το ποσοστό της αναπηρίας του.

Αυξάνεται το ηλικιακό όριο στα εξήντα επτά έτη, με δυνατότητα επέκτασης ως το εβδομηκοστό πέμπτο έτος, για συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων.

Για τους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους έως πέντε χιλιάδων κατοίκων, που η διαθεσιμότητα των υπηρεσιών περιορίζεται, επιτρέπεται ο προσωπικός βοηθός να είναι συγγενής πρώτου ή δευτέρου βαθμού, ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση όλων στην υπηρεσία.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η ειδική επιμόρφωση εκπαιδευτών ατόμων με αναπηρία όρασης. Στη χώρα μας δραστηριοποιούνται μόλις εννέα εκπαιδευτές δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης, κινητικότητας και προσανατολισμού και δεκαεπτά χιλιάδες άτομα με αναπηρία όρασης και ακοής, ενώ πολλοί από αυτούς βρίσκονται πλέον κοντά στη συνταξιοδότηση. Για τον λόγο αυτό θεσπίζεται δωρεάν πρόγραμμα ειδικής επιμόρφωσης από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών.

Παράλληλα, δημιουργείται ηλεκτρονικό μητρώο πιστοποιημένων εκπαιδευτών, ώστε η πολιτεία να γνωρίζει τη διαθεσιμότητα και τη γεωγραφική κατανομή των υπηρεσιών, περιορίζοντας τις ανισότητες μεταξύ κέντρου και περιφέρειας.

Παράλληλα, προωθείται ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών για τα άτομα με αναπηρία. Η Κάρτα Αναπηρίας και η Εθνική Πύλη Αναπηρίας περιορίζουν τη γραφειοκρατία, απλοποιούν τις διαδικασίες και δημιουργούν ένα πιο σύγχρονο και φιλικό πλαίσιο εξυπηρέτησης των πολιτών. Διευρύνεται η δυνατότητα απόκτησης της Κάρτας Αναπηρίας, καθώς μπορούν να την αποκτήσουν όλοι όσοι είναι δικαιούχοι αναπηρικού επιδόματος, ακόμα και αν δεν έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Αναπηρίας.

Ενισχύεται η Εθνική Πύλη Αναπηρίας και δημιουργείται το Μητρώο Δομών Αναπηρίας, περιλαμβάνοντας πληροφορίες για δομές και υπηρεσίες σε ολόκληρη τη χώρα, ώστε οι πολίτες και οι οικογένειές τους να έχουν άμεση πρόσβαση για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και τα σημεία υποστήριξης.

Εμπλουτίζεται το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, έτσι ώστε ο ωφελούμενος αποκτά ατομική καρτέλα με όλες τις παροχές που λαμβάνει και την αξία τους, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την καλύτερη εξυπηρέτησή του.

Για τις ανάγκες εφαρμογής της νέας πολιτικής, αναμορφώνεται ο ΟΠΕΚΑ για τον καλύτερο συντονισμό, την ταχύτερη διαχείριση προγραμμάτων και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή της κοινωνικής μας πολιτικής.

Μια εξίσου σημαντική πρωτοβουλία είναι και η πρώιμη παρέμβαση, που αφορά παιδιά έως έξι χρόνων και τις οικογένειές τους, με στόχο την παροχή έγκυρης εξειδικευμένης υποστήριξης για την επικοινωνία, την ανάπτυξη και την καθημερινή λειτουργικότητα των παιδιών.

Η φιλοσοφία της πρώιμης παρέμβασης βασίζεται στην έγκαιρη ενεργοποίηση μηχανισμών στήριξης, ώστε οι απαραίτητες υπηρεσίες να παρέχονται στην κατάλληλη στιγμή, έχοντας τη μέγιστη δυνατή θετική επίδραση στη ζωή του παιδιού και της οικογένειάς του.

Το πρόγραμμα μετά την πολιτική του εφαρμογή καθιερώνεται ως μόνιμη δημόσια πολιτική με καθολική εφαρμογή, διασφαλίζοντας την ποιότητα και τη διαφάνεια μέσω της δημιουργίας ηλεκτρονικού μητρώου επαγγελματιών πρώιμης παρέμβασης, παρόχων υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης και πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Προβάλλονται, επίσης, μια σειρά ρυθμίσεων που αφορούν τη στεγαστική πολιτική, ένα από τα μεγαλύτερα κοινωνικά ζητήματα της εποχής μας. Έτσι, αξιοποιούνται ανενεργά στρατόπεδα για την κατασκευή κοινωνικών κατοικιών μέσω συνεργασίας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και του Ταμείου Εθνικής Άμυνας, που στην πρώτη φάση του προγράμματος προβλέπει την κατασκευή χιλίων εννιάκοσίων πενήντα νέων διαμερισμάτων μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης και ενεργειακής κλάσης Α σε τρία ανενεργά στρατόπεδα, στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα αλλαγής χρήσης αδρανών κτιρίων και η μετατροπή τους σε κατοικίες, συμβάλλοντας στην αύξηση της προσφοράς και στην αναζωογόνηση περιοχών, έχοντας βέβαια εξασφαλίσει όλες τις ασφαλιστικές δικλίδες.

Σημαντικό εργαλείο της στεγαστικής πολιτικής είναι και το πρόγραμμα μετεγκατάστασης, το οποίο συνδέεται άμεσα με την αντιμετώπιση δημογραφικού προβλήματος και με την ενίσχυση περιοχών που αντιμετωπίζουν πληθυσμιακή συρρίκνωση.

Το πρόγραμμα με τις νέες ρυθμίσεις απλοποιείται, παρέχεται ενιαία οικονομική ενίσχυση 10.000 ευρώ στους δικαιούχους, ενώ καταργείται η υποχρέωση εργασίας στην περιοχή εγκατάστασης, διευρύνοντας έτσι τους δικαιούχους, όπως επίσης προβλέπεται και η προκαταβολή της πρώτης δόσης πριν από τη μετεγκατάσταση, μειώνοντας το αρχικό οικονομικό βάρος.

Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η ενίσχυση του προγράμματος «Κάλυψη», που όταν ολοκληρώνεται και συνάπτεται νέο μισθωτήριο συμβόλαιο, σε έξι μήνες αποκτούν δικαίωμα λήψης αυξημένου επιδόματος στέγασης για έναν χρόνο.

Ενισχύεται, επίσης, ο θεσμός της κοινωνικής μίσθωσης μέσω φορολογικών κινήτρων προς τους φορείς που διαθέτουν ακίνητα σε σχετικά προγράμματα. Η κοινωνική πολιτική δεν περιορίζεται μόνο στη στήριξη του ενοικιαστή, αλλά δημιουργεί και τις προϋποθέσεις αύξησης της προσφοράς κατοικίας. Δίνεται παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων στο πρόγραμμα «Προσβασιμότητα κατ' οίκον» έως 30-9-2026 με δυνατότητα επέκτασης, ενώ απλοποιείται η διαδικασία για την απαλλαγή καταβολής κομίστρων στα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Ενισχύονται οι στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, ένας θεσμός που προάγει την αποϊδρυματοποίηση και την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία.

Θεσπίζονται φορολογικά κίνητρα για φυσικά και νομικά πρόσωπα που διαθέτουν ακίνητα για τη λειτουργία των δομών αυτών, ενισχύοντας έτσι την ανάπτυξή τους, διευρύνοντας τις δυνατότητες των ατόμων με αναπηρία να ζουν με μεγαλύτερη αυτονομία και ασφάλεια.

Τέλος, στο σχέδιο νόμου εισάγεται και η υπουργική τροπολογία, που, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποκαθιστά κοινωνικές αδικίες του ν.4387/2016. Η ρύθμιση καταργεί την περικοπή στις συντάξεις χηρείας μετά την τριετία και κατοχυρώνει την αυτοτέλεια των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, επιτρέποντας πλέον την καταβολή δυο εθνικών συντάξεων σε περίπτωση σώρευσης.

Παράλληλα, θωρακίζονται οικονομικά τα αμφοτεροπλεύρως ορφανά τέκνα με εθνική σύνταξη ανά γονέα, ενώ, ακολουθώντας τις επιταγές του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η διαγραφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών αφορά περιπτώσεις, όπου δεν συντρέχει υπαιτιότητα του δικαιούχου, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την ασφάλεια δικαίου, τη χρηστή διοίκηση και τη δημοσιονομική υπευθυνότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου, η κοινωνική πολιτική αποκτά πιο ουσιαστικό και πιο ανθρώπινο περιεχόμενο. Ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος δεν κρίνεται μόνο από τις παροχές, αλλά από την ικανότητά του να δίνει στους πολίτες περισσότερες ευκαιρίες να ζουν με αξιοπρέπεια, ασφάλεια και προοπτική. Αυτός είναι ο στόχος της μεταρρύθμισης που συζητούμε σήμερα. Μια κοινωνική πολιτική πιο αποτελεσματική, πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και μια κοινωνία που στηρίζει, χωρίς να περιορίζει και προστατεύει, χωρίς να αποκλείει.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Σπάνια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τον λόγο έχει ο κ. Θεόφιλος Λεονταρίδης.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν νομοσχέδια που αποτιμώνται με αριθμούς και νομοσχέδια που μετριούνται με ανθρώπινες ζωές. Αυτό εδώ ανήκει στη δεύτερη κατηγορία, γιατί πίσω από κάθε άρθρο του υπάρχει ένας γονέας που αγωνιά για το αύριο του παιδιού του, μια οικογένεια που ψάχνει στέγη, ένας άνθρωπος με αναπηρία που διεκδικεί απλώς το αυτονόητο, να ζήσει με αξιοπρέπεια.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω από τον τόπο μου, τις Σέρρες. Πριν από λίγες εβδομάδες κατέθεσα ερώτηση προς την κυρία Υπουργό, αναδεικνύοντας ένα πρόβλημα που ταλανίζει δεκάδες οικογένειες στον τόπο μας: την απουσία

εξειδικευμένης στέγης υποστηριζόμενης διαβίωσης για άτομα με διαταραχή αυτιστικού φάσματος στην Περιφερειακή Ενότητα Σερρών. Γονείς που γερνούν, αγωνιούν καθημερινά για το ποιος θα φροντίσει το παιδί τους, όταν οι ίδιοι δεν θα μπορούν πια. Αδέρφια που αναλαμβάνουν βάρη που δεν τους αναλογούν. Οικογένειες που αναγκάζονται να μετακομίσουν σε άλλη περιφέρεια ή να πληρώσουν ό,τι δεν έχουν, επειδή ο τόπος τους δεν διαθέτει τη δομή που χρειάζονται. Και υπάρχουν αδρανή στρατόπεδα, που τα κτήματά τους ρημάζουν και παραμένουν αναξιοποίητα.

Θέλω, πριν προχωρήσω, να σταθώ και σε ένα ακόμη σημείο του νομοσχεδίου, που αγγίζει άμεσα την ίδια αυτή πραγματικότητα, τον προσωπικό βοηθό για άτομα με αναπηρία. Το πιλοτικό πρόγραμμα γίνεται μόνιμη πολιτική εθνικής εμβέλειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση συνδέει την κοινωνική με τη στεγαστική πολιτική. Μέσω των προγραμματικών συμβάσεων αξιοποιούνται ανενεργά στρατόπεδα για την κατασκευή διαμερισμάτων. Είναι η πρώτη εφαρμογή ενός εργαλείου που μπορεί και οφείλει να επεκταθεί, γιατί η ειδική ταχύτερη διαδικασία δόμησης σε ακίνητα του Ταμείου Ακινήτων Εθνικής Άμυνας που θεσπίζει το άρθρο 57, είναι ακριβώς η ίδια δυνατότητα που ανέδειξα σε ερώτησή μου ως λύση για τη χωροθέτηση Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης σε περιοχές όπως η Σέρρες.

Δίνεται, επίσης, φορολογική απαλλαγή σε όσους εκμισθώνουν ακίνητά τους για τη λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης. Αυτό σημαίνει πραγματικό κίνητρο για ιδιώτες και φορείς να συμβάλλουν στη δημιουργία τέτοιων δομών και σε περιοχές όπως η δική μας, όπου η ιδιωτική πρωτοβουλία μπορεί να καλύψει γρήγορα ένα κενό που η γραφειοκρατία άφηνε ανοιχτό για χρόνια.

Θέλω να σταθώ ιδιαίτερα και στην πρώιμη παρέμβαση. Αυτό το πρόγραμμα παύει να είναι πιλοτικό και γίνεται εθνικής εμβέλειας πρόγραμμα με σταθερό πλαίσιο λειτουργίας, διατηρώντας τον οικογενειοκεντρικό του χαρακτήρα και τη λογική ότι η παρέμβαση γίνεται στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού, στο σπίτι, στο σχολείο. Αυτό είναι το νόημα της ισότιμης πρόσβασης που ζήτησα με την ερώτησή μου: να μην εξαρτάται το δικαίωμα ενός παιδιού από τον τόπο κατοικίας τους, είτε γεννήθηκε στην Αθήνα είτε σε ένα χωριό των Σερρών.

Θέλω να σταθώ, επίσης, και σε ένα ακόμα ζήτημα που δεν αφορά το ίδιο το νομοσχέδιο, αλλά μια τροπολογία που κατατέθηκε επ' αυτού και που θεωρώ εξίσου σημαντική, για τις συντάξεις χηρείας. Τόσο τον περασμένο Οκτώβριο, όσο και στις 20 Μαΐου είχα καταθέσει σχετικές ερωτήσεις στη Βουλή, ζητώντας τη διατήρηση της σύνταξης χηρείας στο 70% της σύνταξης του θανόντος και μετά την τριετία, τη μη αναζήτηση αναδρομικών ποσών από τους δικαιούχους και τη διατήρηση στο ακέραιο των δύο εθνικών συντάξεων σε περιπτώσεις σώρευσης δικαιωμάτων. Το ζήτημα το έθεσα και προσωπικά στην κυρία Υπουργό σε συνάντησή μας.

Σήμερα βλέπω αυτό το αίτημα να δικαιώνεται στην πράξη. Η τροπολογία που κατατέθηκε, καταργεί οριστικά την περικοπή στο 50% μετά την τριετία για τους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω θανάτου, διατηρώντας το 70% σταθερό. Και το πιο σημαντικό είναι ότι για χιλιάδες οικογένειες που ζούσαν χρόνια με το άγχος, διαγράφονται και δεν αναζητούνται οφειλές από ποσά που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως σε συνταξιούχους λόγω θανάτου.

Επίσης, σε παιδιά ορφανά, τα οποία δικαιούνται σύνταξης λόγω θανάτου εκάστου γονέα αυτών, θα καταβάλλετε το ποσό το οποίο, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, αντιστοιχεί σε μία εθνική σύνταξη για κάθε γονέα. Χαιρετίζω αυτή την εξέλιξη, γιατί πρόκειται για μια ρύθμιση που αποκαθιστά το αίσθημα δικαιοσύνης σε ανθρώπους που στηρίζουν το εισόδημά τους στη σύνταξη χηρείας, κυρίως γυναίκες και ηλικιωμένους συμπολίτες μας. Παράλληλα, θα συνεχίσω να πιέζω για την άρση μιας ακόμα αδικίας που έχω θέσει, τη διαφορετική μεταχείριση των συντάξεων χηρείας του Δημοσίου που χορηγήθηκαν πριν από τις 13 Μαΐου του 2016, οι οποίες παραμένουν σήμερα στο 25% της σύνταξης του θανόντος.

Ένα άλλο σημείο που αφορά άμεσα τον τόπο μου είναι το Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης. Δεν μιλάμε για μια αόριστη δέσμευση υπέρ της Περιφέρειας. Η επέκταση έχει ήδη αποφασιστεί, και οι Σέρρες είναι μέσα ρητά στη λίστα. Και η ίδια η εισηγητική έκθεση παραδέχεται κάτι σημαντικό, ότι το πρόγραμμα, όπως σχεδιάστηκε αρχικά, δεν ήταν αρκετά ελκυστικό ή εύχρηστο, για αυτό και διορθώνεται. Πλέον μπορούν να συμμετέχουν και πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και απόφοιτοι Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που συνδέονται με τις περιοχές αυτές.

Θεσπίζεται η δυνατότητα προκαταβολής μέρους της ενίσχυσης, ακριβώς τη στιγμή που ο ωφελούμενος τη χρειάζεται περισσότερο κατά τη μετεγκατάσταση. Καταργείται η υποχρέωση εργασίας στον δήμο μετεγκατάστασης, ένα εμπόδιο που στην πράξη απέτρεπε πολλούς νέους από το να κάνουν το βήμα. Η οικονομική ενίσχυση καθορίζεται πλέον στα 10.000 ευρώ για όλους.

Θυμίζω ότι το επίδομα μετεγκατάστασης των 10.000 ευρώ για οικογένειες στις Σέρρες ήταν πρότασή μου προς την Κυβέρνηση από τον Σεπτέμβριο του 2025. Έγινε νόμος από την κυρία Υπουργό τον Δεκέμβριο του 2025. Και βλέπω σήμερα τη λογική αυτή να γενικεύεται και να ενισχύεται νομοθετικά. Αυτό δεν είναι αφηρημένη πολιτική, είναι απάντηση στην αιμορραγία των χωριών μας. Φυσικά χρειάζονται και άλλα μέτρα-κίνητρα από άλλα Υπουργεία.

Τρίτο σημείο, η στεγαστική πολιτική με πέντε συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Η πρώτη αφορά το Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για αστέγους» το οποίο μέχρι σήμερα στηρίζονταν σε τρεις πυλώνες, στην επιδότηση ενοικίου διετίας, την ψυχοκοινωνική στήριξη και την κατάρτιση και προώθηση στην εργασία. Τώρα προστίθεται ένας τέταρτος κρίσιμος πυλώνας, η πρόληψη της αστεγίας για όσους βρίσκονται σε στεγαστική επισφάλεια, πριν χάσουν το σπίτι τους, με έκτακτη οικονομική ενίσχυση και διαμεσολάβηση με τον εκμισθωτή και δυνατότητα ένταξης στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.

Η δεύτερη παρέμβαση δίνει φορολογική απαλλαγή σε ακίνητα κοινωνικής μίσθωσης, ώστε το μίσθωμα να μένει ουσιαστικά χαμηλότερο από την αγορά. Η τρίτη διασφαλίζει μεταβατική στήριξη για όσους εξέρχονται από το Πρόγραμμα «ΚΑΛΥΨΗ», ώστε η λήξη μιας στεγαστικής βοήθειας να μη μετατρέπεται απότομα σε νέα ανασφάλεια. Η τέταρτη επιτρέπει ταχύτερη αλλαγή χρήσης αδρανών κτιρίων σε κατοικίες με τις δικλίδες που ήδη ανέφερα. Και η πέμπτη είναι η ρύθμιση για τα ακίνητα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούω κάποιους να λένε ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι τεχνικό και διοικητικό, χωρίς πολιτική βαρύτητα. Διαφωνώ ριζικά. Πίσω από κάθε άρθρο που ανέφερα, υπάρχει αριθμός, ημερομηνία και δικαιούχος. Είναι η πιο ανθρώπινη μορφή πολιτικής εκείνη που μετριέται και δίνει υπόσταση στην ανθρώπινη ζωή. Για αυτό το υπερψηφίζω. Θα ήθελα όλοι να το δουν πέρα από κομματικές αγκυλώσεις και με γνώμονα μόνο τον άνθρωπο που καρτερικά περιμένει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Λεονταρίδη.

Τον λόγο έχει η κ. Ελένη Καραγεωργοπούλου.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κυρία Υπουργέ, στην κοινωνική πολιτική το μέτρο επιτυχίας δεν κρίνεται από τις αναγκαίες δαπάνες για τις οποίες συνήθως ενεργοποιείτε τις απευθείας σκανδαλώδεις ανάθεσης. Ούτε βέβαια η λογοδοσία της Κυβέρνησης εξαντλείται στα πόσα χρήματα διέθεσε. Κρίνεται από το αν αυτές οι πολιτικές βελτίωσαν με μετρήσιμο τρόπο τη ζωή των ανθρώπων. Αυτό είναι το βασικό ερώτημα στο οποίο το νομοσχέδιο δεν απαντά, όπως δεν απαντήσατε και εσείς. Επικαλεστήκατε τα πιλοτικά προγράμματα για τον Προσωπικό Βοηθό και για την Πρώιμη Παρέμβαση, δηλώνοντας ότι αυτά πέτυχαν. Πώς αποδεικνύεται αλήθεια ότι πέτυχαν τα προγράμματα; Πώς; Ποιοι δείκτες χρησιμοποιήθηκαν; Ποια ήταν τα μετρήσιμα αποτελέσματα;

Η μετάβαση από ένα πιλοτικό πρόγραμμα σε μια μόνιμη δημόσια πολιτική δεν μπορεί να βασίζεται στην πολιτική πεποίθηση ότι το πρόγραμμα πέτυχε. Πρέπει να στηρίζεται σε τεκμηριωμένη αξιολόγηση. Αυτό έχει ανάγκη η ελληνική Βουλή και οι πολίτες. Η ΕΣΑμεΑ επεσήμανε ότι οι άνθρωποι που κρίθηκαν επιλέξιμοι αποκλείστηκαν επειδή δεν κληρώθηκαν. Μπορεί οι κοινωνικές παροχές να λειτουργούν ως κλήρωση; Είναι λαχείο; Η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής επεσήμανε ότι τα ηλικιακά όρια ενδέχεται να οδηγούν σε διαφορετική μεταχείριση προσώπων με ίδιες ανάγκες υποστήριξης, χωρίς αυτό να προκύπτει από εξατομικευμένη αξιολόγηση, ζητώντας ειδική αιτιολόγηση ή αναδιατύπωση της διάταξης.

Φέρατε ρυθμίσεις για τον ΟΠΕΚΑ, στον οποίο αναθέσατε νέες και ιδιαίτερα κρίσιμες αρμοδιότητες. Λάβατε υπόψη σας ότι ο ίδιος ο Διοικητής του ΟΠΕΚΑ αναγνώρισε ότι η στελέχωση του οργανισμού βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη και ότι εξακολουθούν να υπάρχουν τεράστιες ανάγκες σε προσωπικό;

Με ποιο προσωπικό θα ασκηθούν όλες αυτές οι νέες αρμοδιότητες; Η αποτελεσματικότητα της κοινωνικής πολιτικής δεν εξαρτάται από το τι προβλέπει ο νόμος, αλλά από το αν εφαρμόζεται ο νόμος.

Εδώ θα κάνω μια παρένθεση και θα πω ότι δεν εφαρμόζεται σε καμία περίπτωση ο νόμος, όταν στον Ελαιώνα στις γυναικείες φυλακές, εξακόσιες κρατούμενες στις 17 Ιουλίου έμειναν χωρίς πόσιμο νερό και χωρίς νερό για να πλυθούν ακόμα, ούτε για να πιούν επί μία ολόκληρη ημέρα. Και την επόμενη ημέρα τούς διαθέσατε μόλις τρία μπουκάλια πόσιμου νερού για όλες τις ανάγκες τις λειτουργικές και για να πιούν. Είναι ντροπή!

Για τη στέγαση: Προγράμματα, αιτήσεις, επιδοτήσεις. Με αυτά θα λυθεί το στεγαστικό πρόβλημα; Μας τα είπατε πριν και σας ακούσαμε. Πείτε μας, λοιπόν, και για το Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης. Έως την 1^η Απριλίου 2026 είχαν υποβληθεί εκατόν εβδομήντα δυο αιτήσεις. Πόσες εγκρίθηκαν; Τρεις. Περιορισμένη συμμετοχή, αδυναμία επίτευξης στόχων. Τρεις εγκρίσεις σε εκατόν εβδομήντα δυο αιτήσεις είναι δείκτης επιτυχίας ή είναι ένδειξη ότι ο σχεδιασμός δεν λειτούργησε, όπως είχατε προβλέψει;

Σε κάθε περίπτωση, για να επιλυθεί το στεγαστικό πρόβλημα, έχετε λάβει υπόψη σας τις παρεμβάσεις των φορέων; Τι ζήτησαν στην Επιτροπή; Αυτό, που και εμείς σας ζητάμε ως Αντιπολίτευση: Η κοινωνική αντιπαροχή να συνοδεύεται από συστηματική αξιολόγηση και μετρήσιμους στόχους.

Έχετε λάβει υπόψη σας για το ζήτημα της στέγασης το ακανθώδες ζήτημα της κοινότητας των κατειλημμένων προσφυγικών; Ένας άνθρωπος έθεσε τη ζωή του σε κίνδυνο και ακόμη νοσηλεύεται σε κρίσιμη κατάσταση. Γιατί; Διότι αυτό ήταν ένα κοινωνικό υπόδειγμα -και παραμένει- αποτελεσματικής πολιτικής αλληλεγγύης. Είναι μια κοινότητα από τετρακόσιους ανθρώπους, που εξυπηρετεί ακριβώς όλη αυτή την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ περισσοτέρων, για να υπάρξει ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Είναι υποδειγματικές κοινωνικές δομές, για τις οποίες έκανε παρέμβαση και εισήγηση ακόμα και ο ΟΗΕ, έκανε παρέμβαση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρεμβάσεις για τις οποίες η πολιτεία κωφεύει. Όχι μόνο κωφεύει, αλλά ασχημονεί δια του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, του κ. Μαρινάκη.

Δεν αντιλέγει κανείς το ότι η αύξηση του στεγαστικού αποθέματος είναι θεμιτός στόχος. Οι αλλαγές χρήσης κτιρίων, όμως, δεν μπορούν να υποκαθιστούν τον επιστημονικά τεκμηριωμένο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Σας το λέμε εμείς; Όχι. Σας το λέει η ίδια η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, γιατί τίθεται ζήτημα επανεξέτασης της διάταξης υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του Συντάγματος.

Επίσης, υπό το πρίσμα του ίδιου άρθρου, θα πρέπει να κριθεί και η οποιαδήποτε επέμβαση στην κοινότητα των κατειλημμένων προσφυγικών, με την έννοια ότι πρόκειται για ιστορικά μνημεία, διατηρητέα κτίρια, τα οποία οφείλτε να σεβαστείτε.

Με αφορμή το ζήτημα της στέγασης, θα ήθελα να μιλήσω για το άρθρο 2 της τροπολογίας 528, με το οποίο έρχεστε να καταργήσετε νόμο δικό σας του έτους 2025. Τι καταργείτε; Εξαφανίζετε τη διάταξη που έθετε ως όριο το 75% των οικημάτων να μπορούν να διατεθούν για το πρόγραμμα κοινωνικής κατοικίας. Γιατί; Το κάνετε, δήθεν, προς όφελος των στελεχών των Ενόπλων

Δυνάμεων. Μπορείτε να μας πείτε με ποιον τρόπο ωφελούνται; Ποιο το ανώτατο ποσοστό των οικημάτων που μπορεί να διατεθούν για κοινωνική κατοικία;

Με το ίδιο άρθρο αναθέτετε στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας την εκπόνηση μελετών, τη διενέργεια διαγωνισμών, την εκτέλεση και επίβλεψη εργασιών κατασκευής. Μια ωραία ευκαιρία για απευθείας αναθέσεις διαφαίνεται ξανά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος)

Το ΥΠΕΘΑ, λοιπόν, θα σχεδιάζει και θα υλοποιεί τα έργα. Η επιλογή στρατοπέδων που επιλέξατε γι' αυτού του είδους το εγχείρημα, με ποια κριτήρια επιλεξιμότητας έγινε στο Χαϊδάρι, στη Δυτική Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα; Αναλύστε μας τα αντικειμενικά κριτήρια. Υπάρχει μελέτη αξιολόγησης των αναγκών και συγκριτική αξιολόγηση των ακινήτων του ΤΑΕΘΑ; Ήταν κριτήριο οι πραγματικές στεγαστικές ανάγκες των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων ή το κριτήριο επιλογής αυτών των περιοχών ήταν η ανάγκη σας να πείσετε για το αποτύπωμα του πολιτικού σας έργου, που είναι αόρατο σε επίπεδο θετικού αποτελέσματος; Πώς καλείται η Βουλή να αποφασίζει για τόσο αποφασιστικής σημασίας έργα, χωρίς μελέτη αξιολόγησης, χωρίς να είναι γνωστά τα κριτήρια, τα όρια, ποιοι και πόσοι τελικά θα ωφεληθούν;

Το ίδιο μπορεί κανείς να επικαλεστεί, βεβαίως, για τις κλειστές κατασκηνώσεις και τα κλειστά στρατόπεδα που απομένουν, στα οποία θα μπορούσαν να δημιουργηθούν δομές φιλοξενίας συνταξιούχων που δεν μπορούν να επιβιώσουν χάρις στις πενιχρές συντάξεις, που έχουν μεγάλα προβλήματα υγείας, που η ποιότητα της ζωής τους έχει υποβαθμιστεί. Παραμένουν αναξιοποίητοι όλοι αυτοί οι χώροι του Δημοσίου, στους οποίους θα μπορούσαν να στεγαστούν με συγκεκριμένες πολιτικές υποδομών φιλοξενίας.

Επειδή μιλούμε για τους συνταξιούχους, να ασκήσω με τη σειρά μου την κριτική μου για την τροπολογία της κ. Κεραμέως. Μην πανηγυρίζετε. Άκουσα και αρκετούς Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Εντάξει, υπήρχε ο ν. 3863/2010. Ποιος μπορεί να ξεχάσει ότι οι πρώτες περικοπές στις συντάξεις έγιναν με τον νόμο του κ. Παπανδρέου, του ΠΑΣΟΚ; Επί εποχής ΠΑΣΟΚ έγινε αυτό, το πρώτο που συνέβη. Ποιος μπορεί να ξεχάσει, βεβαίως, τον επόμενο νόμο, τον νόμο Κατρούγκαλου; Όμως, είχατε την ευκαιρία από το 2019 να διορθώσετε την κατάσταση και έρχεστε σήμερα και τροποποιείτε δικό σας νόμο, τον ν. 4611/2019 και μιλάτε, θριαμβολογώντας για αυτού του είδους τις περικοπές, που πλέον απαλείφονται μετά την τριετία.

Πείτε μας, όμως, τι ισχύει για τις επικουρικές συντάξεις χηρείας; Καταργείται και εκεί η περικοπή μετά την τριετία ή όχι; Αυτά είναι ερωτήματα, που πρέπει η κ. Κεραμέως να απαντήσει, αλλά δεν είναι εδώ. Οι δικαιούχοι θα έχουν δικαίωμα να γνωρίζουν ποια είναι η κατάσταση που απομένει γι' αυτούς ή όχι; Η οριστική λύση στο ζήτημα των συντάξεων λόγω θανάτου είναι με αυτό το νομοσχέδιο ή απομένουν και άλλα ζητήματα άλυτα, για τα οποία θα επανέλθετε με νέες διορθωτικές παρεμβάσεις;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Δυστυχώς, ο χρόνος τελειώνει. Δεν έχω την ευκαιρία να αναπτύξω άλλα θέματα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Καραγεωργοπούλου.

Καλείται στο Βήμα η κ. Ασημίνα Διγενή, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδος. Θα ακολουθήσουν η κυρία Υπουργός και ο κ. Τσιρώνης.

Κυρία Διγενή, έχετε τον λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ας ξεκινήσουμε, επισημαίνοντας ότι η πρώιμη παρέμβαση δεν είναι πολυτέλεια, ούτε είναι ένα συμπληρωματικό πρόγραμμα που μπορεί να λειτουργεί, όταν περισσεύουν χρήματα. Είναι μια σύγχρονη κοινωνική ανάγκη, ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη των παιδιών και για τη στήριξη των οικογενειών τους.

Επειδή η πρώιμη παρέμβαση έρχεται με τραγική καθυστέρηση, θα περίμενε κανείς από την Κυβέρνηση να θεμελιώσει ένα καθολικό, δημόσιο και δωρεάν σύστημα. Αντί γι' αυτό, φέρνεται ένα πρόγραμμα καθολικό μόνο στον τίτλο, περιορισμένο στην πράξη, αποσπασμένο από την έγκαιρη ανίχνευση και παραδομένο σε παρόχους.

Λέτε ότι αφορά παιδιά με υπάρχουσα διάγνωση ή παιδιά υψηλού κινδύνου. Με ποια ακριβώς κριτήρια; Με μοριοδότηση, εισοδηματικούς «κόφτες» και επιλογή μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού; Δηλαδή, το δικαίωμα θα εξαρτάται από το αν μια οικογένεια είναι αρκετά φτωχή, για να πάρει μόρια και αρκετά τυχερή για να προλάβει τις διαθέσιμες πιστώσεις; Αυτό, όμως, δεν είναι καθολικότητα. Είναι διαχείριση της φτώχειας και της έλλειψης.

Δεν προβλέπεται ολοκληρωμένη διαδικασία πρώιμης ανίχνευσης και διάγνωσης για όλο τον βρεφικό πληθυσμό. Περιμένετε πρώτα να φανεί το πρόβλημα, να ταλαιπωρηθεί η οικογένεια, να αναζητήσει ειδικούς, να πληρώσει εξετάσεις και συνεδρίες και ύστερα να μπει σε μια διαδικασία αξιολόγησης. Ακόμα και παιδιά που έχουν αξιολογηθεί από το ΚΕΔΑΣΥ, θα επαναξιολογούνται χωρίς εγγυήσεις ότι τελικά θα ενταχθούν. Πόση ταλαιπωρία, ακόμα, σκέφτεστε να φορτώσετε στους γονείς; Ποιος θα κάνει αυτές τις αξιολογήσεις; Οι ήδη αποδεδειγμένες δημόσιες υπηρεσίες, αυτές θα κάνουν το παιχνίδι; Τα ΚΕΔΑΣΥ που ασφυκτιούν; Τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας, που η αναμονή ξεπερνάει τους έξι μήνες ή μήπως οι ιδιώτες που ήδη διεκδικούν τη μερίδα του λέοντος;

Αντί η πρώιμη παρέμβαση να αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του κράτους, την παραχωρείτε στην εμπορευματοποιημένη ειδική αγωγή. Μιλάτε

για οικογενειοκεντρικό μοντέλο και για παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού. Μάλιστα. Τι σημαίνουν, όμως, όταν η οικογένεια δεν έχει σταθερή εργασία, δεν έχει αξιοπρεπές εισόδημα, ειδικές άδειες, δημόσιες δομές στήριξης, στελεχωμένη προσχολική αγωγή και δωρεάν πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας; Σημαίνουν ότι η κρατική ευθύνη βαφτίζεται «οικογενειακή συμμετοχή» και η οικογένεια μένει πάλι μόνη.

Την ίδια στιγμή, οι κρατικές δαπάνες για την ειδική αγωγή παραμένουν ελάχιστες. Περικοπές, ελλείψεις και vouchers. Για την πολεμική βιομηχανία, όμως, υπάρχουν δισεκατομμύρια. Αυτές είναι οι πραγματικές προτεραιότητές σας. Αποθεώνετε το φυσικό περιβάλλον του παιδιού, αλλά δεν ενισχύετε τα σχολεία, τις ημερήσιες δομές και τις δημόσιες υπηρεσίες. Θα υποστηρίζονται περιστασιακά, ανάλογα με το πρωτόκολλο και τις δυνατότητες των παρόχων, δηλαδή όχι με βάση τις ανάγκες των παιδιών, αλλά με βάση το τι αντέχει ο κάθε φορέας.

Αναφέρεστε σε διεπιστημονικές ομάδες. Ποιες ομάδες; Αυτές των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ήδη καλύπτουν άλλες υπηρεσίες με το ίδιο προσωπικό; Εκεί που η εντατικοποίηση έχει χτυπήσει «κόκκινο», οι εργαζόμενοι δεν κλείνουν χρόνο και η κινητικότητα απογειώνεται ή αυτές των υποστελεχωμένων δημόσιων φορέων ή μήπως των ιδιωτών, όπου συνεδριάσεις και εποπτείες συχνά δεν αποζημιώνονται; Θα δημιουργηθούν νέες ομάδες με μόνιμο προσωπικό ή θα φορτώσετε ακόμα ένα πρόγραμμα στους ήδη εξαντλημένους εργαζόμενους;

Και η εκπαίδευση των επαγγελματιών πώς θα γίνεται; Στην πιλοτική φάση ανατέθηκε σε ιδιωτικούς και μη κερδοσκοπικούς φορείς, ασύνδετους μεταξύ τους, χωρίς ενιαία διεπιστημονική κατεύθυνση, χωρίς δημόσιο πανεπιστήμιο, χωρίς κρατική επιστημονική εποπτεία. Τώρα προσθέτετε άλλη μια πιστοποίηση, για να μπορεί κάποιος να εργασθεί στην πρώιμη παρέμβαση, το «τυράκι» για τους επαγγελματίες που συνδέονται με την υποβάθμιση των πτυχίων και τη βιομηχανία των εξειδικεύσεων.

Μιλάτε για προσβάσιμο σπίτι, υποστηρικτική τεχνολογία, νοηματική γλώσσα και κινητικότητα. Πού ακριβώς είναι τα κονδύλια; Πού είναι η δωρεάν χορήγηση εξοπλισμού, ποιος θα πληρώσει τις προσαρμογές; Η οικογένεια; Πάλι εξαγγέλλετε δικαιώματα, χωρίς τα υλικά μέσα που τα κάνουν πραγματικά.

Με το άρθρο 49 μεταβιβάζετε την ευθύνη σε ιδιώτες, κερδοσκοπικούς ή μη, ακόμα και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που λόγω υποστελέχωσης και λήψεων αδυνατούν να παρέχουν υπηρεσίες με τη σύγχρονη απαιτούμενη ποιότητα.

Με το άρθρο 50 ανοίγετε και το ζήτημα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Ιδιωτικός φορέας θα συλλέγει στοιχεία οικογενειών, εργαζομένων και παιδιών με αναπηρία. Πρόκειται, δηλαδή, για «φακέλωμα» ευαίσθητων δεδομένων και ταυτόχρονα για δημιουργία πελατολογίου για τους παρόχους.

Η πρόταση του ΚΚΕ είναι στον αντίποδα. Η πρώιμη παρέμβαση πρέπει να αποτελεί μέρος ενός ενιαίου αποκλειστικά δημόσιου και δωρεάν συστήματος πρόληψης, με επίκεντρο το Κέντρο Υγείας, το Κέντρο Μητέρας και Παιδιού, τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας και τις κινητές μονάδες. Η φροντίδα να ξεκινά πριν από τη σύλληψη, με οικογενειακό προγραμματισμό και προγεννητικό έλεγχο και να συνεχίζεται σε κάθε στάδιο ανάπτυξης. Κάθε παιδί πρέπει να έχει δημόσιο φάκελο υγείας, τακτική παρακολούθηση, κατ' οίκον φροντίδα όταν χρειάζεται, εμβολιασμό και διαρκή διασύνδεση με παιδικούς σταθμούς, σχολεία και ειδικά σχολεία. Να γίνεται καθολικό screening όλων των παιδιών από δεκαοκτώ έως τριάντα έξι μηνών και όπου εντοπίζεται ανάγκη, να παρέχεται δωρεάν εξατομικευμένο πρόγραμμα από μόνιμο εξειδικευμένο προσωπικό, με σύγχρονο εξοπλισμό και συνέχεια σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Η ανάπτυξη ενός παιδιού δεν είναι εμπόρευμα, πάρτε το χαμπάρι! Η οικογένεια δεν είναι πελάτης και οι ανάγκες των παιδιών δεν χωρούν ούτε σε voucher, ούτε σε «κόφτες», ούτε σε ιδιωτικά συμφέροντα.

Το ίδιο υποκριτική είναι και η πολιτική σας απέναντι στον ρατσισμό. Συγκροτείτε εθνικό συμβούλιο κατά της μισαλλοδοξίας, ενώ στηρίζετε την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιμετωπίζει πρόσφυγες και μετανάστες άλλοτε ως υβριδική απειλή και άλλοτε ως φθηνό εργατικό δυναμικό. Φράχτες, επαναπροωθήσεις, στρατόπεδο διαλογής, απελάσεις. Οι δήθεν συμπεριληπτικές πολιτικές είναι η βιτρίνα που κρύβει τα προβλήματα, τα εγκλήματα του ιμπεριαλισμού, τη γενοκτονία του παλαιστινιακού λαού, τις διώξεις αγωνιστών και τα 800 δισεκατομμύρια για πολεμικούς εξοπλισμούς. Την ίδια ώρα, χιλιάδες μετανάστες εργάζονται χωρίς χαρτιά, παράγουν μαζί με τους Έλληνες εργαζόμενους τον πλούτο της χώρας και υφίστανται διακρίσεις σε μισθό, υγεία, παιδεία και στοιχειώδη δικαιώματα.

Κλείνοντας, απαιτείται γενναία κρατική χρηματοδότηση, προσλήψεις μόνιμου προσωπικού, σύγχρονες υποδομές, επιστημονικός σχεδιασμός και κατάργηση κάθε επιχειρηματικής δράσης σε έναν τόσο ευαίσθητο κοινωνικό τομέα που αφορά το μέλλον όλων των παιδιών. Οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από καταγωγή, θρησκεία, φύλο, φυλή, σεξουαλικό προσανατολισμό ή ταυτότητα φύλου, δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν. Ο ρατσισμός είναι βαθιά ταξικός και η απάντηση βρίσκεται στον κοινό αγώνα για αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν υγεία, παιδεία, πρόνοια και ειδική αγωγή, χωρίς ιδιώτες, χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς παιδιά και ανθρώπους δύο ταχυτήτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Διγενή.

Καλείται στο Βήμα η Υπουργός, η κ. Δόμνα Μιχαηλίδου.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι πετυχαίνουμε με αυτό το νομοσχέδιο; Πετυχαίνουμε τρία πράγματα. Πετυχαίνουμε τη μετάβαση, δηλαδή τη

μετάβαση της κοινωνικής πολιτικής από παθητική σε ενεργητική. Πετυχαίνουμε την τροποποίηση: την τροποποίηση πιλοτικών προγραμμάτων σε καθολικά προγράμματα, ακούγοντας, συζητώντας, βλέποντας. Πετυχαίνουμε την ενίσχυση: την ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής της χώρας από αμιγώς επιδοματική σε μια κοινωνική πολιτική που βασίζεται σε υπηρεσίες.

Πώς τα έχουμε πετύχει όλα αυτά; Τα έχουμε πετύχει, έχοντας κατακτήσει και σε επίπεδο συλλογικού αφηγήματος και κοινωνικού διαλόγου το να μπορούμε μέσα σε αυτό το Κοινοβούλιο -ακόμα και μέσα σε αυτό το Κοινοβούλιο- τα τελευταία χρόνια να μιλάμε για αποϊδρυματοποίηση και να ξέρουμε τι είναι, να μιλάμε για προσωπικό βοηθό, για πρώιμη παιδική παρέμβαση και να αναγνωρίζουμε τον όρο, να μιλάμε για νευροδιαφορετικότητα, για νευροπλαστικότητα και όλοι να καταλαβαίνουμε για τι μιλάμε.

Διαπιστώνω και διαπίστωσα τις τελευταίες ημέρες, που είχαμε τις τέσσερις συνεδριάσεις της Επιτροπής και τώρα στην Ολομέλεια, μια γενική αποδοχή. Μια γενική αποδοχή του νομοσχεδίου μας, μια γενική αποδοχή της σημασίας και της αναγκαιότητας θα πω, των προγραμμάτων, τα οποία σχεδιάσαμε, χρηματοδοτήσαμε, χρηματοδοτούμε και προχωράμε μπροστά με αυτά. Διαπιστώνω παράλληλα -και είναι κατανοητό απολύτως- ότι υπάρχει και ένα «ναι μεν, αλλά».

Η Αντιπολίτευση, εκ φύσεως και εκ θέσεως, δεν μπορεί ανερυθρίαστα να χειροκροτεί ό,τι φτιάχνουμε, ό,τι δημιουργούμε, ό,τι χρηματοδοτούμε, ό,τι νομοθετούμε. Όμως, υπάρχει ένας ελάχιστος κοινός παρονομαστής της χρησιμότητας, της αναγκαιότητας και της αποτελεσματικότητας όλων αυτών των προγραμμάτων, που σήμερα εκλαμβάνουμε όλοι μας -πραγματικά όλοι μας- ως αναγκαία, λίγα χρόνια πριν όμως δεν υπήρχε ούτε καν η συζήτηση για το πότε, πώς, από πού θα χρησιμοποιηθεί και θα υλοποιηθεί ο προσωπικός βοηθός ή από πότε, πού, πώς θα γίνει η πρώιμη παιδική παρέμβαση.

Μέσα στη συζήτηση τις προηγούμενες μέρες άκουσα, δυστυχώς -αλλά επιτρέψτε μου εδώ να είμαι και ειλικρινής και να πω ότι το άκουσα μετριασμένα, ίσως να περίμενα να το ακούσω και περισσότερο- και το άκουσα αποπληθωρισμένα -περίμενα να υπάρχει μεγαλύτερος πληθωρισμός ως προς τη μη ακρίβεια των όσων ειπώθηκαν- για ταβάνια, για μειώσεις, για περικοπές, για δημοσιονομικές κατρακύλες που μπορεί να πάρει η κοινωνική πολιτική και θέλω να είμαι ξεκάθαρη και συγκεκριμένη σε αυτό. Ξεκάθαρη ως προς τους αριθμούς, τους αριθμούς του τι βρήκαμε και πώς το αυξήσαμε και στους αριθμούς του τι καινούργιο κάνουμε.

Στο τι βρήκαμε, βρήκαμε τα αναπηρικά επιδόματα το 2019 να έχουν εκτελεσθείσα δαπάνη 740.000.000 και σήμερα, έξι χρόνια μετά, η δαπάνη για τα αναπηρικά επιδόματα να έχει αυξηθεί κατά 67% και από 740.000.000 ευρώ να είμαστε στο 1.250.000.000. Βρήκαμε κλειστές δομές που χρηματοδοτούνταν με τροφεία ετήσια 50.000.000 ευρώ και τώρα ετησίως ο κρατικός προϋπολογισμός πληρώνει 150.000.000 ευρώ για αυτά, τριπλασιασμός δηλαδή του προϋπολογισμού μας.

Βρήκαμε, αντίστοιχα, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με αναπηρία, τα οποία τα χρηματοδοτούσαμε με 22.000.000 ευρώ κατ' έτος και τώρα τα χρηματοδοτούμε με 65.000.000 ευρώ κατ' έτος, αυξάνοντας πάλι τον προϋπολογισμό τους κατά 300%.

Αντίστοιχα, φτιάξαμε νέες Υπηρεσίες, Υπηρεσίες που δεν υπήρχαν, εργαλεία ελευθερίας, εργαλεία αυτονομίας για τους συμπολίτες μας, οι οποίοι είναι ευάλωτοι, όπως τον Προσωπικό Βοηθό, ο οποίος θα λειτουργεί με 53 εκατομμύρια κατ' έτος, σε αντίστιξη των 40 εκατομμυρίων της τριετίας του πιλοτικού. Φτιάξαμε την Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση με 15 εκατομμύρια κατ' έτος. Φτιάξαμε την Προσβασιμότητα με 10 εκατομμύρια κατ' έτος από τον κρατικό προϋπολογισμό, τις Μονάδες Ημιαυτόνομης Διαβίωσης που προλαμβάνουν την ιδρυματοποίηση με 10 εκατομμύρια κατ' έτος από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Όλα αυτά τα φτιάξαμε, τα ενισχύσαμε και ερχόμαστε αρκετά από αυτά να σας ζητήσουμε να τα ψηφίσετε. Θέλω να κρατήσετε οκτώ μεταρρυθμίσεις, τέσσερις για την αναπηρία και τέσσερις για το στεγαστικό. Για την αναπηρία, μιλάμε για τον Προσωπικό Βοηθό που γίνεται καθολικό πρόγραμμα έχοντας συζητήσει, ακούσει, δει άτομα με αναπηρία, φορείς της αναπηρικής κοινότητας, την Κοινωνία των Πολιτών και έχοντας καταλάβει τι πρέπει να συνδιαμορφώσουμε μαζί με την Κοινωνία των Πολιτών, μαζί με τους φορείς αναπηρίας και, βέβαια, μαζί με την επιστημονική κοινότητα. Τι κάναμε εκεί; Αυξήσαμε σε σχέση με το πιλοτικό -και σε σχέση και με όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, αυτές που έχουν Προσωπικό Βοηθό, γιατί οι περισσότερες δεν έχουν Προσωπικό Βοηθό- τα ηλικιακά όρια από 65 σε 67 και από 67 σε 75 σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Επίσης, ακούσαμε πάλι την αναπηρική κοινότητα, αφήνοντας τη διαδικασία της ένστασης σε κάθε στάδιο της όλης διαδικασίας, αφήνοντας τη διαδικασία της επαναξιολόγησης όπου αυτή χρειάζεται και ακούγοντας και κάποια άλλα επί μέρους σχόλια της αναπηρικής κοινότητας, όπως την ανάγκη να έχουμε, παραδείγματος χάριν, λογοθεραπευτές μέσα στις Επιτροπές Αξιολόγησης. Βεβαίως, είχαν δίκιο, το είχαμε παραλείψει, τώρα το προσθέτουμε.

Δεύτερη καίρια και κύριας σημασίας μεταρρύθμιση στον χώρο της αναπηρίας είναι η Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση. Είναι ένα καθολικό πρόγραμμα που ήδη δίνει λύσεις και βοηθά τα παιδιά στην κρίσιμη ηλικία από έξι μηνών μέχρι έξι ετών σε όλη την Ελλάδα. Ήδη έχουμε δύο χιλιάδες οικογένειες οι οποίες έχουν τα παιδιά τους με αναπηρία, τα οποία βοηθούνται σε αυτήν την πάρα πολύ δύσκολη ηλικία, που άμα η βοήθεια δεν είναι άμεση και οικογενειοκεντρική τότε, οι επιστήμονες μας λένε ότι μετά ίσως να είναι αργά.

Έχουμε τους Εκπαιδευτές Κινητικότητας. Είναι με απλά λόγια οι εκπαιδευτές του «Λευκού Μπαστούνιού» που σήμερα υπάρχουν εννέα σε όλη την Ελλάδα και οι περισσότεροι από αυτούς βαίνουν προς συνταξιοδότηση. Υπάρχει ρυθμιστικό πλαίσιο χρηματοδότησης, συγκεκριμένο πρόγραμμα από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών, έτσι ώστε από εννέα να

πάμε αρχικά στους σαράντα πέντε, στους πενήντα, σε κάθε γεωγραφική περιφέρεια της χώρας μας, έτσι ώστε να μπορεί να υπάρξει η εκπαίδευση των τυφλών και οι τυφλοί, οι άνθρωποι μας οι οποίοι έχουν είτε τύφλωση, είτε προβλήματα όρασης, να μπορούν να χειρίζονται το λευκό μπαστούνι όπως οι ίδιοι θέλουν.

Τέταρτο πρόγραμμα αναπηρίας και μεγάλη μεταρρύθμιση είναι το πρόγραμμα της προσβασιμότητας. Είναι ένα εργαλείο αυτονομίας, έτσι ώστε οι συμπολίτες μας με αναπηρία να μην πρέπει να κάνουν τις αποταμιεύσεις τους από την αναπηρική τους σύνταξη, από το αναπηρικό τους επίδομα, έτσι ώστε να μπορέσουν να κάνουν το σπίτι τους, την πολυκατοικία τους, τον χώρο εργασίας τους, το γραφείο τους προσβάσιμο, αλλά να μπορούν ισότιμα να βρεθούν έξω από το σπίτι τους και να κοινωνικοποιηθούν.

Να πούμε για τέσσερες μεταρρυθμίσεις και το στεγαστικό. Δύο από αυτές έχουν και δύο παράδοξα τα οποία θέλω να θίξω. Η πρώτη μεταρρύθμιση αφορά τις πολύ σημαντικές και με πολλαπλασιαστικά οφέλη συνεργασίες που έχουμε με το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης για τα ανενεργά στρατόπεδα. Είναι ένα μεγάλο χρηματοδοτικό εργαλείο, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, που μας αφήνει σε δημόσια γη με ευρωπαϊκά χρήματα να χτίσουμε κοινωνικές κατοικίες που θα μείνουν στο Δημόσιο. Ορθώς κοιτάω και από την αριστερή πλευρά του Κοινοβουλίου. Μιλάμε για δημόσια γη, ευρωπαϊκά χρήματα, δημόσιες κατοικίες που θα μείνουν στο Δημόσιο και θα πάνε σε ευάλωτο πληθυσμό. Κοιτάξτε, έχουμε τη γη του Δημοσίου που θα μείνει στα χέρια του Δημοσίου, με πάρα πολύ υψηλούς περιβαλλοντικούς όρους, οι οποίοι εγγυώνται το άριστον της κατασκευής και θα πάνε σε ευάλωτο πληθυσμό, κι έχουμε κόμματα της Αριστεράς τα οποία μας λένε να μην κάνουμε τις κοινωνικές κατοικίες, γιατί οι υπόλοιποι κάτοικοι των περιοχών αυτών φοβούνται ότι θα χάσουν αξία τα ακίνητά τους. Τρομερά ανορθολογικό επιχείρημα! Όμως, πέραν του ανορθολογισμού του επιχειρήματος, δεν περίμενα εγώ στη δική μου τη ζωή να ακούσω αυτό το επιχείρημα από κόμμα της Αριστεράς.

Δεύτερη μεγάλη μεταρρύθμιση είναι το στεγαστικό. Μιλάμε για αλλαγή χρήσης γης, έτσι ώστε σε πρώην, για να το πω απλά, περιοχές όπου επιτρεπόταν η βιοτεχνική, παραδείγματος χάριν, οικονομική δραστηριότητα, να υπάρχει μία γρήγορη αδειοδότηση ώστε αν κάποιος θέλει να χτίσει σπίτια εκεί πέρα, να μπορεί να χτίσει σπίτι με δικλίδες ασφαλείας, έτσι ώστε τα σπίτια αυτά να μη δοθούν, για παράδειγμα, σε βραχυχρόνια μίσθωση.

Τρίτη μεγάλη μεταρρύθμιση είναι η μετεγκατάσταση. Επεκτείνουμε, διευρύνουμε και αλλάζουμε το πρόγραμμά μας, έτσι ώστε να γίνει πιο αποτελεσματικό. Και εδώ πέρα υπάρχει ένα παράδοξο. Το παράδοξο είναι ότι κατηγορηθήκαμε ότι το πρόγραμμα αυτό δεν λειτουργεί, την ίδια στιγμή που η Αξιωματική Αντιπολίτευση που μας ρώτησε γιατί συνεχίζουμε το πρόγραμμα αυτό, η ίδια ζήτησε να το επεκτείνουμε σε άλλες περιοχές της χώρας μας. Θα πάει σε οκτώ τουλάχιστον -διότι θα πάει και στην Ήπειρο το πρόγραμμα αυτό- νέες περιφερειακές ενότητες, με καινούργια πιο ευέλικτα χαρακτηριστικά. Συγκεκριμένα, θα είναι τρία, δηλαδή 50% προκαταβολή με το που κάνεις την αίτηση, δεν υπάρχει πια η υποχρέωση να έχεις σχέση εργασίας εκεί που πηγαίνεις και, πολύ σημαντικό, σε όλες τις περιοχές στις οποίες θα πας, θα

λάβεις 10 χιλιάδες ευρώ χρηματοδότηση για αυτές και όχι μικρότερα ποσά για μεγαλύτερες πόλεις, αλλά μεγαλύτερα ποσά για μικρότερα χωριά.

Τέλος, μια μικρή μεταρρύθμιση αλλά σπουδαία σε αξία -γιατί έχουμε βρει κοινωνική αντίσταση σε αυτήν- είναι η εξής: Δεν θα υπάρχει πια φόρος μισθωμάτων, όταν κάποιος νοικιάζει την περιουσία του για Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης. Κι εδώ παραδόξως έχουμε βρει ανθρώπους που λένε «Πολύ καλές οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, αλλά καλό θα ήτανε να μη γίνουν στη δική μου τη γειτονιά, να γίνουν στην διπλανή γειτονιά». Οπότε, για να αμβλύνουμε τα όποια εμπόδια, λέμε στους ιδιοκτήτες σπιτιών «Αν θέλετε να νοικιάσετε σε Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, η πολιτεία σας λέει ότι δεν θα πληρώνετε φόρο μισθώματος» και αντίστοιχα για κοινωνική κατοικία.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θέλω να σας πω μια προσωπική εμπειρία από τις πολλές που έχουμε. Η ίδια ομάδα είμαστε από το 2019 που ασχολούμαστε με την κοινωνική πολιτική. Με την ίδια εργατικότητα, αλλά και με το ίδιο πείσμα, προσπαθούμε όλα αυτά τα χρόνια να συνεχίσουμε να υπηρετούμε την Κυβέρνησή μας και τον Πρωθυπουργό μας στο πώς κάνουμε κοινωνική πολιτική για όλους. Γι' αυτό είμαστε έξω. Οι περισσότεροι από εμάς είχαμε μάθει να είμαστε σε ένα κομπιούτερ, να ασχολούμαστε με αριθμούς. Είμαστε πλέον έξω, μιλάμε, ακούμε, βλέπουμε και καταλαβαίνουμε ότι αν είμαστε μόνοι μας, δεν μπορούμε να κάνουμε κοινωνική πολιτική.

Για την Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση, λοιπόν, έχω βρεθεί στην Αθήνα, στον Πειραιά, στη Θεσσαλονίκη, στα Χανιά, στα Ιωάννινα. Στα Ιωάννινα γνώρισα μια γυναίκα, τη μητέρα του Γιάννη, μια γυναίκα νοσηλεύτρια, της οποίας το δεύτερο παιδί είχε πολύ μεγάλα ζητήματα στην επικοινωνία του. Δεν είχε λόγο, είχε πρόβλημα στον συντονισμό τού τι θέλει να κάνει και πώς αυτό αποτυπώνεται στις κινήσεις του. Είχε προβλήματα κοινωνικοποίησης. Έμαθε η μητέρα του Γιάννη για την Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση. Για μήνες ο Γιάννης έκανε Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση, στην ΕΛΕΠΑΠ συγκεκριμένα πάνω στα Ιωάννινα. Η μητέρα του Γιάννη μας μίλησε για το θαύμα της Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης. Από όσα έχω μάθει, θα μου επιτρέψετε να πω ότι μας μίλησε για το επιστημονικό θαύμα της Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης. Είδε τον Γιάννη από εκεί που δεν μιλούσε, να μπορεί να μιλάει, να εκφράζεται, να δείχνει και τι του αρέσει και τι τον ενοχλεί, να μπορεί να κοινωνικοποιείται με άλλα παιδιά, έως και να παίζει μπάλα μαζί με κάποια από αυτά. Και είδε έναν Γιάννη ο οποίος ήταν τελείως διαφορετικός από τον Γιάννη για τον οποίο αγωνιούσε και δεν ήξερε τι θέλει και τι δεν θέλει το παιδί της.

Στη μητέρα του Γιάννη θα ήθελα να πείτε, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, ότι για το θαύμα που μου είπε η ίδια της Πρώιμης Παρέμβασης δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση. Άκουσα μέλη της Αντιπολίτευσης να συζητούν για την απουσία αξιολόγησης. Αξιολόγηση υπάρχει και στην Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση και στον Προσωπικό Βοηθό. Μαζί, λοιπόν, με τη μαμά του Γιάννη που θα του πείτε ότι το θαύμα του Γιάννη δεν υπάρχει και δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση, θα ήθελα να πείτε ότι δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση στο 88% των γονιών που αξιολόγησαν ως πολύ θετικό το πρόγραμμα και την προσαρμογή του προγράμματος στις ανάγκες του δικού τους του παιδιού.

Θα ήθελα να πείτε ότι δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση στο 90% των γονιών που δήλωσαν πως οι επαγγελματίες λαμβάνουν πολύ σοβαρά τις ανάγκες της δικής τους οικογένειας και προσωποποιούν και παραμετροποιούν το πρόγραμμα σε σχέση με τις ανάγκες της δικής τους οικογένειας και αυτό είναι πολύ σημαντικό γι' αυτούς. Θα ήθελα να πείτε και σε αυτούς ότι δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση.

Θα ήθελα να πείτε στο 90% των γονιών που αξιολόγησαν ως πολύ θετική την επιστημονικότητα των ανθρώπων, οι οποίοι είναι οι επιστημονικά υπεύθυνοι για τα προγράμματα αυτά -των εργοθεραπευτών, των λογοθεραπευτών, των ψυχολόγων, των κοινωνικών λειτουργών-, ότι δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση. Θα ήθελα να πείτε στο 79% και στο 76%, αντίστοιχα, των γονιών που είδαν τα παιδιά τους να βελτιώνονται στη συναισθηματική τους αντίληψη και στην επικοινωνία τους ότι δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση. Και θα ήθελα σε όλους αυτούς που θα πείτε ότι δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση, να τους πείτε, επίσης, ότι ξέρετε κάτι, εμείς θα το καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί για εμάς δεν είναι ούτε πρώιμη ούτε παρέμβαση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι τριάντα οκτώ ετών και έχω ένα παιδί δεκαπέντε μηνών. Το 2018, αν ήμουν τριάντα οκτώ ετών και είχα ένα παιδί δεκαπέντε μηνών και είχα αναπηρία, θα ήμουν μόνη. Ξέρετε τι θα είχα; Θα είχα μόνο ένα επίδομα. Το 2026 είμαι τριάντα οκτώ ετών, έχω ένα παιδί δεκαπέντε μηνών και αν είχα αναπηρία, θα είχα τον δικό μου Προσωπικό Βοηθό, θα είχα μία κάρτα αναπηρίας που μαζί με τον Προσωπικό μου Βοηθό θα με άφηνε να πάω έξω, να δουλέψω, να κοινωνικοποιηθώ, να πιω έναν καφέ, να δω μια θεατρική παράσταση. Θα με άφηνε ένα κράτος να λάβω έως και 800 ευρώ το μήνα για το παιδί μου σε Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση, κάτι το οποίο δεν θα είχα καν ονειρευτεί ότι μπορεί μια πολιτεία να μου παρέχει αυτό το πράγμα. Θα είχα ένα Πρόγραμμα Προσβασιμότητας, το οποίο θα ήξερα ότι δεν θα πρέπει κάθε μήνα να αποταμιεύω και 100 ευρώ από το επίδομά μου, έτσι ώστε μετά από δέκα χρόνια να μπορέσω να κατεβάσω τον ηλεκτρολογικό μου πίνακα πιο κάτω, γιατί αυτήν τη στιγμή ο ηλεκτρολογικός μου πίνακας είναι πάνω και εγώ είμαι σε αμαξίδιο και δεν μπορώ να ανάψω τον θερμοσίφωνα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ανεπιφύλακτη μεγαλοψυχία προς την Κυβέρνηση κατανοώ ότι δεν μπορεί να είναι ίδιον της αντιπολίτευσης. Ανταποδίδω, όμως, συνομολογώντας ότι σε κάποια χρόνια από τώρα τα εμβληματικά για εμάς προγράμματα της Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης και του Προσωπικού Βοηθού -γιατί είναι εμβληματικά τα προγράμματα αυτά για εμάς- θα είναι ακόμα καλύτερα. Όπως καλύτερα είναι και τα καθολικά των πρώτων ετών σε σχέση με τα πιλοτικά. Αυτό που κρατώ, όμως, είναι ότι τα προγράμματα αυτά ήρθαν, για να μείνουν. Να μείνουν επ' ωφέλεια ενός ολόκληρου κόσμου, που δεν είναι πια αόρατος. Έναν κόσμο, που αυτή η Κυβέρνηση τον βρίσκει, του μιλάει, τον ακούει, τον βλέπει και συνδιαμορφώνει με αυτόν την καθημερινότητά του.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Υπουργέ.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Σπυρίδων Τσιρώνης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νίκης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, θα ξεκίναγα αλλιώς, καθώς το νομοσχέδιο το χειρίστηκε με τον καλύτερο τρόπο ο ειδικός αγορητής μας, ο κ. Οικονομόπουλος, αλλά δεν μπορώ να μη σχολιάσω αυτό το συναισθηματικό bullying που επιχειρήσατε, βάζοντας απέναντι στην Αντιπολίτευση μία κυρία, μία νοσηλεύτρια από τα Γιάννενα. Θα σας το γυρίσω αλλιώς, όμως, και θα σας πω για μία κ. Ευθυμία, η οποία δεν κληρώθηκε και με ερώτηση που σας κατέθεσα στις 16 Ιουλίου 2026, σχετικά με τον αποκλεισμό εγκεκριμένων και επιλέξιμων ΑΜΕΑ από το πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός», λόγω της κλήρωσης, περιμένω την απάντησή σας σήμερα, προφανώς.

Να πείτε στη συγκεκριμένη συμπολίτη μας, η οποία αντιμετωπίζει βαριά και μόνιμη αναπηρία, η οποία υπέβαλε αίτηση, αξιολογήθηκε από τα αρμόδια κρατικά όργανα, κρίθηκε επίσημα επιλέξιμη και έλαβε μοναδικό κωδικό επιλεξιμότητας ότι παρόλο που το κράτος αναγνώρισε επίσημα την ανάγκη της για Προσωπικό Βοηθό -μάλιστα στην περιοχή της υπάρχει ήδη διαθέσιμο και πιστοποιημένο πρόσωπο για την υποστήριξή της-, η ίδια και εκατοντάδες άλλοι εγκεκριμένοι δικαιούχοι αποκλείστηκαν από το πρόγραμμα, επειδή δεν κληρώθηκαν. Πείτε τους «Είστε επιλέξιμοι» -και χρησιμοποιώ δική σας αυτή τη στιγμή τακτική-, «Ναι, έχετε πρόβλημα. Ναι, πιστοποιηθήκατε ότι έχετε πρόβλημα, αλλά δεν κληρωθήκατε». Αυτό να τους πείτε.

Είναι κοινωνικά και ηθικά αδιανόητο η κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών των ατόμων με αναπηρία να επαφίεται σε διαδικασίες τύχης και αδιαφανείς αλγόριθμους. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του πιλοτικού προγράμματος, ο αριθμός των ωφελούμενων στην επίσημη πλατφόρμα αυξανόταν σταδιακά και αποσπασματικά. Ξεκίνησε από 1.812, πήγε στους 1.817, 1.821, 1.823 και νομίζω έχει σταματήσει στους 1.824, χωρίς να υπάρξει καμία επίσημη θεσμική ενημέρωση προς τους επιλέξιμους μη κληρωθέντες για το πώς και με ποια κριτήρια και από ποια λίστα αναμονής γίνονταν αυτές οι νέες σταδιακές εντάξεις. Εν όψει της καθολικής εφαρμογής του θεσμού, αποτελεί, θα έλεγα, κατάφωρη αδικία να αντιμετωπίζονται οι ήδη αξιολογημένοι και οι εγκεκριμένοι μη κληρωθέντες ως νέες αιτήσεις από το μηδέν, ακυρώνοντας την προηγούμενη θετική τους αξιολόγηση.

Θα ξεκινήσω, όπως ήθελα να ξεκινήσω, αναφερόμενος σε μερικά θέματα, καθώς χθες συμπληρώθηκαν πενήντα δύο χρόνια από τον «Αττίλα», από τη μαύρη επέτειο και η Κυβέρνηση ως συνήθως κατέθεσε τα «κροκοδείλια δάκρυά της» με ένα «Δεν ξεχνώ», μια ανάρτηση περί «ανοικτής πληγής» και τα καθιερωμένα ευχολόγια. Μια καθημερινή, δηλαδή ρουτίνα βασισμένη σε επικοινωνιακές τακτικές τύπου TikTok.

Μόνο που φέτος το όλο θέμα σοβαρεύει. Ετοιμάζεται διευρυμένη πολυμερής διάσκεψη για τα τέλη του Αυγούστου με σχέδιο λύσης του Γενικού Γραμματέα πριν από το τέλος του 2026. Ένα, όπως φαίνεται, νέο σχέδιο Ανάν, δηλαδή το ίδιο εκείνο σχέδιο που ο κυπριακός λαός απέρριψε το 2004 με το συντριπτικό 76%. Και ποιοι συζητούν πλέον για το μέλλον της Κύπρου στο Συμβούλιο Ασφαλείας; Άκουσον-άκουσον, το Πακιστάν και η Σομαλία, οι οποίοι θέτουν ζητήματα απομόνωσης και οικονομικών ανισοτήτων των Τουρκοκυπρίων!

Η Σομαλία, κυρίες και κύριοι, το κράτος που κατατάσσεται πρώτο στον πλανήτη στη διαφθορά, το κράτος που δεν έχει διεξαγάγει εκλογές με

καθολική ψηφοφορία από το 1969, το κράτος όπου στρατολογούνται παιδιά και δολοφονούνται δημοσιογράφοι εν μέσω πλήρους ατιμωρησίας, το κράτος που δεν ελέγχει ούτε τα εδάφη του, καθώς αυτά βρίσκονται στο μεγαλύτερο ποσοστό τους υπό τον έλεγχο της τρομοκρατικής ισλαμιστικής Αλ Σαμπάμπ, αυτό το κράτος θα κουνήσει το δάκτυλο στην Κυπριακή Δημοκρατία, κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ανισότητες και την απομόνωση των Τουρκοκυπρίων. Και η Ελληνική Κυβέρνηση θα καθίσει στο ίδιο τραπέζι να τα ακούσει αυτά;

Για να μην πούμε για το Πακιστάν, αδελφό κράτος της Τουρκίας, που ορέγεται να ασκήσει έλεγχο και στη χώρα μας με τις δεκάδες χιλιάδες Πακιστανών που έχετε αφήσει να την εποικίσουν. Και ρωτώ: Σε ποιον ακριβώς σκοπεύετε να εμπιστευτείτε το εθνικό μας ζήτημα; Αν, φυσικά, το θεωρείτε εθνικό μας ζήτημα, διότι και αυτό πλέον ελέγχεται. Στις Ηνωμένες Πολιτείες που δεν θέλουν να δυσареστήσουν την Άγκυρα; Στο Ηνωμένο Βασίλειο, την εγγυήτρια της καταστροφής;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Άρα;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Στην Ευρωπαϊκή Ένωση που πενήντα δύο χρόνια τώρα ανέχεται τουρκικά στρατεύματα σε ευρωπαϊκό έδαφος και όποτε της το υπενθυμίζουμε, σφυρίζει αδιάφορα;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Άρα;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Κανείς από αυτούς δεν θέλει να δυσареστήσει την Τουρκία, κύριε Καιρίδη, διότι εμείς με τη διπλωματία -αυτό είναι το «άρα»- της διαρκούς υποχώρησης, της υποτέλειας, έχουμε φτιάξει στη διεθνή κοινότητα το όνομα των «χρήσιμων μη έξυπνων», θα πω, για την πολιτική ορθότητα που σας αρέσει. Των χρήσιμων μη έξυπνων. Ακριβώς αυτό έχουμε φτιάξει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Άρα, τι πρέπει να κάνουμε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Η Νίκη το δηλώνει καθαρά. Όσο παραμένουν αναπάντητα τα ερωτήματα που γέννησε η εισβολή, όσο υπάρχουν κατεχόμενα εδάφη με τουρκικό στρατό πάνω σε αυτά...

Όσο η Άγκυρα προκαλεί και προχωρεί μέχρι και στην εκποίηση των ελληνικών περιουσιών των προσφύγων, η απάντηση δεν μπορεί να είναι άλλη από τα λόγια του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου: «Παρέλαβα κράτος διεθνώς αναγνωρισμένο, δεν θα παραδώσω κοινότητα.».

Και πάμε στο δεύτερο ζήτημα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Άρα, όλα καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Καιρίδη, μην το κάνετε...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Οι ροές, κύριε Καιρίδη, από τη Λιβύη και τη Γαύδο και την Κρήτη, καλά κρατούν: Επτακόσιοι άνθρωποι σε ένα εικοσιτετράωρο με τους διακινητές να διαφημίζουν, πλέον, ανοικτά το δρομολόγιο και με το καλοκαίρι μπροστά μας. Ο ίδιος ο Υπουργός Μετανάστευσης προειδοποιούσε πριν λίγο καιρό ότι μισό εκατομμύριο Σουδανοί περιμένουν στις ακτές της Λιβύης το πλοίο για την Ευρώπη και όπως μας διαβεβαίωσε, δικαιούνται άσυλο ώστε να γλιτώσουν επιτέλους από το δράμα μιας ζωής -θα έλεγα εγώ- χωρίς επιδόματα.

Και τι πράττει ο Πρωθυπουργός εν μέσω αυτής της πολιορκίας; Εκτελεί την κυβίστηση νούμερο δύο. Είχαμε αρχικά την πρώτη κυβίστηση όταν η πρεσβεία, αλλά και η διοίκηση Τραμπ απαιτούσαν από την Ευρώπη να βάλει

φρένο στη λαθρομετανάστευση και βάλατε τότε τον κ. Βορίδη Υπουργό Μετανάστευσης και εν συνεχεία -ελέω ΟΠΕΚΕΠΕ- τον κ. Πλεύρη.

Τώρα που ο Τραμπ φαίνεται να μην τα πηγαίνει και τόσο καλά και να κινδυνεύει να χάσει τις ενδιάμεσες εκλογές, πήρε ξανά θάρρος ο Πρωθυπουργός και είπε: «Δεν κάνω άλλη μία κυβίστηση;» Από το «Η δίοδος προς την Ελλάδα είναι κλειστή», περνά πάλι στο «Είμαστε ευτυχείς να δεχτούμε μετανάστες», εγκωμιάζοντας τους Σουδανούς που εργάζονται στα χωράφια μας και στέλνοντας αφειδώς προσκλήσεις για νέες αφίξεις. Ο ένας Υπουργός κρούει τον κώδωνα του κινδύνου και ο Πρωθυπουργός απλώνει το κόκκινο χαλί. Και επιτέλους, πρέπει να σταματήσει το παραμύθι των επιστροφών.

Με το νέο Σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, όποιος πατήσει το πόδι του εδώ, εδώ θα μείνει. Καμία συμφωνία επιστροφών δεν έχει υπογραφεί ούτε με τρίτες χώρες ούτε με τις χώρες προέλευσης και οι περίφημοι κόμβοι επιστροφής υπάρχουν μόνο στα δελτία Τύπου.

Ακούγεται ίσως στερεότυπο -για να κάνω και τη χρήση άλλης μιας ορολογίας που σας αρέσει- όμως η Ελλάδα δεν είναι ξέφραγο αμπέλι με προσκλητήριο. Είναι πατρίδα με σύνορα και τα σύνορα είτε φυλάσσονται είτε καταλύονται. Εσείς, απ' ό,τι φαίνεται -δυστυχώς- καταλύετε τα σύνορα, διότι μπορεί ο κ. Τσίπρας παλαιότερα να μην ήξερε ότι υπάρχουν θαλάσσια σύνορα, εσείς όμως που το ξέρετε και τότε τον κοροϊδεύατε, τώρα απλά τα καταλύετε.

Και κλείνω με το καθημερινό μαρτύριο του Έλληνα πολίτη, την ακρίβεια. Η βενζίνη επιστρέφει στα 2 ευρώ το λίτρο, οι δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της ακρίβειας κατέληξαν εκεί που καταλήγουν όλες -δηλαδή, όπως λέει ο στοιχηματικός κόσμος, στον κουβά- και ο πληθωρισμός στο 5% όταν ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι στο 3,2%. Αρνητικοί πρωταθλητές σε ένα ακόμα στατιστικό!

Πού οφείλετε αυτά που μας λέει η Κυβέρνηση για το θαύμα της ελληνικής οικονομίας; Μα, φυσικά, στη συνειδητή επιλογή της Κυβέρνησης για αφαίμαξη του πολίτη μέσω της κατανάλωσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μας ανακήρυξε πρωταθλήτρια Ευρώπης στην εξάρτηση από τον ΦΠΑ: Οι φόροι κατανάλωσης αναλογούν στο 17% του ΑΕΠ, όταν οι άμεσοι φόροι είναι στο 11%. Ψωμί με ΦΠΑ 13%, ο τρίτος υψηλότερος συντελεστή στην Ευρώπη με ευρωπαϊκό μέσο όρο 7%. Πλησιάζουμε στο διπλάσιο, δηλαδή. Στην αντλία, από τα 2 ευρώ που πληρώνει ο πολίτης, πάνω από το μισό είναι οι φόροι. Και σε ένα καλάθι σούπερ μάρκετ αξίας 400 ευρώ τα 60 έως 80 ευρώ πηγαίνουν κατευθείαν στα κρατικά ταμεία.

Και ρωτώ: Ποια είναι η επιστροφή του πλεονάσματος που θα υποσχεθείτε στη Θεσσαλονίκη, όταν το πλεόνασμα αυτό το έχετε ήδη εισπράξει από τον πολίτη, στο ταμείο, στην αντλία, στο φούρνο; Δεν επιστρέφετε δώρο. Επιστρέφετε ψίχουλα από τη λεία. Λεία είναι, την οποία τη μαζεύετε σαν όρνεα που πετούν πάνω από τα βενζινάδικα, τα σούπερ μάρκετ και τους φούρνους.

Και το τελικό συμπέρασμα είναι ένα: Κράτος που πλουτίζει από το ΦΠΑ της φτώχειας δεν είναι επιτελικό κράτος, είναι κράτος εισπράκτορας. Κράτος όρνεο που σκυλεύει τα κουφάρια οι ημιθανών, οικονομικά, πολιτών. Αυτή βέβαια την πραγματικότητα -όσο και αν την θεωρείτε υπερβολική- θα την αντιμετωπίσετε σύντομα, διότι η είσπραξη που θα κάνετε στην κάλπη, όποτε και αν γίνουν οι εκλογές, θα είναι και η τελευταία.

Θα τελειώσω με άλλο ένα θέμα το οποίο ταλαιπωρεί Έλληνες πολίτες τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό και αφορά την κατοχύρωση των πολιτών που επιθυμούν να εκδώσουν διαβατήριο με μπλε δελτίο ταυτότητας, αλλά δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν μέχρι τις 2 Αυγούστου του 2026 που έχει θέσει η Διεύθυνση Διαβατηρίων ως προθεσμία. Λόγω της εξαιρετικά ελλιπούς διάδοσης της συγκεκριμένης ενημέρωσης τις τελευταίες ημέρες παρατηρείται ιδιαίτερα αυξημένη προσέλευση στα γραφεία διαβατηρίων.

Οι πολίτες περιμένουν επί πολλές ώρες και σε αρκετές περιπτώσεις αποχωρούν χωρίς καν να έχουν εξυπηρετηθεί, επειδή έχει εξαντληθεί η ημερήσια δυνατότητα παραλαβής αιτήσεων, με αποτέλεσμα αρκετοί συμπολίτες μας να ακυρώνουν ταξίδια στο εξωτερικό. Αντίστοιχο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και οι Έλληνες πολίτες του εξωτερικού, οι οποίοι ζητούν εγκαίρως ραντεβού από τις αρμόδιες προξενικές αρχές, αλλά η πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία εξυπηρέτησης είναι μεταγενέστερη αυτήν της 2ας του Αυγούστου του 2026.

Οι πολίτες αυτοί ταλαιπωρούνται χωρίς την παραμικρή υπαιτιότητά τους, μόνο και μόνο επειδή οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν διαθέτουν την αναγκαία δυνατότητα να τους εξυπηρετήσουν εγκαίρως. Απαιτείται συνεπώς άμεση μεταβατική λύση, η οποία αφενός θα δίνει στο μεγάλο αριθμό πολιτών με την μπλε ταυτότητα που επιθυμούν να ανανεώσουν ή να εκδώσουν το διαβατήριό τους χωρίς να αλλάξουν ταυτότητα, αλλά και θα κατοχυρώνει όσους ενήργησαν εμπρόθεσμα και δεν εξυπηρετήθηκαν για λόγους που δεν οφείλονται στους ίδιους, αλλά στις υπηρεσίες.

Και γι' αυτό καλούμε τους αρμόδιους Υπουργούς: Να θεσπίσουν άμεσα και πάντως έως τις 2 Αυγούστου ενιαία εγγραφή ή ηλεκτρονική διαδικασία καταγραφής των πολιτών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, οι οποίοι μέχρι την ημερομηνία αυτή προσέρχονται σε γραφείο διαβατηρίων, ζητούν ραντεβού από αρμόδια προξενική αρχή ή εκδηλώνουν με άλλο πρόσφορο και αποδεδειγμένο τρόπο, τη βούλησή τους να εκδώσουν διαβατήριο. Και να αναλάβει η Κυβέρνηση την αναγκαία νομοθετική κανονιστική ή διοικητική πρωτοβουλία, ώστε ως κρίσιμος χρόνος να θεωρείται η ημερομηνία της εμπρόθεσμης προσέλευσης, καταχώρησης ή υποβολής αιτήματος, χωρίς να υποστούν τις συνέπειες της αδυναμίας της διοίκησης να τους εξυπηρετήσει.

Λύστε τα προβλήματα της καθημερινότητας χιλιάδων πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Τσιρώνη.

Καλείται στο Βήμα η κ. Αικατερίνη Σπυριδάκη Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Θα ακολουθήσουν ο κ. Κόντης και ο κ. Έξαρχος.

Ορίστε, κυρία Σπυριδάκη, έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια από τις βασικές διαφορές ανάμεσα στη Νέα Δημοκρατία και στο ΠΑΣΟΚ, είναι μια βαθιά πολιτική και ποιοτική διαφορά. Και αυτή η διαφορά αποδεικνύεται σε κάθε στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, από τη συνδιαμόρφωση με την κοινωνία και τους ανθρώπους που το κάθε νομοσχέδιο αφορά μέχρι τη μετέπειτα αξιολόγηση της εφαρμογής του. Διότι για εμάς η αξία ενός νομοσχεδίου δεν κρίνεται από τον τίτλο, δεν κρίνεται από τα δελτία Τύπου της Κυβέρνησης. Κρίνεται από ένα απλό ερώτημα: Αν θα αλλάξει τη ζωή των ατόμων με αναπηρία στην καθημερινότητα από την επόμενη μέρα.

Όμως, για να απαντήσουμε σε αυτό το ερώτημα πρέπει πρώτα να έχουμε το θάρρος να δούμε την πραγματικότητα, την πραγματικότητα όπως είναι, όχι όπως θα θέλαμε να είναι και πολύ περισσότερο όχι όπως προσπαθεί να μας την παρουσιάσει η Κυβέρνηση.

Η ίδια η ΕΣΑΜΕΑ περιγράφει σήμερα ένα τετράπτυχο περιθωριοποίησης των ατόμων με αναπηρία: Φτώχεια, εργασιακός αποκλεισμός, ελλιπής κοινωνική προστασία και πανάκριβη υγεία. Τα στοιχεία είναι αποκαλυπτικά. Ένας στους δύο πολίτες με αναπηρία παραγωγικής ηλικίας ζει σε φτώχεια ή σε κοινωνικό αποκλεισμό. Ένας στους τέσσερις συμμετέχει στην αγορά εργασίας, οκτώ στους δέκα αναγκάζονται να στερηθούν βασικές ανάγκες για να καλύψουν τις δαπάνες υγείας.

Αυτή είναι η πραγματικότητα και απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα η δική μας η αντίληψη είναι ξεκάθαρη, γιατί για το ΠΑΣΟΚ η αναπηρία είναι ζήτημα δικαιωμάτων, όχι ζήτημα φιλανθρωπίας, όχι ζήτημα αποσπασματικών επιδομάτων. Γι' αυτό δεσμευόμαστε να αποκαταστήσουμε τις αδικίες στις συντάξεις αναπηρίας, να σταματήσουμε να τιμωρούμε την εργασία των ατόμων με αναπηρία, να θεσπίσουμε ενιαίους κανόνες προστασίας και επιτέλους, να στηρίξουμε ουσιαστικά τις οικογένειες των ανθρώπων που καθημερινά έχουν το βάρος της φροντίδας. Αυτή είναι η δική μας πυξίδα και με αυτήν αξιολογούμε κάθε διάταξη του νομοσχεδίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα η Κυβέρνηση φέρνει ένα νομοσχέδιο το οποίο είναι αναγκαίο, αλλά δεν είναι σε καμία περίπτωση επαρκές και κυρίως απέχει πολύ από το επίδομα και το αφήγημα που η ίδια προσπαθεί να οικοδομήσει.

Θα σταθώ πρώτα στον προσωπικό βοηθό. Η μονιμοποίηση του θεσμού είναι μια θετική εξέλιξη. Άλλωστε το ΠΑΣΟΚ διαχρονικά στηρίζει την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία. Όμως εδώ ακριβώς καταρρέει το αφήγημα της Κυβέρνησης περί καθολικότητας. Γιατί αν διαβάσει κανείς προσεκτικά το ίδιο το νομοσχέδιο θα διαπιστώσει ότι η καθολικότητα που διαφημίζεται είναι τελικά καθολικότητα με όρους, με όρους προϋπολογισμού,

με όρους μοριοδότησης, με όρους ηλικίας, με όρους υπουργικών αποφάσεων, που ακόμα φυσικά δεν γνωρίζουμε.

Αυτό όμως δεν είναι καθολικό δικαίωμα, γιατί ένα δικαίωμα δεν μπορεί να αρχίζει και να τελειώνει εκεί που τελειώνουν οι πιστώσεις. Δεν μπορεί να εξαρτάται από μια πιστοποίηση εφόρου ζωής ή από ένα ηλικιακό όριο. Δεν μπορεί να περιορίζεται από κριτήρια που δεν αποτυπώνουν τις πραγματικές ανάγκες του κάθε ατόμου.

Εδώ βρίσκεται η δική μας διαφορά. Για εμάς ο προσωπικός βοηθός είναι κοινωνικό δικαίωμα και τα κοινωνικά δικαιώματα δεν μπαίνουν σε λίστα αναμονής, δεν μπαίνουν σε κλήρωση και δεν εξαρτώνται από το αν είναι γεμάτος ο προϋπολογισμός κάθε χρονιάς.

Γι' αυτό ζητάμε να γίνουν δεκτές όλες οι ισχύουσες πιστοποιήσεις αναπηρίας, όχι μόνο όσες είναι εφόρου ζωής. Ζητάμε να μην διακόπτεται η υποστήριξη επειδή καθυστερεί η διαδικασία στα ΚΕΠΑ. Γνωρίζουμε όλοι, έχουμε όλοι μαρτυρίες ανθρώπων για το πόσο έχουν ταλαιπωρηθεί στα ΚΕΠΑ, πόσο μη σταθερή είναι η διαδικασία που περνάνε κάθε φορά.

Ζητάμε πραγματικό δικαίωμα ένστασης και αιτιολογούμενες αποφάσεις. Και κυρίως ζητάμε προτεραιότητα στους ανθρώπους που κρίθηκαν επιλέξιμοι, αλλά δεν είχαν την τύχη να κληρωθούν στην κλήρωση. Το κοινωνικό κράτος δεν μπορεί να λειτουργεί με όρους λοταρίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει όμως κάτι ακόμα που μας προβληματίζει ιδιαίτερα, οι εξουσιοδοτικές διατάξεις. Μας λέτε δηλαδή «ψηφίστε το νομοσχέδιο και τις λεπτομέρειες θα τις αποφασίσουμε με υπουργικές αποφάσεις». Δεν λειτουργεί έτσι η δημοκρατική νομοθέτηση. Δεν μπορούμε να σας δώσουμε αυτό που μας ζητάτε σε κάθε νομοσχέδιο, λευκή επιταγή. Δεν θα ψηφίσουμε σήμερα δικαιώματα που αύριο θα είναι στην κρίση ενός υπουργού.

Αν πραγματικά πιστεύετε σε αυτές τις εγγυήσεις, γράψτε τες και φέρτε τες στον νόμο. Γιατί η εμπειρία μάς έχει διδάξει το απλό, πολλές φορές μέσα στη Βουλή να ψηφίζεται κάτι και να εφαρμόζεται τελικά διαφορετικά από την κυβέρνηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι τώρα στην κάρτα αναπηρίας. Μία ιδέα σωστή, αλλά το ερώτημα είναι απλό: Τι κάρτα θέλουμε; Γιατί εμείς δεν θέλουμε ένα ακόμα γραφειοκρατικό πιστοποιητικό. Θέλουμε μια πραγματική κάρτα δικαιωμάτων, μια κάρτα αξιοπρέπειας, μια κάρτα καθολικής προσβασιμότητας, μια κάρτα που δεν θα αναγκάζει τον άνθρωπο με αναπηρία να αποδεικνύει ξανά και ξανά την αναπηρία του, που θα ενεργοποιεί αυτόματα δικαιώματα και παροχές όπου είναι εφικτό, που θα προστατεύει απόλυτα τα προσωπικά δεδομένα και δεν θα αφήνει πίσω όσους δεν μπορούν ή δεν επιθυμούν να χρησιμοποιούν ψηφιακές υπηρεσίες.

Γι' αυτόν τον λόγο λοιπόν είμαστε επιφυλακτικοί. Το είδαμε και στο δελτίο στάθμευσης ΑΜΕΑ, μια εγκύκλιος που η Κυβέρνηση κατάφερε να μετατρέψει το δικαίωμα στην κινητικότητα σε ζήτημα ιδιοκτησίας ενός

αυτοκινήτου, πηγαίνοντας πίσω, ακόμα απέναντι και αντίθετα στο πνεύμα των ευρωπαϊκών οδηγιών.

Η κάρτα δεν εκδίδεται για το όχημα, εκδίδεται για τον άνθρωπο και φυσικά είναι πλήρης αναστροφή της φιλοσοφίας των δικαιωμάτων. Τα δικαιώματα δεν ακολουθούν το αυτοκίνητο, όπως είπα και πριν. Ακολουθούν τον άνθρωπο. Το δικαίωμα ανήκει στον άνθρωπο με αναπηρία. Η πολιτεία οφείλει να υπηρετεί τον άνθρωπο και όχι τη γραφειοκρατία.

Εκπαίδευση κινητικότητας. Συμφωνούμε με τον στόχο, αλλά διαφωνούμε με τη λογική. Γιατί για μία ακόμη φορά η Κυβέρνηση και η πολιτεία σχεδιάζει κάτι για τους ανθρώπους με αναπηρία χωρίς εκείνους. Η αρχή «τίποτα για εμάς χωρίς εμάς» δεν είναι ένα απλό σύνθημα, είναι θεμελιώδης αρχή της δημοκρατίας. Οι οργανώσεις τυφλών και η ΕΣΑμεΑ πρέπει να έχουν ουσιαστικό ρόλο στον σχεδιασμό, στην εφαρμογή, στην αξιολόγηση αυτής της πολιτικής.

Η κινητικότητα για έναν άνθρωπο με οπτική αναπηρία δεν είναι απλή εκπαιδευτική υπηρεσία, είναι προϋπόθεση ελευθερίας και η ελευθερία απαιτεί ισχυρή πιστοποίηση των εκπαιδευτών, δωρεάν πρόσβαση σε όλους και πολιτικές που σχεδιάζονται μαζί με τους ίδιους τους ανθρώπους με οπτική αναπηρία.

Άρθρο 91: Παρατείνεται μια ακόμα έκτακτη διαδικασία παρέκκλισης από την ενωσιακή νομοθεσία για την εποχική εργασία αλλοδαπών συνεχώς από το 2021, μια ακόμα έκτακτη διαδικασία που εγκαινιάστηκε λόγω covid και συνεχίζει λόγω της ανικανότητας της Κυβέρνησης να οργανώσει υποτυπωδώς το σύστημα μετάκλησης εποχικών εργατών γης, μια διαδικασία που καλύπτει μικρό μόνο μέρος των αναγκών που υπάρχουν, μια έκτακτη διαδικασία που αφορά πολίτες κρατών που απαλλάσσονται από την υποχρεωτική θεώρηση εισόδου και δημιουργεί μια συνθήκη αδιαφάνειας όσον αφορά ανθρώπους που μπορεί να παρατείνουν τη παραμονή τους στη χώρα μας αενάως καταχρηστικά μέσα από αυτή τη διαδικασία.

Έχουμε χάσει το μέτρημα με αυτές τις παρατάσεις της και σε καμία περίπτωση, σε καμία φάση δεν είδαμε την Κυβέρνηση να μας φέρνει απολογισμό για την εφαρμογή της προηγούμενης περιόδου και αριθμητικό στόχο για την επόμενη. Δεν ήρθαν στη Βουλή οι ημέρες ασφάλισης των εργατών γης. Δεν υπάρχει κανένα στοιχείο για τίποτα, κανένας σεβασμός στη Βουλή.

Και να σας πω τα νέα. Αυτή η διαδικασία είναι μια διαδικασία νομιμοποίησης της παραμονής και της εργασίας των ανθρώπων αυτών στη χώρα μας. Άρα η Κυβέρνηση ως κατεβάσει τους τόνους περί παράτυπων μεταναστών, που λόγω έλλειψης αδειοδοτημένου εργατικού δυναμικού συνεχίζουν να εργάζονται διασώζοντας την παραγωγή.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε αυτή τη ρύθμιση για έναν και μόνο λόγο, για να ενισχύσουμε την προσπάθεια επιβίωσης κάποιων αγροτών που παλεύουν απέναντι στις ιδεοληψίες σας.

Και κλείνω με τον νομό που εκπροσωπώ, το Λασιθί. Γιατί πίσω και από όλα και από όλες τις διατάξεις υπάρχουν οι άνθρωποι. Και η πραγματικότητα που βιώνουν οι άνθρωποι με αναπηρία στο Λασιθί είναι πολύ μακριά από αυτήν που αξίζουν. Η προσβασιμότητα, οι δομές, η αξιοπρεπής υποστήριξη σε κάθε στάδιο της ζωής τους παραμένει πολύ μακριά από το αποδεκτό και φοβάμαι ότι αυτή δεν είναι μόνο η πραγματικότητα στο Λασιθί, αλλά σε όλη την ελληνική περιφέρεια. Γι' αυτό καλώ την κυρία Υπουργό να επισκεφθεί το Λασιθί, να έρθει να δούμε μαζί τις δομές, να δει την πραγματικότητα.

Μια τελευταία κουβέντα για την αποϊδρυματοποίηση. Την επικαλείστε ως στρατηγική επιλογή, όμως σε απάντηση κοινοβουλευτικού ελέγχου το μοναδικό πιλοτικό πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης παρατάθηκε μέχρι το 2028. Αυτό είναι η απόδειξη ότι βρισκόμαστε ακόμα πολύ πίσω από τις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων με αναπηρία από τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις για την ανεξάρτητη διαβίωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ θα στηρίξει κάθε διάταξη που πραγματικά βοηθάει τη ζωή των ανθρώπων με αναπηρία. Δεν θα στηρίξει όμως δικαιώματα με αστερίσκους, δεν θα στηρίξει καθολικότητα με όρους, δεν θα στηρίξει λευκές επιταγές, όπως αυτές που ζητάει η πολιτεία.

Γιατί η κοινωνική πολιτική δεν μετριέται με εξαγγελίες. Μετριέται από το αν ένας άνθρωπος με αναπηρία μπορεί να εργαστεί, να έχει δωρεάν υγεία και να ζει με αξιοπρέπεια. Με αυτό το μέτρο κάθε φορά φιλτράραμε το νομοσχέδιο. Με αυτό το κάνουμε και τώρα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Σπυριδάκη.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Ιωάννης Κοντής, ανεξάρτητος. Θα ακολουθήσουν ο κ. Έξαρχος και μετά ο κύριος Υπουργός για τις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν το Υπουργείο του.

Κύριε Κόντη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΗΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσω σε αυτό το νομοσχέδιο από τα άρθρα τα οποία αφορούν αυτή τη μάλιστα τη σημερινή, που είναι τα πατίνια στους δρόμους. Θεωρώ ότι όλα είναι σε σωστή κατεύθυνση σε αυτόν τον τομέα.

Πρέπει να μπει τάξη πλέον. Τα πατίνια για μένα δεν πρέπει να περνάνε ούτε πάνω στα πεζοδρόμια, ούτε να κυκλοφορούν με τον τρόπο που κυκλοφορούν στους δρόμους. Έχουμε ψηφίσει να φοράνε κράνος απ' ό,τι θυμάμαι καλά στον τελευταίο κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Δεν το σέβεται κανείς. Εγώ βλέπω περνάνε και μπροστά από τροχονόμους, έστω και με χαμηλές ταχύτητες. Κανείς δεν τους ελέγχει.

Βλέπω πλέον και ντελιβεράδες, κύριε Υπουργέ, να κυκλοφορούν και να μιλάνε σε κινητό, να κοιτάνε κινητό, να κουβαλάνε και ένα.... Θεωρώ ότι δεν πρέπει να κουβαλάνε και επιπλέον φορτία. Γιατί το πατίνι είναι μια ξεχωριστή περίπτωση, που απαιτείται ισορροπία. Δεν μπορεί να βλέπεις έναν άνθρωπο δύο μέτρα ύψος να κάνει ισορροπία σε ένα πατίνι και να κουβαλάει από τη μία μια κούτα για να κάνει ντελίβερ, να κοιτάει το κινητό του.

Όλα αυτά πρέπει να τα κοιτάμε, γιατί το δυστύχημα με ένα πατίνι, εκτός του ότι θα σκοτωθεί ή θα τραυματιστεί άσχημα ο οδηγός του, θα επιφέρει και προβλήματα και σε αυτόν ο οποίος θα εμπλέκεται στο δυστύχημα και θα είναι ένα αυτοκίνητο ή ένα μηχανάκι ή ένας πεζός, ο οποίος δεν θα φταίει για τίποτα, όπως τους πετάγονται και εμφανίζονται στους δρόμους. Βλέπουμε πατίνια τα οποία πηγαίνουν με αστρονομικές ταχύτητες για την περίπτωση. Πηγαίνουν με 70, 80, 90 χιλιόμετρα. Είναι «φτιαγμένα», όπως λέμε. Θα πρέπει να υπάρχουν αυστηρότατοι νόμοι.

Χαιρετίζω και το ότι αν εφαρμοστεί οι κάτω των 17 ετών δεν θα μπορούν να τα οδηγούν. Μακάρι όμως να εφαρμοστεί, γιατί στην Ελλάδα νόμους ψηφίζουμε αλλά δεν εφαρμόζουμε. Και βλέπουμε σε πολλές περιπτώσεις, κύριε Υπουργέ, να συλλαμβάνονται άτομα για βαριές ποινικά κολάσιμες πράξεις και να λέμε «Είχε συλληφθεί άλλες τριάντα πέντε φορές». Πηγαίνει στο δικαστήριο και ο νόμος, ο οποίος είναι βαρύς και θα τον έστελνε στη φυλακή, τελικά δεν εφαρμόζεται. Βλέπουμε για απόπειρες δολοφονίας, για ναρκωτικά, οτιδήποτε άλλο. Νόμους έχουμε. Μακάρι να τηρούνται όμως.

Στο νομοσχέδιο τώρα. Είναι μια συλλογή από διάφορα ηλεκτρονικά -καινούργιες εξελίξεις πάλι-, Μητρώο Παροχών, ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, Μητρώο Δομών, Μητρώο Ελαφρών Ηλεκτρονικών Οχημάτων. Όλο μητρώα έχουμε! Το θέμα είναι ότι δεν βγάζουμε άκρη πλέον με τα τόσα μητρώα και δεν ξέρουμε πού θα καταλήξουμε. Το θέμα είναι να καταλήγουμε κάπου.

Έχουμε πάρα πολλές εξουσιοδοτικές διατάξεις. Εμείς εδώ ψηφίζουμε το γενικό πλαίσιο και η Κυβέρνηση αποφασίζει αργότερα τα ουσιαστικά ζητήματα. Έχουμε νέα ηλικιακά και εισοδηματικά φίλτρα στον προσωπικό βοηθό, σε ένα πρόγραμμα το οποίο είναι θετικό, αλλά υπάρχουν περιορισμοί -ηλικιακοί, εισοδηματικά κριτήρια, μοριοδότηση, αξιολόγηση μέχρι εξαντλήσεως προϋπολογισμού κ.α. Οπότε, ο πολίτης μπορεί να έχει πραγματική ανάγκη, αλλά να αποκλείεται, όταν τελειώσει ο προϋπολογισμός, εάν χάσει κάποια μόρια ή αν υπερβαίνει το ηλικιακό όριο. Και εδώ πρέπει να δούμε τις πραγματικές μας ανάγκες.

Υπάρχει μεγάλη διακριτική ευχέρεια των Επιτροπών, οι οποίες πλέον αποφασίζουν για τα πάντα, για πόσες ώρες προσωπικού βοηθού, τι ποσά και ποιος απορρίπτεται.

Για την ψηφιοποίηση, είπαμε ότι είναι συνεχής χωρίς αντίστοιχη πρόβλεψη για όσους δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις ψηφιακές υπηρεσίες. Υπάρχουν πάρα πολλοί πολίτες οι οποίοι δεν έχουν ακόμα καν πρόσβαση στον γον!

Υπάρχουν και τα προγράμματα δημογραφικής ανάπτυξης για τον Έβρο, τα οποία στην πραγματικότητα τα λέμε, για να τα λέμε. Αφορά το πρόγραμμα στο 51 άρθρο. Τα νοικοκυριά μεταφέρουν την κατοικία τους στους Δήμους Διδυμοτείχου, Σουφλίου, Ορεστιάδος και σε άλλους δήμους

μετεγκατάστασης. Όμως, στην ουσία αυτοί που διευκολύνονται σε αυτά τα άρθρα, επειδή μπαίνουν «κόφτες» για τους πραγματικά ενδιαφερόμενους Έλληνες, είναι αλλοδαποί που έρχονται είτε από τη Βουλγαρία είτε από άλλες χώρες και αγοράζουν κατοικίες και εδάφη ή σημεία, τα οποία μπορούν να καλλιεργήσουν. Στην πραγματικότητα αφελληνίζεται η περιοχή.

Για τις στρατιωτικές κατοικίες υπάρχει μια ειδική διαδικασία για τα ακίνητα του Ταμείου Εθνικής Άμυνας σε σχέση με τον Έβρο. Μακάρι να διευκρινιστεί αν το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έχει συγκεκριμένο σχέδιο προτεραιότητας για τις παραμεθόριες περιοχές ή αν εφαρμόζεται η ρύθμιση σε όλες τις χώρες.

Για την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας, κακώς μπαίνει η ισοτιμία σε κριτήρια είτε στα αγροτικά απομακρυσμένα ιατρεία είτε σε ιατρεία που είναι εγγύτερα σε αστικές περιοχές. Με αυτόν τον τρόπο, δεν θα θέλει κανείς γιατρός ή οποιοσδήποτε άλλος να πάει να εργαστεί σε αυτά τα απομακρυσμένα ιατρεία. Πρέπει να δοθεί μια προτεραιότητα και περισσότερα μόρια -δεν ξέρω τι δίνουν σε επιστήμονες γιατρούς που πηγαίνουν στα απομακρυσμένα ιατρεία-, αντί να τους απομακρύνουμε με έμμεσους τρόπους.

Να πω, επίσης, μιας και μιλάμε για τους ΑμεΑ και τους χάρτες αναπήρων, για ένα πολύ σημαντικό θέμα και απλά να το καταθέσω εδώ. Στην Ελλάδα υπάρχει μία άγνωστη ασθένεια την οποία ανακάλυψα και εγώ ως παθών, η πνευμονική υπέρταση. Η πνευμονική υπέρταση κάνει τον πάσχοντα να μη μπορεί να περπατήσει πολλά μέτρα και να λαχανιάζει πολύ γρήγορα. Φαντάζομαι ανθρώπους, επειδή ξέρω ότι την έχουν και μικροί σε ηλικία ή μεγαλύτεροι άνθρωποι, που έχουν και πνευμονική υπέρταση και πνευμονική ίωση, που στις περισσότερες περιπτώσεις μπορεί να τους οδηγήσει και στον θάνατο, αν όχι στη μόνιμη αναπηρία.

Έχουμε το οξύμωρο για την πνευμονική ίωση να χαρακτηρίζεται σαν ΑμεΑ ο άνθρωπος που πάσχει από αυτήν, ενώ η πνευμονική υπέρταση έχει αποχαρακτηριστεί από την εποχή του κ. Κουρουμπλή, αν θυμάμαι καλά, όπως με πληροφόρησε ο Σύλλογος που ασχολείται με το θέμα. Δεν έχουν καν δικαίωμα για πρόσβαση σε περιοχές που μπορούν να παρκάρουν τα αυτοκίνητά τους άνθρωποι, οι οποίοι γυρνάνε γύρω-γύρω, για να πάνε σε έναν γιατρό, επειδή δεν μπορούν να παρκάρουν και να περπατήσουν δέκα ή είκοσι μέτρα. Είναι άνθρωποι που κυκλοφορούν εξ ανάγκης με οξυγόνα. Υπάρχουν οξυγόνα φορητά. Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι έχουν φάρμακο 24 ώρες την ημέρα, πάσχοντες από πνευμονική υπέρταση και δεν χαρακτηρίζονται ΑμεΑ. Και είναι ΑμεΑ! Ή μάλλον χαρακτηρίζονται ΑμεΑ, αλλά δεν έχουν δικαίωμα στο καρτελάκι ΑμεΑ. Είναι το καρτελάκι που τους δίνει το δικαίωμα να παρκάρουν αυτοκίνητο.

Έχοντας ελαφριά μορφή αυτής της ασθένειας, καταλαβαίνω πόσο δύσκολο είναι για αυτούς που φέρουν βαρύτερα αυτή την ασθένεια. Είναι οπωσδήποτε ΑμεΑ και πρέπει να τους αποδοθεί. Δεν μπορεί να γίνεται αυτός ο διαχωρισμός, κύριε Υπουργέ. Δεν είναι δικό σας θέμα, αλλά είναι θέμα του Υπουργείου Υγείας. Θα πρέπει να έχουν δικαίωμα στην πρόσβαση, την εύκολη τουλάχιστον πρόσβαση παρκαρίσματος και στα δικαιώματα που τους δίνει η πολιτεία και όχι να τους διαχωρίζουμε και να τους απομακρύνουμε, επειδή μας στοιχίζει δημοσιονομικά κάτι παραπάνω. Ψάξτε να βρείτε τι είναι!

Εγώ δέχτηκα πάρα πολλά τηλέφωνα από ανθρώπους, οι οποίοι πάσχουν από αυτό. Μελέτησα το θέμα, είδα ότι πραγματικά ένας αριθμός που δεν γνωρίζετε υποφέρει, πάσχει και πάρα πολλοί από αυτούς πεθαίνουν και

σχετικά νωρίς ακόμη. Δεν είναι όλα θέματα ζητιανιάς, είναι και θέματα αναγκαιότητας.

Τα φάρμακα που πρέπει να αγοράζουν και ειδικά τα καινούργια φάρμακα θα πρέπει να συνταγογραφούνται. Δεν μπορούν να τα αγοράζουν. Είναι φάρμακα για επιβίωση και δεν είναι φάρμακα για καλυτέρευση, επειδή δεν καλυτερεύει αυτή η ασθένεια. Αυτή η ασθένεια μαθηματικά είναι βέβαιο είναι χειροτερεύει. Είναι φάρμακα για επιβίωση, για σταθεροποίηση το σημείο όπου βρίσκονται, για να μπορούν να ζήσουν κάποια χρόνια. Κάποτε το προσδόκιμο ζωής ήταν τέσσερα χρόνια σε συνδυασμό πνευμονικής ίνωσης με πνευμονική υπέρταση. Υπάρχουν Έλληνες που υποφέρουν από αυτό -νέοι, μικροί, μεγάλοι- και η πολιτεία δυστυχώς κωφεύει, κύριε Υπουργέ.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Κόντη.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Νικόλαος Έξαρχος, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος. Θα ακολουθήσουν ο Υπουργός για το νομοσχέδιο, η κ. Αραμπατζή, ο κ. Παφίλης και ο κ. Αποστολάκης.

Έχετε τον λόγο, κύριε Έξαρχε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Για τον χαρακτήρα και τη στόχευση του νομοσχεδίου έχει αναδειχθεί αναλυτικά και από την εισηγήτρια μας, τη συντρόφισσα Βιβή Δάγκα αλλά και από τους προηγούμενους ομιλητές του κόμματος.

Θα σταθώ σε κάποια στοιχεία που αφορούν την περιοχή μας, την Ήπειρο, μιας και αφιέρωσε πολύ χρόνο η Υπουργός, η κ. Μιχαηλίδου, όσον αφορά και τη διάγνωση και την πρώιμη παρέμβαση κ.λπ. Δεν ξέρω τι είδε εκεί που πήγε η κ. Μιχαηλίδου.

Όμως, η αλήθεια είναι τελείως διαφορετική. Τα κέντρα διάγνωσης και πρώιμης παρέμβασης είναι είτε ανύπαρκτα, είτε υποστελεχωμένα, είτε ιδιωτικά. Χαρακτηριστικό είναι ότι σε ολόκληρη την Ήπειρο υπάρχει για την πρώιμη διάγνωση μόνο στα Γιάννινα το Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων και η μοναδική δομή πρώιμης παρέμβασης είναι η ΕΛΕΠΑΠ. Όπου αλλού υπήρχε, όπως ήταν στην Πρέβεζα, φροντίσατε να τα κλείσετε.

Και φυσικά είναι κατανοητό ότι όταν μία οικογένεια μένει στην Άρτα, στη Θεσπρωτία ή στην Πρέβεζα, δεν μπορεί προφανώς συνεχώς να κάνει ταξίδια στα Γιάννινα, για να υποστηρίξει το παιδί της, ακόμα και να διαγνώσει την πάθησή του.

Η κ. Μιχαηλίδου παρέλειψε να πει ότι η ΕΛΕΠΑΠ, την οποία επικαλέστηκε, είναι ΜΚΟ μέσα στην οποία είναι χορηγοί τράπεζες, διάφορες τηλεφωνικές εταιρείες κ.λπ. Δηλαδή, αυτοί οι τραπεζίτες που ληστεύουν τους γονείς έρχονται να χρηματοδοτήσουν με ψίχουλα και να είναι ευεργέτες και να μεταμορφωθούν σε κράτος πρόνοιας.

Επίσης, η κ. Μιχαηλίδου ξέχασε να πει ότι στη συγκεκριμένη ΜΚΟ, την ΕΛΕΠΑΠ, πριν τέσσερα χρόνια -αν θυμάμαι καλά- πέθανε ένα παιδάκι τεσσάρων χρονών μετά το φαγητό, επειδή δεν υπήρχε νοσηλεύτρια! Δεν το είπε αυτό η κ. Μιχαηλίδου, δεν μπορεί να μην το ξέρει. Αυτή είναι η ΕΛΕΠΑΠ για την οποία η κ. Μιχαηλίδου έρχεται εδώ και μας λέει όλα αυτά τα διάφορα.

Και βεβαίως, καλή του ώρα του μικρού Γιαννάκη, που επικαλέστηκε η κ. Μιχαηλίδου, να είναι καλά το παιδί. Όμως, πρέπει να μας πει η κ. Μιχαηλίδου και σε ποιο σχολείο θα πάει ο μικρός Γιαννάκης! Σε ειδικά σχολεία

που, αντί να είναι οι αίθουσες 25 τετραγωνικά, είναι 5 και 10 τετραγωνικά, όπως είναι στο 2ο Ειδικό Σχολείο; Ή σε σχολείο που δεν έχει κανένα τμήμα την αίθυσά του και είναι μαζί δυο και τρία τμήματα, όπως είναι στο 4ο Ειδικό Δημοτικό και στο ΣΑΠ και στο ιδιωτικό Αγίας Ελεούσας; Ή μήπως θα πάει εκεί που δεν έχει γραφεία για τους εκπαιδευτικούς, για ειδικότητες του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, λογοθεραπευτή, ψυχολόγου, κοινωνικού λειτουργού, εργοθεραπευτή κ.λπ.; Ή μήπως εκεί που δεν υπάρχουν ιατρεία και πρώτες βοήθειες, που είναι άκρως απαραίτητα ή χώρους σίτισης, εκπαίδευσης, αυτοεξυπηρέτησης και τουαλέτες ΑμεΑ, που είναι ανύπαρκτες; Και βέβαια, οι θεραπείες γίνονται στους διαδρόμους. Ή θα πάει εκεί που δεν υπάρχουν γυμναστήρια με ειδικά όργανα γυμναστικής, ενδυνάμωσης, εξοπλισμένα εργαστήρια προεπαγγελματικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, ειδικά διαμορφωμένα για χρήση από μαθητές ΑμεΑ; Πού υπάρχουν αυτά, κυρία Μιχαηλίδου; Γι' αυτά δεν είπατε κουβέντα!

Βεβαίως, πολλά μπορεί να πει κανείς, αλλά σε αυτόν τον ελάχιστο χρόνο να πω το εξής: Είναι ελάχιστα στην Ήπειρο τα δημόσια ή δημοτικά κέντρα μόνιμης και ημερήσιας φροντίδας για τις ανάγκες του αναπήρου ατόμου και της οικογένειάς του. Για παράδειγμα, στα Γιάννενα δεν υπάρχει δομή διαβίωσης ατόμου ΑμεΑ που δεν έχει οικογένεια, παρά μόνο ένα, το Ίδρυμα «Νεομάρτυς Γεώργιος», το οποίο είναι θεραπευτήριο χρόνιων παθήσεων, για βαριές παθήσεις, υποστελεχωμένο και κορεσμένο, όπως επίσης και το δημοτικό ΚΔΑΠ, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν καλύπτει όλες τις ανάγκες. Φυσικά, υπάρχουν ιδιωτικά, με τη μόνη διαφορά ότι θέλουν 1.000 ευρώ τον μήνα.

Για το Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού που πολλά είπατε, εμείς τουλάχιστον στα Γιάννενα δεν ξέρουμε ούτε πόσοι έχουν μπει στο πρόγραμμα ούτε αν υπάρχει καταγραφή ατόμων, αναγκών κ.λπ.

Όσο για την αποκατάσταση, εδώ τα πράγματα δεν είναι καθόλου καλύτερα. Στο πανεπιστημιακό νοσοκομείο που υπάρχει η σύγχρονη πτέρυγα αποκατάστασης, υπολειτουργεί γιατί δεν υπάρχει προσωπικό, με αποτέλεσμα τα άτομα με αναπηρία να παραπέμπονται στα ιδιωτικά.

Βεβαίως, για την προσβασιμότητα και όλα αυτά που μιλάτε πολλά μπορούμε να πούμε, όμως είναι χαρακτηριστικό του εμπαιγμού της Κυβέρνησης προς τα άτομα με αναπηρία το Πρόγραμμα Προσβασιμότητας Κατοίκων, το οποίο ενώ απευθύνεται στις αναπηρίες ατόμων, αναφέρεται μόνο στην αγορά εξοπλισμού. Και ενώ στην πρώτη φάση καταγραφόταν γενικές κατηγορίες, σε ό,τι αφορά τον εξοπλισμό κινητικών αναπηριών, στη δεύτερη φάση κατευθύνουν σε συγκεκριμένο εξοπλισμό και συγκεκριμένους προμηθευτές, που τελικά δεν καταλήγει να είναι χρήσιμος για τον ενδιαφερόμενο ΑμεΑ. Μάλλον η αγωνία δεν είναι το όφελος των ΑμεΑ αλλά τα κέρδη των επιχειρηματιών που τα πουλάνε.

Φυσικά, για την ένταξη των ΑμεΑ στην εργασία, αφήστε εδώ να μην πούμε και πολλά, γιατί μόνο τρεις τα τελευταία χρόνια έχουν προσληφθεί στον Δήμο Ιωαννιτών σε ειδικές θέσεις.

Επειδή συχνά ειπώθηκε και εδώ από τον κ. Γεωργιάδη, που τον ενοχλεί ο Γράμμος και που συχνά αρέσκεται στον αντικομμουνισμό, να του

πούμε ότι στη Σοβιετική Ένωση πριν σαράντα χρόνια η ένταξη των ΑμεΑ στην εργασία ήταν σε ποσοστό 85%, με τυφλοκωφούς να γίνονται καθηγητές πανεπιστημίου, ενώ σήμερα το 2026 στην Ελλάδα το ποσοστό είναι 10% έως 15%.

Τέλος, στον λίγο χρόνο που έχω να πω όσον αφορά την τροπολογία που καταθέσαμε το ΚΚΕ και αφορά τις διαφορές στη μισθοδοσία των υπαλλήλων των ΔΕΥΑ για την περίοδο 2014-2021 και την απαίτησή σας για επιστροφή τυχόν αχρεωστήτως διαφορών από μισθούς σε αυτό το διάστημα που προέκυψαν από τις δικαστικές αποφάσεις. Είναι, φυσικά, χρήματα που έπαιρναν με βάση τις συλλογικές συμβάσεις και είναι αυτονόητο ότι δεν μπορούν να αναζητηθούν, γιατί απλά δεν υπάρχουν. Γιατί οι εργαζόμενοι με τον μισθό τους απλά ζουν τις οικογένειές τους, δεν έχουν μετοχές και μερίσματα. Βεβαίως και δεν μπορεί να απαιτείτε αχρεωστήτως καταβληθέντα από τους εργαζόμενους που δεν μπορούν να βγάλουν τον μήνα από την τεράστια ακρίβεια, την αισχρή φοροληστεία, τις μειώσεις που έχουν υποστεί με το ενιαίο μισθολόγιο και ξεπερνάνε το 40%.

Επομένως και να δεχτείτε και να ψηφίσετε τη συγκεκριμένη τροπολογία και εσείς και τα υπόλοιπα εδώ κόμματα που δεν είπατε κουβέντα, όπως το έχετε κάνει για τα Κέντρα Πρόληψης Εξαρτήσεων, τους εργαζόμενους στο Κτηματολόγιο, στον ΟΑΣΘ κ.λπ.

Βεβαίως και θα πρέπει να αναζητήσετε να επιστραφούν χρήματα και να αποδοθούν, αλλά να επιστραφούν και να αποδοθούν στους πραγματικούς δικαιούχους. Το 1 δισεκατομμύριο που ροκάνισαν τα τρωκτικά σας μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ να αποδοθεί στους βιοπαλαιστές αγρότες και κτηνοτρόφους. Να επιστραφούν από τα funds και τις τράπεζες τα λεφτά και να δοθούν πίσω στον κοσμάκη, τα λεφτά αυτά που στην αγωνία του να έχει ένα κεραμίδι για την οικογένειά του τα πλήρωσε δυο και τρεις φορές όλα τα προηγούμενα χρόνια με τόκους, πανωτόκια και πανωπρόικια. Από αυτές τις τράπεζες που όλα τα τελευταία χρονιά έχουν κέρδη πάνω από 4 δισεκατομμύρια τον χρόνο, από τους εφοπλιστές που δεν πληρώνουν δεκάρα τσακιστή φόρο, τους ομίλους της πράσινης ενέργειας, τους κατασκευαστικούς ομίλους, τις εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο, τους σουπερμαρκετάδες και πάει λέγοντας. Όλοι αυτοί, δηλαδή, που σπάνε τα ρεκόρ των αχρεωστήτως καταβληθέντων. Σε αυτούς να τα ζητήσετε, που, φυσικά, προνόμια και φοροαπαλλαγές έχετε για αυτούς.

Αν πρέπει να σας απασχολεί κάτι με τις ΔΕΥΑ και ιδιαίτερα με τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης των Ιωαννίνων, είναι γιατί σε μια πόλη, όπως τα Γιάννενα, με τις περισσότερες βροχοπτώσεις σε όλη την Ελλάδα, ο λαός πληρώνει το νερό πανάκριβο και την ίδια ώρα οι δύο μεγαλύτερες εταιρείες εμφιάλωσης νερού στην περιοχή θησαυρίζουν. Γιατί δεν χρηματοδοτούνται έργα υποδομής στην ύδρευση, που εξαιτίας του απαρχαιωμένου δικτύου, χάνεται πάνω από το 40% του νερού, με ό,τι κινδύνους συνεπάγεται αυτό φυσικά και για την υγεία των κατοίκων, λόγω της κατάστασης των αγωγών ύδρευσης; Γιατί με ευθύνη και του βιολογικού της ΔΕΥΑΙ, των Ιωαννίνων, υπάρχει μόλυνση του νερού στην τάφρο της Λαψίστας, με αποτέλεσμα οι αγρότες να κινδυνεύουν για δεύτερη χρονιά να

μην τους δοθεί άδεια να ποτίσουν τα χωράφια τους, που στην πράξη σημαίνει τον αφανισμό τους από το βιός και από τα χωράφια τους;

Αυτά, λοιπόν, είναι τα προβλήματα, που είναι απόρροια, φυσικά, των πολιτικών τόσο της σημερινής Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας αλλά και όλων των προηγούμενων, των ΣΥΡΙΖΑ, Τσίπρα, ΠΑΣΟΚ κ.λπ., πολιτικών που έχουν μετατρέψει το νερό από αγαθό σε πανάκριβο εμπόρευμα.

Φυσικά, δεν μπορούν να λυθούν αυτά τα προβλήματα χωρίς την παρέμβαση των εργαζόμενων, των βιοπαλαιστών αγροτών και συνολικά του λαού, χωρίς την πάλη τους για να καταργηθεί το πλαίσιο των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το νερό, που δυναμώνει την επιχειρηματική λειτουργία, που κατεδαφίζει τις ΔΕΥΑ στο όνομα του εξορθολογισμού του κόστους.

Γι' αυτό, λοιπόν, απαιτείται οι εργαζόμενοι να βαδίσουν στον δρόμο της σύγκρουσης, της ανατροπής αυτού του σάπιου καπιταλιστικού συστήματος, με καθημερινούς αγώνες, με το κόμμα μας, το ΚΚΕ, μπροστά ακόμα πιο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Έξαρχε.

Τον λόγο έχει ο Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Κώτσηρας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παίρνω τον λόγο προκειμένου να αναφερθώ στις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν σε αρμοδιότητα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και κατά κύριο λόγο στο ζήτημα που αφορά στη μία ακόμα σημαντική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, ώστε να ενισχύσει την οδική ασφάλεια μέσω ενός πιο πλούσιου, πιο σφιχτού, πιο απαιτητικού πλαισίου για τα ηλεκτρικά πατίνια.

Οι διατάξεις που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα ενισχύουν το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο. Πράγματι, βλέποντας τα στοιχεία της τροχαίας το τελευταίο χρονικό διάστημα, παρατηρήσαμε ότι τα ηλεκτρικά πατίνια, ένα μέσο το οποίο βλέπουμε όλοι στην καθημερινότητά μας, είναι αίτιο παράλληλα για ατυχήματα και ατυχήματα που αφορούν, κατά κύριο λόγο, ανήλικους συμπολίτες μας.

Προκειμένου να προστατευθεί η σωματική ακεραιότητα των ανηλίκων κατά κύριο λόγο συμπολιτών, αλλά να υπάρξει και ένα πιο αυστηρό και πιο δομημένο κανονιστικό πλαίσιο για τα ηλεκτρικά πατίνια, φέρνουμε πέντε σημαντικές προσθήκες στο υφιστάμενο πλαίσιο, το οποίο υπενθυμίζω ότι αφορά ήδη την υποχρέωση για κράνος, ήδη την απαγόρευση χρήσης κινητού, ήδη τη συγκεκριμένη προστασία που αφορά στα χρώματα που πρέπει να φορά κάποιος, ειδικά όταν κυκλοφορεί το βράδυ. Πλέον θέτουμε σε απόλυτη προτεραιότητα και γι' αυτό τον λόγο προτεραιοποιήσαμε και νομοθετικά τις διατάξεις για τα ηλεκτρικά πατίνια, προκειμένου να βοηθήσουμε τους ανήλικους συμπολίτες μας και να βάλουμε ένα πλαίσιο πολύ πιο δομημένο.

Πρώτον, λοιπόν, με τις διατάξεις αυτές θα απαγορεύεται η χρήση των ηλεκτρικών πατινιών στον δρόμο σε άτομα κάτω των 17 ετών.

Επίσης, αυστηροποιούνται σημαντικά οι κυρώσεις για όσους κινούνται με ηλεκτρικά πατίνια σε δρόμους όπου το επιτρεπόμενο όριο είναι πάνω από πενήντα χιλιόμετρα την ώρα.

Τρίτον, οι οδηγοί ηλεκτρικών πατινιών υποχρεούνται εφεξής να φέρουν κατά την οδήγηση νόμιμο έγγραφο ταυτοποίησης προσώπου και αποδεικτικό ασφάλισης.

Τέταρτον, καθίσταται υποχωρητική η ασφάλιση γενικής αστικής ευθύνης έναντι τρίτων για την κυκλοφορία των οχημάτων αυτών.

Και πέμπτον, απαγορεύεται πλέον η πώληση, η εκμίσθωση ή η διάθεση ηλεκτρικών πατινιών σε άτομα κάτω των 17 ετών. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ελέγχουν την ηλικία των χρηστών μέσω ταυτοποιητικού εγγράφου, προκειμένου να μπορέσει να κλείσει και αυτό το κομμάτι ενδεχόμενης παραβίασης της νομοθεσίας.

Παράλληλα, δημιουργείται ηλεκτρονικό μητρώο για τα συγκεκριμένα οχήματα, όπου θα καταγράφονται τα οχήματα, οι ιδιοκτήτες τους, τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, διευκολύνοντας τους ελέγχους από τις αρμόδιες αρχές, ενισχύοντας και την αποτελεσματική εποπτεία του νέου πλαισίου.

Επαναλαμβάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτές οι διατάξεις είναι ένα ακόμα βήμα, μία ακόμα πρωτοβουλία, προκειμένου να ενισχύσουμε και τους μηχανισμούς που προστατεύουν τη σωματική ακεραιότητα των συμπολιτών μας και να δημιουργήσουμε μία ακόμα πιο ενισχυμένη κουλτούρα οδικής ασφάλειας σε όλους.
(ΡΟ)

Ο συνδυασμός ενός πιο αυστηρού πλαισίου μαζί με έναν κυρωτικό μηχανισμό, αλλά και έναν ελεγκτικό μηχανισμό, ο οποίος μπορεί και διαπιστώνει τυχόν παραβάσεις, είναι ένα σημαντικό εργαλείο που η ελληνική πολιτεία ήδη αξιοποιεί. Βλέπουμε ότι ήδη έχουν μειωθεί τα θανατηφόρα δυστυχήματα στην πατρίδα μας.

Στόχος μας είναι να μειωθούν και να εξαλειφθούν, προφανώς, γιατί κάθε θάνατος στην ασφαλτο κοστίζει και οφείλει η πολιτεία να λάβει όλα τα μέτρα, τα οποία είναι διαθέσιμα, προκειμένου να βοηθήσουμε τους πολίτες να έχουν ορθολογικότερη οδική συμπεριφορά και προφανώς, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί να είναι τέτοιοι, οι οποίοι να μπορούν να επιβάλλουν τον νόμο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού)

Αυτή η προσπάθεια, λοιπόν, είναι μια προσπάθεια διαρκείας. Στη συγκεκριμένη πρόβλεψη προτεραιοποιήσαμε την ανάγκη βοήθειας, την ανάγκη προστασίας των ανήλικων και γι' αυτό τον λόγο υπάρχει αυτή η ρητή απαγόρευση. Δεν μπορούμε να αντέξουμε να υπάρχει ένα πλαίσιο νομοθετικό, κανονιστικό, το οποίο θα θέτει σε διακινδύνευση ανήλικους συμπολίτες μας και στόχος μας είναι προφανώς να δημιουργηθεί, όπως είπα,

μια κουλτούρα οδικής ασφάλειας πολύ πιο δομημένη, βασισμένη σε κανόνες, προσαρμοζόμενη με τα σύγχρονα δεδομένα, με ελεγκτικούς μηχανισμούς, οι οποίοι θα μπορούν να εφαρμόζουν τον νόμο και με την πολιτεία παρούσα, προκειμένου να παρεμβαίνει, όπου χρειάζεται να παρέμβει. Αυτό κάναμε και τώρα. Όπου χρειαστεί στο μέλλον, αναλόγως θα πράξουμε. Αντιλαμβανόμαστε ότι το κανονιστικό πλαίσιο σε οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην οδική ασφάλεια είναι κρίσιμο για την πολιτεία συνολικά και την κοινωνία.

Παράλληλα με αυτό, προσπαθούμε να στηρίξουμε έργα υποδομής, τα οποία βοηθούν στην οδική ασφάλεια. Καλύτερες μεταφορές που στρέφουν τον πολίτη στα μέσα μαζικής μεταφοράς, αλλά κατά κύριο λόγο ένας Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας δομημένος, ένας Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας ανταποκρινόμενος στις ανάγκες της εποχής και η πολιτεία, όπου χρειάζεται, όπως στην προκειμένη περίπτωση, προστατεύει τους πολίτες, προστατεύει την κοινωνία, προστατεύει τους πιο αδύναμους εξ αυτών, όπως είναι οι ανήλικοι. Νομίζω ότι θα είναι μια, αν μη τι άλλο, θετική εξέλιξη όλα τα κόμματα του Ελληνικού Κοινοβουλίου να στηρίζουν αυτή την νομοθετική πρωτοβουλία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Καλείται στο Βήμα η κ. Φωτεινή Αραμπατζή, Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κάθε ρύθμιση που προστατεύει και θωρακίζει την ανηλικότητα, τα ανήλικα παιδιά είναι και επαινετέα και ευπρόσδεκτη και άκρως αναγκαία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα έχει έναν κοινό παρονομαστή. Επιχειρεί να κάνει το κοινωνικό κράτος πιο σύγχρονο, πιο λειτουργικό, πιο αποτελεσματικό. Δεν περιορίζεται σε ρυθμίσεις αποσπασματικές. Αποτυπώνει μια συνολική αντίληψη για το πώς πρέπει να είναι το κοινωνικό κράτος του 21^{ου} αιώνα. Ένα κράτος που δεν αρκείται μόνο στην καταβολή επιδομάτων, αλλά επενδύει στην αυτονομία, επενδύει στην πρόληψη, στην ισότιμη συμμετοχή και στις πραγματικές ευκαιρίες για όλους τους πολίτες.

Μετατρέπει τον θεσμό του προσωπικού βοηθού από ένα πετυχημένο πιλοτικό πρόγραμμα σε μια μόνιμη εθνική πολιτική. Δίνει καθολικό χαρακτήρα στην πρώιμη παρέμβαση για παιδιά με αναπηρία ή αναπτυξιακές δυσκολίες. Αναβαθμίζει την Εθνική Πύλη Αναπηρίας, ώστε οι πολίτες να έχουν ευκολότερη και βεβαίως ψηφιακή πρόσβαση στις παρεχόμενες υπηρεσίες και τις παροχές τους.

Ενισχύει τον ρόλο του ΟΠΕΚΑ ως σύγχρονου φορέα άσκησης κοινωνικής πολιτικής και προχωρά σε στοχευμένες παρεμβάσεις, τη στεγαστική πολιτική, δημιουργώντας κίνητρα για περισσότερη κοινωνική κατοικία, προστατεύοντας ευάλωτες οικογένειες και βεβαίως αξιοποιώντας ανενεργή δημόσια περιουσία.

Ιδιαίτερη μνεία θέλω να κάνω στο πρόγραμμα δημογραφικής ανάπτυξης που αφορά και τον τόπο μου, τις Σέρρες. Έναν τόπο που πλήττεται, δυστυχώς, δημογραφικά, όπως έχω αναφέρει επανειλημμένως στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Είναι ένα πρόβλημα, βεβαίως, όχι μόνο ελληνικό, όχι μόνο εθνικό, ένα πρόβλημα ευρωπαϊκό.

Ευελπιστούμε ότι οι βελτιώσεις του προγράμματος της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας θα λειτουργήσουν πιο ενθαρρυντικά, πιο ελκυστικά για τη μεταφορά νοικοκυριών στον τόπο μας, σε συνδυασμό, βεβαίως, και με μια αναγκαία δέσμη άλλων μέτρων για την αποτροπή, για την ανάσχεση, για την αντιμετώπιση της μάστιγας αυτής που λέγεται δημογραφικό.

Θέλω, επίσης, να υπογραμμίσω τις άκρως αναγκαίες και θετικές διατάξεις 8490 για την απόσυρση από περίπτερα και μίνι μάρκετ όλων των προϊόντων κάνναβης. Τέλος, στην ασυδοσία επιχειρεί να βάλει -και πολύ ορθώς- ο Υπουργός Υγείας, ο κ. Άδωνις Γεωργιάδης, με το βλέμμα στα ανήλικα παιδιά, με το βλέμμα και την αγωνία στην έκρηξη της ανήλικης παραβατικότητας, στην ανάγκη να προστατευτούν τα παιδιά μας και να πάρουμε κάθε αναγκαίο προληπτικό ενδεικνυόμενο μέτρο για την αποτροπή, για τη θεραπεία αυτού του σύγχρονου κοινωνικού φαινομένου, που λέγεται ανήλικη παραβατικότητα.

Πρόκειται, λοιπόν, συνολικά για ένα νομοσχέδιο κοινωνικής ευαισθησίας με πράξεις -όχι με λόγια- και θέλω να συγχαρώ την Υπουργό, την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής, την κ. Δόμνα Μιχαηλίδου, για την δουλειά που έχει γίνει και να την ευχαριστήσω, επίσης, για την έμπρακτη διάθεση να σκύψει πάνω από το ζήτημα ενός συλλόγου-προτύπου, όπως είναι ο Σύλλογος της «Ηλιαχτίδας» στις Σέρρες για άτομα με αυτισμό, που αναζητά τη βέλτιστη λύση για τη στέγη υποστηριζόμενης διαβίωσης για τα παιδιά της, για τους ωφελούμενους της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ, μιλώντας για κοινωνική δικαιοσύνη, στη σημερινή τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας, που ξεπερνά τα όρια μιας ασφαλιστικής ρύθμισης, μια διάταξη που αποκαθιστά μια βαθιά κοινωνική αδικία. Αναφέρομαι, βεβαίως, στην οριστική κατάργηση της περικοπής των συντάξεων χρειάς μετά την παρέλευση τριετίας, για την οποία έχω επανειλημμένως κάνει κοινοβουλευτικές και θεσμικές παρεμβάσεις προς το αρμόδιο Υπουργείο. Μιας περικοπής που θεσπίστηκε με το ν.4387/2016, τον γνωστό νόμο-λαιμητόμο Κατρούγκαλου ή επί το ορθότερον Τσίπρα-Κατρούγκαλου, της τότε περήφανης διαπραγμάτευσης, για να μην ξεχνιόμαστε.

Για σχεδόν μία δεκαετία, χιλιάδες χήρες και χιλιάδες χήροι ζούσαν με την αγωνία ότι αφού έχασαν τον άνθρωπό τους, θα έχαναν οσονούπω και ένα σημαντικό μέρος του εισοδήματός τους. Αυτή η λογική τελειώνει και τελειώνει οριστικά. Με πρωτοβουλία της Υπουργού Εργασίας, της κ. Κεραμέως, η σύνταξη χρειάς παραμένει στο 70% και δεν μειώνεται στο 35%, όπως θα ίσχυε μετά την τριετία, ενώ δεν θα αναζητηθούν αναδρομικά και διατηρούνται τα δικαιώματα ως προς τις εθνικές συντάξεις στις περιπτώσεις συσσώρευσης. Γιατί η σύνταξη χρειάς δεν είναι προνόμιο, είναι συνέχεια του ασφαλιστικού

βίου μιας οικογένειας, είναι ο κόπος ενός ανθρώπου που εργάστηκε, πλήρωσε εισφορές και άφησε πίσω του μία οικογένεια, η οποία πρέπει να συνεχίσει να ζει με αξιοπρέπεια.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει αποδείξει ότι όταν υπάρχει ο δημοσιονομικός χώρος, επιστρέφει το μέρισμα της ανάπτυξης στην κοινωνία. Το έκανε με την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης. Το έκανε με τις αυξήσεις στις συντάξεις μετά από δώδεκα ολόκληρα χρόνια. Το έκανε με την αντιμετώπιση της προσωπικής διαφοράς, το κάνει σήμερα και με τις συντάξεις χηρείας. Κάθε φορά αφαιρεί ένα βάρος από τις πλάτες των πολιτών, το οποίο ήρθε στα χρόνια της κρίσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Αντιπολίτευση πολλές φορές επιλέγει να κρύβει, να κουκουλώνει, να επιχειρεί να διαγράψει την ιστορία. Όμως, τα γεγονότα είναι πεισματικά. Η διάταξη που προέβλεπε τη δραστική μείωση των συντάξεων χηρείας μετά την τριετία δεν ήταν ένα θεωρητικό κατασκεύασμα, ήταν νόμος του κράτους. Ήταν επιλογή της τότε κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, είχε την υπογραφή του τότε Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα, που τώρα κάνει πως δεν θυμάται και νομίζει ότι με το rebranding που επιχειρεί, θα θολώσει, θα διαγράψει τη συλλογική μνήμη.

Σήμερα, όμως, είναι η άλλη Κυβέρνηση, αυτή της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη, που καταργεί εν τοις πράγματι και οσονούπω αυτή την άθλια διάταξη, όχι με λόγια, με νόμο, με αποτέλεσμα, με πραγματικό όφελος για χιλιάδες συμπολίτες μας. Τέσσερις αλλαγές που αγγίζουν πραγματικούς ανθρώπους.

Πρώτον, οκτώμισι χιλιάδες συνταξιούχοι του Δημοσίου και πρώην ΟΓΑ που είδαν τη σύνταξή τους να πέφτει από το 70% στο 35% από τα τέλη Αυγούστου, θα δουν τη σύνταξη τους ξανά στο 70%, δηλαδή το εισόδημά τους να διπλασιάζεται.

Δεύτερον, για περισσότερους από εβδομήντα πέντε χιλιάδες συνταξιούχους χηρείας, για τους οποίους η περικοπή δεν είχε βεβαίως εφαρμοστεί, η απειλή εξαφανίζεται. Δεν θα εφαρμοστεί ποτέ. Το κράτος παραιτείται οριστικά από κάθε αναζήτηση αναδρομικών, βάζοντας τέλος σε ένα άγχος χιλιάδων νοικοκυριών ότι θα αναγκαστούν να δώσουν χρήματα που στην πραγματικότητα ποτέ δεν όφειλαν.

Τρίτον, περίπου εκατό είκοσι δύο χιλιάδες συνταξιούχοι που λαμβάνουν μία σύνταξη από δικό τους δικαίωμα και μια δεύτερη λόγω θανάτου, προστατεύονται. Και τέταρτον -το πιο ανθρώπινο ίσως- τα παιδιά που έχασαν και τους δυο γονείς τους, μέχρι σήμερα έπαιρναν τη μισή εθνική σύνταξη, ενώ από εδώ και πέρα θα λαμβάνουν ολόκληρη την εθνική σύνταξη από κάθε γονέα ξεχωριστά.

Φαντάζομαι ότι συμφωνούν όλες οι πτέρυγες ότι δεν υπάρχει πιο δίκαιο μέτρο από το να στηρίζεις ένα παιδί που έμεινε ολομόναχο στον κόσμο. Διότι το επίπεδο ενός κοινωνικού κράτους δεν κρίνεται από το ύψος των δαπανών του, αλλά από την ανθρώπινη διάσταση κάθε απόφασης. Αυτή η Κυβέρνηση αποδεικνύει ότι διαθέτει και τη βούληση και την αξιοπιστία να μετατρέψει αυτή την αρχή σε συγκεκριμένες πολιτικές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Αραμπατζή.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Θανάσης Παφίλης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

Καλή επιστροφή στη θέση, κύριε Παφίλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Η Κυβέρνηση κάνει μια προσπάθεια -Υπουργοί και Βουλευτές- όλες αυτές τις ημέρες να μας πείσει ότι φέρνει ένα νομοσχέδιο, το οποίο θα λύσει σοβαρά προβλήματα που βιώνουν οι ανάπηροι και οι χρόνιοι πάσχοντες.

Βέβαια, έχουν ειπωθεί πράγματα που σε κάνουν να απογειώνεσαι, καθώς δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα. Για αυτό μαζευτείτε λίγο, γιατί και ο κόσμος βλέπει και έχει κριτήρια. Σας είπε ο Έξαρχος, ο σύντροφός μας πριν, τι γίνεται στην Ήπειρο. Τα του μικρού Γιαννάκη θα τα σχολιάσουμε μετά. Καλά να είναι το παιδί και να προχωρήσει όσο γίνεται καλύτερα.

Λέτε ότι η Κυβέρνηση έχει μόνιμα τον προσανατολισμό να στηρίξει αυτές τις κατηγορίες και ότι κάνει ό,τι μπορεί. Εδώ υπάρχει και η μαγική φράση «στα πλαίσια των δυνατοτήτων». Το γνωστό παραμύθι που σερβίρετε σε όλους τους τομείς, «στα πλαίσια των δυνατοτήτων». Ποιες είναι οι δυνατότητες; Οι δημοσιονομικοί «κόφτες». Θα το βάλετε και στο Σύνταγμα. Τα δέχονται και οι υπόλοιποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσοι είναι με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι τα «ματωμένα» πλεονάσματα. Ο Τσίπρας κοκορεύεται για το ότι κράτησε -πόσα;- 32 ή 36 δισεκατομμύρια και όλοι οι υπόλοιποι δεσμεύεστε για τα «ματωμένα» πλεονάσματα. Δεν ακούσαμε τίποτα για το ότι αυτά θα τα καταργήσουν.

Είναι δεσμεύσεις στις αντιλαϊκές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία λέει ότι πρέπει να μειωθούν τα κονδύλια για τους ανάπηρους. Καπιταλισμός είναι. Και θα σας πω από εδώ τώρα, για να μην το πω μετά για τα κονδύλια που δίνονται. Υπάρχουν εκθέσεις -δεν έχω τον χρόνο τώρα να τις διαβάσω-, οι οποίες λένε ότι είναι ένα πεδίο μεγάλης επιχειρηματικής δραστηριότητας. Τότε άρχισε η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι διάφορες κυβερνήσεις να ασχολούνται με αυτά, υποτίθεται για λόγους ευαισθησίας.

Και τι λέτε τώρα; Λέτε: «Εντάξει, θέλουμε να κάνουμε, αλλά υπάρχουν και οι δυνατότητες της οικονομίας». Να μην το σχολιάσω. Τέσσερα δισεκατομμύρια κέρδη έχουν οι τράπεζες κάθε χρόνο. Για να μην αναφέρουμε τα 11,5 δισεκατομμύρια στις εβδομήντα μεγαλύτερες εταιρείες από το Ταμείο Ανάκαμψης, τις φορολογικές ασυλίες και δεν συμμαζεύεται. Για εκεί δεν υπάρχουν «κόφτες», για εκεί υπάρχει πάρα πολύ χρήμα.

Και θα μας πείτε τώρα: «Καλά, ο Προσωπικός Βοηθός δεν λύνει προβλήματα; Δεν είναι αναγκαίοι οι εκπαιδευτές κινητικότητας για τους συνανθρώπους μας με προβλήματα όρασης ή δεν είναι αναγκαία η πρώιμη διάγνωση και η έγκαιρη παρέμβαση;». Φυσικά και είναι. Θα σας το πούμε, αλλά κοροϊδεύετε ωμά προεκλογικά τον κόσμο, για να μιλήσουμε καθαρά.

Εξακόσιες χιλιάδες ανάπηροι υπάρχουν. Θα τους καλύψετε όλους; Και μάλιστα με δεδομένα αυτά που είπα προηγουμένως; Μάλιστα, λέτε αυτά προεκλογικά και ύστερα θα έρθουν οι θυσίες. Για ποιο λόγο; Για την πολεμική οικονομία. Τι αίσχος είναι αυτό; Και τι νομίζετε, ότι θα πάει να σκοτωθεί ο ελληνικός λαός για τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου, του ΝΑΤΟ και όλων των υπολοίπων -διότι μυρίζει μπαρούτι παντού-, για τις ανάγκες και για να πιάσουμε και να κρατήσουμε τους δημοσιονομικούς δείκτες για τη στήριξη τίνος; Της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων. Θα έρθει μετά, λοιπόν, αυτός ο λογαριασμός. Και βέβαια ρωτάμε: Πόσους Προσωπικούς Βοηθούς έχετε και πανηγυρίζετε έτσι;

Εδώ η κυρία Υπουργός που έφυγε, μιλούσε λες και ζούμε σε παράδεισο και έχει λύσει τα προβλήματα. Πόσους, λοιπόν, έχετε; Δύο χιλιάδες; Οι βαριά ανάπηροι είναι εξακόσιες χιλιάδες. Δεν ντρέπεστε λίγο; Φυσικά και είναι ρητορική η ερώτηση. Δεν ντρέπεστε. Αντί να κάνετε αυτοκριτική, λέτε ότι θα καλύψετε όσους ανάπηρους προλάβουν. Έτσι δεν είναι; Μέχρι πού; Μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού. Οι άλλοι πού θα πάνε; Πουθενά. Προβλέπετε τίποτα άλλο; Όχι. Μιλάτε για στήριξη γενικώς και σε αυτόν τον τομέα, όταν έχετε κάνει τέρατα και σημεία όλοι σας.

Όσοι ψηφίσατε το τρίτο μνημόνιο, πλην ΚΚΕ, μην σφυρίζετε αδιάφορα και κάνετε τον καμπόσο! Τι ψηφίσατε; Πενήντα τοις εκατό μείωση με το τρίτο μνημόνιο. Και τώρα έρχεται η κυρία Υπουργός και μας δίνει τα εκατομμύρια, που δεν καλύπτουν καν όσα υπήρχαν πριν από αυτή τη μείωση και τα οποία έχουν φάει η ακρίβεια και ο πληθωρισμός, αυτές τις όποιες αυξήσεις έχετε δώσει. Έχετε οδηγήσει τους ανθρώπους με αναπηρία και τις οικογένειές τους στην απόγνωση. Αυτό το ξέρετε; Το εκτιμάτε; Το καταλαβαίνετε; Ναι, αλλά συνεχίζετε αυτή τη βάρβαρη πολιτική.

Υποκριτικά λέτε ότι θα κάνετε μόνιμο το Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης. Θα μας πείτε όμως κάτι ακόμα; Πρέπει να το πείτε αυτό. Ποιες είναι οι επιπτώσεις που τόσα χρόνια δεν έχετε δημόσιες δομές πρώιμης διάγνωσης και έγκαιρης παρέμβασης, όπως λέει η επιστήμη; Πόσα παιδιά έγιναν ή έμειναν ανάπηρα -με ό,τι συνεπάγεται αυτό για τα ίδια αλλά και για τις οικογένειές τους- επειδή δεν πέρασαν ποτέ από κάποιο πρόγραμμα πρώιμης διάγνωσης και έγκαιρης παρέμβασης;

Και κάτι ακόμα, αφιερωμένο στον κ. Γεωργιάδη, που ξέρει καλά την ιστορία, αλλά την ξέρει από τη μια μεριά. Τη δεκαετία του 1960 στη Σοβιετική Ένωση όλα τα παιδιά, από ενός έτους μέχρι τριών ετών, εξετάζονταν από δώδεκα διαφορετικές επιστημονικές ειδικότητες και όταν είχαν προδιάθεση ή κάποιο πρόβλημα, παραπέμπονταν σε εξειδικευμένα κέντρα, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση της οικογένειας. Μιλάμε για κέντρα που ήταν κοντά στο σπίτι, παρέχοντας υπηρεσίες, οι οποίες πρώτα από όλα είχαν προσανατολισμό να βοηθήσουν και την ίδια την οικογένεια. Αναφέρομαι στο

1960. Και εσείς έρχεστε τώρα, πενήντα χρόνια μετά -να μην κάνουμε λογαριασμό-, να μας πείτε για τέτοιο πρόγραμμα. Τι πρόγραμμα δηλαδή;

Έδωσε τα στοιχεία η κυρία Υπουργός, που αν πάει σχολείο από την πρώτη τάξη στη Δευτέρα, δεν περνάει με τέτοια μαθηματικά. Μας λέει λοιπόν διάφορα. Λέει για ποσοστά της τάξης του 79% και για 80%, ότι είναι ευχαριστημένοι με τα προγράμματα αυτά, με το ένα, με το άλλο. Μόνο που αυτόν τον λογαριασμό τον κάνει στους δυόμισι χιλιάδες που είναι σε τέτοια προγράμματα, ενώ είναι πεντακόσιες χιλιάδες τα παιδιά αυτά. Αυτό λέγεται απάτη.

Κύριε Υπουργέ, εσείς είστε στα οικονομικά, έτσι δεν είναι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Στο Υποδομών είμαι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Δεν θέλω να σχολιάσετε την Υπουργό, αλλά τώρα μη μας δουλεύετε και ψιλό γαζί από πάνω! Μας τα παρουσίασε εδώ, λες και δεν ξέρουμε τι έχει γίνει. Και λέμε, λοιπόν, ότι το '60 η Σοβιετική Ένωση είχε αυτά και στη συνέχεια και άλλα.

Το ίδιο έχει επιτευχθεί και στην Κούβα παλαιότερα, παρά τον αποκλεισμό. Και παρ' όλα αυτά, κατάφεραν να κάνουν θαύματα κυριολεκτικά σε αυτό τον τομέα, με τα παιδιά να απολαμβάνουν τεράστια προστασία.

Εδώ είναι και η μεγάλη μας διαφορά. Ο καπιταλισμός λειτουργεί για το κέρδος. Άρα, κέρδος θέλουν να βγάλουν και από τους ανθρώπους με αναπηρία. Στον σοσιαλισμό λειτουργεί με την κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών και με την προσπάθεια να κάνει τους ανθρώπους ευτυχισμένους και όχι τους καπιταλιστές πιο ζάπλουτους.

Τώρα τι λέτε; Θα το λύσετε αυτό με 5 εκατομμύρια; Τόσο δεν είναι το πρόγραμμα; Είναι 15 εκατομμύρια; Πέντε εκατομμύρια κοστίζει ένας Patriot, που τον έχετε στη Σαουδική Αραβία, γιατί είναι φτωχοί εκεί και πρέπει να τους «υπερασπίσετε», την Aramco, που είναι από τα μεγαλύτερα μονοπώλια.

Και σε αυτόν τον τομέα πάλι οι ιδιώτες θα κερδοσκοπήσουν, όπως κερδοσκοπούν και σήμερα. Παραδείγματα, είπε πάλι ο Νίκος ο Έξαρχος, το τι γίνεται στην Ήπειρο, στα Γιάννενα. Το ίδιο γίνεται και σε όλη την Ελλάδα. Κέρδη, κέρδη, κέρδη! Πάντα ο ιδιωτικός τομέας γιγαντώνεται και κερδίζει.

Θα φτάσετε στο τέλος να βάζετε δίδακτρα παντού και στους ανθρώπους που έχουν προβλήματα όρασης και θέλετε τώρα να τους βοηθήσετε, υποτίθεται, για να μπορούν να κοινωνικοποιηθούν. Έτσι δεν το είπε η κυρία Υπουργός; Ακόμα και το μπαστούνι το λευκό το πληρώνουν μόνοι τους. Ρε απατεώνες, το πληρώνουν μόνοι τους! Έτσι δεν είναι; Και τους λέτε ότι φτιάχνετε προγράμματα εδώ, για να τους βοηθήσετε, για να μπορέσουν και αυτοί να ζήσουν σαν άνθρωποι!

Επανερχομαι, λοιπόν. Είμαστε στον 21^ο αιώνα. Οι δυνατότητες της τεχνολογίας, οι δυνατότητες της επιστήμης, οι δυνατότητες της παραγωγικότητας της εργασίας είναι στα ουράνια. Δεν έχουν καμία σχέση με το '60. Σκεφτείτε, ο σοσιαλισμός τι θα κάνει με αυτά τα μέσα που έχει, όταν το

1960 προστάτευε -με όλα αυτά τα στοιχεία που σας είπα- τα παιδιά από την ηλικία ενός έτους έως τριών χρονών.

Το ίδιο και στον τομέα των άλλων αναπήρων, συνολικά. Λέτε, λοιπόν, ότι εσείς φροντίζετε. Για να δούμε, με αυτά τα προγράμματα που λέτε οι τυφλοί, τα παιδιά με προβλήματα όρασης έχουν δικαίωμα να επιλέξουν να πάνε στο Ειδικό Γυμνάσιο και Λύκειο με όλη αυτή την κατάσταση που υπάρχει; Δεν έχουν, ούτε μπορούν να πάνε στη δουλειά. Με χίλιες δυσκολίες τελειώνουν το σχολείο, την επαγγελματική σχολή, ακόμα και το πανεπιστήμιο. Με τα στοιχεία που δίνουν οι ίδιοι οι φορείς, δουλεύει το 10%, όταν στη Σοβιετική Ένωση δούλευε το 60%. Αυτά είναι τα στοιχεία. Σκεφτείτε, εάν συνεχιζόταν, τι θα είχε σήμερα.

Όσο για τους φοιτητές με αναπηρία όρασης, πληρώνουν από την τσέπη τους τα ειδικά προγράμματα ομιλίας για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ναι ή όχι; Πού είναι η κ. Μιχαηλίδου να μας τα διαφεύσει; Και τους εκτυπωτές Braille και τις ειδικές οθόνες, τα πληρώνουν από την τσέπη τους. Μα, δεν έχετε φιλότιμο και ανθρωπιά να τους τα δίνετε δωρεάν; Αυτή είναι η κανονικότητα του σύγχρονου κράτους.

Τέλος πάντων, φέρνετε και το πρόγραμμα -πώς το λένε;- για την άμεση πρόληψη της αστεγίας. Εγώ δεν ήξερα μέχρι τώρα -και έχω τελειώσει και το Γυμνάσιο και το Λύκειο και το Πανεπιστήμιο- ότι υπάρχει αστεγία. Αν υπάρχει, Θεόφιλε, εσύ να το πεις, που είσαι περισσότερο στα νομικά. Λέει: «Άμεση πρόληψη της αστεγίας ατόμων και οικογενειών που διαμένουν υπό απειλή έξωσης, λόγω οικονομικής αδυναμίας». Τόσο καιρό τι γίνεται; Αν γλίτωσαν κάποια άτομα, κάποιοι ανάπηροι, γλίτωσαν από την παρέμβαση του ΚΚΕ και το λένε αυτό. Δεν το λέμε, για να παινευτούμε. Έγινε παρέμβαση από το ΚΚΕ. Μάλιστα, σύρθηκαν και στα δικαστήρια άνθρωποι, έγιναν συγκρούσεις και με την Αστυνομία, με κινητοποίηση ολόκληρης της γειτονιάς.

Εσείς οι υπόλοιποι τι έχετε να πείτε σε αυτόν τον κόσμο; Ποιος, αλήθεια, έφερε τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς; Ο ΣΥΡΙΖΑ. Μπράβο, συγχαρητήρια! Ποιος έκανε ποινικό αδίκημα την αντίσταση στους πλειστηριασμούς; Ο ΣΥΡΙΖΑ και οι άλλοι χειροκρότησαν. Και συνέχισε η Νέα Δημοκρατία στην ίδια κατεύθυνση και τώρα λέτε ότι θα ασχοληθείτε με την αστεγία.

Μάλιστα, η κυρία Υπουργός μας έκανε και κριτική. Έφυγε και δεν μπορώ να τα λέω εν απουσία, γιατί θα θεωρηθεί ότι είναι και συκοφαντίες αυτά που μας λέει και όπως τα λέει η κυρία Υπουργός.

Όταν η κατοικία, όταν το νερό, όταν το ρεύμα, όταν τα κοινωνικά αγαθά είναι εμπορεύματα -και στον καπιταλισμό είναι εμπορεύματα-, θα κινούνται με τη λογική της αγοράς και η κρατική παρέμβαση που γίνεται ή είναι πολύ μικρή ή γίνεται πολύ μεγάλη προς την κατεύθυνση να κερδίζουν οι διάφοροι όμιλοι. Αυτά γίνονται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επομένως, για να κλείσω, το ΚΚΕ παλεύει στην πρώτη γραμμή να σταματήσει αυτά που έρχονται και από την επόμενη κυβέρνηση, που θα είναι χειρότερη από την προηγούμενη, όποια ονομασία και να έχει -και αυτό έχει αποδειχθεί από την πορεία, από όλη την ιστορία-, να σταματήσει την επίθεση προς τους εργαζομένους και τον λαό και να αποσπάσει κάποιες κατακτήσεις. Χρειάζεται ένα πολύ ισχυρό λαϊκό κίνημα, με προσανατολισμό ανατροπής αυτού του βάρβαρου συστήματος και με το ΚΚΕ ισχυρό.

Εδώ συγκρούονται δυο κόσμοι και θέλουμε να απευθυνθούμε στον κόσμο και ιδιαίτερα στους ανάπηρους. Λέμε ότι ο κόσμος που ζουν είναι της βαρβαρότητας, του καπιταλισμού. Ο κόσμος που θέλουμε εμείς είναι της αλληλεγγύης. Αυτοί που παράγουν τον πλούτο να τον καρπώνονται κιόλας και όχι να τον τρώνε τα παράσιτα αυτής της κοινωνίας. Αυτοί οι κόσμοι συγκρούονται. Επειδή εμείς θέλουμε να ανατρέψουμε αυτό το σύστημα, γι' αυτό έχουμε και τη δύναμη να παλεύουμε για τα καθημερινά προβλήματα του εργαζόμενου. Οι υπόλοιποι που θέλουν να διαχειριστούν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Παφίλη.

Ο κ. Ξανθόπουλος έχει ζητήσει τον λόγο για μία παρέμβαση.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η μισή αλήθεια είναι χειρότερη από το ολόκληρο ψέμα. Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί είναι, όντως, ένας νόμος του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν αφορούσαν μόνο πρώτες κατοικίες. Είναι μία πολύ επιμεριστική προσέγγιση αυτή που κάνει το ΚΚΕ και γενικώς στη δημόσια σφαίρα.

Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, λοιπόν, αφορούσαν απαιτήσεις εργαζομένων κατά εργοδοτών, απαιτήσεις διατροφών τέκνων κατά γονέων, απαιτήσεις ιδιωτών κατά άλλων ιδιωτών. Η αναγκαστική εκτέλεση δεν έχει αυτό το πολύ συγκεκριμένο τμήμα, το οποίο μας αφορά εδώ.

Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί έγιναν, γιατί είχε επικρατήσει μία μαφία των πλειστηριασμών. Για να το πω στον κόσμο, οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί γίνονταν με μία μακρόσυρτη διαδικασία. Πήγαινε ο υπάλληλος του πλειστηριασμού, δηλαδή ο συμβολαιογράφος, άνοιγε τη διαδικασία του πλειστηριασμού και πήγαινε κάθε τόσο ο ένας και έβλεπε πού είναι το τίμημα, σε ποιο ποσό και «χτυπούσε». Έδινε το ποσό και έφευγε. Πήγαινε μετά από κάποια ώρα ο άλλος, έδινε ένα ποσό και έφευγε. Όταν τελείωνε ο πλειστηριασμός, ο υπερθεματιστής έπαιρνε το εκπλειστηριαζόμενο κινητό ή ακίνητο.

Είχε επικρατήσει, λοιπόν, μία μαφία στους πλειστηριασμούς, κατ' αρχάς, που δεν επέτρεπε την πρόσβαση κανενός στον χώρο του πλειστηριασμού. Αυτά είναι γνωστά σε εμάς που ασκούμε τη δικηγορία. Στους άλλους που δεν ασκούν, είναι άγνωστα. Άρα, οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί ήταν ένας τρόπος, για να μπορούν οι πολίτες να διεκδικούν και να εισπράττουν τα δικαιώματά τους.

Το γεγονός ότι υπήρξαν πλειστηριασμοί σε βάρος σπιτιών προστατεύεται από τι; Από το θεσμικό πλαίσιο. Όχι στον πλειστηριασμό της

πρώτης κατοικίας, γιατί αυτό είναι το κριτήριο. Δεν μπορεί ο άλλος να έχει τρία σπίτια, δύο σπίτια, σπίτι, εξοχικό και να μην εκπλειστηριάζεται κανένα, για να ικανοποιηθεί η αξίωση κάποιου.

Την πρώτη κατοικία, λοιπόν, εμείς την προστατεύσαμε και γι' αυτόν τον λόγο είναι άδικη η κριτική που γίνεται για το ζήτημα αυτό.

Άρα ξαναγυρίζω στο μείζον, η ιστορία της αναγκαστικής εκτέλεσης και των πλειστηριασμών αφορά ικανοποίηση πλειάδας δικαιωμάτων και αιτημάτων. Το να μη γίνονται καθόλου πλειστηριασμοί νομίζω ότι κανένας δεν το υπερασπίζεται σε αυτή την Αίθουσα. Το να υπάρχει διασφάλιση, κατοχύρωση, εγγύηση της πρώτης κατοικίας, ένα μεγάλο κομμάτι αυτής της πλευράς το υπερασπίζεται και κάποιοι από εμάς το κάναμε και νόμο.

Δεν σημαίνει ότι οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί είναι υπεύθυνοι για το γεγονός ότι χάθηκαν πρώτες κατοικίες. Το γεγονός αυτό έχει σχέση με την έλλειψη, την ανυπαρξία θεσμικού πλαισίου, με τον νέο Πτωχευτικό Κώδικα, με τις διατάξεις που ψήφισε η Νέα Δημοκρατία και πάει λέγοντας. Είναι άλλο πράγμα η διαδικασία του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού και άλλο η ικανοποίηση των δικαιωμάτων αυτών που έχουν να παίρνουν από την ολοκλήρωσή του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Σας ευχαριστούμε πολύ.

Κύριε Καζαμιά, έχετε ζητήσει και εσείς μία παρέμβαση...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Σας ζητώ να προηγηθεί ο κ. Παφίλης, γιατί η παρέμβαση τον αφορούσε. Εγώ απαγορεύεται να πω την άποψή μου, πάντως.

Κύριε Παφίλη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα μας πει σε λίγο ο Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ ότι προστάτεψαν οι πλειστηριασμοί την κατοικία από τα funds. Καλά δεν διαβάσετε, δεν βλέπετε τόσα χρόνια; Τυφλοί είσαστε; Είναι χιλιάδες και ανεβαίνουν. Βέβαια, η Νέα Δημοκρατία το πήγε παραπέρα. Όμως, και εσείς αυτό κάνατε με την κυβέρνησή σας και μας λέτε τώρα εδώ ότι οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί έγιναν, για να υπερασπίσουν τα δικαιώματα των εργαζομένων! Έλεος, έλεος δηλαδή! Μέχρι εκεί φτάνετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Έχετε τον λόγο, κύριε Καζαμιά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, για να αποκατασταθεί η αλήθεια, ιδίως μετά τα όσα ακούσαμε, αυτό ήταν μία πολιτική, που, δυστυχώς για τη χώρα, την έφερε η κυβέρνηση του Αλέξη Τσίπρα και ήρθε με τα δεύτερα προαπαιτούμενα του τρίτου μνημονίου, τα οποία δεύτερα προαπαιτούμενα του τρίτου μνημονίου έβαλαν τις τράπεζες πάνω από τους πολίτες και εκτός αυτού, οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί είναι και αντισυνταγματικοί.

Η Πλεύση Ελευθερίας, η οποία βρισκόταν από την πρώτη στιγμή στο πλευρό των πολιτών που έβλεπαν τα σπίτια τους να φεύγουν εξαιτίας των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, με πρωτοβουλία της Ζωής Κωνσταντοπούλου, κατέθεσε και προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της συνταγματικότητας των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.

Επίσης, πρέπει να πω ότι κατά τη διάρκεια της αντίστασης και του αγώνα που έκανε η Πλεύση Ελευθερίας -τότε εξωκοινοβουλευτικό κόμμα- κατά των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, ελήφθη και η απόφαση να γίνει αυτόφωρο αδίκημα το να υποστηρίζονται από πρωτοβουλίες πολιτών οι πολίτες που έχαναν τα σπίτια τους και να δημιουργείται προσπάθεια για την ακύρωση των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, παρά το γεγονός ότι ωθούσαν πολίτες στους δρόμους, παρά το ότι έπαιρναν τα σπίτια των πολιτών, για να εισπράξουν μηδαμινά ποσά πολλές φορές οι τράπεζες και τώρα αυτά τα ποσά τα παίρνουν τα funds. Είναι πραγματικά υπερβολικό να ακούμε την υπεράσπιση των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών από τον κ. Ξανθόπουλο, τη στιγμή που οδήγησαν πολύ κόσμο στην αστεγία.

Θα έπρεπε πραγματικά και ο ΣΥΡΙΖΑ να σκεφτεί τώρα, ιδίως τη στιγμή που έχει πάρει την απόφαση να μην συμπαραταχθεί με το κόμμα του κ. Τσίπρα, ποια θέση θέλει να πάρει. Θέλει να πάρει τη θέση που επέβαλε στη χώρα η κυβέρνηση Τσίπρα με τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς ή θέλει να κάνει την αυτοκριτική του και να διαφοροποιηθεί από αυτήν την καταστροφική πολιτική, η οποία ώθησε πολλούς συμπολίτες μας στους δρόμους;

Η Πλεύση Ελευθερίας πάντως -και αυτό το ξεκαθαρίζω, γιατί ειπώθηκε ότι κάποιοι άλλοι σιωπούσαν- ήταν στους δρόμους και στο πλευρό των πολιτών από την πρώτη στιγμή. Υπήρξαμε πάντοτε ενάντιοι σε αυτά τα ακραία μέτρα, τα οποία είχαν μοναδικό σκοπό να υποστηρίξουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις τράπεζες συγκεκριμένα, εντάσσονταν στην επιβολή του καταστροφικού τρίτου μνημονίου και θα συνεχίσουμε μέχρι τέλους και σήμερα με τα καινούργια καθεστώτα και τα καινούργια μέτρα να είμαστε αντίθετοι στις εξώσεις και στην επιβολή των εξωφρενικών μέτρων, που υιοθετούν τα funds και οι services ενάντια σε φτωχούς συμπολίτες μας, οι οποίοι δεν έχουν άλλο σπίτι πέρα από την πρώτη κατοικία, την οποία βλέπουν να χάνουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Καζαμιά.

Θα ήθελα να κάνω μία ανακοίνωση προς το Σώμα.

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Κύρωση σύμβασης παραχώρησης του δικαιώματος διοίκησης, διαχείρισης, λειτουργίας, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος»».

Καλείται στο Βήμα ο κ. Ευάγγελος Αποστολάκης, ανεξάρτητος Βουλευτής. Θα ακολουθήσουν ο κ. Κωνσταντίνιδης, ο κ. Κόνσολας και ο κ. Ξανθόπουλος ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Κύριε Αποστολάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιθυμώ να ξεκινήσω την αναφορά στην επέτειο των πενήντα δύο χρόνων από την τουρκική

εισβολή στην Κύπρο. Το καθήκον της μνήμης επιτάσσει να θυμόμαστε και να θυμίζουμε ότι πρόκειται για παράνομη κατοχή ευρωπαϊκού εδάφους, όπως και να στηρίξουμε κάθε πρωτοβουλία για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού στη βάση των αρχών του Διεθνούς Δικαίου, της ειρήνης και της συνύπαρξης στο νησί, με ξεκάθαρη εθνική στρατηγική στις σχέσεις μας με την Τουρκία, κοινή αντίληψη Ελλάδας-Κύπρου, αλλά και κοινή αντίληψη με τους Ευρωπαίους εταίρους μας.

Το καθήκον της μνήμης για το παρελθόν, όμως, επιτάσσει και την αγωνία για το παρόν. Εδώ, δυστυχώς, οι ευθύνες της Κυβέρνησης για την απουσία μιας σταθερής και πολυδιάστατης εξωτερικής πολιτικής στα μεγάλα θέματα είναι μεγάλες. Είναι μεγάλες οι ευθύνες για τη δηλητηρίαση του πολιτικού κλίματος στο εσωτερικό της χώρας, που με τα σκάνδαλα υπονομεύουν και άλλο την όποια εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς, ενώ την ίδια ώρα κάποια κυβερνητικά στελέχη υψώνουν τους τόνους απαιτώντας από την κοινωνία να τους ζητήσει και συγγνώμη. Από μία κοινωνία που χειμάζεται από την ακρίβεια και την επιδείνωση της αγοραστικής δύναμης, σε μια χώρα που φθίνει όχι μόνο οικονομικά, αλλά και δημογραφικά.

Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να τοποθετήσουμε όσα συζητούμε σήμερα, ζητήματα που συνήθως δεν βρίσκονται στο προσκήνιο της πολιτικής, κοινωνικής συζήτησης. Αναφέρομαι σε ζητήματα που αφορούν στα άτομα με αναπηρία. Τα ζητήματα αυτά επί της ουσίας αφορούν ολόκληρη την κοινωνία και πρέπει να την αφορούν, γιατί δυστυχώς είναι ακόμα ζητούμενο να γίνει αντιληπτό ότι τα άτομα με αναπηρία δεν είναι ένα ξεχωριστό κομμάτι από την κοινωνία, είναι η κοινωνία η ίδια.

Καλούμαστε, λοιπόν, να τοποθετηθούμε επί του νομοσχεδίου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, το οποίο περιλαμβάνει πάρα πολλές διατάξεις, αρκετές εκ των οποίων δεν θα έπρεπε να έχουν εισαχθεί σε αυτό το νομοσχέδιο. Αυτή, όμως, είναι μια πάγια κυβερνητική πρακτική που δεν προσδίδει, βέβαια, την απαιτούμενη ποιότητα στο νομοθετικό έργο και αφαιρεί από τις θετικές διατάξεις του που περιλαμβάνει.

Ένα από τα βασικά σημεία της σημερινής νομοθέτησης είναι ο μετασχηματισμός του θεσμού του Προσωπικού Βοηθού από την πιλοτική μορφή σε μόνιμη. Το γεγονός αυτό είναι πράγματι προς θετική κατεύθυνση και αν εφαρμοστεί με τους σωστούς όρους, θα έχει ουσιαστικό θετικό αντίκτυπο για τη ζωή και την καθημερινότητα των ωφελουμένων.

Υπάρχουν, όμως, κάποια σημεία τα οποία πρέπει να τα σημειώσουμε, γιατί υπάρχει πραγματική ανάγκη ο θεσμός να λειτουργήσει κατά το δυνατόν πιο αποτελεσματικά. Έτσι, λοιπόν, οφείλω να σημειώσω ότι τα ηλικιακά όρια που έχουν τεθεί στο άρθρο 5 για τους ωφελούμενους του θεσμού δεν έχουν κανένα λογικό έρεισμα. Με ποιο σκεπτικό έχουν τεθεί ως ηλικιακά όρια τα έτη από τα δεκάξι έως τα δεκαεφτά; Μετά τα εξήντα επτά ο ωφελούμενος παύει να έχει δικαίωμα στον Προσωπικό Βοηθό; Παύει να έχει δικαίωμα στην ανεξάρτητη διαβίωση; Το όριο αυτό πρέπει να απαλειφθεί.

Τώρα, ως προς τη χρηματοδότηση του θεσμού, δημιουργεί πραγματικά αρνητική εντύπωση το λεκτικό του άρθρου 5 περί «επιλέξιμων ωφελουμένων μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού». Δηλαδή, θα υπάρχουν άνθρωποι που πληρούν όλα τα κριτήρια, έχουν υπαρκτές ανάγκες και δεν θα δικαιούνται Προσωπικό Βοηθό επειδή εξαντλήθηκε ο διαθέσιμος

προϋπολογισμός. Ας το σκεφτούμε αυτό. Αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια τραγική παραδοχή αδιαφορίας και αποτυχίας.

Τώρα, ως προς την προθεσμία των έξι μηνών που δίνετε στους ενδιαφερόμενους για να βρουν τον Προσωπικό Βοηθό της επιλογής τους, θεωρώ πως είναι προφανές ότι έρχεται σε ευθεία αντίθεση με παραδοχές που γίνονται σε άλλα σημεία του ίδιου νομοσχεδίου, καθώς αναφέρεται ρητά πως η σχέση Προσωπικού Βοηθού και ωφελούμενου συνιστά μια σχέση ιδιαίτερης εμπιστοσύνης και εξάρτησης. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό ότι ένας άνθρωπος θα χάνει το σχετικό δικαίωμα, απλώς και μόνο επειδή δεν μπόρεσε εντός έξι μηνών να βρει Προσωπικό Βοηθό με τα αναγκαία αυτά χαρακτηριστικά.

Ως προς την Εθνική Πύλη και την Κάρτα Αναπηρίας, θέλω να τονίσω ότι είναι και αυτά εργαλεία, που όμως πρέπει να μπορούν να αμβλύνουν άμεσα υπαρκτές ανισότητες. Η Κάρτα Αναπηρίας πρέπει να αρκεί και να ισχύει έναντι όλων των Υπηρεσιών, για να σταματήσει επιτέλους η συστηματική ταλαιπωρία πολλών συμπολιτών μας.

Επίσης, θέλω να αναφερθώ και σε ένα άρθρο που μου έκανε εντύπωση. Μιλώ για το άρθρο 57 του νομοσχεδίου σχετικά με την ειδική διαδικασία ορισμού όρων και περιορισμών δόμησης για στρατιωτικές και άλλες κατοικίες σε ακίνητα που ανήκουν στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας. Έχω μια απορία για το τι ακριβώς περιγράφεται στο συγκεκριμένο άρθρο και ποιοι είναι οι σκοποί που εξυπηρετούνται. Θεωρώ πως θα πρέπει να ενημερωθούμε για το ποια ακίνητα αφορά η συγκεκριμένη διάταξη, σε ποιους δήμους βρίσκονται αυτά και αν αφορά αυτή η διάταξη κυρίως τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων. Απ' ό,τι φαίνεται, τελικά, από την τροπολογία που κατατέθηκε σήμερα, δεν αφορά τα στελέχη και τις οικογένειες του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά γίνεται προς όφελος του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής. Θα πρέπει να σκεφτούμε ότι πρέπει τουλάχιστον ένα ποσοστό των κατοικιών να διατίθεται σε αυτούς που ανήκουν στο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και που κατά κανόνα οι περιουσίες αυτές που χρησιμοποιούνται ανήκουν στα ταμεία τους.

Θέλω να σταθώ στο εξής: Την Παρασκευή θα γιορτάσουμε την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας, μιας δημοκρατίας ισχυρής, παρά τις όποιες αδυναμίες, στον απόηχο όμως και με ευθεία σύνδεση με την είδηση του θανάτου του εικοσάχρονου Θοδωρή, ενός παιδιού με αυτισμό, που επειδή δεν υπάκουσε σε ένα σήμα των αστυνομικών, πέθανε στο νοσοκομείο με μια σφαίρα στον αυχένα του. Αυτή η είδηση και άλλες ειδήσεις σαν αυτήν παγώνουν την κοινωνία και πλήττουν με τον τρόπο τους τη δημοκρατία μας, που ναι μεν είναι πλήρες πολίτευμα, αλλά είναι ένα πολίτευμα που χρειάζεται προστασία και που μέσα του όλοι οι πολίτες έχουν την υποχρέωση να το προστατεύουν, αλλά και να προστατεύονται από αυτό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Αποστολάκη.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Ευστάθιος Κωνσταντινίδης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας περιλαμβάνει ρυθμίσεις οι οποίες στοχεύουν σε μία κοινωνική πολιτική πιο ενεργητική ώστε οι κοινωνικές υπηρεσίες να πηγαίνουν πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών, πιο στοχευμένη διότι υπάρχει ποικιλομορφία παθήσεων που χρήζουν διαφορετικών παροχών και αντιμετώπισης, πιο οργανωμένη αφού σήμερα το κράτος διαθέτει τα λειτουργικά συστήματα και τα εργαλεία προκειμένου να διασφαλίζει ότι οι κοινωνικοί πόροι και οι υπηρεσίες καταλήγουν στους πραγματικούς δικαιούχους, πιο προσβάσιμη ώστε να υπάρχει καλύτερη ενημέρωση, μεγαλύτερη διαφάνεια και ευκολότερη λήψη των διατιθέμενων από το κράτος στηρίξεων και ενισχύσεων.

Παρότι στο νομοσχέδιο υπάρχουν ρυθμίσεις για πολλές ομάδες ευάλωτων συμπολιτών μας, στο επίκεντρό του βρίσκονται τα άτομα με αναπηρία. Με τις διατάξεις, λοιπόν, του νομοσχεδίου κάνουμε ένα ακόμα βήμα στην κατεύθυνση της διαμόρφωσης ενός λειτουργικότερου και ευρύτερου, καθολικού σχεδόν, πλαισίου υποστήριξης της αυτόνομης διαβίωσης και της ανεμπόδιστης ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους, διάσταση της οποίας αποτελεί η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή και δραστηριότητα. Και αυτό συμβαίνει με τη μετάβαση από την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος Προσωπικός Βοηθός, σε μία μόνιμη υπηρεσία εθνικής πλέον κάλυψης και εμβέλειας, αλλά και με την αντιμετώπιση ζητημάτων που ανέκυψαν κατά την πιλοτική εφαρμογή, με τον ορισμό σαφών προϋποθέσεων συμμετοχής, τη δημιουργία μητρώων Προσωπικών Βοηθών και Αξιολογητών, τη λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και τη θέσπιση σταθερού μηχανισμού χρηματοδότησης και διοικητικής υποστήριξης για τη με ενιαίο, διαφανή και αποτελεσματικό τρόπο λειτουργία του θεσμού σε εθνικό, όπως είπαμε, επίπεδο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο στόχος της μη ιδρυματοποίησης μέσω της αυτόνομης ή ημιαυτόνομης ή υποστηριζόμενης διαβίωσης για τους χρήστες των δομών και των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας δεν είναι καινούργιος. Έχει από χρόνια ενταχθεί στην ατζέντα του κοινωνικού, πρώην προνοιακού, συστήματος με πολλά επιτυχημένα παραδείγματα. Και επιτρέψτε μου να θυμηθώ το προχωρημένο για την εποχή του δίκτυο αυτόνομων κατοικιών -το γνωρίζει η κυρία Υφυπουργός από τη Θεσσαλονίκη- που είχε ο Άγιος Παντελεήμονας πριν ακόμα από είκοσι χρόνια, τη μεγαλύτερη εκείνη την εποχή -πιθανότατα και σήμερα- μονάδα κοινωνικής φροντίδας της χώρας, την οποία είχα την τιμή να υπηρετήσω.

Όμως για πολλές περιπτώσεις ατόμων με αναπηρίες η αυτόνομη διαβίωση θα ήταν αδύνατη χωρίς την ύπαρξη ενός Προσωπικού Βοηθού. Είναι για τον ανάπηρο τα χέρια, τα πόδια και τα μάτια του, μου είπε η φίλη μου Βασιλική Σιαλβέρα, Πρόεδρος του Σωματίου Ασθενών με Νωτιαία Μυϊκή

Ατροφία Ελλάδας, η οποία πρωτοστάτησε στην καθιέρωσή του. Γι' αυτό έχει ευεργετικό αποτέλεσμα η επέκτασή του, ο διπλασιασμός των ωφελούμενων συμπολιτών μας. Είναι θετική, αναμφίβολα, η πρόθεση και κριτική που ασκήθηκε από την Αντιπολίτευση για την ακόμα μεγαλύτερη εφαρμογή του, αθέμιτη όμως η προσπάθεια απαξίωσης ενός προγράμματος και ενός θεσμού που λες και υπήρχε προηγούμενα και τώρα μειώνεται ή καταργείται, ενώ συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο. Γεννήθηκε εξ υπαρχής.

Κυρία Υφυπουργέ, στα κριτήρια για τη χορήγησή του ή στους άλλους όρους για την παροχή του πρέπει οπωσδήποτε να ληφθεί υπ' όψιν η προσφάτως νομοθετηθείσα οριζόντια ρήτρα δίκαιης μετάβασης, όπως θα κάνετε με τη σχετική ΚΥΑ για την επέκταση του προγράμματος μετεγκατάστασης στη Δυτική Μακεδονία, κάτι που από την πρώτη στιγμή διεκδίκησα και ήδη έχει δεσμευθεί η πολιτική ηγεσία ότι θα επεκτείνεται και θα εφαρμόσει στους νομούς της Δυτικής Μακεδονίας.

Πολύ σημαντικός, λοιπόν, ο Προσωπικός Βοηθός και άλλο τόσο ο Εκπαιδευτής Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης για τα άτομα με αναπηρία όρασης. Γι' αυτούς τους συμπολίτες μας, η εκπαίδευση και η απόκτηση λειτουργικών και άλλων δεξιοτήτων είναι ζήτημα υπαρκτικό για την ασφαλή μετακίνησή τους, για την καθημερινότητά τους, για την κοινωνική ένταξή τους, κάτι που βεβαίως προϋποθέτει την καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου και οργανωμένου πλαισίου για την επιμόρφωση και την πιστοποίηση των ιδίων των εκπαιδευτών.

Μας είπε η κυρία Υπουργός ότι σήμερα ανέρχονται μόλις στους εννέα και, άρα, πρέπει να υπάρξει ένα πλαίσιο που θα τους επιμορφώνει και θα δημιουργήσει έναν ικανό αριθμό, προκειμένου να εκπαιδεύσει τα άτομα με προβλήματα όρασης, ώστε με τη σειρά τους να μπορούν να μεταδίδουν αυτές τις απολύτως αναγκαίες γνώσεις στους εκπαιδευόμενους, αλλά με έναν ενιαίο τρόπο και ένα συγκροτημένο πλαίσιο.

Καθορίζονται, συνεπώς, οι φορείς επιμόρφωσης, η διαδικασία πιστοποίησης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την οργάνωση και την υλοποίηση των προγραμμάτων, δημιουργείται και εδώ ειδικό μητρώο πιστοποιημένων εκπαιδευτών και ρυθμίζονται άλλα ζητήματα για την ενιαία παροχή αυτής της υπηρεσίας. Περαιτέρω, καθολική εφαρμογή αποκτά και το πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης για τα παιδιά ηλικίας έως έξι ετών, με στόχο τον εντοπισμό και την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση αναπτυξιακών προβλημάτων, το οποίο μπορεί να έχει, όπως όλοι αναγνώρισαν, ιδιαίτερα ευεργετικά αποτελέσματα για την πορεία και την ανάπτυξη των παιδιών, εφόσον διαγνωστεί έγκαιρα και υπάρξει η κατάλληλη και έγκαιρη καθοδήγηση και φροντίδα.

Αντιμετωπίζει, όμως, το νομοσχέδιο και δημογραφικά θέματα, αφού αναμορφώνει το πρόγραμμα δημογραφικής ανάπτυξης, καταργώντας εμπόδια και αμβλύνοντας κριτήρια ώστε να διευκολυνθούν τα νοικοκυριά που προτίθενται να μετεγκατασταθούν να φέρουν την κυρία κατοικία τους στους τόπους προορισμού. Ας είμαστε ειλικρινείς, όμως, και νομίζω ότι το αντιλαμβανόμαστε όλοι, σε ένα παγκόσμιο πρόβλημα, και πάντως του δυτικού κόσμου, δεν υπάρχει μία μεμονωμένη ή έστω μία δέσμη πολιτικών που μπορεί να αλλάξει τη ροή των πραγμάτων, χρειάζεται μία ολιστική

προσέγγιση, χρειάζεται μία αλλαγή κοινωνικού μοντέλου. Όσο θα υπάρχει ένας εργοδότης που δεν θα προσλαμβάνει μία κοπέλα, μία γυναίκα η οποία είναι έγκυος ή έχει φτιάξει μόλις την οικογένειά της, όσο δεν θα καθιερώσουμε ένα ισχυρό κίνητρο για τις τρίτεκνες μητέρες, ένα ισόβιο κίνητρο, όσο δεν θα κατευθύνουμε τους κατοίκους των Αθηνών στην ελληνική επαρχία ώστε να ζουν σε ένα περιβάλλον που μπορούν να έχουν δύο και τρία και τέσσερα παιδιά, νομίζω ότι με τις όποιες λύσεις, με τις όποιες παρεμβάσεις, τελικά, θα κυνηγάμε την ουρά μας.

Βασική, βέβαια, προϋπόθεση για την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων και όλων των παρεμβάσεων είναι και η ενίσχυση των υπηρεσιών και των δομών, άρα και της επιχειρησιακής ικανότητας του ΟΠΕΚΑ, γι' αυτό επιχειρείται η περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών, αλλά και η θωράκιση των συστημάτων του για τον κίνδυνο κυβερνοεπιθέσεων.

Τώρα, συζητήθηκαν επαρκώς, νομίζω, τα ζητήματα της δημόσιας υγείας με την παρουσία και του ιδίου του κυρίου Υπουργού Υγείας Άδωνι Γεωργιάδη, και η ένσταση της αντισυνταγματικότητας που μας άσκησε το ΠΑΣΟΚ, για να συμβεί και το αναγκαίο τσαρτσάρισμα, όπως συνηθίζεται. Να μην ξεχνάμε τις συνήθειές μας. Νομίζω, όμως, ότι το νομοσχέδιο θα πρέπει να μας βρει σύμφωνους στα περισσότερα άρθρα του, στις περισσότερες διατάξεις.

Σύμφωνους ελπίζω ότι μας βρίσκουν και οι ρυθμίσεις για την αναβάθμιση των όρων ασφάλειας για τα ελαφρά προσωπικά ηλεκτρικά οχήματα, την οποία μας παρουσίασε προηγουμένως ο αρμόδιος Αναπληρωτής Υπουργός, ο κ. Κώτσηρας, δεδομένου του ότι έχουν δημιουργηθεί, έχουν προκληθεί πολλά σοβαρά προβλήματα από την ανεξέλεγκτη κίνηση αυτών των πατινιών και των οχημάτων.

Ήλπιζα ότι θα μας βρει σύμφωνους και η ρύθμιση για τον περιορισμό στη διάθεση της κάνναβης. Μάλλον δεν συμβαίνει αυτό. Καταλήγω λέγοντας ότι δεν θα πρέπει να εγκλωβιστούμε σε μία άγονη κριτική, είναι ένα θετικό νομοσχέδιο που πρέπει να υπερψηφιστεί.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κωνσταντινίδη.

Τον λόγο έχει η Υφυπουργός, η κ. Ράπτη, για τις νομοτεχνικές που θα καταθέσει.

ΕΛΕΝΗ ΡΑΠΤΗ (Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καταθέτω επιπλέον νομοτεχνικές βελτιώσεις που είναι απαραίτητες για την αρτιότητα του συζητούμενου νομοσχεδίου. Πιο ειδικά στον τίτλο του νομοσχεδίου, μετά από τις λέξεις «στεγαστικής πολιτικής», τίθεται το σημείο στίξης παύλα (-) και προστίθενται οι λέξεις «Ρύθμιση για τις συντάξεις χηρείας».

Στον πίνακα περιεχομένων και στο σχέδιο νόμου:

α) η ενότητα Ε' αναριθμείται σε ενότητα Δ'.

β) Στον τίτλο του άρθρου 57, μετά από τη λέξη «Ταμείου» προστίθεται η λέξη «Ακινήτων» και...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία Υπουργέ, δεν είναι ανάγκη να τις διαβάσετε. Τις καταθέτετε και θα τις μοιράσουμε.

ΕΛΕΝΗ ΡΑΠΤΗ (Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Θα διαβάσω κάποιες και τις υπόλοιπες, απλώς, θα τις αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Όπως νομίζετε.

ΕΛΕΝΗ ΡΑΠΤΗ (Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Η ενότητα ΣΤ΄ αναριθμείται σε ενότητα Ε΄.

Στην περίπτωση Ζ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «περί μη ύπαρξης ψυχικής νόσου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περί καταλληλότητας για τα συγκεκριμένα καθήκοντα».

Στην παράγραφο 5 του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου η λέξη «αμοιβή» αντικαθίσταται από τη λέξη «αποζημίωση».

Συναφούς περιεχομένου είναι και οι υπόλοιπες νομοτεχνικές βελτιώσεις στα άρθρα 8, 9, 10, 36, 42, 44, 48, 50, 52, 53, 54, 57, 58, 59, 67, 70, 71, 80, 84, όπως αναλυτικά εμπεριέχονται στο έγγραφο που σας καταθέτω.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Ελένη Ράπτη καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Υπουργέ.

Καλείται στον Βήμα ο κ. Εμμανουήλ Κόνσολας, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και θα ακολουθήσει ο κ. Ξανθόπουλος.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν ο κ. Κωνσταντίνιδης ανέλυσε με ακρίβεια σημαντικές πτυχές του νομοσχεδίου. Ποιος από την Αντιπολίτευση, συνάδελφος, συναδέλφισσα, μπορεί να αμφισβητήσει ότι αυτές οι ρυθμίσεις είναι στη θετική κατεύθυνση και ποιος μπορεί να αμφισβητήσει, από την τοποθέτηση της κυρίας Υπουργού και της κ. Ράππη τώρα, ότι οι ρυθμίσεις που καταθέτει τώρα ως νομοθετικές βελτιώσεις είναι επ' ωφέλεια των πολιτών για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, αλλά και της ευημερίας και της κοινωνικής συνοχής; Κανείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αυτό το λέω, γιατί η εισήγηση της κ. Μιχαηλίδου και στις Επιτροπές και εδώ ήταν τόσο εμπειριστατωμένη, που νομίζω ότι οι φωνές λαϊκισμού που ακούγονται από μερίδα -το τονίζω-, από μερίδα συναδέλφων δεν συνάδουν με τη φιλοσοφία αυτού του νομοσχεδίου που είναι ένα πάγιο αίτημα της ελληνικής κοινωνίας.

Θέλω να συγχαρώ συνολικά την ηγεσία του Υπουργείου, αλλά και τους συνεργάτες που κατέθεσαν αυτό το πολύ σημαντικό, εξαιρετικά επίκαιρο νομοσχέδιο που απαντά σε προβλήματα χρονίζοντα και δίνει ώθηση στην ελληνική οικογένεια. Γιατί, ξέρετε, το να κάνεις εξαγγελίες χωρίς κοστολόγηση, δεν υπάρχει αντίκρισμα αποτυπωμένο στο πεδίο της πολιτικής και αυτό πρέπει να το αναγνωρίσουμε όλοι. Γιατί η Κυβέρνηση θεωρεί ότι η κοινωνική πολιτική συνδέεται με σαφή και ξεκάθαρη στόχευση, με επαρκή ρεαλιστική και απρόσκοπτη χρηματοδότηση. Αυτό είναι ένα μετρήσιμο μέγεθος της πολιτικής που έχει απαντήσει η ηγεσία του Υπουργείου σε όλο το εύρος γι' αυτό το νομοσχέδιο. Γιατί η υπόθεση της διακυβέρνησης της χώρας είναι ένα θέμα ευθύνης.

Το νομοσχέδιο που έρχεται σήμερα προς συζήτηση και ψήφιση στη Βουλή, αποτυπώνει μια σειρά ουσιαστικών και στοχευμένων παρεμβάσεων που αφορούν στα άτομα με αναπηρία, στη στέγαση, αλλά και στα διοικητικά ζητήματα που σχετίζονται με τα προνοιακά επιδόματα και έχουμε δει στο φως της δημοσιότητας τοποθετήσεις κοινωνικών φορέων και παραγόντων που συγκλίνουν σ' αυτήν την αναφορά μου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά πρώτο λόγο θα ήθελα να αναφερθώ σε μια πολύ σημαντική κοινωνική κατάκτηση που έχει την υπογραφή αυτής της Κυβέρνησης και θα πρέπει να συνεχιστεί και να ενισχύεται διαρκώς στο μέλλον, και αναφέρομαι στον θεσμό του Προσωπικού Βοηθού για τα άτομα με αναπηρία. Ποιος αμφισβητεί αυτήν την πολύ σημαντική πρόβλεψη; Είναι μια κατάκτηση και μια πρόνοια όπου η πολιτική επιβραβεύει τον αγώνα διαβίωσης των ανθρώπων αυτών και το πρόγραμμα αυτό, αλλά και ο συγκεκριμένος θεσμός, όπως όλοι γνωρίζουμε, ξεκίνησε πιλοτικά και επιβραβεύτηκε από την ελληνική κοινωνία. Είδαμε δεκάδες σχόλια από φορείς, αλλά και στην επιτροπή να καταθέτουν τις μαρτυρίες τους γι' αυτό.

Αρχικά, χίλιοι πεντακόσιοι πολίτες άτομα με αναπηρία απέκτησαν Προσωπικό Βοηθό που στήριζε τα ζητήματα της καθημερινότητάς τους και μπορώ να πω ότι η ενεργοποίηση αυτού του θεσμού ανακούφισε πολλές, μα πολλές οικογένειες που είχαν μέλη τους άτομα με αναπηρία. Ο Προσωπικός Βοηθός μπορεί να στηρίζει το άτομο με αναπηρία μέσα ή και έξω από το

σπίτι. Ακούσαμε και την Υπουργό με γλαφυρότητα να αναφέρεται στο παράδειγμα αυτής και με το νομοσχέδιο που έρχεται σήμερα προς συζήτηση και ψήφιση, διπλασιάζονται τα άτομα με αναπηρία που θα έχουν τη δυνατότητα πλέον να έχουν Προσωπικό Βοηθό, ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται και η αμοιβή των Προσωπικών Βοηθών από το πρόγραμμα αυτό.

Δεν είναι σημαντική κατάκτηση; Υπάρχει κάποιος Βουλευτής σε αυτή την Αίθουσα που διαφωνεί με αυτή την πρόβλεψη; Οφείλω να επισημάνω ότι όλα αυτά δεν είναι λόγια του αέρα ούτε ασκήσεις επί χάρτου. Το Πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός» ενισχύεται με πρόσθετη χρηματοδότηση συνολικού ύψους 34,8 εκατομμυρίων ευρώ από το ΕΣΠΑ, κάτι που διασφαλίζει τη συνέχεια του Προγράμματος μετά την αρχική πιλοτική εφαρμογή του που χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού μπαίνει πλέον σε φάση μόνιμης και καθολικής εφαρμογής με τη χρηματοδότηση να καλύπτει τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους σε μεγάλο βαθμό, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό για αυτή την πρόβλεψη της πολιτικής του Υπουργείου.

Θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύ σημαντική την αναβάθμιση των υποστηρικτικών δράσεων, όπως για παράδειγμα: Η βελτίωση του πληροφοριακού συστήματος, η υποστήριξη και η λειτουργία του προγράμματος, ο επανασχεδιασμός του εκπαιδευτικού υλικού, η αναβάθμιση της πλατφόρμας εκπαίδευσης προσωπικών βοηθών, η εκπαίδευση προσωπικών βοηθών και ωφελούμενων, καθώς και η λειτουργία των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης, κάτι που θεωρούμε ότι είναι σημαντικό αλλά και δίκαιο και πρέπει να το πιστωθεί η κ. Μιχαηλίδου και οι συνεργάτες της και είναι πρόβλεψη για την εφαρμογή του θεσμού του Προσωπικού Βοηθού και στα μικρά νησιά.

Το τονίζω αυτό και επιτρέψτε μου να πω -και πολλοί από εσάς είναι από νησιωτικές περιοχές και το γνωρίζετε- ότι δεν υπάρχει μεγάλη διαθεσιμότητα στα μικρά νησιά που ξεπερνά την απαγόρευση απασχόλησης μελών του οικογενειακού περιβάλλοντος στον ρόλο του Προσωπικού Βοηθού για Άτομα με Αναπηρία. Γι' αυτό και θεωρώ σωστή και επιβεβλημένη αυτήν την πρόβλεψη, την ειδική πρόβλεψη που έχει τεθεί σε νησιωτικούς δήμους κάτω των πέντε χιλιάδων κατοίκων, σύμφωνα με την οποία θα έχουν την δυνατότητα να αναλαμβάνουν ρόλο προσωπικού βοηθού και συγγενικά πρόσωπα ατόμων με αναπηρία, κάτω από συγκεκριμένες προβλέψεις και προϋποθέσεις. Διότι μέχρι σήμερα άτομα με αναπηρία σε αυτές τις περιοχές, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δεν είχαν τη δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα, λόγω του ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμα πρόσωπα και άτομα να αναλάβουν τον ρόλο του προσωπικού βοηθού. Έτσι λύνεται ένα πρόβλημα από την παθογένεια αυτή και τη δυσλειτουργία της αρχικής πρόβλεψης στα μικρά νησιά.

Στις θετικές διατάξεις του νομοσχεδίου περιλαμβάνεται και η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, αλλά και αρμοδιοτήτων που αφορά τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων.

Επιτρέψτε μου στον επίλογό μου, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω τη σημαντική πρόβλεψη για το στεγαστικό πρόβλημα. Η κυρία Υπουργός, η

κυρία Υφυπουργός, αλλά και οι συνεργάτες της πρόβλεψαν να μπορεί να οικοδομηθεί ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που αφορά τη στέγαση στελεχών είτε του στρατού είτε της δημόσιας διοίκησης, με τη δημιουργία δύο χιλιάδων κοινωνικών κατοικιών σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Κάτι σημαντικό που το ξέρουν και οι συνάδελφοι από τη Βόρεια Ελλάδα, είναι ότι πρόκειται για κατοικίες με χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς πόρους.

Επιτρέψτε μου όμως, να πω κυρία Υπουργέ ότι στις ακριτικές περιοχές πρέπει να δώσουμε μια ιδιαίτερη προσοχή. Το παράδειγμα είναι αυτό που θα αναφερθώ για το Αγαθονήσι.

Στο Αγαθονήσι, ενώ υπήρχε η απόφαση, η θετική εισήγηση από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας να παραχωρηθούν σχετικά οικόπεδα, εκτάσεις για την κάλυψη αυτών των αναγκών, γνωρίζετε ότι ένας μικρός δήμος, όπως το Αγαθονήσι δεν έχει τους πόρους να οικοδομήσει κτήρια, προκειμένου να στεγαστούν ιατροί, νοσηλευτές ή και ακόμα και εκπαιδευτικοί ή άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι. Γι' αυτό θα πρότεινα, κύριε Υπουργέ, να προβλέψετε από το Υπουργείο σας να καλυφθεί αυτή η πολύ σημαντική πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών και αν ήταν δυνατόν να δούμε και τη δυνατότητα και σε άλλα νησιά του Αιγαίου, ιδιαίτερα εκείνα με εθνική σημασία και γεωπολιτική αξία.

Κλείνοντας, θα ήθελα να χαιρετήσω την πρόβλεψη που και ο κ. Κώτσηρας εδώ έφερε και τεκμηρίωσε για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που αφορούν τα ηλεκτρικά πατίνια, που δίνουμε έτσι μια στέρα αντιμετώπιση και πολιτική στα ανήλικα παιδιά που θα μπορούν πλέον να προστατευθούν και να προστατεύσουμε και εμείς τις ζωές των Ελλήνων που θα χρειαστούν να στελεχώσουν την ελληνική κοινωνία που τόσο ανάγκη υπάρχει, ανάγκη προστασίας για τη ζωή. Να συγχαρώ και αυτό το Υπουργείο.

Καλώ όλους τους συναδέλφους να δουν τα θετικά του νομοσχεδίου και να υπερψηφίσουν αυτό το πολύ σημαντικό επίκαιρο νομοσχέδιο, άκρως αναγκαίο για την ελληνική κοινωνία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Στο δευτερόλεπτο τελειώσατε, κύριε Κόνσολα. Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Θεόφιλος Ξανθόπουλος, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Εθνική Αντιπροσωπεία συζητά ένα νομοσχέδιο με τίτλο «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

Και είναι μια ειρωνεία της συγκυρίας, διότι μιλάμε για άτομα με αναπηρία, ενώ ακόμα είναι ζεστό το αίμα του νεαρού Θεόδωρη Κατσαφάδου, ο οποίος έπεσε από τις σφαίρες αστυνομικών, εξαιτίας του ότι το θύμα ήταν

ανάπηρος, ήταν αυτιστικός, είχε προβλήματα. Και μια κοινωνία η οποία αποκλείει τους διαφορετικούς, θέτει τύχη, θέτει όρια σ' αυτούς που μας φαίνονται ότι είναι κάποιοι άλλοι, στο ακρότατο σημείο σκληρότητας φτάνει όταν τα εντεταλμένα για την προστασία όλων των πολιτών όργανα, τον εκτελούν, διότι προσπάθησε, λέει, να διαφύγει. Δεν μπαίνω τώρα στην ποινική διάσταση της υπόθεσης. Θα κριθεί από τα δικαστήρια. Δεν είναι το θέμα αυτό. Είναι ότι νομοθετούμε σε μια κοινωνική πραγματικότητα όπου οι άνθρωποι που έχουν κάποια σωματικά ή πνευματικά χαρακτηριστικά διαφοροποιημένα από τα δικά μας, είναι μειονότητα, όχι γιατί αυτοί κατατάσσουν εαυτούς σε άλλο πλαίσιο. Είναι γιατί εμείς έχουμε ορθώσει τείχη σινικά πολλές φορές ανάμεσα σε εμάς που υποτίθεται ότι είμαστε οι κανονικοί και σε αυτούς που δεν είναι οι κανονικοί, που είναι μη κανονικοί!

Διότι τι είναι η αναπηρία; Τα σωματικά χαρακτηριστικά στη σύγχρονη πραγματικότητα δεν πρέπει να αποτελούν κριτήριο αποκλεισμού. Είναι ταυτοτικά στοιχεία κάποιων ανθρώπων οι οποίοι φέρουν τα στοιχεία αυτά, με τα οποία πορεύονται, κατά πάσα πιθανότητα για όλη τους τη ζωή.

Η κοινωνία ορίζει το πλαίσιο όταν δεν έχουμε δυνατότητα πρόσβασης στα πεζοδρόμια για παράδειγμα, είναι προφανές ότι ένας άνθρωπος που έχει κινητικά προβλήματα δεν μπορεί να βγει από το σπίτι του. Όταν δεν έχουμε δυνατότητα πρόσβασης σε δημόσια κτήρια για ανθρώπους με προβλήματα όρασης ή με προβλήματα κίνησης, είναι προφανές ότι αποκλείουμε έναν πολίτη από το δικαίωμα επίσκεψης και πρόσβασης σε μια δημόσια υπηρεσία. Όταν ένας πολίτης δεν έχει τη δυνατότητα, λόγω των σωματικών του χαρακτηριστικών, να απολαμβάνει όλων των δικαιωμάτων που απολαμβάνουμε εμείς οι υπόλοιποι, αυτό είναι μία ύβρις, μια προσβολή στην κοινωνία, είναι ένα μειονέκτημα για όλους μας, γιατί ακριβώς δεν αφορά τον ίδιο. Αφορά εμάς που έχουμε χτίσει ένα τείχος αποκλεισμού και έχουμε αφήσει αυτούς τους ανθρώπους απ' έξω.

Τι στόχους πρέπει να βάλουμε σαν κοινωνία σήμερα; Πώς μπορεί να συζητήσουμε για την ένταξη των ανθρώπων αυτών στην καθημερινότητα; Ποιες υποδομές πρέπει να γίνουν για να νιώσουν οι άνθρωποι αυτοί ότι είναι αποδεκτοί και ευπρόσδεκτοι στην καθημερινότητα των υπολοίπων και ποιες πολιτικές πρέπει να ακολουθηθούν, έτσι ώστε από τη νεαρή νηπιακή ηλικία μέχρι το βαθύ γύρας οι άνθρωποι αυτοί να έχουν τη φροντίδα της κοινωνίας και να αισθάνονται μέλη της κοινωνίας και όχι αποσυνάγωγοι;

Λέει κάτι το σχέδιο νόμου για την αποϊδρυματοποίηση; Προωθεί την ανεξάρτητη διαβίωση σε σημαντικό βαθμό με τον προσωπικό βοηθό; Αυτά είναι τα ζητήματα που οφείλουμε να συζητήσουμε ως εθνική αντιπροσωπεία και όχι διαχειριστικού και τεχνικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, όπως αυτές που έχουν γεμίσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Μιλάμε για τη δημογραφική κατάρρευση. Να σας δώσω στοιχεία που είναι εξαιρετικά ανησυχητικά και τα οποία τα βιώνω και σαν Βουλευτής της Δράμας. Στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη από το 2022 έως το 2026 έχουμε 37.317 θανάτους και μόλις 15.195 γεννήσεις. Από το 2011 έως το 2021 η Περιφέρειά μας έχει την πρώτη θέση σε όλες τις περιφέρειες της χώρας σε διαρροή νεανικών ηλικιών.

Καταθέτουμε μάλιστα σήμερα ή αύριο, νομίζω, και σχετική ερώτηση γιατί ακριβώς ό,τι πολιτικές και να σχεδιάζουμε, όταν υπάρχει αυτή η δημογραφική κατάρρευση στα σύνορα της χώρας, είναι προφανές ότι οι πολιτικές δεν έχουν στόχο, δεν αφορούν την κοινωνία, δεν αντιμετωπίζουν το αύριο.

Νομίζω ότι πρέπει να είμαστε πάρα πολύ συγκεκριμένοι γι' αυτά που έχουμε ως απαίτηση από μια σύγχρονη κοινωνία. Το σύστημα πρέπει να προσαρμόζεται στο ανάπηρο άτομο. Το είπα προηγουμένως. Εάν δεν έχουμε ράμπες, αποκλείεις τον κινητικά ανάπηρο. Εάν δεν έχουμε δυνατότητα πρόσβασης στα άτομα χωρίς όραση, τα άτομα αυτά μένουν εκτός της δημόσιας ζωής. Άρα δεν έχει νόημα η αντίστροφη συζήτηση, αλλά το σύστημα να αναπροσαρμόζεται στις ανάγκες των αναπήρων.

Εδώ η αναπηρία στη συντριπτική πλειονότητα είναι μια μόνιμη κατάσταση. Άρα τι νόημα έχει να υπάρχουν όρια ηλικίας; Άπαξ και κριθείς ανάπηρος πρέπει να καταργούνται τα όρια ηλικίας. Υπάρχει περίπτωση δηλαδή κάποια στιγμή ο τυφλός στο βάθος χρόνου να δει, να ανακτήσει την όρασή του; Και τους ταλαιπωρούμε με διαδικασίες γραφειοκρατικές και επανεξετάσεις κτλ.;

Ο προσωπικός βοηθός πρέπει να είναι καθολική παροχή, καθολική. Διότι δεν μπορώ να φανταστώ ότι υπάρχουν οι τυχεροί οι οποίοι πρόλαβαν και θα απολαμβάνουν της παρουσίας και της βοήθειας στη ζωή τους του προσωπικού βοηθού και υπάρχουν οι άλλοι οι οποίοι έχουν ατύχησει.

Η κάρτα αναπηρίας. Η κάρτα αναπηρίας είναι ένα δημόσιο έγγραφο σήμερα. Πρέπει να καταργήσετε την επαναλαμβανόμενη πιστοποίηση. Όταν έχεις κάρτα αναπηρίας δεν χρειάζεσαι άλλο δικαιολογητικό και βεβαίως τις χρονοβόρες διαδικασίες και ψυχοφθόρες διαδικασίες που συνοδεύουν τις συνεχείς και επιλαμβανόμενες πιστοποιήσεις, απ' το να κλείσεις ραντεβού, να βρεθεί το ιατρικό συνεργείο, να πας να επισκεφθείς, να, να, να, να. Όταν έχεις κάρτα αναπηρίας, αυτή η κάρτα αναπηρίας καλύπτει όλες τις γραφειοκρατικές ανάγκες.

Η πρώιμη παρέμβαση. Ναι, ωραία, θετικό μέτρο, αλλά αν είναι περιστασιακό, αν είναι επιμεριστικό, παύει να έχει τη σημασία του. Δηλαδή πιο πολύ μου φαίνεται με τον τρόπο που το εισάγετε ως ένα άλλοθι, ως μια επίκληση ότι κάνουμε κάτι και γι' αυτό το κομμάτι, παρά ως μια ουσιαστική πολιτική παρέμβαση. Η πρώιμη παρέμβαση λοιπόν πρέπει να φτάνει έγκαιρα σε κάθε παιδί. Αλλιώς είναι μια διαδικαστικού χαρακτήρα χειρονομία της έννομης τάξης προς κάποιους, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως άλλοθι και ως διαδικασία απενοχοποίησης για εμάς τους υπόλοιπους, γιατί δήθεν παίρνουμε κάποια μέτρα γι' αυτούς.

Τέλος, η προσβασιμότητα να πάψει να αποτελεί διαρκές πιλοτικό πρόγραμμα. Τι θα πει πιλοτικό πρόγραμμα; Πιλοτικό πρόγραμμα είναι ένα πρόγραμμα το οποίο είναι ένα πρόγραμμα πιλότος για να καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα και να διαμορφώσουμε μια πάγια πολιτική. Δεν μπορεί να είναι η προσβασιμότητα ένα διαρκές πιλοτικό πρόγραμμα, γιατί αναιρείται, αναιρεί την ίδια την ουσία του πιλοτικού προγράμματος. Πρέπει να γίνει

μόνιμο, καθολικό πρόγραμμα, έτσι ώστε η προσβασιμότητα να διαπερνά όλη τη γκάμα, όλο το εύρος της δημόσιας ζωής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έγινε πολλή συζήτηση για τα δικαιώματα των ανθρώπων που έχουν αναπηρία, για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους και βεβαίως για το θεσμικό πλαίσιο που έχουμε διαμορφώσει. Πρέπει να γίνει όμως μια πάρα πολύ ουσιαστική συζήτηση για τη νοοτροπία που διαμορφώνεται γύρω από αυτούς τους ανθρώπους, πώς εμείς, οι αρτιμελείς θα πω, αντιμετωπίζουμε τους ανθρώπους που έχουνε κινητικά ή άλλα προβλήματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ)

Αυτή είναι μια βαθιά συζήτηση πολιτικού και ιδεολογικού χαρακτήρα. Γιατί μια κοινωνία η οποία «επενδύει», σε εισαγωγικά, μόνο σε αυτούς που είναι πλειοψηφία, μόνο σε αυτούς που μπορεί να είναι παραγωγικοί, άρα αποδοτικοί, σύμφωνα με το κυρίαρχο μοντέλο, είναι μια κοινωνία η οποία αποκλείει, χωρίς να έχει κανένα δικαίωμα, ανθρώπους που δεν ανταποκρίνονται σε αυτή τη νόρμα. Δεν θέλω να το ιδεολογικοποιήσω πλήρως και να πω ότι επεκτείνει αυτούς τους αποκλεισμούς και σε ανθρώπους που έχουν άλλου είδους επιλογές, άλλου είδους κατευθύνσεις στη ζωή τους. Μιλάω μόνο για τα ζητήματα της αναπηρίας.

Αλλά βλέπουμε στην καθημερινότητά μας ότι εξελίσσεται ένας μισαναπηρικός λόγος, ο οποίος τείνει να γίνει κανονικότητα και στις πολύ δύσκολες συνθήκες που περνάμε ως κοινωνία, αντί να αναπτύσσονται μορφές αλληλεγγύης μεταξύ μας, όλων των ανθρώπων, και των αρτιμελών και των αναπήρων, αρχίζουν και εμφιλοχωρούν διαφοροποιήσεις που ξεκινούν από το πολύ χαρακτηριστικό «χριστιανός, μουσουλμάνος, ξανθός, μελαχρινός, άσπρος, μαύρος» και φτάνουν βεβαίως στο «αρτιμελής» και στο «ανάπηρος».

Αυτά τα ζητήματα οφείλουμε να δούμε ως νομοθετικό σώμα. Δεν διαγράφω, δεν παραμελώ τα διαχειριστικού χαρακτήρα ζητήματα που λύνει το νομοσχέδιο, αλλά ένα νομοσχέδιο το οποίο θα να κάνει Πολιτική, με το πι κεφαλαίο, θέλει να ανοίξει δρόμους για την κοινωνία, θέλει να αναδείξει τα κυρίαρχα ζητήματα, μεταξύ των οποίων είναι αυτή η αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων και η βοήθεια που οφείλει να παρέχει η κοινωνία στα άτομα που μειονεκτούν στον άλφα ή βήτα βαθμό, εάν δεν γίνει αυτή η συζήτηση, το νομοσχέδιο αυτό είναι κενό νοήματος.

Γιατί ένα μέγιστο ζήτημα, που είναι η αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων, η ισότητα μεταξύ των ανθρώπων, η δυνατότητα πρόσβασης μεταξύ των ανθρώπων, γίνεται ένα manual -ναι, έτσι θα το χαρακτηρίσω- διαχείρισης ατομικών συμπεριφορών και με την έννοια αυτή παύει να έχει τον χαρακτήρα τον ουμανιστικό, που θα θέλουμε τουλάχιστον εμείς στον ΣΥΡΙΖΑ.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, τον συνάδελφο κ. Θεόφιλο Ξανθόπουλο.

Να καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, τον συνάδελφο κ. Αχμέτ Ιλχάν.

Κύριε Ιλχάν, έχετε τον λόγο.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κατ' αρχάς θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ απόλυτα με τον εξαιρετικό συνάδελφο του ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Ξανθόπουλο, για όλη τη φιλοσοφία που ήθελε να αναπτύξει όσον αφορά το θέμα των αναπήρων, των μειονοτήτων και της διαφορετικότητας και ότι πρέπει να γίνει μια ολική προσέγγιση του ζητήματος.

Τώρα ας δούμε όμως λίγο το νομοσχέδιο. Κύριε Υπουργέ, είπαμε, υπάρχουν νομοσχέδια που τα αξιολογούμε με βάση το δημοσιονομικό τους αποτύπωμα. Υπάρχουν όμως και νομοσχέδια, όπως το σημερινό, που πρέπει να τα κρίνουμε με ένα διαφορετικό μέτρο, αν κάνουν τους ανθρώπους να αισθάνονται πιο ελεύθεροι. Γιατί η αναπηρία δεν είναι μια εξαίρεση που αφορά λίγους, είναι ένας καθρέφτης του πολιτισμού μας. Ο τρόπος με τον οποίο μια δημοκρατική πολιτεία αντιμετωπίζει τους πολίτες που χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη δείχνει τελικά πόσο δημοκρατική είναι.

Ως Κοινοβουλευτικός Τομεάρχης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΠΑΣΟΚ θεωρώ ότι η σημερινή συζήτηση δεν αφορά απλώς ένα ακόμη κοινωνικό νομοσχέδιο. Αφορά την ίδια την ποιότητα της δημοκρατίας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ δεν ήλθε σήμερα να μηδενίσει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης. Αναγνωρίζουμε ότι η μονιμοποίηση του προσωπικού βοηθού, η πρώιμη παρέμβαση και η κάρτα αναπηρίας αποτελούν όντως θετικές θεσμικές πρωτοβουλίες. Όταν ένα μέτρο υπηρετεί την αυτονομία και την κοινωνική ένταξη, δεν έχει κομματικό χρώμα, έχει κοινωνικό πρόσημο και γι' αυτό και θα στηρίξουμε κάθε διάταξη που διευρύνει πραγματικά τα δικαιώματα.

Όμως, δεν μπορούμε να αποδεχτούμε να χρησιμοποιείται η λέξη -σε εισαγωγικά- «καθολικότητα», όταν το ίδιο το νομοσχέδιο αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο αποκλεισμών λόγω περιορισμένων ή πιστώσεων ή ηλικιακών ορίων ή διοικητικών φίλτρων. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν εφαρμόζονται μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού!

Θέλω ιδιαίτερα να σταθώ στον θεσμό του προσωπικού βοηθού. Για κάποιους ίσως είναι ένας ακόμα τίτλος ενός νομοσχεδίου. Για έναν άνθρωπο, όμως, που χρησιμοποιεί ένα αναπηρικό αμαξίδιο, για ένα νέο που θέλει να σπουδάσει, να εργαστεί ή να δημιουργήσει οικογένεια, ο προσωπικός βοηθός σημαίνει κάτι πολύ περισσότερο, σημαίνει ότι μπορεί να αποφασίζει ο ίδιος για τη ζωή του.

Αυτή είναι η ουσία της ελευθερίας και θέλω να παραμείνω σε αυτήν τη λέξη. Δεν είναι τυχαίο ότι η ίδια η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αντιμετωπίζει την προσωπική βοήθεια

ως εργαλείο ανεξάρτητης διαβίωσης και όχι απλά ως προνοιακή παροχή. Γι' αυτό και αξίζει να ακούσουμε με ιδιαίτερη προσοχή την επιστολή που απέστειλαν οι ίδιες οι οργανώσεις της αναπηρικής κοινότητας. Δεν ζητούν προνοιακή μεταχείριση, αλλά ζητούν να μην βρεθεί ούτε ένας σημερινός ωφελούμενος χωρίς προσωπική βοήθεια κατά τη μετάβαση στο νέο σύστημα, ζητούν επαναξιολόγηση των πραγματικών αναγκών κάθε ανθρώπου, ζητούν αξιοπρεπείς αμοιβές και πλήρη εργασιακά δικαιώματα. Όμως, πάνω από όλα ζητούν κάτι που σε μία ευρωπαϊκή δημοκρατία θα έπρεπε να θεωρείται αυτονόητο: Να σχεδιάζονται οι πολιτικές μαζί με τους ίδιους τους ανθρώπους που τις βιώνουν.

Για τον λόγο αυτό, το ΠΑΣΟΚ προτείνει συγκεκριμένες θεσμικές εγγυήσεις και θέλω να τις αναφέρω επιγραμματικά πέντε μόνο:

Πρώτον, δικαίωμα ένστασης και επαναξιολόγησης. Ο εισηγητής μας τα είπε στην αγόρευσή του.

Δεύτερον, συνέχιση της υποστήριξης μέχρι την ολοκλήρωση κάθε επανεξέτασης.

Τρίτον, μόνιμη κρατική χρηματοδότηση και όχι προσωρινή εξάρτηση από ευρωπαϊκά κονδύλια.

Τέταρτον, πραγματική δυνατότητα επιλογής και αλλαγής προσωπικού βοηθού από τον ίδιο τον ωφελούμενο, δηλαδή να έχει την εξουσία να αποφασίζει.

Και πέμπτον, φυσικά αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για τους ανθρώπους που καλούνται να υπηρετήσουν έναν τόσο απαιτητικό κοινωνικό θεσμό.

Αυτές οι προτάσεις δεν είναι κομματικές προτάσεις. Είναι οι ελάχιστες προϋποθέσεις ώστε ένας σωστός θεσμός να λειτουργήσει σωστά.

Το ίδιο ισχύει και για την πρώιμη παρέμβαση. Η έγκαιρη στήριξη ενός παιδιού μπορεί να αλλάξει ολόκληρη τη ζωή του. Δεν μπορεί, όμως, η ποιότητα της υποστήριξης να εξαρτάται -εδώ, προσοχή!- αν γεννήθηκε στην Αθήνα, στη Θράκη, σε ένα νησί του Αιγαίου ή σε ένα ορεινό χωριό της Ροδόπης. Η ισότητα δεν μπορεί να σταματάει στα όρια της περιφέρειας.

Επειδή εκπροσωπώ μια ακριτική περιοχή, γνωρίζω πολύ καλά ότι η μεγαλύτερη ανισότητα στη χώρα μας είναι συχνά η γεωγραφική ανισότητα. Τα δικαιώματα δεν πρέπει να εξαρτώνται από τον ταχυδρομικό κώδικα, ούτε από το εάν μια οικογένεια μπορεί να μετακινηθεί εκατοντάδες χιλιόμετρα για να βρει υπηρεσίες που θα έπρεπε να υπάρχουν κοντά της. Η κοινωνική συνοχή χτίζεται, όταν το κράτος φτάνει παντού και όχι όταν οι πολίτες αναγκάζονται να κυνηγούν το ίδιο το κράτος.

Κυρία Υπουργέ, η κοινωνική πολιτική χρειάζεται σχέδιο, διάρκεια και θεσμική σοβαρότητα. Γι' αυτό δεν μπορούμε να αποδεχτούμε ότι σε ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο παρεμβάλλονται άσχετες και θεσμικά προβληματικές διατάξεις που αποδυναμώνουν την ουσία του και περιορίζουν το κοινοβουλευτικό έργο.

Κλείνω με μια σκέψη. Στην πολιτική συχνά μιλάμε για ανάπτυξη, για αριθμούς και για δείκτες. Υπάρχει, όμως, ένας δείκτης που δεν αποτυπώνεται ποτέ στους προϋπολογισμούς και είναι ο βαθμός αξιοπρέπειας που προσφέρει μια χώρα στους πολίτες της. Εκεί θα κριθούμε όλοι και εκεί οφείλουμε να κάνουμε περισσότερα. Γιατί μια κοινωνία γίνεται πραγματικά ισχυρή μόνο όταν δεν αφήνει κανέναν πίσω. Αυτό είναι το κοινωνικό κράτος

που πιστεύει το ΠΑΣΟΚ και αυτή είναι η Ελλάδα που αξίζουν όλοι οι πολίτες της.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον συνάδελφο κ. Ιλχάν.

Θα καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, τον συνάδελφο τον κ. Ευάγγελο Γιαννακούρα.

Κύριε Γιαννακούρα, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (ΒΑΓΓΕΛΗΣ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητούμε ένα ιδιαίτερα κρίσιμο και ευαίσθητο νομοσχέδιο που έχει να κάνει με το κοινωνικό κράτος και κυρίως με θέματα για αξιοπρεπή διαβίωση των ατόμων με αναπηρία, αν και σε αυτό το νομοσχέδιο περιλαμβάνονται και πάρα πολλά άσχετα άρθρα που δεν έχουν καμία σχέση με την αναπηρία. Άλλωστε, αυτό συμβαίνει τακτικά.

Από την πλευρά μας, ως ΠΑΣΟΚ, πράγματι, έχουμε εντοπίσει πάρα πολλά θετικά και οφείλουμε να τα αναγνωρίσουμε. Είναι, όμως, υποχρέωσή μας να αναδείξουμε και τις ελλείψεις και τις εκκρεμότητες και τις ανεπάρκειες που περιέχει αυτό το νομοσχέδιο.

Κατ' αρχάς, με τις αυστηρές προϋποθέσεις που προβλέπει το νομοσχέδιο, δεν διασφαλίζεται ότι κάθε άνθρωπος που χρειάζεται προσωπικό βοηθό θα μπορεί πραγματικά να τον έχει. Η αναπηρία δεν πρέπει να είναι πρόβλημα μόνο του ατόμου και της οικογένειας, είναι και πρόβλημα του κράτους και πρέπει το κράτος να στέκεται δίπλα στα άτομα αυτά και στις οικογένειές του και με τις παρεμβάσεις του να διευκολύνει τη ζωή τους.

Επισημαίνουμε, λοιπόν, κάποιες ελλείψεις, τις οποίες οφείλουμε να αναφέρουμε:

Κατ' αρχάς, δεν είναι δυνατό να περιορίζεται ηλικιακά, από δεκαεπτά μέχρι εξήντα πέντε, η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στον προσωπικό βοηθό. Δεν υπάρχουν δηλαδή ανάπηροι πριν τα δεκαεπτά και μετά τα εξήντα πέντε; Παύουν να δικαιούνται της φροντίδας προσωπικού βοηθού αυτοί οι άνθρωποι; Θεωρούμε ότι απαιτείται κατάργηση των ηλικιακών ορίων για την ένταξη στο πρόγραμμα προσωπικού βοηθού, διότι όσο μεγαλώνει ένας άνθρωπος, τόσο αυξάνονται οι δυσκολίες στην καθημερινή του ζωή.

Επίσης, θεωρώ ότι είναι απαράδεκτο να επιβάλλονται προσκόμματα στην πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στον θεσμό του προσωπικού βοηθού, όπως η κλήρωση και τα οικονομικά κριτήρια. Δηλαδή, πρέπει να είσαι τυχερός και να τραβήξεις τον κλήρο για να δικαιούσαι της φροντίδας του προσωπικού βοηθού;

Επιπλέον, δεν καταλαβαίνω γιατί απαιτείται πιστοποίηση αναπηρίας εφ' όρου ζωής για να συμμετέχει κάποιος στο πρόγραμμα; Γιατί να ταλαιπωρούνται οι χρονίως πάσχοντες με επανεξέταση της μόνιμης αναπηρίας τους; Μήπως υπάρχει ελπίδα να θεραπευτούν από τη βαριά αναπηρία τους όσο μεγαλώνουν;

Αναρωτιέμαι, κυρία Υπουργέ, τι θα γίνει όταν τελειώσουν τα σχετικά κονδύλια για τον θεσμό του προσωπικού βοηθού. Δεν υπάρχουν άλλοι πόροι, ώστε να μην σταματήσει το πρόγραμμα; Διότι, απ' ό,τι άκουσα εδώ πέρα, είναι

περιορισμένος ο αριθμός των εκατομμυρίων που απαιτούνται για να καλύψουν το πρόβλημα αυτό.

Στην Ελλάδα, υπάρχουν δεκαεπτά χιλιάδες συμπολίτες μας με προβλήματα όρασης και μόλις επτά εκπαιδευτές κινητικότητας. Τι σκοπεύετε να κάνετε για να διορθώσετε το έλλειμμα αυτό;

Και αν θέλετε, πρακτικά να βοηθήσουμε τους αναπήρους, ένα μεγάλο πρόβλημα που έχουν αυτοί οι άνθρωποι είναι η προσβασιμότητα. Πρέπει να διευκολύνουμε τα άτομα αυτά με παρεμβάσεις, όπως να τοποθετηθούν ράμπες αναπήρων σε όλες τις οργανωμένες παραλίες, για να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να απολαμβάνουν το μπάνιο τους με ασφάλεια. Να μπουν ράμπες αναπήρων παντού -σε σχολεία, σε λοιπές κρατικές δομές, σε μεγάλες πολυκατοικίες. Να μπουν ηχητικά σήματα στα κεντρικά φανάρια για τους τυφλούς συνανθρώπους μας.

Και μη μου πείτε ότι δεν υπάρχουν χρήματα για αυτές τις παρεμβάσεις που θα διευκολύνουν πάρα πολύ τα άτομα με αναπηρία, γιατί μόνο να πούμε πόσα λεφτά χάθηκαν από τις απευθείας αναθέσεις ή πόσα χαρίστηκαν στους οικονομικά ισχυρούς, είναι ελάχιστα αυτά τα οποία απαιτούνται, για να διευκολύνουμε τους συμπολίτες μας που έχουν το πρόβλημα της αναπηρίας.

Η αναπηρία είναι θέμα πολιτισμού για μία χώρα. Όταν το κράτος σκύπτει πάνω από τον ανάπηρο, αυτό δείχνει πολιτισμό.

Κυρία Υπουργέ, ένα μεγάλο έλλειμμα που υπάρχει στο θέμα της αναπηρίας είναι η σχεδόν ανυπαρξία κρατικών κέντρων αποκατάστασης. Μετά βίας, σε όλη τη χώρα, υπάρχουν 150 κλίνες με αποτέλεσμα οι συμπολίτες μας να οδηγούνται σε ιδιωτικά κέντρα, για να αποκαταστήσουν την αναπηρία τους και να αναγκάζονται να πληρώνουν μεγάλες συμμετοχές, τις οποίες εκ των πραγμάτων αδυνατούν να καλύψουν, γιατί δεν μπορούν να εργαστούν λόγω της αναπηρίας τους.

Γι' αυτό και μια βασική μας δέσμευση στο ΠΑΣΟΚ, στο πρόγραμμά μας, είναι η δημιουργία κρατικών κέντρων αποκατάστασης σε όλη τη χώρα. Είναι πολύ μεγάλο το πρόβλημα. Πολλές φορές μας παίρνουν οι συμπολίτες μας και μας ζητούν απεγνωσμένα να τους βοηθήσουμε να βρουν κάποιο κέντρο αποκατάστασης και δεν υπάρχει! Υπάρχουν μόνον τα ιδιωτικά, τα οποία ξέρουμε πόσο κοστίζουν.

Κυρία Υπουργέ, δεν φτάνει μόνο η βοήθεια στους αναπήρους, αλλά πρέπει να προλαβαίνουμε και την αναπηρία, όπως έλεγε και ο Ιπποκράτης, «προλαμβάνειν παρά θεραπεύειν». Αυτό πώς μπορεί να γίνει; Μπορεί να γίνει με τον προγεννητικό έλεγχο, να γλιτώσουμε πολλά παιδιά, τα οποία έχουν πρόβλημα, να γεννηθούν ανάπηρα. Γι' αυτό πρέπει να υπάρχει δωρεάν πρόσβαση σε όλες τις σύγχρονες μεθόδους προγεννητικού ελέγχου και να μην χρειάζεται οι γονείς να βάλουν το χέρι βαθιά στην τσέπη για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα.

Δεύτερον, με τη δημιουργία Κέντρων Αντιμετώπισης Επειγόντων Ισχαιμικών Επεισοδίων. Θα πω για την περιοχή μου, την Τρίπολη. Το είχα επαναλάβει από το Βήμα αυτό ότι στην Πελοπόννησο, λόγω έλλειψης προσωπικού, παρά τις μεγάλες προσπάθειες των εργαζομένων, τα δύο αιμοδυναμικά κέντρα σε Τρίπολη και Καλαμάτα δεν λειτουργούν κάθε Παρασκευή από τις τρεις το μεσημέρι μέχρι τη Δευτέρα το πρωί και όλες τις αργίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα αντιμετώπισης αν κάποιος

πάθει έμφραγμα ή ισχαιμικό εγκεφαλικό επεισόδιο τις μέρες αυτές και να κινδυνεύει η ζωή του ή να καταστεί ανάπηρος.

Θα περάσω τώρα σε ένα θέμα, το οποίο αφορά το Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης το άρθρο 51, όπως λέει, του νομοσχεδίου, το οποίο εφαρμόστηκε στον Έβρο. Ζητάμε την επέκταση των επιλέξιμων περιοχών με επιδότηση 10.000 ευρώ για όσους μετεγκαθίστανται σε περιοχές της επαρχίας, ακόμα και σε συνταξιούχους, ώστε να ενταχθούν και όλοι οι νομοί που αντιμετωπίζουν δημογραφικό πρόβλημα, μεταξύ αυτών και ο νομός μου, που έχω την τιμή να εκπροσωπώ στη Βουλή, η Αρκαδία.

Η Αρκαδία είναι ένας νόμος που πλήττεται από δημογραφικό μαρασμό και υπογεννητικότητα. Ο πληθυσμός της Αρκαδίας έχει μειωθεί σε ποσοστό πάνω από 10% τα τελευταία δέκα χρόνια, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, ένας δήμος, ο Δήμος Γορτυνίας, έχει το μεγάλο «πλεονέκτημα» να έχει μηδέν γεννήσεις το έτος 2025.

Δεν σας προβλημάτισε, όμως, ότι στον Έβρο, που είχατε εφαρμόσει το σχέδιο μετεγκατάστασης, δεν πήγε καλά; Αποτύχατε οικτρά. Έκαναν -λέει- εξακόσια άτομα αίτηση, τελικά επιλέχθηκαν δύο, οι οποίοι και οι δύο αυτοί φύγανε γιατί δεν τους ικανοποιήσατε, δεν τους πληρώσατε, δεν ξέρω για ποιον λόγο. Άρα, λοιπόν, σημαίνει ότι αποτύχατε σε αυτό το πράγμα. Πρέπει να ενισχύσετε οικονομικά ή να κάνετε άλλα κίνητρα ή να αλλάξετε διαδικασίες ελέγχου.

Παρ' όλα αυτά, εμείς στα Αρκαδία επιμένουμε να ενταχθούμε στο πρόγραμμα αυτό. Επιμένουμε, γιατί θέλουμε να πετύχουμε. Και αφού δεν μπορέσατε να πετύχετε εσείς, ίσως η επόμενη κυβέρνηση μπορέσει να είναι πιο αποτελεσματική και να πετύχει στο πρόγραμμα αυτό.

Κυρία Υπουργέ, επειδή το πρόβλημα είναι πιο έντονο στην επαρχία της περιφέρειας και όχι τόσο στις πρωτεύουσες των νομών και αποδείχθηκε, πλέον, εθνικό θέμα η ερήμωση της υπαίθρου, μήπως πρέπει να δώσετε πιο ελκυστικά κίνητρα μετεγκατάστασης σε μικρά χωριά και οικισμούς, σε σχέση με τις πρωτεύουσες των νομών; Γιατί είδα τώρα, ενώ προβλεπόταν ότι δίνате 5.000 ευρώ για τα χωριά και 10.000 ευρώ για την πρωτεύουσα, τώρα το κάνατε ίσα, 10.000 ευρώ για όλους. Ποιος θα είναι αυτός ο οποίος θα επιλέξει, αφού ξέρει ότι θα πάρει 10.000 ευρώ, να πάει στο μικρό χωριό; Θα πάει στην πρωτεύουσα. Έτσι, λοιπόν, δεν βοηθάμε στην τόνωση της επαρχίας της επαρχίας.

Τέλος, με την ιδιότητα του γιατρού δεν μπορώ να μην αναφερθώ στη θεσμική εκτροπή για να αποκτήσει ο Υπουργός Υγείας τον έλεγχο του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου. Η διοίκηση και τα όργανα του συλλόγου δεν διορίζονται. Οι γιατροί επιλέγουν τις διοικήσεις τους. Γι' αυτό και το ΠΑΣΟΚ έκανε ένσταση αντισυνταγματικότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ιστορία του ΠΑΣΟΚ είναι ταυτισμένη με το κοινωνικό κράτος πρόνοιας, το Εθνικό Σύστημα Υγείας και τα ανθρώπινα δικαιώματα και θα συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για αυτά και να είμαστε δίπλα

στους συμπολίτες μας, γιατί αυτή είναι η διαφορά με εσάς της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Γιαννακούρα.

Να καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής και Αντιπρόεδρο της Βουλής, τον κ. Πάρι Κουκουλόπουλο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Και άλλο ΠΑΣΟΚ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Κουκουλόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής): Το ΠΑΣΟΚ είναι παντού, κύριε Καιρίδη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αγαπημένη φράση της Κυβέρνησης που εδώ και δεκαπέντε μέρες έχει μπει πλέον στον όγδοο χρόνο της -έχουμε μπει στον όγδοο χρόνο διακυβέρνησης από τη Νέα Δημοκρατία-, η αγαπημένη φράση όλα αυτά τα χρόνια είναι «επιστροφή στην κανονικότητα». Νομίζω ότι στη δημοκρατία είναι κρίσιμο και χρήσιμο για όλους τους πολίτες, τους θεσμούς, την ποιότητα του πολιτικού διαλόγου να κάνουμε κάποιους απολογισμούς.

Η κανονικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, είναι προφανής. Το αντιλαμβανόμαστε όλοι με τις επαφές μας με τον κόσμο, το καταγράφουν και όλες οι έρευνες. Δεν ικανοποιεί επτά στους δέκα Έλληνες πολίτες. Άρα κάτι δεν πάει καλά. Νομίζω ότι δεν υπάρχει άλλη οδός για το πολιτικό σύστημα, με πρώτη και καλύτερη την Κυβέρνηση, από την οδό της αλήθειας. Αλήθειες πρέπει να πούμε στους πολίτες και σε μια αληθινή και όχι ψευδεπίγραφη και αλλοιωμένη βάση, πρέπει να οικοδομήσουμε τον πολιτικό διάλογο. Πρέπει να προσπαθήσουμε και να συνεισφέρουμε όλοι, με πρώτη και καλύτερη, ξαναλέω, την εκάστοτε κυβέρνηση, εν προκειμένω τη σημερινή.

Ξεκίνησα έτσι, γιατί διάβαζα χθες το βράδυ την ομιλία του Πρωθυπουργού στην Κοινοβουλευτική Ομάδα, όπου ο κύριος Πρωθυπουργός είπε ότι «εμείς το 2018 στη ΔΕΘ και το 2022 αντίστοιχα», δηλαδή στις δύο προεκλογικές ΔΕΘ, όπως είναι η τρίτη προεκλογική τώρα, αυτή του 2026, «δεν είπαμε τίποτα υπερβολικό, είπαμε αυτά που κάναμε στη συνέχεια». Ε όχι, βέβαια.

Να πάω πίσω στο 2019, μόνο μία φορά και να θυμίσω ότι μόνο για τον νόμο Κατρούγκαλου που ο Πρωθυπουργός, τότε ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, έλεγε ότι αυτός ο νόμος δεν αλλάζει, καταργείται. Ή αν θέλετε ειδικότερα, η άμεση κατάργηση προσωπικής διαφοράς, για την οποία είχε

δεσμευτεί, η οποία ακόμα δεν έχει υλοποιηθεί εξ ολοκλήρου, δείχνουν το μέγεθος της αλήθειας σε αυτό που είπα χθες.

Και επειδή κάθε φορά που εμείς στο ΠΑΣΟΚ -για το ΠΑΣΟΚ μιλάω φυσικά- μιλάμε με αιτιολογική βάση πολιτική και λέμε 13^ο μισθό στους δημόσιους υπαλλήλους, γιατί είναι οι χαμηλότερα αμειβόμενοι δημόσιοι υπάλληλοι σε όλη την Ευρώπη, κάθε φορά που μιλάμε με τεκμηριωμένο και δημοσιονομικά υπεύθυνο τρόπο και λέμε για στοχευμένη παροχή σε ένα βάθος χρόνου τριών ετών της 13^{ης} σύνταξης και είναι στοχευμένη και αιτιολογημένη αυτή η επιλογή μας, ακούμε τα περί λεφτόδεντρων και την απειλή ότι θα σταλούν στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Δεν έχουμε καμία αντίρρηση να πάνε όλα. Είναι τόσο τεκμηριωμένα αυτά που λέμε, δουλεύει τόσο καλά η ομάδα μας για τα δημοσιονομικά, που δεν μπάζει από πουθενά καμία πρότασή μας.

Αλλά μιας και επαναλαμβάνετε διαρκώς αυτό, θέλω να πω, να παρακαλέσω και να κάνω μία πρόταση στην Κυβέρνηση: Αφού τόσο πολύ σας αρέσει η κοστολόγηση από το Γενικό Λογιστήριο, στείλτε και το πρόγραμμά σας του 2019, έτσι, για να μάθουμε όλοι πόσο κόστιζε και πόσο αληθινό είναι αυτό που είπα χθες ο Πρωθυπουργός και επαναλαμβάνετε όλοι σε όλες τις δημόσιες εμφανίσεις σας.

Δεν γίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -για να έρθω στο σημερινό νομοσχέδιο- όταν πριν έναν χρόνο -δέκα μήνες μάλλον- ο Νίκος Ανδρουλάκης έλεγε στοχευμένα, μεταξύ των άλλων, για τις συντάξεις χηρείας που ήταν σημαία μας μαζί με τον νέο ΕΚΑΣ, για τα ζητήματα των συνταξιούχων, να ήταν λαϊκιστής και να ψάχνατε λεφτόδεντρα και σήμερα που το φέρνετε εσείς να είναι μια υπεύθυνη στάση. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Δεν μπορεί να το ακούσει κανένας λογικά αυτό ως επιχείρημα.

Και δεν είναι μόνο αυτό. Δεν είναι μονό αυτό. Γιατί σήμερα η Υπουργός κ. Κεραμαίως και στην αιτιολογική της έκθεση το «τερμάτισε» κυριολεκτικά. Τι μας είπε εδώ, από το Βήμα της Βουλής; Αυτά που γράφει και στην αιτιολογική έκθεση, ότι «τα δίνουμε αυτά τα λεφτά, γιατί πέτυχε η ψηφιακή κάρτα και πήραμε τα λεφτά». Κλειστός είναι ο προϋπολογισμός, κυρία Υπουργέ, του Υπουργείου Εργασίας ή του Υπουργείου Συνοχής και Οικογένειας που εκπροσωπείτε εσείς σήμερα; Αυτό δεν ισχύει σε κανέναν τακτικό προϋπολογισμό, ούτε καν σε έναν δήμο, ούτε καν σε καμία από τις παλιές κοινότητες που καταργήθηκαν. Όποιος έχει μια στοιχειώδη εμπειρία για αυτά, το ξέρει. Ένα είναι το ταμείο στον τακτικό προϋπολογισμό και δύο ερωτήματα, δύο σκέλη υπάρχουν με πολιτικό ενδιαφέρον για έναν σοβαρό πολιτικό διάλογο: Πώς και από πού τα μαζεύεις, πώς και πού τα διανέμεις. Αυτό είναι όλο το ζήτημα του τακτικού προϋπολογισμού. Δεν υπάρχουν κλειστοί προϋπολογισμοί «επειδή πήγε καλά η ψηφιακή κάρτα, γι' αυτό πήρε μπόνους, ας πούμε, του Υπουργείου Εργασίας και έφερε αυτή τη διάταξη». Για το Θεό!

Αν θέλετε να κάνουμε σοβαρό διάλογο, να τον οικοδομήσουμε πάνω σε αυτά που είπαμε. Έχουμε πάρα πολλές διαφορές, για τις οποίες έχει μιλήσει επανειλημμένως ο υπεύθυνος εισηγητής μας των οικονομικών. Δεν είναι η διαφορά μας στη δημοσιονομική σταθερότητα. Σας το έχω πει εκατό φορές. Η

διαφορά μας είναι στο πώς και από πού τα παίρνετε και πώς και πού τα δίνετε.

Έχουμε τεράστιες διαφορές, γιατί η πολιτική είναι τελικά ζήτημα επιλογών και προτεραιοτήτων. Αυτό είναι όλο το θέμα. Αυτό είναι όλο το ζήτημα, αν θέλετε να κάνουμε έναν πραγματικά δημόσιο διάλογο, ο οποίος θα ανεβάσει το επίπεδο του διαλόγου και θα αποβεί προς το συμφέρον των πολιτών, για να αξιολογήσουν πραγματικά προγράμματα, προτάσεις και πολιτικές. Γενικότερα, πρέπει η Κυβέρνηση να επανέλθει στην πραγματικότητα.

Επανέρχομαι στο άρθρο 51, για το οποίο μίλησα και στην Επιτροπή, που ζήτησα την επέκταση. Και δεν υπάρχει καμία αντίφαση, κυρία Υφυπουργέ, που εκπροσωπείτε το Υπουργείο σήμερα, στο ότι ζητάμε επέκταση. Το πρόγραμμα προφανώς απέτυχε, αφού έχει μόνο δύο δικαιούχους στον Έβρο. Γι' αυτό και κάνετε τις διορθώσεις. Μακάρι, να λειτουργήσουν!

Είπε κάτι ο προλαλήσας συνάδελφος, αλλά όλοι έχουμε επιφυλάξεις με την εξίσωση των χωριών με τις πόλεις. Εν πάση περιπτώσει, μακάρι να λειτουργήσει λέμε εμείς. Όμως, ζήτησα την επέκταση και το τεκμηρίωσα εδώ, σε επίκαιρη ερώτηση στις 2 Φεβρουαρίου, με τη ρήτρα δίκαιης μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία -φυσικά, αυτό ισχύει και για άλλες περιοχές, όπως και για την Αρκαδία- και πήρα δέσμευση της Υπουργού ότι θα το επεκτείνει. Δεν το επέκτεινε μέχρι τώρα. Είπε: «Περιμένω τον νόμο». Και τι μου απάντησε στην Επιτροπή προχθές, κύριε Παππά, που ήσασταν μέσα; «Περιμένω», λέει, «εξουσιοδοτική διάταξη». Πραγματικά; Ψεύδεται η Υπουργός; Δεν έχω πει ποτέ αυτή τη λέξη μέχρι τώρα στη Βουλή. Τη λέω σήμερα. Είναι ή ψεύδος ή άγνοια. Δεν δικαιολογείται άγνοια νόμου για τον απλό πολίτη, πόσω μάλλον για Υπουργό και πόσω μάλλον για Υπουργό, που ο νόμος είναι δικού του Υπουργείου.

Εξουσιοδοτική διάταξη για επέκταση του προγράμματος είχε και ο προηγούμενος νόμος. Δεν το ξέρει αυτό η Υπουργός και μου έδωσε τέτοια απάντηση; Για ποιον λόγο;

Υπάρχει ένα ζήτημα γενικότερα με το συγκεκριμένο Υπουργείο και με την Υπουργό και λυπάμαι, που δεν είναι εδώ η κ. Μιχαηλίδου. Της έχω απευθύνει και για το ζήτημα του προσωπικού βοηθού τέσσερις ερωτήσεις για την καθολική εφαρμογή του προγράμματος, όπως είχε δεσμευτεί προεκλογικά το '23 ο Πρωθυπουργός, που τα κάνει όλα όπως τα λέει, αλλά διαβάζω την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και δεν υπάρχει καμία γενικευμένη εφαρμογή. Είναι τόσο μικρή η διαφορά του προϋπολογισμού από το μέχρι τώρα πρόγραμμα με το Ταμείο Ανάκαμψης και με αυτό που τώρα μπαίνει μπροστά, που πραγματικά οι δικαιούχοι είναι πάρα πολύ λίγοι, ενώ υπάρχει πραγματικά ανάγκη για καθολική εφαρμογή αυτής της επιλογής του προσωπικού. Είναι πραγματικά απελευθερωτικό για χιλιάδες οικογένειες αυτό το μέτρο και θα το στηρίζαμε με όλες μας τις δυνάμεις, αν το φέρνατε για καθολική εφαρμογή. Δεν κάνετε, όμως, αυτό.

Γι' αυτό και κλείνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ξεκίνησα, για τις επερχόμενες εκλογές. Φοβάμαι ότι όλα αυτά έχουν ένα προεκλογικό

άρωμα. Δηλαδή, μιλούμε για διεύρυνση του προγράμματος, χωρίς να την ονοματίζουμε, για να μπορούμε εύκολα -η Κυβέρνηση, δηλαδή- να λέει σε κάθε περιοχή «θα φέρουμε και εδώ πρόγραμμα χρηματοδότησης για μετεγκαταστάσεις», όπως και να κλείνει το μάτι σε όλο εκείνο το ταλαιπωρημένο κομμάτι της κοινωνίας, των κοινωνικά ευάλωτων, με τον προσωπικό βοηθό. Δεν είναι δρόμος αυτός. Υπάρχουν και πράγματα, που υπάρχουν και όρια...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουκουλόπουλο.

Να σας πω ορισμένα πράγματα, για να καθορίσουμε τη διαδικασία. Έχουν μείνει ακόμα έξι συνάδελφοι. Λέω τα ονόματά τους, ο κ. Νεοκλής Κρητικός, ο κ. Ιωάννης Τσίμαρης, ο κ. Μιχαήλ Λιβανός, ο κ. Βασίλειος Βασιλειάδης, ο κ. Γεώργιος Καρασμάνης και η Έλλη Ρούσσου. Είναι με τη σειρά που θα μιλήσουν. Έχουν μείνει και δύο Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Πιο πολύ παρεμβαίνω, γιατί μέχρι την ολοκλήρωση των έξι συναδέλφων, πρέπει υποχρεωτικά να μιλήσουν οι δυο Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, που είναι...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν είναι υποχρεωτικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Είναι υποχρεωτικό. Υπάρχουν δυο αποφάσεις της Διάσκεψης των Προέδρων. Μάλιστα, για να το διαπιστώσω, μίλησα και αρμοδίως. Πρέπει, λοιπόν, να ομιλήσουν, πριν αρχίσουν οι δευτερολογίες των εισηγητών και ειδικών αγορητών. Γι' αυτό κάποια στιγμή, παρακαλώ να μου ζητήσουν τον λόγο, εάν θέλουν. Από εκεί και πέρα, δεν μπορούν να ομιλήσουν. Το υποχρεωτικό, βεβαίως, το καθορίζει ο καθένας για τον εαυτό του.

Να καλέσω τώρα στο Βήμα τον συνάδελφο από τη Νέα Δημοκρατία, τον κ. Νεοκλή Κρητικό.

Κύριε Κρητικέ, έχετε τον λόγο.

ΝΕΟΚΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι συμφωνούμε πως η κοινωνική πολιτική πρέπει να λειτουργεί στην πράξη, να μην εξαντλείται στην παροχή, να μην περιγράφει απλά τις ανάγκες, αλλά να τις διαγιγνώσκει και να στοχεύει στην πρόληψη και βέβαια, στην αντιμετώπισή τους.

Με τις διατάξεις, λοιπόν, του παρόντος σχεδίου νόμου ενισχύεται η αυτονομία των ατόμων με αναπηρία, διευκολύνεται η πρόσβασή τους σε υπηρεσίες και παροχές, αξιοποιούνται καλύτερα οι διαθέσιμοι πόροι και διορθώνονται προβλήματα που ανέδειξε η εφαρμογή των πολιτικών στην πράξη.

Η ευρύτερη στόχευση είναι ένα κοινωνικό κράτος που λειτουργεί με συνέχεια, με συνέπεια και αποτελεσματικότητα, προκειμένου η στήριξη και η

ενίσχυση να φτάνει έγκαιρα και ουσιαστικά σε όσους πραγματικά την χρειάζονται.

Ξεκινώ, λοιπόν, από την καθιέρωση του προγράμματος «Προσωπικός βοηθός» για άτομα με αναπηρία ως μόνιμη υπηρεσία εθνικής εμβέλειας. Η πολιτεία άντλησε από την πιλοτική υλοποίηση, όπως ξέρετε, ωφέλιμες πρακτικές και προχωρά πλέον στην πανελλαδική εφαρμογή του, εξασφαλίζοντας τους αναγκαίους χρηματοδοτικούς πόρους και δίνοντας τη δυνατότητα σε περισσότερους συμπολίτες μας να ζουν με μεγαλύτερη αυτονομία, απεξάρτησης από το συγγενικό και το οικογενειακό περιβάλλον, με αξιοπρέπεια και δυνατότητες ισότιμης συμμετοχής στην κοινωνία. Η εθνική επέκταση του προγράμματος δεν είναι απλώς μια παροχή, αλλά η αναγνώριση στην πράξη ενός δικαιώματος, καθώς οργανώνει την υποστήριξη γύρω από τη ζωή που επιλέγει το ίδιο το άτομο με αναπηρία και όχι το αντίστροφο.

Επιπλέον, με τη θεσμοθέτηση του προγράμματος της πρώιμης παιδικής παρέμβασης επιχειρείται μια θετική ανατροπή των όσων εφαρμόζονταν μέχρι σήμερα πιλοτικά, καθώς η θεραπευτική προσέγγιση διαφοροποιείται στο εξής από το κλασικό θεραπευτικό μοντέλο. Πλέον, η επίσημη κρατική προσέγγιση θα είναι οικογενειοκεντρική. Η καθολική εφαρμογή της πρώιμης παρέμβασης είναι βαρύνουσας σημασίας, καθώς συνδέεται άμεσα με μια ευρύτερη κρατική κοινωνική πολιτική. Έτσι, λοιπόν, αποφεύγουμε την ιδρυματικού τύπου φροντίδα για τα παιδιά με αναπηρίες και αναπτυξιακές διαταραχές, την υποστήριξη των παιδιών, των οικογενειών με παιδιά με αναπηρίες, ώστε αυτά να παραμείνουν στην οικογενειακή εστία και φροντίδα και να μη μετακινηθούν σε δομές κλειστής φροντίδας προσωρινά ή μόνιμα.

Σημαντικές οι ρυθμίσεις που αφορούν στους εκπαιδευτές τυφλότητας. Δεν χρειάζεται να πούμε ότι η εκπαίδευση στην κινητικότητα και στην καθημερινή διαβίωση δεν συνιστά μια απλή τεχνική υπηρεσία, αλλά μια βασική προϋπόθεση αυτονομίας, ασφαλούς μετακίνησης, επαγγελματικής συμμετοχής και κοινωνικής ένταξης. Πλέον, θεσπίζεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης. Η παρέμβαση αυτή καλύπτει ένα πραγματικό κενό, καθώς ο αριθμός των εξειδικευμένων εκπαιδευτών είναι σήμερα εξαιρετικά περιορισμένος και η παρουσία του συγκεντρώνεται κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Περνώ στις ρυθμίσεις για την Εθνική Πύλη Αναπηρίας και των επιμέρους ψηφιακών συστημάτων της. Στον ΟΠΕΚΑ πλέον θα τηρείται το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, στο οποίο καταχωρούνται οι δικαιούχοι, οι παροχές αναπηρίας που λαμβάνουν, αλλά και οι προϋποθέσεις θεμελίωσης του δικαιώματος για τη χορήγησή τους, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Ο ΟΠΕΚΑ, επίσης, θα τηρεί και το Μητρώο Δομών Αναπηρίας για τη μηνιαία καταγραφή και παρακολούθηση των σχετιζόμενων φορέων και δομών με την αναπηρία, καθώς και το σύστημα για την κάρτα αναπηρίας, μέσω της

οποίας καθιερώνεται ένας ενιαίος τρόπος απόδειξης στις ιδιότητες του ατόμου με αναπηρία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν υπάρχει μία πρόκληση που θα καθορίσει περισσότερο από κάθε άλλη το μέλλον της χώρας μας τις επόμενες δεκαετίες, αυτή είναι -όπως πολύ καλά γνωρίζετε- το δημογραφικό. Πρόκειται για μια εξέλιξη που επηρεάζει την ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, τη βιωσιμότητα των τοπικών κοινωνιών και τελικά, την ίδια την προοπτική της χώρας μας.

Ένα τόσο σύνθετο ζήτημα, λοιπόν, δεν μπορεί να έχει μια απλή ή μαγική λύση. Απαιτεί συνέργειες, κοινή στρατηγική και συνεχή επαναξιολόγηση και αποτίμηση πολιτικών. Έτσι, όσον αφορά στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης, η πρώτη εφαρμογή του προγράμματος κατέδειξε ότι η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική και απαιτούσε την επαναξιολόγηση της πολιτικής μας. Ερχόμαστε, λοιπόν, και βελτιώνουμε το πρόγραμμα. Η διεύρυνση των δικαιούχων, η δυνατότητας προκαταβολής της οικονομικής ενίσχυσης και η μεγαλύτερη ευελιξία του προγράμματος δεν μεταβάλλουν τον στόχο της πολιτικής, αντιθέτως, κυρίες και κύριοι, τον ενισχύουν.

Από την ίδια αντίληψη εμφορούνται και οι διατάξεις που αφορούν στη στεγαστική πολιτική. Αν υπάρχει σήμερα ένα ζήτημα που απασχολεί σχεδόν κάθε νέα οικογένεια, αυτό είναι η πρόσβαση σε προσιτή και αξιοπρεπή, βέβαια, κατοικία. Οι παρεμβάσεις αυτές έχουν ένα κοινό στόχο, να ενισχύσουν την κοινωνική μίσθωση, να προστατεύσουν τους πολίτες κατά τη μετάβασή τους από ένα πρόγραμμα στέγασης στην ελεύθερη αγορά και να αυξήσουν το διαθέσιμο απόθεμα κοινωνικής κατοικίας.

Μια σύντομη μνεία θα κάνω στις ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου που εισάγονται με τα άρθρα 73 έως 81 για την ασφαλή κινητικότητα και την προστασία των χρηστών των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων, όπως όλοι έχετε αναφέρει. Επιτέλους, πρόκειται για ένα πρόβλημα το οποίο ερχόμαστε να αντιμετωπίσουμε. Είναι προφανές πως, επειδή αφορά στην προστασία της ανθρώπινης ζωής, έπρεπε να είχαμε επέμβει νωρίτερα. Όμως, έχει μεγάλη σημασία ότι είδαμε το πρόβλημα και εισάγουμε τις ρυθμίσεις για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας.

Τέλος, με το άρθρο μόνο της Υπουργικής Τροπολογίας περί της προστασίας των δικαιούχων κύριας σύνταξης χηρείας, τερματίζεται το χρόνιο καθεστώς ανασφάλειας των δικαιούχων. Πρόκειται για μια διάταξη με την οποία όλοι πρέπει να συνταχθούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορούμε να βρούμε έναν κοινό τόπο, ένα κοινό σημείο αναφοράς στην κοινωνική πολιτική και κυρίως στα ζητήματα που αφορούν στην αναπηρία. Οι απόψεις μας, επίσης, σαφώς και συγκλίνουν υπέρ μιας κοινωνικής πολιτικής που δεν περιορίζεται στην οικονομική ενίσχυση. Η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής

και Οικογένειας περιέχει πολλές ρυθμίσεις, οι οποίες όμως στο σύνολό τους διατρέχονται από το μήνυμα ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και υπηρετούν μια κοινωνική πολιτική πιο ενεργητική, πιο οργανωμένη και πιο κοντά στις ανάγκες των συμπολιτών μας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κρητικό.

Να καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, τον συνάδελφο τον κ. Ιωάννη Τσίμαρη. Αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

Κύριε Τσίμαρη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη σημερινή συζήτηση για το νομοσχέδιο του Προσωπικού Βοηθού, της Πρώιμης Παρέμβασης και τις λοιπές πολιτικές, αναγνωρίζουμε τη σημασία των ρυθμίσεων που συζητούμε σήμερα για τα άτομα με αναπηρία. Το ερώτημα, λοιπόν, δεν είναι αν χρειάζονται οι παρεμβάσεις και ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού. Το ερώτημα είναι αν η Κυβέρνηση δημιουργεί τις προϋποθέσεις, ώστε να λειτουργήσουν αποτελεσματικά. Η καθιέρωση του θεσμού του Προσωπικού Βοηθού και της Κάρτας Αναπηρίας είναι βήματα προς την ανεξάρτητη διαβίωση και την ισότιμη συμμετοχή. Αλλά οι εξαγγελίες πρέπει να συνοδεύονται και από ένα σαφές σχέδιο εφαρμογής.

Θα πρέπει να διασφαλιστεί η συνέχεια της υποστήριξης σε όσους τη χρειάζονται, ανεξαρτήτως γραφειοκρατικών καθυστερήσεων ή αδικαιολόγητων αποκλεισμών. Να προβλεφθεί η δυνατότητα προσωρινής μεταφοράς των υπηρεσιών σε άλλη περιοχή. Να υπάρξουν συγκεκριμένα μέτρα για την προσέλκυση και παραμονή προσωπικών βοηθών, ειδικά στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές. Απαιτούμε επίσης ένα ξεκάθαρο πλαίσιο εκπαίδευσης, πιστοποίησης και αξιολόγησης των βοηθών, καθώς και την πλήρη διαλειτουργικότητα της Κάρτας Αναπηρίας με τις δημόσιες υπηρεσίες. Χωρίς αυτές τις δεσμεύσεις, ο κίνδυνος να μείνει το δικαίωμα αυτό στα χαρτιά είναι υπαρκτός, και το ΠΑΣΟΚ θα συνεχίσει να επιμένει για συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και δεσμεύσεις εφαρμογής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να αναφερθώ στο άρθρο 67. Πρόκειται για μια διάταξη η οποία μπορεί να μην αφορά την κοινωνική πολιτική, εγείρει όμως ιδιαίτερα θεσμικά ζητήματα. Με τη ρύθμιση αυτή, παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η δυνατότητα να διορίζει την προσωρινή διοικούσα επιτροπή του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου, καθώς και το προσωρινό Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Γιατρών, όπως και την Εξελεγκτική Επιτροπή σε περίπτωση μη επικύρωσης των αρχαιρεσιών, μέσα σε ένα νομικό πλαίσιο το οποίο είναι θολό.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ κατέθεσε ένσταση αντισυνταγματικότητας, διότι θεωρούμε ότι η διάταξη αυτή υπερβαίνει τα όρια της θεμιτής κρατικής εποπτείας και παρεμβαίνει ευθέως στην οργανωτική αυτονομία ενός νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου σωματειακού χαρακτήρα. Το ζήτημα που τέθηκε, ότι υπάρχει ανάγκη διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου, είναι κίβδηλο, καθώς υπάρχουν ήδη διατάξεις που μπορούν και το εξασφαλίζουν.

Εσείς, επικαλούμενοι αυτά, θέλετε να παράσχετε στον εκάστοτε Υπουργό την εξουσία να επιλέγει, χωρίς αντικειμενικά και προκαθορισμένα κριτήρια, τα πρόσωπα που θα διοικήσουν προσωρινά τον ανώτατο επιστημονικό φορέα. Το τι σημαίνει «προσωρινά» -για παράδειγμα, από τρεις έως έξι μήνες για μια εκλογική διαδικασία- το καταλαβαίνουμε όλοι. Ταυτόχρονα, του δίνετε τη δυνατότητα να συγκροτεί τα όργανα εκείνα που ασκούν πειθαρχικό αλλά και οικονομικό έλεγχο. Πρόκειται για μια υπέρμετρη συγκέντρωση εξουσίας στην εκτελεστική λειτουργία, η οποία δεν συνάδει ούτε με την κατοχυρωμένη οργανωτική αυτονομία των επαγγελματικών συλλόγων ούτε με τις θεμελιώδεις αρχές του κράτους δικαίου.

Όταν μια εκλογική διαδικασία ακυρώνεται, η αποκατάσταση της νομιμότητας δεν μπορεί να οδηγεί σε πλήρη υποκατάσταση των αιρετών οργάνων από διορισμένα όργανα της εκτελεστικής εξουσίας. Και αυτό είναι αντισυνταγματικό, γιατί η εποπτεία δεν μπορεί να μετατρέπεται σε διοίκηση και ο νόμιμος έλεγχος της νομιμότητας δεν μπορεί να μετατρέπεται σε πολιτικό έλεγχο, μέσω της υποκατάστασης των αιρετών οργάνων και του επηρεασμού των μελλοντικών διαδικασιών.

Δεν είναι τυχαίο ότι η συγκεκριμένη διάταξη έχει καταγγελλθεί από τους θεσμικούς φορείς, μεταξύ των οποίων και η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, κάνοντας λόγο για επικίνδυνο προηγούμενο παρεμβάσεων στην αυτοτέλεια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Η εύρυθμη λειτουργία των θεσμών αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας. Και ξέρετε, οι επαγγελματικοί φορείς πρέπει να παραμένουν ανεξάρτητοι για να διασφαλίζεται, όπως στην περίπτωση του Ιατρικού Συλλόγου, η ποιότητα της περίθαλψης, αλλά κυρίως η εμπιστοσύνη των πολιτών.

Θα αναφερθώ, τέλος, στις διατάξεις που αφορούν τα προϊόντα κάνναβης. Μόλις πριν από δύο μήνες, εδώ σε αυτή την Αίθουσα, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Υγείας, είχαμε επισημάνει ότι οι οριζόντιες απαγορεύσεις δεν συνιστούν ολοκληρωμένη πολιτική δημόσιας υγείας. Είχαμε προειδοποιήσει ότι η προστασία των νέων δεν επιτυγχάνεται όταν το κράτος αποσύρεται από τον έλεγχο μιας υπαρκτής αγοράς, αλλά όταν ενισχύει την εποπτεία, την ιχνηλασιμότητα, τους εργαστηριακούς ελέγχους, την πρόληψη και την ενημέρωση. Έτσι ενισχύεται η προστασία των νέων.

Σήμερα, μόλις δύο μήνες μετά, επανέρχεστε με νέες διατάξεις για το ίδιο αντικείμενο. Όταν σας προειδοποιούσαμε ότι κακώς απαγορεύετε τον νόμιμο ανθός της κάνναβης, ο οποίος δεν έχει ψυχοτρόπο δράση, με τη δικαιολογία ότι «κάποιοι ψεκάζουν κάτι εκεί πάνω σε αυτό», εσείς επανέρχετε πάλι με οριζόντιες διατάξεις, χωρίς να επαναφέρετε το προηγούμενο καθεστώς, το οποίο αφορούσε ένα νόμιμο, μη ψυχοτρόπο προϊόν. Και αυτό από μόνο του αποτελεί την καλύτερη απόδειξη ότι η αρχική σας επιλογή δεν έλυσε το πρόβλημα, αντιθέτως, το επιδεινώσατε. Παραδώσατε τη νόμιμη αγορά στη μαύρη αγορά.

Αντί να παρουσιάσετε εξ αρχής ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό κανονιστικό πλαίσιο, επανέρχετε συνεχώς με συμπληρωματικές απαγορεύσεις και διορθωτικές επεμβάσεις. Αυτή είναι η πρακτική σας. Αυτό, όμως, δεν συνιστά σταθερή πολιτική και δείχνει ακριβώς πόσο ανεπαρκείς επιλογές κάνετε, γιατί στο τέλος οι παρεμβάσεις κρίνονται από το αν η συγκεκριμένη αγορά μειώθηκε ή αυξήθηκε, και με τις πράξεις σας την αυξάνετε. Η δημόσια υγεία απαιτεί συνέπεια, επιστημονική τεκμηρίωση και,

κυρίως, επένδυση στην πρόληψη και στην εποπτεία. Αυτή ήταν και η θέση του ΠΑΣΟΚ πριν από δύο μήνες, και αυτή παραμένει και σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα περιλαμβάνει πράγματι διατάξεις που κινούνται προς θετική κατεύθυνση. Η Βουλή, όμως, δεν καλείται να αξιολογήσει τις προθέσεις της Κυβέρνησης. Καλείται να κρίνει αν οι πολιτικές που νομοθετούμε είναι ολοκληρωμένες, εφαρμόσιμες και μπορούν να δώσουν πραγματικές λύσεις.

Όταν οι ίδιοι οι φορείς των ατόμων με αναπηρία επισημαίνουν σοβαρά κενά εφαρμογής, όταν εισάγονται διατάξεις που προκαλούν σοβαρά ζητήματα θεσμικής τάξης και όταν η ίδια η Κυβέρνηση αναγκάζεται μέσα σε λίγες εβδομάδες να διορθώσει προηγούμενες νομοθετικές επιλογές της, χωρίς να αποκαθιστά τη νομιμότητα την προηγούμενη, τότε δεν μπορούμε να μιλάμε για ολοκληρωμένο κυβερνητικό σχεδιασμό.

Η κοινωνική πολιτική δεν κρίνεται από τον αριθμό των νομοσχεδίων που κατατίθενται. Κρίνεται από το αν οι πολίτες αισθάνονται ότι το κράτος λειτουργεί αποτελεσματικά και αξιόπιστα, από το αν οι άνθρωποι με αναπηρία αποκτούν ουσιαστικά μεγαλύτερη αυτονομία, από το αν οι νέες οικογένειες μπορούν πραγματικά να μείνουν στον τόπο τους, από το αν οι θεσμοί προστατεύονται από κάθε απόπειρα κυβερνητικής χειραγώγησης και από το αν οι πολιτικές δημόσιας υγείας σχεδιάζονται με συνέχεια, σοβαρότητα και προοπτική.

Αυτή είναι η πολιτική που έχει ανάγκη η χώρα, μία πολιτική με σχέδιο, μία πολιτική με θεσμική αξιοπιστία, με κοινωνική δικαιοσύνη και με ουσιαστικό διάλογο με την κοινωνία. Αυτή είναι η πολιτική επιλογή του ΠΑΣΟΚ και αυτή την πολιτική θέλουμε να εφαρμόσουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Τσίμαρη.

Όπως ήδη έχω προαναγγείλει, καλείται στο Βήμα η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας, η κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η αλήθεια είναι ότι ήρθα απευθείας από τη Λάρισα και έχω μια αυξημένη ευθύνη και όχι μόνο ενώπιον του Σώματος, αν και δεν υπάρχει πια Σώμα στη Βουλή επί Νέας Δημοκρατίας. Και υπάρχει τεράστια ευθύνη, βεβαίως, για το γεγονός ότι μονίμως αντιμετωπίζουμε κενά έδρανα. Ολόκληρη η Κυβέρνηση τρεις Βουλευτές, αν και σήμερα είδα δεκαπέντε Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας να παριστάνουν την Αντιπολίτευση. Κατέθεσαν ερώτηση και μάλλον προσπαθούν να υποκαταστήσουν την Αντιπολίτευση. Ευτυχώς, όμως, υπάρχει η Πλεύση Ελευθερίας και είναι πάντοτε στις επάλξεις η Αντιπολίτευση σε αυτήν την Κοινοβουλευτική Περίοδο.

Δυστυχώς, όμως, μας κυβερνά ένα πρόσωπο με βαριά δυσανεξία στη δημοκρατική λειτουργία, βαρύτατη απέχθεια προς τη Βουλή. Νομίζω ότι δεν έχει υπάρξει Πρωθυπουργός με τόσο δυσέυρετη παρουσία στη Βουλή και είμαι βέβαιη ότι δεν έχει υπάρξει ποτέ κοινοβουλευτική Πλειοψηφία, Κοινοβουλευτική Ομάδα με εντολή να αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας, που να έχει οδηγήσει τη Βουλή σε αυτή την κατάντια. Διότι πρόκειται για κατάντια, για βαρύτατη αντιδημοκρατική στάση εδώ και πάρα πολλές τακτικές Συνόδους. Εξ αρχής ξεκίνησε αυτό. Κάποιοι το υποδαύλισαν και κάποιοι βολεύτηκαν. Δεν είναι τυχαίο ότι και το ΚΚΕ συνήθως απουσιάζει και αν δεν απουσιάζει, υποεκπροσωπείται.

Επίσης, δεν είναι τυχαίο αυτό που κάνει ο καλός φίλος του κ. Μητσοτάκη, ο κ. Τσίπρας, που προσπαθεί να αποδεκατίσει και να συμπαραλιάσει ό,τι έχει απομείνει από το κόμμα, με το οποίο εξελέγη Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και εγκατέλειψε τη θέση αυτή. Όχι, απλώς, έχει βαλθεί να το συμπαραλιάσει -και το έχει καταφέρει-, αλλά προσπαθεί να «κολλήσει» και τη ρετσινιά στον ρόλο και στο αξίωμα του Βουλευτή, ότι είναι κάποια ντροπή να είσαι εκλεγμένος Βουλευτής και είναι καλύτερα να είσαι συνομιλητής των συμφερόντων, όπως είναι ο ίδιος. Είναι καλύτερα να είσαι τυχερός στη ζωή σου, όπως είναι πολλοί, και ο «Χασάπης» και η Σεμερτζίδου και ο Μαγειριάς. Μεγάλη τύχη! Αν έχεις τύχη, διάβαινε!

Όμως, και ο κ. Τσίπρας, κύριε Ξανθόπουλε, κυρία Ακρίτα, τυχερός δεν ήταν και αυτός; Βρίσκει κανείς βίλα να νοικιάζει στο Σούνιο με 500 ευρώ ενοίκιο;

Άκουσα μία συζήτηση που έγινε προηγουμένως για τα funds και τους πλειστηριασμούς. Δεν θα αφήσουμε να ξεχαστούν τα ιστορικά γεγονότα. Μαζί με τον Τσίπρα, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας -κάποιοι ήσασταν Βουλευτές, κάποιοι δεν ήσασταν τότε- ψηφίσατε στις 22 Ιουλίου του 2015 τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τα δεύτερα προαπαιτούμενα του τρίτου μνημονίου, πού τι ήταν; Ήταν ο νόμος Αθανασίου -του Χαράλαμπου Αθανασίου, βεβαίως-βεβαίως- του Βουλευτή σας, που είχε διατελέσει Υπουργός Δικαιοσύνης.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης Αθανασίου είχε φτιάξει τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, κατά του οποίου ψήφισαν όλοι οι δικηγόροι, κύριε Ξανθόπουλε, στο πρώτο δικηγορικό δημοψήφισμα τον Δεκέμβρη του 2014. Οι δικηγόροι της χώρας, σε ποσοστό 96%, είπαν όχι στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σε πανελλαδικό δημοψήφισμα.

Ένας πολυγραφάτος καθηγητής, ο Νίκος Παρασκευόπουλος, αρθρογραφούσε κατά αυτού του Κώδικα. Ήταν 22 Ιουλίου του 2015, σαν αύριο, όταν ο Τσίπρας έκλεισε το μάτι στη Μέρκελ και προσποιείτο ότι έβγαλε έρπητα, ενώ στην πραγματικότητα αυτό που ήθελε ήταν να βγάλει σαν τον έρπητα τους ανθρώπους που υπερασπίζονταν τις αξίες και τις αρχές, για τις οποίες είχαμε παλέψει. Είχα την τιμή να είμαι σαφώς μία από αυτούς που ήθελε με κάθε τρόπο να απαλλαγεί από μένα. Για κάποιο λόγο οι επίορκοι πρωθυπουργοί δεν με θέλουν. Μεγάλη μου τιμή! Για κάποιο λόγο οι επίορκοι πρωθυπουργοί ψηφίζουν και ειδικές διατάξεις ποινικοποίησης της δράσης μου. Ιδιώνυμο έκανε ο Τσίπρας το 2017 το να αποτρέπεις τους

πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας, γιατί ήμουν στις επάλξεις κάθε Τετάρτη με τα κινήματα στα Ειρηνοδικεία, προστατεύοντας τις λαϊκές περιουσίες.

Ήταν 22 Ιουλίου του 2015, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, που από εκείνη εκεί τη θέση εγώ είπα: «Δεν ψηφίζω, καταψηφίζω και όχι απλώς καταψηφίζω, αλλά και κατεβαίνω από το Βήμα και δεν δέχομαι να Προεδρεύσω σε αυτή τη συνεδρίαση, ούτε και να υπογράψω τα Πρακτικά και τον νόμο που θα ψηφιστεί». Γι' αυτό και δεν υπάρχει η υπογραφή μου σε κανένα από αυτά τα εκτρώματα, που μαζί ψηφίσατε, κύριοι. Γι' αυτό και εσείς τον φέρνετε τον Τσίπρα. Και εσείς μη μπερδεύεστε. Καταλάβετε, επιτέλους, ποιον είχατε στον κόρφο σας!

Στις 22 Ιουλίου 2015, ο Καθηγητής Νίκος Παρασκευόπουλος, εκείνος ο οποίος ήταν ο πιο λάβρος επικριτής του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δηλαδή του Κώδικα που έβαλε, όχι τους εργαζόμενους, αλλά τις τράπεζες πάνω από τους εργαζόμενους και πάνω από το ελληνικό δημόσιο στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Μάλιστα, ήταν 997 άρθρα -ένα τέτοιο πακέτο- που ήρθαν ως ένα άρθρο, για να μην μπορεί να διακρίνει την ψήφο του.

Αυτά που κάνουν τώρα με τις τροπολογίες, δηλαδή, οι μητσοτακικοί τα έκαναν οι μνημονικοί σε όλη την προηγούμενη περίοδο. Κάποιοι τα παλέψαμε, κάποιοι τα ζήσαμε, με κάποιους ήμασταν μαζί και πάθαμε σοκ μεγάλο, όταν είδαμε αυτούς που αγωνίζονταν κατά των μνημονίων να άδουν και να ψέλνουν μνημόνια. Και κάποιοι σταθήκαμε μέχρι τέλους ορθοί και υπερασπιστήκαμε τις αρχές μας και όχι τις καρέκλες και τις καρεκλίτσες. Ο κ. Τσίπρας είναι αυτός που στρογγυλοκάθισε στην πρωθυπουργική καρέκλα.

Και στις 22 Ιουλίου του 2015, πριν έντεκα χρόνια σαν αύριο, ο κ. Παρασκευόπουλος, ο εξαιρετικός Καθηγητής, ο αντιλέγων στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας του Αθανασίου, κατέστη ο Υπουργός Δικαιοσύνης που έβαλε την υπογραφή του και έφερε τον νόμο Αθανασίου ως «νόμο Παρασκευόπουλου», ως τα δεύτερα προαπαιτούμενα του τρίτου μνημονίου. Θυμάμαι βέβαια ότι τα ψήφισαν και κάποιοι που λένε ότι είναι κατά των funds. Ο κ. Βαρουφάκης τότε ως παραιτηθείς από Υπουργός Οικονομικών, παρ' όλα αυτά, είχε ψηφίσει «ναι» σε αυτή την ψηφοφορία και είναι ένα θέμα, που ουδέποτε εξήγησε δημόσια και που περιμένουμε κάποιοι κάποιες απαντήσεις και κάποιες εξηγήσεις.

Ήταν η ημέρα εκείνη, κατά την οποία, όταν ερωτήθηκε ο Νίκος Παρασκευόπουλος «Μπορούν να γίνουν κάποιες αλλαγές;» -ερωτήθηκε από κάποιους Βουλευτές-, είπε: «Θα ρωτήσω την τρόικα». Και βγήκε έξω, ξαναμπήκε και είπε: «Δυστυχώς, δεν μπορούν να γίνουν».

Ακούστε, λοιπόν, εδώ τα πράγματα είναι σαφή και συγκεκριμένα. Αυτό που γίνεται σήμερα -λυπάμαι για όσους, τυχόν, δεν το περίμεναν ή πίστεψαν ότι ο Τσίπρας είναι κάποιος επαναστάτης ή κάποιος τίμιος, και εγώ κάποτε το είχα πιστέψει, αλλά πολύ γρήγορα διαπίστωσα το αντίθετο- αυτό που γίνεται τώρα, είναι μια εντελώς προσχεδιασμένη κατάσταση. Και επειδή υπάρχει μια καινούργια συνθήκη στην Κοινοβουλευτική Ομάδα που εξελέγη ως Αξιωματική Αντιπολίτευση -για τον ΣΥΡΙΖΑ μιλάω-, θα πρέπει μεταξύ σας να

κοιταχτείτε, γιατί εμείς μαθαίνουμε ότι υπάρχουν Βουλευτές που αναμένουν να πάρουν έδρες -στην Εύβοια, ας πούμε-, που είναι ξεκάθαρα ταγμένοι με το κόμμα του κ. Τσίπρα και θα κρατήσουν την έδρα, για να δώσετε μετά «πακέτο» συνολικά το κόμμα. Οπότε, κοιταχτείτε λίγο καλύτερα μεταξύ σας και μιλήστε στον κόσμο. Και το λέω, χωρίς καμία μομφή στους παρισταμένους εδώ, πλην της αντίθεσης σε όσα είπατε, κύριε Ξανθόπουλε, για τα ζητήματα των funds και των πλειστηριασμών. Αν είναι δυνατόν, να υπερασπιζόμαστε τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς εν έτει 2026! Εξάλλου, αυτός που τους έφερε και τους επέβαλε, ο Κοντονής, έχει πάει αλλού, έχει πάει εκεί, στο ΠΑΣΟΚ τώρα. Είναι αυτός, ο οποίος είπε ότι πάση θυσία ζητούν οι δανειστές να επιβληθούν οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί και είναι αυτός, για τον οποίο τι είπε ο Πρόεδρος τότε -υπόδικος σήμερα για κακούργημα- των συμβολαιογράφων, ο Ρούσκας; «Εκβιαζόμαστε από έναν εκβιαζόμενο». Αυτά είπε για τον Κοντονή.

Ο Κοντονής, βεβαίως, Βουλευτής Ζακύνθου, εφρόντισε επί θητείας του -να τα ακούτε, κύριε Παππά, και εσείς, γιατί και εσείς πήγατε εκεί από εκεί, χωρίς να σας ταυτίζω, αλλά να τα ακούτε...

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Εγώ δεν ήμουν το '15.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):

Δεν ήσασταν τότε, εντάξει.

Ο Κοντονής, πάντως, κατάφερε -γιατί υπάρχει τύχη, όπως είπαμε-, Βουλευτής Ζακύνθου, επί της θητείας του ως Υπουργού Δικαιοσύνης και ανατέθηκε η πλατφόρμα των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών σε ποιον; Σε έναν Ζακυνθινό επιχειρηματία, που είχε πλοία -και μπορεί να τα έχει και ακόμη- και τις φοβερές εταιρείες, τις «090». Αυτή ήταν η προϋπηρεσία του συγκεκριμένου. Αυτή η εταιρεία, η Newsphone Hellas, πήρε την πλατφόρμα των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, μέσα από την οποία με το πάτημα ενός κουμπιού σου παίρνουν το σπίτι, χωρίς να υπάρχει καμία δημοσιότητα, χωρίς να υπάρχει κανένας έλεγχος, χωρίς να βρίσκεται καν στο συμβολαιογραφείο του ο συμβολαιογράφος.

Τότε είχα κάνει μεγάλο αγώνα, είχα βγάλει και βίντεο από αυτά που ενοχλούν, που έδειχναν το συμβολαιογραφείο κλειστό ή άνοιγε η συμβολαιογράφος και έλεγε: «Τι θέλετε; Δεν το κάνω εγώ, γίνεται στην πλατφόρμα ο πλειστηριασμός». Και όμως, κάποιες οικογένειες έχαναν τα σπίτια τους. Έχω την τιμή και σήμερα ακόμη να υπερασπίζομαι αφιλοκερδώς οικογένειες που τους έχουν πάρει έτσι τα σπίτια. Πετύχαμε πριν από λίγους μήνες μία μεγάλη νίκη και πραγματικά χαίρομαι γι' αυτό. Οι περισσότεροι λένε για τη νίκη κατά του Μπέου στη Λάρισα, που τον καταδικάσαμε και ήταν μέρα μεσημέρι, όπως το έχω πει ότι θα είναι μέρα μεσημέρι και όταν όλοι οι ένοχοι καθίσουν στο скаμνί και μπουν φυλακή. Μία μεγάλη νίκη ήταν σίγουρα η καταδίκη του ρατσιστή, ομοφοβικού, σεξιστή, μισογύνη, ρατσιστή και αντιπάλου ακόμα και των πιο αθώων πλασμάτων, των ζώων, αυτού που είναι στην παράταξή σας, φίλος του Πρωθυπουργού σας, που έρχεται και τον χαϊδεύει όποτε πηγαίνει στον Βόλο, φίλος κολλητός του υπόδικου Τριαντόπουλο -ή μήπως είναι αθώος ο Τριαντόπουλος;- φίλος συνολικά του κυβερνώντος κόμματος και γι' αυτό ευημερεί επί των ημερών σας.

Εκτός, όμως, από τη νίκη κατά του Μπέου στη Λάρισα, πετύχαμε πριν από λίγους μήνες μια πολύ μεγάλη νίκη, για την οποία είμαι πάρα πολύ περήφανη και ήταν η νίκη κατά των funds, διότι ένα σπίτι που το είχαν πάρει

funds, σπίτι μιας οικογένειας, πρώτη κατοικία, αναδεικνύοντας τις μεθοδεύσεις και την απατηλή διαδικασία, ακυρώσαμε τον πλειστηριασμό, τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό και έκρινε το δικαστήριο σε δεύτερο βαθμό, μετά από μεγάλο αγώνα, ότι ο πλειστηριασμός ήταν άκυρος και το σπίτι ανήκει στην οικογένεια.
(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

Αυτό είναι η καλύτερη επιβεβαίωση ότι όταν μάχεσαι και αγωνίζεσαι, στο τέλος νικάς και έτσι θα γίνει με όλους τους αγώνες που δίνουμε -ακόμα και με αυτούς που παρασιωπώνται. Γιατί, για να γυρίσω σε όσα έλεγα στην αρχή, έρχομαι από τη Λάρισα, όπου συνέβη σήμερα μία εξαιρετικά αποκαλυπτική διαδικασία για το έγκλημα των Τεμπών. Εγώ τοποθετήθηκα για τα θέματα της ακραίας διαφθοράς που σοβεί. Υπάρχει εκεί ένας τυχερός, κυρία Ακρίτα, κατηγορούμενος, ο κ. Βίνης. Είναι μεγαλοκατηγορούμενος, «γαλάζιο παιδί»...

Κύριε Μπούρα, σας ακούω και τι λέτε και τι σας λένε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Χίλια συγγνώμη.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):

Δεν πειράζει, κύριε Πρόεδρε, θα μου δώσετε μισό λεπτό παραπάνω.

«Γαλάζιο παιδί» ο κ. Βίνης, ο προεξάρχων της ΕΡΓΟΣΕ, που ακούστε να δείτε τι του έτυχε. Του έβαλε η Ευρωπαϊά ανακρίτρια 900.000 ευρώ εγγύηση, αλλά αυτός ήταν τυχερός, γιατί είχε δικηγόρο τον κ. Μυλωνόπουλο, που είναι μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής. Είναι αυτός που φρόντισε και να βγουν οι γνωμοδοτήσεις ότι δεν πρέπει να μιλάω εγώ στη Βουλή με δυο ιδιότητες και να βγω από την Εξεταστική Επιτροπή για τα Τέμπη, να εξαιρεθώ εγώ η κακιά που υπερασπίζομαι τους συγγενείς. Ο κ. Βίνης, λοιπόν, ο τυχερούλης είχε και έχει υπερασπιστή τον κ. Μυλωνόπουλο, ο οποίος κ. Μυλωνόπουλος του έκανε μία προσφυγή κατά της διάταξης της κακιάς Ευρωπαϊάς ανακρίτριας. Και ήρθε το Συμβούλιο και είπε: «Μα, αν είναι δυνατόν, θα βάλουμε στον Βίνη εγγύηση 900.000 ευρώ;». Περιμένετε ότι θα σας ότι είπε να του βάλουν λιγότερα; Όχι, είπε, να μην του βάλουν καθόλου. Να μην του βάλουν καθόλου εγγύηση του κ. Βίνη, παρά το γεγονός ότι είναι κατ' εξοχήν εμπλεκόμενος στη Σύμβαση 717, σύμβαση διαφθοράς για την οποία θα έπρεπε να έχει κάτσει στο σκαμνί ο Καραμανλής και όχι να τον χειροκροτάτε και να μας λέτε τώρα ότι ελέω ΟΠΕΚΕΠΕ θα τον ξαναβάλετε υποψήφιο και βρέθηκε ένα Συμβούλιο, που είπε: «Καθόλου εγγύηση, παιδί μου, εσύ, έχεις δικηγόρο τον Μυλωνόπουλο, είσαι ξεκάθαρα φτωχός, δεν έχεις χρήματα και είχες αυτή την καλή τύχη». Αίρεται η εγγύηση. Μόνο εμφάνιση στο αστυνομικό τμήμα, γιατί όπου φτωχός και η μοίρα του και όπου «γαλάζιο στέλεχος» και η τύχη του.

Δεν ήταν, βλέπεις, Θοδωρής, εικοσάχρονος, άτομο με αναπηρία, να τον πυροβολήσουν είκοσι φορές πισώπλατα οι αστυνομικοί! Ήτανε «γαλάζιο» στέλεχος. Κι όταν γίνεται αυτή η συνεδρίαση, κυρία Υφυπουργέ -που είστε μια ευγενής φυσιογνωμία και μακάρι να παραμείνετε έτσι, είσατε έτσι χρόνια πάντως ευγενής- και έχουμε μία δολοφονία παιδιού με αναπηρία, νέου ανθρώπου με αναπηρία, από αστυνομικές δυνάμεις, σε συνέχεια του παιδιού που το πνίξανε πριν από χρόνια και ο Υπουργός Ναυτιλίας έκλαιγε τους κατηγορούμενους και μετά παραιτήθηκε, όταν υπάρχει αυτός ο ρατσισμός και αυτή η αντιμετώπιση των ατόμων με αναπηρία και των ευάλωτων, κανείς δεν μπορεί να καμαρώνει!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, τον συνάδελφο κ. Μιχαήλ Λιβανό.

Κύριε Λιβανέ, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΛΙΒΑΝΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάποια στιγμή νομίζω ότι θα πρέπει να κάνουμε έναν μικρό απολογισμό και να θυμηθούμε πού βρισκόμασταν το 2019 πάνω στα ζητήματα που συζητάμε με το παρόν νομοσχέδιο. Το 2019, η λέξη η οποία μπορούσε να περιγράψει με απόλυτη σαφήνεια την κατάσταση που βίωναν τα άτομα με αναπηρία είναι η λέξη «ταλαιπωρία». Είχαμε ταλαιπωρία με διαδικασίες, με φυσική παρουσία και μόνο, με έντυπα. Είχαμε ταλαιπωρία και σε ιατρικό επίπεδο, ενώ η αναπηρία αντιμετωπιζόταν κυρίως ως ασθένεια και όχι με βάση δικαιώματα ή δυνατότητες για το άτομο που αφορά ούτε με όρους στρατηγικής της πολιτείας απέναντι στα άτομα αυτά.

Το 2019 δεν είχαμε καν Προσωπικό Βοηθό. Δεν υπήρχε Προσωπικός Βοηθός. Αυτή η ιστορία του Προσωπικού Βοηθού είναι μια εμβληματική μεταρρύθμιση που έφερε αυτή εδώ η Κυβέρνηση. Και φτάσαμε σήμερα στο σημείο να συζητάμε πόσο μπορούμε αυτό το πιλοτικό που ξεκίνησε, να γίνει ένας θεσμός που να αφορά όλα τα άτομα με αναπηρία, χωρίς διακρίσεις, χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς και ανισότητες.

Κάποτε, η επιλογή για ένα άτομο με αναπηρία, ενώ υπήρχε η απουσία του Προσωπικού Βοηθού, ήτανε τελικά είτε ο εγκλεισμός του, είτε η απομόνωσή του σε ιδρύματα, είτε όλα τα βάρη να πέφτουν στην οικογένεια και πουθενά αλλού. Κάποτε, το 2019 συζητάγαμε για την προσβασιμότητα κυρίως σε τεχνικό επίπεδο. Συζητάγαμε για την προσβασιμότητα που υπήρχε σε κάποια κυρίως δημόσια κτήρια και πουθενά αλλού. Σήμερα φτάσαμε να συζητάμε πως θα εκπαιδευτεί το άτομο με αναπηρία, πώς θα μορφωθεί, πώς θα βγει στην αγορά εργασίας, ενώ ήδη βγήκαν στην αγορά εργασίας τα άτομα με αναπηρία, τα οποία ήταν σχεδόν αόρατα, απομονωμένα και μακριά από την πραγματική ζωή. Αυτό ήταν το τότε.

Τώρα έχουμε την ευκαιρία αυτά τα άτομα να έχουν κανονική ζωή, να έχουν και αυτά ευκαιρίες. Προφανώς, χωρίς να ωραιοποιούμε καταστάσεις, προβλήματα συνεχίζουν να υπάρχουν. Γιατί; Διότι η πραγματικότητα λέει ότι η χρηματοδότηση δεν είναι απεριορίστη. Οι πόροι δεν είναι απεριορίστοι και άρα η χρηματοδότηση των προγραμμάτων έχει ένα όριο με βάση τις δυνατότητες, και τις δημοσιονομικές και τις αντικειμενικές. Όταν θέλουμε, όπως ειπώθηκε από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, αφού είναι πεντακόσιες χιλιάδες οι ανάπηροι να υπάρχουν και πεντακόσιες χιλιάδες Προσωπικοί Βοηθοί, προφανώς αυτό ούτε ρεαλιστικό είναι ούτε εφικτό. Ούτε μπορούν να εκπαιδευθούν ούτε μπορεί το 10% -και παραπάνω- από το

εργατικό δυναμικό να επιτελέσει αυτόν τον ρόλο, γιατί δεν γίνεται αυτό. Δεν είναι αντικειμενικά εφικτό. Πώς είναι, επίσης, εφικτό να συζητάμε για την εξάπλωση ενός θεσμού στη χώρα, όταν η γεωγραφική ανισότητα δημιουργεί από μόνη της πρόβλημα; Όμως, υπάρχουν μέριμνες ήδη και στο παρόν νομοσχέδιο προκειμένου αυτές οι γεωγραφικές ανισότητες να αμβλυνθούν.

Υπάρχουν θέματα βεβαίως και περιπτώσεις στις οποίες μεμονωμένα υπάρχουν ζητήματα, προβλήματα. Υπάρχουν και αδικίες και υπάρχουν και περιπτώσεις -πολλές φορές το αντιμετωπίζουμε όλοι στην καθημερινότητά μας- που δεν αντιμετωπίστηκαν σοβαρά. Όμως, γι' αυτό είμαστε εδώ, για να προσπαθούμε να θεραπεύουμε πρώτα θεσμικά, αλλά να βλέπουμε και να διαγιγνώσκουμε στην πράξη τι δεν πάει καλά, προκειμένου να το βελτιώσουμε και να το διορθώσουμε.

Και πάντα -κι εδώ θέλω να επιστήσω την προσοχή- για τα άτομα με αναπηρία και για τις οικογένειές τους υπάρχει η οικονομική επιβάρυνση, η οικονομική πίεση και ο κίνδυνος φτώχειας, τον οποίο πρέπει να βλέπουμε και να τον συνυπολογίζουμε. Γι' αυτόν τον λόγο θα ήθελα να πω -και το επαναφέρω και στην κουβέντα, το έχω συζητήσει και με την Υπουργό- ότι θα πρέπει να σκεφτούμε κάποια στιγμή και να μας απασχολήσει σοβαρά το πώς τα άτομα τα οποία φροντίζουν παιδιά με αναπηρίες, φροντίζουν άλλα άτομα με παιδιά με αναπηρίες και ενδεχομένως εγκατέλειψαν τον εργασιακό τους χώρο, αυτά να καλυφθούν είτε ασφαλιστικά είτε συνταξιοδοτικά.

Ακούσαμε πάρα πολλές υπερβολές. Μεταξύ άλλων ακούσαμε και τις υπερβολές για τις συντάξεις χηρείας και για το κατά πόσο αυτές προβλέπονταν ή όχι από τον συνάδελφο κ. Κουκουλόπουλο. Προφανώς και οι συντάξεις χηρείας δεν προβλέπονταν στον Προϋπολογισμό του 2026. Και αυτό ανέδειξε εδώ πέρα η Υπουργός, αυτό είπε. Είπε ότι ενώ δεν προβλεπόταν, προέκυψε δημοσιονομικός χώρος από τις εισφορές οι οποίες υπήρχαν από την κάρτα εργασίας και από την υπερωριακή εργασία, οι οποίες έκαναν εφικτό να γίνει τώρα η εφαρμογή. Αυτήν την τόσο άδικη και κατάφωρη αδικία, η οποία υπενθυμίζω ότι είναι κατάλοιπο, όπως πολλές άλλες ουρές, του «Νόμου Κατρούγκαλου», τελικά, βήμα-βήμα και όχι με έναν νόμο και με ένα άρθρο, με τις δυνατότητες που είχε κάθε φορά αυτή η Κυβέρνηση, την κατέρριψε, την κατήργησε και την ξήλωσε. Το ίδιο συμβαίνει και με τις συντάξεις χηρείας, όπως ακριβώς συμβαίνει και με το κομμάτι της προσωπικής διαφοράς που από 1.1.2027 δεν θα υπάρχει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προφανώς, η κοινωνική πολιτική δεν μετριέται -το ακούσαμε πάρα πολλές φορές, το επαναλαμβάνω και εγώ- ούτε με νούμερα ούτε με διακηρύξεις και κάθε νομοθέτημα μετριέται στην πράξη. Το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί ένα πολύ σοβαρό βήμα στην προσπάθεια δημιουργίας ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους, το οποίο δεν περιορίζεται στην παθητική στήριξη εκείνων που έχουν ανάγκη, αλλά σχεδιάζει και υλοποιεί πολιτικές που απαντούν ενεργητικά στην ανάγκη των πολιτών για κοινωνικό κράτος, λογοδοσία, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

Ως πολιτεία οφείλουμε να στεκόμαστε δίπλα στον πολίτη μέσα από οργανωμένες πολιτικές πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης και ουσιαστικής ενδυνάμωσης. Με αυτή τη λογική, το νομοσχέδιο επιθυμεί και επιχειρεί να

δημιουργήσει μηχανισμούς κοινωνικής προστασίας. Ο Προσωπικός Βοηθός αποτελεί ουσιαστικό μέτρο υποστήριξης των ατόμων με αναπηρία, γιατί είναι η προϋπόθεση ανεξαρτησίας στη ζωή τους. Δεν πρόκειται απλά για μια υπηρεσία φροντίδας. Πρόκειται για ένα μέτρο που εξασφαλίζει την ελευθερία και την αυτονομία τους και τη συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Περνούμε, λοιπόν, από το στάδιο της πιλοτικής εφαρμογής, σε μια μόνιμη και σταθερή υπηρεσία εθνικής εμβέλειας, η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί δημιουργείται μέσα σε ένα πλαίσιο οργάνωσης, λειτουργίας, εποπτείας και σαφούς μόνιμης χρηματοδότησης, ώστε η συγκεκριμένη υπηρεσία να είναι σταθερή, ποιοτική και προσβάσιμη σε όλους τους δικαιούχους.

Το νομοσχέδιο έχει πλείστες διατάξεις οι οποίες αφορούν και άλλες ευεργετικές εφαρμογές, όπως για παράδειγμα την Κάρτα Αναπηρίας και τις υπόλοιπες παρεμβάσεις που βάζουν, επιτέλους, τέλος στην αγωνία των ατόμων με αναπηρία να αποδείξουν το αυτονόητο. Ενισχύεται η λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπήρων και των επιμέρους συστημάτων, όπως είναι το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, η Κάρτα και το Μητρώο Παροχών. Προβλέπεται η ψηφιακή διασύνδεση των εκάστοτε λειτουργικών συστημάτων, δημιουργώντας έτσι ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό πλαίσιο εξυπηρέτησης.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει, επίσης, σημαντικές παρεμβάσεις και για την προστασία των πολιτών και ιδιαίτερα των νέων ατόμων από τα προϊόντα κάνναβης. Προϋποθέτει και δημιουργεί ένα συγκεκριμένο πλαίσιο για την οδική ασφάλεια και τη χρήση των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων, τα οποία είδαμε πόσο ταχεία διάδοση είχαν, αλλά και πόσο επικίνδυνα δυνητικά μπορούν να γίνουν είτε για τους χρήστες, είτε για τους υπόλοιπους ανθρώπους που χρησιμοποιούν άλλα μέσα μεταφοράς.

Συμπερασματικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου αποτυπώνει μια συνολική αντίληψη για το κοινωνικό κράτος. Αφορά ένα κράτος που δεν αρκείται στη διαχείριση των προβλημάτων, αλλά δημιουργεί προϋποθέσεις τα προβλήματα αυτά να ξεπεραστούν. Από τον άνθρωπο με αναπηρία που χρειάζεται υποστήριξη στην καθημερινότητά του, το παιδί που χρειάζεται έγκαιρη παρέμβαση, τον πολίτη που αντιμετωπίζει στεγαστικές δυσκολίες, τον νέο που μετακινείται στην πόλη και τη ρύθμιση ως προς τη διάθεση επικίνδυνων προϊόντων ελκυστικών κυρίως στη νεολαία μας, όλες οι παρεμβάσεις έχουν έναν κοινό στόχο, να βρίσκεται η πολιτεία δίπλα στον πολίτη με σχέδιο, συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Και ναι, η κοινωνική πολιτική, τελικά, κρίνεται στην πράξη και κρίνεται από το αν φτάνει στον άνθρωπο που τη χρειάζεται, όταν τη χρειάζεται και αυτό, ακριβώς, υπηρετούν οι ρυθμίσεις του παρόντος νομοσχεδίου και γι' αυτό σας καλώ να το υπερψηφίσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον συνάδελφο κ. Μιχαήλ Λιβανό.

Θα καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, τον συνάδελφο κ. Βασίλειο Βασιλειάδη και αμέσως μετά, επειδή υπάρχει μια

διαγραφή, θα ακολουθήσει η κ. Έλλη Ρούσσου, με την οποία ολοκληρώνουμε τις τοποθετήσεις. Μετά, τον λόγο, εφόσον τον ζητήσουν, θα έχουν οι δύο εναπομείναντες Κοινοβουλευτικοί. Ήδη, μου δήλωσε ο κ. Αλέξανδρος Καζαμίας της Πλεύσης Ελευθερίας.

Κύριε Βασιλειάδη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ΛΑΚΗΣ) ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε

Κυρία Υπουργέ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έρχεται να ρυθμίσει μια σειρά από ζητήματα για την καθημερινότητα πολλών συμπολιτών μας. Αποτυπώνει δε την κοινωνική πολιτική αυτής της Κυβέρνησης. Οι μεταρρυθμίσεις που φέρνει βασίζονται στη γνώση των τελευταίων χρόνων και στις προκλήσεις που έχουν παρουσιαστεί και αποτελούν μία απάντηση σε σύγχρονα προβλήματα.

Οι τρεις πόλοι του σχεδίου νόμου ενισχύουν από τη μία την ισότητα των ευκαιριών και αναδεικνύουν την υποχρέωση της πολιτείας να στηρίζει εκείνους που συναντούν τα μεγαλύτερα εμπόδια και από την άλλη αποβλέπουν στην ενίσχυση της περιφέρειας μέσα από πολιτικές που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος.

Αρχικά, οι αλλαγές που φέρνει το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου για τον Προσωπικό Βοηθό είναι ιδιαίτερα θετικές, αφού πλέον βγάζει το πρόγραμμα από την πιλοτική εφαρμογή του και του καθιστά μία μόνιμη πολιτική εθνικής εμβέλειας. Η αλλαγή έρχεται να επισφραγίσει την επιτυχία του, αλλά και να το βελτιώσει. Συγκεκριμένα, δεν διατηρείται η λογική των ποσοστώσεων ανά μορφή αναπηρίας. Η επιλογή των ωφελούμενων γίνεται μέσω ενός συστήματος μοριοδότησης με βάση κοινωνικά, εισοδηματικά και αναπηρικά κριτήρια. Θεσμοθετείται Μητρώο Αξιολογητών με αποτέλεσμα να σταθεροποιείται ο μηχανισμός αξιολόγησης. Επίσης, αυξάνεται το ανώτατο ηλικιακό όριο των ωφελούμενων από τα εξήντα πέντε στα εξήντα επτά. Ειδικά το μέτρο αυτό που αφορά, κυρίως, την περιφέρεια, αποτελεί μια πολύ σημαντική προσθήκη. Επίσης, οι παρεμβάσεις για την Εθνική Πύλη Αναπηρίας, την αναβάθμιση του ΟΠΕΚΑ και τη μείωση της γραφειοκρατίας αποτελούν σημαντικές μεταρρυθμίσεις σε έναν πάρα πολύ ευαίσθητο τομέα. Η Κάρτα Αναπηρίας πλέον θα αντικαθιστά τις ιατρικές γνωματεύσεις, για να μη χρειάζεται έτσι η αποκάλυψη ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Από την άλλη, οι παρεμβάσεις στη στεγαστική πολιτική αποτελούν εξίσου μια σημαντική μεταρρύθμιση που βασίζεται στη γνώση που έχει αποκτηθεί πλέον όλα αυτά τα χρόνια. Ο κύριος στόχος είναι να διευρυνθούν τα διαθέσιμα στεγαστικά αποθέματα. Και εδώ, κυρία Υπουργέ, μπορούμε σε μελλοντικά προγράμματα «Σπίτι μου» ή παρόμοια να συμπεριλάβουμε και τη δυνατότητα ανέγερσης σπιτιού. Και αυτό το λέω ειδικά για κορεσμένα αστικά κέντρα της επαρχίας, αλλά και χωριά όπου δεν υπάρχουν πολλά διαθέσιμα ακίνητα πλέον για αγορά, να μπορούν οι δικαιούχοι με το δάνειο αυτό να μπορούν να χτίσουν σε ένα δικό τους οικόπεδο ένα δικό τους σπίτι.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα και στη δημογραφική πολιτική που ασκεί εδώ και καιρό η Κυβέρνηση. Εισακούει, κυρίως, στα αιτήματα των Βουλευτών της περιφέρειας. Το δημογραφικό άλλωστε αποτελεί ένα σημαντικό ζήτημα για όλες τις περιφερειακές ενότητες της επαρχίας, αλλά κυρίως για τις πιο απομακρυσμένες, έτσι, η επέκταση του προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης των 10.000 ευρώ και στην Πέλλα αποτελεί μία ιδιαίτερα θετική εξέλιξη που είχαμε χαιρετήσει από την πρώτη στιγμή. Είναι

ένα ουσιαστικό κίνητρο, θα έλεγα, για ανθρώπους που επιθυμούν να εγκατασταθούν στην περιοχή μας και να δημιουργήσουν πλέον εκεί τη ζωή τους. Είναι ένα σημαντικό κίνητρο για όλους όσοι επιθυμούν να επιστρέψουν και να δημιουργήσουν στον τόπο τους. Οι προσθήκες, λοιπόν, που γίνονται στο παρόν σχέδιο νόμου καθιστούν το πρόγραμμα πιο ευέλικτο, πιο ελκυστικό για τους δικαιούχους πλέον, ώστε να επιτύχει τον πραγματικό του στόχο, την αναζωογόνηση των περιοχών αυτών που αντιμετωπίζουν έντονη δημογραφική πίεση και ένας τόπος είναι και η περιφερειακή ενότητα της Πέλλας, στην οποία εκλέγομαι.

Ο κύκλος των δικαιούχων διευρύνεται και η οικονομική ενίσχυση καθίσταται πιο άμεσα αξιοποιήσιμη. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα προκαταβολής μέρους της οικονομικής ενίσχυσης ώστε η στήριξη να παρέχεται τη στιγμή που ο ωφελούμενος πραγματικά τη χρειάζεται. Πιστεύω, όμως, ότι εδώ ανοίγεται μια μεγαλύτερη ευκαιρία ώστε το μέτρο αυτό να αποτελέσει την αφετηρία μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την αποκέντρωση και τον επαναπατρισμό νέων ανθρώπων στην ελληνική περιφέρεια. Διότι η μετεγκατάσταση σίγουρα δεν ολοκληρώνεται με ένα απλά οικονομικό κίνητρο. Σκοπός είναι να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να παραμείνουν στον τόπο μετεγκατάστασής τους και να χτίσουν εκεί, πραγματικά, το μέλλον τους.

Γι' αυτό θεωρώ ότι αξίζουν να εξεταστούν -σε συνεργασία, φυσικά, με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία- και πρόσθετες παρεμβάσεις, όπως για παράδειγμα στην προσπάθεια αυτή να συμμετέχουν και ιδιώτες που θα μπορούν να προσφέρουν εργασία σε ανθρώπους που θέλουν να επιστρέψουν ή να μετεγκατασταθούν. Επίσης, να δημιουργηθεί, για παράδειγμα, θα έλεγα εγώ, μία πλατφόρμα ενημέρωσης με πληροφορίες σε συνεργασία με τα επιμελητήρια, με άλλους φορείς για την κάθε περιφερειακή ενότητα στις πόλεις και στους οικισμούς της, που θα μπορούν να ενημερώνονται πλήρως όσοι επιθυμούν να συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα για να επιλέξουν καλύτερα την περιοχή που επιθυμούν. Στην πλατφόρμα αυτή να μπορούν και οι τοπικοί επιχειρηματίες να βάζουν αγγελίες ζήτησης εργαζομένων, αλλά και οι ιδιώτες να μπορούν να βάζουν αγγελίες ενοικίασης κατοικιών ώστε να βοηθηθούν όσοι σκέφτονται πραγματικά τη μετεγκατάστασή τους.

Ακόμα μπορούν να δοθούν περισσότερα κίνητρα για ίδρυση νέων επιχειρήσεων και εργασίας από τη ΔΥΠΑ στους τόπους αυτούς της μετεγκατάστασης, αλλά και να υπάρξει μία στόχευση μέσω των προγραμμάτων της ΔΥΠΑ για όσους επιθυμούν να μετεγκατασταθούν σε επαρχιακές πόλεις και χωριά. Για παράδειγμα, μπορεί να προβλεφθεί μία ειδική μέριμνα, ένα ειδικό πρόγραμμα σε προγράμματα εργασίας της ΔΥΠΑ για όσους αναζητούν εργασία στην περιφέρεια αποκλειστικά και σε αυτές τις περιφερειακές ενότητες συγκεκριμένα ή ακόμα να υπάρξει σχετική πρόβλεψη για αγορά σπιτιού με προγράμματα από το «Σπίτι μου» σε αυτές τις περιοχές συγκεκριμένα.

Τέλος, θα μπορούσαν να εξεταστούν φορολογικά κίνητρα, προφανώς για μεγάλες επιχειρήσεις που επιλέγουν να μεταφέρουν το σύνολο ή μέρος των δραστηριοτήτων τους στην επαρχία και σε αυτές τις περιοχές. Άλλωστε όπου δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται και νέες οικογένειες και εκεί που υπάρχουν νέες οικογένειες υπάρχει και το μέλλον.

Προτού κλείσω, θα ήθελα, λοιπόν, να αναφερθώ στην τροπολογία για τις συντάξεις χηρείας. Πρόκειται για ένα ζήτημα το οποίο είχαμε θέσει μαζί με συναδέλφους Βουλευτές εδώ και καιρό, τελικά. Η λύση και το δημοσιονομικό περιθώριο βρέθηκαν και πλέον χιλιάδες συνταξιούχοι θα απαλλαγούν από τον νόμο Κατρούγκαλου και αυτό είναι μία πραγματικότητα η οποία θα ισχύει από αύριο. Τέλος, δόθηκε και μία λύση που αφορά και την περιφερειακή μου ενότητα και άλλες περιφερειακές ενότητες με αγροτική παραγωγή, η οποία είναι στο φόντο των εργασιών τους και μιλάω για το άρθρο 91, για τη διαδικασία παράτασης στη μετάκληση των εργατών γης, όπου είναι πάρα πολύ αναγκαίοι αυτό το χρονικό διάστημα, ένα αίτημα που είχα καταθέσει στις αρχές του μήνα στον Υπουργό, τον κ. Πλεύρη και τον ευχαριστώ για τη συνεργασία και, μάλιστα, πλέον διευρύνεται και επεκτείνεται μέχρι τον Οκτώβρη για να μην έχουμε κάθε φορά αυτήν την αναγκασία παράταση τριμήνου. Να μη δημιουργούνται δηλαδή, αυτά τα προβλήματα και να έχουμε αυτό το κενό σήμερα που μιλάμε. Έχουμε ένα κενό τριών εβδομάδων γιατί χρειάζεται αυτή η τροπολογία. (XS)

Κύριε Πρόεδρε, το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου φέρνει πολλές θετικές παρεμβάσεις και φυσικά, γι' αυτό θα το υπερψηφίσω.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον συνάδελφο, τον κ. Βασιλειάδη και ολοκληρώνουμε τον κατάλογο των ομιλητών συναδέλφων με τη Βουλευτή της Πλεύσης Ελευθερίας, τη συνάδελφο, την κ. Έλλη Ρούσσου.

Αμέσως μετά θα πάρει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλεύσης της Ελευθερίας, ο συνάδελφος, ο κ. Καζαμίας. Βλέπω ότι ο κ. Καιρίδης δεν έχει ζητήσει μέχρι στιγμής τον λόγο -δεν ξέρω εάν θα τον ζητήσει- μετά θα πάμε στις δευτερολογίες και η κυρία Υπουργός θα κλείσει τη διαδικασία.

Κυρία Ρούσσου, έχετε τον λόγο και ζητώ συγγνώμη για την καθυστέρηση.

ΕΛΛΗ ΡΟΥΣΣΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, πριν ξεκινήσω με το νομοσχέδιο, θα ήθελα να πω ότι δεν μπορούμε σήμερα ακόμη να λέμε ποιους εξυπηρέτησαν οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί. Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί αποτέλεσαν το βασικό εργαλείο των εταιρειών διαχείρισης -των funds, τέλος πάντων- για να μπορέσουν εγκληματικά να συλήσουν την περιουσία χιλιάδων συμπολιτών μας.

Μέχρι το 2017 οι πλειστηριασμοί γίνονταν στα Ειρηνοδικεία και είχε αναπτυχθεί ένα τεράστιο κίνημα. Κινητοποιήσεις κάθε Τετάρτη και βεβαίως, εκεί πρωτοστατούσε η Ζωή Κωνσταντοπούλου, η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας. Πρωτοστατούσε και για την προστασία των οφειλετών και για την ανάσχεση αυτών των πλειστηριασμών, οι οποίοι με τη συμμετοχή όλων αυτών των πολιτών πράγματι αναστέλλονταν και μπόρεσαν έτσι και προστάτεψαν κάπως και οφειλέτες και κατοικίες.

Ο ν.4472/2017 -που θεσπίστηκε από την κυβέρνηση Τσίπρα- έγινε κατ' απαίτηση των τραπεζών και δεν έγινε για να ωφεληθούν οι εργαζόμενοι, έγινε για να ωφεληθούν αυτές οι εταιρείες διαχείρισης.

Πρώτον, για να αποφύγουν τα κινήματα και δεύτερον, για να προχωρήσουν άμεσα στις εκποιήσεις των ακινήτων των συμπολιτών μας. Αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε και πρέπει να το τονίζουμε κάθε φορά.

Η Ζωή Κωνσταντοπούλου που πρωτοστάτησε εκείνη την εποχή πάρα πολύ και προπηλακίστηκε και με χρήση βίας, εξαιτίας της και ψηφίστηκε αυτό το ιδιώνυμο με τον ν. 4512/2018. Αυτό δεν το γνωρίζουμε; Αυτό το ιδιώνυμο, το οποίο τι ήταν; Για να μπορέσει να ποινικοποιηθεί η παρεμπόδιση των πλειστηριασμών. Και γιατί ποινικοποιήθηκε η παρεμπόδιση των πλειστηριασμών; Για να μπορέσουν ανενόχλητα τα funds να προχωρήσουν στην εκποίηση της περιουσίας. Και μάλιστα, θα έλεγα ότι αυτή ήταν και μια εμβληματική υπόθεση slapp πρακτικής, τότε εκείνη την εποχή, γιατί δεν στράφηκε μόνο στο να τιμωρήσουν παραδειγματικά τη ζωή Κωνσταντοπούλου, αλλά για να σταματήσουν κιόλας τα κινήματα, να μπορέσουν να σταματήσουν με τον φόβο της ποινικής καταστολής.

Τώρα, για το θέμα του νομοσχεδίου. Συζητούμε σήμερα αυτό το νομοσχέδιο που είναι του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής σχετικά με τον προσωρινό βοηθό, την πρώιμη παρέμβαση, τις λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις.

Αυτό το νομοσχέδιο αγγίζει δύο από τις σημαντικότερες προκλήσεις του σύγχρονου κοινωνικού κράτους, την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία και το δικαίωμα στη στέγη. Όμως, δεν κατάφερε να επιτύχει την ισότιμη καθολική πρόσβαση σε όλους όσοι έχουν πραγματική ανάγκη.

Οι δείκτες που αποτυπώνουν την εικόνα του κοινωνικού κράτους σήμερα, είναι πραγματικά απογοητευτικοί. Η συνολική εικόνα μας παραμένει βαθιά ανησυχητική. Περισσότεροι από ένας στους τέσσερις συμπολίτες μας εξακολουθούν να βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Ένα στα τρία παιδιά στερείται βασικά αγαθά και δυνατότητες που θα έπρεπε να θεωρούνται αυτονόητα σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα.

Η Ελλάδα εξακολουθεί να καταγράφει τη μεγαλύτερη στεγαστική επιβάρυνση στην Ευρώπη ενώ ένα πολύ μεγάλο μέρος των νοικοκυριών δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στο κόστος της στέγης, της ενέργειας και των στοιχειωδών αναγκών της καθημερινότητας. Και ως προς τους κοινωνικούς δείκτες συνοχής, η Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπη με βαθιές κοινωνικές ανισότητες.

Οι δείκτες αυτοί δεν αποτυπώνουν μόνο οικονομική δυσκολία. Περιγράφουν και μια κοινωνία στην οποία η ανασφάλεια έχει αποκτήσει πια μόνιμα χαρακτηριστικά και η ευαλωτότητα μεταβιβάζεται στη νέα γενιά. Δείχνουν ότι η κοινωνική πολιτική εξακολουθεί να παρεμβαίνει όταν η βλάβη έχει ήδη συμβεί, όταν το νοικοκυριό έχει υπερχρεωθεί, όταν ήδη ο πολίτης έχει στερηθεί ευκαιρίες, όταν η οικογένεια έχει ήδη εξαντλήσει τις δυνάμεις της. Τι βλέπουμε; Δεν βλέπουμε εθνικό σχέδιο κοινωνικής πολιτικής που να προλαμβάνει τη φτώχεια, να περιορίζει τις ανισότητες και να δημιουργεί σταθερές διαδρομές κοινωνικής ένταξης και αυτονομίας.

Αυτό που βλέπουμε σήμερα, αυτό που βλέπει η κοινότητα των ΑΜΕΑ και αυτό που χρειάζεται είναι ισχυρές και καθολικά προσβάσιμες δημόσιες υπηρεσίες και δομές που θα παρέχουν δυνατότητες εκπαίδευσης, εργασίας, στέγασης, υγείας και ανεξάρτητης διαβίωσης. Απαιτείται ένα εθνικό σχέδιο κοινωνικής πολιτικής που θα βοηθήσει τον ευάλωτο πολίτη να μην ζει με το φόβο, αλλά αντιθέτως, να αποκτήσει ασφάλεια, προοπτική και έλεγχο στη ζωή του.

Η καθιέρωση του προσωπικού βοηθού, η ενίσχυση της πρώιμης παρέμβασης και οι παρεμβάσεις για την κοινωνική στέγαση αποτελούν μεμονωμένες πολιτικές. Πρέπει να ενταχθούν σε ένα ευρύτερο εθνικό σχέδιο που θα συνδέει την κοινωνική προστασία με την εκπαίδευση, την εργασία, την υγεία, τη δημογραφική πολιτική και την περιφερειακή ανάπτυξη. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι κάθε ευρώ που επενδύουμε στην έγκαιρη υποστήριξη ενός παιδιού με αναπηρία, στην ανεξάρτητη διαβίωση ενός συμπολίτη μας ή στην αποτροπή της αστεγίας, όπως λέμε, δεν αποτελεί μια κοινωνική δαπάνη απλώς. Είναι επένδυση στην κοινωνική συνοχή, στην παραγωγικότητα της οικονομίας και στην ποιότητα της δημοκρατίας μας. Διότι η δημοκρατία γίνεται ισχυρότερη όταν δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή κανένας πολίτης εξαιτίας της αναπηρίας του, της οικονομικής του κατάστασης ή των συνθηκών μέσα στις οποίες γεννήθηκε.

Τα κριτήρια πρόσβασης πρέπει να ανταποκρίνονται στις πραγματικές λειτουργικές ανάγκες του κάθε ανθρώπου. Η ανάγκη να μη διακόπτεται η υποστήριξη εξαιτίας διαδικαστικών ζητημάτων ή προσωρινών πιστοποιήσεων και η απαίτηση να αποκτήσει ο θεσμός σταθερότητα και καθολικότητα, η ανεξάρτητη διαβίωση δεν μπορεί να εξαρτάται από το αν περισσεύουν χρήματα από τον προϋπολογισμό. Δεν έχετε δικαίωμα να βάζετε τους ΑΜΕΑ σε λίστες αναμονής.

Επίσης, τα ηλικιακά όρια είναι απαράδεκτα. Όλα αυτά αποδεικνύουν ότι εν τέλει η πρόσβαση υπόκειται σε περιορισμούς και αποκλεισμούς πιστώσεων του προϋπολογισμού και ηλικιακών ορίων που δεν επιτρέπεται να υπάρχουν.

Εκφυλιστικές νευρολογικές παθήσεις, όπως η νόσος Πάρκινσον μπορούν να εμφανιστούν σε μεγαλύτερες ηλικίες και πράγματι, εμφανίζονται σε μεγαλύτερες ηλικίες και δημιουργούν τις ίδιες και μεγαλύτερες ανάγκες υποστήριξης. Γι' αυτό τα ηλικιακά όρια αποκλείουν ανθρώπους με πραγματικές λειτουργικές ανάγκες. Και αυτό πρέπει να εξετάζουμε πρώτα και όχι τον προϋπολογισμό και όχι τα αυστηρά όρια ηλικίας.

Επειδή δεν υπάρχει χρόνος, θέλω να πω το εξής: Ο προσωπικός βοηθός πρέπει να συνυπάρχει με τον φροντιστή. Υπάρχουν ανάγκες μακροχρόνιας φροντίδας. Υπάρχουν άνθρωποι που δεν μπορούν να σιτιστούν μόνοι τους, που δεν μπορούν να πάρουν τα φάρμακά τους, που δε μπορούν ντυθούν, που δεν μπορούν να καλύψουν την προσωπική υγιεινή τους. Γι' αυτό απαιτούμε ένα ολοκληρωμένο σύστημα κοινωνικής φροντίδας όπου βοηθοί και φροντιστές θα λειτουργούν ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε ανθρώπου.

Χρειάζεται και όσον αφορά τη στέγαση, μια ολοκληρωμένη στεγαστική πολιτική. Καλά είναι τα προγράμματα για τη στέγαση, αλλά θέλουμε μια

πολιτική γιατί η Ελλάδα βιώνει σήμερα τη μεγαλύτερη κρίση κατοικίας που υπερβαίνει κατά πολύ το πεδίο της κοινωνικής πρόνοιας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Ρούσσου.

Καλείται στο Βήμα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Αλέξανδρος Καζαμίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, χθες συμπληρώθηκαν πενήντα δύο χρόνια από τη μαύρη επέτειο του Αττίλα, της βίαιης εισβολής και παράνομης κατοχής της Κύπρου, πέντε μέρες μετά το προδοτικό πραξικόπημα της χούντας κατά του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Και ενώ το σύνθημα «Κύπρος, 1974, Δεν ξεχνώ» παραμένει όσο επίκαιρο όσο ποτέ, σήμερα παρατηρείται παράλληλα νέα κινητικότητα για την έναρξη των συνομιλιών υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ κ. Γκουτιέρρες, αναμένεται να επισκεφθεί το νησί στις 27 με 29 Ιουλίου, δηλαδή την επόμενη εβδομάδα. Θα συναντηθεί με τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη και με τον εκπρόσωπο της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Η εντεταλμένη εκπρόσωπος του κ. Γκουτιέρρες για το Κυπριακό κ. Ολγκίν ήδη βρίσκεται στο νησί και συμμετέχει σε διαβουλεύσεις.

Η Πλεύση Ελευθερίας, στο πλαίσιο αυτό, υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες του γραμματέα του ΟΗΕ και στηρίζει την έναρξη των συνομιλιών για μια δίκαιη και ειρηνική επίλυση του Κυπριακού, στη βάση της απόσυρσης των στρατευμάτων κατοχής και της εφαρμογής των ψηφισμάτων του ΟΗΕ για την Κύπρο.

Ταυτόχρονα, η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός φαίνεται το τελευταίο διάστημα να αναλώνονται σε προσπάθειες επικοινωνιακού εντυπωσιασμού της κοινής γνώμης, διότι έχουμε πλέον μπει σε μια παρατεταμένη προεκλογική περίοδο και τα αποτελέσματα αυτής της επικοινωνιακής διαχείρισης είναι να εντείνεται όλο και περισσότερο η κυβερνητική προπαγάνδα, κυρίως σε σχέση με ζητήματα στα οποία η Κυβέρνηση δεν έχει να αποδείξει ιδιαίτερο ζήλο και επιτυχία.

Αναφέρομαι στην κυριακάτικη ανάρτηση του κ. Μητσοτάκη, στην οποία προσπάθησε να καλύψει, να συγκαλύψει αν θέλετε, τις φοβερές φράσεις που χρησιμοποίησε η Ευρωπαϊκή Κομισιόν στη φετινή έκθεσή της για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα, λέγοντας ότι η έκθεση αυτή, δήθεν τώρα, κατά τον κ. Μητσοτάκη, απέδειξε ότι η Ελλάδα δεν είναι πλέον, λέει, μια χώρα ελλειμματικού κράτους δικαίου.

Δεν ξέρω πραγματικά αν διάβασε την έκθεση της Κομισιόν ή αν ελπίζει ότι η αντιπολίτευση και οι πολίτες θα πιστέψουν αυτά που λέει και δεν θα πάνε στην ίδια την έκθεση να τη διαβάσουν. Εύχομαι το δεύτερο.

Η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου στην Ελλάδα για φέτος, η οποία κυκλοφόρησε στις 17 Ιουλίου, εντοπίζει τέσσερις περιοχές του κράτους δικαίου και προσπαθεί να αποτιμήσει την πρόοδο που έχει λάβει χώρα σε σχέση με πέρυσι. Στις δύο πρώτες παρατηρεί ότι έχει επιτευχθεί -και αυτή είναι η φράση που χρησιμοποιεί- «περιορισμένη πρόοδος» και όταν μιλάει ένας διεθνής οργανισμός για «περιορισμένη πρόοδο», σημαίνει ότι δεν έχει γίνει τίποτα.

Αναφέρεται συγκεκριμένα στην περίπτωση της εδραίωσης ισχυρών επιδόσεων στις διώξεις και τελικές δικαστικές αποφάσεις σε περιπτώσεις διαφθοράς, δηλαδή έχει γίνει περιορισμένη πρόοδος κατά την Κομισιόν σε περιπτώσεις διαφθοράς. Και στον δεύτερο τομέα αναφέρεται στην περιορισμένη πρόοδο, δηλαδή τη μηδενική πρόοδο στην πραγματικότητα, όσον αφορά τη βελτίωση του πλαισίου για το lobbying, για τους λομππίστες. Και αυτό έχει να κάνει με την ανεξαρτησία της νομοθετικής εξουσίας.

Στους άλλους δύο τομείς, που αφορούν δηλαδή την προστασία των δημοσιογράφων, όπου η Κομισιόν εντοπίζει χρόνιο πρόβλημα κυρίως επί των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας, θεωρεί ότι έχει γίνει «κάποια περαιτέρω πρόοδος» -έτσι λέει, αυτή είναι η ορολογία- για τις εγγυήσεις της ασφάλειας των δημοσιογράφων, αλλά δεν είναι και ιδιαίτερα θερμή και ενθουσιώδης η έκθεση, ενώ όσον αφορά τον διάλογο ανάμεσα στην Κυβέρνηση και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και εκεί λέει ότι έχει γίνει κάποια πρόοδος, αλλά πάλι δεν θα έλεγα ότι είναι πολύ ζεστή η έκθεση υπέρ των επιτευγμάτων της Κυβέρνησης στον τομέα αυτό.

Στο τέλος της έκθεσης υπάρχουν στοιχεία για το πόσο άσχημα τα πάει η χώρα όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς. Η έκθεση σημειώνει ότι η χώρα μας βρίσκεται κοντά στις τελευταίες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς και στην πεντηκοστή έκτη θέση διεθνώς, σύμφωνα με τον κατάλογο της Διεθνούς Διαφάνειας.

Παρατηρεί επίσης ότι στην περίπτωση της Ελλάδας -και ακούστε το αυτό, κυρίες της Κυβέρνησης και κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε της Νέας Δημοκρατίας, σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο, 99% των ερωτηθέντων στην Ελλάδα θεωρεί πως η διαφθορά είναι διαδεδομένη. Ενενήντα εννέα τοις εκατό. Υπάρχει και ένας που ακόμη δεν το πιστεύει, αλλά πού θα πάει; Θα τον πείσετε κι αυτόν ή κι αυτήν. Και στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ποσοστό αυτό βρίσκεται στο 71%. Δηλαδή έχουμε τεράστια απόκλιση. Και για τις επιχειρήσεις όσον αφορά τη διαφθορά πάλι ο αριθμός είναι τεράστιος.

Στα λίγα λεπτά που μου απομένουν θα ήθελα να αναφερθώ στο νομοσχέδιο και στην έκθεση της ΟΚΕ, η οποία είναι η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, μια ανεξάρτητη επιτροπή εμπειρογνομόνων, η οποία έχει σχολιάσει το νομοσχέδιο σε έκθεσή της. Και λέει κάτι η ΟΚΕ, το οποίο δεν συζητήθηκε στη διάρκεια της Ολομέλειας. Λέει ότι ο όρος «πρόγραμμα», ο οποίος βρίσκεται στο επίκεντρο του προγράμματος του προσωπικού βοηθού για τα άτομα με αναπηρία, παραπέμπει σε δράση περιορισμένης διάρκειας ή ειδικής χρηματοδότησης και πράγματι αυτό είναι ένα ζήτημα που αφορά το πρόγραμμα του προσωπικού βοηθού. Γιατί να μην είναι πολιτική και να είναι μόνο πρόγραμμα;

Αλλά παίρνοντας ως αφετηρία αυτή την παρατήρηση, διέτρεξα το νομοσχέδιο και ανακάλυψα ότι υπάρχει η λέξη «πρόγραμμα» σχεδόν στο ένα δέκατο των άρθρων. Άρθρο 4, Πρόγραμμα Προσωπικός Βοηθός. Άρθρο 16, Πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας. Άρθρο 24, Πρόγραμμα Εξειδίκευσης των Εκπαιδευτών Κινητικότητας. Άρθρο 48, Καθολική εφαρμογή του προγράμματος πρώιμης παρέμβασης κτλ. Πρόγραμμα Στέγη για άστεγους, στο άρθρο 53. Πρόγραμμα Κάλυψη, άρθρο 55.

Η Νέα Δημοκρατία δυστυχώς δεν μπορεί να δημιουργήσει πολιτικές για την κοινωνική προστασία και το κράτος πρόνοιας. Το μόνο που κάνει είναι προγράμματα, τα οποία δεν θα χρηματοδοτούνται για πολύ, και γι' αυτό έχουμε σοβαρές αμφιβολίες για την επιτυχία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Καζαμία.

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο συνάδελφος κ. Καιρίδης, και αμέσως μετά, πριν τις δευτερολογίες των Εισηγητών και Ειδικών Αγορητών, τον λόγο θα πάρει για τον χρόνο που δικαιούται η Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Έλενα Ράππη, αμέσως μετά οι εισηγητές και οι ειδικοί αγρότες και θα κλείσει όπως συνήθως η Υπουργός κ. Δόμνα Μιχαηλίδου.

Κύριε Καιρίδη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι σύντομος και επιγραμματικός και θα αναφερθώ σε αυτά που ειπώθηκαν από κάποιους εκπροσώπους της Αντιπολίτευσης, ιδίως από την Πλεύση Ελευθερίας.

Θέλω να είμαι απολύτως σαφής ότι σε όλες τις διεθνείς εκθέσεις η χώρα μας σκοράρει πολύ ψηλά στον δείκτη δημοκρατίας. Σε μια εποχή όπου η δημοκρατία διεθνώς βάλλεται και βρίσκεται σε υποχώρηση, ακόμα και σε ώριμες παραδοσιακές δημοκρατίες της Δύσης, η Ελλάδα παραμένει και βελτιώνει τη θέση της, μια από τις πιο σταθερές, ώριμες και λειτουργικές δημοκρατίες παγκοσμίως.

Αυτό είναι ένα πρόσημο όλου του ελληνικού λαού, όχι μόνο της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, για το οποίο μπορούμε να περηφανευόμαστε. Αυτό δε το πρόσημο γίνεται ακόμα πιο αξιοπρόσεκτο, αν σκεφτεί κανείς τη βαθιά οικονομική και κοινωνική κρίση που πέρασε η κοινωνία μας.

Την ώρα, λοιπόν, που σε λίγο θα ξεκινήσει η συζήτηση για τη Συνταγματική Αναθεώρηση, που αποτελεί και μια γιορτή της δημοκρατίας υπό μίαν έννοια - πενήντα ένα χρόνια από την ψήφιση του Συντάγματος της Τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας, καλό είναι να μην μηδενίζουμε και να μην τροφοδοτούμε έναν ανόητο και εξωπραγματικό μηδενισμό.

Τώρα, έχω πραγματικά πρόβλημα αν αξίζει τον κόπο να απαντήσει κανείς στην Αρχηγό της Πλεύσης Ελευθερίας, την κ. Κωνσταντοπούλου, διότι αυτά που ακούσαμε ήταν ένα πραγματικό για μια ακόμα φορά παραλήρημα κιτρινισμού και συνωμοσιολογίας. Ήταν μια ομιλία που δεν είχε τίποτα

πολιτικό, δεν μίλησε καθόλου για πολιτική, δεν είχε καμία πολιτική πρόταση, αλλά ήταν μία παρέλαση ενόχων, τους οποίους η ίδια ανακαλύπτει παντού και πάντα, καταδικάζει και διαπομπεύει -άνθρωποι που δεν έχουν τη δυνατότητα να απαντήσουν- τροφοδοτώντας έτσι έναν κιτρινισμό. Αισθάνθηκα προσωπικά ότι διαβάζω «Το Μακελειό»!

Δεν υπήρξε φιλελεύθερη αρχή που να μην παραβίασε η κ. Κωνσταντοπούλου και πρώτα και καλύτερα το τεκμήριο αθωότητας. Μάλιστα, το ειρωνεύτηκε για κάποιους συναδέλφους. Αυτό, δε, καταντάει ακόμα πιο εξωφρενικό, αν σκεφτεί κανείς ότι η ίδια είναι υπόδικη για βαρύτατα κακουρήματα με μηνύσεις από δικαστές.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Μα, δεν έχει το τεκμήριο της αθωότητας;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Υπόδικη. Έχει αρθεί η ασυλία και διαρκώς αίρεται η ασυλία και για άλλα.

Άρα, εδώ έχουμε μια τεράστια αντίφαση. Όλοι εμείς δεν μπορούμε αυτά, από ένα σημείο και μετά, να τα προσπερνάμε, να τα θεωρούμε γραφικά, καθώς είναι επαναλαμβανόμενα και συστηματικά, και να τα αποσιωπούμε.

Θεωρώ ότι όλες οι δυνάμεις του δημοκρατικού τόξου - όχι μόνον η Νέα Δημοκρατία, αλλά και τα κόμματα της αντιπολίτευσης- οφείλουν να μην δείχνουν ανοχή σε τέτοιες συμπεριφορές. Και θέλω να είμαι απολύτως ξεκάθαρος. Το κριτήριο ενός κόμματος, ενός πολιτικού, δημοκρατικότητας έγκειται στην πλήρη απροϋπόθετη καταδίκη της βίας. Η κ. Κωνσταντοπούλου και σε πρόσφατη συζήτηση που είχαμε στην Ολομέλεια για τα θλιβερά επεισόδια στη Θεσσαλονίκη και την τραγωδία με το θάνατο μιας συμπολίτισσάς μας εκεί, διαπίστωσε, δήλωσε ότι ενδεχομένως πρόκειται για προβοκάτσια. Για τη δε MARFIN μας δήλωσε βεβαία ότι ήταν προβοκάτσια. Αυτό δεν αποτελεί καταδίκη της βίας. Αποτελεί χαίδεμα, αποτελεί ανοχή, αποτελεί υπόθαλψη, αποτελεί προστασία και είναι απολύτως απαράδεκτο για οποιοδήποτε δημοκρατικό κόμμα.

Δημοκρατία και βία δεν μπορούν να συνυπάρξουν, βία από όπου και αν προέρχεται.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

Η δικιά μας η παράταξη το έκανε αυτό κατ' επανάληψη και στη βία που προήλθε από το μαύρο άκρο του πολιτικού φάσματος. Ήταν δε, πρωτοστατούσα, σε αντίθεση με εκείνη, στη δίωξη των πρωτεργατών της Χρυσής Αυγής. Και το κάνει και στη βία από όπου κι αν προέρχεται -κόκκινη, μαύρη, του ενός ή του άλλου άκρου του πολιτικού φάσματος- και αυτό κάνουν, θεωρώ, τα περισσότερα κόμματα εδώ.

Υπάρχουν, ωστόσο, και οι εξαιρέσεις τις οποίες θα πρέπει να αναδεικνύουμε, θα πρέπει να εξηγούμε ότι αυτό δεν είναι δημοκρατία, δεν είναι δημοκρατική συμπεριφορά, είναι φασίζουσα συμπεριφορά και γι' αυτό απολύτως καταγγελλέα.

Είχαμε ένα νομοσχέδιο το οποίο, κακά τα ψέματα, δεν προσφέρεται για αντιπαραθέσεις και οξύτητες. Είναι ένα νομοσχέδιο που μάλλον να μας ενώσει πρέπει, παρά να μας χωρίσει για ένα ζήτημα κοινωνικά ευαίσθητο, γραμμένο σε μία γλώσσα και με πρόθεση, τουλάχιστον ως προς την πρόθεση, να κάνει το καλό για μια σειρά από ευάλωτους της κοινωνίας. Τα εξήγησε και η ίδια η Υπουργός στην πρωτολογία της, τα εξήγησαν και οι συνάδελφοι της συμπολίτευσης με κάθε λεπτομέρεια.

Παρ' όλα αυτά, είδαμε για μια ακόμα φορά, σε αυτήν εδώ την αίθουσα, μια κακοπαιγμένη, κακόγουστη θεατρική παράσταση, όπου για κάποιους όλοι

οι υπόλοιποι εμείς είμαστε ένοχοι εξαρχής. Όχι απλώς ένοχοι, δεν δικαιούμαστε καν να υπερασπιστούμε τους εαυτούς μας. Η απόφαση έχει βγει, η καταδίκη είναι δεδομένη. Αυτά είναι μη φιλελεύθερα, μη δημοκρατικά! Δεν ανήκετε στο δημοκρατικό τόξο. Και καλώ και την Αντιπολίτευση, η οποία, αν και τα λούζεται βέβαια κατά καιρούς και η ίδια, έχει δείξει πολλή μεγάλη ανοχή σε αυτού του τύπου τη ρητορική που είναι εξαιρετικά επικίνδυνη.

Σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς, όπου οι αντιδημοκρατικές και οι αντιφιλελεύθερες δυνάμεις έχουν σηκώσει κεφάλι και στην Ευρώπη και στην Αμερική και σε ολόκληρη τη Δύση, η Ελλάδα, η Ελλάδα της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη, παραμένει προσηλωμένη και στο κράτος δικαίου και στις φιλελεύθερες αρχές και πάνω από όλα στη δημοκρατία μας, την οποία εμείς θεμελιώσαμε το 1974!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Καιρίδη.

Ζήτησε και έχει δικαίωμα παρέμβασης τριών λεπτών ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλεύσης της Ελευθερίας, ο κ. Αλέξανδρος Καζαμίας.

Έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς, ακούσαμε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, τον κύριο Καιρίδη, να επιδίδεται σε ένα χυδαίο παραλήρημα το οποίο, δυστυχώς, είναι χαρακτηριστικό του τρόπου με τον οποίο παρεμβαίνει πολύ συχνά στις συζητήσεις μας στη Βουλή.

Ο κ. Καιρίδης κατάντησε φαιδρός με τον τρόπο με τον οποίο μιλάει. Δεν μπορούμε να τον παίρνουμε στα σοβαρά. Είναι ένας πολιτικός ο οποίος έχει πολλές φορές επιδοθεί σε ακροδεξιά ρητορική και τον έχουμε καταγγείλει γι' αυτό.

Έχει, επίσης, υιοθετήσει θέσεις οι οποίες είναι ταυτισμένες με την τουρκική κατοχή στην Κύπρο και έχει μιλήσει για διχοτόμηση. Τον έχουμε καταγγείλει και γι' αυτό. Έχει ρεζίλευτεί και σε όλον τον Τύπο για τις δηλώσεις που έκανε σχετικά.

Παρ' όλα αυτά, επιμένει να έρχεται εδώ και να μας συκοφαντεί, ιδίως την Πλεύση Ελευθερίας και να παριστάνει με υποκριτικό τρόπο ότι είναι δήθεν ο τιμητής της δημοκρατίας! Αυτός ο πολιτικός ο οποίος δεν ξέρει τι θα πει δημοκρατικός διάλογος και που δεν ξέρει να σέβεται τα δημοκρατικά κόμματα, έρχεται να μας δώσει μαθήματα. Θα πρέπει να ντρέπεται για αυτά που λέει!

Αναφορικά με το τεκμήριο της αθωότητας, το οποίο ο μέγας αυτός δημοκράτης υπερασπίζεται, είπε λίγο πριν ότι η κ. Κωνσταντοπούλου είναι υπόδικη. Πρόκειται για ψευδοκατηγορίες, οι οποίες προέρχονται κυρίως από τη Νέα Δημοκρατία.

Κύριε Καιρίδη, πρόκειται για πολιτικό διωγμό, τον οποίο έχετε σκηνοθετήσει εσείς εδώ και καιρό και οι ακροδεξιοί Υπουργοί της Κυβέρνησής σας –«Γεωργιάδης και Σία»– εις βάρος της κ. Κωνσταντοπούλου, για να πάτε στις εκλογές με τους βασικούς πολιτικούς σας αντιπάλους υπό πολιτική δίωξη!

Ποινικοποιείτε την πολιτική ζωή. Αυτά τα κάνουν οι δικτατορίες, τα κάνουν τα αυταρχικά καθεστώτα. Και όμως, αυτή είναι η πολιτική που υιοθετείτε και που ακολουθείτε και θέλετε από πάνω να παραστήσετε ότι υπερασπίζετε, λέει, τη δημοκρατία.

Κύριε Καιρίδη, η κ. Κωνσταντοπούλου δεν κατηγορείται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για κλοπή. Δεν κατηγορείται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διότι προστάτεψε εγκληματική οργάνωση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και όμως, ο κ. Βορίδης, Βουλευτής σας, πρώην Υπουργός σας, που τον έχετε βάλει Πρόεδρο της Επιτροπής για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, ποτέ δεν έπαψε να κατηγορείται για αυτό. Το ίδιο και ο κ. Αυγενάκης, Βουλευτής σας. Αυτά είναι που κάνουν οι δικοί σας Βουλευτές και Υπουργοί.

Γιατί δεν έχουν πάει στο ειδικό δικαστήριο; Μα γιατί έχετε χρησιμοποιήσει το άρθρο 86 του Συντάγματος και μποϊκοτάρετε τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής. Το κάνατε με κατάχρηση της επιστολικής ψήφου, γιατί μαγειρεύατε τις ψήφους των δικών σας Βουλευτών. Το ξέρετε ότι οι περισσότεροι από τους μισούς σας Βουλευτές δεν ψήφισαν υπέρ του να μην πάνε ο κ. Βορίδης και ο κ. Αυγενάκης σε προανακριτική επιτροπή, γιατί πίστευαν το κατηγορητήριο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας;

Η κ. Κωνσταντοπούλου διώκεται, γιατί προσπαθεί να αποκαλύψει τη διαφθορά της δικής σας Κυβέρνησης.

Επίσης, ο κ. Λιβανός και η κ. Αραμπατζή, που παριστάνετε ότι όλοι αθώωθηκαν, γιατί δεν πήγε σε ειδικό δικαστήριο και ο ένας και ο άλλος; Διότι έχετε την πλειοψηφία και μπλοκάρτε την παραπομπή τους. Υπήρχαν και εκεί διαρροές, γιατί υπάρχουν Βουλευτές σας που πιστεύουν ότι οι πρώην Υπουργοί σας θα έπρεπε να πάνε να δικαστούν.

Αυτά δεν είναι δημοκρατικά. Αυτά είναι η χειρότερη μορφή αυταρχισμού, με τα οποία ταυτίζεστε και εσείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώσατε, κύριε Καζαμία.

Ορίστε, κύριε Καιρίδη, έχετε δικαίωμα παρέμβασης για τρία λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υπόθεση του κ. Λιβανού είναι η υπόθεση του κ. Καραμανλή, ο κ. Καραμανλής ως Βουλευτής, ο κ. Λιβανός ως Υπουργός. Όπως είχα και εγώ προβλέψει, η υπόθεση αρχαιοθετήθηκε εντέλει από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα. Άρα, δεν καταλαβαίνω...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Όχι του κ. Λιβανού. Λέτε ψέματα!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Είναι η ίδια υπόθεση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Εσείς το κρίνετε αυτό! Είναι άλλη υπόθεση. Είναι παραμύθια αυτά που λέτε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Είναι η ίδια υπόθεση για τους τριάντα έξι βιολογικούς κτηνοτρόφους. Διαβάστε τη δικογραφία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Έχω διαβάσει τις δικογραφίες...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Είστε άσχετος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Εσείς είστε άσχετος και ψεύδεστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Εντάξει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είστε και συκοφάντης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μην διακόπτετε. Ακουστήκατε χωρίς διακοπή.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είστε ωστόσο άξιος μαθητής. Θα σας βάλει καλό βαθμό η Αρχηγός σας, μην έχετε άγχος.

Από εκεί και πέρα, θα φανεί τι βαθμό θα σας βάλει ο ελληνικός λαός. Προς το παρόν, βλέπω, κάθοδο -κύριε Παφίλη, ε;- μεγάλη. Γι' αυτό και το άγχος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ενώ εσείς πάτε προς τα πάνω, ε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Γι' αυτό και το άγχος.

Εγώ το τεκμήριο αθωότητας το σέβομαι. Δεν θεωρώ εκ προοιμίου την κ Κωνσταντοπούλου ένοχη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μην διακόπτετε. Σε εμένα να απευθύνεστε, κύριε Καιρίδη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Θα βρεθεί σύντομα -σύντομα- στον φυσικό της δικαστή. Θα απολογηθεί για τα κακουργήματα που την έχουν μηνύσει, όχι ο κ. Γεωργιάδης, όχι ο κ. Βορίδης, κανείς από εμάς. Δικαστές!

Και επιτρέψτε μου να πω ότι στις δεκαετίες που παρακολουθώ την ελληνική πολιτική ζωή, δεν θυμάμαι ποτέ Βουλευτή να μηνύεται από δικαστή και μάλιστα, σε βαθμό κακουργήματος. Θα απολογηθεί και θα κληθεί να αποδείξει την αθωότητά της. Από εκεί και πέρα η δικαιοσύνη, ούτε εσείς ούτε εγώ, θα αποφασίσει ανεξάρτητα, σύμφωνα με τους νόμους και το Σύνταγμα της ελληνικής πολιτείας.

Τα υπόλοιπα δεν χρειάζονται. Είναι οι δικές σας υπερβολές, υστερίες και τοξικότητες, οι οποίες δεν βοηθούν σε τίποτα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Επαναλαμβάνω, για να συνεννοούμαστε. Κόμμα και πολιτικός που δεν καταδικάζει τη βία...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μην διακόπτετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: ...χωρίς «ναι μεν, αλλά», δεν είναι κόμμα του δημοκρατικού τόξου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Εσείς είστε φασίστες! Αφήστε τα αυτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Και επειδή εσείς αρνηθήκατε να καταδικάσετε σε δύο περιπτώσεις εμβληματικές, που συγκλόνισαν το πανελλήνιο -συγκλόνισαν το πανελλήνιο!- και η υπόθεση της Θεσσαλονίκης και πιο παλιά η υπόθεση της Marfin...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν ξέρετε τίποτα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: ...από αυτό και μόνο δεν ανήκετε. Όσο και να φωνασκείτε, όσο και να ασχημονείτε, επιβεβαιώνετε τον χαρακτηρισμό του μη δημοκρατικού. Αυτά και τα υπόλοιπα θα έχετε την ευκαιρία να τα πείτε στο δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε.

Κυρία Υφυπουργέ, κυρία Ράπτη, έχετε τον λόγο και καλείστε στο Βήμα.

ΕΛΕΝΗ ΡΑΠΤΗ (Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα εκφράζει μια διαφορετική φιλοσοφία για τον τρόπο με τον οποίο οφείλει να στέκεται η πολιτεία απέναντι στους συμπολίτες μας που χρειάζονται στήριξη.

Για πολλά χρόνια η κοινωνική πολιτική στη χώρα μας αναπτύχθηκε κυρίως γύρω από την οικονομική ενίσχυση. Αυτή ήταν αναγκαία και παραμένει αναγκαία. Όμως, από μόνη της δεν αρκεί. Γιατί η πραγματική κοινωνική ένταξη δεν επιτυγχάνεται μόνο μέσω των επιδομάτων. Απαιτούνται υπηρεσίες και εργαλεία που θα επιτρέπουν σε όλες και όλους όσοι έχουν ανάγκη να ζουν αυτόνομα, να συμμετέχουν ισότιμα στην κοινωνία, να έχουν επιλογές για τη ζωή τους.

Αυτή ακριβώς είναι η μεγάλη αλλαγή που επιχειρεί το παρόν νομοσχέδιο. Δεν αντιμετωπίζει τους συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη στήριξης ως παθητικούς αποδέκτες κρατικής μέριμνας. Τους αντιμετωπίζει ως ισότιμους πολίτες με δικαιώματα, δυνατότητες και προοπτική.

Το νομοσχέδιο αυτό έχει ακόμη ένα χαρακτηριστικό. Είναι το προϊόν της εμπειρίας που αντλήσαμε από την πιλοτική εφαρμογή των πολιτικών που ρυθμίζονται με τις προτεινόμενες διατάξεις και από την καθημερινή επαφή και τον ουσιαστικό διάλογο με τους ίδιους τους ωφελούμενους και τους φορείς που τους εκπροσωπούν. Οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις τους αξιολογήθηκαν και συνεκτιμήθηκαν κατά την τελική επεξεργασία των προτεινόμενων διατάξεων.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω από τις διατάξεις που ρυθμίζουν την καθολική εφαρμογή του Προσωπικού Βοηθού. Ο Προσωπικός Βοηθός είναι η

έμπρακτη αναγνώριση του δικαιώματος κάθε ανθρώπου με αναπηρία να αποφασίζει ο ίδιος για τη ζωή του.

Μεταξύ άλλων, θεσπίζουμε το Ηλεκτρονικό Μητρώο Προσωπικών Βοηθών και Μητρώο Αξιολογητών, πληροφοριακό σύστημα, ενιαίους κανόνες αξιολόγησης, εποπτείας και ελέγχου, ώστε η υπηρεσία να παρέχεται με διαφάνεια, με ποιότητα και ισοτιμία σε ολόκληρη τη χώρα.

Παράλληλα, προβλέπονται οι αναγκαίες διατάξεις, ώστε οι ωφελούμενοι του πιλοτικού προγράμματος να συνεχίζουν να λαμβάνουν χωρίς διακοπή τις υπηρεσίες τους κατά τη μετάβαση στο καθολικό πρόγραμμα.

Εξίσου σημαντικές είναι και οι διατάξεις του νομοσχεδίου για την καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης. Γνωρίζουμε όλες και όλοι ότι για ένα παιδί με αναπτυξιακές δυσκολίες η έγκαιρη παρέμβαση είναι καθοριστική και μπορεί να έχει εντυπωσιακά αποτελέσματα για την εξέλιξη του ίδιου του παιδιού, όπως και για την ποιότητα της καθημερινότητας ολόκληρης της οικογένειας. Αυτόν ακριβώς τον σκοπό εξυπηρετούν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις. Δημιουργούν ένα οργανωμένο πλαίσιο υπηρεσιών, με επίκεντρο το παιδί και την οικογένειά του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο ίδιο πνεύμα κινείται και μία ακόμη παρέμβαση του νομοσχεδίου, με σημαντική προστιθέμενη αξία σε πολλαπλούς συμπολίτες μας. Πρόκειται για τη θεσμοθέτηση του πλαισίου εκπαίδευσης και πιστοποίησης των εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης. Για πολλά χρόνια η χώρα μας δεν διέθετε ένα ολοκληρωμένο και ενιαίο σύστημα εκπαίδευσης αυτών των εξειδικευμένων επαγγελματιών. Αποτέλεσμα ήταν οι υπηρεσίες να παρέχονται αποσπασματικά, με γεωγραφικές ανισότητες και χωρίς ενιαία ποιοτικά πρότυπα. Οι προτεινόμενες διατάξεις καλύπτουν αυτό το θεσμικό κενό. Καθιερώνονται σαφείς προϋποθέσεις εκπαίδευσης, πιστοποίησης και άσκησης του επαγγέλματος, ώστε κάθε άτομο με αναπηρία όρασης να έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας του.

Πρόκειται για ένα ακόμα βήμα προς την πραγματική, ανεξάρτητη διαβίωση, διότι παρέχει τη δυνατότητα σε αυτούς τους ανθρώπους να κυκλοφορούν με ασφάλεια, να εργάζονται, να εκπαιδεύονται, να συμμετέχουν ισότιμα στην κοινωνία.

Οι κοινωνικές μεταρρυθμίσεις χρειάζονται και ένα κράτος που να λειτουργεί σωστά. Ένα κράτος που να μη δυσκολεύει τον πολίτη, που να μην τον υποχρεώνει να αποδεικνύει ξανά και ξανά την ίδια πραγματικότητα, που να μη χάνεται μέσα στη γραφειοκρατία. Σε αυτά τα ζητούμενα απαντάμε με τις προτεινόμενες διατάξεις για την Εθνική Πύλη Αναπηρίας, την Κάρτα Αναπηρίας, το Μητρώο Δομών Αναπηρίας. Είναι οι ρυθμίσεις που αλλάζουν την καθημερινότητα χιλιάδων συμπολιτών μας. Με απλά λόγια μεταφέρουμε το βάρος από τον πολίτη, στη διοίκηση. Αυτή είναι και η ουσία του ψηφιακού μετασχηματισμού του κοινωνικού κράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σημαντικές είναι και οι διατάξεις που αφορούν τον ΟΠΕΚΑ. Με τις νέες ρυθμίσεις ενισχύεται οργανωτικά και επιχειρησιακά, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες αρμοδιότητές του με μεγαλύτερη ταχύτητα, με μεγαλύτερη διαφάνεια και καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Ανάλογη στόχευση έχουν και οι διατάξεις που αφορούν την στεγαστική πολιτική. Η αξιοποίηση του διαθέσιμου στεγαστικού αποθέματος, η βελτίωση των προγραμμάτων κοινωνικής στέγασης και οι ρυθμίσεις που διευκολύνουν τη λειτουργία των στεγών υποστηριζόμενης διαβίωσης ενισχύουν ακόμα περισσότερο το πλέγμα προστασίας των ευάλωτων συμπολιτών μας. Αν επιχειρούσαμε να συνοψίσουμε τη στόχευση του νομοσχεδίου, θα λέγαμε ότι πρόκειται για μία μετάβαση από την παθητική προστασία στην ενεργητική υποστήριξη, από τη διαχείριση της αναπηρίας, στην ενίσχυση της αυτονομίας, από την γραφειοκρατία, στην ψηφιακή εξυπηρέτηση.

Κλείνοντας, αξίζει να γίνει αναφορά και στη ρύθμιση, με την οποία ενισχύεται ο θεσμικός και ο επιχειρησιακός ρόλος του Εθνικού Συμβουλίου κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Ειδικότερα, διευρύνεται η σύνθεσή του με τη συμμετοχή της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκουμε να γίνει η κοινωνία μας και η χώρα μας πιο συμπεριληπτική, πιο αποτελεσματική για τους ανθρώπους που έχουν περισσότερη ανάγκη. Μια κοινωνία που δεν αφήνει πίσω κανέναν και καμία. Γι' αυτό σας καλώ να υπερψηφίσετε το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Υφυπουργό και ξεκινάμε τον κύκλο των δευτερολογιών, καλώντας στο Βήμα ή δίνοντας τον λόγο -εξαρτάται από πού θα μιλήσει ο καθένας- στην ειδική αγορήτρια της Πλεύσης Ελευθερίας, την κ. Γεωργία Κεφαλά.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έφυγε ο κ. Καιρίδης μετά τα πολύ όμορφα που μας είπε. Εγώ θέλω να απαντήσω με ένα τραγούδι ενός συναδέλφου. Δεν θα το τραγουδήσω, θα το απαγγείλω, του Γιώργου του Ρουζ, που λέει «σ' αυτόν τον κόσμο που μόνος μου ζω, δεν υπάρχουν κανόνες, μα μόνο εξαιρέσεις». Αυτό είναι η Νέα Δημοκρατία, γιατί σίγουρα ζείτε σε έναν δικό σας κόσμο, τον οποίο δεν μπορείτε να μοιραστείτε μαζί μας, γιατί εμείς άλλα βλέπουμε, άλλα καταλαβαίνετε εσείς. Ζείτε χωρίς κανόνες και με πολλές εξαιρέσεις. Έτσι κυβερνάτε τον τόπο, αυτό μας δείχνουν τα δεκάδες σκάνδαλα που έχετε φορτωμένα στην πλάτη σας. Αυτό μας δείχνει η αντίληψή σας για τη δημοκρατία και τους κανόνες, αυτό μας δείχνει η αντίληψή σας για τις βουλευτικές εκδουλεύσεις, τα ρουσφετάκια που τα θεωρείτε ως πρακτική κοινοβουλευτική. Αυτή είναι η αντίληψή σας για την αστυνομική βία και τη μη καταδίκη της αστυνομικής βίας. Με τα χίλια ζόρια είδαμε τον κ. Χρυσοχοϊδη να λέει ότι δεν πρέπει να σκοτώνονται νέα παιδιά στους δρόμους από αστυνομικούς -με τα χίλια ζόρια μετά από πάρα πολλές μέρες- ενώ δεν έχει

κάνει το ίδιο για άλλες δολοφονίες που έχει διαπράξει η Ελληνική Αστυνομία. Και μας λέτε εσείς τώρα ότι η Πλεύση Ελευθερίας δεν καταδίκασε το γεγονός με τα γκαζάκια του θανάτου της Νέστορα στη Θεσσαλονίκη. Λοιπόν, φυσικά και έχουμε καταδικάσει, αλλά συνεχίζετε να λέτε ψέματα και τα ψέματα δυστυχώς δεν είναι δημοκρατική μέθοδος, όπως δεν είναι δημοκρατική μέθοδος το να λέτε ότι δεν αξίζουν απάντησης οι αντίπαλοί σας οι πολιτικοί. Τι να απαριθμήσουμε; Έχουμε πει χιλιάδες φορές για τον τρόπο που νομοθετείτε, που και αυτός είναι μια καταπάτηση των κοινοβουλευτικών διαδικασιών. Μας είπε κάποιος ότι είναι από το 2010 αυτές οι πρακτικές και όταν σας το επισημαίνουμε, αυτό που μας λέτε είναι ότι κοιτάχτε, αυτό κάνανε και οι προηγούμενοι. Δεν είναι τρόπος αυτός ενηλίκων, να συζητάνε για το αν πρέπει να αλλάξουν κάποια πράγματα ή όχι.

Βλέπουμε τώρα επί του νομοσχεδίου τον κ. Κώτσηρα, ο οποίος έρχεται να μας πει για τα αυτονόητα, για αυτά που έπρεπε να έχουνε γίνει εδώ και χρόνια για τα ηλεκτρικά πατίνια και τώρα μας τα έφερε με διαδικασίες φοβικές, δηλαδή τόσο-όσο νομοθετούμε βάζοντας τα αναγκαία απαραίτητα για να πάρουμε τα εύσημα. Χειροκροτήθηκε, αν δεν κάνω λάθος, κύριε Καζαμιά, ο κ. Κώτσηρας για τη νομοθεσία του για τη μικροκινητικότητα, όταν το Υπουργείο Μεταφορών έχει αφήσει τους διανομείς στο έλεος του εργασιακού μεσαίωνα. Είχαμε ακόμα έναν διανομέα εικοσάχρονο πριν τρεις- τέσσερις μέρες, ο οποίος έχασε τη ζωή του επίσης. Φυσικά, αυτοί είναι χωρίς ΚΑΔ, είναι ανασφάλιστοι, είναι στο έλεος των πλατφορμών που μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν ανά πάσα στιγμή, στο έλεος μίας ρομποτικής αξιολόγησης για τη δουλειά τους, στο έλεος των καιρικών συνθηκών.

Μας είπατε κιάλας ότι τους κάνετε και τη χάρη να μην δουλέψουν όταν υπάρχουν καιρικές συνθήκες που δεν το επιτρέπουν. Όλα, δηλαδή, τα αυτονόητα μας τα φέρνετε εδώ στη Βουλή ως μεγάλο επίτευγμα.

Μιλάει κιάλας και ο κ. Καιρίδης για το δημοκρατικό τόξο. Ούτε τόξο είσαστε, δυστυχώς, ούτε ανήκετε, γιατί είναι και ένα όργανο το τόξο, το οποίο είναι εύστοχο, δυνατό όργανο, αποτελεσματικό. Δεν έχετε καμία σχέση με αυτό και φυσικά δεν έχετε καμία σχέση με τη δημοκρατία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Κεφαλά.

Να καλέσω τώρα στο Βήμα την ειδική αγορήτρια της Ελληνικής Λύσης, τη συνάδελφο, την κ. Μαρία Αθανασίου.

Κυρία Αθανασίου, έχετε τον λόγο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Κυρία Υπουργέ, στο άρθρο 66 του νομοσχεδίου πολύ καλά κάνετε που θέλετε να ενισχύσετε την περιφέρεια, όμως, εξομοιώνεται η υπηρεσία των γιατρών σε παραμεθόριες περιοχές της χώρας μας, με την υπηρεσία σε εσωτερικές ηπειρωτικές δυσπρόσιτες περιοχές.

Θεωρώ ότι η συγκεκριμένη διαχείριση θα καταδικάσει σε χειρότερη μοίρα τις παραμεθόριες και νησιωτικές περιοχές, αφού είναι αναμενόμενο ότι δεν θα προτιμηθεί η ακριτική περιοχή όταν έχουν τέτοια εναλλακτική οι γιατροί που θα κληθούν να επιλέξουν. Με την εξομοίωση αποζημίωσης που προτείνετε στο παρόν νομοσχέδιο, είναι προφανές ότι δεν θα επιλεγούν νησιωτικές περιοχές, όπως η Φολέγανδρος, η Σύμη, η Σέριφος, η Σίφνος, η Κίμωλος, το Καστελόριζο, ο Άγιος Ευστράτιος, τα Ψαρά, η Νίσυρος με τις ίδιες αποδοχές που έχει μια ιδιωτική περιοχή. Εγώ αυτό το καταθέτω στα πρακτικά. Είναι ένα δημοσίευμα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Μαρία Αθανασίου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δώστε, λοιπόν, έξτρα οικονομικά κίνητρα, δώστε στέγαση και μετακίνηση για να επιλεγούν οι αληθινά ακριτικές και δυσπρόσιτες νησιωτικές περιοχές και έτσι θα ενισχυθεί και το τουριστικό κομμάτι, γιατί κανείς δεν πάει όπου δεν υπάρχουν κέντρα υγείας, που θα μπορέσουν να αντιμετωπιστούν τα περιστατικά.

Επανέρχομαι στα ΑμεΑ, όσον αφορά στην αυτονομία τους. Η ανεξαρτητοποίηση των ΑμεΑ και η αυτονομία τους διά του προσωπικού βοηθού σε αυτό το νομοσχέδιο είναι μια πολύ θεωρητική κατασκευή. Πρωτεύει η υποστήριξη και το χτίσιμο μιας φιλικής συναισθηματικής σχέσης με τον φροντιστή, ώστε σε επόμενη φάση να δώσει ο φροντιστής και να πάρει ο ωφελούμενος. Μπορεί να προέλθει η πρόοδος στην αυτονομία μόνο από μια μακρά σχολαστική διαδικασία υποστήριξης του ΑμεΑ, που πρέπει να ξεκινήσει από νεαρή ηλικία, με πρώιμη παρέμβαση και να κλιμακώνεται συνεχώς.

Εκείνο που έχει ανάγκη κάθε ΑμεΑ είναι μια υποστήριξη στην εξυπηρέτηση των καθημερινών του αναγκών, ώστε να νιώσει άνετα με τον φροντιστή και να χαλαρώσει, για να αλλάξει συνήθειες αδράνειας. Και αυτό δεν έχει να κάνει με την ηλικία, ξέρετε. Ίσα-ίσα, σε μια ηλικία 16 ετών η προσαρμογή θα είναι πιο δύσκολη σε σύγκριση με ένα ξεκίνημα μέσω μιας πρώιμης παρέμβασης.

Το να θεωρούμε ότι επειδή παρέχεται μια βοήθεια προσωπικού βοηθού, θα αποκτηθούν δεξιότητες σε άτομα με αναπτυξιακές και νοητικές αναπηρίες, που θα τους επιτρέψουν αυτονομία σε χρόνο άμεσο, είναι αφέλεια, που κρύβει μια βαθιά θεσμική άγνοια στα θέματα αναπηρίας. Μόνο μια μερίδα ΑμεΑ είναι σε θέση να αξιοποιήσει τον προσωπικό βοηθό, που θα λειτουργήσει με τα υπάρχοντα κριτήρια του θεσμού, όπως είναι τώρα. Μόνο οι πιο ελαφριά νοητικές αναπηρίες και ο πολύ ελαφρύς αυτισμός μπορούν να εξυπηρετηθούν με σποραδικές αποσπασματικές επισκέψεις και επεμβάσεις μετρημένων ωρών, όσο μια φιλική επίσκεψη για καφέ.

Δεν αξίζουν τέτοια μεταχείριση όμως οι ανάπηροι συνάνθρωποί μας. Φοβάμαι ότι πήγαμε στην πηγή να πιούμε νερό, αλλά αφήσαμε το ποτήρι μας μακριά. Κρίμα! Τα ΑμεΑ παιδιά δεν θα γίνουν αυτόνομοι επειδή θα έχουν δίπλα τους έναν φροντιστή, δυστυχώς, γιατί σε πολλές περιπτώσεις δεν τους το επιτρέπει η πάθησή τους.

Επίσης, πόσο διαθέσιμος είναι ο σύνοδος ή ο φροντιστής σε ώρες που τα παιδιά έχουν ελεύθερο χρόνο, όπως το Σάββατο πρωί, που τα παιδιά χωρίς αναπηρία ψυχαγωγούνται ή τα μεσημέρια μετά το ειδικό τους σχολείο; Σιγά-σιγά θεωρούμε ότι αυτό πρέπει να το μεταδώσουμε.

Γιατί δεν προβλέψατε με το σημερινό νομοσχέδιο να λειτουργήσει αποδοτικά ο προσωπικός βοηθός στις δύσκολες περιπτώσεις αναπηρίας; Πώς θωρακίσαμε οικονομικά και ασφαλιστικά τον φροντιστή, ώστε να ξοδεύει χρόνο και ενέργεια στους κάθε ηλικίας ανάπηρους συμπολίτες μας; Δεν τα βλέπω αυτά σήμερα πουθενά. Διορθώστε με, αν κάνω λάθος.

Τώρα, όσον αφορά στις τροπολογίες, θα ψηφίσουμε την 527 που αφορά στην προστασία των δικαιούχων σύνταξης λόγω θανάτου, ενώ στην 528 μπλέκετε πάλι θετικές προβλέψεις με άλλες, καθαρά αρνητικού χαρακτήρα, κατά την συνήθεια που έχετε. Εδώ θα ψηφίσουμε «παρών».

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Αθανασίου.

Θα δώσω τον λόγο τώρα στην ειδική αγορήτρια του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, στην συνάδελφο κ. Έλενα Ακρίτα.

Κυρία Ακρίτα, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΙΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να πω ότι στεναχωρήθηκα λίγο πριν με όλα αυτά που έγιναν, και στενοχωρήθηκα, γιατί ξέρω πάρα πολύ καλά ότι υπάρχουν ανάπηρα άτομα τα οποία ξεφυτάνε αυτή τη στιγμή, γιατί έχουν αγωνία γι' αυτά που θα πούμε και αυτά που θα κουβεντιάσουμε. Νομίζω ότι δεν είναι ό,τι πιο κατάλληλο η συζήτηση και ο δημόσιος λόγος μέσα στο Κοινοβούλιο να πηγαίνει από εδώ, να πηγαίνει από εκεί και να μην εστιάζει, έστω αυτές τις δώδεκα ώρες που είμαστε εδώ, αποκλειστικά και μόνο στους ανάπηρους ανθρώπους, τις ανάγκες τους και στο τι εμείς, ως Βουλή, εμείς, ως πολιτικοί, μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό.

Λοιπόν, να πούμε ότι κανείς σε αυτή την Αίθουσα ξαφνικά δεν αμφισβήτησε την ανάγκη να υπάρξει μόνιμος προσωπικός βοηθός, καθολική πρώιμη παρέμβαση, λειτουργική εθνική πύλη αναπηρίας και ουσιαστική προσβασιμότητα. Ωστόσο, ένα πρόγραμμα που χαρακτηρίζεται μόνιμο ή εθνικής εμβέλειας, δεν σημαίνει ότι αυτό το καθιστά αυτομάτως και καθολικό.

Καθολικό είναι ένα δικαίωμα όταν μπορεί να το ασκήσει κάθε άνθρωπος που το χρειάζεται, χωρίς να αποκλείεται εξαιτίας της ηλικίας, του εισοδήματος, της κατηγορίας αναπηρίας ή της εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Ο προσωπικός βοηθός αναγνωρίζεται ως υπηρεσία και ως εργαλείο ανεξάρτητης διαβίωσης, αλλά διατηρείται σε ένα πλαίσιο στο οποίο οι επιλέξιμοι μοριοδοτούνται και αξιολογούνται μέχρι να τελειώσουν τα διαθέσιμα χρήματα.

Δεν έχουμε λάβει επαρκείς απαντήσεις στο εξής. Τι συμβαίνει με το παιδί που χρειάζεται προσωπική υποστήριξη πριν από τα δεκάεξι; Τι συμβαίνει με τον άνθρωπο που συμπληρώνει τα εξήντα επτά, χωρίς βεβαίως

να εξαφανίζονται οι ανάγκες του την ίδια μέρα ούτε η αναπηρία, εννοείται, ούτε για αυτονομία;

Η θέση μας, λοιπόν, εδώ παραμένει σαφής: η αξιολόγηση πρέπει να βασίζεται στις πραγματικές λειτουργικές ανάγκες, στις συνθήκες ζωής και στις επιλογές του ίδιου του ανθρώπου. Παράλληλα, απαιτείται εγγυημένη χρηματοδότηση, ώστε ο προσωπικός βοηθός να λειτουργεί ως δικαίωμα και όχι ως θέση σε πρόγραμμα περιορισμένης χωρητικότητας. Πρέπει να υπάρχουν εξασφαλισμένα, αξιοπρεπή εργασιακά δικαιώματα. Και πρέπει ο μηχανισμός να μπορεί άμεσα να αντικαταστήσει τον βοηθό όταν εκείνος απουσιάζει.

Ως προς την Εθνική Πύλη Αναπηρίας και την Κάρτα Αναπηρίας, η ψηφιακή διασύνδεση είναι αсуζητητή χρήσιμη. Θα κριθεί όμως από το αν απαλλάσσει πραγματικά τον πολίτη από τη γραφειοκρατία και αν επιτρέπει στο κράτος να γνωρίζει όχι μόνο τις παροχές που χορηγεί, αλλά και τις κάρτες που παραμένουν ακάλυπτες.

Τώρα για την Κάρτα Αναπηρίας, το είπαμε το πρωί, το ξαναλέμε: πρέπει να είναι μία και μόνη και να ισχύει για τα πάντα. Κυρίως πρέπει να ισχύει για όλα τα μέσα μεταφοράς, ώστε οι άνθρωποι να μπορούν χωρίς κολλήματα και χωρίς προσκόμματα να πηγαίνουν από το σημείο Α στο σημείο Β.

Στην πρώιμη παρέμβαση, η αναφορά στην καθολική εφαρμογή και στο οικογενειακό μοντέλο είναι σαφώς θετική. Για να αποκτήσει όμως ουσιαστικό αντίκρυσμα, χρειάζονται ένα επαρκές δίκτυο παρόχων σε όλη τη χώρα, κοινά επιστημονικά πρότυπα, σταθερή δημόσια χρηματοδότηση και συγκεκριμένος μέγιστος χρόνος αναμονής. Μας τα έχουν γράψει αυτά πολλά άτομα με αναπηρία. Έχουν εκφράσει την αγωνία τους για το πόσο πρέπει να περιμένουν.

Είπαμε για τη μετακίνηση και την προσβασιμότητα. Είπαμε για τη δωρεάν μετακίνηση με ενιαίο τρόπο σε ολόκληρη τη χώρα. Αντίστοιχα, μια ακόμα παράταση του πιλοτικού προγράμματος προσβασιμότητας δεν μπορεί να υποκαταστήσει μια σταθερή εθνική πολιτική, και δεν μπορούμε να τιμωρούμε τον ωφελούμενο με επιστροφή της προκαταβολής για καθυστερήσεις που προκλήθηκαν από τεχνικά, δομικά, πολεοδομικά ή διοικητικά προσκόμματα.

Θέλω να πω και κάτι άλλο που δεν έχει ειπωθεί καθόλου στη συζήτησή μας. Πρέπει οπωσδήποτε να απαλειφθεί το πεδίο του-της που έχει ενταχθεί για να καταγραφούν τα στοιχεία των γονέων.

Κυρία Υπουργέ, στις αντίστοιχες κάρτες αναπηρίας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν στοιχεία των γονέων και πολύ καλά κάνουν. Επίσης, να αναφέρεται ως πεδίο καταχώρησης το πατρώνυμο και όχι το μητρώνυμο, το οποίο είναι επίσης περιττό όταν υπάρχει η πλήρης ταυτοποίηση του ατόμου μέσω ΑΜΚΑ.

Αυτόν τον καιρό εκκρεμεί η απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για διάφορα Υπουργεία -Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας, Οικονομικών και λοιπά- επειδή έχουν πατρώνυμο-μητρώνυμο, χωρίς να έχουν λάβει υπόψη περιπτώσεις ατόμων με γονείς του ίδιου φύλου.

Νομίζω, κλείνοντας, ότι υπάρχει ακόμα χρόνος για να γίνουν ουσιαστικές διορθώσεις, να αφαιρεθούν οι αποκλεισμοί, να κατοχυρωθούν σαφέστερα τα δικαιώματα και να εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι. Διότι μια

πολιτεία οφείλει να προσαρμόζει τις δημόσιες υπηρεσίες στη ζωή των ανθρώπων και όχι τους ανθρώπους στις δημόσιες υπηρεσίες της. Το ένα είναι αυταρχισμός και γραφειοκρατία, το άλλο είναι συμπερίληψη και αλληλεγγύη.

Καλό σας βράδυ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Ακρίτα.

Να δώσω τον λόγο τώρα και να καλέσω στο Βήμα την ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, τη συνάδελφο κ. Παρασκευή Δάγκα.

Κυρία Δάγκα, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακόμα, βέβαια, περιμένουμε να μας απαντήσει η Κυβέρνηση τι θα κάνει σε σχέση με την τροπολογία που καταθέσαμε για τους εργαζόμενους της ΔΕΥΑΤ. Πείτε: «Απορρίπτουμε τα δίκαια αιτήματά τους». Είναι κάτι πάρα πολύ απλό. Βέβαια, πολύχρωμη αφωνία και από τα κόμματα της συστημικής αντιπολίτευσης.

Τώρα, σε σχέση με τις υπουργικές τροπολογίες, για την τροπολογία σε σχέση με τις συντάξεις χηρείας, είπε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ο Θανάσης Παπαφίλης, θα την ψηφίσουμε. Βέβαια, πάει πολύ να την παρουσιάζετε ως παροχή, γιατί η πραγματικότητα είναι ότι αυτό που κάνετε είναι να αναιρείτε μια απαράδεκτη και μάλιστα α λα καρτ. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε συντάξεις δύο ταχυτήτων, ακόμα και στο δημόσιο, με κριτήριο το πότε επήλθε ο θάνατος. Πρέπει να ισχύει για όλες ανεξαιρέτως τις συντάξεις χηρείας το 70%.

Θα αναφερθώ στην τροπολογία 528 και ειδικό αριθμό 11, που περιλαμβάνει και αυτή άσχετες διατάξεις. Σε σχέση με το πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας, αν ήταν μόνο του, θα ψηφίζαμε «παρών». Η αναγκαία διαμόρφωση των χώρων κατοικίας και του περιβάλλοντος χώρου, της προμήθειας της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής και ό,τι αυτά περιλαμβάνουν, θα έπρεπε να καλύπτονται από το κράτος καθολικά για όλους τους ανθρώπους με αναπηρία, χωρίς εξαιρέσεις και βέβαια στο 100% της δαπάνης.

Όμως, με τα κριτήρια που βάζετε στην ίδια τροπολογία, πάλι βάζετε το «μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού», πάλι βάζετε εισοδηματικά κριτήρια, αναπηρίας εργασιακά και άλλα. Αυτό τι σημαίνει στην πράξη; Σημαίνει ότι ένας σημαντικός αριθμός ΑμεΑ που έχει ανάγκη το συγκεκριμένο πρόγραμμα, βγαίνει εκτός προγράμματος, γιατί δεν αρκεί η χρηματοδότηση του προγράμματος να καλύψει τις ανάγκες τους. Το ζήτημα ποιο είναι;

Μήπως, Υπουργέ, θα γίνει αυτό που έγινε και το καλοκαίρι που ξεκίνησε το πρόγραμμα προσβασιμότητας, είχατε δώσει ένα συγκεκριμένο περιθώριο ορισμένων ημερών και κλείσατε άρον-άρον την πλατφόρμα, γιατί είχαν γίνει παραπάνω αιτήσεις από όσες χώραγε ο προϋπολογισμός που είχατε προβλέψει;

Τέλος πάντων, η τροπολογία εντάσσεται στην πολιτική των περιορισμένων παροχών για λίγους και για λίγα, με επεξεργασμένους κόφτες, όπως γενικότερα αφορά και το υπόλοιπο νομοσχέδιο.

Προφανώς, το άρθρο 2 αφορά ένα ζήτημα, το οποίο, κοιτάζτε, δεν αντιμετωπίζει το στεγαστικό πρόβλημα που έχουν και οι στρατιωτικοί, οι ένοπλες δυνάμεις, που και αυτοί έρχονται αντιμέτωποι με τις υψηλές τιμές των ενοικίων, με τις συνεχόμενες μετακινήσεις και τα λοιπά. Αυτό που έρχεστε να κάνετε είναι να δώσετε φιλέτο, δημόσια περιουσία, σε κατασκευαστικούς ομίλους για να κάνουν τις μπίζνες, ό,τι και να λέτε.

Επειδή αναφέρθηκε η Υπουργός στην προηγούμενη παρέμβασή της για τη στάση που κρατάνε οι κάτοικοι στο Χαϊδάρι και σε άλλες περιοχές, εκεί οι κάτοικοι υπερασπίζονται το δικαίωμά τους στους ελεύθερους χώρους πρασίνου. Αυτό υπερασπίζονται, Υπουργέ, για να μην τσιμεντοποιηθεί και να μην παραχωρηθούν αυτές οι εκτάσεις σε όλους αυτούς για τους οποίους νομοθετείτε με όλες τις διατάξεις και του σημερινού νομοσχεδίου, αλλά και συνολικά με τη στρατηγική σας για τη στεγαστική πολιτική. Αυτό κάνουν. Να ξέρετε ότι δεν θα περάσουν έτσι οι σχεδιασμοί σας.

Επίσης, το άρθρο 4, πάλι της τροπολογίας, είναι απαράδεκτο. Είπε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος ότι ενισχύετε την ιδιωτικοποίηση της διαδικασίας των ενιαίων αιτήσεων ενίσχυσης. Οι αιτήσεις αυτές θα έπρεπε να γίνονται δωρεάν για τον αγρότη από τις κρατικές γεωτεχνικές υπηρεσίες, με πλήρη στελέχωση και μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού όλων των απαραίτητων ειδικοτήτων. Είναι προκλητικό αγρότης να χαρατσώνεται διαρκώς για να λάβει την ενίσχυσή του, βλέποντας τα χρήματά του να καταλήγουν πότε στον ΕΛΓΑ, στα κέντρα υποβολής δηλώσεων και σε διάφορους μελετητές για προγράμματα.

Αντίστοιχα, το άρθρο 5 είναι απορριπτέο και θα το καταψηφίζαμε αν ήταν μόνο του, γιατί δεν εξουσιοδοτούμε σε καμία περίπτωση τον Διοικητή της ΑΑΔΕ και μάλιστα, για κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση και τις προϋποθέσεις των ενισχύσεων. Με βάση τη συνολική τροπολογία, ψηφίζουμε κατά.

Για το νομοσχέδιο τώρα, οι Βουλευτές του κόμματός μας ανέδειξαν τον πραγματικό χαρακτήρα του μέσα σε αυτόν τον κυκεώνα, τον ακταρμά των άσχετων διατάξεων, όπως για παράδειγμα για τα ηλεκτρικά πατίνια. Για μια ακόμα φορά, η Κυβέρνηση και στη συγκεκριμένη διάταξη, με επικοινωνιακά πυροτεχνήματα έρχεται να νομοθετήσει πρόχειρα για ένα πολύ σημαντικό θέμα. Πώς το αντιμετωπίζει; Ρίχνοντας τα πάντα πάλι στην ατομική ευθύνη. Υποχρέωση ασφάλισης, για να τρίβουν τα χέρια τους οι ασφαλιστικές εταιρείες. Αύξηση στο πρόστιμο για τους αναβάτες και πρόστιμα «χάδια», βέβαια, για τις εταιρείες που τα νοικιάζουν.

Το κράτος πού βρίσκεται; Εξαντλεί την ευθύνη του σε μια γενική απαγόρευση για τους ανηλίκους κάτω των 17 ετών με αυστηρότερα πρόστιμα, αξιοποιώντας προκλητικά και αυτή την περίπτωση για παραπάνω έσοδα στα κρατικά ταμεία. Φτάνετε, μάλιστα, στο σημείο, όπως τα έχετε φέρει, ένας νέος 16 ετών να μπορεί να βγάλει δίπλωμα για μηχανάκι, αλλά να μην μπορεί να οδηγεί πατίνι.

Καμία υποχρέωση εκπαίδευσης στους κανόνες του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Καμία απαίτηση να πιστοποιείται η γνώση τους για να μπορεί κάποιος να οδηγεί ένα όχημα που μπορεί να αναπτύξει και μεγάλες ταχύτητες

σχετικά. Καμία πρόβλεψη για παροχή αυτής της πιστοποίησης, με ευθύνη του κράτους, μαζί φυσικά με τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας. Καμία πρόβλεψη για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης με τα πατίνια σκορπισμένα παντού, με ευθύνη του κράτους και των εταιρειών.

Να μη μιλήσουμε για τα συνολικότερα μέτρα που αφορούν στην πραγματική οδική ασφάλεια, όταν μιλάμε για δρόμους Καρμανιόλες, κυριολεκτικά, με λακκούβες, χωρίς να έχετε εξασφαλίσει τα αναγκαία σύγχρονα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς για να εξυπηρετούνται οι τεράστιες ανάγκες του λαού για μετακίνηση με φθηνό εισιτήριο, δωρεάν για συγκεκριμένες κατηγορίες που σας έχουμε θέσει. Βέβαια, αυτό είναι. Όλα τα ξαναγυρνάτε στην ατομική ευθύνη, στην αυστηροποίηση και την καταστολή που φυσικά σας βολεύει και για άλλους λόγους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Πάντως, για να επανέλθουμε στα ζητήματα αυτά που αφορούν τη στήριξη των ανθρώπων με αναπηρία, κύριοι και κυρίες της Κυβέρνησης, καλύτερα είναι να απαντήσετε εσείς σε αυτό το παιδί που μπορεί και να έχει μπει στο πρόγραμμα της Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης, να είναι από αυτά τα δυόμισι χιλιάδες παιδιά σε σχέση με τα πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες που είναι σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία. Θέλουμε πραγματικά να απαντήσετε στο ίδιο και στους γονείς του, γιατί του στερείται το δικαίωμα να πηγαίνει σε ένα Ειδικό Σχολείο που να έχει όλους τους καθηγητές του, που να μπορεί να αξιοποιεί κάθε δυνατότητά του για να μπορέσει να αναπτυχθεί το ίδιο. Να απαντήσετε, λοιπόν, στους γονείς του, γιατί το παιδί του δεν μπορεί να έχει ένα Ειδικό Σχολείο που να είναι ασφαλές και όχι αυτά τα ακατάλληλα κτήρια που έχετε, ακατάλληλα και για την προσβασιμότητα σε παιδιά με αναπηρία. Να πάτε να απαντήσετε, γιατί ενώ δίνετε τόσα χρήματα για να πηγαίνει για μια μέρα η Φρεγάτα για να υπηρετήσει τους Νατοϊκούς σχεδιασμούς, δεν αξιοποιείτε αυτά τα χρήματα για να χτίσετε νέα Ειδικά Σχολεία, έτσι όπως σας καταγγέλλουν και οι γονείς στην Α' Αθήνας που έχουνε μείνει Ειδικά Σχολεία στα χαρτιά. Να απαντήσετε, λοιπόν, στους γονείς των πάνω από εκατό χιλιάδων παιδιών που εξοφλούνται στον ιδιωτικό τομέα για λογοθεραπείες, για εργοθεραπείες και οι γονείς τους περιμένουν να αποζημιωθούν. Να πάτε να απαντήσετε, λοιπόν, στον άνθρωπο αυτόν, ο οποίος μπορεί και να είναι από τους ελάχιστους από τους δύο χιλιάδες προσωπικούς βοηθούς που θα πάρουνε, λοιπόν...

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: ...υποτίθεται το πρόγραμμα του προσωπικού βοηθού, γιατί δεν υπάρχουν δομές δημόσιας αποκατάστασης και αναγκάζεται να χρυσοπληρώσει 3.000 με 5.000 ευρώ για την αποκατάσταση της αναπηρίας του.

Αυτό είναι, όμως, το σύγχρονο κοινωνικό σας κράτος. Είναι το σύγχρονο κοινωνικό κράτος που θωρακίζει την ταξική κοινωνική ανισότητα. Αυτό θέλει ανατροπή και οι ανάπηροι σε αυτή την...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Δάγκα.

Θα δώσω τον λόγο τώρα και θα καλέσω στο Βήμα τον εισηγητή του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, τον συνάδελφο κ. Πέτρο Παππά.

Κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνοντας τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, νομίζω ότι πρέπει να απαντήσουμε σε τρία βασικά ερωτήματα. Τι θετικό αφήνει πίσω του; Τι σοβαρό αρνήθηκε να διορθώσει η Κυβέρνηση και ποιο είναι το πραγματικό σχέδιο που έχει κάθε πολιτική δύναμη για τον τομέα της αναπηρίας, αλλά και συνολικά για την κοινωνική πολιτική;

Το ΠΑΣΟΚ ήταν ξεκάθαρο από την πρώτη συνεδρίαση των Επιτροπών. Δεν θα αρνηθούμε τη μονιμοποίηση του Προσωπικού Βοηθού, δεν θα αρνηθούμε την Πρώιμη Παρέμβαση, δεν θα αρνηθούμε την Κάρτα Αναπηρίας, τις δράσεις προσβασιμότητας και τις κοινωνικές ρυθμίσεις που μπορούν να βοηθήσουν τους ευάλωτους συμπολίτες μας. Η Αντιπολίτευση δεν είναι μια μηχανική διαδικασία άρνησης, είναι υποχρέωση να ξεχωρίζεις το χρήσιμο από το προβληματικό, να στηρίζεις ό,τι βελτιώνει τη ζωή των πολιτών και να συγκρούεσαι με ό,τι παραβιάζει την ισονομία, την αξιοκρατία και τη θεσμική τάξη.

Γι' αυτό το ΠΑΣΟΚ θα υπερψηφίσει επί της αρχής το νομοσχέδιο. Το υπερψηφίζουμε, όχι επειδή θεωρούμε ότι είναι πλήρες, όχι επειδή αποδεχόμαστε όλες τις επιλογές της Κυβέρνησης, όχι επειδή δεν επισημάναμε με μεγάλη ένταση ότι περιλαμβάνει μία αντισυνταγματική διάταξη προκλητικά, πρόδηλα αντισυνταγματική, που δίνει στον Υπουργό Υγείας βασιλικές εξουσίες, τέτοιες εξουσίες που είχαν οι παλιοί βασιλείς στην Ελλάδα, οι ξενόφερτες αυτές δυναστείες τις οποίες είχαμε που ανεβοκατέβαζαν τις κυβερνήσεις, έτσι και ο Υπουργός Υγείας θα ανεβοκατεβάξει τις διοικήσεις του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου. Το είπαμε όλο αυτό. Ωστόσο, η θετική μας ψήφος δεν είναι λευκή επιταγή, συνοδεύεται από σοβαρές και συγκεκριμένες και σφοδρές ενστάσεις.

Η Κυβέρνηση εξακολουθεί να ονομάζει καθολική μία υπηρεσία που μπορεί να περιοριστεί από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Δεν έδωσε επαρκείς εξηγήσεις για όσους έχουν κριθεί επιλέξιμοι για τον Προσωπικό Βοηθό και αποκλείστηκαν από την κλήρωση. Δεν κατοχύρωσε την αναγκαία καθαρότητα στο δικαίωμα ένστασης και επαναξιολόγησης. Δεν απάντησε πειστικά για τη συνέχεια υποστήριξης, μετά τα ηλικιακά όρια τα οποία μπήκαν, δεν παρουσιάσατε ένα ολοκληρωμένο σύστημα μακροχρόνιας φροντίδας και υποστηριζόμενης διαβίωσης.

Στην πρώιμη παρέμβαση ο στόχος είναι θετικός. Θα κριθεί όμως, ωστόσο, κυρίες Υπουργοί, από το πώς θα πραγματοποιηθεί αυτός ο στόχος στη νησιωτική χώρα, στην ορεινή χώρα, στην ακριτική χώρα, στη Μακεδονία, στη Θεσσαλονίκη όπου οι δομές πρώιμης παρέμβασης είναι περιορισμένες για την ώρα, όλα αυτά λοιπόν θα κριθούν. Και η Κάρτα Αναπηρίας και αυτή θα κριθεί από το αν καταργεί δικαιολογητικά, από το αν προσθέτει ακόμα μια κάρτα στο πορτοφόλι των πολιτών ή αν πραγματικά, επιτέλους, ο ανάπηρος

πολίτης σταματήσει να πρέπει να αποδεικνύει ξανά και ξανά την αναπηρία του σε διαφορετικές υπηρεσίες στο ίδιο κράτος.

Καταψηφίζουμε το άρθρο 45. Η παράταση παραμονής μιας εξαιρετικά περιορισμένης και αναγνωρίσιμης κατηγορίας στελεχών, μετά το γενικό ηλικιακό όριο, δεν αποτελεί γενικό θεσμικό κανόνα, αποτελεί φωτογραφική εξαίρεση και η ισονομία δεν μπορεί να λειτουργεί με εξαιρέσεις για λίγους.

Καταψηφίζουμε, προφανώς, το άρθρο 67 για τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο πρόδηλα, προκλητικά, αντισυνταγματικό αυτό το άρθρο. Είμαστε απολύτως αυστηροί απέναντι στα συνθετικά ή μη συνθετικά νοθευμένα προϊόντα κάνναβης, θέλουμε αυστηρό ηλικιακό έλεγχο, αδειοδοτημένα καταστήματα, πλήρη ιχνηλασιμότητα, πιστοποιητικά συμμόρφωσης, εργαστηριακούς ελέγχους, βαριές κυρώσεις, παραβάτες, δεν θέλουμε όμως μία ρύθμιση, η οποία θα απομακρύνει τα νόμιμα προϊόντα από το φως του κρατικού ελέγχου και θα παραδώσει τη ζήτηση στη μαύρη αγορά.

Για τα ηλεκτρικά πατίνια, τα έχουμε πει πολλές φορές, ότι το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω, πρέπει να ρυθμίσουμε τη μικροκινητικότητα. Πρέπει να δημιουργήσουμε μηχανισμούς πρόληψης, πρέπει να δώσουμε και να θεσπίσουμε ένα δίπλωμα μικροκινητικότητας, ούτως ώστε οι νέοι άνθρωποι να εκπαιδεύονται στους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, όχι μόνο απαγορεύσεις.

Φέρατε και δύο τροπολογίες μεσάνυχτα, μας αναγκάζετε να τοποθετηθούμε για μία, η οποία περιλαμβάνει πολλά άρθρα, γιατί είχε και η Υπουργός Εργασίας την αγωνία νωρίτερα, προφανώς και ψηφίζουμε «ναι», στην αποκατάσταση της τεράστιας αδικίας για τις συντάξεις χηρείας. Επιμένουμε εδώ και χρόνια ότι πρέπει να αποκατασταθεί αυτή η αδικία, πάλι καλά που ήρθατε στα λόγια μας. Δεν το φέρνετε όπως έπρεπε, έχει ελλείψεις, αλλά φυσικά θα ψηφίσουμε «ναι».

Τώρα όσο για την τροπολογία που φέρνετε με έξι άρθρα, θα ψηφίσουμε «παρών», γιατί σε κάποια συμφωνούμε, σε κάποια διαφωνούμε απόλυτα. Στο 1 συμφωνούμε, στο 2 θα ψηφίζαμε κατά, προφανώς γιατί εξαιρείτε τους στρατιωτικούς, στο 3 θα ψηφίζαμε «ναι», στο 4, στο 5, στο 6 θα ψηφίζαμε κατά, γιατί σε έναν ΟΠΕΚΕΠΕ με τόσα σκάνδαλα, πώς να σας εμπιστευθούμε τώρα ότι τα πράγματα θα υπάρχει διαφάνεια και δεν θα συνεχίζετε το ίδιο βιολί και το ίδιο καθεστώς, οπότε «παρών» σε αυτό.

Εμείς γενικά δεν είμαστε στο όλα ή τίποτα, ψηφίζουμε θετικά εκεί όπου διευρύνονται δικαιώματα, καταψηφίσουμε εκεί, όπου παραβιάζονται αρχές. Προτείνουμε λύσεις εκεί όπου η Κυβέρνηση περιορίζεται σε αποσπασματικές ρυθμίσεις και πάνω απ' όλα δεν θεωρούμε ότι με τη σημερινή συζήτηση ολοκληρώνεται όλη αυτή η τεράστια μεταρρύθμιση που πρέπει να γίνει στην αναπηρία και για εμάς στο ΠΑΣΟΚ αποτελεί θεμελιώδες ζήτημα, εξ ου και γραμματέας του κόμματός μας είναι ένας άνθρωπος, ο οποίος είναι ένα άτομο με αναπηρία και αυτό δείχνει και τη δέσμευση του ΠΑΣΟΚ απέναντι στα άτομα με αναπηρία, ότι έχουμε ένα διαφορετικό σχέδιο, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τα άτομα με αναπηρία και το έχουμε αναπτύξει και καλούμε τους ανθρώπους να το δουν.

Για εμάς, η επόμενη μέρα πρέπει να είναι πολύ πιο φιλόδοξη για την αναπηρία. Εμείς δεσμευόμαστε για ένα ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο για τα άτομα με αναπηρία με μετρήσιμους στόχους, μόνιμη χρηματοδότηση, δημόσια λογοδοσία, για έναν πραγματικά καθολικό Προσωπικό Βοηθό, χωρίς κληρώσεις, χωρίς αδιαφανείς αποκλεισμούς, χωρίς διακοπή της υποστήριξης εξαιτίας ενός διοικητικού κενού. Εμείς δεσμευόμαστε για ένα δημόσιο σύστημα

πρώιμης παρέμβασης σε κάθε περιφέρεια, με κινητές υπηρεσίες, κοινά επιστημονικά πρότυπα, καμία οικονομική επιβάρυνση της οικογένειας, για ένα ολοκληρωμένο σύστημα μακροχρόνιας φροντίδας, υποστηριζόμενης και ανεξάρτητης διαβίωσης, ώστε οι γονείς να μη ζουν την αγωνία για το τι θα απογίνει το παιδί τους όταν οι ίδιοι δεν θα μπορούν πια να το φροντίσουν. Εμείς δεσμευόμαστε για καθολικά προσβάσιμα σχολεία, πανεπιστήμια, νοσοκομεία, μεταφορές, ψηφιακές υπηρεσίες, για πραγματική ένταξη στην εργασία, για προσβάσιμη και οικονομικά προσιτή κατοικία, για ισχυρή προστασία απέναντι στις διακρίσεις, στην κακοποίηση, στην ιδρυματοποίηση, στον μισαναπηρισμό, τον οποίο ακούσαμε και πάλι από στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας, από τον Δήμαρχο του Άργους, ο οποίος προέβη σε μισαναπηρικές δηλώσεις...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):

Σαν τον Μπέο.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: ...για μόνιμο μηχανισμό αναπροσαρμογής των αναπηρικών επιδομάτων. Δεν μπορεί τα αναπηρικά επιδόματα να βρίσκονται στη διάθεση της κάθε κυβέρνησης να τα ανεβάζει κάθε δέκα, δεκαπέντε χρόνια. Χρειάζεται ένας μόνιμος μηχανισμός, όπως στις συντάξεις, με βάση τον πληθωρισμό. Δεν μπορούν να εξαρτώνται πάντα από τη φιλανθρωπία της εκάστοτε κυβέρνησης τα άτομα με αναπηρία.

Αυτές είναι οι δεσμεύσεις μας, αυτή είναι η διαφορά μας, αν ο ελληνικός λαός εμπιστευθεί το ΠΑΣΟΚ, το μέλλον της αναπηρίας στην Ελλάδα, θα είναι διαφορετικό. Όχι επειδή θα υποσχεθούμε ότι θα εξαφανίσουμε κάθε δυσκολία, αλλά επειδή θα σταματήσουμε να θεωρούμε την αναπηρία ιδιωτικό πρόβλημα της οικογένειας. Θα την αντιμετωπίσουμε ως ζήτημα δικαιωμάτων, δημοκρατίας, κοινωνικής συμμετοχής και ισότιμης συμμετοχής, επίσης.

Στην Ελλάδα που θέλουμε, ένας άνθρωπος με αναπηρία δεν θα παρακαλάει για βοήθεια, δεν θα αποδεικνύει διαρκώς ποιος είναι και ποια είναι η αναπηρία του, δεν θα εξαρτάται από την τύχη μιας κλήρωσης, δεν θα φοβάται τι θα συμβεί όταν οι γονείς του γεράσουν και ένα παιδί με αυτισμό που πανικοβάλλεται δεν θα συναντά απέναντί του τον τοίχο, τον φόβο, ένα όπλο, σφαίρες που θα του κόβουν το νήμα της ζωής στα είκοσι του χρόνια. Θα συναντάει ένα κράτος εκπαιδευμένο, ανθρώπινο και παρών. Αυτό το κράτος δεσμευόμαστε να οικοδομήσουμε εμείς, αυτό είναι το μέλλον για το οποίο αγωνίζεται το ΠΑΣΟΚ, αυτό είναι μέλλον το οποίο υποσχόμαστε εμείς, το ΠΑΣΟΚ, για όλα τα άτομα με αναπηρία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παππά.

Ολοκληρώνουμε τις δευτερολογίες με την εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, την κ. Ιωάννη Λυτρίβη.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):

Και μετά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και μετά, ναι...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):

Πείτε το.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μετά ζήτησε και θα έχει παρέμβαση πέντε λεπτών η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας, η κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου και θα ολοκληρώσουμε με την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, την κ. Δόμνα Μιχαηλίδου.

Κυρία Λυτρίβη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΛΥΤΡΙΒΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρία Υφυπουργέ, κύριοι Γενικοί Γραμματείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση ολοκληρώνεται σήμερα. Η συζήτηση έγινε σε καλό κλίμα, διεξοδικά. Συζητήσαμε ρυθμίσεις οι οποίες σε μια πρώτη ανάγνωση θα μπορούσε κανείς να πει ότι είναι πολλές και διαφορετικές, όμως ακουμπούν σε ολόκληρο θα έλεγα ή σε μεγαλύτερο μέρος του φάσματος της κοινωνικής πολιτικής και όλες διαπνέονται από την ίδια λογική, από τον Προσωπικό Βοηθό και την Πρώιμη Παρέμβαση μέχρι τη δημογραφική και τη στεγαστική πολιτική, την Εθνική Πύλη Αναπηρίας, τον ΟΠΕΚΑ, και μια σειρά ακόμα παρεμβάσεων. Πίσω από όλες αυτές τις επιμέρους ρυθμίσεις υπάρχει ένα κοινό νήμα: Η προσπάθεια να περάσουμε από ένα κοινοτικό κράτος, που περιορίζεται στη διαχείριση των αναγκών, σε ένα κοινωνικό κράτος που δημιουργεί περισσότερες δυνατότητες για τον άνθρωπο.

Η ίδια φιλοσοφία διατρέχει και τις παρεμβάσεις στη δημογραφική και τη στεγαστική πολιτική. Δεν αντιμετωπίζονται ως στατικά προγράμματα. Παρακολουθούνται, αξιολογούνται, προσαρμόζονται, γιατί ο σκοπός μας είναι να υπηρετούμε αποτελεσματικότερα τον άνθρωπο. Αυτό πιστεύω ότι είναι ένα στοιχείο που αξίζει να υπογραμμιστεί, γιατί συχνά στη δημόσια συζήτηση ταυτίζουμε τη συνέπεια με την ακαμψία. Στην πραγματικότητα, όμως, η συνέπεια δεν σημαίνει να επιμένεις στις ίδιες λύσεις. Σημαίνει να παραμένεις σταθερός στον στόχο σου και ταυτόχρονα να έχεις την ευελιξία να βελτιώνεις τα μέσα με τα οποία τον υπηρετείς. Και αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι το χαρακτηριστικό ενός κράτους που ωριμάζει, ενός κράτους που δεν φοβάται να μάθει από την ίδια την εμπειρία του. Αυτή, εξάλλου, είναι μία από τις ουσιαστικές αρετές του παρόντος σχεδίου νόμου, τις οποίες προσπάθησα από την αρχή της επεξεργασίας του να αναδείξω.

Η συζήτηση, λοιπόν, ολοκληρώνεται σήμερα. Το πώς θα σταθούμε απέναντι στις ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου νομίζω ότι έχει ένα ενδιαφέρον στο τέλος της ημέρας και στο πώς αναμετράται κανείς με τη συνείδησή του. Στη δημοκρατία είναι αυτονόητο ότι υπάρχουν διαφορετικές πολιτικές προσεγγίσεις. Υπάρχουν, όμως, προκλήσεις που υπερβαίνουν τον ορίζοντα μιας κοινοβουλευτικής περιόδου, υπερβαίνουν τον ορίζοντα μιας κοινοβουλευτικής παράταξης. Η στήριξη των ατόμων με αναπηρία, η προστασία της οικογένειας, η αντιμετώπιση του δημογραφικού, η πρόσβαση των νέων στην κατοικία, η αποτελεσματική λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών δεν είναι μόνο κυβερνητικές προτεραιότητες. Είναι εθνικά ζητήματα και ακριβώς γι' αυτό απαιτούν υπευθυνότητα και ειλικρίνεια.

Η ευθύνη, όμως, όλων μας και πρωτίστως όσων κάθονται αυτή τη στιγμή στα κυβερνητικά έδρανα, δεν ολοκληρώνεται με την ψήφιση του νομοσχεδίου. Από αύριο, οι διατάξεις αυτές θα συναντήσουν την πραγματική ζωή, θα δοκιμαστούν στην πράξη, θα αξιολογηθούν από τους ίδιους τους πολίτες, εκεί όπου δεν αρκούν οι καλές προθέσεις, εκεί όπου η δημόσια πολιτική καλείται να αποδείξει ότι μπορεί να αλλάξει έστω και λίγο την

καθημερινότητα των ανθρώπων. Εκεί δοκιμάζεται η αξιοπιστία κάθε δημόσιας πολιτικής και εκεί δοκιμάζεται τελικά και η αξιοπιστία της ίδιας της πολιτείας.

Τελικά, η επιτυχία μιας δημόσιας πολιτικής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι αποτιμάται από τα εμπόδια που απομακρύνθηκαν, από τις ευκαιρίες που δημιουργήθηκαν, από την αξιοπρέπεια που διασφαλίστηκε, από την εμπιστοσύνη που καλλιεργήθηκε ανάμεσα στον πολίτη και το κράτος. Και στο δικό μας μυαλό, αυτό ακριβώς είναι το πραγματικό μέτρο ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους, το οποίο υπηρετούμε με συνέπεια από το 2019 έως σήμερα και θα συνεχίσουμε να το υπηρετούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τη συνάδελφο κ. Λυτρίβη.

Θα δώσω τώρα τον λόγο, όπως ήδη έχω προαναγγείλει, στην Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας, την κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

Ορίστε, κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Οπωσδήποτε ήταν επιβεβλημένο να επιστρέψω για να απαντήσω σε όσα αδιανόητα ακούστηκαν από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του κ. Μητσοτάκη, τον αντ' αυτού του κ. Μητσοτάκη, που τώρα βέβαια δεν είναι εδώ. Και είναι πράγματι δηλωτικό ότι σε ένα νομοσχέδιο για την αναπηρία και για τα άτομα με αναπηρία έχουν παραμείνει από τη Νέα Δημοκρατία τρία πρόσωπα, γυναίκες -γιατί οι γυναίκες είναι και που σηκώνουν στις πλάτες τους τις μεγαλύτερες ευθύνες- η εισηγήτρια, η Υφυπουργός και η Υπουργός. Τελεία!

Κι εσείς, κύριε Πρόεδρε, που είστε στη θέση του Προέδρου.

Από τους εκατόν πενήντα έξι, τρεις! Γυναίκα Αντιπρόεδρο της Βουλής δεν έχει η Νέα Δημοκρατία και γενικά δεν έχει γυναίκες σε θέσεις ευθύνης. Μας έλεγε το 2019 ο κ. Μητσοτάκης ότι είναι και δύσκολο στην Ελλάδα να έχει γυναίκες και είναι και δύσκολο και για τις γυναίκες με τον κ. Μητσοτάκη. Η αλήθεια είναι αυτή. Εγώ, ως μοναδική γυναίκα Αρχηγός, είμαι η μάρτυρας και η απόδειξη του τι θα πει να είσαι γυναίκα και γυναίκα Βουλευτής και γυναίκα Αρχηγός επί Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Θα πει ότι γίνεται διαδικασία δημόσιας κακοποίησης και δεν υπάρχει καμία αντίδραση, γίνεται διαδικασία στοχοποίησης βρώμικης και δολοφονικής και την οργανώνει και την οδηγεί ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έχοντας εξαπτέρυγά του τους Φλωρίδηδες, τους Βορίδηδες, τους Γεωργιάδηδες, τις δημοκρατικές δηλαδή δυνάμεις, και σου στέλνει κι έναν Καιρίδη -αυτόν ο οποίος δεν έχει πρόβλημα με την κατοχή στην Κύπρο- για να μας πει ότι η Πλεύση Ελευθερίας δεν είναι δημοκρατικό κίνημα και ότι η Πλεύση Ελευθερίας δεν καταδικάζει τη βία.

Κυρία Λυτρίβη, ενημερώστε τον κ. Καιρίδη ότι είναι βία η λεκτική βία που ασκούν οι Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας και η βία η λεκτική που άσκησε και η σωματική εναντίον μου ο κ. Υψηλάντης με την παρουσία σας. Και αυτή τη βία δεν την καταδίκασε κανείς.

Ενημερώστε τον κ. Καιρίδη και τον κ. Μητσοτάκη ότι είναι βία η έμφυλη βία και οι γυναικοκτονίες. Και αυτή τη βία όχι απλώς δεν την καταδικάζει η Κυβέρνηση, αλλά τη θάλπει και την υποθάλπει, αρνούμενη την ποινικοποίηση της γυναικοκτονίας και κλείνοντας το μάτι στους κακοποιητές, πολλοί από τους οποίους κάνουνε και επίδειξη.

Καταδικάζουμε τη βία! Βεβαίως την καταδικάζουμε τη βία του κ. Αυγενάκη που πλάκωσε στο ξύλο υπάλληλο στο αεροδρόμιο και μετά τον χειροκροτούσαν οι κυβερνητικοί και ο κ. Καιρίδης, τη βία εναντίον των γυναικών στη χώρα μας και την κακοποιητική βία εδώ μέσα, για την οποία έχω ζητήσει την απομάκρυνση προσώπων κακοποιητών από οπουδήποτε κοντά μου. Και θα επιμείνω σε αυτό! Θα επιμείνω σε αυτό! Εγώ είμαι εδώ για όλα τα κορίτσια στη χώρα αυτή που δεν είναι υποχρεωμένα να ανέχονται ούτε την κακοποίηση ούτε τους κακοποιητές.

Καταδικάζουμε τη βία του Βορίδη με τα τσεκούρια που ο φοιτητικός σύλλογος Νομικής τον διέγραψε για φασιστικές-δολοφονικές επιθέσεις. Δεν ήταν πολιτικές οι επιθέσεις αυτές. Ήταν βίαιες, δολοφονικές επιθέσεις. Τις καταδίκασε κανείς; Όχι! Βάλατε τον Βορίδη -αν είναι δυνατόν!- να προεδρεύει της διαδικασίας της Συνταγματικής Αναθεώρησης.

Καταδικάζουμε την αστυνομική βία και τη βία κατά του ανάπηρου παιδιού είκοσι χρονών! Ανάπηρο παιδί ήταν ο Θοδωρής και το γάζωσαν από πάνω μέχρι κάτω, γιατί τον νόμισαν Ρομά και μετανάστη! Και δεν ήταν η πρώτη φορά επί Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Δεν ήταν η πρώτη φορά! Σαμπάνης, Φραγκούλης, Μιχαλόπουλος. Εδώ έχω κάνει εγώ τις επίκαιρες ερωτήσεις, ρωτώντας τι οδηγία υπάρχει και αν υπάρχει ρατσιστικό κίνητρο. Τον ρατσισμό τον καταδικάζετε; Όχι! Τον ρατσισμό στην αστυνομική βία; Όχι! Τη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού την καταδικάζει ο κ. Μητσοτάκης, που θα μας πει ότι η Πλεύση Ελευθερίας -το κατ' εξοχήν κίνημα για την ειρήνη, για τη μη βία-. ότι εμείς δεν καταδικάζουμε τη βία; Εμείς είμαστε το τείχος προστασίας απέναντι στη βία που αυτή η Κυβέρνηση έχει εμπεδώσει!

Ή μήπως δεν είναι βία η δολοφονία του δεκαπεντάχρονου Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου από τους αστυνομικούς Κορκονέα και Σαραλιώτη; Ποιος είναι ο κατ' εξοχήν υπερασπιστής του δολοφόνου Κορκονέα; Μα, ο Αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, ο Άδωνις Γεωργιάδης, ο ίδιος που είπε ότι καλά κάνουν οι ισραηλινές δυνάμεις και βομβαρδίζουν νοσοκομεία!

Εσείς είστε οι υπερασπιστές θα έλεγα στον Καιρίδη αν ήταν εδώ, στον Μητσοτάκη αν ήταν εδώ, στον Βορίδη αν ήταν εδώ! Εσείς είστε οι υπερασπιστές της κοινωνίας από τη βία και ψεύδεστε για την Πλεύση Ελευθερίας και ψεύδεστε και για ζητήματα που θα έπρεπε να είναι ιερά και να ορρωδείτε; Καταδικάσατε τη βία του Μπέου που δέρνει πολίτες -δικός σας είναι- μπροστά στην κάμερα και λέει ότι έτσι γίνονται τα έργα, επειδή έριξε χαστούκια;

Ποιανού τη βία καταδίκασε αυτός ο Πρωθυπουργός; Και περί αναπηρίας τι έκανε εναντίον μου; Παρίστανε τον κωφό και έλεγε «Δεν ακούω, δεν ακούω», ουσιαστικά γελοιοποιώντας μία αναπηρία.

Να τον χαίρεστε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Υπουργέ, πριν σας δώσω τον λόγο, να κάνω μια ανακοίνωση.

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, οι Υπουργοί Δικαιοσύνης Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Υγείας, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, κατέθεσαν σήμερα 21-7-2026 σχέδιο νόμου: «Μέτρα για την προστασία από στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069-Νέο πλαίσιο για τη συμμόρφωση της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις-Λοιπές διατάξεις».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, μία παρέμβαση παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν μπορείτε τώρα, το ολοκλήρωσα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έχω δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Αν με προσέχατε, είπα: Κυρία Υπουργέ, πριν σας δώσω τον λόγο, θα κάνω μία ανακοίνωση. Δίνω τον λόγο και κλείνουμε τη συνεδρίαση.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, δεν περιμένουμε ούτε χειροκρότημα, αλλά ούτε και να μας πείτε πόσο καλά τα κάνουμε όλα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν υπάρχει και κανείς, για να σας χειροκροτήσει.

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Και αυτό, για να είμαι ειλικρινής, δεν επιτρέπεται να το λέμε ούτε και εμείς στον εαυτό μας, πόσο καλά τα κάνουμε όλα. Πάντα υπάρχει καλύτερο, πάντα υπάρχουν δυσκολίες, πάντα μπορούμε να κάνουμε παραπάνω πράγματα. Η Αντιπολίτευση εκ θέσεως πρέπει να είναι κριτική και εγώ θα πω και επικριτική.

Και επειδή όλες αυτές τις μέρες ακούσαμε πόσο καθολική είναι η ανάγκη των προγραμμάτων μας, κλείνοντας, συγκρατώ και αυτό που άκουσα από την εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, ότι υπάρχουν και ανάπηρα άτομα σήμερα, τα οποία ξενυχτούν, για να δουν τι θα ειπωθεί και τι θα αποφασίσουμε εδώ. Εγώ σας καλώ και σας παρακαλώ να μην ξανακάνουμε τα ίδια λάθη. Ποια λάθη;

Σε αυτό το Κοινοβούλιο, το 2021, στη διάταξη του Προσωπικού Βοηθού, ο ΣΥΡΙΖΑ, που λείπει τώρα, είχε ψηφίσει «όχι». Το ΠΑΣΟΚ είχε ψηφίσει «παρών». Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας είχε ψηφίσει «όχι». Η Ελληνική Λύση είχε ψηφίσει «παρών». Το 2022, ξανά για την Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση, που όλοι συμφωνήσαμε πόσο σημαντική είναι και πόσο καθολική χρειάζεται να είναι, ο ΣΥΡΙΖΑ είχε ψηφίσει «ναι». Το ΠΑΣΟΚ είχε ψηφίσει «ναι». Το ΚΚΕ είχε ψηφίσει «όχι». Η Ελληνική Λύση είχε ψηφίσει «παρών».

Ελπίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφού όλες και όλοι θεωρούμε ότι οι παροχές αυτές, οι υπηρεσίες αυτές στους συμπολίτες μας με αναπηρία, είναι απολύτως αναγκαίες να μην ξανακάνουμε το ίδιο λάθος.

Αυτή η Κυβέρνηση, με αυτόν τον Πρωθυπουργό, τον Κυριάκο Μητσοτάκη, έχει βάλει την αναπηρία και την άμβλυνση των προβλημάτων της καθημερινότητας των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους στην καρδιά της δημόσιας διοίκησης και της άσκησης της πολιτικής. Και σε αυτό το Υπουργείο, με αυτήν την ομάδα, αυτούς τους Γενικούς Γραμματείς, αυτούς τους ανθρώπους, αυτούς τους συνεργάτες, που από το 2019 ζω κάθε μέρα μαζί τους και τους ξέρω καλύτερα πλέον από την οικογένειά μου, βιώνουμε καθημερινά τη δυσκολία. Έχουμε πλήρη επίγνωση της πολυπλοκότητας των όσων κάνουμε, της ευθύνης των όσων χαράσσουμε, αλλά το αγαπάμε πάρα πολύ και θα δουλέψουμε ακόμα πιο σκληρά γι' αυτούς τους ανθρώπους που μας έχουν ανάγκη.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Ευχαριστώ πάρα πολύ κυρία εισηγήτρια και όλα μας τα στελέχη. Ευχαριστώ τους συναδέλφους, που με υπευθυνότητα έπραξαν το κοινοβουλευτικό τους καθήκον, γιατί πρέπει και να συμφωνούμε, αλλά και να διαφωνούμε, κυρίως, όμως, να διαφωνούμε σε αυτά που έχουν σημασία.

Και ευχαριστώ από καρδιάς την ομάδα μου, η οποία στηρίζει το έργο μας αυτά τα έξι χρόνια. Σας ευχαριστώ από καρδιάς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Σας επισημαίνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, εννήντα ένα άρθρα, δύο τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

Παρακαλούνται οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να καταθέσουν στο Προεδρείο τα έγγραφα με τις ψήφους τους, προκειμένου να συμπεριληφθούν στα επίσημα Πρακτικά της Βουλής.

(Τα προαναφερθέντα έγγραφα με τις ψήφους καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας: «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής - Ρύθμιση για τις συντάξεις χηρείας και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και στο σύνολό του και έχει ως εξής:

(Να καταχωριστεί το κείμενο του νομοσχεδίου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 23.08' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 22 Ιουλίου 2026 και ώρα 9.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) νομοθετική εργασία, μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κύρωση σύμβασης παραχώρησης του δικαιώματος διοίκησης, διαχείρισης, λειτουργίας, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασ. Κωνσταντακόπουλος»», σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που σας έχει διανεμηθεί και β) συζήτηση και λήψη απόφασης επί αιτήσεων άρσης ασυλίας Βουλευτών, σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ΟΙ